

ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΝΕΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟ 22.12.2017 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΞΙΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟ 20.04.2018 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Attica Bank θα αυξηθεί έως € 197.970.668,40 με την έκδοση και διάθεση έως και 659.902.228 νέων, κοινών, άυλων, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη και τιμή διάθεσης € 0,30 ανά μετοχή, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφισταμένων κοινών μετόχων, με αναλογία 4 νέες μετοχές προς 1 παλαιά μετοχή.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΝΕΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΥΨΗΣ, ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΕΑΝ Η ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΗΣ, ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΘΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 13α ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/1920.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΟΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) 809/2004 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΙΣΧΥΕΙ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΕΙΝΑΙ Η 24.04.2018

Πίνακας περιεχομένων

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΌΡΩΝ - ΟΡΙΣΜΟΙ	5
1. ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	9
2. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	29
2.1 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ	29
2.2 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΈΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ	58
3. ΈΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	60
3.1 ΥΠΕΥΘΥΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	60
3.2 ΝΟΜΙΜΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ	63
3.2.1 ΝΟΜΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ	63
3.2.2 ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ	64
3.2.3 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΡΜΓ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε.	74
3.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ	75
3.4 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	76
3.4.1 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	77
3.4.1.1 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015 - 2017	77
3.4.1.2 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	81
3.5 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ	85
3.5.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	85
3.5.2 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	89
3.6 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	91
3.6.1 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ 2015 - 2017	91
3.6.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	91
3.6.3 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	92
3.6.4 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΑΠΟΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΧΕΙ ΑΝΑΛΑΒΕΙ ΙΣΧΥΡΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	92
3.7 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	92
3.7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	92
3.7.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	93
3.8 ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	98
3.9 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΣΟΔΩΝ	100
3.9.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	100
3.9.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	100
3.10 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	102
3.11 ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	103
3.12 ΚΕΦΑΛΑΙΑ	105
3.12.1 ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	105
3.12.2 ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	107
3.12.2.1 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015-2017	107
3.12.2.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	108
3.12.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ-ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	108
3.12.3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	108
3.12.3.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΞΙΑΣ (IMPAIRMENT MANAGEMENT)	109
3.12.3.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	109
3.12.3.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ	109
3.12.3.5 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	110
3.12.3.6 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	111
3.12.3.7 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	113
3.12.3.8 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	115

3.12.3.9	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	116
3.12.3.10	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	116
3.12.4	ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ.....	129
3.12.5	ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ	132
3.13	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ Η ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΕΡΔΩΝ	133
3.14	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	134
3.14.1	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	134
3.14.2	ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	139
3.14.2.1	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ	139
3.14.2.2	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ	140
3.14.2.3	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ.	142
3.14.2.4	ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ. (ΔΟΚ).....	143
3.14.2.5	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	144
3.14.2.6	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	145
3.14.2.7	ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΕΧΣΟ)	146
3.14.2.8	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ- ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (ΑΛCΟ)	147
3.14.2.9	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ.....	149
3.14.2.10	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	149
3.14.2.11	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	150
3.14.2.12	ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	151
3.14.3	ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ	154
3.15	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ.....	155
3.16	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	160
3.17	ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	164
3.18	ΚΥΡΙΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	168
3.19	ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	169
3.20	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ, ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ	171
3.20.1	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 2015 - 2017	171
3.20.1.1	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015 - 2017	171
3.20.1.2	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015 - 2017.....	172
3.20.1.3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	183
3.20.1.4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015 - 2017	185
3.20.1.5	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015-2017	209
3.20.1.6	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ 2015-2017	210
3.20.2	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	213
3.20.3	ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	214
3.20.4	ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	215
3.21	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	216
3.21.1	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	216
3.21.2	ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	219
3.21.3	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	222
3.22	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	257
3.23	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	258
3.24	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	258
3.24.1	ΑΤΤΙCΑ WEALTH MANAGEMENT Α.Ε.Δ.Α.Κ.	258
3.24.2	ΑΜΟΙΒΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΖΑΙΤΕCΗ FUND I.....	259
3.24.3	ΑΤΤΙCΑΒΑΝΚ ΡΡΟΡΤΙΕC ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙCΗC ΑΚΙΝΗΤΩΝ	260
3.24.4	ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙCΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥCΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ	260
3.25	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕC ΓΙΑ ΤΙC ΤΑΞΕΙC.....	261
3.26	ΈΓΓΡΑΦΑ ΣΕ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕCΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	263
3.26.1	ΈΓΓΡΑΦΑ ΣΕ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ	263
3.26.2	ΈΓΓΡΑΦΑ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕCΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	263

4.	ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ	265
4.1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	265
4.1.1	ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ	265
4.1.2	ΪΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΡΕΟΣ	265
4.1.3	ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ & ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ	267
4.1.4	ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	267
4.1.5	ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	268
4.2	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ	270
4.2.1	ΑΠΟΚΟΠΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ	270
4.2.2	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ	272
4.3	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	272
4.3.1	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΟΧΩΝ	273
4.3.2	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ	276
4.3.3	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	276
4.3.4	ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	278
4.3.5	ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	278
4.3.6	ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	278
4.3.7	ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ	278
4.3.8	ΦΟΡΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΜΕΤΟΧΩΝ	278
4.4	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ	279
4.5	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	279
4.6	ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (DILUTION)	280

Γλωσσάριο Όρων - Ορισμοί

Οι ορισμοί και συντομογραφίες που εμφανίζονται στο κείμενο κεφαλαία γράμματα και των οποίων η έννοια δίδεται ακολούθως, θα έχουν την ίδια έννοια όταν χρησιμοποιούνται στο Περιληπτικό Σημείωμα, τους Παράγοντες Κινδύνου, το Έγγραφο Αναφοράς και το Σημείωμα Μετοχικού Τίτλου του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, εκτός εάν άλλως ορίζονται σε επιμέρους ενότητες αυτού ή προκύπτει διαφορετικά από τα συμφραζόμενα.

Βεβαίωση Δέσμευσης Δικαιωμάτων νοείται η βεβαίωση δέσμευσης δικαιωμάτων που εκδίδει η ΕΛ.Κ.Α.Τ.

Αδιάθετες Μετοχές: νοούνται οι τυχόν αδιάθετες Νέες Μετοχές που θα υπάρχουν μετά την άσκηση των Δικαιωμάτων Προτίμησης.

ΑΕΔΑΚ νοείται η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

ΑΕΔΑΔΠ νοούνται οι Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις βάσει Ν.4354/2015.

ΑΕΑΑΔΠ νοούνται οι Ανώνυμες Εταιρίες Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις βάσει Ν.4354/2015.

ΑΕΠ νοείται το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

ΑΕΠΕΥ νοείται η Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών.

ΑΤΜ νοείται η Αυτόματη Ταμειολογιστική Μηχανή.

Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης 2015 νοείται η Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου (ΑQR) και η Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων («Stress Test») του 2015 τις οποίες διεξήγαγε η ΤτΕ.

ΑΦΑ νοείται η Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση.

ΑΦΠ νοείται η Αναβαλλόμενη Φορολογική Πίστωση.

Βασιλεία III νοούνται οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες που αφορούν στην υιοθέτηση του Συμφώνου της Βασιλείας II οι οποίες ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο τον Αύγουστο του 2007.

Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού νοείται η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΓΕΜΗ νοείται το Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Γ.Σ. νοείται η Γενική Συνέλευση μετόχων νομικού προσώπου.

ΓΣΕΕ νοείται η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος.

ΔΑΕΕΚ νοείται η Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου.

Διάθεση σε Λοιπούς Επενδυτές: νοείται η διάθεση αδιάθετων μετοχών από το Δ.Σ. της Τράπεζας κατά την κρίση του σε διεθνείς επενδυτές που θα έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κάλυψή τους, μετά την ικανοποίηση της ζήτησης που θα προκύψει από την άσκηση των δικαιωμάτων Προτίμησης.

Διοικητικό Συμβούλιο ή **Δ.Σ.** νοείται το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας ή, ανάλογα με την περίπτωση και τα συμφραζόμενα, έτερων νομικών προσώπων.

Δ.Λ.Π. νοούνται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

ΔΝΤ νοείται το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

ΔΟΚ νοείται το Συμβούλιο Καθυστερήσεων του Δ.Σ. - Διοικητικό Όργανο για την παρακολούθηση των καθυστερήσεων.

Δ.Π.Χ.Α. νοούνται τα Διεθνή πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Ε.Γ.Σ. νοείται η Έκτακτη Γενική Συνέλευση μετόχων νομικού προσώπου.

ΕΓΣ της 22.12.2017 νοείται η από 22.12.2017 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας που αποφάσισε μεταξύ άλλων, i) την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας (reverse split), ii) τη μείωση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετοχής της Τράπεζας έως το ποσό € 652.313.351,10 με σκοπό: α) διαγραφή των σωρευμένων ζημιών ύψους έως € 419.253.000 και β) δημιουργία ειδικού αποθεματικού ποσού € 233.060.351,10 με την ονομαστική τιμή της μετοχής να διαμορφώνεται σε € 0,30, ενώ ο συνολικός αριθμός παραμένει αμετάβλητος, iii) την αύξηση

του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με την έκδοση έως 659.902.228 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών στο πλαίσιο του Ν.3604/2007 όπως ισχύει μέχρι του ποσού των € 197.970.668,40 με μετρητά και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων, με αναλογία 4 νέες μετοχές προς 1 παλαιά μετοχή, iv) την εξαγορά των προνομιούχων μετόχων μέσω της χρήσης, είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν μέσω της παραπάνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε του ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100.200.000, είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω.

ΕΔ νοείται το Ελληνικό Δημόσιο.

Ε.Ε. νοείται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΕΜ (SSM) νοείται ο Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας (Single Supervisory Mechanism) της ΕΚΤ.

Εις Μετρητά Κάλυψη νοείται η από κοινού κάλυψη των Νέων Μετοχών μέσω ασκήσεως του Δικαιώματος Προτίμησης και μέσω της Διάθεσης σε Λοιπούς Επενδυτές.

Εκδότες νοείται η Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία (ή η «ATTICA BANK», ή η«Attica Bank», ή η«Τράπεζα» ή η «Εταιρεία».)

ΕΚΤ νοείται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΕΛ.Κ.Α.Τ. νοείται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία», 100% θυγατρική της Ε.Χ.Α.Ε., η οποία διαχειρίζεται το Σ.Α.Τ.

ΕΜΣ (ESM) νοείται ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (European Stability Mechanism)

Ενημερωτικό Δελτίο νοείται το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο το οποίο συντάχθηκε σύμφωνα με τον Ν.3401/2005 για τους σκοπούς της εισαγωγής των Νέων Μετοχών στο ΧΑ.

Επιλέξιμες ΑΦΑ ή ΑΦΠ: Οι ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για τις φορολογικές απαιτήσεις, που προέκυψαν από τη συμμετοχή τους στο PSI και από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί από τις τράπεζες έως τις 30 Ιουνίου 2015 για σκοπούς Δ.Π.Χ.Α.

ΕΠΑΘ νοείται η Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ

ΕΣΣΕ νοείται η Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

ΕΤΑΑ νοείται το Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων

Ε.Τ.Α.Τ. νοείται το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων

ΕΤΕΑΝ νοείται το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης

ΕΤΧΣ (EFSF) νοείται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (European Financial Stability Facility)

Ευρωζώνη νοείται η οικονομική και νομισματική ένωση που αποτελείται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες έχουν οικειοθελώς καταργήσει το εθνικό τους νόμισμα και υιοθετήσει το ευρώ (€) ως το κοινό τους νόμισμα και μοναδικό νόμισμα χρήμα.

Ευρωσύστημα νοείται η ΕΚΤ και οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες των κρατών μελών της ΕΕ που έχουν υιοθετήσει το ευρώ καθώς και ο ΕΛΑ μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος

ΕΦΚΑ νοείται ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ε.Χ.Α.Ε. νοείται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών».

Η.Β. νοείται το Ηνωμένο Βασίλειο

Θεσμοί νοούνται το ΔΝΤ, η ΕΚΤ, η ΕΕ και ο ΕΜΣ που υπέγραψαν το Τρίτο Πρόγραμμα Οικονομικής Στήριξης

Κανονισμός 809 νοείται ο Κανονισμός (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ισχύει.

Κοινές Μετοχές νοούνται οι άυλες κοινές ονομαστικές μετοχές εκδόσεως της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μια

ΛΑΚ νοείται ο Λογαριασμός Ασφαλιστικών Καλύψεων Προσωπικού Attica Bank

Μ.Ε.Ε. νοείται η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου

Νέες Μετοχές νοούνται οι μετοχές που διατίθενται στο πλαίσιο της παρούσας Αύξησης.

Ν.Π.Ι.Δ. νοείται το Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.

Ν.Π.Δ.Δ. νοείται το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Ο.Ε.Δ. νοούνται τα Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου.

Όμιλος νοείται η Τράπεζα και οι θυγατρικές της εταιρείες όπως παρουσιάζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ομόλογο του Δεύτερου Πυλώνα νοείται το ομόλογο ποσού € 380 εκατ. που έχει εκδοθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του Ν.3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης και άλλες διατάξεις».

ΟΟΣΑ νοείται ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

ΟΤΑ νοούνται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΟΤΟΕ νοείται η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος.

ΠΕΕ νοείται η Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής.

ΠΔΤΕ νοείται η Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

Πλαίσιο ΑΦΑ: Το νομικό πλαίσιο (το άρθρο 27α στο Ν.4172/2013, όπως ισχύει) δυνάμει του οποίου επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα από το 2017, υπό προϋποθέσεις, να μετατρέπουν τις ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για τις φορολογικές απαιτήσεις, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

ΠΥΣ νοείται η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου

Σ.Α.Τ. νοείται το Σύστημα Άυλων Τίτλων διαχειριστής του οποίου είναι η ΕΛ.Κ.Α.Τ.

Σ.Ε.Ε. νοείται το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

ΣΔΙΤ νοούνται οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

ΣΚΕ νοείται το Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων του ΤΕΚΕ.

ΣΚΚ νοείται το Σκέλος Κάλυψης Καταθέσεων του ΤΕΚΕ.

Σύμβουλος Έκδοσης νοείται η Τράπεζα Πειραιώς.

Συνολική Άυξηση ή Αύξηση νοείται η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω της έκδοσης νέων, κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, με καταβολή σε μετρητά και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφιστάμενων μετόχων μέχρι του ποσού των € 197,97 εκατ. περίπου, που αποφάσισε η ΕΓΣ της 22.12.2017.

ΣΥΤΑ νοείται ο Σύλλογος Υπαλλήλων Τράπεζας Αττικής

Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.-Α.Τ. νοείται το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Ιονικής - Λαϊκής Τράπεζας και Άλλων Τραπεζών.

ΤΕΕ νοείται το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος

ΤΕΚΕ νοείται το ελληνικό Ταμείο Εγγυήσεων Καταθέσεων και Επενδύσεων

Τιμή Διάθεσης νοείται το ποσό των € 0,30 ανά μετοχή, στο οποίο προσφέρονται οι Νέες Μετοχές της παρούσας Αύξησης προς τους επενδυτές.

Τράπεζα ή Attica Bank νοείται η Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία.

ΤΜΕΔΕ νοείται το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

ΤΣΜΕΔΕ νοείται το Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών & Εργοληπτών Δημοσίων Έργων

ΤτΕ νοείται η Τράπεζα της Ελλάδος.

ΤΧΣ νοείται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Φορολογικές Πιστώσεις νοούνται οι οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου που προκύπτουν από τις Επιλεξιμες ΑΦΑ ή ΑΦΠ.

X.A. νοείται το Χρηματιστήριο Αθηνών.

ALCO νοείται η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού της Τράπεζας.

BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive) νοείται η ευρωπαϊκή οδηγία για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων 2014/59/ΕΕ.

CDS Spreads νοούνται τα περιθώρια συμβάσεων ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης

Common Equity Tier I / CET 1 νοείται ο δείκτης Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων.

Contingent Convertible Securities νοούνται οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.

Core Tier I / CT1 νοείται ο δείκτης Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων.

CRD II νοείται η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/111/ΕΕ.

CRD III νοείται η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/76/ΕΕ.

CRD IV νοείται νοείται η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2013/36/ΕΕ.

CRR - Capital Requirements Regulation: Κανονισμός 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων.

EBA νοείται η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority).

ELA νοείται ο Μηχανισμός παροχής Έκτακτης Ενίσχυσης Ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance).

EMTN νοούνται τα Ευρωπαϊκά Χρεόγραφα Μεσοπρόθεσμης Λήξης (Euro Medium Term Notes).

ESMA νοείται η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority).

EUR νοείται το Ευρώ.

Eurogroup νοείται το άτυπο όργανο στο πλαίσιο του οποίου οι υπουργοί των κρατών μελών της ευρωζώνης συζητούν ζητήματα που αφορούν τις κοινές τους ευθύνες σε σχέση με το ευρώ.

EXCO νοείται η Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας.

Fitch νοείται η εταιρεία Fitch Ratings Ltd.

GBP νοείται η Λίρα Αγγλίας.

JPY νοείται το Γεν Ιαπωνίας.

KPMG νοείται η εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Moody's νοείται η εταιρεία Moody's Investors Services Limited.

NPEs- Non Performing Exposures νοούνται τα ανοίγματα σε αθέτηση (Defaulted Exposures) και Ανοίγματα αβέβαιης είσπραξης (Unlikely to pay).

PropIndex νοείται ο Δείκτης Τιμών Ακινήτων που χρησιμοποιείται από την ΤτΕ.

PSI νοείται το πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο της εθελοντικής συναλλαγής διαχείρισης υποχρεώσεων με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (Private Sector Involvement).

REPOs νοούνται οι Συμφωνίες επαναγοράς.

Standard and Poor's νοείται η εταιρεία Standard and Poor's Credit market Services Europe Limited.

Stress Test νοείται η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

USD νοείται το Δολλάριο ΗΠΑ.

1. Περιληπτικό σημείωμα

Η κάτωθι εισαγωγή στο Περιληπτικό Σημείωμα απαιτείται προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση στους αναγνώστες του Περιληπτικού Σημειώματος.

Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης στα Περιληπτικά Σημειώματα, ορίζονται ως «Στοιχεία». Τα Στοιχεία αυτά αριθμούνται σε Τμήματα (Α.1 - Ε.7).

Το παρόν Περιληπτικό Σημείωμα περιέχει όλα τα Στοιχεία τα οποία απαιτείται να συμπεριληφθούν ως περίληψη σε τέτοιου είδους κινητές αξίες και στον Εκδότη. Επειδή κάποια Στοιχεία δεν απαιτείται να αναφερθούν, ενδέχεται να υπάρχουν κενά στην αρίθμηση κάποιων Στοιχείων.

Παρότι ενδέχεται για ένα Στοιχείο να απαιτείται να εισαχθεί στο Περιληπτικό Σημείωμα λόγω του είδους των κινητών αξιών και του Εκδότη, είναι πιθανό να μη δύναται να χορηγηθεί πληροφόρηση σχετικά με το Στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή συμπεριλαμβάνεται μια συνοπτική περιγραφή στο Περιληπτικό Σημείωμα με την αναφορά «Δε συντρέχει».

Ενότητα Α - Εισαγωγή και προειδοποιήσεις	
A.1	<p>Προειδοποιήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το παρόν Περιληπτικό Σημείωμα πρέπει να εκλαμβάνεται ότι αποτελεί εισαγωγή του Ενημερωτικού Δελτίου. • Κάθε επενδυτής πρέπει να βασίσει οποιαδήποτε απόφασή του σε κινητές αξίες στην εξέταση του Ενημερωτικού Δελτίου στο σύνολό του. • Σε περίπτωση που αξίωση σχετική με τις πληροφορίες που περιέχονται στο Ενημερωτικό Δελτίο παραπεμφθεί σε δικαστήριο, ο ενάγων επενδυτής ενδέχεται, βάσει της εθνικής νομοθεσίας κρατών μελών, να υποχρεωθεί να αναλάβει τα έξοδα μετάφρασης του Ενημερωτικού Δελτίου πριν από την έναρξη της νομικής διαδικασίας. • Αστική ευθύνη αποδίδεται μόνο στα πρόσωπα εκείνα που υπέβαλαν το Περιληπτικό Σημείωμα, συμπεριλαμβανομένης οποιαδήποτε μετάφρασής του αλλά μόνον αν το Περιληπτικό Σημείωμα είναι παραπλανητικό, ανακριβές ή ασυνεπές, όταν διαβάζεται μαζί με τα υπόλοιπα μέρη του Ενημερωτικού Δελτίου, κύριες πληροφορίες ως βοήθεια στους επενδυτές που εξετάζουν να επενδύσουν σε αυτές τις κινητές αξίες.
A.2	<p>Συναίνεση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συναίνεση του Εκδότη ή του προσώπου που είναι υπεύθυνο για τη σύνταξη του ενημερωτικού δελτίου όσον αφορά τη χρήση του ενημερωτικού δελτίου για μεταγενέστερη μεταπώληση ή τελική τοποθέτηση κινητών αξιών από χρηματοοικονομικούς διαμεσολαβητές. • Αναφορά της περιόδου προσφοράς εντός της οποίας μπορεί να γίνει μεταγενέστερη μεταπώληση ή τελική τοποθέτηση κινητών αξιών από χρηματοοικονομικούς διαμεσολαβητές και στους οποίους παρέχεται συναίνεση για τη χρήση του ενημερωτικού δελτίου. <p>Δεν συντρέχει.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Άλλοι σαφείς και αντικειμενικοί όροι που συνοδεύουν τη συναίνεση και είναι συναφείς για τη χρήση του ενημερωτικού δελτίου. • Ανακοίνωση με έντονους χαρακτήρες με την οποία ενημερώνονται οι επενδυτές ότι πρόκειται να παρασχεθούν πληροφορίες για τους όρους και τις προϋποθέσεις της προσφοράς από οποιονδήποτε χρηματοοικονομικό διαμεσολαβητή κατά τη στιγμή πραγματοποίησης της εν λόγω προσφοράς από τον χρηματοοικονομικό διαμεσολαβητή. 	
Ενότητα Β - Εκδότης και ενδεχόμενος εγγυητής		
B.1	Νόμιμη και εμπορική επωνυμία του εκδότη.	Η νόμιμη επωνυμία του Εκδότη είναι «ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με τον διακριτικό τίτλο «ATTICA BANK». Ο κωδικός LEI (Legal Entity Identifier) της Τράπεζας είναι ο εξής: 213800FFWYE3BQ1CU978.
B.2	Έδρα και νομική μορφή του εκδότη, νομοθεσία βάσει της οποίας ενεργεί ο εκδότης και χώρα σύστασης.	Η Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία, (εφεξής «η Τράπεζα» ή «Attica Bank» ή «ATTICA BANK» ή «η Εκδότηρια») ιδρύθηκε το 1925 και συστάθηκε ως ανώνυμη εταιρεία με Αριθμό Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) 255501000 (πρώην Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών (ΑΡΜΑΕ) 6067/06/Β/86/06). Η Τράπεζα διατηρεί την έδρα της στην Αθήνα, επί της οδού Ομήρου 23. Οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χ.Α. το 1964. Η λειτουργία της Τράπεζας διέπεται γενικότερα από τις διατάξεις του Ν.2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιριών», όπως ισχύει, αλλά και τις ειδικότερες ως προς τις τράπεζες - και για τον λόγο αυτό υπερισχύουσες - διατάξεις των νόμων περί Πιστωτικών Ιδρυμάτων Ν.4261/2014 και Ν.3601/2007, ως ισχύουν και τις διατάξεις των λοιπών συναφών ελληνικών νομοθετημάτων.
B.3	Περιγραφή της φύσης των τρεχουσών πράξεων και των κυριότερων δραστηριοτήτων του εκδότη - και σχετικοί κύριοι παράγοντες αναφέροντας τις σημαντικότερες κατηγορίες προϊόντων που πωλήθηκαν ή/και υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, και προσδιορισμός των κυριότερων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο εκδότης.	Ο Όμιλος της Attica Bank δραστηριοποιείται κυρίως στην χρηματοδότηση μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και στην αγορά ιδιωτών προσφέροντας ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στους παρακάτω τομείς: <ul style="list-style-type: none"> - Λιανική Τραπεζική (συμπεριλαμβανομένης της στεγαστικής πίστης) - Επιχειρηματική Τραπεζική - Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) - Επενδυτικές δραστηριότητες - Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων - Ηλεκτρονικές υπηρεσίες (e-banking, τερματικές συσκευές POS) - Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα (bancassurance) Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μόνο στην Ελλάδα, διαθέτοντας ένα δίκτυο 55 καταστημάτων (31.12.2017) το οποίο καλύπτει τις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας. Κατά την 31.12.2017, το προσωπικό του Ομίλου αριθμούσε 787 άτομα εκ των οποίων τα 549 στην Αττική.
B.4	Περιγραφή των σημαντικότερων πρόσφατων τάσεων που επηρεάζουν τον εκδότη και των αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται.	Η Ελληνική οικονομία γνώρισε εκτεταμένη ύφεση τα τελευταία επτά έτη, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο, λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων, και του υψηλού δημοσίου χρέους έχει εφαρμόσει προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής τα οποία τελούν υπό τον έλεγχο του ΔΝΤ, της Ε.Ε., της ΕΚΤ και του ΕΜΣ. Το τελευταίο εξ αυτών εφαρμόζεται από το καλοκαίρι του 2015 και προβλέπει - μεταξύ των άλλων - την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης των δημοσιονομικών μεγεθών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, με απώτερο στόχο την επιστροφή της ελληνικής οικονομίας στην ανάπτυξη. Ο τραπεζικός κλάδος ήταν αυτός που κυρίως επλήγη από την εφαρμογή των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής αντιμετωπίζοντας την αύξηση της

	<p>εξάρτησης από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος και τους περιορισμούς στην ανάληψη μετρητών και στη μεταφορά κεφαλαίων, αλλά και στη διενέργεια λοιπών τραπεζικών συναλλαγών. Ειδικότερα και σε σχέση με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις, ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος βρέθηκε αντιμέτωπος, από το δ' 3μηνο του 2014, με νέες εκροές καταθέσεων επιχειρήσεων και νοικοκυριών από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα, ιδίως το α' 6μηνο του 2015¹ καθώς και με την αύξηση της εξάρτησης από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος. Ως αποτέλεσμα των σοβαρών εκροών καταθέσεων, τον Ιούνιο του 2015 επιβλήθηκε τραπεζική αργία διάρκειας τριών περίπου εβδομάδων, ενώ στη συνέχεια εφαρμόστηκαν περιορισμοί στην ανάληψη μετρητών και στη μεταφορά κεφαλαίων, αλλά και στη διενέργεια λοιπών τραπεζικών συναλλαγών. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν μέχρι σήμερα και η απόσυρσή τους γίνεται σταδιακά.</p> <p>Εξαιτίας της εκροής καταθέσεων που σημειώθηκε εντός του 2015 και ιδίως εντός του α' 6μήνου του έτους η αντλούμενη ρευστότητα από την ΕΚΤ σταδιακά εξασφάλιθηκε και η Τράπεζα κατά την 31.12.2017 αντλεί ρευστότητα αποκλειστικά από τον ELA. Κατά την 31.12.2017 η χρηματοδότηση από τον ELA ανέρχεται σε € 915 εκατ. και αναμένεται να εμφανίσει ελαφρά μείωση έως το τέλος του έτους.</p> <p>Εντός του Φεβρουαρίου 2018, η Τράπεζα απέκτησε πρόσβαση στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, γεγονός το οποίο επιτρέπει σε πρώτη φάση, την μεταφορά εξασφαλίσεων από τον μηχανισμό του ELA στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, με αποτέλεσμα την εκτιμώμενη μείωση του κόστους δανεισμού κατά € 1,5 εκατ. περίπου σε ετήσια βάση.</p> <p>Επίσης η σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος και η τήρηση του χρονοδιαγράμματος σε σχέση με την πορεία των συμφωνημένων μεταρρυθμίσεων με τους Θεσμούς της ελληνικής οικονομίας, αναμένεται ότι θα συμβάλουν θετικά στην περαιτέρω ενίσχυση της αυξητικής τάσης των καταθέσεων του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, όπως αυτή διαπιστώθηκε το έτος 2017.</p> <p>Όσον αφορά τις χορηγήσεις στο σύνολο του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, τόσο το 2016 όσο και το 2017, χαρακτηρίστηκαν από τη μείωση των υπολοίπων χορηγήσεων του ιδιωτικού τομέα, ενώ για το 2018 η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί.</p> <p>Όσον αφορά στην Τράπεζα, την 31.12.2017 το σύνολο των χορηγήσεων προ προβλέψεων παρουσιάζει σημαντική μείωση, από € 3.985 εκατ. σε € 2.667 εκατ., σε σχέση με τα στοιχεία της 31.12.2016, λόγω της τιτλοποίησης και μεταγενέστερης αποαναγνώρισης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων συνολικού ύψους € 1.331,2 εκατ. κατά το 3^ο τρίμηνο του 2017. Έως το τέλος του 2018 αναμένεται συντηρητική αύξηση των νέων χορηγήσεων χωρίς σημαντικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τα υφιστάμενα επιτοκιακά περιθώρια. Τέλος, σε σχέση με τις καταθέσεις, η σταδιακή ομαλοποίηση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα, αναμένεται να επιδράσει θετικά στα υπόλοιπα των καταθέσεων, ενώ η Τράπεζα κατά την διάρκεια του 2018 θα αναπροσαρμόζει τα επιτόκια καταθέσεων με βάση τις μεταβολές των επιτοκίων αναφοράς (Euribor).</p> <p>Σημειώνεται ότι τα δάνεια και οι απαιτήσεις της 2^{ης} τιτλοποίησης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ύψους € 700,5 εκατ. περίπου, εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Τράπεζας κατά την 31.12.2017.</p> <p>Αντίστοιχα, τα μετά προβλέψεων μεγέθη των χορηγήσεων παρουσιάζουν μείωση της τάξης του 21,1% κατά την 31.12.2017 λόγω της προαναφερόμενης τιτλοποίησης, σε συνδυασμό με την αντιστροφή προβλέψεων απομείωσης ύψους € 806,2 εκατ. που αντιστοιχεί στα αποαναγνωρισθέντα, μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα. Ως αποτέλεσμα της σημαντικής μείωσης του ύψους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων λαμβάνοντας υπόψη και την 2η τιτλοποίηση, το έξοδο της πρόβλεψης για πιστωτικούς κινδύνους αναμένεται να κινηθεί σε επίπεδα χαμηλότερα από τα υφιστάμενα. Επίσης, η αποκοπή των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από την Τράπεζα μέσω της διαδικασίας των τιτλοποιήσεων, αναμένεται να μειώσει σημαντικά τα κόστη λειτουργίας που αφορούν στην διαχείριση αυτών των ανοιγμάτων.</p> <p>Ειδικότερα όσον αφορά τις χορηγήσεις σημειώνεται ότι, στις 22.12.2017 η Τράπεζα πρόβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (το «SPV») με την επωνυμία ABS METEXELIXIS S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (το</p>
--	--

¹ Βλ. Τράπεζα της Ελλάδος: Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, Ιούλιος- Αύγουστος 2015, σελ. 101.
http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Publications/Sdos.aspx?Filter_Bv=4

	<p>«Senior Note») και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. («Junior Note»), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια.</p> <p>Η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία αναζήτησης πιθανών επενδυτών για την πώληση του ανωτέρω Junior Note ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ., και την ανάθεση διαχείρισης του ως άνω πακέτου των τιτλοποιημένων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) ύψους € 700,5 εκατ. Στο πλαίσιο αυτό και μέχρι το τέλος Ιουνίου 2018 αναμένεται η λήψη δεσμευτικών προσφορών από υποψήφιους επενδυτές, που θα αξιολογηθούν από τον σύμβουλο της Τράπεζας για να προτείνει στο Δ.Σ., προς τελική έγκριση από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και μετά από εισήγηση του Δ.Σ. της Τράπεζας, την πλέον επιλέξιμη προσφορά.</p> <p>Μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης και υπό την προϋπόθεση της εξομάλυνσης των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών συνθηκών, αναμένεται ελαφρώς αυξητική τάση των χορηγήσεων σε μικτή βάση, με την Τράπεζα να επικεντρώνεται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο μέσω της στοχευμένης χορήγησης δανείων σε κλάδους με δυναμική ανάπτυξης και εξωστρέφειας. Επίσης στο πλαίσιο της συνεργασίας με υπερεθνικούς φορείς, η Τράπεζα αναμένεται να λάβει κατά την διάρκεια του έτους 2018, σημαντικά κεφάλαια προκειμένου να χρηματοδοτήσει μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες αύξησης των επιτοκιακών περιθωρίων αναμένεται να επιδράσει θετικά στα καθαρά έσοδα από τόκους.</p> <p>Αναφορικά με τα εντός και εκτός ισολογισμού μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Non-Performing- Exposures, NPEs) της Τράπεζας, την 31.12.2017 διαμορφώθηκαν στα επίπεδα του 37% των συνολικών εντός και εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων, επιτυγχάνοντας έτσι σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Στο σύνολο του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και με βάση τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία, παρατηρείται σταθεροποίηση του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων με τάσεις αποκλιμάκωσης.</p> <p>Επίσης, η παρούσα Αύξηση πραγματοποιείται, με σκοπό την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 100,2 εκατ., την κάλυψη τυχόν αναγκών από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς Δ.Π.Χ.Α. 9 από 01.01.2018 και την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας. Στην περίπτωση πλήρους κάλυψης της Αύξησης και της αποπληρωμής των ανωτέρω αναφερόμενων προνομιούχων μετοχών από την Αύξηση ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου διαμορφώνεται σε 17,6%. Στα ίδια επίπεδα διαμορφώνονται και οι pro forma δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER 1).</p> <p>Σε περίπτωση που η Τράπεζα αποπληρώσει, είτε από τα αντληθέντα κεφάλαια είτε με κεφάλαια από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης είτε με συνδυασμό των ανωτέρω, τις προνομιούχες μετοχές ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου δεν μεταβάλλεται. Σημειώνεται ότι το ανωτέρω αναφερόμενο ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης φέρει επιτόκιο περίπου 6,5%, γεγονός που θα αυξήσει το κόστος χρηματοδότησής της αναλογικά με την έκταση της χρήσης των κεφαλαίων του ομολογιακού δανείου. Επίσης, σημειώνεται ότι στην περίπτωση που η αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών πραγματοποιηθεί αποκλειστικά με κεφάλαια από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) θα διαμορφωθεί στο 11,8% ενώ οι δείκτες Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα.</p> <p>Επιπλέον, ο Όμιλος θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 το οποίο εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014, με ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του την 01.01.2018 και υιοθετώντας πρόωρα τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού 2395/2017 κατά την ίδια ημερομηνία. Η συνολική επιβάρυνση των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 πριν από την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας κατά την 01.01.2018, εκτιμάται από € 80 εκατ. έως € 100 εκατ. (η οποία θα αποσβένεται σε πέντε έτη). Λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 από την 01.01.2018 με τις μεταβατικές διατάξεις του Ν.2395/2017, ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου του Ομίλου θα διαμορφωνόταν από 14,3% έως 14,1%, αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) του Ομίλου. Σημειώνεται ότι στους ανωτέρω δείκτες δεν λαμβάνεται υπόψη η παρούσα Αύξηση. Η ανωτέρω αξιολόγηση της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 είναι προκαταρκτική, καθώς η συνολική άσκηση της μετάβασης από το ΔΛΠ 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9 και η προσαρμογή των πολιτικών, των μεθοδολογιών και των μηχανογραφικών εφαρμογών, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η τελική επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 ενδέχεται να διαφέρει</p>
--	---

		<p>σε σχέση με την ανωτέρω αξιολόγηση, καθώς οι νέες λογιστικές πολιτικές και σημαντικές εκτιμήσεις, ενδέχεται να υποστούν περαιτέρω βελτιώσεις μέχρι την στιγμή που η Τράπεζα θα εκδώσει τις οικονομικές καταστάσεις του πρώτου έτους πλήρους εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 (διαχειριστική χρήση 2018).</p> <p>Τα καθαρά έσοδα από τόκους για τη χρήση 2017 παρουσιάζουν οριακή μείωση λόγω της μείωσης του υπολοίπου των χορηγήσεων, η οποία αφορούσε δάνεια σε οριστική καθυστέρηση, σε σχέση με την 31.12.2016. Οι καθαρές προμήθειες εμφανίζουν μείωση το 2017 σε σχέση με το 2016 λόγω των αυξημένων εξόδων προμηθειών. Κατά τα επόμενα έτη τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αναμένεται να κινηθούν ανοδικά, χάρη στην προσαρμογή του επιχειρηματικού μοντέλου της Τράπεζας σε προμηθειακά προϊόντα και την ισορροπημένη πιστωτική επέκταση.</p> <p>Στο πλαίσιο προσπάθειας περιορισμού του λειτουργικού κόστους τα λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού και γενικά λειτουργικά έξοδα) παρουσίασαν μείωση της τάξης 18,67% κατά το 2017 έναντι του 2016 λόγω της οργανωτικής αναδιάρθρωσης της Τράπεζας, της μείωσης του αριθμού των εργαζομένων, καθώς και λόγω της μείωσης του δικτύου της. Η μείωση των λειτουργικών εξόδων της Τράπεζας αναμένεται να συνεχιστεί το 2018 ως αποτέλεσμα των ενεργειών εξορθολογισμού του κόστους που ήδη έχουν δρομολογηθεί.</p> <p>Στόχος της Τράπεζας είναι ο λόγος κόστος προς έσοδα να ανέλθει σε συγκρίσιμα επίπεδα με αυτά των 4 συστημικών τραπεζών εντός των επόμενων τριών ετών. Προς τον σκοπό αυτό, σχεδιάζεται πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου καθώς και μείωση των συμβάσεων έργων που έχει η Τράπεζα με τρίτους. Επίσης, η περαιτέρω ενδυνάμωση του στελεχιακού δυναμικού της Τράπεζας με προσλήψεις από την αγορά, αναμένεται να περιορίσει την ανάγκη χρήσης εξωτερικών συμβούλων.</p> <p>Η σταδιακή ψηφιοποίηση των καναλιών πώλησης της Τράπεζας και η αυξημένη χρήση των ηλεκτρονικών εφαρμογών της από τους πελάτες της Τράπεζας, αναμένεται να ενισχύσει το πλήθος των συναλλαγών που διεξάγονται με ψηφιακό τρόπο, ενισχύοντας έτσι τις σχετικές προμήθειες. Επιπρόσθετα, η ψηφιοποίηση πολλών εκ των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και η επανεξέταση των υφιστάμενων δομών διάρθρωσης του δικτύου των καταστημάτων της Τράπεζας, αναμένεται να συμβάλουν στην σταθεροποίηση του δείκτη κόστους προς έσοδα σε επίπεδα χαμηλότερα από τα σημερινά.</p>																					
B.5	Εάν ο εκδότης είναι μέλος ομίλου, περιγραφή του ομίλου και της θέσης που κατέχει σε αυτόν ο εκδότης.	<p>Η Τράπεζα δεν ενοποιείται από άλλη εταιρεία. Η Τράπεζα την 31.12.2017 ενοποίησε 3 εταιρείες με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και 2 εταιρείες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.</p>																					
B.6	<p>- Στο βαθμό που είναι γνωστό στον εκδότη, το όνομα κάθε προσώπου το οποίο κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του εκδότη που πρέπει να κοινοποιείται δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας του εκδότη, καθώς και το ύψος της συμμετοχής που κατέχει το πρόσωπο αυτό.</p> <p>- Διευκρινίζεται εάν οι κύριοι μέτοχοι του εκδότη κατέχουν διαφορετικά δικαιώματα ψήφου, εφόσον υπάρχουν.</p> <p>- Να αναφερθεί εάν και από ποιον ο εκδότης κατέχεται ή ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, στο βαθμό που ο εκδότης γνωρίζει τις σχετικές πληροφορίες, και να περιγραφεί η φύση αυτού του ελέγχου.</p>	<p>Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τη σχετική μετοχική σύνθεση της Τράπεζας βάσει των κοινών μετοχών της, σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 22.12.2017:</p> <table border="1" data-bbox="555 1384 1457 1624"> <thead> <tr> <th colspan="3">Μετοχική Σύνθεση Κοινών Ονομαστικών μετά Ψήφου Μετοχών (σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 22.12.2017)</th> </tr> <tr> <th>Μέτοχοι</th> <th>Αριθμός κοινών μετοχών</th> <th>% Μετοχών</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΕΦΚΑ</td> <td>1.184.312.369</td> <td>50,63%</td> </tr> <tr> <td>Τ.Α.Π.Ι.ΛΤ.-Α.Τ.</td> <td>185.000.418</td> <td>7,91%</td> </tr> <tr> <td>Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.</td> <td>131.590.263</td> <td>5,63%</td> </tr> <tr> <td>Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)</td> <td>838.450.344</td> <td>35,83%</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>2.339.353.394</td> <td>100,00%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.</p> <p>Η Τράπεζα, κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, κατέχει 380 ίδιες μετοχές με αξία κτήσης € 97.332,30, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 0,00002% του συνόλου των κοινών μετά δικαιωμάτων ψήφου ονομαστικών μετοχών. Για τις ίδιες μετοχές η Τράπεζα έχει δημιουργήσει αποθεματικό ύψους € 97.332,30 και για το λόγο αυτό οι ίδιες μετοχές δεν εμφανίζονται στο κονδύλι των ιδίων κεφαλαίων. Επίσης, ούτε οι θυγατρικές της Τράπεζας κατέχουν μετοχές της.</p> <p>Σύμφωνα με τις γνωστοποιήσεις που έχουν αποσταλεί στη Τράπεζα μέχρι την 22.12.2017 δυνάμει του Ν.3556/2007, τα δικαιώματα ψήφου στη Τράπεζα αποτυπώνονται ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Την 18.01.2016, το ποσοστό επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Τράπεζας που κατέχει το Τ.Α.Π.Ι.ΛΤ.-Α.Τ. διαμορφώθηκε σε 7,908%, το οποίο αντιστοιχεί σε 185.000.418 δικαιώματα ψήφου επί κοινών ονομαστικών μετοχών, Την 07.04.2017 το ποσοστό επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Τράπεζας που κατέχει ο ΕΦΚΑ διαμορφώθηκε σε 50,626% επί των κοινών ονομαστικών 	Μετοχική Σύνθεση Κοινών Ονομαστικών μετά Ψήφου Μετοχών (σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 22.12.2017)			Μέτοχοι	Αριθμός κοινών μετοχών	% Μετοχών	ΕΦΚΑ	1.184.312.369	50,63%	Τ.Α.Π.Ι.ΛΤ.-Α.Τ.	185.000.418	7,91%	Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	131.590.263	5,63%	Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	838.450.344	35,83%	Σύνολο	2.339.353.394	100,00%
Μετοχική Σύνθεση Κοινών Ονομαστικών μετά Ψήφου Μετοχών (σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 22.12.2017)																							
Μέτοχοι	Αριθμός κοινών μετοχών	% Μετοχών																					
ΕΦΚΑ	1.184.312.369	50,63%																					
Τ.Α.Π.Ι.ΛΤ.-Α.Τ.	185.000.418	7,91%																					
Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	131.590.263	5,63%																					
Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	838.450.344	35,83%																					
Σύνολο	2.339.353.394	100,00%																					

		<p>μετοχών το οποίο αντιστοιχεί σε 1.184.312.369 δικαιώματα ψήφου επί κοινών ονομαστικών μετοχών.</p> <ul style="list-style-type: none"> Την 03.05.2017 το ποσοστό επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Τράπεζας που κατέχει το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. διαμορφώθηκε σε 5,625% επί των κοινών ονομαστικών μετοχών το οποίο αντιστοιχεί σε 131.590.263 δικαιώματα ψήφου επί κοινών ονομαστικών μετοχών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 86 του Ν. 4387/2016, με το οποίο συστάθηκε το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., αυτό αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. <p>Με βάση τις γνωστοποιήσεις που έχουν αποσταλεί στη Τράπεζα δυνάμει του Ν.3556/2007, κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο πλην όσων αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, δεν κατείχε κοινές μετοχές που να αντιπροσωπεύουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου των κοινών μετοχών της Τράπεζας.</p> <p>Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου στη Γενική Συνέλευση. Ο αριθμός των ψήφων κάθε μετόχου ισούται με τον αριθμό των μετοχών του. Τα δικαιώματα των μετόχων ασκούνται μόνο σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας. Οι μέτοχοι ασκούν τα δικαιώματα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις ισάριθμα προς τις μετοχές που κατέχουν. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει καμία συμφωνία μεταξύ των μετόχων, ο έλεγχος ασκείται αναλογικά με τις μετοχές και τα δικαιώματα ψήφου που κατέχει έκαστος μέτοχος. Με βάση το ποσοστό του στο μετοχικό κεφάλαιο (50,63%), ο βασικός μέτοχος ΕΦΚΑ δύναται να ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας. Πέραν του βασικού μετόχου ΕΦΚΑ, κανείς εκ των λοιπών υφιστάμενων μετόχων της Τράπεζας δεν μπορεί να θεωρηθεί, βάσει της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιό της, ως ασκών τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της Τράπεζας. Το ποσοστό συμμετοχής του ΕΦΚΑ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αναμένεται να κατέλθει του ορίου του 50% μετά την ολοκλήρωση της παρούσας αύξησης, εκτός αν ο ΕΦΚΑ αποφασίσει να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματα προτίμησής του.</p> <p>Στο βαθμό που η Τράπεζα γνωρίζει, η φύση του ελέγχου που ασκείται από τους μετόχους της, δεν ασκείται με τρόπο καταχρηστικό, προς διασφάλιση δε αυτού η Τράπεζα τηρεί όλους τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία περί εισηγμένων τραπεζικών εταιριών και περί εταιρικής διακυβέρνησης μηχανισμούς.</p> <p>Δεν υφίστανται μετοχές που δεν αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο, κοινωνίες μετόχων, συμφωνίες μεταξύ μετόχων με οποιοδήποτε περιεχόμενο, δικαστική επιδίωξη ή επιδίωξη δικαιωμάτων ή αξιώσεων μετόχων από διεταιρικές συμβάσεις ή άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας. Επίσης, δεν υφίσταται συμφωνία, γνωστή στην Τράπεζα, της οποίας η εφαρμογή θα μπορούσε σε μεταγενέστερη ημερομηνία να επιφέρει αλλαγές όσον αφορά τον έλεγχο της Τράπεζας.</p> <p>Σύμφωνα με την Διοίκηση της Τράπεζας, δεν υπάρχουν συμβάσεις μετόχων, συμβάσεις μεταβίβασης μετοχών, συμβάσεις επαναγοράς μετοχών, συμβάσεις περιορισμού του δικαιώματος μεταβίβασης ή επιβάρυνσης μετόχων της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμβάσεων που αφορούν δικαιώματα ψήφου, δικαιώματα προτίμησης, δικαιώματα αγοράς ή πώλησης ή συμφωνίες διανομής κερδών, ή διανομής μερίσματος.</p> <p>Επίσης, δεν υφίστανται περιπτώσεις μετατρέψιμων κινητών αξιών, ανταλλάξιμων κινητών αξιών ή κινητών αξιών με τίτλους επιλογής (warrants), δικαίωμα ή/και υποχρέωση απόκτησης σε σχέση με το εγκεκριμένο αλλά όχι εγγεγραμμένο κεφάλαιο, ή δέσμευση αύξησης του κεφαλαίου πλην της παρούσας Αύξησης, ούτε δικαίωμα προαίρεσης για το κεφάλαιο οποιουδήποτε μέλους του Ομίλου ή συμφωνία υπό όρους ή άνευ όρων που προβλέπει ότι το κεφάλαιο αυτό θα αποτελέσει το αντικείμενο δικαιώματος προαίρεσης. Εξαιρέση στα παραπάνω αποτελούν τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου (βλέπε Γ4 κατωτέρω αναφορικά με τα δικαιώματα των μετοχών). Κατά την 22.12.2017, τα μέλη του Δ.Σ. και τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Τράπεζας και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, κατείχαν συνολικά 76.275 κοινές ονομαστικές μετοχές, ήτοι περίπου 0,00326% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, όπως ενδέχεται να διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της παρούσας Αύξησης, παρουσιάζεται κατωτέρω στο σημείο Ε7.</p>
B.7	Επιλεγμένες ιστορικές κύριες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τον εκδότη, οι οποίες παρέχονται για κάθε οικονομική χρήση της περιόδου που καλύπτουν οι ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες και για κάθε μεταγενέστερη	<p>Οι επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρατίθενται κατωτέρω έχουν εξαχθεί από τις δημοσιευμένες ενοποιημένες:</p> <p>α) οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016, για τη χρήση 2015, οι οποίες συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. Σημειώνεται ότι τα συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 δε διαφέρουν από τα στοιχεία στις δημοσιευμένες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2015.</p> <p>β) οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017, για τις χρήσεις 2016 και 2017, οι οποίες συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία</p>

<p>ενδιάμεση οικονομική περίοδο που συνοδεύεται από συγκριτικά στοιχεία που αντιστοιχούν στην ίδια περίοδο της προηγούμενης χρήσης' η υποβολή ωστόσο των ισολογισμών τέλους χρήσεως είναι αρκετή για να πληρούνται η απαίτηση περί συγκρίσιμων πληροφοριών από τον ισολογισμό. Αυτό πρέπει να συνοδεύεται από αφηγηματική περιγραφή της σημαντικής αλλαγής στη χρηματο-οικονομική κατάσταση του εκδότη και των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια ή μετά την περίοδο που καλύπτουν οι ιστορικές κύριες χρηματο-οικονομικές πληροφορίες</p>	<p>KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. Σημειώνεται ότι στα συγκριτικά στοιχεία της χρήσης 2016, πραγματοποιήθηκαν οι εξής αναταξινόμησης στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αναταξινόμηση των εξόδων VISA ποσού € 2.723 χιλ. και μισθωμάτων POS ποσού € 700 χιλ. από την κατηγορία «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα» στην κατηγορία «Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες». Το κονδύλι «Απομείωση Λοιπών Στοιχείων Ενεργητικού» ποσού € 12.421 χιλ. εμφανίζεται ξεχωριστά μετά τα «Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων» στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2017 αφαιρούμενο από τα «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα». Το κονδύλι «Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων» στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 ζημίας ποσού € 40.096 χιλ. έχει αναταξινομηθεί στα κονδύλια «Ζημιές απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» (ζημία ποσού € 40.000 χιλ.) και «Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων εκτός δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» (ζημία ποσού € 96 χιλ.) στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017. Τα εν λόγω κονδύλια στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2017 εμφανίζονται μετά τα «Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων». <p>Επιπλέον, επισημαίνονται τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> Τα «Κέρδη/Ζημιές ανά μετοχή – βασικά των χρήσεων 2016 - 2017, έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018. <p>Χρήσεις 2015 - 2017</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ</th> </tr> <tr> <th>(ποσά σε € 000)*</th> <th>01.01.- 31.12.2015**</th> <th>01.01.- 31.12.2016</th> <th>01.01.- 31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Καθαρά έσοδα από τόκους</td> <td>90.496</td> <td>86.695</td> <td>86.992</td> </tr> <tr> <td>Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες</td> <td>16.084</td> <td>10.894</td> <td>10.626</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο λοιπών εσόδων ⁽¹⁾</td> <td>11.016</td> <td>6.638</td> <td>69.011</td> </tr> <tr> <td>Εσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες</td> <td>117.595</td> <td>104.227</td> <td>166.629</td> </tr> <tr> <td>Αμοιβές και έξοδα προσωπικού</td> <td>-46.146</td> <td>-53.264</td> <td>-38.554</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο λοιπών εξόδων ⁽²⁾</td> <td>-42.796</td> <td>-38.579</td> <td>-37.562</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο λειτουργικών εξόδων</td> <td>-88.942</td> <td>-91.843</td> <td>-76.116</td> </tr> <tr> <td>Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων</td> <td>28.653</td> <td>12.384</td> <td>90.513</td> </tr> <tr> <td>Ζημιές απομειώσεων ⁽³⁾</td> <td>-635.636</td> <td>-52.517</td> <td>-88.425</td> </tr> <tr> <td>Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες</td> <td>2.300</td> <td>-2.198</td> <td>-953</td> </tr> <tr> <td>Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου εισοδήματος</td> <td>-604.684</td> <td>-42.331</td> <td>1.134</td> </tr> <tr> <td>Φόρος εισοδήματος</td> <td>257.859</td> <td>-7.498</td> <td>-704</td> </tr> <tr> <td>Ζημιές χρήσης μετά φόρων</td> <td>-346.825</td> <td>-49.829</td> <td>430</td> </tr> <tr> <td>Κατανέμονται σε:</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ιδιοκτήτες μητρικής</td> <td>-346.826</td> <td>-49.656</td> <td>430</td> </tr> <tr> <td>Δικαιώματα μειοψηφίας</td> <td>1</td> <td>-173</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή - βασικά (σε €)</td> <td>-0,2809</td> <td>-0,0212</td> <td>0,0002</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή. Αναφορικά με τα «Κέρδη/Ζημιές ανά μετοχή – βασικά των χρήσεων 2016 - 2017, τα στοιχεία έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018 και έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400. Τα «Κέρδη /Ζημιές ανά μετοχή βασικά για τη χρήση 2015 είναι στοιχεία επεξεργασμένα από τη Τράπεζα και για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.</p> <p>**Τα κονδύλια της συγκριτικής χρήσης 2015 έχουν αναταξινομηθεί ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα κονδύλια των χρήσεων 2016,2017</p> <p>⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται: (i) Κέρδη / (Ζημιές) από χρηματοοικονομικές πράξεις, (ii) Κέρδη / (Ζημιές) από πράξεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου και (iii) Λοιπά έσοδα.</p> <p>⁽²⁾ Περιλαμβάνονται: (i) Γενικά λειτουργικά έξοδα και (ii) Αποσβέσεις.</p> <p>⁽³⁾ Περιλαμβάνονται και (i) Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων, (ii) Ζημιές απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και (iii) Απομειώσεις λοιπών στοιχείων ενεργητικού.</p> <p>Τα ενοποιημένα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε € 86.992 χιλ. για τη χρήση 2017 έναντι € 86.695 χιλ. τη χρήση 2016 και €90.496 χιλ τη χρήση 2015. Πιο αναλυτικά: Οι τόκοι και τα συναφή έσοδα ανήλθαν σε € 137.302 χιλ. το 2017 έναντι € 143.085 χιλ. το 2016 και € 163.279 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση της τάξης του 15,9% εξαιτίας της μείωσης των τόκων και εσόδων από χορηγήσεις και προκαταβολές σε πελάτες (εκτός Χρηματοδοτικής Μίσθωσης), οι οποίοι από € 125.830 χιλ. το 2015 μειώθηκαν σε € 104.754 χιλ. το 2016 και σε € 95.411 € χιλ. το 2017. Η σωρευτική αυτή μείωση ύψους</p>	ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ				(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015**	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017	Καθαρά έσοδα από τόκους	90.496	86.695	86.992	Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.084	10.894	10.626	Σύνολο λοιπών εσόδων ⁽¹⁾	11.016	6.638	69.011	Εσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	117.595	104.227	166.629	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-46.146	-53.264	-38.554	Σύνολο λοιπών εξόδων ⁽²⁾	-42.796	-38.579	-37.562	Σύνολο λειτουργικών εξόδων	-88.942	-91.843	-76.116	Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων	28.653	12.384	90.513	Ζημιές απομειώσεων ⁽³⁾	-635.636	-52.517	-88.425	Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	2.300	-2.198	-953	Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου εισοδήματος	-604.684	-42.331	1.134	Φόρος εισοδήματος	257.859	-7.498	-704	Ζημιές χρήσης μετά φόρων	-346.825	-49.829	430	Κατανέμονται σε:				Ιδιοκτήτες μητρικής	-346.826	-49.656	430	Δικαιώματα μειοψηφίας	1	-173	0	Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή - βασικά (σε €)	-0,2809	-0,0212	0,0002
ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ																																																																													
(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015**	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017																																																																										
Καθαρά έσοδα από τόκους	90.496	86.695	86.992																																																																										
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.084	10.894	10.626																																																																										
Σύνολο λοιπών εσόδων ⁽¹⁾	11.016	6.638	69.011																																																																										
Εσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	117.595	104.227	166.629																																																																										
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-46.146	-53.264	-38.554																																																																										
Σύνολο λοιπών εξόδων ⁽²⁾	-42.796	-38.579	-37.562																																																																										
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	-88.942	-91.843	-76.116																																																																										
Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων	28.653	12.384	90.513																																																																										
Ζημιές απομειώσεων ⁽³⁾	-635.636	-52.517	-88.425																																																																										
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	2.300	-2.198	-953																																																																										
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου εισοδήματος	-604.684	-42.331	1.134																																																																										
Φόρος εισοδήματος	257.859	-7.498	-704																																																																										
Ζημιές χρήσης μετά φόρων	-346.825	-49.829	430																																																																										
Κατανέμονται σε:																																																																													
Ιδιοκτήτες μητρικής	-346.826	-49.656	430																																																																										
Δικαιώματα μειοψηφίας	1	-173	0																																																																										
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή - βασικά (σε €)	-0,2809	-0,0212	0,0002																																																																										

	<p>24,2% οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μη μείωση του υπολοίπου των χορηγήσεων εξαιτίας της μεταβίβασης χαρτοφυλακίου δανείων ύψους € 1.331 εκατ. στον επενδυτή. Οι τόκοι από αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση ανήλθαν σε € 10.042 χιλ. το 2017 έναντι € 2.385 χιλ. το 2016 και € 2.202 χιλ. το 2015, αύξηση η οποία οφείλεται σε τόκους από ομόλογο ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. το οποίο απέκτησε η Τράπεζα στο πλαίσιο της μεταβίβασης των NPEs.</p> <p>Οι τόκοι και τα συναφή έξοδα διαμορφώθηκαν το 2017 σε € 50.310 χιλ. έναντι € 56.391 χιλ. το 2016 και € 72.783 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση ύψους 30,9%. Η σημαντική αυτή μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των τόκων και συναφών εξόδων καταθέσεων πελατών οι οποίοι σημείωσαν σωρευτική μείωση της τάξης του 44,5%. Πιο αναλυτικά, η μείωση των τόκων καταθέσεων πελατών (-16,8%) εντός της χρήσης 2017 οφείλεται κυρίως στη μείωση του μέσου υπολοίπου καταθέσεων κατά € 151 εκατ. εντός του 2017 και στην αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων το οποίο διαμορφώθηκε σε 1,07% για τη χρήση 2017, έναντι 1,14% για το 2016. Σημειώνεται ότι οι προθεσμιακές καταθέσεις αυξήθηκαν την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 από 48,6% σε 51,2%. Η μείωση των τόκων καταθέσεων πελατών (-33,3%) εντός της χρήσης 2016 οφείλεται κυρίως στην αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων, το οποίο διαμορφώθηκε σε 1,14% για τη χρήση 2016, έναντι 1,65% για το 2015, τη μείωση των καταθέσεων με μείωση των προθεσμιακών καταθέσεων. Οι τόκοι προς Πιστωτικά Ιδρύματα παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά την αντίστοιχη περίοδο εξαιτίας της σημαντικής άντλησης κεφαλαίων από το Ευρωσύστημα μέσω του ELA.</p> <p>Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net Interest Margin), υπολογιζόμενο ως ο λόγος καθαρών τόκων προς τη μέση τιμή των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού -παθητικού για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 διαμορφώθηκε σε 2,92%, 2,94% και 3,01% αντίστοιχα. Η μείωση στα έσοδα από τόκους των στοιχείων ενεργητικού κατά τη χρήση 2017 σε σχέση με τη χρήση 2016 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από δάνεια κατά € 13.258 χιλ. Αντίθετα, τα καθαρά έσοδα από τόκους από χρεόγραφα αυξήθηκαν κατά € 7.609 χιλ. Η συνολική μεταβολή διαμορφώθηκε σε μείωση ύψους € 5.783 χιλ. και αφορούσε μείωση κατά € 8.570 χιλ. λόγω μεταβολής όγκου και αύξηση κατά € 2.787 χιλ. λόγω μεταβολής επιτοκίου. Η μείωση στα έσοδα από τόκους των στοιχείων ενεργητικού κατά τη χρήση 2016 σε σχέση με τη χρήση 2015 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από δάνεια κατά € 20.297 χιλ. Η συνολική μεταβολή διαμορφώθηκε σε μείωση ύψους € 20.194 χιλ. και αφορούσε αύξηση κατά € 7.765 χιλ. λόγω μεταβολής όγκου και μείωση κατά € 27.959 χιλ. λόγω επιτοκιακής μεταβολής.</p> <p>Τα έσοδα από τόκους των στοιχείων παθητικού σημείωσαν συνολική μείωση ύψους 6.081 χιλ. το 2017 σε σχέση το 2016 εξαιτίας κατά κύριο λόγο της μείωσης των εξόδων τόκων για καταθέσεις πελατών κατά € 6.993. Η μείωση στα έσοδα τόκων για τα στοιχεία παθητικού ανήλθε σε € 16.393 χιλ. κατά τη χρήση 2016 έναντι της χρήσης 2015 και οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των εξόδων τόκων για καταθέσεις πελατών κατά € 20.765 χιλ.</p> <p>Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν σε € 20.475 χιλ. το 2017 έναντι € 16.110 χιλ. το 2016 και € 19.162 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση της τάξης του 6,8%. Οι προμήθειες από χορηγήσεις μειώθηκαν από € 4.250 χιλ. το 2016 σε € 3.386 χιλ. το 2017, γεγονός το οποίο οφείλεται στην απουσία πιστωτικής επέκτασης σε συνδυασμό με τη μεταφορά ενήμερων χορηγήσεων σε καθεστώς οριστικής καθυστέρησης εντός της χρήσης 2017.</p> <p>Τα έσοδα από λοιπές προμήθειες, οι οποίες αφορούν προμήθειες που προήλθαν από τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων που μεταβιβάστηκε στον επενδυτή, καθώς και από τις προμήθειες των τερματικών POS, αυξήθηκαν σημαντικά και από € 2.667 χιλ. το 2015 ανήλθαν σε € 3.606 χιλ. το 2016 και € 9.372 χιλ. το 2017.</p> <p>Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες διαμορφώθηκαν το 2017 σε € 9.849 χιλ. έναντι € 5.216 χιλ. το 2016 και € 3.078 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σημαντική σωρευτική αύξηση εξαιτίας των αυξημένων προμηθειών προς τη Visa & Visa International καθώς και των καταβαλλόμενων προμηθειών από τη μίσθωση τερματικών POS. Οι προμήθειες διαχείρισης χαρτοφυλακίου ύψους € 1.091 χιλ. κατά τη χρήση 2015 αφορούν προμήθειες αμοιβαίου κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (Zaitech Fund I, Zaitech Fund II).</p> <p>Τα ενοποιημένα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε € 10.626 χιλ. για τη χρήση 2017 έναντι € 10.894 χιλ. τη χρήση 2016 και € 16.084 χιλ. τη χρήση 2015. Στα λοιπά έσοδα της χρήσης 2017 περιλαμβάνεται τίμημα μεταβίβασης χαρτοφυλακίου μέσω τιτλοποίησης ύψους € 70.000 χιλ.</p> <p>Στο κονδύλι «Ζημιά Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων» αφορά προβλέψεις για επισφαλείς χορηγήσεις.</p> <p>Για τη χρήση 2015, οι προβλέψεις ανήλθαν σε € 628.000 χιλ. εκ των οποίων € 96.320 χιλ.</p>
--	--

		<p>αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και € 531.680 χιλ. επιχειρηματικά δάνεια. Τα αποτελέσματα της χρήσης 2015 επιβαρύνθηκαν με μεγάλο ύψος προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις εξαιτίας της Άσκησης Ελέγχου της Ποιότητας Στοιχείων του Ενεργητικού («Asset Quality Review») και των ασκήσεων προσωμείωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») που πραγματοποιήθηκαν στον Όμιλο από την Τράπεζα της Ελλάδος.</p> <p>Για τη χρήση 2016, οι προβλέψεις απομείωσης δανείων ανήλθαν σε € 40.000 χιλ. εκ των οποίων ποσό € 6.521 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και € 33.479 χιλ. προβλέψεις επιχειρηματικών δανείων. Το κονδύλι «Ζημιά Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων» αυξήθηκε σημαντικά το 2017 σε σχέση με το 2016 λόγω των αυξημένων προβλέψεων για επισφαλείς χορηγήσεις και διαμορφώθηκε στο ποσό των € 73.500 χιλ., εκ του οποίου ποσό € 19.474 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και € 54.026 χιλ. προβλέψεις επιχειρηματικών δανείων.</p> <p>Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού της χρήσης 2016 αυξήθηκαν κατά ποσοστό 15,4% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εξαιτίας της επιβάρυνσης από το κόστος της εθελουσίας εξόδου ύψους € 4,7 εκατ. καθώς και της επιβάρυνσης από τις αποχωρήσεις στελεχών των εταιρειών του Ομίλου ύψους € 785 χιλ. περίπου. Αντίθετα, τη χρήση 2017, σημείωσαν μείωση ύψους 27,6% σε σχέση με το 2016 εξαιτίας του προγράμματος εθελουσίας εξόδου που έλαβε χώρα τη χρήση 2016. Αν αφαιρεθεί το μη επαναλαμβανόμενο κόστος εθελουσίας εξόδου ύψους € 4,75 εκατ., η μείωση ήταν της τάξης του 20,6%.</p> <p>Το ενοποιημένο αποτέλεσμα προ φόρων για το 2017 διαμορφώθηκε σε κέρδη ύψους € 1.134 χιλ. έναντι ζημιών ύψους € 42.331 χιλ. το 2016. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται κυρίως στο έκτακτο έσοδο ύψους € 70 εκατ. από τη μεταβίβαση χαρτοφυλακίου δανείων, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ν. 3156/2003 την 30 Ιουνίου 2017 και την Δευτέρα 3 Ιουλίου 2017. Πιο αναλυτικά, η Τράπεζα κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο δανείων σε οριστική καθυστέρηση (περίπου ποσού € 1.331,2 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ARTEMIS SECURITISATION S.A. που εδρεύει στο Λουξεμβούργο και η οποία ανέθεσε την διαχείριση του εν λόγω χαρτοφυλακίου για 10 χρόνια στην εταιρεία με την επωνυμία «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ». Ταυτόχρονα, το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. (Senior Note) και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 806,2 εκατ. (Junior Note). Παράλληλα, η Τράπεζα μεταβίβασε το 80% των μετοχών της «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» στην ονομαστική αξία τους και το Junior Note έναντι € 70 εκατ.</p> <p>Οι ζημίες προ φόρων για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 42.331 χιλ. παρουσίασαν σημαντική μείωση σε σχέση με το 2015 (€ 604.684 χιλ.), η οποία οφείλεται κυρίως στη μεγάλη μείωση των ζημιών απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων οι οποίες από € 629.006 χιλ. το 2015 διαμορφώθηκαν σε € 40.096 χιλ. το 2016.</p> <p>Τα καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας ανήλθαν σε κέρδη ύψους € 430 χιλ. για τη χρήση 2017 και ζημίες ύψους € 49.656 χιλ. και € 346.826 χιλ. για τις χρήσεις 2016 και 2015 αντίστοιχα.</p>	
		ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	
		<i>(ποσά σε € 000)*</i>	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	6.566	2.613	3.536
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.757.428	2.776.959	2.192.074
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	63.303	50.737	573.147
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	389.466	377.243	376.402
Σύνολο λοιπών στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	442.912	392.718	412.514
Σύνολο ενεργητικού	3.669.256	3.605.149	3.560.371
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			

Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.768	1.025.342	943.451
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.142.503	1.892.750	1.924.131
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων ⁽²⁾	62.775	53.152	60.085
Σύνολο υποχρεώσεων	2.989.046	2.971.244	2.927.667
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής ⁽³⁾	678.777	632.644	632.705
Δικαιώματα μειοψηφίας	1.433	1.261	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	680.210	633.905	632.705
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	3.669.256	3.605.149	3.560.371
<p>* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή. (1) Περιλαμβάνονται: (i) Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, (ii) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις, (iii) Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις, (iv) Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις, (v) Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (vi) Επενδύσεις σε ακίνητα, (vii) Αυλα περιουσιακά στοιχεία, (viii) Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού. (2) Περιλαμβάνονται: (i) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις, (ii) Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού, (iii) Λοιπές προβλέψεις, (iv) Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, (v) Λοιπές υποχρεώσεις. (3) Περιλαμβάνονται: 286.285.714 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 έκαστη, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας.</p> <p>Το συνολικό ενεργητικό του Ομίλου μειώθηκε οριακά κατά 1,2% και διαμορφώθηκε σε € 3.560.371 χιλ. την 31.12.2017 έναντι € 3.605.149 χιλ. την 31.12.2016 και € 3.669.256 χιλ. την 31.12.2015. Το μεγαλύτερο ποσό των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων του Ομίλου αφορά καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα. Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρείται μείωση του εν λόγω λογαριασμού κατά την 31.12.2017 κατά € 2.181 χιλ. (44,7%) σε σχέση με την 31.12.2016, καθώς και μείωση την 31.12.2016 έναντι της 31.12.2015, κατά € 4.702 χιλ. (49,1%). Η μείωση αυτή στη τριετία οφείλεται κυρίως στη μείωση και μηδένιση το 2015 και 2016 των καταθέσεων προθεσμίας διατραπεζικής στο πλαίσιο εξομάλυνσης της παροχής ρευστότητας από την ΕΚΤ προς το εγχώριο τραπεζικό σύστημα με αποτέλεσμα τη μείωση της ανάγκης άντλησης ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την απόσυρση μέρους των τοποθετησεων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε προθεσμιακές καταθέσεις. Επίσης, οι καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα αφορούσαν κάλυψη αναγκών ρευστότητας πέραν αυτής που αντλήθηκε μέσω της ΕΚΤ και παρουσίασαν μείωση την 31.12.2017 της τάξεως του 44,8% καθώς και μείωση την 31.12.2016 της τάξεως του 49,0% περίπου σε σχέση με την 31.12.2015.</p> <p>Ο λογαριασμός Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων παρουσίασε μείωση από € 6.566 χιλ την 31.12.2015 σε € 2.613 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 3.536 χιλ. την 31.12.2017.</p> <p>Το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2017 σημείωσε σημαντική μείωση σε σχέση με την 31.12.2016 και διαμορφώθηκε σε € 2.666.741 χιλ. μειωμένο κατά 33,1% κυρίως λόγω της τιτλοποίησης και αποαναγνώρισης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων εντός της χρήσης 2017. Κύριες κατηγορίες δανείων που συνέβαλαν σε αυτή τη μεταβολή είναι τα δάνεια προς τον κλάδο εμπορίου (μείωση 52,5%), προς τη βιομηχανία (μείωση 45,6%), προς τον κατασκευαστικό κλάδο (μείωση 36,8%) καθώς και η χρηματοδοτική μίσθωση (μείωση 53,5%). Το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (μετά προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2017 διαμορφώθηκε σε € 2.192.074 χιλ. έναντι € 2.776.959 χιλ. την 31.12.2016. Το μέσο επιτόκιο χορηγήσεων διαμορφώθηκε σε 3,7% το 2017 έναντι 3,5% το 2016 και 4,0% το 2015.</p> <p>Ο λογαριασμός Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση διαμορφώθηκε σε € 63.303 χιλ. την 31.12.2015, € 50.737 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 573.147 χιλ. την 31.12.2017. Η σημαντική αύξηση των χρηματοοικονομικών μέσων διαθέσιμων για πώληση την 31.12.2017 οφείλεται στο ομόλογο ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. που προέκυψε από την τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003. Κατά την προαναφερόμενη τριετία, ο Όμιλος προέβη στην επαναταξινόμηση ομολογιών από το «Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο» στα «Χρηματοοικονομικά μέσα Διαθέσιμα για Πώληση», εύλογης και λογιστικής αξίας κατά την 31.12.2015, ύψους € 16.222 χιλ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το κέρδος που προέκυψε από την αποτίμηση των ομολόγων κατά την 31.12.2015 ύψους € 817 χιλ. και κατά την 31.12.2016 ύψους € 1.196,21 χιλ. να καταχωρηθεί απευθείας στο λογαριασμό αποθεματικού των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων της κατηγορίας των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εξέτασε τις εν γένει επενδύσεις και συμμετοχές στις οποίες περιλαμβάνονται ομόλογα, μετοχές, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και λοιπές συμμετοχές, ως προς τις ενδείξεις</p>			

		<p>απομείωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 και αναγνώρισε ζημία απομείωσης των εν λόγω τίτλων στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης ύψους € 96 χιλ. για το 2016 και € 1 εκατ. για το έτος 2015. Κατά το δ' τρίμηνο του 2016 ο Όμιλος προέβη σε πώληση των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.</p> <p>Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού παρουσίασαν μείωση από € 442.912 χιλ. την 31.12.2015 σε € 392.718 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 412.514 χιλ. την 31.12.2017.</p> <p>Σημειώνεται ότι οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις διαμορφώθηκαν σε 389.466 χιλ. την 31.12.2015, σε € 377.243 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 376.402 χιλ. την 31.12.2017. Το υπόλοιπο την 31.12.2017 αφορά κατά κύριο λόγο απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους λόγω απόσβεσης προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου Ν.4465/2017 που προέκυψαν από τη μεταβίβαση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Για τις χρήσεις 2015 και 2016, το κονδύλι αφορά σε αναβαλλόμενους φόρους που προέκυψαν από απομείωση αξίας χορηγήσεων.</p> <p>Επίσης στις 22.12.2017 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (το «SPV») με την επωνυμία ABS METEXELIXIS S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (το «Senior Note») και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. («Junior Note»), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την εν λόγω τιτλοποίηση βλέπε Β4 ανωτέρω.</p> <p>Οι λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 13% την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 κυρίως λόγω της αύξησης των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού, ενώ μειώθηκαν κατά 4,3% σε σχέση με την 31.12.2015.</p> <p>Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κατά την 31.12.2017 εμφανίζονται οριακά μειωμένα και ανήλθαν σε € 632.705 χιλ. έναντι € 633.905 χιλ. την 31.12.2016 και € 680.210 χιλ. την 31.12.2015.</p> <p>Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε εκροές ποσού € 687.567 χιλ., εκροές ποσού € 19.645 χιλ. και εισροές ποσού € 448.732 χιλ. τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 αντίστοιχα. Οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε εισροές ποσού € 16.795 χιλ., εισροές ποσού € 8.745 χιλ. και εκροές ποσού € 455.802 χιλ. τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 αντίστοιχα. Τέλος οι ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε εισροές € 579.429 το 2015 ενώ ήταν μηδενικές το 2016 και 2017.</p>
B.8	<p>Οι επιλεγμένες κύριες άτυπες (pro forma) χρηματοοικονομικές πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή αναφορά στο γεγονός ότι λόγω της φύσης τους, οι άτυπες (pro forma) χρηματοοικονομικές πληροφορίες αφορούν μια υποθετική κατάσταση και, ως εκ τούτου, δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική χρηματοοικονομική θέση ή τα αποτελέσματα της εταιρείας.</p>	Δεν συντρέχει
B.9	Όταν γίνεται πρόβλεψη ή εκτίμηση κερδών, δηλώνεται το ποσό.	Δεν συντρέχει
B.10	Περιγραφή της φύσης τυχόν επιφυλάξεων στην έκθεση ελέγχου για τις ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες	Δεν συντρέχει
B.11	Εάν το κεφάλαιο κίνησης του εκδότη δεν επαρκεί για τις τρέχουσες απαιτήσεις του	Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι το κεφάλαιο κίνησης επαρκεί για τις τρέχουσες δραστηριότητες του Ομίλου για τους επόμενους 12 μήνες.

	εκδότη πρέπει να συμπεριληφθεί επεξήγηση.	
Ενότητα Γ - Κινητές αξίες Παραρτήματα		
Γ.1	Περιγραφή του είδους και της κατηγορίας των κινητών αξιών που προσφέρονται ή/και εισάγονται προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε αριθμού αναγνώρισης κινητών αξιών.	Οι μετοχές της Τράπεζας που προσφέρονται και θα εισαχθούν προς διαπραγμάτευση είναι άυλες, κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, θα διαπραγματεύονται στην Κύρια Αγορά της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και εκδίδονται βάσει των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 και του Καταστατικού της Τράπεζας. Ο Κωδικός ISIN (International Security Identification Number) της κοινής μετοχής της Τράπεζας είναι GRS001003003 και το σύμβολο διαπραγμάτευσης είναι ΑΤΤ στα ελληνικά και ΑΤΤ στα αγγλικά.
Γ.2	Νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένες οι κινητές αξίες.	Οι μετοχές της Τράπεζας διαπραγματεύονται σε Ευρώ.
Γ.3	Ο αριθμός μετοχών που εκδόθηκαν και έχουν ολοσχερώς εξοφληθεί, και των μετοχών που εκδόθηκαν αλλά δεν έχουν εξοφληθεί. Η ονομαστική αξία ανά μετοχή, ή αναφορά του γεγονότος ότι οι μετοχές δεν έχουν ονομαστική αξία.	Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, με την παραδοχή της πλήρους κάλυψης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίστηκε από την Ε.Γ.Σ. των μετόχων της 22.12.2017 θα ανέρχεται στο ποσό των € 347.663.335,40 και θα διαιρείται σε α) 824.877.785 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη και β) 286.285.714 προνομιούχες, ονομαστικές άνευ δικαιώματος ψήφου μετοχές, ονομαστικής € 0,35 έκαστη. Σημειώνεται ότι η ΕΓΣ της 22.12.2017 και η Αυτόκλητη Γενική Συνέλευση του προνομιούχου μετόχου μεταξύ άλλων, αποφάσισαν και την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών του Ν.3723/2008, όπως ισχύει, με μερική χρήση του μετοχικού κεφαλαίου της Αύξησης, άλλως με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ή με συνδυασμό των ανωτέρω.
Γ.4	Περιγραφή των δικαιωμάτων που συνδέονται με τις κινητές αξίες.	Κάθε μετοχή της Τράπεζας ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από τον Κ.Ν.2190/1920 και το Καταστατικό της Τράπεζας, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από αυτές που προβλέπει ο Κ.Ν. 2190/1920. Δεδομένου, ότι οι μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες στο Χ.Α. ισχύει η σχετική περί χρηματιστηρίου νομοθεσία. Η κατοχή του τίτλου της μετοχής και η ιδιότητα του μετόχου συνεπάγεται αυτοδικαίως την αυτοδίκαιη και χωρίς περιορισμό άσκηση των δικαιωμάτων και ανάληψη των υποχρεώσεων που πηγάζουν από το νόμο, το καταστατικό της Τράπεζας και των αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται ειδικά δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων μετόχων, με εξαίρεση τα προνόμια των προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008. Οι προνομιούχες μετοχές του ΕΔ έχουν τα εξής προνόμια: - δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των προνομιούχων μετοχών: - πριν από τις κοινές μετοχές, - πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3, του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και - ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της Τράπεζας, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας σε απλή και ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την ΤτΕ ελάχιστους δείκτες. - Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, Με το Ν.4093/2012 ορίστηκε ότι η σταθερή απόδοση ποσοστού 10% των προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το Ν.3723/2008, είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει. Όμως, κατά τον Ν. 3723/2008 η καταβολή της σταθερής απόδοσης δεν είναι υποχρεωτική όταν συντρέχει η περίπτωση του άρθρου 44α του Κ.Ν.2190/1920 (ίδια κεφάλαια κατώτερα του αθροίσματος μετοχικού κεφαλαίου και αποθεματικών) ή κατά την περίπτωση και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κύριων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο. - δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν.2190/1920 - δικαίωμα συμμετοχής στο Δ.Σ. της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του, που δύναται

		<p>να ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Δ.Σ.,</p> <ul style="list-style-type: none"> - δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του ΕΔ στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Δ.Σ. δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας, - δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετοχών της Εταιρείας και δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλους του Δ.Σ. εκπροσώπου του ΕΔ κατά τη συζήτηση και λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα, - δικαίωμα του εκπροσώπου του ΕΔ ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία για τους σκοπούς του Ν. 3723/2008 και - δικαίωμα προνομακίας έναντι όλων των άλλων μετόχων ικανοποίησης από το προϊόν της εκκαθάρισης. <p>Τα ανωτέρω προνόμια δεν θίγουν τα δικαιώματα των κομιστών των υβριδικών τίτλων Tier-I, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων, πλην κοινών μετοχών, τίτλων που προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας. Σύμφωνα με τους όρους της έκδοσης των προνομιούχων εξαγοράσιμων μετοχών άνευ σωρευτικού μερίσματος από την Τράπεζα που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα απαιτείται να διανέμει μερίσματα στους κατόχους των προνομιούχων μετοχών της πριν τη διανομή τυχόν μερισμάτων στους κοινούς μετόχους της, μειώνοντας έτσι τα διανεμητέα ποσά προς τους κοινούς μετόχους.</p>
Γ.5	Περιγραφή τυχόν περιορισμών στην ελεύθερη μεταβίβαση των κινητών αξιών.	Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες και πλήρως αποπληρωμένες. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες. Επίσης, δεν υφίστανται συμφωνίες μετόχων που να περιορίζουν την ελεύθερη διαπραγματευσιμότητα και μεταβίβαση των κοινών μετοχών της Τράπεζας.
Γ.6	Αναφορά του κατά πόσο οι προσφερόμενες κινητές αξίες αποτελούν ή θα αποτελέσουν αντικείμενο αίτησης εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και της ταυτότητας όλων των ρυθμιζόμενων αγορών, στις οποίες οι κινητές αξίες αποτελούν ή πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης.	Οι προσφερόμενες μετοχές θα εισαχθούν προς διαπραγμάτευση αποκλειστικά στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
Γ.7	Περιγραφή της μερισματικής πολιτικής.	Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καταστατικού, αναφέρεται ότι δικαίωμα στο μέρισμα έχουν οι μέτοχοι που είναι εγγεγραμμένοι στο βιβλίο μετόχων σε ημέρα οριζόμενη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Επιπλέον, η Τράπεζα λόγω της συμμετοχής της στο πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας υπόκειται σε επιπλέον περιορισμούς διανομής μερισμάτων. Επίσης, σύμφωνα με τους όρους της έκδοσης των προνομιούχων εξαγοράσιμων μετοχών άνευ σωρευτικού μερίσματος που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα απαιτείται να διανέμει μέρισμα στους κατόχους των προνομιούχων μετοχών της πριν τη διανομή τυχόν μερισμάτων στους κοινούς μετόχους της, μειώνοντας έτσι τα διανεμητέα ποσά προς τους κοινούς μετόχους. Όμως, η Τράπεζα σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 σε συνδυασμό με το άρθρο 44Α του Κ.Ν.2190/1920, δεν έχει προβεί σε διανομή μερίσματος για τις εταιρικές χρήσεις 2015 και 2016. Επίσης βάσει των αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 και των ανωτέρω διατάξεων δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος για τη χρήση 2017 τόσο στους κατόχους κοινών όσο και στους κατόχους προνομιούχων μετοχών.
Ενότητα Δ - Κίνδυνοι		
Δ.1	Κύριες πληροφορίες σχετικά με τους βασικούς	<p>Α. Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Τράπεζα και τις δραστηριότητές της</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μη πλήρης κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ενδέχεται να επιφέρει την

<p>κινδύνους που αφορούν ειδικά στον εκδότη ή στον τομέα δραστηριότητάς του.</p>	<p>αύξηση του κόστους χρηματοδότησης της Τράπεζας και τη μείωση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας λόγω της αποπληρωμής των προνομιούχων μετοχών με έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ή/και τη μείωση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας λόγω της επίδρασης της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9. Όλα τα προαναφερόμενα ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στα λειτουργικά αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση και στις προοπτικές ρευστότητας της Τράπεζας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα (going concern) ενδέχεται να εξαρτηθεί από παράγοντες εκτός ελέγχου της, όπως τα επίπεδα χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, τις εκροές καταθέσεων ή την ικανότητά της να πληροί τις προϋποθέσεις ελάχιστης κεφαλαιακής επάρκειας, όπως αυτές ορίζονται και θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητά της να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα. • Εφαρμογή του δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων ως προς τη συμμετοχή του ΕΦΚΑ ενδέχεται να οδηγήσει στην επιστροφή των κεφαλαίων που έχει λάβει η Τράπεζα επηρεάζοντας ουσιωδώς αρνητικά τα λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική θέση και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου • Τυχόν αδυναμία της Τράπεζας να ανταποκριθεί στους όρους που προσδιορίζονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο έχει υποβληθεί στα αρμόδια εποπτικά όργανα, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ενεργοποίηση διαδικασιών που μπορεί να οδηγήσουν στη μερική ή πλήρη επιστροφή της κρατικής ενίσχυσης ή/και στην επιβολή πρόσθετων προϋποθέσεων • Υπάρχουν κίνδυνοι που σχετίζονται με ενδεχόμενη μελλοντική ανάγκη του Ομίλου για πρόσθετα κεφάλαια και ρευστότητα, μέσω των κεφαλαιαγορών ή μέσω κρατικής στήριξης, η οποία ενδέχεται να επιφέρει σημαντικές ζημιές ή και πλήρη απώλεια στην επένδυση των μετόχων • Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα αντιμετωπίζει απεργιακές κινητοποιήσεις οι οποίες αν είναι παρατεταμένες, μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τις δραστηριότητες του Ομίλου • Πιθανή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης των πιστούχων και τυχόν αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους ενδέχεται να οδηγήσουν σε αύξηση του ύψους των μη εξυπηρετούμενων δανείων και σε αρνητική επίδραση στα έσοδα και στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας και του Ομίλου στο μέλλον • Τα αποτελέσματα μελλοντικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλέον αυξήσεις κεφαλαίου ή, ενδέχεται να χρειαστεί να αναζητήσει χρηματοδότηση μέσω κρατικής στήριξης σύμφωνα με τους Ν.4261/2014 και Ν.3864/2010 για την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών, με αποτέλεσμα οι μέτοχοι να υποστούν μείωση στο ποσοστό συμμετοχής τους (dilution) ή/και σημαντικές απώλειες στις επενδύσεις τους • Η επιδείνωση της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που δίδονται προς εξασφάλιση του δανειακού χαρτοφυλακίου, μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τα αποτελέσματα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας • Συνεπεία των διακυμάνσεων και της αστάθειας των αγορών, ο Όμιλος ενδέχεται να υποστεί σημαντικές ζημιές από τις επενδυτικές δραστηριότητές του • Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα καθαρά έσοδα του Ομίλου από τόκους και ως εκ τούτου να έχουν περαιτέρω αρνητικές επιπτώσεις στα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου • Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο αγοράς και λειτουργικό κίνδυνο και μια ενδεχόμενη αποτυχία του Ομίλου να διαχειριστεί αποτελεσματικά κάποιον από αυτούς τους κινδύνους, θα μπορούσε να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου • Η Τράπεζα δεν διανέμει μέρισμα στους κατόχους των κοινών και προνομιούχων μετοχών της. Υπάρχει αβεβαιότητα αν η Τράπεζα θα είναι σε θέση να διανείμει μέρισμα σε μελλοντική χρήση. • Υφίσταται μέτοχος με σημαντικά ποσοστά συμμετοχής που μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή στη λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου • Το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας ενδέχεται να περιοριστεί με σημαντική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους, τα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου • Ενδέχεται να επιβληθεί φόρος χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και άλλοι επιπλέον φόροι στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της, γεγονός που θα μπορούσε να έχει σημαντικά δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Η Τράπεζα, όπως όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους απάτης και άλλης μορφής παράνομων δραστηριοτήτων κάθε είδους, που αποσκοπούν σε νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και τα οποία, εάν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως και επιτυχώς, θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της Τράπεζας • Ο Όμιλος μπορεί να μην είναι σε θέση να διατηρήσει την πελατειακή του βάση, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από τόκους και προμήθειες, την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των εργασιών και τις προοπτικές του Ομίλου • Διακοπή ή παραβίαση της ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής της Τράπεζας μπορεί να προκαλέσει απώλεια εργασιών και άλλες ζημίες, γεγονότα που ενδέχεται να έχουν ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας, στην χρηματοοικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματά της • Η ικανότητα της Τράπεζας και των θυγατρικών της να συνεχίσουν να λειτουργούν αποτελεσματικά εξαρτάται από τη διατήρηση ή την προσέλκυση έμπειρων ή/και καταρτισμένων στελεχών • Η φήμη της Τράπεζας αποτελεί σημαντικό περιουσιακό της στοιχείο και αν πληγεί, η Τράπεζα ενδέχεται να μην είναι σε θέση να διατηρήσει του υφιστάμενους πελάτες της ή να προσελκύσει νέους • Η οικονομική απόδοση του Ομίλου έχει επηρεασθεί και θα συνεχίσει να επηρεάζεται από την πιστοληπτική ικανότητα των δανειοληπτών του να εξυπηρετήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις προς τον Όμιλο και την αποδοτικότητα της διαχείρισης του τιτλοποιημένου και μεταβιβασθέντος χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ύψους € 1.331 εκατ. επηρεάζοντας δυσμενώς αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας • Η Τράπεζα αντιμετωπίζει σημαντικό ανταγωνισμό από ελληνικές και ξένες τράπεζες, κάτι που θα μπορούσε να έχει ουσιωδώς δυσμενή επίδραση στα περιθώρια χορηγήσεων, τη δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση ή/και τα αποτελέσματά του Ομίλου • Αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών ενδέχεται να επιβάλλουν περιορισμούς σε επίπεδα αμοιβών και ως εκ τούτου να φέρει αλλαγές σε χρεώσεις του σε ορισμένες τραπεζικές συναλλαγές του • Η νομοθεσία περί πτώχευσης και άλλοι νόμοι που διέπουν τα δικαιώματα των πιστωτών στην Ελλάδα μπορεί να περιορίσει την δυνατότητα της Τράπεζας να εισπράττει από τα δάνεια σε καθυστέρηση με ενδεχόμενη δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας, τα λειτουργικά αποτελέσματα, την οικονομική της κατάσταση και τις προοπτικές της • Η σχεδιαζόμενη εφαρμογή ενός συστήματος εγγύησης των καταθέσεων σε όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να οδηγήσει σε πρόσθετα έξοδα για την Τράπεζα • Τυχόν αυστηροποίηση του πλαισίου λειτουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού της ΕΚΤ (ή ECB Single Supervisory Mechanism), ενδέχεται να ενδέχεται να δημιουργήσουν πρόσθετα λειτουργικά κόστη επιβαρύνοντας την χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου • Η Τράπεζα υπόκειται σε όλο και περισσότερες και πολύπλοκες κανονιστικές ρυθμίσεις, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη δραστηριότητά της • Ενδεχόμενη μελλοντική τροποποίηση του νομικού πλαισίου που διέπει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, η οποία θα μηδενίζει ή θα περιορίζει την προσμέτρηση αυτών στα εποπτικά κεφάλαια θα έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση των κεφαλαιακών δεικτών του Ομίλου. Περαιτέρω το ποσοστό συμμετοχής των μετόχων της Τράπεζας στο μετοχικό τους κεφάλαιο, ενδέχεται στο μέλλον και κατά τη λήξη της ένταξης στο ειδικό πλαίσιο διατάξεων της μετατροπής των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε οριστικές και εκκαθαρισμένες κατά του Δημοσίου, να αραιωθεί εάν κατά το χρόνο λήξης του ειδικού πλαισίου έχουν εκδοθεί δικαιώματα μετατροπής τα οποία θα μετατραπούν σε μετοχές • Εάν η Τράπεζα αναγνωρίσει λογιστικές ζημίες στα επόμενα χρόνια, οι ΑΦΑ της δύνανται να μετατραπούν σε Φορολογικές Πιστώσεις και η Τράπεζα δύναται να απαιτηθεί να εκδώσει σημαντικό αριθμό νέων κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική απομείωση της συμμετοχής (dilution) των παλαιών μετόχων στο μέλλον • Μια ενδεχόμενη νέα εκροή των κεφαλαίων από καταθέσεις πελατών, λόγω απώλειας της εμπιστοσύνης των καταθετών στο τραπεζικό σύστημα σε συνδυασμό με μια μελλοντική μεγαλύτερη χαλάρωση ή/και πλήρη άρση των περιορισμών στη κίνηση κεφαλαίων θα
--	--

		<p>μπορούσε να αυξήσει το κόστος χρηματοδότησης και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα, την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές ρευστότητας του Ομίλου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η θέση σε ισχύ της Οδηγίας Ανάκαμψης και Εξυγίανσης των Τραπεζών ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές του Ομίλου • Οι μετοχές της Τράπεζας ενδέχεται να υπαχθούν σε μελλοντική άσκηση του μέτρου της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in) από την αρμόδια αρχή εξυγίανσης και στα υποχρεωτικά μέτρα κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα ακόμη και την πλήρη απομείωση της αξίας τους • Οι συνθήκες υπό τις οποίες η αρμόδια αρχή εξυγίανσης θα ασκούσε το μέτρο της αναδιάρθρωσης παθητικού ή άλλα μέτρα εξυγίανσης σύμφωνα με το Ν. 4335/2015 ή με μελλοντικές νομοθεσίες ή κανονιστικές προτάσεις είναι αβέβαιες και αυτή η αβεβαιότητα ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στην αξία των μετοχών της Τράπεζας • Οι μέτοχοι της Τράπεζας δύνανται να υποστούν μείωση του ποσοστού συμμετοχής τους (αραίωση) μέσω ενδεχόμενης νέας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, συγχώνευσης, ή τυχόν μετατροπής των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου. Επίσης, η τιμή της μετοχής της Τράπεζας, δύνανται να επηρεαστεί σημαντικά από την υλοποίηση των ανωτέρω εταιρικών πράξεων • Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που σχετίζονται με πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, καθώς και με τις συνθήκες της αγοράς και τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Οι οικονομικές εξελίξεις στη δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας, η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου. • Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές, εφόσον χρειαστεί, ενδέχεται να είναι περιορισμένη και μελλοντικά η Τράπεζα πιθανώς να απαιτηθεί να αντλήσει επιπλέον χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή/και την Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ ή/και της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις ενδέχεται να περιορίσει περαιτέρω την πρόσβαση της Τράπεζας σε χρηματοδότηση • Το Ελληνικό Δημόσιο έχει τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας. Τυχόν παροχή στήριξης από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στον έλεγχο της Τράπεζας, στην αξία των κοινών ονομαστικών μετοχών της, στη διαχείριση των κεφαλαίων της και στην εν γένει οικονομική της κατάσταση • Οι κυβερνητικές και δια-κυβερνητικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην εκτόνωση της χρηματοοικονομικής κρίσης είναι αβέβαιες και συνεπάγονται επιπλέον κινδύνους όπως, η περαιτέρω συγκέντρωση του τραπεζικού κλάδου • Το κόστος και η πρόσβαση της Τράπεζας σε δανεισμό από την αγορά, σε ρευστότητα και σε κεφάλαια εξαρτώνται από την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Τράπεζας ή της Ελλάδας • Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συνεχιζόμενες διαταραχές και τη μεταβλητότητα των παγκόσμιων χρηματοοικονομικών αγορών, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών οικονομιών • Η αβεβαιότητα που απορρέει από την κρίση χρέους των κρατών της Ευρωζώνης καθώς και τις γενικότερες πολιτικές εξελίξεις στην Ε.Ε. πιθανόν να συνεχίσουν να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας • Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους, που πιθανώς να προκύψουν σε αντισυμβαλλόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και στο χρηματοοικονομικό κλάδο εν γένει και θα μπορούσαν να έχουν ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου • Το ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως μπορεί να περιορίσει το οικονομικό περιβάλλον και να επηρεάσει αρνητικά το περιβάλλον λειτουργίας της Τράπεζας και κατ' επέκταση τα αποτελέσματά της • Η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Τράπεζας παρουσίαζε και παρουσιάζει διακυμάνσεις • Το Χ.Α. παρουσιάζει χαμηλότερη εμπορευσιμότητα και αυξημένη αστάθεια από άλλα μεγάλα χρηματιστήρια
Δ.3	Κύριες πληροφορίες σχετικά με τους βασικούς	<p>Δ. Κίνδυνοι που σχετίζονται με την παρούσα Έκδοση και τις μετοχές που προσφέρονται</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το ποσοστό συμμετοχής μετόχων στην Τράπεζα ενδέχεται να μειωθεί (dilution) σε

	κινδύνους που αφορούν ειδικά στις κινητές αξίες.	<p>περίπτωση που δεν θα ασκήσουν όλα τα δικαιώματά τους στην παρούσα Αύξηση ή σε μελλοντική έκδοση νέων μετοχών ή σε περίπτωση που δεν υφίσταται δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετόχων. Επίσης, πωλήσεις μετοχών από τους βασικούς μετόχους ή τυχόν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από την Εταιρεία ή το ενδεχόμενο τέτοιων ενεργειών, ενδέχεται να επηρεάσουν τη χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Εταιρείας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σημαντική μείωση στην τιμή της μετοχής της Τράπεζας θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την τιμή των δικαιωμάτων προτίμησης • Δεν θα δοθεί αποζημίωση για δικαιώματα που δεν θα ασκηθούν ενώ υπάρχει ο κίνδυνος να μην υπάρξει ενεργή διαπραγμάτευση σε σχέση με τα δικαιώματα προτίμησης • Η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Τράπεζας ενδέχεται να παρουσιάσει σημαντικές διακυμάνσεις εξαιτίας των μεταβολών των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου, αλλαγών στη μετοχική σύνθεση, των προοπτικών του και άλλων ενδογενών παραγόντων
Ενότητα Ε - Προσφορά		
E.1	Τα συνολικά καθαρά έσοδα και εκτίμηση των συνολικών εξόδων της έκδοσης/ προσφοράς, συμπεριλαμβανομένων των κατ' εκτίμηση εξόδων που χρεώνονται στον επενδυτή από τον εκδότη ή τον προσφέροντα.	Τα συνολικά αντληθησόμενα κεφάλαια, σε περίπτωσης πλήρους κάλυψης της Αύξησης, ανέρχονται σε € 197,97 εκατ. περίπου. Οι δαπάνες έκδοσης εκτιμώνται σε € 6.533 χιλ. περίπου και θα καλυφθούν από τα αντληθέντα κεφάλαια της Αύξησης. Συνεπώς δεν υφίστανται δαπάνες οι οποίες θα επιβαρύνουν τον επενδυτή.
E.2	Λόγοι της προσφοράς και της χρήσης των εσόδων, εκτιμώμενο καθαρό ποσό των εσόδων.	<p>Η Αύξηση γίνεται προκειμένου το σύνολο των αντληθησομένων από την αύξηση κεφαλαίων (αφαιρουμένων των δαπανών της Αύξησης) να διατεθεί αποκλειστικά προς κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ειδικότερα δε η άντληση έως € 197.970.668,40 νέων κεφαλαίων προορίζεται (μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ για την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Δημοσίου χωρίς ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΔΚΕ) να μειωθεί σε επίπεδα κάτω των αποδεκτών από τις Εποπτικές Αρχές (βλέπε και Β4 ανωτέρω). ▪ για την ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας, ώστε να διαθέτει μεγαλύτερη ευελιξία στην κεφαλαιακή της βάση ενόψει της διαφαινόμενης τάσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο για αυστηρότερη εποπτεία των μικρότερων τραπεζών ιδιαίτερα αναφορικά με τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών που θα προκύψουν από την εφαρμογή του IFRS 9 (βλέπε και Β4 ανωτέρω). <p>Η Τράπεζα δηλώνει ότι σε περίπτωση μερικής κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου, τα αντληθησόμενα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για τους εξής κατά σειρά σκοπούς:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. για την ολική ή μερική αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών ποσού € 100,2 εκατ. σε συνδυασμό με ενδεχόμενη χρήση κεφαλαίων (παράδοση ομολογιών) από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης 2. για τις ανάγκες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του IFRS 9 και για λοιπές ανάγκες για ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας. <p>Η Τράπεζα σε περίπτωση μη κάλυψης ή μερικής κάλυψης δύναται να αναζητήσει στο άμεσο μέλλον νέα κεφάλαια μέσω πρόσθετων αναδιαρθρωτικών ενεργειών ή/και χρήσης άλλων πηγών άντλησης κεφαλαίων (περιλαμβανομένης και νέας αύξησης μετοχικού κεφαλαίου).</p>
E.3	Περιγραφή των όρων και προϋποθέσεων της προσφοράς.	<p>Η Ε.Γ.Σ. της 22.12.2017, αποφάσισε, μεταξύ άλλων:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετά ψήφου μετοχής από € 0,30 σε € 4,253999922534 ανά μετοχή με ταυτόχρονη συνένωση και μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας (reverse split) με αναλογία 14,1799999741806 παλαιές κοινές μετοχές για κάθε μία νέα μετοχή, δηλαδή από 2.339.353.394 σε 164.975.557 κοινές μετοχές. ii. τη μείωση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας έως το ποσό € 652.313.351,10 με σκοπό: α) διαγραφή των σωρευμένων ζημιών ύψους έως ευρώ 419.253.000 και β) δημιουργία ειδικού αποθεματικού ποσού € 233.060.351,10. Μετά την ανωτέρω μείωση του μετοχικού κεφαλαίου η ονομαστική τιμή της μετοχής διαμορφώνεται σε 0,30 ευρώ, ενώ ο συνολικός αριθμός των μετοχών παραμένει αμετάβλητος, και

		<p>iii. την αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέχρι του ποσού € 197.970.668,40 (συμπεριλαμβανομένου τυχόν ποσού υπέρ το άρτιο) με την καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της με αναλογία 4 νέες προς 1 παλαιά μετοχή. Ειδικότερα, αποφασίστηκε να εκδοθούν και διατεθούν μέσω της δημόσιας προσφοράς 659.902.228 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη (στο εξής οι «Νέες Μετοχές») και τιμή διάθεσης € 0,30 (στο εξής η «Τιμή Διάθεσης») για κάθε μία Νέα Μετοχή η «Αύξηση»).</p> <p>Η χρονική περίοδος άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης των κοινών μετόχων θα διαρκέσει το ελάχιστο κατά νόμο χρονικό διάστημα, ήτοι 15 ημέρες. Επιπλέον, η Τιμή Διάθεσης δύναται να είναι ανώτερη της χρηματιστηριακής τιμής των υφιστάμενων μετοχών της Τράπεζας κατά τον χρόνο αποκοπής του δικαιώματος προτίμησης και θα είναι κοινή για όλους του επενδυτές που θα αναλάβουν Νέες Μετοχές συμμετέχοντας στην Αύξηση.</p> <p>Σημειώνεται ότι, τα κλάσματα των μετοχών που θα προκύψουν από το reverse split δεν θα συμμετάσχουν στην αποφασισθείσα από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της 22.12.2017 αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ενώ αναφορικά με τον τρόπο διάθεσης των κλασμάτων αυτών, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα λάβει απόφαση σε μελλοντική συνεδρίασή του.</p> <p>Επίσης το Δ.Σ. της Τράπεζας που συνεδρίασε την 20.04.2018 αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την παράταση για ένα μήνα της προθεσμίας καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που είχε οριστεί δυνάμει της ΕΓΣ της 22.12.2017.</p> <p>Αναλυτικότερα, ως προς τη διάθεση των Νέων Μετοχών, η ως άνω ΕΓΣ των κατόχων κοινών μετοχών της Τράπεζας αποφάσισε τα ακόλουθα:</p> <p>(α) Δικαίωμα προτίμησης στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θα έχουν:</p> <p>(i) όλοι οι εγγεγραμμένοι μέτοχοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. την πρώτη εργάσιμη που έπεται της ημερομηνίας αποκοπής του δικαιώματος προτίμησης, σύμφωνα με το άρθρο 5.2 του Κανονισμού του Χ.Α., όπως αυτή θα καθοριστεί και ανακοινωθεί, σε μεταγενέστερη ημερομηνία, από το Δ.Σ. της Τράπεζας, και</p> <p>(ii) όσοι αποκτήσουν δικαιώματα προτίμησης κατά την περίοδο διαπραγμάτευσής τους στο Χ.Α.</p> <p>(β) Το δικαίωμα προτίμησης θα ασκείται είτε μέσω των χειριστών των λογαριασμών αξιών των επενδυτών, είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας.</p> <p>(γ) Η χρονική περίοδος άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης θα διαρκέσει το ελάχιστο προβλεπόμενο κατά νόμο χρονικό διάστημα, ήτοι δεκαπέντε (15) ημέρες.</p> <p>(δ) Το Δικαίωμα Προτίμησης είναι μεταβιβάσιμο και θα διαπραγματεύεται στο Χ.Α. σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Χ.Α., ήτοι μέχρι και τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν τη λήξη της άσκησης του.</p> <p>(ε) Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα συνεδριάσει προκειμένου να διαπιστώσει τον αριθμό των τυχόν αδιάθετων μετοχών. Εάν μετά τα παραπάνω εξακολουθούν να υπάρχουν αδιάθετες Νέες Μετοχές, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα τις διαθέσει κατά προτεραιότητα στους υφιστάμενους μετόχους κατά την ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος και μέχρι του ποσοστού της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, εφόσον αιτηθούν και έχουν ήδη εξασκήσει το σύνολο των υφισταμένων προτιμησιακών δικαιωμάτων τους και εν συνεχεία κατά την κρίση του.</p> <p>(στ) Οι εγχώριοι επενδυτές που επιθυμούν να καλύψουν αδιάθετες μετοχές που κατανέμονται κατά την κρίση του Δ.Σ. σύμφωνα με το σημείο (ε) παραπάνω, δύνανται να εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους κατά την περίοδο άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης είτε μέσω των χειριστών των λογαριασμών αξιών τους, είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας, δεσμεύοντας τα ποσά που αντιστοιχούν στις μετοχές που αιτούνται. Σε περίπτωση που το ενδιαφέρον των επενδυτών καταγραφεί όχι μέσω των χειριστών τους, αλλά μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας τότε απαιτείται υποβολή έγγραφης δήλωσης στα καταστήματα της Τράπεζας και ταυτόχρονη καταβολή, με δέσμευση, ποσού λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα, του συνόλου των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις νέες μετοχές για τις οποίες εκδηλώνουν ενδιαφέρον.</p> <p>(ζ) Οι διεθνείς επενδυτές (θεσμικοί επενδυτές και φυσικά πρόσωπα) που επιθυμούν να καλύψουν αδιάθετες μετοχές που κατανέμονται κατά την κρίση του Δ.Σ., σύμφωνα με το σημείο (ε) παραπάνω, αφού υποβάλουν εγγράφως σχετικό αίτημα προς την Τράπεζα, θα πρέπει επίσης να δεσμεύσουν το σύνολο των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις Νέες Μετοχές για τις οποίες εκδηλώνουν ενδιαφέρον, κατά την περίοδο άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης.</p>
--	--	---

		<p>(η) Οι μετοχές που θα προέλθουν από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θα έχουν δικαίωμα λήψης μερίσματος από τα τυχόν κέρδη χρήσης 2018 και εντεύθεν, επιφυλασσόμενης της εφαρμογής του άρθρου 1 του Ν.3723/2008.</p> <p>Κλάσματα Νέων Μετοχών δεν θα εκδοθούν. Προς τούτο και η σύσταση προς τους μετόχους όπως συγκεντρώσουν αριθμό υφιστάμενων δικαιωμάτων προτίμησης που κατά την εξάσκησή τους να παράγουν ακέραιο αριθμό Νέων Μετοχών.</p> <p>Επίσης, η ΕΓΣ της 22.12.2017 αποφάσισε, ότι στην περίπτωση που μετά τα ανωτέρω, δεν καλυφθεί εξ ολοκλήρου το ποσό της Αύξησης, το μετοχικό της κεφάλαιο θα αυξηθεί μέχρι του ποσού της τελικής κάλυψης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 13α του Κ.Ν.2190/1920.</p>																																																
E.4	Περιγραφή τυχόν συμφερόντων που επηρεάζουν σημαντικά την έκδοση/ προσφορά, περιλαμβανομένων των συγκρουόμενων συμφερόντων.	<p>Δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ της Τράπεζας και των φυσικών και νομικών προσώπων που συμμετέχουν στην Αύξηση.</p> <p>Ο Σύμβουλος Έκδοσης ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ δηλώνει ότι δεν έχει συμφέροντα τα οποία δύνανται να επηρεάσουν σημαντικά τη Δημόσια Προσφορά, με εξαίρεση ότι: (α) θα λάβει αμοιβές που σχετίζονται με την Έκδοση, (β) συμμετέχει άμεσα με ποσοστό 1% (23.333.333 μετοχές) στην Εκδότρια με ημερομηνία αναφοράς 16.01.2018, (γ) η ίδια και οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες (κατά την έννοια του άρθρου 32 του Ν. 4308/2014, όπως ισχύει) έχουν συνάψει και ενδέχεται να συνάψουν στο μέλλον συμφωνίες παροχής τραπεζικών εργασιών ή/ και συμφωνίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή/και δραστηριοτήτων με την Εκδότρια και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, καθώς και τους μετόχους αυτών, κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών τους.</p> <p>Η Δικηγορική Εταιρεία Παπαδημητρίου - Πιμπλής & Συνεταίροι και οι συνεργάτες της ως φυσικά πρόσωπα, δηλώνουν ότι δεν συνδέονται και δεν διατηρούν οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Τράπεζα και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες (κατά την έννοια του άρθρου αρ. 32 του ν. 4308/2014).</p> <p>Η ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. δηλώνει ότι τόσο αυτή όσο και οι μέτοχοι και μέλη της διοίκησής της δεν συνδέονται και δεν διατηρούν οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Εκδότρια και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες (υπό την έννοια του αρ. 32 του Ν. 4308/2014, ως ισχύει) που να επηρεάζουν την ιδιότητά της ως ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία.</p>																																																
E.5	Όνομα του προσώπου ή της οντότητας που προσφέρεται να πωλήσει την κινητή αξία. Συμφωνίες υποχρεωτικής διακράτησης: ενδιαφερόμενα μέρη και περίοδος υποχρεωτικής διακράτησης.	Δεν συντρέχει.																																																
E.6	Ποσό και ποσοστό της άμεσης μείωσης της διασποράς που προκύπτει από την προσφορά. Εάν η προσφορά εγγραφής γίνεται σε υφιστάμενους μετόχους, να αναφερθεί το ποσό και το ποσοστό της άμεσης μείωσης της διασποράς εάν οι μέτοχοι αυτοί δεν εγγράψουν τη νέα προσφορά.	<p>Το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου ανέρχεται σε € 701.806.018, διαιρούμενο σε 2.339.353.394 κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη. Με την ολοκλήρωση του reverse split που αποφασίστηκε στην Ε.Γ.Σ της 22.12.2017, το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέρχεται σε € 49.492.667,10, διαιρούμενο σε 164.975.557 κοινές ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, μετά την ολοκλήρωση του reverse split, την πλήρη κάλυψη της παρούσας Αύξησης ύψους € 197,97 εκατ. περίπου και την παραδοχή ότι το ΕΦΚΑ, Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., Τ.Α.Π.Ι.Α.Τ.-Α.Τ. και το επενδυτικό κοινό θα εξασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Μέτοχοι</th> <th colspan="3">Πριν την παρούσα αύξηση (μετά το reverse split)</th> <th colspan="3">Μετά την παρούσα αύξηση</th> </tr> <tr> <th>Αριθμός μετοχών</th> <th>Δικαιώματα Ψήφου</th> <th>(%)</th> <th>Αριθμός μετοχών</th> <th>Δικαιώματα Ψήφου</th> <th>(%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΕΦΚΑ</td> <td>83.519.913</td> <td>83.519.913</td> <td>50,63%</td> <td>417.599.567</td> <td>417.599.567</td> <td>50,63%</td> </tr> <tr> <td>Τ.Α.Π.Ι.Α.Τ.-Α.Τ.</td> <td>13.046.574</td> <td>13.046.574</td> <td>7,91%</td> <td>65.232.870</td> <td>65.232.870</td> <td>7,91%</td> </tr> <tr> <td>Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.</td> <td>9.279.990</td> <td>9.279.990</td> <td>5,63%</td> <td>46.399.952</td> <td>46.399.952</td> <td>5,63%</td> </tr> <tr> <td>Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)</td> <td>59.129.079</td> <td>59.129.079</td> <td>35,84%</td> <td>295.645.397</td> <td>295.645.397</td> <td>35,84%</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>164.975.557</td> <td>164.975.557</td> <td>100,00%</td> <td>824.877.785</td> <td>824.877.785</td> <td>100,00%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.</p> <p>Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, μετά την ολοκλήρωση του reverse split, την πλήρη κάλυψη της παρούσας Αύξησης με την παραδοχή ότι όλη η Αύξηση θα καλυφθεί από μη υφιστάμενους μετόχους:</p>	Μέτοχοι	Πριν την παρούσα αύξηση (μετά το reverse split)			Μετά την παρούσα αύξηση			Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)	ΕΦΚΑ	83.519.913	83.519.913	50,63%	417.599.567	417.599.567	50,63%	Τ.Α.Π.Ι.Α.Τ.-Α.Τ.	13.046.574	13.046.574	7,91%	65.232.870	65.232.870	7,91%	Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	9.279.990	9.279.990	5,63%	46.399.952	46.399.952	5,63%	Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	59.129.079	59.129.079	35,84%	295.645.397	295.645.397	35,84%	Σύνολο	164.975.557	164.975.557	100,00%	824.877.785	824.877.785	100,00%
Μέτοχοι	Πριν την παρούσα αύξηση (μετά το reverse split)			Μετά την παρούσα αύξηση																																														
	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)																																												
ΕΦΚΑ	83.519.913	83.519.913	50,63%	417.599.567	417.599.567	50,63%																																												
Τ.Α.Π.Ι.Α.Τ.-Α.Τ.	13.046.574	13.046.574	7,91%	65.232.870	65.232.870	7,91%																																												
Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	9.279.990	9.279.990	5,63%	46.399.952	46.399.952	5,63%																																												
Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	59.129.079	59.129.079	35,84%	295.645.397	295.645.397	35,84%																																												
Σύνολο	164.975.557	164.975.557	100,00%	824.877.785	824.877.785	100,00%																																												

	Μέτοχοι	Πριν την παρούσα αύξηση (μετά το reverse split)			Μετά την παρούσα αύξηση		
		Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)
	ΕΦΚΑ	83.519.913	83.519.913	50,63%	83.519.913	83.519.913	10,13%
	Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.-Α.Τ.	13.046.574	13.046.574	7,91%	13.046.574	13.046.574	1,58%
	Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	9.279.990	9.279.990	5,63%	9.279.990	9.279.990	1,13%
	Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	59.129.079	59.129.079	35,84%	59.129.079	59.129.079	7,17%
	Νέοι Μέτοχοι	-	-	-	659.902.228	659.902.228	80,00%
	Σύνολο	164.975.557	164.975.557	100,00%	824.877.785	824.877.785	100,00%
	<p>Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.</p> <p>Σημειώνεται ότι τα παραπάνω σενάρια είναι υποθετικά και βασίζονται σε παραδοχές που ενδεχομένως να μην επαληθευτούν.</p> <p>Η Τράπεζα δηλώνει ότι δεν έχει ενημερωθεί εγγράφως αν μεγάλοι μέτοχοι ή μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών του οργάνων της Τράπεζας προτίθενται να εγγράψουν την προσφορά, ή εάν οποιοδήποτε πρόσωπο προτίθεται να εγγράψει περισσότερο από το 5% της προσφοράς.</p>						
E.7	Εκτιμώμενα έξοδα που χρεώνονται στον επενδυτή από τον εκδότη ή τον προσφέροντα.	<p>Δε συντρέχει. Σημειώνεται ότι τα έξοδα της Αύξησης θα καλυφθούν από τα αντληθέντα κεφάλαια (βλέπε και Ε1 ανωτέρω).</p>					

2. Παράγοντες κινδύνου

Η επένδυση στις μετοχές της Τράπεζας υπόκειται σε διάφορους κινδύνους. Μαζί με τις λοιπές πληροφορίες για την Τράπεζα και για τον Όμιλό της, που περιέχονται στο παρόν ενημερωτικό δελτίο (εφεξής «Ενημερωτικό Δελτίο»), συμπεριλαμβανομένων των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων και των σημειώσεων αυτών, οι δυνητικοί επενδυτές θα πρέπει να εξετάσουν προσεκτικά τους κινδύνους που περιγράφονται παρακάτω, πριν λάβουν οποιαδήποτε απόφαση να επενδύσουν στις μετοχές της Τράπεζας (περιλαμβανομένων των Νέων Μετοχών από την παρούσα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην οποία αφορά το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο). Εάν επέλθει οποιοδήποτε από τα γεγονότα ή οποιαδήποτε από τις αβεβαιότητες που περιγράφονται παρακάτω, η Τράπεζα και ο Όμιλός της, η χρηματοοικονομική θέση της, τα αποτελέσματα της λειτουργίας της και οι προοπτικές της ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς και ουσιωδώς και, κατά συνέπεια, μπορεί να σημειωθεί πτώση στην αξία και στην τιμή πώλησης των μετοχών της (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών), οδηγώντας σε απώλεια μέρους ή ακόμη και του συνόλου οποιασδήποτε επένδυσης σε αυτές.

Επιπρόσθετα, είναι πιθανό οι κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες που περιγράφονται παρακάτω, να μην είναι οι μόνοι (ες) που, ενδεχομένως, να αντιμετωπίσει η Τράπεζα και ο Όμιλος. Πρόσθετοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που επί του παρόντος δεν είναι γνωστοί ή που θεωρούνται επουσιώδεις, μπορεί να επιδράσουν δυσμενώς στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, στην οικονομική κατάσταση, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στις προοπτικές της Τράπεζας και του Ομίλου της καθώς και σε οποιαδήποτε επένδυση στις μετοχές της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών).

Επιπλέον, το Ενημερωτικό Δελτίο περιλαμβάνει δηλώσεις, σε σχέση με τις δραστηριότητες της Τράπεζας και τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται, που αφορούν στο μέλλον και οι οποίες, από τη φύση τους, ενέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες. Οι δυνητικοί επενδυτές πρέπει να γνωρίζουν ότι η Τράπεζα έχει βασίσει τις δηλώσεις αυτές στις παρούσες συνθήκες, ενώ τυχόν σχετικές εκτιμήσεις και προβλέψεις της σχετικά με μελλοντικά γεγονότα περιγράφονται μόνο επί τη βάση στοιχείων που είναι γνωστά σε αυτήν κατά την ημερομηνία του Ενημερωτικού Δελτίου. Ως εκ τούτου, οι ως άνω δηλώσεις, εκτιμήσεις και προβλέψεις της Τράπεζας ενδέχεται να μην υλοποιηθούν.

Σημειώνεται, τέλος, ότι η σειρά παράθεσης των κινδύνων δεν παραπέμπει σε διαφοροποίησή τους όσον αφορά τη βαρύτητα ή στην πιθανότητα πραγματοποίησης καθενός από αυτούς.

2.1 Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Τράπεζα και τις δραστηριότητές της

Η μη πλήρης κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ενδέχεται να επιφέρει την αύξηση του κόστους χρηματοδότησης της Τράπεζας και τη μείωση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας λόγω της αποπληρωμής των προνομιούχων μετοχών με έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ή/και τη μείωση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας λόγω της επίδρασης της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9

Σύμφωνα με την από 22.12.2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, η παρούσα Αύξηση πραγματοποιείται με σκοπό την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 100,2 εκατ., την κάλυψη τυχόν αναγκών από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς Δ.Π.Χ.Α. 9 από 01.01.2018 και την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας.

Η Τράπεζα δηλώνει ότι σε περίπτωση μερικής κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου, τα αντληθησόμενα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για τους εξής κατά σειρά σκοπούς:

1. για την ολική ή μερική αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών σε συνδυασμό με ενδεχόμενη χρήση κεφαλαίων (παράδοση ομολογιών) από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης,
2. για τις ανάγκες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του IFRS 9 και για λοιπές ανάγκες για ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας.

Στις 27 Δεκεμβρίου 2017, η Τράπεζα της Ελλάδος με αντίστοιχη απόφαση ενημέρωσε την ATTICA BANK ότι για το έτος 2018 το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Κεφαλαίων (Total Capital Ratio) του Ομίλου είναι 11,875%. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση πλήρους κάλυψης της Αύξησης και της αποπληρωμής των προνομιούχων μετοχών ποσού € 100,2 εκατ. από την Αύξηση ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίων διαμορφώνεται σε 17,6%. Στα ίδια επίπεδα διαμορφώνονται και οι pro forma δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER 1).

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που η αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών ποσού € 100,2 εκατ. πραγματοποιηθεί αποκλειστικά με κεφάλαια από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) του Ομίλου θα διαμορφωθεί στο 11,8% ενώ οι Δείκτες Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα.

Αναφορικά με την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών, σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η Τράπεζα δεν συγκεντρώσει τα απαιτούμενα κεφάλαια για την αποπληρωμή τους από την παρούσα Αύξηση ή τα χρησιμοποιήσει εν μέρει για την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών, το ανωτέρω αναφερόμενο ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης φέρει επιτόκιο περίπου 6,5%, γεγονός που θα αυξήσει το κόστος χρηματοδότησής της αναλογικά με την έκταση της χρήσης των κεφαλαίων του ομολογιακού δανείου.

Όσον αφορά στην εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. 9, σημειώνεται ότι η επίδραση στα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου από την 01.01.2018, θα αποσβένεται σε πέντε έτη καθώς η Τράπεζα έχει υπαχθεί στις σχετικές μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2395/2017. Σημειώνεται, επίσης ότι, ο Όμιλος θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 το οποίο εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014, με ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του την 01.01.2018 και υιοθετώντας πρόωρα τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού 2395/2017 κατά την ίδια ημερομηνία. Η συνολική επιβάρυνση των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 πριν από την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας κατά την 01.01.2018, εκτιμάται από € 80 εκατ. έως € 100 εκατ. (η οποία θα αποσβένεται σε πέντε έτη). Η συνολική επίδραση στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου της 31.12.2017, λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 από την 01.01.2018, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι μεταβατικές διατάξεις του Ν.2395/2017, κυμαίνεται από 2,3% έως 2,9%, με αποτέλεσμα ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου την 31.12.2017 να διαμορφωθεί από 12,4% έως 11,8%. Λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις του Ν.2395/2017, ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίων του Ομίλου θα διαμορφωνόταν από 14,3% έως 14,1%, αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους Δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) του Ομίλου. Στους ανωτέρω δείκτες δεν λαμβάνεται υπόψη η παρούσα Αύξηση. Η ανωτέρω αξιολόγηση της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 είναι προκαταρκτική, καθώς η συνολική άσκηση της μετάβασης από το ΔΛΠ 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9 και η προσαρμογή των πολιτικών, των μεθοδολογιών και των μηχανογραφικών εφαρμογών, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η τελική επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 ενδέχεται να διαφέρει σε σχέση με την ανωτέρω αξιολόγηση, καθώς οι νέες λογιστικές πολιτικές και σημαντικές εκτιμήσεις, ενδέχεται να υποστούν περαιτέρω βελτιώσεις μέχρι την στιγμή που η Τράπεζα θα εκδώσει τις οικονομικές καταστάσεις του πρώτου έτους πλήρους εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 (διαχειριστική χρήση 2018).

Σε περίπτωση μη κάλυψης ή μερικής κάλυψης της Αύξησης και λαμβανομένης υπόψη της απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας της 22.12.2017 περί αποπληρωμής των προνομιούχων μετόχων εναλλακτικά και με τη χρήση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης, ενδεχομένως αφενός να αυξηθεί το κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας επηρεάζοντας αρνητικά τα αποτελέσματα της και την οικονομική της κατάσταση και αφετέρου οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας να επιβαρυνθούν από το προαναφερόμενο κόστος καθώς και την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 (χωρίς όμως να κατέλθουν των ελάχιστων ορίων που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος). Η Τράπεζα σε περίπτωση μη κάλυψης ή μερικής κάλυψης δύναται να αναζητήσει στο άμεσο μέλλον νέα κεφάλαια μέσω πρόσθετων αναδιρθρωτικών ενεργειών, ή/και χρήσης άλλων πηγών άντλησης κεφαλαίων (περιλαμβανομένης και νέας αύξησης μετοχικού κεφαλαίου). Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας κατά την 31.12.2017 (όπου παρουσιάζονται και οι pro forma δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας) βλέπε ενότητα 3.12.4 «Κεφαλαιακή επάρκεια» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Η ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα (going concern) ενδέχεται να εξαρτηθεί από παράγοντες εκτός ελέγχου της, όπως τα επίπεδα χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, τις εκροές καταθέσεων ή την ικανότητά της να πληροί τις προϋποθέσεις ελάχιστης κεφαλαιακής επάρκειας, όπως αυτές ορίζονται

Οι σημαντικότερες εκροές καταθέσεων στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα καθώς και στην Τράπεζα κατά την τριετία 2015-2017 σημειώθηκαν τη χρήση 2015 οπότε και επιβλήθηκαν περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα (βλέπε και ενότητα 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου), με αποτέλεσμα να επανέλθει σταθερότητα αναφορικά με τα επίπεδα των καταθέσεων έκτοτε, οι εν λόγω περιορισμοί χαλαρώνουν βαθμιαία.

Το ενδεχόμενο πλήρους άρσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων σε συνδυασμό με μια ενδεχόμενη μελλοντική απώλεια της εμπιστοσύνης των καταθετών στο τραπεζικό σύστημα ή / και λόγω πολιτικών και οικονομικών συνθηκών που είναι εκτός ελέγχου της Τράπεζας, θα μπορούσε να οδηγήσει σε νέες εκροές καταθέσεων. (βλέπε και παράγοντα κινδύνου «Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που σχετίζονται με πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, καθώς και με τις συνθήκες της αγοράς και τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Οι οικονομικές εξελίξεις στη δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας, η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Σημαντικοί παράγοντες που είναι εκτός ελέγχου της Τράπεζας, όπως μελλοντικές εκροές καταθέσεων από το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα και την Τράπεζα, οι οποίες θα έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση της χρηματοδότησής της από το Ευρωσύστημα, τυχόν αλλαγές στις απομειώσεις των εξασφαλίσεων που γίνονται στο πλαίσιο άντλησης ρευστότητας από τον ΕΛΑ, περαιτέρω απαξίωση των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας και αδυναμία χρήσης αυτών ως εξασφαλίσεις για την άντληση ρευστότητας, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στην ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει απρόσκοπτα να ασκεί τις δραστηριότητές της (going concern). Η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας εξαρτάται από την απρόσκοπτη πρόσβασή της σε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα, από τη διατήρηση ή αύξηση των καταθέσεων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και από την απρόσκοπτη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που προβλέπει το Τρίτο Πρόγραμμα του ΕΜΣ η οποία αναμένεται να συμβάλει στην περαιτέρω μείωση της αβεβαιότητας για την ελληνική οικονομία.

Επιπλέον, τυχόν ανησυχία και αβεβαιότητα σχετικά με την οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα, οι δυσμενείς εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον διεθνώς, η εξέλιξη των δημοσιονομικών μεγεθών, η αβεβαιότητα για τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος, ενδέχεται να οδηγήσουν σε αυξημένες προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους επηρεάζοντας τα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου, και την ικανότητα της Τράπεζας να πληροί τις προϋποθέσεις

ελάχιστης κεφαλαιακής επάρκειας, όπως αυτές ορίζονται και περαιτέρω να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική του δραστηριότητα.

Εφαρμογή του δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων ως προς τη συμμετοχή του ΕΦΚΑ ενδέχεται να οδηγήσει στην επιστροφή των κεφαλαίων που έχει λάβει η Τράπεζα επηρεάζοντας ουσιωδώς αρνητικά τα λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική θέση και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου

Από την 01.01.2017, ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΕΦΚΑ, ο παλαιός μέτοχος ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ και πλέον βασικός μέτοχος της Τράπεζας είναι ο ΕΦΚΑ (βλέπε και ενότητα 3.18 «Κύριοι μέτοχοι» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Κατά το 2014 είχε εξεταστεί από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού αν η συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013 θα μπορούσε να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση. Κατά την γνώμη της ανωτέρω Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού η συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ στην εν λόγω αύξηση δεν αποτελούσε κρατική ενίσχυση. Σύμφωνα με το συμπέρασμα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, παρά το γεγονός ότι οι πόροι του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ καταλογίζονται στο Κράτος, η συμμετοχή δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση καθώς στην συγκεκριμένη περίπτωση η συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ συμμορφώθηκε με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Αναφορικά με την εφαρμογή του κριτηρίου της αρχής του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς ως προς τη συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ στην προαναφερθείσα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού συνυπολόγισε τους κάτωθι παράγοντες:

1. Σχεδόν το ήμισυ της αύξησής καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές. Επιπροσθέτως, η απόφαση άλλων βασικών μετόχων να μην συμμετάσχουν δικαιολογείται από άλλους εξωγενείς λόγους και όχι λόγω της μη ελκυστικότητας της αύξησής.
2. Το ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ συμμετείχε στην αύξηση υπό τους ίδιους ακριβώς όρους όπως και οι λοιποί επενδυτές.
3. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της αύξησής (ιδίως η τιμή διάθεσης των νέων μετοχών) είχαν καθοριστεί κατόπιν εφαρμογής συνήθους διαδικασίας και προέκυψαν μετά από την παροχή συμβουλής από ανεξάρτητους συμβούλους. Οι δε όροι ήταν εύλογοι, λαμβανομένης υπόψη της συγκεκριμένης κατάστασης.

Η ανωτέρω Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ενημέρωσε την Τράπεζα ότι διατηρεί το δικαίωμα να εξετάσει μελλοντικά αν η συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ σε μεταγενέστερη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είναι ομοίως συμβατή με την νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων. Προκειμένου να θεωρηθεί η συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ συμβατή, θα πρέπει κατά την Γενική Διεύθυνση να πληρούνται κατ' ελάχιστον οι ανωτέρω προϋποθέσεις που συνέτρεχαν κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013.

Όσον αφορά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2015, το ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ είχε συμμετάσχει στην αύξηση με συνολικό ποσό € 384 εκατ. Σημειώνεται ότι, η αρμόδια Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού δεν έχει εξετάσει αν η συμμετοχή του ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ ήταν συμβατή με τη νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων.

Με βάση τα παραπάνω, και σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της παρούσας Αύξησης, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού αποφασίσει να εξετάσει τη συμμετοχή του ΕΦΚΑ σε αυτή, και αν, αφού εξετάσει το αν συντρέχουν μεταξύ άλλων και οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις, κρίνει μελλοντικά ότι η συμμετοχή του ΕΦΚΑ συνιστά κρατική ενίσχυση, είναι πιθανόν η Τράπεζα να κληθεί στο μέλλον να επιστρέψει το σύνολο ή μέρος του ποσού με το οποίο έχει συμμετάσχει σε προηγούμενες αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή θα συμμετάσχει στην Αύξηση ο ΕΦΚΑ, προσαυξημένο με τόκους.

Τυχόν αδυναμία της Τράπεζας να ανταποκριθεί στους όρους που προσδιορίζονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο έχει υποβληθεί στα αρμόδια εποπτικά όργανα, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ενεργοποίηση διαδικασιών που μπορεί να οδηγήσουν στη μερική ή πλήρη επιστροφή της κρατικής ενίσχυσης ή/και στην επιβολή πρόσθετων προϋποθέσεων

Ο Όμιλος υπόκειται στους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί κρατικής βοήθειας σε σχέση με τα κεφάλαια που έλαβε στο πλαίσιο του Πρώτου και Δεύτερου Πυλώνα του Ν.3723/2008 (Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης και άλλες διατάξεις). Για το σκοπό αυτό, από την περίοδο ένταξης της Τράπεζας στις διατάξεις του παραπάνω νόμου το 2009, η Τράπεζα υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο επικαιροποιείται όποτε απαιτηθεί από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Αναφορικά με το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, η Τράπεζα έχει προβεί σε κατάθεση του σχετικού σχεδίου στα αρμόδια εποπτικά όργανα τον Δεκέμβριο του 2016 και έχει ανταποκριθεί πλήρως στις διευκρινίσεις που της έχουν ζητηθεί επί του Σχεδίου αυτού, οι οποίες κατατέθηκαν τον Δεκέμβριο του 2016. Έτσι η Τράπεζα συμμορφώθηκε προς όλες τις απαιτήσεις της πιο πάνω αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΕ, η οποία έκτοτε δεν επανήλθε επί του παραπάνω Σχεδίου Αναδιάρθρωσης ούτε εξέφρασε αντιρρήσεις. Ως εκ τούτου με δεδομένες τις εξελίξεις (τιτλοποίηση και αποαναγνώριση δανειακού χαρτοφυλακίου, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου) που έγιναν μετά την ημερομηνία υποβολής του η Τράπεζα θεωρεί ότι δεν υφίσταται κάποια εκκρεμότητα. για το θέμα αυτό ούτε λόγος περαιτέρω παρακολούθησής του.

Μελλοντικά, ενδέχεται, στο πλαίσιο ανανέωσης του Ομολόγου του Δεύτερου Πυλώνα να ζητηθεί από την Τράπεζα να υποβάλλει αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης και στο πλαίσιο αυτό, τυχόν αδυναμία της Τράπεζας να εκπληρώσει στο μέλλον τους όρους που προσδιορίζονται από το μελλοντικό αυτό αναθεωρημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την κίνηση από τις εποπτικές αρχές διαδικασιών αναφορικά με τη χρήση της κρατικής ενίσχυσης (Ομόλογο με κρατική εγγύηση του άρθρου 2 του Ν.3723/2008) γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει στη μερική ή ολική ανάκτηση της κρατικής ενίσχυσης ή/και στην επιβολή πρόσθετων προϋποθέσεων, όπως απαίτηση πώλησης στοιχείων ενεργητικού ή θυγατρικών, μείωση του δικτύου καταστημάτων της Τράπεζας, περιορισμό της ικανότητας στήριξης θυγατρικών του Ομίλου, επιβολή περαιτέρω περιορισμών στη δυνατότητα της Τράπεζας να κατέχει και να διαχειρίζεται χαρτοφυλάκιο κινητών αξιών, επιβολή πρόσθετων περιορισμών στην επενδυτική πολιτική και άλλες προϋποθέσεις, σύμφωνα και με προηγούμενες περιπτώσεις τραπεζών στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έλαβαν παρόμοιες κρατικές ενισχύσεις.

Υπάρχουν κίνδυνοι που σχετίζονται με ενδεχόμενη μελλοντική ανάγκη του Ομίλου για πρόσθετα κεφάλαια και ρευστότητα μέσω των κεφαλαιαγορών ή μέσω κρατικής στήριξης, η οποία ενδέχεται να επιφέρει σημαντικές ζημιές ή και πλήρη απώλεια στην επένδυση των μετόχων

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και την απόφαση 114/04.08.2014 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα κατά την περίοδο 01.01.2017 – 31.12.2017 οφείλει σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση να πληροί κατ' ελάχιστον Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 ratio) 4,5%, Δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER 1) 6% και Συνολικό Δείκτη Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) 8%. Η Τράπεζα, σε ενοποιημένη βάση, κατά την 31.12.2017 πληροί τους ως άνω Δείκτες και διαθέτει Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) 14,7%, Δείκτη Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER 1) 14,7%, και Συνολικό Δείκτη Κεφαλαίου (total capital ratio), 14,7%, υπολογισμένους σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό 575/2013 και την ΕΠΑΘ 114/04.08.2014. Στις 27 Δεκεμβρίου 2017, η Τράπεζα της Ελλάδος με αντίστοιχη απόφαση ενημέρωσε την ΑΤΤΙΚΑ BANK ότι για το έτος 2018 το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων είναι 11,875%. Ο εν λόγω δείκτης αποτελείται από το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (8%), σύμφωνα με το άρθρο 92(1) της CRR, τις πρόσθετες εποπτικές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II καθώς επίσης και τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τήρησης αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.4261/2014. Ο ελάχιστος δείκτης θα πρέπει να τηρείται σε συνεχή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις της CRR / CRD IV.

Οι σημαντικότερες συνθήκες που ενδέχεται να δημιουργήσουν μελλοντικά ανάγκη πρόσθετης κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας είναι: (α) το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα μειωμένα κέρδη προ-προβλέψεων στην εγχώρια αγορά, (β) το ασθενές διεθνές περιβάλλον που μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένα κέρδη και γ) αλλαγές στο νομικό πλαίσιο σχετικά με την εφαρμογή του τρόπου με τον οποίο η αναβαλλόμενη φορολογία υπό συνθήκες, προσμετράται στο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών ή σχετικά με την προστασία των δανειοληπτών και άλλων ομάδων οι οποίες τυχόν κριθεί ότι χρήζουν προστασίας έναντι μονομερών ενεργειών των πιστωτικών ιδρυμάτων οι οποίες ενδεχομένως να οδηγήσουν στη διενέργεια νέων προβλέψεων για απομείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος είναι υποχρεωμένος από τις εποπτικές αρχές στην Ελλάδα να συμμορφώνεται με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοκανονιστικές ελάχιστες απαιτήσεις ως προς το ύψος των κεφαλαίων του και την ρευστότητά του. Επιπλέον, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πρόγραμμα εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9, η επίδραση του οποίου στα Ίδια Κεφάλαια, πριν από την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας κατά την 01.01.2018, εκτιμάται από € 80 εκατ. έως € 100 εκατ. (η οποία θα αποσβένεται σε πέντε έτη για εποπτικούς σκοπούς), ενώ η επίδραση στους εποπτικούς δείκτες αναμένεται να είναι ακόμη μικρότερη λόγω της υπαγωγής στις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ)2395/2017. Ομοίως, ενδέχεται ο έλεγχος της ικανοποίησης των απαιτήσεων σχετικά με τη ρευστότητα να ενταθεί δημιουργώντας περαιτέρω πίεση στη ρευστότητα του Ομίλου. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αν συντρέχουν οι παραπάνω συνθήκες, η Τράπεζα ενδέχεται μελλοντικά να μην έχει επαρκή κεφάλαια για να ικανοποιήσει τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις ή απαιτήσεις σχετικά με τη ρευστότητα.

Οι ανωτέρω συνθήκες ενδέχεται να συνεχίσουν να δημιουργούν πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες για την Τράπεζα στο μέλλον. Εάν ο Όμιλος δεν καταφέρει να καλύψει τις ενδεχόμενες μελλοντικές κεφαλαιακές ανάγκες του αντλώντας κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές, ενδέχεται να ζητήσει πρόσθετη χρηματοδότηση μέσω κρατικής στήριξης, εφόσον αυτή παρασχεθεί, συνεπεία της οποίας είναι πιθανό να τεθούν περιορισμοί στα δικαιώματα των μετόχων της Τράπεζας, οι μέτοχοι να υποστούν μείωση στη συμμετοχή τους και τελικά οι μέτοχοι να υποστούν σημαντικές ζημιές ή και πλήρη απώλεια στην επένδυσή τους.

Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα αντιμετωπίζει απεργιακές κινητοποιήσεις, οι οποίες αν είναι παρατεταμένες μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τις δραστηριότητες του Ομίλου

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι της Τράπεζας συμμετέχουν σε συνδικαλιστικές οργανώσεις όπως ο ΣΥΤΑ. Οι σχέσεις του συλλόγου με τη Διοίκηση της Τράπεζας χαρακτηρίζονται και από στοιχεία διαφωνιών σε θέματα που αφορούν εργασιακά, ασφαλιστικά (π.χ. ΛΑΚ-ΕΤΑΤ) κ.λπ., ενώ σε συνδυασμό με την πολιτική των μετόχων, θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την εξέλιξη των εργασιών και τη δραστηριότητα του Ομίλου, όπως επίσης την εν γένει οικονομική θέση και τα αποτελέσματα αυτού.

Κατά το παρελθόν έχουν σημειωθεί απεργιακές κινητοποιήσεις και στάσεις εργασίας στην Τράπεζα, είτε από το σύλλογο εργαζομένων της Τράπεζας, είτε στο πλαίσιο εθνικών και γενικών κινητοποιήσεων (π.χ. ΟΤΟΕ). Παρατεταμένη εργασιακή αναταραχή ενδέχεται να έχει δυσμενή επίδραση στη λειτουργία, τα έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου εφόσον υπάρχει καθολική συμμετοχή στις απεργιακές κινητοποιήσεις των εργαζομένων που απασχολούνται στην υποστήριξη των εναλλακτικών δικτύων της Τράπεζας και στο δίκτυο καταστημάτων, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η διενέργεια συναλλαγών είτε μέσω του δικτύου καταστημάτων είτε μέσω των εναλλακτικών δικτύων της Τράπεζας.

Πιθανή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης των πιστούχων και τυχόν αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους ενδέχεται να οδηγήσουν σε αύξηση του ύψους των μη εξυπηρετούμενων δανείων και σε αρνητική επίδραση στα έσοδα και στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας και του Ομίλου στο μέλλον

Τα δάνεια σε καθυστέρηση του Ομίλου (Non-Performing-Loans, NPLs)², αντιπροσώπευαν το 32,9% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) του Ομίλου κατά την 31.12.2017 έναντι 53,0% την 31.12.2016. Τα εντός ισολογισμού μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Non-Performing- Exposures, NPEs) του Ομίλου, την 31.12.2017 διαμορφώθηκαν στα επίπεδα του 44,6% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) του Ομίλου, έναντι ποσοστού της τάξης του 61,0% στις 31.12.2016. Από το σύνολο των NPL's, το 79,2% και το 65,3% αφορούσε σε επιχειρηματικά δάνεια την 31.12.2016 και 31.12.2017 αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι κατά την 31.12.2017 ποσοστό 56,4% αφορούσε σε εξασφαλισμένα δάνεια. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα δάνεια του Ομίλου, βλέπε και ενότητα 3.20.1.4 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης των χρήσεων 2015 - 2017» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Η επίδραση της οικονομικής κρίσης, η εφαρμογή των Προγραμμάτων, η επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων και οι αρνητικές μακροοικονομικές συνθήκες, επέδρασαν αρνητικά στην πιστοληπτική ικανότητα των πιστούχων και οδήγησε πολλούς από αυτούς σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους. Η εν λόγω τάση μετριάστηκε εντός του 2017 και κατά τους τελευταίους μήνες η παραγωγή νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων βαίνει μειούμενη. Μελλοντική αύξηση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων λόγω περαιτέρω συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος, θα οδηγούσε σε περαιτέρω αύξηση των προβλέψεων για δάνεια σε καθυστέρηση και θα μπορούσε να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Επιπλέον, η ικανοποίηση της Τράπεζας από τη ρευστοποίηση των παρασχεθεισών εξασφαλίσεων είναι δυσκολότερη λόγω της οικονομικής ύφεσης. Σημειώνεται επιπλέον ότι λόγω της οικονομικής κρίσης και για την προστασία των δανειοληπτών που ανήκουν στις αδύναμες ομάδες του πληθυσμού είχαν θεσπιστεί σειρά προστατευτικών για τους δανειολήπτες διατάξεων που ανέστειλαν ή απαγόρευαν τη διενέργεια πλειστηριασμών είτε εν γένει είτε για συγκεκριμένες κατηγορίες δανειοληπτών. Ειδικώς σημειώνεται ότι δυνάμει του Ν.3869/2010, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4346/2015 επιβάλλεται απαγόρευση στην επίσπευση πλειστηριασμών επί ακινήτων οφειλετών που χρησιμοποιούνται ως πρώτη κατοικία μετά από δικαστική κρίση και εφόσον πληρούνται ορισμένα κριτήρια (ήτοι η αντικειμενική αξία του ακινήτου δεν υπερβαίνει τις € 180.000 για άγαμους, € 220.000 για έγγαμους, συν € 20.000 για κάθε τέκνο, κτλ.), ρύθμιση η οποία ισχύει από την 01.01.2016 και μέχρι την 31.12.2018 με εφαρμογή ειδικότερων κριτηρίων που ορίζονται, βλέπε υποενότητα «Περιορισμοί στη ρευστοποίηση παρασχεθεισών εξασφαλίσεων» της ενότητας 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Επίσης, ο αναθεωρημένος Κώδικας Δεοντολογίας (Ρύθμιση και αναδιάρθρωση οφειλών προς τα πιστωτικά ιδρύματα) του Ν.4224/2013 ο οποίος βρίσκεται σε ισχύ από 01.10.2016 ενισχύει τις απαιτήσεις για την μεγαλύτερη προστασία των δανειοληπτών-φυσικών προσώπων ενώ για τους δανειολήπτες που είναι μεγάλες εταιρείες το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μπορεί να ακολουθήσει μία πορεία περισσότερο ελαστική και με γνώμονα την εξατομικευμένη διαπραγμάτευση προς την εξεύρεση μίας αμοιβαία αποδεκτής λύσης. Οι διαδικασίες που θεσπίζει ο Κώδικας Δεοντολογίας και που πρέπει να τηρούνται πριν από την καταγγελία οποιασδήποτε πιστωτικής σχέσης εκ μέρους της Τράπεζας ενδεχομένως να επιφέρουν επιπρόσθετες καθυστερήσεις στην είσπραξη οφειλόμενων ποσών και τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων.

Εάν η τρέχουσα οικονομική κρίση παραταθεί ή επιδεινωθεί, οι πτωχεύσεις ενδέχεται να αυξηθούν ή να τροποποιηθούν οι σχετικοί νόμοι και κανονισμοί για να περιορίσουν τις συνέπειες της ύφεσης στους οφειλέτες (είτε οι τελευταίοι είναι επιχειρήσεις είτε καταναλωτές) και μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα νέες μακροπρόθεσμες ρυθμίσεις και διακανονισμούς βάσει του Ν.3869/2010, ή οποιασδήποτε άλλης εφαρμοστέας νομοθεσίας ή να απαγορεύσουν ή καταστήσουν περισσότερη δυσχερή και χρονοβόρα τη διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία ενδέχεται να επιδεινώσει την είσπραξιμότητα των ληξιπρόθεσμων οφειλών της Τράπεζας. Επίσης αν το νομοθετικό πλαίσιο μεταβληθεί ξανά το εύρος των φυσικών προσώπων που επωφελούνται από νόμους ρύθμισης ή που εμπίπτουν στα κριτήρια περιορισμών στη ρευστοποίηση παρασχεθεισών εξασφαλίσεων μπορεί να διευρυνθεί, ώστε να περιλάβει φυσικά πρόσωπα με ατομικές επιχειρήσεις. Επιπλέον ο μεγάλος φόρτος των δικαστηρίων καθυστερεί το ρυθμό τελεσιδικίας των υποθέσεων. (βλέπε και

² όπως αυτά ορίζονται από την Τράπεζα (καθυστερημένες χορηγήσεις άνω των 90 ημερών)

παράγοντα κινδύνου «Η νομοθεσία περί πτώχευσης και άλλοι νόμοι που διέπουν τα δικαιώματα των πιστωτών στην Ελλάδα μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα της Τράπεζας να εισπράττει από τα δάνεια σε καθυστέρηση» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι με το άρθρο 977^A ΚΠολΔ που προστέθηκε με το άρθρο 176 παρ. 1 του πρόσφατου Ν.4512/2018 (ΦΕΚ Α 5/17.01.2018), προβλέπεται υπερπρόνομο υπέρ των εχόντων απαιτήσεις από παροχή εξηρημένης εργασίας που αφορούν μη καταβληθέντες μισθούς 6 μηνών πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού, με αποτέλεσμα να επέρχεται αντίστοιχη μείωση του ποσού της ικανοποίησης των λοιπών απαιτήσεων, μεταξύ των οποίων και των απαιτήσεων τραπεζών που έχουν ειδικό πρόνομο (προσημείωση, ενέχυρο κ.λπ.).

Οι εν λόγω αλλαγές ενδέχεται να οδηγήσουν στη μείωση των εσόδων, την αύξηση των μελλοντικών προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, επιδρώντας αρνητικά στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική του κατάσταση. Πάντως, θετικά πρέπει να αξιολογηθεί, ως προς την ταχύτητα ολοκλήρωσης των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, η γενίκευση της εφαρμογής των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών μετά την αντικατάσταση του άρθρου 959 ΚΠολΔ και την κατάργηση του άρθρου 959^A ΚΠολΔ από την παρ. 6 του άρθρου 207 του Ν.4512/2018.

Τα αποτελέσματα μελλοντικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλέον αυξήσεις κεφαλαίου ή, ενδέχεται να χρειαστεί να αναζητήσει χρηματοδότηση μέσω κρατικής στήριξης σύμφωνα με τους Ν.4261/2014 και Ν.3864/2010 για την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών, με αποτέλεσμα οι μέτοχοι να υποστούν μείωση στο ποσοστό συμμετοχής τους (dilution) ή/και σημαντικές απώλειες στις επενδύσεις τους

Τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που αναλύουν τον ευρωπαϊκό τραπεζικό κλάδο έχουν δημοσιευθεί και αναμένεται να συνεχίσουν να δημοσιεύονται από εθνικούς και διεθνείς εποπτικούς φορείς. Η ΕΚΤ, πριν την ανάληψη των διευρυμένων εποπτικών της καθηκόντων ως μέρος ενός Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού («Single Supervision Mechanism») το Νοέμβριο του 2014, ολοκλήρωσε ελέγχους ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και ασκήσεις προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών. Η Τράπεζα δεν περιλαμβάνεται στην ομάδα των 128 τραπεζών για τις οποίες η ΕΚΤ διενήργησε τον ως άνω έλεγχο αλλά εποπτεύεται στο παρόν στάδιο από την ελληνική εποπτική αρχή που είναι η Τράπεζα της Ελλάδος. Το 2015, η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο της αντίστοιχης αξιολόγησης που διενήργησε η ΕΚΤ για τις τέσσερις ελληνικές συστημικές Τράπεζες, διεξήγαγε αξιολόγηση για την Τράπεζα, ακολουθώντας τη μεθοδολογία και τη γενικότερη προσέγγιση που εφαρμόστηκε από την ΕΚΤ για τις τέσσερις συστημικές Τράπεζες, προκειμένου να επιτευχθεί συνεπής πληροφόρηση και να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση μεταξύ της Attica Bank και των Συστημικών Τραπεζών (αναφορικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω αύξησης βλέπε ενότητα 3.5.1 «Ιστορικό και ανάπτυξη της Τράπεζας» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Δεν είναι γνωστό προς το παρόν αν στο μέλλον η Τράπεζα ενταχθεί υπό την απευθείας εποπτεία της ΕΚΤ και κατά πόσον και με ποιο τρόπο οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που δύναται να διεξάγει η ΕΚΤ θα επηρεάσουν την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας μελλοντικά.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του νέου Χρηματοδοτικού Προγράμματος Στήριξης που ενέκρινε ο ESM, διενεργήθηκε νεότερη αξιολόγηση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών (AQR), και άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (Stress test) των ελληνικών συστημικών τραπεζών, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιοποιήθηκαν στις 31.10.2015. Παράλληλα, η ΤτΕ διεξήγαγε Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης 2015 για την Attica Bank, στο πλαίσιο της αντίστοιχης αξιολόγησης που διενήργησε η ΕΚΤ για τις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες.

Εντός του β' εξαμήνου του 2017, έλαβε χώρα έλεγχος των αρμόδιων εποπτικών αρχών επί των προβληματικών δανείων / ανοιγμάτων των 4 συστημικών τραπεζών («Troubled Assets Review – TAR»). Εντός του α' εξαμήνου 2018, θα λάβουν χώρα ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») τα αποτελέσματα των οποίων αναμένεται να ανακοινωθούν κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018. Η Τράπεζα ως μη συστημική τράπεζα δεν υπόκειται στις προαναφερθείσες εποπτικές ασκήσεις, παρόλο που υπάρχει η προσδοκία από την Διοίκηση της Τράπεζας ότι θα συμμετάσχει σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») εντός του έτους 2019, στο πλαίσιο πανευρωπαϊκής άσκησης που θα αφορά στις μη συστημικές τράπεζες.

Σε περίπτωση περαιτέρω απώλειας εμπιστοσύνης του κοινού προς τον τραπεζικό κλάδο λόγω της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με την Τράπεζα ή το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, ή σε περίπτωση που η αγορά εκτιμήσει ότι οι ασκήσεις αυτές δεν είναι επαρκώς αυστηρές, το κόστος χρηματοδότησης του Ομίλου ενδέχεται να αυξηθεί, με σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική του κατάσταση. Πέραν των ανωτέρω, η διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης ενδέχεται να οδηγήσουν την Τράπεζα σε πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες. Σε κάθε περίπτωση, οι ελληνικές τράπεζες μπορεί να απαιτηθεί στο μέλλον να ικανοποιούν πιο αυστηρές κεφαλαιακές απαιτήσεις, ή οι μέθοδοι υπολογισμού τους να τροποποιηθούν.

Εάν η Τράπεζα δεν κατορθώσει να καλύψει τις ενδεχόμενες μελλοντικές κεφαλαιακές ανάγκες συγκεντρώνοντας κεφάλαια από τους μετόχους της ή τις κεφαλαιαγορές ή με την εφαρμογή άλλων μέτρων κεφαλαιακής ενίσχυσης, ενδέχεται να χρειαστεί να αναζητήσει χρηματοδότηση μέσω κρατικής στήριξης, η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσω της συμμετοχής του ΤΧΣ (όπως προκύπτει από τους Ν.4261/2014 και Ν.3864/2010) συνεπεία της οποίας, εφόσον αυτή παρασχεθεί, είναι πιθανό να τεθούν περιορισμοί στα δικαιώματα των μετόχων της, οι μέτοχοι να υποστούν μείωση στο ποσοστό συμμετοχής τους (dilution) ή/και να υποστούν σημαντικές απώλειες στις επενδύσεις τους.

Η επιδείνωση της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που δίδονται προς εξασφάλιση του δανειακού χαρτοφυλακίου, μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τα αποτελέσματα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας

Σημαντικό μέρος των δανείων της Τράπεζας σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα έχει εξασφαλισθεί με βάρη επί ακίνητης περιουσίας, κινητών αξιών, προθεσμιακών καταθέσεων και απαιτήσεων. Ως αποτέλεσμα η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη στις εξελίξεις στην αγορά ακινήτων στην Ελλάδα. Η συγκεκριμένη αγορά παρουσιάζει συρρίκνωση και δυσλειτουργίες, καθώς από το 2008, όταν η οικονομική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε, τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων συνέχισαν να αυξάνονται, η υπερπροσφορά κατοικιών διατηρήθηκε ενώ η ζήτηση συνέχισε να περιορίζεται, ακολούθως οι τιμές των κατοικιών άρχισαν να μειώνονται, ενώ παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις σε πληρωμές στεγαστικών δανείων αυξήθηκαν, εξαιτίας της πρόσθετης συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος και της απότομης αύξησης της ανεργίας.

Τυχόν μελλοντική καθοδική πορεία της ελληνικής οικονομίας ή γενική επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών σε οποιονδήποτε από τους τομείς δραστηριότητας όπου οι οφειλές της Τράπεζας δραστηριοποιούνται ή σε άλλες αγορές όπου βρίσκονται οι εξασφαλίσεις που έχουν παρασχεθεί, μπορεί να καταλήξουν σε νέα μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων που έχουν παρασχεθεί σε επίπεδα κατώτερα του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου αυτών των δανείων. Μείωση στην αξία των εξασφαλίσεων αυτών των δανείων ή αδυναμία να παρασχεθεί συμπληρωματική εξασφάλιση μπορεί να αναγκάσει την Τράπεζα να προβεί σε πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου. Σημειώνεται ότι κατά την 31.12.2017 ποσοστό 56,4% αφορούσε σε εξασφαλισμένα δάνεια.

Επιπλέον, η μη ανάκτηση των προσδοκώμενων ποσών από τον εκπλειστηριασμό των υπέγγυων ακινήτων, ενδέχεται να προκαλέσει ζημιές που θα μπορούσαν να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας. Ειδικότερα, κατά το παρελθόν είχε επιβληθεί βάσει νόμων στα πιστωτικά ιδρύματα απαγόρευση επίσπευσης πλειστηριασμών ή αναστολή τους βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων (βλέπε και παράγοντα κινδύνου «Πιθανή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης των πιστούχων και τυχόν αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους ενδέχεται να οδηγήσουν σε αύξηση του ύψους των μη εξυπηρετούμενων δανείων και σε αρνητική επίδραση στα έσοδα και στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας και του Ομίλου στο μέλλον» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Επιπρόσθετα, μία ενδεχόμενη αύξηση της μεταβλητότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές ή δυσμενείς μεταβολές στη δυνατότητα ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου θα μπορούσαν να δυσχεράνουν τη δυνατότητά του να αποτιμά κάποια από τα περιουσιακά του στοιχεία. Επιπλέον, η αξία ρευστοποίησης από την Τράπεζα θα εξαρτηθεί από την εύλογη αξία όπως θα προσδιοριστεί τη στιγμή της ρευστοποίησης και μπορεί να είναι ουσιαστικά διαφορετική και χαμηλότερη από την τρέχουσα ή εκτιμώμενη εύλογη αξία. Οποιοδήποτε μείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να αναγκάσει την Τράπεζα να αναγνωρίσει πρόσθετες προβλέψεις ή να προβεί σε απομειώσεις, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας και του Ομίλου.

Συνεπεία των διακυμάνσεων και της αστάθειας των αγορών, ο Όμιλος ενδέχεται να υποστεί σημαντικές ζημιές από τις επενδυτικές δραστηριότητές του

Ο Όμιλος διατηρεί χαρτοφυλάκιο με τοποθετήσεις στις αγορές χρεογράφων, μετοχών και παραγώγων. Οι εν λόγω τοποθετήσεις σε χρηματοπιστωτικά μέσα θα μπορούσαν να επηρεασθούν αρνητικά από την αστάθεια των χρηματοοικονομικών και λοιπών αγορών του εξωτερικού, μία νέα ύφεση της ελληνικής οικονομίας, ή την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Τράπεζας ή την πλήρωση των όρων της συναλλαγής στις σχετικές αγορές, καθώς και τυχόν αδυναμία της Τράπεζας να ανταποκριθεί σε παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων ή πρόωρου τερματισμού της συναλλαγής, δημιουργώντας τον κίνδυνο σημαντικών ζημιών.

Επίσης, η υφιστάμενη αστάθεια θα μπορούσε να επιφέρει ζημιές σε ευρύ φάσμα προϊόντων που χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς, αλλά και για σκοπούς αντιστάθμισης (βλέπε ενότητα 3.12.3 «Διαχείριση Ενεργητικού-Παθητικού και Διαχείριση κινδύνων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Επίσης αναφορικά με το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου, βλέπε υποενότητα «Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο» της ενότητας 3.20.1.4 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης των χρήσεων 2015 - 2017» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Επίσης, σημειώνεται ότι ο Όμιλος διακρατά ομόλογο ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. από την τιλοποίηση και μεταφορά μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τον Αύγουστο του 2017 το οποίο εμφανίζεται στα «Χρηματοοικονομικά Μέσα Διαθέσιμα για Πώληση. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε υποενότητα «Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων» της ενότητας 3.12.3.10 «Πιστωτικός κίνδυνος» και παράγοντα κινδύνου «Τ Το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας ενδέχεται να περιοριστεί με σημαντική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους, τα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Η συνεχιζόμενη αστάθεια των χρηματοοικονομικών αγορών και ενδεχόμενη κλιμάκωσή της μπορούν να επιδράσουν στις καθημερινές αποτιμήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου, του χαρτοφυλακίου «Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση», στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο καθώς και των χρηματοοικονομικών στοιχείων και υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία.

Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα καθαρά έσοδα του Ομίλου από τόκους και ως εκ τούτου να έχουν περαιτέρω αρνητικές επιπτώσεις στα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου

Τα επιτόκια είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα σε παράγοντες που είναι εκτός της σφαίρας ελέγχου του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της νομισματικής πολιτικής καθώς και εγχωρίων και διεθνών οικονομικών και πολιτικών συνθηκών. Δεν είναι βέβαιο ότι νέα γεγονότα δεν θα επηρεάσουν ξανά τις συνθήκες διαμόρφωσης των επιτοκίων στην Ελλάδα και στις άλλες αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος και ότι εξαιτίας των γεγονότων αυτών δεν θα επιβαρυνθεί μελλοντικά το κόστος χρηματοδότησής του.

Επίσης το κόστος χρηματοδότησης του Ομίλου τα τελευταία έτη αυξήθηκε λόγω της αυξημένης χρηματοδότησης του Ομίλου από την ΕΚΤ και τον ΕΛΑ λόγω των δύσκολων συνθηκών ρευστότητας στην εγχώρια αγορά καταθέσεων. Σημειώνεται ότι όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις, ο Όμιλος εκτιμά το μέγεθος του επιτοκιακού κινδύνου υπολογίζοντας την αρνητική επίπτωση που θα έχει στο ετήσιο αποτέλεσμα από μεταβολή της καμπύλης των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα. Με βάση τις σχετικές μετρήσεις στις οποίες προέβη ο Όμιλος στα υπόλοιπα των λογαριασμών, όπως αυτά διαμορφώθηκαν την 31.12.2017, κατεδείχθη ότι η ζημιά στα κέρδη από μία παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης, ανέρχεται σε € 2.401 χιλ. Όμως, όπως συμβαίνει με κάθε τράπεζα, οι διακυμάνσεις στα επιτόκια της αγοράς μπορεί να επηρεάσουν με διαφορετικό τρόπο τα επιτόκια που η Τράπεζα χρεώνει στις έντοκες απαιτήσεις της σε σχέση με αυτά που καταβάλλει για τις έντοκες υποχρεώσεις της. Αυτή η διαφορά θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των καθαρών εσόδων της Τράπεζας από τόκους. Επιπλέον, μια αύξηση στα επιτόκια μπορεί να δυσχεράνει την δυνατότητα των πελατών του Ομίλου να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες. Τυχόν άνοδος των επιτοκίων, επομένως, μπορεί να προκαλέσει αύξηση της πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, αν οι πελάτες δεν μπορούν να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους σε ένα περιβάλλον υψηλότερων επιτοκίων.

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο αγοράς και λειτουργικό κίνδυνο

Ο Όμιλος, εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, οι σημαντικότεροι από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, δηλαδή ο κίνδυνος από τις μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές αγοράς, ο λειτουργικός κίνδυνος καθώς και ο κίνδυνος ρευστότητας (βλέπε ενότητα 3.12.3 «Διαχείριση Ενεργητικού-Παθητικού και Διαχείριση κινδύνων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

- **Πιστωτικός κίνδυνος** ορίζεται ο κίνδυνος να υποστεί η Τράπεζα ζημιές εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των πελατών ή των αντισυμβαλλόμενων. Ο συγκεκριμένος κίνδυνος δημιουργείται κυρίως από τις δανειοδοτήσεις, τις εγγυήσεις και την διαχείριση διαθεσίμων. (βλέπε και παράγοντα κινδύνου «Συνεπεία των διακυμάνσεων και της αστάθειας των αγορών, ο Όμιλος ενδέχεται να υποστεί σημαντικές ζημιές από τις επενδυτικές δραστηριότητές του » και ενότητα 3.12.3.10 «Πιστωτικός κίνδυνος» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).
- **Κίνδυνος ρευστότητας** είναι ο κίνδυνος μείωσης των κερδών, των κεφαλαίων και του ενεργητικού του Ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία της Τράπεζας να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της λόγω έλλειψης ρευστών διαθεσίμων. Η ισχυρότατη πίεση που δέχτηκε το Ελληνικό Δημόσιο στα δημόσια οικονομικά του έχει επηρεάσει την πρόσβαση της Τράπεζας αλλά και των λοιπών ελληνικών τραπεζών στις αγορές για τη χρηματοδότησή τους. Επίσης οι συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις με τους ευρωπαϊούς εταίρους και η καθυστέρηση επίτευξης συμφωνίας κατά το έτος 2015, ενίσχυσε την αβεβαιότητα επηρεάζοντας δυσμενώς τις τραπεζικές εργασίες και αυξάνοντας σημαντικά της εκροές καταθέσεων με άμεση αρνητική συνέπεια στα επίπεδα ρευστότητας των τραπεζών και την ανάγκη προσφυγής τους στον ΕΛΑ (βλέπε επίσης παράγοντα κινδύνου «Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές, εφόσον χρειαστεί, ενδέχεται να είναι περιορισμένη και μελλοντικά η Τράπεζα πιθανώς να απαιτηθεί να αντλήσει επιπλέον χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή/και την Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ ή/ και της Τραπεζής της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις ενδέχεται να περιορίσει περαιτέρω την πρόσβαση της Τράπεζας σε χρηματοδότηση» και ενότητα 3.12.3.7 «Κίνδυνος ρευστότητας» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).
- **Επιτοκιακός κίνδυνος** επενδυτικού χαρτοφυλακίου (Banking Book) είναι ο κίνδυνος που πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας (βλέπε επίσης ενότητα 3.12.3.6 «Κίνδυνος επιτοκίου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).
- **Κίνδυνος αγοράς** είναι ο κίνδυνος απώλειας της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που προκύπτει από δυσμενείς αλλαγές στις μεταβλητές της αγοράς όπως αλλαγές στα επιτόκια, στις χρηματιστηριακές αξίες και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες βλέπε επίσης ενότητα 3.12.3.6» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).
- **Λειτουργικός Κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που απορρέει από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες ή παραβιάσεις των διαδικασιών αυτών, ανθρώπινη συμπεριφορά, συστήματα ή από εξωτερικούς παράγοντες. Στο πεδίο των λειτουργικών κινδύνων εμπνύονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τη νομική κάλυψη των θεμάτων της Τράπεζας και την ευρύτερη εφαρμογή του νομοκανονιστικού πλαισίου βλέπε επίσης ενότητα 3.12.3.9 «Λειτουργικός κίνδυνος» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει διάφορους μηχανισμούς για την παρακολούθηση και τη διαχείριση των κινδύνων, ώστε να αποφεύγεται συγκέντρωση υπερβολικών κινδύνων. Παρά το γεγονός ότι η Τράπεζα πιστεύει ότι οι πολιτικές που ακολουθεί σχετικά με τη διαχείριση και τη μείωση των κινδύνων είναι επαρκείς, ενδεχόμενη αποτυχία του Ομίλου να διαχειριστεί αποτελεσματικά κάποιον από τους παραπάνω κινδύνους, θα μπορούσε να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Η Τράπεζα δεν διανέμει μέρισμα στους κατόχους των κοινών και προνομιούχων μετοχών της. Υπάρχει αβεβαιότητα αν η Τράπεζα θα είναι σε θέση να διανείμει μέρισμα σε μελλοντική χρήση.

Η τελευταία χρήση για την οποία η Τράπεζα διένειμε μέρισμα ήταν το 2007, ενώ στις δημοσιευμένες χρήσεις του 2015 και 2016, η Τράπεζα παρουσιάζει ζημιές. Για τη χρήση 2017 σημειώνεται ότι βάσει των αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 και του Ν.3723/2008 σε συνδυασμό με το άρθρο 44Α του Κ.Ν.2190/1920, δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος τόσο στους κατόχους κοινών όσο και στους κατόχους προνομιούχων μετοχών. Δεν μπορεί σήμερα να γίνει πρόβλεψη ή εκτίμηση σχετικά με την οικονομική χρήση κατά την οποία θα αποφασιστεί η διανομή μερίσματος, καθότι αυτό εξαρτάται από τα μελλοντικά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας σε συνδυασμό με τις εκάστοτε επικρατούσες οικονομικές συνθήκες.

Σε περίπτωση που ανανεωθεί το ομόλογο ποσού € 380 εκατ. στο πλαίσιο του Ν.3723/2008 («το Ομόλογο του Δεύτερου Πυλώνα») το οποίο λήγει τον Οκτώβριο του 2018 θα συνεχίσουν να ισχύουν οι κατώτεροι περιορισμοί του Ν.3723/2008 συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με τη διανομή μερίσματος.

Συνεπεία της συμμετοχής της Τράπεζας στο Σχέδιο Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας του Ν.3723/2008, δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος επί κοινών μετοχών, παρά μόνο με τη μορφή μετοχών εξαιρουμένων από αυτές των ιδίων μετοχών. Το μέρισμα δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό 35% των καθαρών κερδών της Τράπεζας, καθ' όσον χρόνο η Τράπεζα συμμετέχει στο Σχέδιο Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, ενώ ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος συμμετέχει στο Δ.Σ. και παρίσταται στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της Τράπεζας, έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί εταιρικών αποφάσεων αναφορικά με, μεταξύ άλλων, τη διανομή μερίσματος και αμοιβών (βλέπε και παράγοντα κινδύνου «*Το Ελληνικό Δημόσιο έχει τη δυνατότητα να ασκήσει σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας. Τυχόν παροχή στήριξης από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στον έλεγχο της Τράπεζας, την αξία των κοινών ονομαστικών μετοχών της, τη διαχείριση των κεφαλαίων της και την εν γένει οικονομική της κατάσταση*» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Μετά την ολοκλήρωση της αύξησης, η Τράπεζα προτίθεται να προβεί στην ολική αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου. Υφίσταται το ενδεχόμενο να μην αποπληρωθούν οι προνομιούχες μετοχές, σε περίπτωση μη έκδοσης της εγκριτικής απόφασης (βάσει του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008) του Υπουργού Οικονομικών για την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών. Στην περίπτωση αυτή, η Τράπεζα συνεχίζει να υπόκειται στις διατάξεις του Ν.3723/2008 και να έχει την υποχρέωση καταβολής της σταθερής απόδοσης επί των προνομιούχων η οποία υπερισχύει του δικαιώματος των κατόχων των κοινών μετοχών της Τράπεζας επί των διανεμητέων κερδών που άλλως θα δικαιούνταν (βλέπε υποενότητα «Δικαιώματα Προνομιούχων Μετόχων δυνάμει του Ν.3723/2008» της ενότητας 4.3.1 «Δικαιώματα μετόχων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Υφίσταται μέτοχος με σημαντικά ποσοστά συμμετοχής που μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή στη λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου

Το 50,63% των κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας κατέχει το ΕΦΚΑ κατά την 22.12.2017. Ο ανωτέρω μέτοχος δύναται, να ασκήσει σημαντική επιρροή στη λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων των μετόχων και της Διοίκησης, αφού κατέχει την πλειοψηφία του συνολικού κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Για πληροφορίες αναφορικά με τα ενδεικτικά σενάρια αραίωσης της συμμετοχής των ταμείων μετά την παρούσα αύξηση βλέπε ενότητα 4.6 «Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου του, ο βασικός μέτοχος ενδέχεται να έχει ως κίνητρο συμφέροντα διαφορετικά από εκείνα των λοιπών μετόχων.

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας ενδέχεται να περιοριστεί με σημαντική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους, τα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου

Στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, ενδέχεται να περιοριστεί περαιτέρω. Ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, κύριες αιτίες συρρίκνωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου είναι η μείωση της ζήτησης, δεδομένης της κατάστασης της ελληνικής οικονομίας και η εφαρμογή ακόμη πιο συντηρητικών κριτηρίων στη διαδικασία πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Εντός της χρήσης 2017, η Τράπεζα ολοκλήρωσε τιτλοποίηση δανείων σε οριστική καθυστέρηση ποσού € 1.331,2 εκατ. και αποαναγνώριση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων η οποία μείωσε σημαντικά το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2017 και τις σωρευτικές προβλέψεις κατά € 806,2 εκατ. (βλ. ενότητα 3.22 «Σημαντικές Συμβάσεις» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Επίσης στις 22.12.2017 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων της σε προσωρινή καθυστέρηση. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων/πιστώσεων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ABS ΜΕΤΕΧΕΛΙΧΙΣ S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (Senior Note) και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. (Junior Note), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την εν λόγω τιτλοποίηση βλέπε και ενότητες 3.25 «Πληροφορίες για τις τάσεις» και 3.20.2 «Σημαντικές αλλαγές στη Χρηματοοικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Σημειώνεται ότι λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανωτέρω τιτλοποίηση αφορά σε μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, η επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους είναι περιορισμένη.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η συρρίκνωση του δανειακού χαρτοφυλακίου η οποία σε συνδυασμό με τα δάνεια σε καθυστέρηση περιορίζουν τα καθαρά έσοδα από τόκους, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να έχει αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου της.

Ενδέχεται να επιβληθεί φόρος χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και άλλοι επιπλέον φόροι στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της

Για σκοπούς βελτίωσης της δημοσιονομικής θέσης της χώρας, είναι πιθανή η επιβολή νέων φόρων και η κλιμάκωση των υφιστάμενων φόρων στα φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα. Με το Ν.4110/2013 αυξήθηκε ο συντελεστής του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από 20% σε 26% από τη χρήση 2013, ενώ σύμφωνα με τον Ν.4172/2013 όπως ισχύει σήμερα, ο συντελεστής για τα νομικά πρόσωπα που τηρούν λογιστικά βιβλία με διπλογραφικό σύστημα, όπως η Τράπεζα, διαμορφώθηκε σε 29% για περιόδους που αρχίζουν από 01.01.2015. Αναφορικά δε στα κέρδη που εγκρίνονται προς διανομή από την 01.01.2017 και μετά, ο συντελεστής παρακράτησης έχει αυξηθεί στο 15%.

Επιπλέον, κατά τη συνάντηση κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε την 17 Ιουνίου 2010, οι αντιπρόσωποι συμφώνησαν ότι οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να προωθήσουν ένα σύστημα επιβολής τελών και φόρων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, το οποίο να προάγει τη δίκαιη κατανομή του κόστους της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Το Φεβρουαρίου 2013, υιοθετήθηκε πρόταση για νέα οδηγία με σκοπό την ενισχυμένη συνεργασία αναφορικά με τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Αυτή η οδηγία θα εφαρμόζεται σε έντεκα χώρες Κράτη Μέλη (γνωστά ως FFT zone) συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, και θα επιβάλει φόρο σε κάθε συναλλαγή με Σύνδεσμο την FFT. Παρότι η εφαρμογή αρχικά αναμενόταν για την 01.01.2014, υπήρξε καθυστέρηση, καθώς τα συμμετέχοντα κράτη μέλη βρίσκονται ακόμη σε διαπραγμάτευση. Παρόλο που δεν υπάρχουν ακόμη οριστικές αποφάσεις, εν τούτοις η μελλοντική επιβολή ενός τέτοιου φόρου θα επηρεάσει την αποδοτικότητα των εργασιών της Τράπεζας.

Η επιβολή του ανωτέρω φόρου καθώς και η πιθανή επιβολή νέων φόρων μπορεί να έχει σημαντικά δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας.

Η Τράπεζα, όπως όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους απάτης και άλλης μορφής παράνομων δραστηριοτήτων κάθε είδους, που αποσκοπούν σε νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και τα οποία, εάν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως και επιτυχώς, θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της Τράπεζας

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο που απορρέει από απάτες και άλλες παράνομες δραστηριότητες, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, και τις προοπτικές του.

Επιπλέον, ο Όμιλος υπόκειται σε κανόνες και κανονισμούς σχετικά με την καταπολέμηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η συμμόρφωση με τους ανωτέρω κανόνες και κανονισμούς συνεπάγεται σημαντικό κόστος. Η μη (προσέκουσα) συμμόρφωση με τους σχετικούς κανόνες δύναται να έχει σημαντικές επιπτώσεις, τόσο νομικές – οικονομικές όσο και στη φήμη της Τράπεζας. Παρά το γεγονός ότι σήμερα ο Όμιλος κρίνει ότι η πολιτική που έχει θεσπίσει και οι υφιστάμενες διαδικασίες που εφαρμόζει για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι επαρκείς, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση τού δε μπορεί να εγγυηθεί ότι η εν λόγω πολιτική και οι διαδικασίες θα είναι ανά πάσα στιγμή σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ισχύουν και ότι αυτές θα εφαρμόζονται πιστά από το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου.

Επίσης, η Τράπεζα διαθέτει, συστήματα διαχείρισης κινδύνου, διαδικασίες και οργανωτικές δομές που στοχεύουν στην αποτροπή της απάτης και της κακής διαχείρισης κεφαλαίων, ωστόσο δεν είναι δυνατόν αυτά τα συστήματα να είναι 100% αποτελεσματικά και κατά συνέπεια, ο Όμιλος παραμένει εκτεθειμένος σε κινδύνους αυτού του τύπου. Υπάρχει συνεπώς ο

κίνδυνος, ο Όμιλος να αντιμετωπίσει περιστατικά τέτοιας φύσεως με επίδραση στα αποτελέσματα και στις εν γένει δραστηριότητές του, στη φήμη και στις προοπτικές του.

Ο Όμιλος μπορεί να μην είναι σε θέση να διατηρήσει την πελατειακή του βάση γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από τόκους και προμήθειες, την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των εργασιών και τις προοπτικές του Ομίλου

Η επιτυχία του Ομίλου εξαρτάται από το επίπεδο διατηρησιμότητας και το επίπεδο αφοσίωσης της πελατειακής του βάσης, καθώς και από τη δυνατότητά του να προσφέρει ένα ευρύ φάσμα ανταγωνιστικών και υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών στους πελάτες του. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μια στρατηγική κατάτμησης της πελατειακής του βάσης, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των διαφορετικών αναγκών κάθε κατηγορίας πελατών. Επιπλέον, ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρήσει μακροπρόθεσμα τις σχέσεις του με τους πελάτες του μέσω της πώλησης των βασικών τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, δηλαδή στεγαστικών δανείων, λογαριασμών μισθοδοσίας, παγίων εντολών, πιστωτικών καρτών, καθώς και αποταμιευτικών και τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων. Παρ' όλα αυτά, τα υψηλά επίπεδα του ανταγωνισμού στην Ελλάδα, καθώς και η αυξημένη έμφαση στη μείωση του κόστους μπορεί να οδηγήσουν σε πιθανή αδυναμία του Ομίλου να διατηρήσει τα υψηλά επίπεδα εμπιστοσύνης της πελατειακής βάσης του ως προς την παροχή ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, ή τα υψηλά πρότυπα εξυπηρέτησης πελατών, παράγοντες που δύνανται να επηρεάσουν αρνητικά τα καθαρά έσοδα από τόκους και προμήθειες, την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των εργασιών και τις προοπτικές του.

Διακοπή ή παραβίαση της ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής της Τράπεζας μπορεί να προκαλέσει απώλεια εργασιών και άλλες ζημιές

Η Τράπεζα και οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες, όπως οι περισσότεροι τραπεζικοί όμιλοι, στηρίζονται για τη διεκπεραίωση των εργασιών τους σε πληροφοριακά συστήματα και σε συστήματα τηλεπικοινωνιών, που είτε είναι ιδιόκτητα είτε παρέχονται από τρίτους. Οποιαδήποτε δυσλειτουργία, αδυναμία, διακοπή της λειτουργίας ή παραβίαση της ασφάλειας των συστημάτων αυτών ενδέχεται να δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στην απόδοση των συστημάτων παρακολούθησης λογαριασμών πελατών, λογιστικής καταχώρησης και διαχείρισης καταθέσεων ή/και δανείων της Τράπεζας.

Η Τράπεζα δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι δεν θα προκύψουν τέτοιου είδους διακοπές λειτουργίας, ή παραβιάσεις ασφαλείας, ή ότι, εάν αυτές προκύψουν, θα αντιμετωπισθούν επιτυχώς ή απλά εγκαίρως. Δυσλειτουργία, αδυναμία ή διακοπή λειτουργίας ή παραβίαση ασφαλείας των συστημάτων θα μπορούσε να προκαλέσει απώλεια στοιχείων πελατών, νομικές υποχρεώσεις και ευθύνες για την Τράπεζα και αδυναμία εξυπηρέτησής πελατών, γεγονότα που ενδέχεται να έχουν ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας, την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματά της.

Η ικανότητα της Τράπεζας και των θυγατρικών της να συνεχίσουν να λειτουργούν αποτελεσματικά εξαρτάται από τη διατήρηση ή την προσέλκυση εμπειρων ή/και καταρτισμένων στελεχών

Η ανταγωνιστική θέση και η εύρυθμη λειτουργία της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας και των θυγατρικών της εξαρτάται εν μέρει από την ικανότητά τους να συνεχίσουν να προσελκύουν, να διατηρούν και να προσφέρουν κίνητρα σε καταρτισμένο και έμπειρο υπαλληλικό και διοικητικό προσωπικό. Στα ανώτερα διοικητικά στελέχη περιλαμβάνονται στελέχη με σημαντικές ικανότητες και εμπειρία στους τομείς όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα. Η καλή λειτουργία της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας και η ευχέρειά της να εφαρμόσει την επιχειρησιακή της στρατηγική εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τις προσπάθειες των στελεχών αυτών. Αν ένα σημαντικό ποσοστό των ανώτερων διοικητικών στελεχών αποχωρήσει χωρίς να αντικατασταθεί εγκαίρως, το γεγονός αυτό μπορεί να έχει ουσιωδώς δυσμενές αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας και των θυγατρικών της.

Σε κάθε περίπτωση, τυχόν αδυναμία πρόσληψης, αναπλήρωσης ή επιτυχούς διαχείρισης του υφιστάμενου προσωπικού, μπορεί να έχει ουσιωδώς δυσμενές αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και στις προοπτικές της Τράπεζας και του Ομίλου.

Η φήμη της Τράπεζας αποτελεί σημαντικό περιουσιακό της στοιχείο και αν πληγεί, η Τράπεζα ενδέχεται να μην είναι σε θέση να διατηρήσει του υφιστάμενους πελάτες της ή να προσελκύσει νέους

Οι απόψεις των πελατών για την Τράπεζα είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την καλή λειτουργία της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και την ανάπτυξη των εργασιών της. Η φήμη της Τράπεζας μπορεί να επηρεαστεί από παράγοντες εκτός του ελέγχου της και να υποστεί ζημιά που θα οδηγήσει σε απώλεια πελατών της, έχοντας ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στις προοπτικές της Τράπεζας και του Ομίλου.

Η οικονομική απόδοση του Ομίλου έχει επηρεασθεί και θα συνεχίσει να επηρεάζεται από την πιστοληπτική ικανότητα των δανειοληπτών του να εξυπηρετήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις προς τον Όμιλο και την αποδοτικότητα της διαχείρισης του τιτλοποιημένου και μεταβιβασθέντος χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ύψους € 1.331 εκατ. επηρεάζοντας δυσμενώς αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας

Η εύρυθμη λειτουργία και η οικονομική απόδοση του Ομίλου συνδέονται άρρηκτα με την πιστοληπτική ικανότητα, την ανάκτηση των δανείων και τα ληξιπρόθεσμα δάνεια των αντισυμβαλλομένων του Ομίλου. Η οικονομική ύφεση στην Ελλάδα αλλά και η περαιτέρω επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την πιστοληπτική ικανότητα των δανειοληπτών ή των αντισυμβαλλομένων του Ομίλου, με αυξανόμενα φαινόμενα υπερημερίας και πτωχέσεων ιδιαίτερα σε σειρά επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με έμφαση σε εκείνους τους κλάδους που έχουν πληγεί σημαντικά όπως ενδεικτικά είναι ο κλάδος των κατασκευών ή ο τομέας των ακινήτων. Η Τράπεζα κατά την 31.12.2017 και λαμβάνοντας υπόψη τις εξατομικευμένες και τις συλλογικές προβλέψεις που έχουν σχηματιστεί κατά την ως άνω ημερομηνία, αλλά και τις υφιστάμενες εξασφαλίσεις, θεωρεί ότι έχουν διενεργηθεί επαρκείς προβλέψεις για τα χρηματοδοτικά της ανοίγματα. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη και τις αυξημένες προβλέψεις απομείωσης στο πλαίσιο της εφαρμογής του από 01.01.2018 και μετά, θεωρεί ότι η εν λόγω πιθανότητα μειώνεται ακόμη περισσότερο.

Σημειώνεται ότι οι συνολικές προβλέψεις και απομειώσεις δανείων μειώθηκαν σε € 475 εκατ. την 31.12.2017 από σε € 1.208 εκατ. την 31.12.2016 η οποία μείωση οφείλεται κυρίως στην αποαγνώριση δανείων σε οριστική καθυστέρηση το Εννεάμηνο του 2017 (μείωση μκτής αξίας δανείων € 1.331,2 εκατ. και μείωση σωρευτικών προβλέψεων κατά € 806,2 εκατ.). Παρόλα αυτά η Τράπεζα διακρατά ομόλογο αξίας € 525 εκατ. (Senior Note) που εκδόθηκε στο πλαίσιο της τιτλοποίησης του Αυγούστου του 2017. Ειδικότερα σημειώνεται ότι η ανακτησιμότητα του ποσού € 525 εκατ. (Senior Note) εξαρτάται από τις παραδοχές σε σχέση με την εισπραξιμότητα των απαιτήσεων του συνολικού χαρτοφυλακίου των € 1.331,2 εκατ. Εάν η πραγματοποιηθείσα εισπραξιμότητα των εν λόγω μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ύψους € 1.331,2 εκατ. είναι χαμηλότερη της αρχικά εκτιμηθείσας, κατά την πώληση του Junior ομολόγου των € 806 εκατ. τον Αύγουστο του 2017, τότε υπάρχει το ενδεχόμενο ο Όμιλος να καταγράψει ζημιές εξ αποτιμήσεως οι οποίες αρχικά θα επηρεάσουν το ύψος του αποθεματικού του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και ως εκ τούτου, την καθαρή θέση του Ομίλου και το ύψος των εποπτικών κεφαλαίων, τόσο με βάση το Δ.Λ.Π. 39 όσο και με το νέο πλαίσιο που θέτει το Δ.Π.Χ.Α. 9, ενώ εάν οι διαφορές εξ αποτιμήσεως κριθούν ως οριστικές, τότε θα επιβαρύνουν τα αποτελέσματα του Ομίλου μέσω της ανακύκλωσης του σχετικού αποθεματικού. Η εισπραξιμότητα των απαιτήσεων του συνολικού χαρτοφυλακίου των € 1.331,2 εκατ., εξαρτάται αποκλειστικά από την αποδοτικότητα της εταιρείας διαχείρισης «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» στην οποία η Τράπεζα δεν ασκεί έλεγχο. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την εν λόγω τιτλοποίηση βλέπε και ενότητες 3.25 «Πληροφορίες για τις τάσεις» και 3.20.2 «Σημαντικές αλλαγές στη Χρηματοοικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Στο πλαίσιο της καλύτερης διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Τράπεζα, σύμφωνα με το ισχύον νομοκανονιστικό πλαίσιο έχει δημιουργήσει ξεχωριστή μονάδα διαχείρισης δανείων σε καθυστέρηση, εφαρμόζοντας σχετικές πολιτικές και διαδικασίες.

Παρόλα αυτά οι ανωτέρω αναφερόμενες τάσεις και οι κίνδυνοι έχουν επιφέρει και μπορεί να προκαλέσουν πρόσθετες και ταχύτερες απομειώσεις, υψηλότερο κόστος, πρόσθετες υποτιμήσεις και ζημιές για τον Όμιλο, επηρεάζοντας δυσμενώς αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας

Η Τράπεζα αντιμετωπίζει σημαντικό ανταγωνισμό από ελληνικές και ξένες τράπεζες

Η γενική δυσκολία άντλησης ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά από την αρχή της οικονομικής κρίσης και ειδικότερα έως και την επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων είχε οδηγήσει σε σημαντική αύξηση του ανταγωνισμού για την προσέλκυση καταθέσεων στην Ελλάδα. Επίσης, η Τράπεζα αντιμετώπισε ανταγωνισμό από ελληνικές και ξένες τράπεζες, πολλές από τις οποίες, μετά από σειρά συγχωνεύσεων διαθέτουν πόρους σημαντικά υψηλότερους από τους δικούς της.

Επιπλέον, η Τράπεζα δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των λεγόμενων «συστημικών τραπεζών», γεγονός που ενδέχεται να σημαίνει περιορισμένη ή/και μη πρόσβαση σε κεφάλαια του ΤΧΣ και άλλους μηχανισμούς κεφαλαιακής στήριξης ή/και ρευστότητας και αντίστοιχη υποβάθμιση της ανταγωνιστικής της θέσης έναντι των άλλων τραπεζών.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος δεν επιτύχει να ανταγωνισθεί αποτελεσματικά τους υφιστάμενους ή νέους ανταγωνιστές του, αυτό θα μπορούσε να έχει ουσιαστικά δυσμενή επίδραση στα περιθώρια χορηγήσεων, τη δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση ή/και τα αποτελέσματά του.

Αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών ενδέχεται να επιβάλλουν περιορισμούς σε επίπεδα αμοιβών και ως εκ τούτου να φέρει αλλαγές σε χρεώσεις του σε ορισμένες τραπεζικές συναλλαγές του

Αλλαγές στην νομοθεσία περί προστασίας του καταναλωτή στην Ελλάδα μπορεί να περιορίσουν το αντάλλαγμα που χρεώνει ο Όμιλος για συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες. Εάν τέτοιες αλλαγές εφαρμοστούν μπορούν να μειώσουν το λειτουργικό εισόδημα του Ομίλου και το ποσό αυτής της μείωσης δεν μπορεί να εκτιμηθεί σήμερα.

Η νομοθεσία περί πτώχευσης και άλλοι νόμοι που διέπουν τα δικαιώματα των πιστωτών στην Ελλάδα μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα της Τράπεζας να εισπράττει από τα δάνεια σε καθυστέρηση

Η νομοθεσία περί πτώχευσης και ορισμένοι άλλοι νόμοι και κανονισμοί για τα δικαιώματα των πιστωτών στην Ελλάδα είναι πιθανό να παρέχουν μειωμένη προστασία στους πιστωτές.

Ο Ν.3869/2010, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4336/2015 και με το Ν.4346/2015, θέσπισε ειδικό καθεστώς έκτακτων μέτρων, το οποίο παρέχει σε φυσικά πρόσωπα, τα οποία δεν είναι σε θέση να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, το δικαίωμα να επιδιώξουν δικαστικό διακανονισμό της οφειλής τους, ή μερική απαλλαγή από αυτή, καταθέτοντας τη σχετική αίτηση στα αρμόδια δικαστήρια. Ο Ν.4307/2014 προβλέπει τη ρύθμιση χρεών μικρών επιχειρήσεων και επαγγελματιών, ενώ ο Ν.4224/2013 προβλέπει την έκδοση από την Τράπεζα της Ελλάδος «Κώδικα Δεοντολογίας», ο οποίος παρέχει λύσεις τόσο στις τράπεζες όσο και στους οφειλότες για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας και λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης υφίσταται το ενδεχόμενο να εκδοθούν δικαστικές αποφάσεις που θα διαγράψουν σημαντικό μέρος των χρεών λόγω οικονομικής αδυναμίας των οφειλετών ή θα αναστέλλουν την καταβολή για κάποιο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, ο μεγάλος φόρτος εργασίας των δικαστηρίων καθυστερεί το ρυθμό τελεσιδικίας των υποθέσεων.

Εάν η παρούσα οικονομική κρίση επιμείνει ή επιδεινωθεί και οι πτωχεύσεις αυξηθούν, οι εφαρμοστέοι νόμοι μπορεί να αλλάξουν για να περιορίσουν την επίδραση της ύφεσης στους οφειλότες είτε είναι επιχειρήσεις είτε καταναλωτές. Τυχόν αλλαγές μπορεί να έχουν δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας, στα λειτουργικά αποτελέσματα, την οικονομική της κατάσταση και τις προοπτικές της.

Η σχεδιαζόμενη εφαρμογή ενός συστήματος εγγύησης των καταθέσεων σε όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να οδηγήσει σε πρόσθετα έξοδα για την Τράπεζα

Η Οδηγία 2014/49/Ε.Ε. περί συστημάτων εγγύησης καταθέσεων, η οποία θα καταργήσει την Οδηγία 94/19/ΕΚ από τις 4 Ιουλίου 2019, προβλέπει, μεταξύ άλλων, την εναρμόνιση των μηχανισμών χρηματοδότησης των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων στα κράτη μέλη και τον υπολογισμό των εισφορών με βάση το ύψος των καλυπτόμενων καταθέσεων και το βαθμό κινδύνου που αναλαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα, η ως άνω Οδηγία προβλέπει ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι έως τις 3 Ιουλίου 2024, τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων θα αντιστοιχούν τουλάχιστον στο επίπεδο-στόχο του 0,8% τουλάχιστον των καλυπτόμενων καταθέσεων.

Η εναρμόνιση των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων επιδιώκει την αύξηση εκ των προτέρων (ex ante) της χρηματοδότησης σε περίπου 75% των συνολικών κεφαλαίων. Περαιτέρω, ο Κανονισμός 806/2014 με τον οποίο θεσπίστηκε ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης καθιερώνει ένα νέο ενιαίο ταμείο εξυγίανσης χρηματοδοτούμενο από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Η υποχρέωση της χρηματοδότησης τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2016 και, κατ' αρχήν μετά από οκτώ χρόνια από την ημερομηνία αυτή, τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης πρέπει να ανέρχονται τουλάχιστον στο 1% του ποσού των καλυπτόμενων καταθέσεων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης. Το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης, αντικατέστησε τα εθνικά ταμεία εξυγίανσης που προβλέπονταν στην Οδηγία 2014/59/Ε.Ε. για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το άρθρο 2 του Ν.4335/2015 («Νόμος για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση»).

Μολοντί η εναρμόνιση των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων αναμένεται να διατηρηθεί στο επίπεδο κάλυψης € 100.000, η πίεση που ασκείται στις αρχές της Ε.Ε. προκειμένου να απλοποιηθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και να τεθούν λιγότερο αυστηρές διαδικασίες πληρωμών ενδέχεται να οδηγήσει σε πρόσθετες προσαρμογές του επιπέδου και της έκτασης κάλυψης, με αποτέλεσμα υψηλότερες εισφορές της Τράπεζας στα συστήματα εγγύησης καταθέσεων.

Τυχόν αυστηροποίηση του πλαισίου λειτουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού της ΕΚΤ (ή ECB Single Supervisory Mechanism), ενδέχεται να επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας

Την 15 Οκτωβρίου 2013, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε κανόνες για τη δημιουργία του ενιαίου μηχανισμού εποπτείας των τραπεζών της Ευρωζώνης αλλά και των τραπεζών που λειτουργούν στα εκτός ευρωζώνης μέλη του Μηχανισμού. Βάσει του πλαισίου λειτουργίας του ΕΕΜ, η ΕΚΤ, σε συνδυασμό με τις τοπικές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της ευρωζώνης διαθέτει αρμοδιότητα απευθείας εποπτείας επί των Σημαντικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων που λειτουργούν στις χώρες-μέλη του ΕΕΜ. Ένα πιστωτικό ίδρυμα θεωρείται σημαντικό εφόσον πληρούται οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) είναι ένα από τα τρία πιο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα που υπάρχουν στο κράτος

μέλος, β) λαμβάνει άμεση συνδρομή από τον ΕΜΣ, γ) η συνολική αξία των στοιχείων του ενεργητικού υπερβαίνει τα € 5 δισ. και το ποσοστό των διασυντοριακών στοιχείων ενεργητικού/παθητικού σε περισσότερα από ένα άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη προς το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού/παθητικού του ιδρύματος είναι υψηλότερο του 20%. Ακόμη και αν δεν πληρούνται τα ως άνω κριτήρια, ο ΕΕΜ δύναται να χαρακτηρίσει ένα ίδρυμα ως σημαντικό προκειμένου να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή εποπτικών προτύπων υψηλής ποιότητας.

Τον Οκτώβριο του 2014, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ολοκλήρωσε τη διεξαγωγή σειράς ασκήσεων προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες για τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τη ρευστότητα επιλεγμένων τραπεζών, συμπεριλαμβανομένων ασκήσεων προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες και ασκήσεις ελέγχου ποιότητας περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό να διασφαλίσει ότι, η ΕΚΤ από τον Νοέμβριο του 2014 που ξεκίνησε να ασκεί τις εποπτικές της αρμοδιότητες σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 1024/2014, οι τακτικές ασκήσεις προσομοίωσης θα εξακολουθήσουν να συνεχίζονται για να εκτιμηθεί η αντοχή των ευρωπαϊκών τραπεζών.

Οι εθνικές εποπτικές αρχές συνεχίζουν να είναι υπεύθυνες για εποπτικά ζητήματα για τα οποία δεν θα είναι υπεύθυνη η ΕΚΤ, όπως προστασία του καταναλωτή, νομιμοποίηση χρήματος από παράνομες δραστηριότητες, υπηρεσίες πληρωμών και υποκαταστήματα τραπεζών τρίτων χωρών. Η ΕΚΤ, από την άλλη είναι αποκλειστικά αρμόδια για την προληπτική εποπτεία, η οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την εξουσία (i) να αδειοδοτεί ή να αποσύρει την άδεια όλων των σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων στην ευρωζώνη, (ii) να εκτιμά την απόκτηση ή διάθεση συμμετοχών σε άλλες τράπεζες (iii) να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με όλους τους προληπτικούς όρους που τίθενται εν γένει από την ευρωπαϊκή τραπεζική νομοθεσία, (iv) να θεσπίζει, όπου χρειάζεται, υψηλότερες προϋποθέσεις πρόληψης για συγκεκριμένες τράπεζες για να προστατεύσει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα σύμφωνα με τους κανόνες της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, (v) να θεσπίζει ισχυρές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικών ελέγχων για την εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας και (vi) να παρεμβαίνει σε πρώιμα στάδια όπου υπάρχει κίνδυνος για τη βιωσιμότητα μιας τράπεζας, σε συνεργασία με τις σχετικά αρμόδιες αρχές εξυγίανσης (βλέπε ειδικότερα υποενότητα «Εποπτεία Πιστωτικών Ιδρυμάτων» της ενότητας 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Για να ενισχυθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα των πρακτικών στην Ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα συνεχίσει να αναπτύσσει το ενιαίο βιβλίο εποπτικών κανόνων που θα εφαρμόζεται στα κράτη μέλη. Πρόσφατα υιοθετήθηκε ο Κανονισμός 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, που ενσωματώνει το πλαίσιο κανόνων που συμφωνήθηκαν στην Βασιλεία III (Capital Requirements Regulation - CRR).

Ο CRR περιλαμβάνει συγκεκριμένες αναθέσεις στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ώστε αυτή να αναπτύξει σχέδια κανονιστικών ή εφαρμοστικών προτύπων καθώς και οδηγιών και εκθέσεων σχετικά με τη ρευστότητα, προς ενίσχυση της κανονιστικής εναρμόνισης στην Ευρώπη μέσω του ενιαίου Βιβλίου Κανόνων. Ειδικότερα, ο CRR αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να συμβουλευθεί ποιοι είναι οι κατάλληλοι ορισμοί των ρευστοποιήσιμων στοιχείων για τον ασφαλή Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας. Περαιτέρω, ο CRR προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα ενημερώνει την Επιτροπή για τις λειτουργικές απαιτήσεις κατοχής ρευστοποιήσιμων στοιχείων. Ο CRR αναθέτει περαιτέρω στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να συμβουλευθεί για την επίδραση της απαίτησης κάλυψης της ρευστότητας στο επιχειρηματικό προφίλ και το προφίλ των κινδύνων των τραπεζικών ιδρυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στη σταθερότητα στις χρηματοοικονομικές αγορές, στην οικονομία και στη σταθερότητα της προσφοράς τραπεζικού δανεισμού.

Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, η Τράπεζα δεν περιλαμβάνεται στις τράπεζες που έχουν περάσει στον άμεσο εποπτικό έλεγχο της ΕΚΤ. Διέπεται ωστόσο από τον Κανονισμό 575/2013 και τον Κανονισμό 1024/2013 και υπόκειται στην ίδια εποπτική πρακτική που εφαρμόζεται στα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα. Τυχόν αυστηροποίηση του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του ΕΕΜ και την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων που εντάσσονται σε αυτόν καθώς και τυχόν υπαγωγή της Τράπεζας στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ ενδέχεται να δημιουργήσουν πρόσθετα λειτουργικά κόστη επιβαρύνοντας την χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου.

Η Τράπεζα υπόκειται σε όλο και περισσότερες και πολύπλοκες κανονιστικές ρυθμίσεις, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη δραστηριότητά της

Ο Όμιλος υπόκειται στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στην Ελλάδα. Το εν λόγω νομικό καθεστώς υπόκειται σε μεταβολές, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της σύγχρονης διεθνούς συγκυρίας, στο οποίο υπήρξαν πρωτοφανή επίπεδα κυβερνητικής παρέμβασης στις αγορές και αλλαγών στους κανονισμούς που διέπουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Προκειμένου να ανταποκριθούν στην παγκόσμια οικονομική κρίση, κυβερνήσεις και υπερ-εθνικές ενώσεις, όπως η Ε.Ε., εξετάζουν σημαντικές τροποποιήσεις στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων τροποποιήσεων σε σχέση με την κεφαλαιακή επάρκεια, τη ρευστότητα και την έκταση των δραστηριοτήτων των τραπεζών. Ως αποτέλεσμα των πρόσφατων, των επικείμενων ή άλλων μελλοντικών μεταβολών στο κανονιστικό πλαίσιο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων στο πλαίσιο αυτό των κανόνων που θέτουν προϋποθέσεις και υποχρεώσεις για τη συμμετοχή του Ομίλου σε οποιαδήποτε κυβερνητική ή ρυθμιστική πρωτοβουλία, όπως Σχέδιο Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας), ο Όμιλος ενδέχεται να υποχρεωθεί να συμμορφωθεί με εκτενέστερες κανονιστικές ρυθμίσεις.

Το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζών στην Ελλάδα έχει μεταβληθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, κυρίως λόγω της εφαρμογής από την Ελλάδα των σχετικών Οδηγιών της Ε.Ε. , καθώς και ως αποτέλεσμα της τρέχουσας οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια του 2011 και τις αρχές του 2012, η ΤτΕ εξέδωσε μια σειρά από Πράξεις Διοικητή της, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και για τους σκοπούς της ενσωμάτωσης ευρωπαϊκών οδηγιών στην ελληνική νομοθεσία. Στις 17 Ιουλίου 2013 τέθηκε σε ισχύ η CRD IV, αποτελούμενη από την Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ και τον Κανονισμό 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 648/2012. Η Οδηγία 2013/36/ΕΚ ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον Ν.4261/2014, ο οποίος αντικατέστησε τον βασικό νόμο για την λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων, τον Ν.3601/2007.

Επίσης, οι αναθεωρημένοι ορισμοί και πολιτικές που ανακοίνωσε η ΕΚΤ στο πλαίσιο της ανάληψης των νέων εποπτικών καθηκόντων της στον τραπεζικό τομέα ως μέρος του ΕΕΜ ο οποίος έχει ως στόχο να εξασφαλίσει την ασφάλεια και την ευρωστία του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος και να αυξήσει την οικονομική ολοκλήρωση και τη σταθερότητα στην Ευρώπη μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, ενδέχεται να διαφέρουν σε σχέση με αυτούς που χρησιμοποιούνται σήμερα από τη Διοίκηση της Τράπεζας και, ως εκ τούτου, μπορεί να αντανακλούν μια διαφορετική πιστωτική ποιότητα σε σχέση με αυτή που παρουσιάζεται σήμερα με βάση τους ορισμούς και όρους που έχουν υιοθετηθεί. Οι ορισμοί αυτοί περιλαμβάνουν τον ορισμό των ρυθμισμένων και των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και τις προκαθορισμένες γνωστοποιήσεις για τη μέτρηση αυτών των παραμέτρων κινδύνου.

Η συμμόρφωση του Ομίλου με το νέο κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας ενδέχεται να αυξήσει τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και τις ανάγκες σε ρευστότητα και το κόστος για τον Όμιλο, να αυξήσει τις απαιτήσεις δημοσίευσης πληροφοριών, να περιορίσει ορισμένα είδη συναλλαγών, να επηρεάσει τη στρατηγική του Ομίλου και να περιορίσει ή να απαιτήσει την τροποποίηση των ποσοστών ή των προμηθειών που θα επιβάλλονται σε ορισμένα δάνεια και άλλα προϊόντα και κατά συνέπεια να μειώσει την απόδοση των επενδύσεων, των στοιχείων του ενεργητικού και των ιδίων κεφαλαίων του. Ο Όμιλος ενδέχεται να αντιμετωπίσει επίσης αυξημένο κόστος συμμόρφωσης με τις ρυθμίσεις αυτές και δυσχέρειες στο να εκμεταλλευθεί ορισμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο μπορεί να έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής ή να έχει ανεπιθύμητες συνέπειες για το διεθνές και το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, ή τις δραστηριότητες του Ομίλου. Μεταξύ των συνεπειών αυτών ενδέχεται να είναι η δημιουργία αβεβαιότητας στις αγορές εν γένει ή οι αρνητικές ή θετικές συνέπειες σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας. Ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να προβλέψει τις συνέπειες οποιωνδήποτε τέτοιων μεταβολών στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, τη χρηματοοικονομική του κατάσταση, τις ταμειακές ροές και τις μελλοντικές προοπτικές του.

Παρότι είναι δύσκολο να προβλεφθούν με βεβαιότητα οι συνέπειες των πρόσφατων εξελίξεων των κανονιστικών ρυθμίσεων στον Όμιλο, η θέσπιση νομοθεσίας και κανονισμών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος, πιθανόν να οδηγήσουν σε αύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων και του κόστους κεφαλαίου του Ομίλου και να επιφέρουν αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της Τράπεζας, και να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον τρόπο δραστηριοποίησης του Ομίλου, στην χρηματοοικονομική του κατάσταση και τις προοπτικές.

Ενδεχόμενη μελλοντική τροποποίηση του νομικού πλαισίου που διέπει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, η οποία θα μηδενίζει ή θα περιορίζει την προσμέτρηση αυτών στα εποπτικά κεφάλαια θα έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση των κεφαλαιακών δεικτών του Ομίλου. Περαιτέρω το ποσοστό συμμετοχής των μετόχων της Τράπεζας στο μετοχικό τους κεφάλαιο, ενδέχεται στο μέλλον και κατά τη λήξη της ένταξης στο ειδικό πλαίσιο διατάξεων της μετατροπής των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε οριστικές και εκκαθαρισμένες κατά του Δημοσίου, να αραιωθεί εάν κατά το χρόνο λήξης του ειδικού πλαισίου έχουν εκδοθεί δικαιώματα μετατροπής τα οποία θα μετατραπούν σε μετοχές

Κατά τον υπολογισμό των κεφαλαίων και της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας, λαμβάνονται υπόψη οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις («ΑΦΑ») που υπολογίζονται σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

Σύμφωνα με την CRD IV, οι ΑΦΑ που αναγνωρίζονται σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., βασίζονται στην παραδοχή μελλοντικής κερδοφορίας του πιστωτικού ιδρύματος και όταν υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο, πρέπει να αφαιρούνται από τα Μέσα Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1). Η αφαίρεση αυτή πραγματοποιείται σταδιακά έως το 2024.

Προκειμένου να περιορισθεί η επίπτωση αυτή στα εποπτικά κεφάλαια των Ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων, προστέθηκε, δυνάμει του Ν.4303/2014 και εν συνεχεία αντικαταστάθηκε δυνάμει του Ν.4340/2015, το άρθρο 27α στο Ν.4172/2013 (εφεξής «Πλαίσιο ΑΦΑ») προκειμένου να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα από το 2017, υπό προϋποθέσεις, να μετατρέπουν τις ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για τις φορολογικές απαιτήσεις, που προέκυψαν από τη συμμετοχή τους στο PSI και από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015 για σκοπούς Δ.Π.Χ.Α. (οι «επιλέξιμες ΑΦΑ» ή «ΑΦΠ»), σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής «Φορολογικές Πιστώσεις»). Οι Φορολογικές Απαιτήσεις υπολογίζονται δια του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού της, κατά τα

ανωτέρω, οριζόμενη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του πιστωτικού ιδρύματος μη συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της λογιστικής ζημίας χρήσης.

Κατ' αποτέλεσμα, το ως άνω άρθρο 27Α επιτρέπει στα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να αναγνωρίζουν τις ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για τις φορολογικές απαιτήσεις άνευ της παραδοχής «της μελλοντικής κερδοφορίας» σύμφωνα με την CRD IV, και κατ' επέκταση να μην υπολογίζονται αφαιρετικά από το CET 1 εποπτικά κεφάλαια αλλά ως σταθμισμένο 100% στοιχείο του ενεργητικού, με αντίστοιχη επωφελή επίδραση στην κεφαλαιακή θέση του πιστωτικού ιδρύματος. Στις 31.12.2017 οι ΑΦΑ που εντάσσονταν στο πεδίο εφαρμογής του Πλαισίου ΑΦΑ (Ν.4465/2017) για την Τράπεζα ανέρχονταν σε € 376,4 εκατ. εκ των οποίων ποσό € 37,7 εκατ. αφορά σε προσωρινές διαφορές που λήγουν εντός 5 ετών. Σημειώνεται, ότι κατά την 31.12.2017 το σύνολο Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier I Capital) ανήλθε σε € 503.6 εκατ. (βλέπε και ενότητα 3.12.4 «Κεφαλαιακή επάρκεια» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Οι Φορολογικές Απαιτήσεις δύνανται να συμψηφισθούν έναντι του φόρου εισοδήματος. Οιοδήποτε υπερβάλλον ποσό που δεν μπορεί να υποβληθεί σε συμψηφισμό αποτελεί άμεσα εισπραξιμή απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή, η Τράπεζα δύναται να εκδώσει παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιωμάτων μετατροπής), οι οποίοι ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο και αντιστοιχούν σε κοινές μετοχές της Τράπεζας συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το 100% του ποσού της Φορολογικής Απαίτησης προ του συμψηφισμού και σχηματίζει ισόποσο αποθεματικό. Η τιμή μετατροπής των παραστατικών τίτλων υπολογίζεται με βάση το μέσο όρο της χρηματιστηριακής τιμής των μετοχών της Τράπεζας σταθμισμένο με βάση τον όγκο συναλλαγών κατά τις προηγούμενες τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που καθίσταται εισπρακτέα η Φορολογική Απαίτηση. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων μετατροπής πραγματοποιείται χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος. Οι υφιστάμενοι μέτοχοι του πιστωτικού ιδρύματος έχουν δικαίωμα εξαγοράς των εν λόγω παραστατικών τίτλων κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο του πιστωτικού ιδρύματος κατά το χρόνο έκδοσης των τίτλων. Μετά την παρέλευση ευλόγου χρονικού διαστήματος χωρίς να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό οι ως άνω τίτλοι είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμοι.

Η Τράπεζα έχει ενταχθεί στο ειδικό πλαίσιο διατάξεων του Ν.4303/2014 που αναφέρεται στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από τις κατηγορίες της ζημίας από την ανταλλαγή ομολόγων του ελληνικού δημοσίου από το Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (PSI) καθώς και στις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λουπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με αναβαλλόμενες απαιτήσεις που είχαν δημιουργηθεί μέχρι την 31.12.2014. Με βάση το νόμο «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών» εντάσσονται στο ειδικό πλαίσιο διατάξεων και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχηματίστηκαν μέχρι την 30.06.2015 επί των συσσωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο που είχαν διενεργηθεί. Το ειδικό πλαίσιο διατάξεων ορίζει ότι σε περίπτωση που το λογιστικό μετά από φόρους αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι προαναφερθείσες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μετατρέπονται κατά τον τρόπο που ορίζει ο νόμος σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Το πλαίσιο διατάξεων του νόμου δημιουργεί βεβαιότητα ως προς την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Με βάση το Ν. 4340/2015 για την ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων η ισχύς του νόμου άρχεται από το φορολογικό έτος 2016 αντί του φορολογικού έτους 2015 που όριζε ο Ν.4335/2015.

Η Τράπεζα εμπίπτει στις διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει εκ των οποίων προκύπτει ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης το οποίο πρέπει να επιστραφεί από το Ελληνικό Δημόσιο και αντί αυτού η Τράπεζα δύναται να σχηματίσει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γ.Σ. των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις ανωτέρω διατάξεις και η Γ.Σ. της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2017.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ήθελε θεωρηθεί ότι η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 περί σχηματισμού ειδικού αποθεματικού και έκδοσης παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών είναι υποχρεωτική (και όχι προαιρετική), οι λογιστικές ζημιές, βάσει Δ.Π.Χ.Α., τη χρήση 2016 ή/και πιθανόν σε επόμενες χρήσεις πρέπει να μετατραπούν σε Φορολογικές Πιστώσεις και η Τράπεζα μπορεί να απαιτηθεί να εκδώσει παραστατικούς τίτλους υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Επ' αυτού βλέπε κατωτέρω παράγοντα κινδύνου «Εάν η Τράπεζα αναγνωρίσει λογιστικές ζημιές στα επόμενα χρόνια, οι ΑΦΑ της δύνανται να μετατραπούν σε Φορολογικές Πιστώσεις και η Τράπεζα δύναται να απαιτηθεί να εκδώσει σημαντικό αριθμό νέων κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική απομείωση της συμμετοχής (dilution) των παλαιών μετόχων στο μέλλον» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Περαιτέρω, δεν μπορεί να υπάρξει διαβεβαίωση ότι δε θα επέλθει μεταβολή στην ερμηνεία των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, δε θα τροποποιηθούν οι σχετικές διατάξεις ή ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή άλλες εποπτικές αρχές δεν θα διαφοροποιήσουν τη θέση τους αναφορικά με την (μερική ή συνολική) αναγνώριση των ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Πλαισίου ΑΦΑ υπό το Ελληνικό δίκαιο ως μέρος των εποπτικών κεφαλαίων. Εάν οι κίνδυνοι αυτοί επαληθευθούν τότε θα υπάρξει αρνητική επίδραση στους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, με ενδεχόμενη συνέπεια να

χρειασθεί να εκδοθούν από την Τράπεζα συμπληρωματικοί τίτλοι που λαμβάνονται υπόψη στα εποπτικά κεφάλαια, να ρευστοποιήσει περιουσιακά της στοιχεία, να περιορίσει την επιχειρηματική δραστηριότητα ή να προβεί σε άλλες ενέργειες, οι οποίες δύνανται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας και στην εν γένει οικονομική της θέση.

Εάν η Τράπεζα αναγνωρίσει λογιστικές ζημίες στα επόμενα χρόνια, οι ΑΦΑ της δύνανται να μετατραπούν σε Φορολογικές Πιστώσεις και η Τράπεζα δύναται να απαιτηθεί να εκδώσει σημαντικό αριθμό νέων κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική απομείωση της συμμετοχής (dilution) των παλαιών μετόχων στο μέλλον

Οι ΑΦΑ που έχουν αναγνωρισθεί στο ενεργητικό των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και δύνανται να μετατραπούν σε φορολογικές πιστώσεις και οι οποίες έχουν υπολογισθεί με βάση τα οριζόμενα από τα Δ.Π.Χ.Α., ανέρχονται κατά τη 31.12.2017 σε € 332 εκατ. Οι εν λόγω ΑΦΑ προκύπτουν από αναπόσβεστες ζημίες της Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα στην ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου («PSI») καθώς και από συσσωρευμένες προβλέψεις και άλλες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογιστεί μέχρι την 30 Ιουνίου 2015 για σκοπούς Δ.Π.Χ.Α. Όπως σημειώθηκε οι απαιτήσεις αυτές είναι επιλέξιμες και μπορούν να μετατραπούν σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις (Φορολογικές Πιστώσεις) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Οι εν λόγω Φορολογικές Πιστώσεις δημιουργούν άμεσα εισπράξιμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, εάν και εφόσον οι διαχειριστικές χρήσεις από το 2016 και μετέπειτα εμφανίζουν λογιστική ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, εάν η διαχειριστική χρήση εμφανίζει λογιστική ζημία από το έτος 2017 και εφεξής το πιστωτικό ίδρυμα δύναται κατά περίπτωση να εκδίδει και να παραδίδει, δωρεάν, παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσης (Warrants) προς το Ελληνικό Δημόσιο (δικαίωμα μετατροπής), τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε Κοινές Μετοχές του πιστωτικού ιδρύματος κατά το έτος λήξης της ένταξης στο ειδικό πλαίσιο διατάξεων των ΑΦΑ, συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το 100% των Φορολογικών Πιστώσεων των οποίων η τράπεζα έχει κάνει χρήση. Για το σκοπό αυτό η τράπεζα κατά την έκδοση των Warrants σχηματίζει ισόποσο ειδικό αποθεματικό προορισμένο για το σκοπό της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου. Η αγοραία αξία έκδοσης των δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών, ισούται με το μέσο όρο της χρηματιστηριακής τιμής σταθμισμένης με βάση τον όγκο συναλλαγών κατά τη διάρκεια των 30 εργασιμών ημερών από την ημερομηνία που καθίσταται εισπρακτέα η παραπάνω φορολογική απαίτηση (η περίοδος των 30 ημερών θα υπολογίζεται σε σχέση με την ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων, η οποία λαμβάνει χώρα το αργότερο έως το τέλος Ιουνίου εκάστου έτους). Η άσκηση των δικαιωμάτων μετατροπής πραγματοποιείται χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος με την κεφαλαιοποίηση του ειδικού αποθεματικού. Τα ως άνω δικαιώματα μετατροπής θα είναι ελευθέρως μεταβιβάσιμα και οι υφιστάμενοι μέτοχοι έχουν δικαίωμα εξαγοράς των δικαιωμάτων μετατροπής κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο του πιστωτικού ιδρύματος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γ.Σ. των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις διατάξεις άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 και η Γ.Σ. της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2017.

Η Τράπεζα, με βάση γνωμοδότηση και των νομικών της συμβούλων αποφάσισε, όπως το ποσό της λογιστικής ζημιάς της χρήσης 2016 (€ 13,9 εκατ.), βαρύνει τα οικονομικά αποτελέσματά της, σύμφωνα με τις νομίμως ελεγμένες εταιρικές οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2016 και όχι το Ελληνικό Δημόσιο, με ισόποση αντίστοιχη εισπράξιμη απαίτησή της από αυτό. Αν ήθελε θεωρηθεί ότι η υπαγωγή στις διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 είναι υποχρεωτική, το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης 2016 θα μπορεί να αντιλογισθεί εντός του έτους 2017.

Στην περίπτωση που ερμηνευθεί ότι οι λογιστικές ζημίες, βάσει Δ.Π.Χ.Α., της χρήσης 2016 ή/και πιθανόν σε επόμενες χρήσεις θα μετατρέπονταν σε Φορολογικές Πιστώσεις και σε άμεση εισπράξιμη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου κατά το μέρος που ο αναλογούν φόρος εισοδήματος (εάν υπάρχει) δεν επαρκεί για τον συμψηφισμό της απαίτησης που αντιστοιχεί στη λογιστική ζημία του έτους τότε η Τράπεζα, αν κριθεί ότι οι σχετικές διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 εφαρμόζονται υποχρεωτικώς, θα πρέπει να εκδώσει και να παραδώσει, δωρεάν παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσης (Warrants) προς το Ελληνικό Δημόσιο (δικαίωμα μετατροπής), τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε Κοινές Μετοχές του πιστωτικού ιδρύματος κατά το έτος λήξης της ένταξης στο ειδικό πλαίσιο διατάξεων των ΑΦΑ, συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το 100% των Φορολογικών Πιστώσεων για τις οποίες η Τράπεζα έχει άμεσα εισπράξιμη απαίτηση και αφορά τις λογιστικές ζημίες του έτους. Για το σκοπό αυτό η Τράπεζα κατά την έκδοση των Warrants θα σχηματίσει με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ισόποσο ειδικό αποθεματικό προορισμένο για το σκοπό της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, για το μέρος των ΑΦΑ επί των οποίων η Τράπεζα έχει άμεσα εισπράξιμη απαίτηση και αφορούν ως ποσοστό αντίστοιχα το ποσοστό της λογιστικής ζημιάς του έτους προς τα ίδια κεφάλαια πριν την προσμέτρηση σε αυτά της λογιστικής ζημιάς του έτους. Ο κίνδυνος της αραίωσης (dilution) της συμμετοχής των υφιστάμενων μετόχων θα επέλθει κατά την τυχόν έκδοση των warrants και την μετατροπή τους σε κοινές μετοχές τις οποίες θα αποκτήσει το Ελληνικό Δημόσιο.

Μια ενδεχόμενη νέα εκροή των κεφαλαίων από καταθέσεις πελατών, λόγω απώλειας της εμπιστοσύνης των καταθετών στο τραπεζικό σύστημα σε συνδυασμό με μια μελλοντική μεγαλύτερη χαλάρωση ή/και πλήρη άρση των περιορισμών στη κίνηση κεφαλαίων θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος χρηματοδότησης και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα, την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές ρευστότητας του Ομίλου

Ιστορικά, μία από τις σημαντικότερες πηγές κεφαλαίων της Τράπεζας είναι οι καταθέσεις των πελατών της. Εάν οι καταθέτες αποσύρουν τα κεφάλαιά τους με ρυθμό ταχύτερο από αυτόν που οι οφειλέτες της Τράπεζας αποπληρώνουν τα δάνειά τους, ή αν η Τράπεζα δεν έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει την αναγκαία ρευστότητα με άλλα μέσα (βλέπε και παράγοντα κινδύνου «Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές, εφόσον χρειαστεί, ενδέχεται να είναι περιορισμένη και μελλοντικά η Τράπεζα πιθανώς να απαιτηθεί να αντλήσει επιπλέον χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή/και την Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ ή/και της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις ενδέχεται να περιορίσει περαιτέρω την πρόσβαση της Τράπεζας σε χρηματοδότηση»), ενδέχεται η Τράπεζα να μην έχει την ικανότητα να διατηρήσει τα υπάρχοντα επίπεδα χρηματοδότησης χωρίς να αυξήσει σημαντικά το κόστος χρηματοδότησης ή να ρευστοποιήσει κάποια από τα περιουσιακά της στοιχεία, ή χωρίς να αυξήσει την χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα υπό τους εκάστοτε ισχύοντες όρους.

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι σημαντικότερες εκροές καταθέσεων στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα καθώς και στην Τράπεζα κατά την τριετία 2015-2017 σημειώθηκαν τη χρήση 2015. Η εκροή των καταθέσεων επιχειρήσεων και νοικοκυριών κατοίκων Ελλάδος, εξαιτίας της ανησυχίας για τη δημοσιονομική κατάσταση του Ελληνικού Δημοσίου και της οικονομικής ύφεσης, οδήγησαν σε μία μείωση κατά € 50,1 δισ. σε ετήσια βάση στις εγχώριες καταθέσεις των ελληνικών τραπεζών από € 207,9 δισ. την 31.12.2014 σε € 157,8 δισ. την 31.12.2015³. Η εκροή στις εγχώριες καταθέσεις εντάθηκε ιδιαίτερα από τον Δεκέμβριο του 2014 μέχρι και τον Ιούνιο του 2015, οπότε κηρύχθηκε τραπεζική αργία και επιβλήθηκαν περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα, αρχικά λόγω της διεξαγωγής εκλογών και κατόπιν σε συνάρτηση της αδυναμίας επέλευσης συμφωνίας μεταξύ της Ελλάδας και των ευρωπαϊών εταίρων για νέο πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης της Ελλάδας μετά την λήξη των Προγραμμάτων και το πιστωτικό γεγονός που προκλήθηκε από την αθέτηση της αποπληρωμής της χρηματοδότησης από το ΔΝΤ. Το υπόλοιπο των καταθέσεων, κατά τη χρήση 2016, σημείωσε αύξηση ύψους € 4,4 δισ. κατά τους πρώτους έντεκα μήνες αλλά την 31.12.2016 διαμορφώθηκε σε € 157,5 δισ. σημειώνοντας συνολικές εκροές ύψους € 0,3 δισ. Για τη χρήση 2017, οι καταθέσεις σημείωσαν αύξηση ύψους € 1,5 δισ. κατά τους πρώτους έντεκα μήνες και μείωση ύψους € 6,4 δισ. το Δεκέμβριο του 2017, καταλήγοντας σε υπόλοιπο ύψους € 152,5 δισ.

Όσον αφορά τις μεταβολές των καταθέσεων της Τράπεζας, αυτές ανήλθαν σε εισροές ποσού € € 31,4 εκατ. για τη χρήση 2017 και σε εκροές € 250 εκατ. τη χρήση 2016. Συγκεκριμένα, τη χρήση 2017 σημειώθηκε αύξηση των υπολοίπων καταθέσεων της Τράπεζας κατά 1,7% και ανήλθαν σε € 1,9 δισ.

Η διαθεσιμότητα των καταθέσεων για τη χρηματοδότηση ενδεχόμενου μελλοντικού δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου εξαρτάται από παράγοντες που δεν ανήκουν στην σφαίρα ελέγχου του Ομίλου. Στους παράγοντες αυτούς ανήκουν η ανησυχία των καταθετών για την οικονομία γενικά, την πολιτική κατάσταση, τον τομέα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα ή τον Όμιλο ειδικά ή υποβαθμίσεις του αξιόχρεου της Ελλάδας από τους οίκους αξιολόγησης. Επίσης, η διαθεσιμότητα καταθέσεων εξαρτάται από παράγοντες όπως μια ενδεχόμενη επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, οι περιορισμοί στην ανάληψη μετρητών και στην κίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν τον Ιούνιο 2015 και ανησυχίες για ενδεχόμενους μελλοντικούς ελέγχους στην κίνηση κεφαλαίων ή/και τυχόν πρωτοβουλίες φορολόγησης των καταθέσεων, η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών λόγω περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών ή αυξανόμενων φορολογικών υποχρεώσεων των καταθετών που οδηγούν σε ανάλωση των καταθέσεων τους (όπως για παράδειγμα, η πληρωμή των φόρων συνήθως το τελευταίο τρίμηνο του έτους) καθώς και ο κίνδυνος αλλαγών της διαθεσιμότητας και του εύρους των εγγυήσεων των καταθέσεων, (όπως π.χ. ως αποτέλεσμα της ενσωμάτωσης στο Ελληνικό δίκαιο και θέσεως σε ισχύ της Οδηγίας για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση των Τραπεζών (η «BRRD», η Οδηγία 2014/59 /Ε.Ε. σχετικά με την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων), να απαιτηθεί να απομειωθούν οι καταθέσεις άνω των € 100.000 («bail-in»). Οποιοσδήποτε από αυτούς τους παράγοντες από μόνος του ή συνδυαστικά θα μπορούσε να οδηγήσει στη μείωση των τραπεζικών καταθέσεων ή / και στη μείωση της χρηματοδότησης με ευνοϊκότερους όρους, γεγονός που θα επιδρούσε σημαντικά στην ικανότητα του Ομίλου να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές του ή να τις χρηματοδοτήσει με χαμηλότερο κόστος και να ικανοποιήσει τις ελάχιστες απαιτήσεις ρευστότητας και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα αποτελέσματα του Ομίλου, στην οικονομική του θέση και στις προοπτικές του. Σε τέτοιες ακραίες συνθήκες, η Τράπεζα ή οποιοδήποτε μέλος του Ομίλου ενδέχεται να μην είναι σε θέση να συνεχίσει τη λειτουργία της χωρίς περαιτέρω χρηματοδοτική υποστήριξη, την οποία μπορεί να μην είναι σε θέση να εξασφαλίσει άνευ προσφυγής σε κρατικό ή ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης.

³ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, <http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/monetary/deposits.aspx>

Ακόμη και στην περίπτωση της πλήρους άρσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να μην δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την επανάκτηση της εμπιστοσύνης των ιδιωτών στο τραπεζικό σύστημα και την επιστροφή των καταθέσεων τους με αποτέλεσμα να αυξηθούν εκ νέου οι εκροές καταθέσεων και κατ' επέκταση το κόστος χρηματοδότησης του Ομίλου και το γεγονός αυτό να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα, την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές ρευστότητάς του.

Η θέση σε ισχύ της Οδηγίας Ανάκαμψης και Εξυγίανσης των Τραπεζών ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές του Ομίλου

Η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης των Τραπεζών (η «BRRD», η Οδηγία 2014/59/Ε.Ε. σχετικά με την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων), η οποία τέθηκε σε ισχύ στα κράτη μέλη της Ε.Ε. από την 01.01.2015 και ενσωματώθηκε στην Ελλάδα την 23.7.2015 (Ν.4335/2015), θέσπισε κανόνες που αποσκοπούν στην εναρμόνιση και βελτίωση των εργαλείων για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων σε όλη την Ε.Ε. για να εξασφαλίσει ότι οι μέτοχοι, οι πιστωτές και ανασφάλιστοι καταθέτες θα συμμετέχουν υποχρεωτικά στην ανακεφαλαιοποίηση ή/και την εκκαθάριση των προβληματικών τραπεζών. Η εν λόγω υποχρεωτική συμμετοχή θα επιτευχθεί μέσω του μέτρου εξυγίανσης για την αναδιάρθρωση παθητικού (bail-in) και της απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, που εισάγεται με την BRRD. Σύμφωνα με το μέτρο εξυγίανσης της αναδιάρθρωσης παθητικού απαιτείται συμμετοχή στην απορρόφηση ζημιών και στην ανακεφαλαιοποίηση του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος εκ μέρους των επενδυτών και πιστωτών του ιδιωτικού τομέα, όπως προκύπτουν κατά την στιγμή επιβολής των μέτρων εξυγίανσης σύμφωνα με την αποτίμηση, που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 36 της BRRD. Η συμμετοχή αυτή από την 01.01.2016 ανέρχεται κατ' ελάχιστο σε 8% των συνολικών υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των ιδίων κεφαλαίων) του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος. Η BRRD θέτει συγκεκριμένη σειρά κατάταξης για τη συμμετοχή των απαιτήσεων και κεφαλαιακών μέσων στην εν λόγω υποχρεωτική συμμετοχή, ξεκινώντας από τους κοινούς μετόχους, τους κάτοχους τίτλων μειωμένης εξασφάλισης και φθάνοντας στις απαιτήσεις εγχειρογράφων πιστωτών, όπως των κατόχων ομολογιών εκδόσεως του πιστωτικού ιδρύματος, που δύνανται να υπαχθούν σε αναδιάρθρωση παθητικού. Σημειώνεται ωστόσο ότι, ορισμένες απαιτήσεις εξαιρούνται από το μέτρο της αναδιάρθρωσης παθητικού (συμπεριλαμβανομένων των επιλέξιμων καταθέσεων έως του ποσού των € 100.000 ανά καταθέτη και ανά πιστωτικό ίδρυμα, ήτοι το ποσό που θα καλυφθεί από το σύστημα εγγυήσεων).

Ενόψει των ανωτέρω, είναι δύσκολο να προβλεφθεί πλήρως ο αντίκτυπος της BRRD και δεν μπορεί να υπάρξει καμία διαβεβαίωση ότι όταν τεθεί σε πλήρη ισχύ οι μέτοχοι, οι δυνητικοί επενδυτές και η καταθετική βάση της Τράπεζας δεν θα επηρεασθούν από αρνητικά μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτής. Η εφαρμογή της BRRD ενδέχεται να έχει ως συνέπεια την απώλεια της εμπιστοσύνης των πελατών και να προκαλέσει περαιτέρω εκροή καταθέσεων από το τραπεζικό σύστημα (βλέπε και το παράγοντα κινδύνου «Η εκροή των κεφαλαίων από καταθέσεις πελατών θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος χρηματοδότησης και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα λειτουργικά αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση και στις προοπτικές ρευστότητας της Τράπεζας» της ενότητας 2.1 «Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Τράπεζα και τις δραστηριότητές της» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Ακόμη, δεδομένου ότι ομολογίες και πιστωτικοί τίτλοι εκδόσεως της Τράπεζας στο μέλλον δύνανται να υπαχθούν στο μέτρο της αναδιάρθρωσης παθητικού, το ενδεχόμενο αυτό δύνανται να ασκεί αρνητική επίδραση στην ικανότητα της Τράπεζας να αντλεί κεφάλαια από τις χρηματαγορές με την έκδοση πιστωτικών τίτλων.

Περαιτέρω, ως μέτρο έγκαιρης παρέμβασης στο πλαίσιο της BRRD και πριν την υπαγωγή πιστωτικού ιδρύματος σε διαδικασία εξυγίανσης, η αρμόδια αρχή εξυγίανσης έχει την εξουσία να επιβάλλει μία σειρά από μέτρα στα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων να απαιτεί την εφαρμογή μίας ή περισσότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης του πιστωτικού ιδρύματος, να απαιτεί τη σύγκληση γενικής συνέλευσης των μετόχων ζητώντας την εξέταση συγκεκριμένων αποφάσεων προς έγκριση, να απαιτεί την απομάκρυνση ή αντικατάσταση ενός, περισσότερων ή ακόμη και του συνόλου των ανωτέρων διοικητικών στελεχών και μελών διοικητικού συμβουλίου, να απαιτεί την αναθεώρηση της επιχειρηματικής στρατηγικής του πιστωτικού ιδρύματος.

Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε και ενότητα 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Δεν υπάρχει καμία διαβεβαίωση ότι, η θέση σε ισχύ των εξουσιών της αρμόδιας αρχής εξυγίανσης για τη λήψη μέτρων αναδιάρθρωσης παθητικού δεν θα επηρεάσει την εμπιστοσύνη της καταθετικής βάσης της Τράπεζας και δεν θα έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα, στη λειτουργία, στο ενεργητικό, στις ταμειακές ροές και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου καθώς και στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες και τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του Ομίλου.

Οι μετοχές της Τράπεζας ενδέχεται να υπαχθούν σε μελλοντική άσκηση του μέτρου της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in) από την αρμόδια αρχή εξυγίανσης και στα υποχρεωτικά μέτρα κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα ακόμη και την πλήρη απομείωση της αξίας τους

Κατόπιν της ενσωμάτωσης της BRRD στο Ελληνικό δίκαιο δυνάμει του Ν.4335/2015 χορηγήθηκαν διευρυμένες εξουσίες στην αρμόδια αρχή εξυγίανσης για την εφαρμογή μέτρων σε πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν τις προϋποθέσεις

εξυγίανσης. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται και το μέτρο της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in), με το οποίο επιτυγχάνεται η ανακεφαλαιοποίηση του υπό εξυγίανσης πιστωτικού ιδρύματος με την απομείωση της αξίας ή την μετατροπή των υποχρεώσεων του σε κοινές μετοχές. Το μέτρο της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in) εφαρμόζεται είτε αυτοτελώς είτε σε συνδυασμό με τα λοιπά μέτρα που δύναται να επιβάλει η αρμόδια αρχή εξυγίανσης για την εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος, ή/και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα λάβει κρατική ενίσχυση, με τη μορφή μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 56-58 της BRRD και στο άρθρο 6β του Ν.3864/2010 περί λειτουργίας του ΤΧΣ.

Οι μετοχές (παλαιές και Νέες) της Τράπεζας υπόκεινται στο εν λόγω μέτρο αναδιάρθρωσης παθητικού. Έτσι, εφόσον στο μέλλον είτε επιβληθούν στην Τράπεζα μέτρα εξυγίανσης είτε η Τράπεζα λάβει κρατική ενίσχυση με τη μορφή μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 56-58 της BRRD και στο άρθρο 6β του Ν.3864/2010 περί λειτουργίας του ΤΧΣ, ενδέχεται η αξία των μετοχών να απομειωθεί ή ακόμα και να μηδενισθεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ως άνω μέτρου αναδιάρθρωσης του παθητικού από την αρμόδια αρχή εξυγίανσης ή να αραιωθεί (dilution) το ποσοστό συμμετοχής των υφιστάμενων κατά την εφαρμογή του μέτρου και τη μετατροπή των υποχρεώσεων του σε κοινές μετοχές.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι προϋπόθεση της παροχής κεφαλαιακής ενίσχυσης από το ΤΧΣ για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης αποτελεί μεταξύ άλλων η εφαρμογή μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 6α του Ν.3864/2010, με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που σκοπό έχουν την κατανομή κεφαλαιακών αναγκών του πιστωτικού ιδρύματος στους κατόχους κεφαλαιακών μέσων και άλλων υποχρεώσεων του πιστωτικού ιδρύματος που λαμβάνει την κεφαλαιακή ενίσχυση (εφεξής τα «Μέτρα Υποχρεωτικής Συμμετοχής στην Ανακεφαλαιοποίηση»). Τα Μέτρα Υποχρεωτικής Συμμετοχής στην Ανακεφαλαιοποίηση περιλαμβάνουν την απορρόφηση τυχόν ζημιών από υφιστάμενους μετόχους του πιστωτικού ιδρύματος με τη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους. Η μείωση αυτή πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος, προκειμένου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος να καταστεί από αρνητική σε μηδενική.

Οι μετοχές της Τράπεζας ενδέχεται να υπαχθούν στις ως άνω διατάξεις του άρθρου 6α του ΤΧΣ. Έτσι, εφόσον η Τράπεζα λάβει στο μέλλον κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης και η καθαρή της θέση είναι αρνητική, δεν μπορεί να αποκλεισθεί στο μέλλον ότι οι νέες μετοχές δεν θα υποστούν μείωση της ονομαστικής τους αξίας ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των Μέτρων Υποχρεωτικής Συμμετοχής στην Ανακεφαλαιοποίηση.

Οι συνθήκες υπό τις οποίες η αρμόδια αρχή εξυγίανσης θα ασκούσε το μέτρο της αναδιάρθρωσης παθητικού ή άλλα μέτρα εξυγίανσης σύμφωνα με το Ν.4335/2015 ή με μελλοντικές νομοθεσίες ή κανονιστικές προτάσεις είναι αβέβαιες και αυτή η αβεβαιότητα ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στην αξία των μετοχών της Τράπεζας

Οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή πιστωτικού ιδρύματος στη διαδικασία εξυγίανσης και την αντίστοιχη ενεργοποίηση των σχετικών εξουσιών της αρμόδιας αρχής εξυγίανσης, τίθενται στο άρθρο 32 της BRRD και του Ν.4335/2015 με τον οποίο ενσωματώθηκε στο Ελληνικό δίκαιο. Οι προϋποθέσεις αυτές περιλαμβάνουν κρίση της αρμόδιας αρχής εξυγίανσης ότι: α) το πιστωτικό ίδρυμα τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, β) δεν προσδοκείται εύλογα ότι εναλλακτικά μέτρα προερχόμενα από τον ιδιωτικό τομέα ή εποπτικές ενέργειες θα αποτρέψουν την αφερεγγυότητα του ιδρύματος εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και γ) η ενέργεια εξυγίανσης είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος και είναι αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση του ιδρύματος κατά τις συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας οι εν λόγω στόχοι εξυγίανσης δεν θα επιτυγχάνονταν στον ίδιο βαθμό.

Οι προϋποθέσεις αυτές ωστόσο δεν εξειδικεύονται περαιτέρω στην κείμενη νομοθεσία με αποτέλεσμα η πλήρωσή τους να εναπόκειται στην κρίση και διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας αρχής εξυγίανσης. Η αβεβαιότητα αυτή ενδέχεται να έχει επίπτωση στην αντίληψη της αγοράς περί του αν ένα πιστωτικό ίδρυμα πληροί της προϋποθέσεις αυτές και ως εκ τούτου δύναται να υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, με αντίστοιχη αρνητική επίπτωση στην τρέχουσα αξία των μετοχών και άλλων κινητών αξιών του πιστωτικού ιδρύματος που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές.

Επιπλέον, η τυχόν λήψη μέτρων αναδιάρθρωσης παθητικού από τις Ελληνικές αρχές, ενδέχεται να αμφισβητηθεί δικαστικά από ενδιαφερόμενα μέρη, όπως πιστωτές και μετόχους. Εάν προκύψουν αντιδικίες σε σχέση με τα μέτρα αναδιάρθρωσης παθητικού που είτε πράγματι έλαβαν ή σκόπευαν να λάβουν οι Ελληνικές αρχές και τα εν λόγω μέτρα κηρυχθούν άκυρα ή άνευ αποτελέσματος με αποτέλεσμα να πρέπει να ληφθούν νέα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της ανατροπής τυχόν μέτρων αναδιάρθρωσης τα οποία αμφισβητήθηκαν, αυτό ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τη ρευστότητα και την αποτίμηση των τίτλων εκδόσεως της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών) και να αυξήσει τη διακύμανση των τιμών αυτών.

Οι μέτοχοι της Τράπεζας δύναται να υποστούν μείωση του ποσοστού συμμετοχής τους (αραίωση) μέσω ενδεχόμενης νέας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, συγχώνευσης, ή τυχόν μετατροπής των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου. Επίσης, η τιμή της μετοχής της Τράπεζας, δύναται να επηρεαστεί σημαντικά από την υλοποίηση των ανωτέρω εταιρικών πράξεων

Βούληση της Τράπεζας μετά την παρούσα Αύξηση είναι να συνεχίσει την αυτόνομη πορεία της. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να αποφασιστεί εντός των επόμενων 12 μηνών, η πραγματοποίηση νέας αύξησης μετοχικού κεφαλαίου με ή χωρίς παραίτηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, ή/και συγχώνευσης της Τράπεζας με άλλο πιστωτικό ίδρυμα, ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός προερχόμενος από εξωγενείς παράγοντες που ενδεχομένως να μην μπορεί η Τράπεζα να επηρεάσει ή και να αποτρέψει.

Η τιμή της μετοχής της Τράπεζας δύναται να επηρεαστεί σημαντικά σε περίπτωση που επέλθουν μελλοντικά οι παραπάνω αναφερόμενες εταιρικές πράξεις.

Μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης (είτε καλυφθεί πλήρως είτε μερικώς), η Τράπεζα προτίθεται να προβεί στην ολική αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου μέσω της χρήσης είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν από την παρούσα αύξηση είτε με την έκδοση ομολογιακού δανείου είτε συνδυασμό αυτών. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3723/2008 το αίτημα της Τράπεζας περί εξαγοράς των προνομιούχων μετοχών υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος εκδίδει σχετική εγκριτική απόφαση. Σε περίπτωση μη έκδοσης της σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, υφίσταται το ενδεχόμενο να μην αποπληρωθούν οι προνομιούχες μετοχές. Στην περίπτωση αυτή, οι μέτοχοι της Τράπεζας δύναται να υποστούν περαιτέρω μείωση του ποσοστού συμμετοχής τους (αραίωση – dilution) σε περίπτωση μελλοντικής μετατροπής των προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου σε κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας.

Σε περίπτωση δε ενδεχόμενης συμμετοχής του ΤΧΣ σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου για την κάλυψη κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας κατά άρθρο 6^α του Ν.3864/2010, οι ανωτέρω προνομιούχες μετοχές θα δύναται μετατραπούν σε κοινές κυριότητας του ΤΧΣ.

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που σχετίζονται με πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, καθώς και με τις συνθήκες της αγοράς και τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Οι οικονομικές εξελίξεις στη δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας, η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου.

Η σύνθεση των στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου, η οικονομική του κατάσταση και τα λειτουργικά του αποτελέσματα εξαρτώνται ιδιαιτέρως από τις μακροοικονομικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα. Στις 31.12.2017, η συνολική έκθεση του Ομίλου στο Ελληνικό Δημόσιο ανερχόταν σε € 163 εκατ. και περιελάμβανε κυρίως δάνεια προς το Δημόσιο και δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 31,7 εκατ., ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 47,9 εκατ., εγγυήσεις καταθέσεων υπέρ ΤΕΚΕ ύψους € 71,6 εκατ., προκαταβολές φόρων, λοιπές απαιτήσεις από φόρους και λοιπές απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου ύψους € 11,7 εκατ. (βλέπε ενότητα υποενότητα «Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο» της ενότητας 3.20.1.4 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης των χρήσεων 2015 - 2017» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Η ελληνική οικονομία γνωρίζει εκτεταμένη και διαρκή ύφεση τα τελευταία οκτώ έτη και το Ελληνικό Δημόσιο αντιμετωπίζει έντονη ανισορροπία στα δημόσια οικονομικά του. Ως εκ τούτου, το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύτηκε να λάβει ουσιαστικά διαρθρωτικά μέτρα, επιδιώκοντας την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Προσαρμογής, που συμφωνήθηκαν με το ΔΝΤ, την Ε.Ε., την ΕΚΤ και τον ΕΜΣ, από το 2015, τα οποία προβλέπουν την εφαρμογή πολιτικών δημοσιονομικής προσαρμογής και την διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Τα Προγράμματα Οικονομικής Προσαρμογής αρχικά έληξαν στο τέλος του έτους 2014, εντούτοις μετά από διαδοχικές παρατάσεις, συμφωνίες επί νέων προγραμμάτων και διαπραγματεύσεις (εν μέσω των οποίων επιβλήθηκαν περιορισμοί στην ανάληψη μετρητών και τη μεταφορά κεφαλαίων που δεν έχουν αρθεί ως σήμερα), η Ελληνική Κυβέρνηση ακολουθεί κατά τη σύνταξη του παρόντος το τρίτο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής ύψους € 86 δισ. περίπου, που ολοκληρώνεται στις 20 Αυγούστου 2018.

Η Ελληνική Δημοκρατία συμφώνησε το τρίτο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής με τον ΕSM για την παροχή περαιτέρω ενίσχυσης της σταθερότητας και έχει ως στόχο να καλύψει τις εξωτερικές χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας μέχρι τα μέσα του 2018⁴ και να ενθαρρύνει την επιστροφή της χώρας σε πορεία βιώσιμης ανάπτυξης.

Ακόμη και εάν το Τρίτο Πρόγραμμα οδηγήσει επιτυχώς σε ελάφρυνση του χρέους, μπορεί να μην ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και η ελληνική οικονομία να μην επιτύχει την απαιτούμενη βιώσιμη και ισχυρή ανάπτυξη, που θα οδηγούσαν στην χαλάρωση των υφιστάμενων περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου, να βελτιωθούν οι συνθήκες για άμεσες ξένες επενδύσεις που θα συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομίας και τέλος να επιτευχθεί η χρηματοδότηση από τις διεθνείς χρηματαγορές με ικανοποιητικούς όρους.

⁴ Πηγή: EU Commission- http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/pdf/assessment_financing_needs_en.pdf

Πιο αναλυτικά, η ομαλή ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής τον Αύγουστο 2018, δεν συνεπάγεται αποδέσμευση της χώρας από υποχρεώσεις που έχει αναλάβει. Επιπλέον, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο προσφυγής σε προληπτικό πρόγραμμα στήριξης ώστε να διασφαλίζεται η ρευστότητα του Ελληνικού Δημοσίου καθώς αποκαθίσταται η σχέση του με τις αγορές. Μια ενδεχόμενη προληπτική χρηματοδοτική βοήθεια μπορεί να χορηγηθεί μέσω του ΕΜΣ μέσω ενός δανείου ή μέσω μιας συναλλαγής στην πρωτογενή αγορά. Και οι δύο αυτοί τύποι πιστωτικής γραμμής έχουν αρχική περίοδο διαθεσιμότητας ενός έτους και μπορούν να ανανεωθούν δύο φορές, μία φορά κάθε 6 μήνες.

Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του Τρίτου Προγράμματος μπορεί να μην έχει ως αποτέλεσμα την επιστροφή της ελληνικής οικονομίας σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης και την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας απομόχλευσης. Η αβεβαιότητα που σχετίζεται με την εφαρμογή των Προγραμμάτων και τις προοπτικές της Ελλάδος στην Ευρωζώνη και οι παρατεταμένες διαπραγματεύσεις μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Θεσμών για ένα νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα, επηρέασε άμεσα τα επίπεδα των κεφαλαίων, τη ρευστότητα και την κερδοφορία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ελλάδα, και συνεπώς και της Τράπεζας. Η περιορισμένη ρευστότητα του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, που αντανάκλα την ουσιαστική έλλειψη πρόσβασης στις αγορές χρηματοδότησης ήδη από τα τέλη του 2009 και τη δραματική συρρίκνωση των εγχώριων καταθέσεων το 2015 οδήγησε στη μεγάλη εξάρτηση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα μέσω του ELA και της ΕΚΤ.

Στο πλαίσιο του οικονομικού περιβάλλοντος, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί με βάση τα ανωτέρω γεγονότα, ανακύπτουν κίνδυνοι οι σημαντικότεροι εκ των οποίων αφορούν στη ρευστότητα των επιχειρήσεων, στην εισπραξιμότητα απαιτήσεών τους, στη συνεχή απομείωση τους υποχρεώσεων ή/και στην ικανοποίηση όρων και χρηματοοικονομικών δεικτών αυτών, στην ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών ωφελειών, στην αποτίμηση χρηματοοικονομικών τους μέσων, στην επάρκεια προβλέψεων και στη δυνατότητα συνέχισης της απρόσκοπτης δραστηριότητας των επιχειρήσεων δημιουργώντας προβλήματα στην ομαλή ροή της εργασίας της Τράπεζας και του Ομίλου.

Οι περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων, που είχαν επιβληθεί αρχικά τον Ιούνιο του 2015, χαλαρώνουν βαθμιαία (βλέπε και ενότητα 3.2.1.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου), τα επίπεδα καταθέσεων αυξάνονται και το χρηματοπιστωτικό σύστημα ανακάμπτει σταδιακά λόγω της βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών και της προόδου στην εφαρμογή του Προγράμματος ΕΜΣ. Παρόλα αυτά, η ελληνική οικονομία συνεχίζει να αντιμετωπίζει έντονες δυσκολίες. Ειδικότερα:

- Η επιβολή αυστηρών μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, είναι πιθανόν να διευρύνει τις υφεσιακές πιέσεις, ανατροφοδοτώντας το φαύλο κύκλο της επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος, της μείωσης της ρευστότητας και της συρρίκνωσης της ιδιωτικής δαπάνης, δημιουργώντας εκ νέου την ανάγκη για πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα - όπως συνέβη κατά το παρελθόν.
- Η χρηματοδότηση που παρέχεται στην Ελληνική Δημοκρατία ενδεχομένως να μην καταστεί επαρκής για να καλύψει τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδος και το έλλειμμα θα μπορούσε να αυξηθεί, εάν τα δημόσια έσοδα ήταν κατώτερα των αναμενόμενων.
- Αν η εφαρμογή του Προγράμματος του ΕΜΣ διαταραχθεί ή δεν ολοκληρωθεί, η οικονομία χρειαστεί περισσότερο από τον προβλεπόμενο χρόνο ανταπόκρισης στις τελικές μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας και τις οριστικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, ή αν η οικονομική ανάπτυξη δεν επέλθει, ενδέχεται να μην επιτευχθεί η αναμενόμενη έξοδος από το Πρόγραμμα του ΕΜΣ ή ακόμη και να αυξηθεί το ύψος του χρέους σε σχέση με τις παραδοχές στις οποίες βασίζεται το Πρόγραμμα του ΕΜΣ.
- Αν δεν επιτευχθεί η εφαρμογή του Προγράμματος του ΕΜΣ μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες για ένα νέο πιστωτικό γεγονός ή να οδηγήσει το Ελληνικό Δημόσιο σε στάση των πληρωμών του.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, σημειώνεται ότι η πολιτική σταθερότητα κρίνεται αναγκαία για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, την οριστικοποίηση των μεταρρυθμίσεων και την πλήρη εφαρμογή της τελικής συμφωνίας.

Επιπλέον, το ελληνικό Δημόσιο θα μπορέσει να επανέλθει στις χρηματοπιστωτικές αγορές εφόσον βελτιωθεί η πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας, γεγονός που θα διευκολύνει επίσης την ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ. Η δυνατότητα του Ελληνικού Δημοσίου να χρηματοδοτηθεί από τις αγορές επηρεάζει το γενικότερο ελληνικό οικονομικό περιβάλλον.

Η ύπαρξη ή όχι διαθέσιμης χρηματοδοτικής γραμμής για την Ελληνική Οικονομία μετά τον Αύγουστο του 2018 και τυχόν υποχρεώσεις που μπορεί αυτή να συνεπάγεται προστίθενται στις ανωτέρω δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η ελληνική οικονομία.

Οι ανωτέρω παράγοντες επηρεάζουν τα επίπεδα κεφαλαίων, τη ρευστότητα και την κερδοφορία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Τυχόν αδυναμία εφαρμογής του Προγράμματος του ΕΜΣ καθώς και ενδεχόμενη αδυναμία των νέων φορολογικών και διαρθρωτικών μέτρων να επιτύχουν αξιοσημείωτη βελτίωση της Ελληνικής οικονομίας, θα έχουν σημαντικές αρνητικές συνέπειες για την Τράπεζα. Εάν επέλθει και άλλο πιστωτικό γεγονός σχετικό με το χρέος του Ελληνικού Δημοσίου ή περαιτέρω αναδιάρθρωσή του, παράγοντες που είναι εκτός σφαίρας επιρροής της Τράπεζας και του Ομίλου και σε

ορισμένες περιπτώσεις εκτός ελέγχου της ελληνικής κυβέρνησης, ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας λόγω της άμεσης έκθεσης στο χρέος του Ελληνικού Δημοσίου, και η Τράπεζα θα αναγκαστεί να αντλήσει επιπρόσθετα κεφάλαια. Εκτός αυτού, δεν υπάρχει καμία εξασφάλιση ότι η Τράπεζα θα μπορέσει να αντλήσει τα αναγκαία πρόσθετα κεφάλαια με αποδεκτούς όρους.

Παρότι το Ελληνικό Δημόσιο υλοποιεί σταδιακά τα προαπαιτούμενα μέτρα και λαμβάνει την οικονομική βοήθεια από το Πρόγραμμα του ΕΜΣ, η Ελληνική οικονομία μπορεί να μην επιτύχει την παρατεταμένη και εύρωστη ανάπτυξη που απαιτείται προκειμένου να χαλαρώσουν οι δημοσιονομικοί περιορισμοί της χώρας και να βελτιωθούν οι συνθήκες για άμεσες ξένες επενδύσεις και η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης από τις κεφαλαιαγορές. Ανεξάρτητα από το Πρόγραμμα του ΕΜΣ, η Ελληνική οικονομία θα συνεχίσει να επηρεάζεται από τον πιστωτικό κίνδυνο άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλόμενων διεθνώς και τις επιπτώσεις που προκύπτουν από τις αλλαγές του Ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου, οι οποίες ενδέχεται να συμβάλουν στην επαναφορά του φόβου των επενδυτών σχετικά με την ικανότητα της Ελλάδος να τηρήσει τις οικονομικές της δεσμεύσεις. Η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση στην Ελληνική οικονομία είναι πιθανό να επηρεάσει ουσιαστικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της Τράπεζας.

Σημειώνεται ότι το ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, αυξήθηκε ετησίως κατά 0,8% το 2014, μειώθηκε κατά 0,3% το 2015 και 0,0% το 2016 ενώ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,8% το 2017 και 2,4% το 2018.⁵

Οι πιέσεις της ύφεσης που προκαλούνται και από τα μέτρα των εκάστοτε προγραμμάτων και συμφωνιών, όπως τροποποιούνται και ισχύουν, είχαν και ενδέχεται να έχουν αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου. Η επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, τα λειτουργικά του αποτελέσματα και η οικονομική του κατάσταση επηρεάζονται με ποικίλους τρόπους από την οικονομική και χρηματοοικονομική απόδοση, τη φερεγγυότητα και τις οικονομικές προοπτικές των επιχειρήσεων και των καταναλωτών στην Ελλάδα ή επιχειρήσεων και καταναλωτών με σημαντική οικονομική έκθεση στην Ελλάδα. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου εξαρτώνται από το επίπεδο ζήτησης των τραπεζικών, ασφαλιστικών, οικονομικών και χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών από τους πελάτες του, καθώς και από την ικανότητά τους να εξυπηρετήσουν τις υποχρεώσεις τους ή να διατηρήσουν ή να αυξήσουν τη ζήτηση για τις υπηρεσίες που προσφέρει. Επακολούθως, η ζήτηση για τις υπηρεσίες του Ομίλου ή η ικανότητα των πελατών του να εξυπηρετούν τις υφιστάμενες υποχρεώσεις τους προς τον Όμιλο εξαρτάται σημαντικά από τη συνολική οικονομική εμπιστοσύνη, τις προοπτικές, τις τάσεις στην απασχόληση, τη δημοσιονομική κατάσταση στην Ελλάδα, τις επενδύσεις και τις προμήθειες από την κεντρική κυβέρνηση και τους δήμους και τη γενική διαθεσιμότητα ρευστότητας και χρηματοδότησης με «λογικούς» όρους λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών.

Η ελληνική οικονομία βρισκόταν για μεγάλο χρονικό διάστημα σε ύφεση, η οποία πιθανώς να επανέλθει, αυξάνοντας τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις που προκύπτουν από την απότομη πτώση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων.

Τα μέτρα λιτότητας που υλοποιούνται οδηγούν στη μείωση των διαθέσιμων εισοδημάτων των νοικοκυριών και της κερδοφορίας των επιχειρήσεων και, κατά συνέπεια, πιέζουν σημαντικά την ικανότητά τους να εξυπηρετούν τα δάνεια που έχουν λάβει και να ανταποκρίνονται σε άλλες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς την Τράπεζα και άλλους φορείς του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Επιπλέον, η ζήτηση για άλλες υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος, όπως αυτές που σχετίζονται με ασφάλειες, μετοχές, ομόλογα και αμοιβαία κεφάλαια δέχεται επίσης πιέσεις, επηρεάζοντας αρνητικά τα έσοδα του Ομίλου.

Τυχόν διατήρηση ή επιδείνωση της ανωτέρω τάσης, θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές απομειώσεις της αξίας των δανείων της Τράπεζας ή/και σημαντική αύξηση του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και σε μείωση της λειτουργικής της δραστηριότητας.

Οποιαδήποτε εκ των ως άνω εξελίξεων ενδέχεται να επιφέρει ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις στα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

5

http://www.minfin.gr/documents/20182/515811/%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F+%CE%9A%CE%A0_2018_%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F.pdf/691df0d5-8357-4e0c-9bab-760e3b24c4dd
<http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201711-12.pdf>

Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές, εφόσον χρειαστεί, ενδέχεται να είναι περιορισμένη και μελλοντικά η Τράπεζα πιθανώς να απαιτηθεί να αντλήσει επιπλέον χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή/και την Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ ή/και της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις ενδέχεται να περιορίσει περαιτέρω την πρόσβαση της Τράπεζας σε χρηματοδότηση

Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση έχει επιδράσει αρνητικά στην πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας, έχει καθυστερήσει την επιστροφή της για χρηματοδότηση στις αγορές, και έχει αυξήσει το κόστος της χρηματοδότησης και την ανάγκη για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων σε συμφωνίες επαναγοράς και άλλες συμβάσεις εξασφαλισμένης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών με το Ευρωσύστημα. Οι ανησυχίες σχετικά με την συνεχιζόμενη επίδραση των αρνητικών αυτών συνθηκών μπορεί να προκαλέσουν μεσοπρόθεσμα περαιτέρω καθυστέρηση στη δυνατότητα της Τράπεζας να λάβει χρηματοδότηση από τις κεφαλαιαγορές.

Η σοβαρότητα της πίεσης που αντιμετωπίζει το Ελληνικό Δημόσιο στα δημόσια οικονομικά του έχει περιορίσει την πρόσβαση της Τράπεζας στις κεφαλαιαγορές για χρηματοδότηση εξαιτίας των ανησυχιών των αντισυμβαλλομένων τραπεζών και των άλλων δανειστών, ειδικότερα για χρηματοδότηση χωρίς εξασφάλιση και χρηματοδότηση από τη βραχυπρόθεσμη διατραπεζική αγορά. Από τα τέλη του 2009 και μέχρι πρόσφατα, αυτές οι αγορές στην ουσία είχαν κλείσει για όλες τις ελληνικές τράπεζες. Ως αποτέλεσμα, οι ληξιπρόθεσμες διατραπεζικές υποχρεώσεις δεν έχουν ανανεωθεί ή ανανεώθηκαν μόνο με υψηλότερο κόστος. Περαιτέρω, οι εκροές καταθέσεων που ξεκίνησαν τα τέλη του 2009 είχαν ασκήσει έντονη πίεση στη ρευστότητα των ελληνικών τραπεζών. Κατά τη διάρκεια του β' και του γ' τριμήνου του 2017 παρατηρήθηκε ενίσχυση της καταθετικής βάσης των τραπεζών, λόγω της επανόδου τραπεζογραμματίων και του επαναπαρισμού κεφαλαίων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Πρέπει να επισημανθεί ότι από τον Οκτώβριο του 2017 η διεύρυνση των συνολικών πηγών χρηματοδότησης ενισχύθηκε σημαντικά λόγω της έκδοσης καλυμμένων ομολογιών από τις τράπεζες, που έχει διοχετευτεί κατά ένα μεγάλο μέρος στην αγορά, ενώ θεμιτός στόχος παραμένει η μερική υποκατάσταση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα μέσω πράξεων συμφωνιών επαναγοράς (repos).

Η καθαρή χρηματοδότηση του Ομίλου από το Ευρωσύστημα μέσω του ELA, ο οποίος έχει λιγότερο αυστηρούς κανόνες σχετικά με τις εξασφαλίσεις και υψηλότερο επιτόκιο (1,50%) από 16.03.2016, αυξήθηκε σημαντικά την 31.12.2016 (€ 1.015 εκατ.) έναντι 31.12.2015 (€ 780 εκατ.) Όπως ήδη σημειώθηκε, η θετική κατάληξη των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ διέυρυνε την αποδοχή των ελληνικών κρατικών τίτλων ως επιλέξιμων ενεχύρων από την ΕΚΤ και μείωσε την περικοπή αξίας ως προς τη χρηματοδότηση των αποδεκτών εξασφαλίσεων από την ΕΚΤ (haircut). Αυτό με τη σειρά του οδήγησε σε μείωση της εξάρτησης από τον ELA. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω την 31.12.2017, η συνολική χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα ανήλθε σε € 915 εκατ., με την παραχώρηση για την άντληση αυτού του ποσού εξασφαλίσεων ονομαστικής αξίας € 2.018,93 εκατ. (βλέπε και ενότητα 4.1.2 «Ίδια κεφάλαια & χρηματοοικονομικό χρέος» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Το επιπλέον ποσό ρευστότητας που εδύνατο να αντλήσει η Τράπεζα μέσω ELA βάσει διαθέσιμων ενεχύρων ανήλθε σε € 347,65 εκατ. στις 31.12.2017. Εντός του Φεβρουαρίου 2018, η Τράπεζα απέκτησε πρόσβαση στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, γεγονός το οποίο επιτρέπει σε πρώτη φάση, την μεταφορά εξασφαλίσεων από τον μηχανισμό του ELA στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, με αποτέλεσμα την μείωση του κόστους δανεισμού κατά € 1,5 εκατ. περίπου σε ετήσια βάση.

Παρόλα αυτά, η πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές συνεχίζει να παραμένει δυσχερής, ενώ και το 2017 καμία τράπεζα δεν προέβη στην έκδοση ομολόγων χωρίς εξασφάλιση. Η ρευστότητα που λαμβάνει η Τράπεζα από το Ευρωσύστημα μπορεί επίσης να επηρεαστεί αρνητικά από τις αλλαγές στους κανονισμούς της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος. Το ποσό της χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμο από το Ευρωσύστημα είναι συνδεδεμένο με την αξία των εξασφαλίσεων τις οποίες παρέχει η Τράπεζα και ελέγχεται εβδομαδιαία. Εάν η αξία των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας μειωθεί, τότε το ποσό της χρηματοδότησης που δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να αντλήσει η Τράπεζα από το Ευρωσύστημα θα είναι αντίστοιχα μειωμένο. Περαιτέρω, αν η ΕΚΤ ή η Τράπεζα της Ελλάδος αναθεωρήσουν τις απαιτήσεις τους για τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις ή αυξήσουν τις απαιτήσεις τους σχετικά με τη διαβάθμιση των αξιών που παρέχονται ως εξασφάλιση έτσι ώστε τα συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα να μην γίνονται αποδεκτά από την ΕΚΤ ή την Τράπεζα της Ελλάδος ως παρεχόμενη εξασφάλιση, το κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας, σε περίπτωση που προσφύγει στις εν λόγω πηγές χρηματοδότησης, μπορεί να αυξηθεί σημαντικά ή/και να περιορισθεί σημαντικά, ακόμα και πλήρως, η πρόσβαση σε ρευστότητα.

Στην περίπτωση της πλήρους άρσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων σε συνδυασμό με απώλεια της εμπιστοσύνης των καταθετών προς το τραπεζικό σύστημα ή /και την Τράπεζα ή /και ενδεχόμενη σημαντική επιδείνωση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας, μπορεί να σημειωθεί μία εκ νέου απώλεια καταθέσεων και παρατεταμένη ανάγκη για πρόσθετη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με αποτέλεσμα την εξάντληση των διαθέσιμων εξασφαλίσεων για χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα και τη δημιουργία προβλημάτων χρηματοδότησης για τον Όμιλο (βλέπε και κίνδυνο «Το κόστος και η πρόσβαση της Τράπεζας σε δανεισμό από την αγορά, σε ρευστότητα και σε κεφάλαια εξαρτώνται από την πιστοληπτική διαβάθμιση τόσο του Ελληνικού Δημοσίου όσο και της Τράπεζας»).

Το Ελληνικό Δημόσιο έχει τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας. Τυχόν παροχή στήριξης από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στον έλεγχο της Τράπεζας, την αξία των κοινών ονομαστικών μετοχών της, τη διαχείριση των κεφαλαίων της και την εν γένει οικονομική της κατάσταση

Το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει άμεσα 286.285.714 μη μεταβιβάσιμες, εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 εκάστη. Οι μετοχές εκδόθηκαν τον Μάιο του 2009 σύμφωνα με τον Πρώτο Πυλώνα του Ν.3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης». Για την ανάληψη των εν λόγω μετοχών το Δημόσιο εξέδωσε ομόλογο πενταετούς διάρκειας ύψους € 100,2 εκατ. Μετά τη λήξη του ομολόγου η Τράπεζα έλαβε το αντίστοιχο ποσό υπό τη μορφή μετρητών. Η Τράπεζα έχει υποβάλει έγγραφο αίτημα προς τις αρμόδιες αρχές για παράταση του προγράμματος έως την 31.12.2017 διατηρώντας παράλληλα το δικαίωμα πρόωρης επαναγοράς αυτών. Σημειώνεται ότι η ΕΓΣ της 22.12.2017 μεταξύ άλλων, αποφάσισε και την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών του Ν.3723/2008, όπως ισχύει, με μερική χρήση του μετοχικού κεφαλαίου της Αύξησης, άλλως με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ή με συνδυασμό των ανωτέρω.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μετά από εισήγηση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, οι προνομιούχες μετοχές που εκδίδονται σύμφωνα με τα ανωτέρω μετατρέπονται σε κοινές ή μετοχές άλλης υφιστάμενης κατά το χρόνο της μετατροπής κατηγορίας, εφόσον δεν είναι δυνατή η εξαγορά τους από το πιστωτικό ίδρυμα λόγω του ότι δεν πληρούνται ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος.

Η ανωτέρω άμεση συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα παρέχει στο Ελληνικό Δημόσιο, μεταξύ άλλων, δικαίωμα ψήφου στην γενική συνέλευση των προνομιούχων μετόχων, ενώ στο πλαίσιο συμμετοχής στον Πρώτο και τον Δεύτερο Πυλώνα του Ν.3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», παρέχεται το δικαίωμα διορισμού εκπροσώπου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ο οποίος έχει δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιαστικά η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερίσματος και την πολιτική παροχών προς τα ανώτατα μέλη της διοίκησης, ή απόφαση που δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

Επιπρόσθετα, το Ελληνικό Δημόσιο εξακολουθεί να έχει συμφέροντα και σε άλλα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα και επιδιώκει την εύρυθμη λειτουργία του ελληνικού τραπεζικού κλάδου και της ευρύτερης οικονομίας γενικότερα, τα οποία μπορεί να μη συμβαδίζουν με τα εμπορικά συμφέροντα της Τράπεζας ή των μετόχων της. Οι μέτοχοι μπορεί να διαφωνούν για το κατά πόσο μια ενέργεια στην οποία αντιτίθεται ή υποστηρίζει το Ελληνικό Δημόσιο έχει ως στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Τράπεζας. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης της Αύξησης και εφόσον τα κεφάλαια δεν επαρκούν για την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών ή αν η Τράπεζα δεν εκδώσει το ανωτέρω αναφερόμενο ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης προς εξαγορά των προνομιούχων μετοχών ή αν για οποιοδήποτε λόγο δεν αποπληρωθούν οι προνομιούχες μετοχές καθώς και για όσο χρόνο είναι σε ισχύ η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου που έχει παρασχεθεί στο Ομόλογο του Δεύτερου Πυλώνα, το Ελληνικό Δημόσιο θα συνεχίσει να έχει σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας η οποία δεν μπορεί να προβλεφθεί ή βεβαιωθεί τι επιπτώσεις θα έχει για τον Όμιλο και τους μετόχους της Τράπεζας, όπως ενδεικτικά περιορισμοί στη διανομή μερίσματος (βλέπε και ενότητα 3.20.3 «Μερισματική πολιτική»). Η επιρροή αυτή πραγματοποιείται μέσω της άσκησης των ειδικών δικαιωμάτων που παρέχει η νομοθεσία στο Ελληνικό Δημόσιο λόγω της ύπαρξης των προνομιούχων μετοχών και/ή της παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου στο Ομόλογο του Δεύτερου Πυλώνα.

Επιπλέον, εάν και εφόσον μελλοντικά ληφθεί κρατική ενίσχυση, η οποία θα συμπεριλαμβάνει πιθανή συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αφενός δύναται να επιφέρει απομείωση (dilution) του ποσοστού των λοιπών μετόχων της Τράπεζας και αφετέρου συνεπάγεται την παροχή ειδικών δικαιωμάτων και ευχερειών υπέρ του ΤΧΣ, που μπορούν ενδεχομένως να περιορίσουν τη λειτουργική αυτονομία του Ομίλου (βλ. ειδικότερα ενότητα 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο»). Πριν τη λήψη κρατικής ενίσχυσης στο πλαίσιο του Σχεδίου Κεφαλαιακών Ενεργειών, η Τράπεζα θα υποχρεούται να συνάψει Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας με το ΤΧΣ, η οποία περιλαμβάνει δικαιώματα του ΤΧΣ ως προς τη λειτουργία της Τράπεζας, περιορίζοντας τη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης της Τράπεζας στην άσκηση των καθηκόντων της.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3864/2010, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν.4340/2015, εφόσον το ΤΧΣ αναλάβει να καλύψει μέρος της Αύξησης, το ΤΧΣ θα διορίσει εκπρόσωπο ο οποίος έχει τη δυνατότητα να ασκεί δικαίωμα αρνησικυρίας σε ουσιαστικές αποφάσεις της Τράπεζας και να ασκεί τα λοιπά καθήκοντά του σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Δυνάμει του νέου θεσμικού πλαισίου, το ΤΧΣ έχει μεταξύ άλλων, την υποχρέωση, με τη συνδρομή ενός ανεξάρτητου συμβούλου, να προβεί σε αξιολόγηση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας και να καθορίσει επίσης τα κριτήρια για την αξιολόγηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Σε περίπτωση που ο έλεγχος ή η αξιολόγηση δεν πληροί τα σχετικά κριτήρια, το ΤΧΣ θα ενημερώσει αναλόγως το Διοικητικό Συμβούλιο επί σχετικών προτάσεων, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν μέχρι και σε αίτημα περί αντικατάστασης συγκεκριμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για την πραγματοποίηση του σκοπού του και την άσκηση των δικαιωμάτων του, το ΤΧΣ καθορίζει το περίγραμμα της «συμφωνίας πλαίσιο» με βάση την οποία το ΤΧΣ έχει δικαίωμα πληροφόρησης σχετικά με συγκεκριμένα θέματα που αφορούν την Τράπεζα. Επιπρόσθετα, έχει δικαίωμα να ορίσει τουλάχιστον ένα μέλος στην Επιτροπή Ελέγχου, στην

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην Επιτροπή Αποδοχών και στην Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Τέλος, η Τράπεζα οφείλει να λάβει την προηγούμενη έγκριση του ΤΧΣ για θέματα που χαρακτηρίζονται ως σημαντικά. Συνεπώς, υφίσταται ο κίνδυνος από την άσκηση των ως άνω δικαιωμάτων, το ΤΧΣ να διαφωνήσει με κάποιες από τις αποφάσεις της Τράπεζας σχετικά με τη διανομή μερισμάτων, τις πολιτικές για τις επιπλέον παροχές και άλλες εμπορικές και διαχειριστικές αποφάσεις, γεγονός το οποίο ενδέχεται να οδηγήσει σε περιορισμό της λειτουργικής αυτονομίας του Ομίλου.

Επιπρόσθετα, βάσει του αρθ. 7^Α του Ν.3864/2010, ως αυτό ισχύει, το ΤΧΣ θα έχει δικαίωμα να ασκήσει πλήρως το δικαίωμα ψήφου των κοινών μετοχών του, εάν διαπιστωθεί με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ ότι δεν εκπληρώνονται οι ουσιώδεις υποχρεώσεις του Ομίλου που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας ή εκείνες που προωθούν την υλοποίηση του ή περιγράφονται στη συμφωνία πλαίσιο.

Περαιτέρω, η πιθανή συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας δύναται να πραγματοποιηθεί με την έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών στο ΤΧΣ. Η έκδοση, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε μελλοντικής μετατροπής των τίτλων αυτών σε μετοχές, δύναται να επιφέρει περαιτέρω μείωση του ποσοστού συμμετοχής των μετόχων.

Πέραν των ανωτέρω, το ΤΧΣ έχει συμφέροντα και σε άλλα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα και επιδιώκει την εύρυθμη λειτουργία του ελληνικού τραπεζικού κλάδου και της ευρύτερης οικονομίας γενικότερα, τα οποία μπορεί να μη συμβαδίζουν με τα επιχειρηματικά συμφέροντα της Τράπεζας ή των μετόχων της.

Σημειώνεται ότι, η υποβολή από την Τράπεζα σχετικού αιτήματος προς το ΤΧΣ δε σημαίνει ότι θα υπάρξει αποδοχή του αιτήματός αυτού. Τυχόν αίτημα της Τράπεζας προς το ΤΧΣ θα ικανοποιηθεί, εφόσον κριθεί από το ΤΧΣ ότι πληρούνται τα κριτήρια του Ν.3864/2010.

Οι κυβερνητικές και δια-κυβερνητικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην εκτόνωση της χρηματοοικονομικής κρίσης είναι αθέβαιες και συνεπάγονται επιπλέον κινδύνους

Οι κυβερνητικές και διακυβερνητικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην εκτόνωση της χρηματοοικονομικής κρίσης μπορεί να οδηγήσουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που τελούν υπό κρατικό έλεγχο ή υπό τον έλεγχο άλλων κρατικών και δημόσιων φορέων σε μεταβολές που ενδέχεται να τα επηρεάσουν δυσμενώς ή να οδηγήσουν σε περαιτέρω συγκέντρωση του τραπεζικού κλάδου. Χαρακτηριστικά, κατά την κρίση στις διεθνείς χρηματαγορές το 2008 και 2009, διάφορες κυβερνήσεις απάντησαν στις ανησυχίες περί ρευστότητας και παροχής πιστώσεων στην περίπτωση κάποιων τραπεζών με την κρατικοποίησή τους (ολική ή μερική) ή με την υπαγωγή αυτών σε διαδικασία λύσης ή ανακεφαλαιοποίησης. Γενικά, με τις σχετικές παρεμβάσεις, το ποσοστό συμμετοχής των υφιστάμενων μετόχων μειώθηκε και οι μέτοχοι απώλεσαν αξία.

Σε κεντρικό ευρωπαϊκό επίπεδο, όσον αφορά τη διασφάλιση οικονομικής σταθερότητας και προοπτικών ανάπτυξης, οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης υπαγόρευαν τη λήψη και εφαρμογή σειράς αποφάσεων, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων, τη θέση σε ισχύ του ΕΕΜ με τον οποίο προβλέπεται η ενιαία εφαρμογή των πολιτικών προληπτικής εποπτείας των συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων του Ευρωσυστήματος (ποσοτική χαλάρωση) που τέθηκε σε ισχύ το Μάρτιο του 2015 και μέσω του οποίου αναμένεται να βελτιωθούν οι χρηματοοικονομικές συνθήκες στην Ευρωζώνη, το Επενδυτικό Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω του οποίου προσελκύνθηκαν και αναμένεται να προσελκυσθούν ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια καθώς και την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης και την απασχόληση.

Το κόστος και η πρόσβαση της Τράπεζας σε δανεισμό από την αγορά, σε ρευστότητα και σε κεφάλαια εξαρτώνται από την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Τράπεζας ή της Ελλάδας

Η πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας συνδέεται με την πιστοληπτική διαβάθμιση του Ελληνικού Δημοσίου, συνεπώς η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε οποιαδήποτε επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας.

Πρόσθετες υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδας ενδέχεται να λάβουν χώρα στο μέλλον σε περίπτωση περαιτέρω επιδείνωσης των δημόσιων οικονομικών, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της οικονομικής επίδοσης ή ως αποτέλεσμα αδυναμίας εφαρμογής του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής ή εάν το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής δεν αποδώσει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Υπό τέτοιες συνθήκες, το κόστος δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου θα αυξηθεί περαιτέρω, με αρνητικές συνέπειες για το κόστος δανεισμού των ελληνικών τραπεζών και, επομένως, για τα αποτελέσματά τους.

Το τελευταίο χρόνο έχει βελτιωθεί η αξιολόγηση της Ελλάδας από τους οίκους αξιολόγησης λόγω της βελτίωσης και σταθεροποίησης των δημοσιονομικών μεγεθών και της πορείας των μεταρρυθμίσεων (βλέπε ενότητα 3.12.5 «Πιστοληπτική διαβάθμιση» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Η τέταρτη αξιολόγηση του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας άρχισε στο τέλος Φεβρουαρίου 2018 και η έγκαιρη ολοκλήρωσή της θα οδηγήσει στην εκταμίευση του ποσού των € 11,7 δις. Οι Τράπεζες συνεχίζουν να αντλούν ρευστότητα από τον ΕΛΑ της ΤτΕ. Συγκεκριμένα, από τον Ιανουάριο του 2015, οι τράπεζες εντάχθηκαν στον ΕΛΑ της ΤτΕ και η ΕΚΤ θα αποφασίζει για το όριο χρηματοδότησης του

εγχώριου τραπεζικού συστήματος και το συνολικό διαθέσιμο ποσό, σε τακτική βάση, από δύο εβδομάδες που είχε αρχικά οριστεί.

Στις 11 Απριλίου 2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ δεν διατύπωσε αντίρρηση στον καθορισμό του ανώτατου ορίου παροχής έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (ELA) προς τις ελληνικές τράπεζες στο ποσό των € 14,7 δισ.⁶ έως και την Τετάρτη 16 Μαΐου 2018, μετά από αίτημα της Τράπεζας της Ελλάδος.

Την 31.12.2017 οι ελληνικές τράπεζες είχαν ήδη αντλήσει από τον ELA ρευστότητα περίπου € 21,6 δισ. και € 12,1 δισ. από την ΕΚΤ.⁷

Λόγω της δημοσιονομικής κρίσης και της παρατεταμένης αβεβαιότητας, η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές έχει επηρεαστεί σημαντικά και η Τράπεζα σήμερα εξακολουθεί να λαμβάνει χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος.

Την 31.12.2017, η συνολική χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα ανήλθε σε € 915 εκατ., με εξασφάλιση ενεχυριασμένους τίτλους ομολόγων και δανείων στους οποίους περιλαμβάνονται και καλύμματα επί των ενεχύρων και τα οποία παρατίθενται αναλυτικά στον πίνακα της υποενότητας «Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις». Κατά την 31.12.2017 έχουν δοθεί ως ενέχυρο στον ELA δάνεια και λοιποί χρεωστικοί τίτλοι ονομαστικής αξίας € 2.018,93 εκατ. Από το συνολικό ύψος των ενεχύρων αυτών η Τράπεζα έχει την ευχέρεια να αντλήσει ρευστότητα ύψους € 1.262,65 εκατ., εκ των οποίων έχει κάνει χρήση € 915 εκατ. (βλέπε και ενότητα 4.1.2 «Ίδια κεφάλαια & χρηματοοικονομικό χρέος» υποενότητα «Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Η αυξημένη εξάρτηση της χρηματοδότηση της Τράπεζας μέσω του ELA, συνεπάγεται υψηλό επιτοκιακό κόστος, ανερχόμενο σε 1,50% (συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας) τον Ιανουάριο του 2018.

Επιπλέον, αν η ΕΚΤ ή ο ELA αναθεωρήσουν τις απαιτήσεις τους σχετικά με τη διαβάθμιση των αξιών που δέχονται ως εξασφαλίσεις, το κόστος της Τράπεζας μπορεί να αυξηθεί σημαντικά και να περιοριστεί η πρόσβαση σε ρευστότητα. Τον Ιούνιο του 2015, η ΕΚΤ προχώρησε σε μείωση της διαβάθμισης σε ορισμένες κατηγορίες εξασφαλίσεων αποδεκτές από τον ELA, προσθέτοντας περαιτέρω πίεση στη ρευστότητα. Όπως ήδη σημειώθηκε, η θετική κατάληξη των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, διέυρυνε την αποδοχή των ελληνικών κρατικών τίτλων ως επιλέξιμων ενεχύρων από την ΕΚΤ με απόφαση της την 22.06.2016 και μείωσε την περικοπή αξίας ως προς τη χρηματοδότηση των αποδεκτών εξασφαλίσεων από την ΕΚΤ (haircut).⁸

Οι οποιεσδήποτε μειώσεις στην μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση τόσο του Ελληνικού Δημοσίου όσο και της Τράπεζας θα μπορούσαν να καθυστερήσουν την πρόσβαση της Τράπεζας στην κεφαλαιαγορά ή/και στις διατραπεζικές αγορές για χρηματοδότηση, να αυξήσουν το κόστος δανεισμού ή/και να περιορίσουν τις πιθανές διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης προς την Τράπεζα. Επίσης, σε συνδυασμό με την επιδείνωση των συνθηκών της αγοράς, θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αύξηση των επιτοκίων των ομολόγων και να επηρεάσουν δυσμενώς την δυνατότητα της Τράπεζας να χρησιμοποιήσει εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης.

Οι πλέον πρόσφατες διαβαθμίσεις του Ελληνικού Δημοσίου παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

Διαβάθμιση Ελληνικού Δημοσίου					
Ημερομηνία Αλλαγής	S&P	Ημερομηνία Αλλαγής	Fitch	Ημερομηνία Αλλαγής	Moody's
19.01.2018	B	16.02.2018	B	21.02.2018	B3 ⁹

Για αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την ιστορική πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελλάδας από οίκους αξιολόγησης βλέπε ενότητα 3.12.5 «Πιστοληπτική διαβάθμιση» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Πέραν των ανωτέρω, η πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας επηρεάζεται από γεγονότα που επιδρούν σημαντικά στα αποτελέσματα και την οικονομική κατάστασή της όπως ενδεικτικά ουσιώδεις μεταβολές στα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας, το κόστος χρηματοδότησης, το ύψος των καταθέσεων, το ύψος και την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

⁶Πηγή: https://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Bank/News/PressReleases/DispItem.aspx?Item_ID=6042&List_ID=1af869f3-57fb-4de6-b9ae-bdfd83c66c95&Filter_by=DT

⁷ Πηγή: <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/isologismos2017.pdf>

⁸ https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2016/html/pr160622_1.el.html

⁹ http://www.minfin.gr/web/guest/deltia-typou/-/asset_publisher/4kjd0lBldee/content/anabathmise-apo-ton-oiko-axiologeses-moody-s?inheritRedirect=false&redirect=http%3A%2F%2Fwww.minfin.gr%2Fweb%2Fguest%2Fdeltia-typou%3Fp_id%3D101_INSTANCE_4kjd0lBldee%26p_lifecycle%3D0%26p_state%3Dnormal%26p_mode%3Dview%26p_col_id%3Dcolumn-2%26p_col_count%3D1

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας σύμφωνα με τις ανακοινώσεις των οίκων Moody's Investors Service Cyprus Ltd («Moody's») (13.12.2017) και Capital Intelligence Ratings (Cyprus) Ltd («Capital Intelligence») (Μάιος 2017):

Διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμη Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Προοπτική	Χρηματοοικ/κή Θέση — Τράπεζα
Moody's	Caa3	-	Σταθερή	-
Capital Intelligence	SD	SD	Θετική	C

Σχετικά με την πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας (βλέπε ενότητα 3.12.5 «Πιστοληπτική διαβάθμιση» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου)

Μία μελλοντική υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί να συμβεί σε περίπτωση που το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής δεν εφαρμοστεί με επιτυχία ή δεν επιφέρει επαρκή αποτελέσματα. Αντίστοιχα το κόστος του κινδύνου για το Ελληνικό Δημόσιο θα αυξανόταν περαιτέρω, γεγονός που θα επιδρούσε αρνητικά στο κόστος κινδύνου των ελληνικών τραπεζών και στα αποτελέσματά τους, συμπεριλαμβάνοντας την Τράπεζα, την επιχειρηματική της δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματά της. Περαιτέρω υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής διαβάθμισης του Ελληνικού Δημοσίου ή/ και της Τράπεζας μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους δανεισμού και της πρόσβασης σε ρευστότητα.

Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συνεχιζόμενες διαταραχές και τη μεταβλητότητα των παγκόσμιων χρηματοοικονομικών αγορών, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών οικονομιών

Σε πολλές ευρωπαϊκές οικονομίες τα πρόσωπα που διαμορφώνουν τις πολιτικές που θα ακολουθηθούν έχουν δημόσια αναγνωρίσει την ανάγκη να υιοθετηθούν επείγοντως αξιόπιστες στρατηγικές για να συγκρατήσουν και στη συνέχεια να μειώσουν σε λογικά επίπεδα το δημόσιο χρέος και το υπερβάλλον δημοσιονομικό έλλειμμα. Η εφαρμογή αυτών των πολιτικών ενδέχεται να περιορίσει την οικονομική ανάκαμψη στις χώρες αυτές, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, με αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα και στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου.

Στις χρηματοοικονομικές αγορές οι ανησυχίες ανέκυψαν αρχικά λόγω της σταδιακής διεύρυνσης των περιθωρίων συμβάσεων ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης («CDS spreads») κρατικών ομολόγων χωρών της ζώνης του ευρώ, οι οποίες εμφάνισαν μεγάλες δημοσιονομικές ανισορροπίες. Η αυξανόμενη αβεβαιότητα λόγω των μακροοικονομικών / χρηματοοικονομικών επιπτώσεων, οι οποίες προκύπτουν από τις μεγάλες δημοσιονομικές ανισορροπίες, ώθησε τους επενδυτές να μειώσουν τις θέσεις τους σε διάφορες κατηγορίες επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων, μετοχών, εμπορευμάτων και στις χρηματαγορές. Η συνεχιζόμενη μείωση των επενδύσεων ενδέχεται να περιορίσει την οικονομική ανάκαμψη με αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς του να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές του.

Τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου επηρεάστηκαν ουσιαστικά στο παρελθόν και μπορεί να συνεχίσουν να επηρεάζονται στο μέλλον από πολλούς παράγοντες παγκόσμιας φύσης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των κανονιστικών κινδύνων και των συνθηκών των δημοσίων οικονομικών, της διαθεσιμότητας και του κόστους άντλησης κεφαλαίων, της ρευστότητας των παγκόσμιων αγορών, του επιπέδου και της μεταβλητότητας των τιμών των μετοχών, των τιμών των εμπορευμάτων και των επιτοκίων, των συναλλαγματικών αξιών, της διαθεσιμότητας και του κόστους πίστωσης, του πληθωρισμού, της σταθερότητας και της φερεγγυότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων εταιρειών, της ψυχολογίας των επενδυτών και της εμπιστοσύνης τους στις χρηματοοικονομικές αγορές ή ενός συνδυασμού αυτών των παραγόντων.

Η αβεβαιότητα που απορρέει από την κρίση χρέους των κρατών της Ευρωζώνης καθώς και τις γενικότερες πολιτικές εξελίξεις στην Ε.Ε. πιθανόν να συνεχίσουν να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας

Η κρίση του δημόσιου χρέους αρκετών χωρών, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Ιρλανδίας της Ισπανίας της Κύπρου και της Πορτογαλίας, ανέδειξε έναν αριθμό αβεβαιοτήτων σχετικά με τη σταθερότητα και το κύρος εν γένει της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες κλιμακώθηκαν με τον κίνδυνο διάλυσης της Ευρωζώνης το 2012. Η ανησυχία για την κρίση δημόσιου χρέους της Ευρωζώνης των 19 χωρών, σε συνδυασμό με την ενεργοποίηση του Άρθρου 50 της Συνθήκης της Λισαβόνας για την έναρξη των διαδικασιών της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου (εφεξής «Η.Β.») από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα μπορούσε να επιταθεί και ενδέχεται να οδηγήσει στην επαναφορά των εθνικών νομισμάτων σε μία ή περισσότερες χώρες της Ευρωζώνης ή, στην περίπτωση ιδιαίτερα δύσκολων συνθηκών, στην εγκατάλειψη του Ευρώ

ως κοινού νομίσματος. Η αποχώρηση ή ο κίνδυνος αποχώρησης από το ευρώ μίας ή περισσότερων χωρών του ευρώ και /ή εγκατάλειψη του ευρώ ως νομίσματος θα ήταν ένα ουσιώδες γεγονός που μπορεί να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη ικανότητα του Ομίλου να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του και σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ευρωπαϊκής κρίσης του δημόσιου χρέους, οι ηγέτες των Ευρωπαϊκών χωρών επιχειρήσαν να λάβουν μέτρα για τη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη. Το Μάιο του 2010, μαζί με το πρώτο αίτημα της Ελλάδος για διάσωση, ιδρύθηκε το ΕΤΧΣ, μία εταιρεία ειδικού σκοπού με κεφάλαια ύψους € 440 δισ. εγγυημένα από τα μέλη της Ε.Ε., εντολή του οποίου είναι η διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ευρώπη, παρέχοντας οικονομική βοήθεια στα κράτη μέλη της ευρωζώνης που χρήζουν βοήθειας. Το φθινόπωρο του 2011, οι Ευρωπαίοι ηγέτες των κυβερνήσεων συζήτησαν πρόσθετα μέτρα λιτότητας, συμπεριλαμβανομένων μίας σημαντικής αυξήσεως των κονδυλίων του ΕΤΧΣ και ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης του δημόσιου χρέους της Ελλάδας. Το Σεπτέμβριο 2012 η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι ήταν έτοιμη να παράσχει πλήρη στήριξη μέσω νέων προγραμμάτων αγοράς ομολόγων γνωστών ως Άμεσων Νομισματικών Συναλλαγών («ΑΝΣ») σε όλες τις χώρες της ευρωζώνης που είχαν ζητήσει πακέτο διάσωσης και είχαν λάβει στήριξη μέσω προγραμμάτων από το ΕΤΧΣ και τον ESM. Ο ESM, ένας μόνιμος διεθνής χρηματοπιστωτικός οργανισμός, ιδρύθηκε επίσημα τον Οκτώβριο του 2012, ως διάδοχος του ΕΤΧΣ, ο οποίος συμβάλλει στη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην Ευρωζώνη, παρέχοντας προσωρινά στήριξη σταθερότητας στις χώρες της Ευρωζώνης μέσω δυνατότητας δανειοδότησης με ποσό ύψους € 500 δισ.¹⁰

Δεν μπορεί να υπάρξει καμία διαβεβαίωση ότι τα μέτρα αυτά θα επιτύχουν τη σταθεροποίηση της οικονομίας της Ευρωζώνης. Οποιαδήποτε περαιτέρω επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στην Ευρωζώνη ενδέχεται να έχει σημαντική επίπτωση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου, δεδομένης της ουσιώδους έκθεσής του στην οικονομία της Ευρωζώνης.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους, που πιθανώς να προκύψουν σε αντισυμβαλλόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και στο χρηματοοικονομικό κλάδο εν γένει

Ο Όμιλος συναλλάσσεται συστηματικά με άλλους φορείς παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστών και διαμεσολαβητών, εμπορικών τραπεζών, επενδυτικών τραπεζών, αμοιβαίων κεφαλαίων και άλλων θεσμικών πελατών. Οι πιέσεις στην παροχή πιστώσεων σε κράτη μπορεί να επηρεάσουν τα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, περιορίζοντας τις χρηματοδοτικές τους δραστηριότητες και αποδυναμώνοντας την κεφαλαιακή τους επάρκεια λόγω της μείωσης της αγοραίας αξίας των κρατικών και άλλων επενδύσεων σταθερού εισοδήματος. Αυτές οι ανησυχίες ως προς τη ρευστότητα επηρέασαν αρνητικά και μπορεί να συνεχίσουν να επηρεάζουν αρνητικά τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων εν γένει. Πολλές από τις συνήθεις συναλλαγές τις οποίες πραγματοποιεί η Τράπεζα, την εκθέτουν σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο, σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεων από κάποιον από τους σημαντικούς αντισυμβαλλομένους της. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος μπορεί να επιταχθεί όταν η εξασφάλιση που έχει δοθεί δεν μπορεί να ρευστοποιηθεί ή ρευστοποιείται σε τιμές που δεν επιτρέπουν να ανακτηθεί πλήρως το ποσό του δανείου ή η έκθεση σε παράγωγα. Τυχόν περιέλευση σε αδυναμία εκπλήρωσης υποχρεώσεων από κάποιον από τους σημαντικούς χρηματοπιστωτικούς αντισυμβαλλόμενους της Τράπεζας, ή τυχόν προβλήματα ρευστότητας στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εν γένει, θα μπορούσαν να έχουν ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου.

Το ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως μπορεί να περιορίσει το οικονομικό περιβάλλον και να επηρεάσει αρνητικά το περιβάλλον λειτουργίας της Τράπεζας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε δύο κανονισμούς αναφορικά με την οικονομική διακυβέρνηση, συγκεκριμένα: α) ένα κανονισμό περί αυξημένης παρακολούθησης και αξιολόγησης των σχεδίων των προϋπολογισμών των κρατών μελών της ευρωζώνης ιδίως εκείνων που υπόκεινται σε διαδικασία ελέγχου λόγω αυξημένου ελλείμματος και β) ένα κανονισμό περί ενισχυμένης εποπτείας των κρατών μελών της Ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα ή αιτούνται οικονομικής βοήθειας. Τα δύο σχέδια κανονισμών εισάγουν διατάξεις για αυξημένη εποπτεία της δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών. Δίνεται μεγάλη έμφαση στο κριτήριο περί χρέους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπου τα κράτη μέλη των οποίων το χρέος υπερβαίνει το 60% του ΑΕΠ (βάση αναφοράς υπερβάλλοντος χρέους της Ε.Ε.), όπως η περίπτωση της Ελλάδος, θα απαιτούσε τη λήψη μέτρων με σκοπό τη μείωση του χρέους τους στον προκαθορισμένο ρυθμό, ακόμη εάν το έλλειμμα βρίσκεται κάτω του 3% του ΑΕΠ (βάση αναφοράς της Ε.Ε. για το

¹⁰Πηγή: <https://www.esm.europa.eu/sites/default/files/fagontheesm.pdf>

έλλειμμα). Ως προληπτικό μέτρο προτείνεται μία συγκριτική αξιολόγηση δαπανών, η οποία συνεπάγεται ότι η ετήσια αύξηση των δαπανών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το μεσοπρόθεσμο ρυθμό αναφοράς αύξησης του ΑΕΠ. Προτείνεται μία νέα σειρά οικονομικών κυρώσεων για τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης, οι οποίες θα ενεργοποιούνται σε χαμηλότερο επίπεδο ελλείμματος και θα κλιμακώνονται σταδιακά. Αν και δεν επηρεάζουν βραχυπρόθεσμα, δεδομένου του μεγέθους του Ελληνικού δημόσιου χρέους, τα μέτρα αυτά ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της δυνατότητας της κυβέρνησης να τονώνει την οικονομική ανάπτυξη μέσω δαπανών ή μείωσης της φορολογίας για μακρές περιόδους. Κάθε περιορισμός της ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς τα αποτελέσματα της Τράπεζας, την οικονομική της θέση και τις προοπτικές της.

Η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Τράπεζας παρουσίαζε και παρουσιάζει διακυμάνσεις

Η τιμή διαπραγμάτευσης της μετοχής της Τράπεζας παρουσίασε στο παρελθόν και ενδέχεται να παρουσιάσει και στο μέλλον έντονες διακυμάνσεις οι οποίες ενδέχεται να επαναληφθούν εξαιτίας παραγόντων, πολλοί εκ των οποίων βρίσκονται εκτός του ελέγχου της Τράπεζας. Ορισμένοι τέτοιοι παράγοντες είναι οι ακόλουθοι:

- Η γενική κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και το έλλειμμα του προϋπολογισμού.
- Η πολιτική και κοινωνική κατάσταση στη χώρα.
- Η σταθερότητα της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης.
- Οι συνθήκες και προοπτικές του τραπεζικού κλάδου στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Οι πραγματικές ή αναμενόμενες διακυμάνσεις στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας.
- Τα αποτελέσματα των ανταγωνιστών στον κλάδο και η θέση τους στην αγορά.
- Η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας και η κεφαλαιακή επάρκεια των ανταγωνιστών της.
- Ενδεχόμενες αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο των Τραπεζών.
- Η κατάσταση των χωρών της Ευρωζώνης.
- Οι αναμενόμενες ή πραγματοποιηθείσες πράξεις επί μεγάλου αριθμού των μετοχών της Τράπεζας στη χρηματιστηριακή αγορά.
- Η θέση των ανταγωνιστών της Τράπεζας στην αγορά.
- Οι μεταβολές στις χρηματοοικονομικές εκτιμήσεις των αναλυτών.
- Η γενική κατάσταση των αγορών κινητών αξιών και του κλάδου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Το Χ.Α. παρουσιάζει χαμηλότερη εμπορευσιμότητα και αυξημένη αστάθεια από άλλα μεγάλα χρηματιστήρια

Το Χ.Α. είναι η οργανωμένη αγορά στην οποία διαπραγματεύονται οι κοινές μετοχές της Τράπεζας. Το Χ.Α. παρουσιάζει χαμηλότερη εμπορευσιμότητα από άλλες μεγάλες χρηματιστηριακές αγορές της Δυτικής Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών. Περαιτέρω, η εμπορευσιμότητα του ελληνικού χρηματιστηρίου επηρεάστηκε από την επιβολή περιορισμών στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, καθώς αυτοί εκτείνονται και στις συναλλαγές που αφορούν στην Ελληνική Κεφαλαιαγορά. Ως εκ τούτου, οι επενδυτές ίσως δυσκολευτούν να αξιολογήσουν την ιστορική απόδοση των κοινών μετοχών βασιζόμενοι στις προηγούμενες τιμές διαπραγμάτευσης του Χ.Α.

Η χρηματιστηριακή αξία των κοινών μετοχών της Τράπεζας που έχουν εισαχθεί στο Χ.Α. κατά την 31.12.2017 ανήλθε σε € 85,4 εκατ. αντιπροσωπεύοντας περίπου ποσοστό 0,2% της κεφαλαιοποίησης όλων των εισηγμένων εταιριών στο Χ.Α. Η Τράπεζα δεν μπορεί να παράσχει εγγυήσεις σχετικά με τη μελλοντική ρευστότητα της αγοράς για τις μετοχές της και οι κάτοχοι των μετοχών της Τράπεζας ίσως να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στο να αξιολογήσουν την παρελθούσα απόδοση των μετοχών της Τράπεζας, βασιζόμενοι στις τιμές διαπραγμάτευσης στο Χ.Α. κατά το παρελθόν.

2.2 Κίνδυνοι που σχετίζονται με την παρούσα Έκδοση και τις μετοχές που προσφέρονται

Το ποσοστό συμμετοχής μετόχων στην Τράπεζα ενδέχεται να μειωθεί (dilution) σε περίπτωση που δεν θα ασκήσουν όλα τα δικαιώματά τους στην παρούσα Αύξηση ή σε μελλοντική έκδοση νέων μετοχών ή σε περίπτωση που δεν υφίσταται δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετόχων. Επίσης, πωλήσεις μετοχών από τους βασικούς μετόχους ή τυχόν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από την Εταιρεία ή το ενδεχόμενο τέτοιων ενεργειών, ενδέχεται να επηρεάσουν τη χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Εταιρείας.

Στην παρούσα Αύξηση της Τράπεζας δικαιούνται να συμμετάσχουν όλοι οι δικαιούχοι δικαιωμάτων προτίμησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις σχετικές αποφάσεις της από 22.12.2017 ΕΓΣ των μετόχων της Τράπεζας. Βάσει της κείμενης νομοθεσίας προβλέπεται η παροχή αναλογικών δικαιωμάτων προτίμησης αναφορικά με τις προσφορές μετοχών έναντι μετρητών στους υφιστάμενους μετόχους της Εταιρείας με ορισμένες εξαιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου τα δικαιώματα αυτά καταργούνται με απόφαση των μετόχων. Η Αύξηση είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέψει στην Εταιρεία να αντλήσει κεφάλαια, παρέχοντας την ευκαιρία σε όλους τους υφιστάμενους μετόχους να εγγραφούν για την απόκτηση νέων μετοχών, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας. Στο βαθμό που ένας υφιστάμενος επενδυτής δεν ασκήσει τα δικαιώματά του, θα επέλθει αναλογική μείωση της συμμετοχής του, καθώς και

του δικαιώματος ψήφου του (βλ ενδεικτικά σενάρια κάλυψης της Αύξησης στην ενότητα 4.6 «Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Επίσης, τυχόν μελλοντική έκδοση κοινών νέων μετοχών από την Εταιρεία, θα προκαλέσει περαιτέρω αραιώση του ποσοστού συμμετοχής και μείωση στην τιμή διαπραγμάτευσης των υφιστάμενων κοινών μετοχών της Εταιρείας με συνεπακόλουθη μείωση της αξίας των υφιστάμενων μετοχών των μετόχων που δεν συμμετέχουν στην έκδοση αυτή.

Επίσης, η πώληση σημαντικού αριθμού μετοχών της Εταιρείας στο μέλλον ή τυχόν μελλοντικές αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, ή ακόμη και το ενδεχόμενο πραγματοποίησης τέτοιων ενεργειών, θα μπορούσαν να προκαλέσουν τη μείωση της χρηματιστηριακής τιμής των μετοχών. Η μείωση αυτή θα μπορούσε να υπονομεύσει τη δυνατότητα των λοιπών μετόχων να πωλήσουν τις μετοχές της Εταιρείας από καιρό εις καιρόν ή τουλάχιστον τη δυνατότητά τους να τις πωλήσουν σε τιμή που θεωρούν εύλογη. Επίσης, η Τράπεζα δεν μπορεί να εγγυηθεί στους επενδυτές της, ότι μετά την απόκτηση των Νέων Μετοχών, θα έχουν τη δυνατότητα να πωλήσουν τις Νέες Μετοχές τους σε τιμή ίση ή μεγαλύτερη από αυτή της τιμής διάθεσης.

Σημαντική μείωση στην τιμή της μετοχής της Τράπεζας θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την τιμή των δικαιωμάτων προτίμησης

Η τιμή των δικαιωμάτων προτίμησης είναι συνάρτηση της τιμής της μετοχής. Ενδεχόμενη σημαντική μείωση στην τιμή της μετοχής της Τράπεζας θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την τιμή των δικαιωμάτων προτίμησης.

Δεν θα δοθεί αποζημίωση για δικαιώματα που δεν θα ασκηθούν ενώ υπάρχει ο κίνδυνος να μην υπάρξει ενεργή διαπραγμάτευση σε σχέση με τα δικαιώματα προτίμησης

Η περίοδος άσκησης του δικαιώματος προτίμησης θα αποφασισθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας και θα ανακοινωθεί όπως ορίζει ο νόμος. Αν κάποιος επενδυτής δεν ασκήσει ή δεν διαθέσει τα δικαιώματά του μέχρι το τέλος της περιόδου άσκησης, τα δικαιώματά του θα αποσβεστούν, θα είναι άνευ αξίας και δεν θα τύχουν καμίας αποζημίωσης.

Σε κάθε περίπτωση, τα δικαιώματα προτίμησης αναμένεται να εισαχθούν και να τεθούν υπό διαπραγμάτευση στο Χ.Α. Η Τράπεζα δεν μπορεί να παράσχει καμία διαβεβαίωση στους επενδυτές ότι θα αναπτυχθεί ενεργή διαπραγμάτευση για τα εν λόγω δικαιώματα. Ακόμα και αν αναπτυχθεί ενεργή διαπραγμάτευση των δικαιωμάτων, η τιμή διαπραγμάτευσης των δικαιωμάτων ενδέχεται να παρουσιάσει διακυμάνσεις και οι επενδυτές που δεν επιθυμούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους να μην μπορέσουν, πωλώντας τα, να ανακτήσουν πλήρως τη ζημία από την προσαρμογή της τιμής της μετοχής μετά την αποκοπή του δικαιώματος.

Η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Τράπεζας ενδέχεται να παρουσιάσει σημαντικές διακυμάνσεις εξαιτίας των μεταβολών των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου, αλλαγών στη μετοχική σύνθεση, των προοπτικών του και άλλων ενδογενών παραγόντων

Η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Τράπεζας έχει παρουσιάσει διακυμάνσεις στο παρελθόν και ενδέχεται να παρουσιάσει σημαντικές διακυμάνσεις μελλοντικά λόγω πολλών ενδογενών παραγόντων. Οι παράγοντες αυτοί περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μελλοντικές μεταβολές στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή μελλοντικές πωλήσεις κοινών μετοχών της Τράπεζας ή λοιπών ανταλλάξιμων ή μετατρέψιμων σε μετοχές της Τράπεζας κινητών αξιών, αλλαγές των μελών του Δ.Σ. δια της εκλογής νέων ή αποχώρησης υφιστάμενων, αποχώρηση ή αντικατάσταση στελεχών καθοριστικής σημασίας, σημαντικές αλλαγές στη μετοχική σύνθεση, απόκλιση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων από τις προσδοκίες της αγοράς, η επιτυχής εφαρμογή της στρατηγικής και πολιτικής της Εταιρείας και λοιπά γεγονότα και παράγοντες εντός του ελέγχου της Τράπεζας. Οι ως άνω ενδογενείς παράγοντες δύναται να συμβάλουν σε μεγάλη μεταβλητότητα των εσόδων και το γεγονός αυτό, ενδέχεται να έχει ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στη χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Εταιρείας. Οι μέτοχοι δεν δύναται να διασφαλιστούν, ρητά ή σιωπηρά, ότι θα τους επιστραφεί το ποσό της επένδυσής τους στις μετοχές της Εταιρείας.

3. Έγγραφο αναφοράς

3.1 Υπεύθυνα πρόσωπα

Στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο περιέχονται και παρουσιάζονται με εύληπτο και κατανοητό τρόπο όλες οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες, προκειμένου οι επενδυτές να είναι σε θέση με εμπειριστατωμένο τρόπο να αξιολογήσουν τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα και τις προοπτικές της Attica Bank, καθώς και τα δικαιώματα που απορρέουν από τις κοινές μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές της και τις πληροφορίες για τις θυγατρικές της.

Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο αποτελείται από α) το Περιληπτικό Σημείωμα, β) τους Παράγοντες Κινδύνου, γ) το Έγγραφο Αναφοράς και δ) το Σημείωμα Μετοχικού Τίτλου.

Η σύνταξη και διάθεση του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Το Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το περιεχόμενο του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου μόνο κατά το μέρος που αφορά στην κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ισχύει (εφεξής ο «Κανονισμός 809»).

Το Ενημερωτικό Δελτίο περιέχει κάθε πληροφορία, της οποίας η δημοσιοποίηση προβλέπεται από τον Κανονισμό (809 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ως ισχύει και η οποία αφορά στην Τράπεζα, τον Όμιλό της, την παρούσα αύξηση κεφαλαίου και την εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο θα είναι διαθέσιμο στο επενδυτικό κοινό, σύμφωνα με το άρθρο 14, παρ. 2 του Ν.3401/2005, όπως ισχύει, σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Χρηματιστηρίου Αθηνών www.helex.gr, στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς www.hcmc.gr, στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.atticabank.gr και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Συμβούλου Έκδοσης <http://www.piraeusbank.com/atticabank>. Επίσης, το Ενημερωτικό Δελτίο θα είναι διαθέσιμο δωρεάν στο επενδυτικό κοινό και σε έντυπη μορφή, εφόσον ζητηθεί, στα κατά τόπους καταστήματα της Τράπεζας κατά τη διάρκεια της περιόδου άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης. Οι μέτοχοι και επενδυτές, που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις που έχουν σχέση με το Ενημερωτικό δελτίο και την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μπορούν να απευθύνονται κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα γραφεία της Τράπεζας, Ομήρου 23, Τ.Κ. 10672, Αθήνα, Υποδιεύθυνση Θεματοφυλακής & Υποστήριξης Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων/Τμήμα Θεματοφυλακής Πελατείας, Α/Κ και Μετοχολογίου (τηλ. 210 3669269 κα. Απανωμεριτάκη, τηλ. 210 3669272 κα Μπεκιάρη) και Δ/νση Στρατηγικού και Οικονομικού Σχεδιασμού (τηλ. 210 3669311 κα Μπάρτζη, τηλ. 210 3669132 κα Καλογιαννίδη). Τα υπεύθυνα πρόσωπα από πλευράς Τράπεζας, τα οποία επιμελήθηκαν τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, είναι οι κ.κ.:

- Νικόλαος Κουτσογιάννης, Chief Financial Officer (Ομήρου 23, Τ.Κ. 10672, Αθήνα, τηλ. 210 3669230)
- Θεοδώρα Βλασσοπούλου, Διευθύντρια Διεύθυνσης Γραμματείας Διοίκησης (Ακαδημίας 54, Τ.Κ. 10679, Αθήνα, τηλ. 210 3667040)

Η Τράπεζα, τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου, τα υπεύθυνα πρόσωπα που επιμελήθηκαν από πλευράς Τράπεζας τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου και ο Σύμβουλος Έκδοσης, βεβαιώνουν ότι αυτό έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 809 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ν.3401/2005, όπως ισχύουν.

Η Τράπεζα, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, τα υπεύθυνα πρόσωπα εκ μέρους της Τράπεζας που επιμελήθηκαν τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, καθώς και ο Σύμβουλος Έκδοσης, είναι υπεύθυνοι για το περιεχόμενο του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου κατά την έννοια του άρθρου 6 του Ν.3401/2005 και της παρ. 1.1. του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 809, ως ισχύουν.

Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2015, 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2017 που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από την ενότητα 20.1 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 809, ως ισχύει, συντάχθηκαν από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και του Κ.Ν.2190/1920, ως ισχύει.

Η Τράπεζα, τα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, τα υπεύθυνα πρόσωπα από πλευράς Τράπεζας, που επιμελήθηκαν τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, καθώς και ο Σύμβουλος Έκδοσης, δηλώνουν ότι έχουν λάβει γνώση και συμφωνούν με το περιεχόμενο του Ενημερωτικού Δελτίου που καθίσταται διαθέσιμο στο κοινό και βεβαιώνουν υπεύθυνα ότι, αφού έλαβαν κάθε εύλογο μέτρο για το σκοπό αυτό, οι πληροφορίες που περιέχονται στο Ενημερωτικό Δελτίο είναι, εξ όσων γνωρίζουν, αληθείς και δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα μπορούσαν να αλλοιώσουν το περιεχόμενό του.

Ο Σύμβουλος Έκδοσης γνωστοποιεί στο επενδυτικό κοινό ότι έχει διενεργηθεί κατ' εντολή του νομικός έλεγχος από την ανεξάρτητη Δικηγορική Εταιρία Παπαδημητρίου - Πιμπλής & Συνεταίροι για την Τράπεζα για την περίοδο από 01.01.2015 έως και 23.04.2018. Επιπλέον αντικείμενο του νομικού ελέγχου ήταν και ειδικότερα στοιχεία που αφορούν τις θυγατρικές της Τράπεζας (Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ, Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank και AtticaBank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων), ήτοι το ειδικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που τις διέπει (καθώς

και των κατωτέρω αναφερόμενων συνδεδεμένων εταιρειών), σημαντικές συμβάσεις και συμφωνίες που έχουν συνολοποιηθεί και καταρτισθεί μεταξύ της Τράπεζας και των ανωτέρω αναφερόμενων θυγατρικών εταιρειών και η ιδιότητα ακίνητη περιουσία τους. Επίσης διενεργήθηκε νομικός έλεγχος επί των τυχόν διοικητικών, δικαστικών ή διαιτητικών εκκρεμοτήτων, συμπεριλαμβανομένης κάθε τέτοιας διαδικασίας που εκκρεμεί ή ενδέχεται να κινηθεί εναντίον των ενοποιούμενων εταιρειών (ήτοι των ανωτέρω θυγατρικών εταιρειών και των συνδεδεμένων εταιριών «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» και «Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech I») και έχει περιέλθει σε γνώση της Τράπεζας, για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα μηνών, η οποία μπορεί να έχει ή είχε προσφάτως σημαντικές επιπτώσεις τη χρηματοοικονομική κατάσταση ή την κερδοφορία της Τράπεζας ή/και του Ομίλου της.

Κάθε πληροφορία που περιλαμβάνεται στον παρόν Ενημερωτικό Δελτίο βασίζεται αποκλειστικά σε στοιχεία που ελήφθησαν από την Τράπεζα ή/και σε δηλώσεις των εκπροσώπων της και των φυσικών προσώπων που επιμελήθηκαν της σύνταξης του Ενημερωτικού Δελτίου, στα πορίσματα του έκτακτου νομικού ελέγχου, καθώς και στις ακόλουθες ελεγκτικές εργασίες που διενήργησε η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. κατ' εντολή του Συμβούλου Έκδοσης και μετά από σύμφωνη γνώμη της Διοίκησης της Τράπεζας:

α. Έκθεση ελέγχου με ημερομηνία 23.04.2018 συγκεκριμένων στοιχείων ή κονδυλίων οικονομικής κατάστασης με βάση το Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου 805 επί των πινάκων επιλεγμένων οικονομικών πληροφοριών που αφορά στα ελεγμένα οικονομικά στοιχεία των χρήσεων 2015 - 2017 που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο 805 (ISA 805)

β. Ανεξάρτητη έκθεση εύλογης διασφάλισης επί της δήλωσης της Διοίκησης της Τράπεζας για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης για τους επόμενους 12 μήνες, βάσει του Διεθνούς Προτύπου Ανάθεσης Εργασιών Διασφάλισης 3000 με ημερομηνία 23.04.2018.

γ. Αναλυτική έκθεση ευρημάτων προσυμφωνημένων διαδικασιών σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400 επί των οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών της περιόδου από 01.01.2018 έως 23.04.2018.

Οι προαναφερθείσες εκθέσεις, κατόπιν σχετικής συναίνεσης της ελεγκτικής εταιρείας KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. είναι διαθέσιμες στο κοινό (βλέπε ενότητα 3.26.2 «Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Η σχετική έκθεση νομικού ελέγχου, κατόπιν σχετικής συναίνεσης της δικηγορικής εταιρείας Παπαδημητρίου - Πιμπλής & Συνεταίροι είναι διαθέσιμη στο κοινό (βλέπε ενότητα 3.26.2 «Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Επίσης η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. δηλώνει ότι για το σκοπό του άρθρου 6 του Ν.3401/2005, του άρθρου 2 της Απόφασης 3/398/22.09.2006 και της παρ. 1.2 του Παραρτήματος Ι και ΙΙΙ του Κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθμ. 809/2004, όπως ισχύουν, στο πλαίσιο των διενεργηθεισών από αυτήν ελεγκτικών διαδικασιών όπως παρουσιάζονται: α) στην Έκθεση Ελέγχου (ISA 805) επί των ενοτήτων επιλεγμένων οικονομικών πληροφοριών των χρήσεων 2015-2016-2017, με ημερομηνία 23.04.2018, β) στις εκθέσεις ελέγχου επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων των Χρήσεων 2015-2016-2017, οι οποίες συντάχθηκαν στο πλαίσιο του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, γ) στην έκθεση ευρημάτων προσυμφωνημένων διαδικασιών επί των οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών, που περιλαμβάνονται στο Ενημερωτικό Δελτίο σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400, με ημερομηνία 23.04.2018, και δ) στην Έκθεση Ελέγχου βάσει του ISRE 3000 της Επάρκειας του Κεφαλαίου Κίνησης του Ομίλου, με ημερομηνία 23.04.2018, είναι υπεύθυνη για τις ακόλουθες ενότητες ή/ και πίνακες του Ενημερωτικού Δελτίου:

3.2.2	Ενότητα «Τακτικοί-Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές»
3.2.3	Ενότητα «Πρόσθετες Ελεγκτικές Εργασίες επί του Ενημερωτικού Δελτίου της ελεγκτικής εταιρείας KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.»
3.4.1	Πίνακας «ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ» και Πίνακας «ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ»
3.4.1.2	Ενότητα «Επιλεγμένοι Χρηματοοικονομικοί Δείκτες»
3.6.1	Πίνακας «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ»
3.6.2	Πίνακας «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ»
3.6.3	Ενότητα Τρέχουσες επενδύσεις και επενδύσεις που βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης
3.6.4	Ενότητα Επενδύσεις - αποεπενδύσεις για τις οποίες η Τράπεζα έχει αναλάβει ισχυρές δεσμεύσεις

3.12.1	Πίνακας «ΔΟΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ»
3.12.4	Πίνακας «ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ »
3.19	Πίνακας «ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ»
3.20.1.2	Πίνακας «ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ» και Πίνακας «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ»
3.20.1.2	Πίνακας «ΜΕΣΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΑΙ ΜΕΣΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΤΩΝ ΤΟΚΟΦΟΡΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ-ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ»
3.20.1.2	Πίνακας «ΚΑΘΑΡΟ ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ (NET INTEREST MARGIN)»
3.20.1.4	Πίνακας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ 2016-2015 και ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ 2017-2016»
3.20.1.4	Πίνακας «ΧΡΟΝΙΚΗ ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΑΝΕΙΩΝ»
3.20.1.4	Πίνακας «ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ»
3.20.1.4	Πίνακας «ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΜΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΑΝΕΙΑ»
3.20.1.4	Πίνακας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ»
3.20.1.4	Πίνακας «ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΑΠΟ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ»
3.20.1.4	Πίνακας «ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ > 180 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ»
3.20.1.4	Πίνακας «ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ»
3.20.1.6	Πίνακας «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2017»
3.20.2	Πίνακας «ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ»
4.1.1	Ενότητα «Δήλωση για την Επάρκεια Κεφαλαίου Κίνησης»
4.1.2	Πίνακας Κεφαλαιακής Διάρθρωσης και Καθαρών Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων την 31.12.2017

Για τις ανωτέρω διακριτές ενότητες ή/και πίνακες του Ενημερωτικού Δελτίου που αποτελούν αντικείμενο των αντίστοιχων εκθέσεων προσυμφωνημένων διαδικασιών, η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. συμφωνεί πως το περιεχόμενο τους αντιστοιχεί στους πίνακες και ενότητες για τις οποίες διενήργησε τις αντίστοιχες ελεγκτικές διαδικασίες. Οι αντίστοιχες εκθέσεις ελέγχου και προσυμφωνημένων διαδικασιών που περιέχονται στις ενότητες αυτές έχουν αναπαραχθεί σωστά και δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν το περιεχόμενο των εκθέσεων ελέγχου και των προσυμφωνημένων διαδικασιών που περιέχονται σε αυτές τις ενότητες του Ενημερωτικού Δελτίου ανακριβές ή παραπλανητικό. Η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. δηλώνει, υπεύθυνα ότι με βάση τις βεβαιώσεις που έλαβε από την Διοίκηση της Τράπεζας, που είναι υπεύθυνη για το περιεχόμενο των ενοτήτων και των πινάκων, πως δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές τις ενότητες ή πίνακες του Ενημερωτικού Δελτίου ανακριβείς ή παραπλανητικές.

Τα τυχόν συμφέροντα και οι σχέσεις του Συμβούλου Έκδοσης και του ανεξάρτητου νομικού ελεγκτή, καθώς και του ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή παρουσιάζονται με σχετική αναφορά στην ενότητα 4.1.3 «Συμφέροντα των φυσικών & νομικών προσώπων που συμμετέχουν στην Αύξηση» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.2 Νόμιμοι Ελεγκτές

3.2.1 Νομικός Έλεγχος

Για τους σκοπούς της σύνταξης του Ενημερωτικού Δελτίου, σύμφωνα με το Ν.3401/2005 και τον Κανονισμό 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, κατόπιν εντολής του Συμβούλου, διενεργήθηκε νομικός έλεγχος (εφεξής ο «**Νομικός Έλεγχος**») από την ανεξάρτητη Δικηγορική Εταιρεία με την επωνυμία «Δικηγορική Εταιρεία Παπαδημητρίου – Πιμπλής και Συνεταίροι», (Α.Μ.Δ.Σ.Α. 80339), Πατριάρχου Ιωακείμ 6, Αθήνα, τηλ. 210 7256593 (εφεξής «**Νομικός Ελεγκτής**» ή «**Δικηγορική Εταιρεία Παπαδημητρίου – Πιμπλής**»)¹¹, για την Τράπεζα για την περίοδο από 01.01.2015 έως και 23.04.2018. Επιπλέον αντικείμενο του νομικού ελέγχου ήταν και ειδικότερα στοιχεία που αφορούν τις θυγατρικές της Τράπεζας («Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ», «Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank» και «AtticaBank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων», από κοινού οι «**Θυγατρικές**»), και τις συνδεδεμένες εταιρίες («Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» και «Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Ι», από κοινού οι «**Συνδεδεμένες**»), τα ειδικά στοιχεία που ελέγχθηκαν αναφορικά με τις Θυγατρικές και τις Συνδεδεμένες αφορούσαν στο ειδικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που τις διέπει, στις σημαντικές συμβάσεις και συμφωνίες που έχουν συνολοκληρηθεί και καταρτισθεί μεταξύ της Τράπεζας και των εταιρειών και στην ιδιότητα ακίνητη περιουσία τους.

Ως προς τον έλεγχο της ακίνητης περιουσίας, ο Νομικός Έλεγχος περιορίστηκε στα σημαντικά ακίνητα που αναφέρονται στο Ενημερωτικό Δελτίο και ειδικότερα στον έλεγχο των σχετικών πιστοποιητικών από τα αρμόδια υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία περί μετεγγραφής, βαρών, διεκδικήσεων, κατασχέσεων, μισθωτηρίων κτλ.). Επίσης διενεργήθηκε νομικός έλεγχος επί των τυχόν διοικητικών, δικαστικών ή διαιτητικών ουσιωδών εκκρεμοτήτων, συμπεριλαμβανομένης κάθε τέτοιας διαδικασίας που εκκρεμεί ή ενδέχεται να κινηθεί εναντίον των ενοποιούμενων εταιρειών (ήτοι των ανωτέρω Θυγατρικών και Συνδεδεμένων) και έχει περιέλθει σε γνώση της Τράπεζας, για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα μηνών, η οποία μπορεί να έχει ή είχε προσφάτως σημαντικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική κατάσταση ή στην κερδοφορία της Τράπεζας ή/και του Ομίλου της.

Ο Νομικός Έλεγχος περιορίστηκε στην εξέταση της νομικής κατάστασης της Τράπεζας και των Θυγατρικών (για τις τελευταίες υπό τους ανωτέρω αναφερόμενους περιορισμούς) και δεν εξέτασε λοιπά (οικονομικά, φορολογικά, λογιστικά και τεχνικά) ζητήματα ούτε την πραγματική (φυσική) κατάσταση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου. Κατά συνέπεια, επί παραδείγματι, αναφορικά με τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της Τράπεζας και τις πιστοδοτήσεις αυτής εν γένει, δεν εξετάστηκε στο πλαίσιο του Νομικού Ελέγχου αν τα ανοίγματα και οι πιστοδοτήσεις καλύπτονται με εξασφαλίσεις που κρίνονται από οικονομική άποψη ως επαρκείς, ούτε αν τα ανοίγματα ή οι πιστοδοτήσεις αυτές έχουν την προβλεπόμενη διασπορά ως προς τις ιδιότητες και τους κινδύνους των αντισυμβαλλομένων της Τράπεζας, καθώς αμφότερα συνιστούν αντικείμενο τεχνικού ελέγχου. Τέλος, ως προς τις συμβάσεις με τρίτους (π.χ. συμβάσεις προμήθειας, παροχής υπηρεσιών έργων κ.λπ.) αντικείμενο το Νομικού Ελέγχου ήταν οι συμβάσεις με αντικείμενο άνω των € 2.000.000 καθώς και οι συμβάσεις των 20 σημαντικότερων δανειοληπτών και των 20 σημαντικότερων καταθετών, συμπεριλαμβανομένων όλων των συμβάσεων που εντάσσονται στα Μεγάλα Χρηματοδοτικά Ανοίγματα της Τράπεζας και του Ομίλου αυτής.

Η Δικηγορική Εταιρεία Παπαδημητρίου – Πιμπλής και οι συνεργάτες της ως φυσικά πρόσωπα, δηλώνουν ότι δεν συνδέονται και δεν διατηρούν οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Τράπεζα και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρίες (κατά την έννοια του άρθρου αρ. 32 του Ν. 4308/2014).

Από το Νομικό Έλεγχο δεν προέκυψαν ευρήματα που θα καθιστούσαν τις πληροφορίες του Ενημερωτικού Δελτίου ανακριβείς ή παραπλανητικές. Επιπλέον ο Νομικός έλεγχος βεβαιώνει μεταξύ άλλων ότι πληρούνται όλες οι νομικές προϋποθέσεις για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και βάσει του Νομικού Ελέγχου δεν προέκυψαν ευρήματα που θα καθιστούσαν τις πληροφορίες του Ενημερωτικού Δελτίου ανακριβείς ή παραπλανητικές, Επίσης σημειώνεται ότι :

- δεν έχει παραλειφθεί από το Ενημερωτικό Δελτίο ουσιώδης νομικό ζήτημα ή πληροφορία νομικής φύσεως, σύμφωνα με τους νόμους και τους κανόνες που διέπουν τη σύνταξή του, που θα έπρεπε να έχουν περιληφθεί σε αυτό σύμφωνα με το Ν. 3401/2005 και σε συνδυασμό με τον Κανονισμό 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ισχύουν,
- από τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο Ενημερωτικό Δελτίο διασφαλίζουν την πληρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων του Ενημερωτικού Δελτίου που άπτονται του νομικού ελέγχου, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στη χρηματιστηριακή νομοθεσία, όπως ισχύουν,
- οι μετοχές της Τράπεζας έχουν εκδοθεί νομίμως και, λαμβανομένων υπόψη όσων αναφέρονται στην επόμενη πρόταση, επάγονται ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις για τους μετόχους της και δεν υπάρχουν άλλες υποχρεώσεις ή

¹¹ Για τη «Δικηγορική Εταιρεία Παπαδημητρίου – Πιμπλής», αρμόδιος είναι ο διαχειριστής εταίρος της κ. Νικόλαος Πιμπλής (Α.Μ.Δ.Σ.Α. 19166).

βάρη, πλην όσων επιβάλλει ο νόμος και όσων αναφέρονται στο Ενημερωτικό Δελτίο. Δεν υπάρχουν προνομιούχες μετοχές, ιδρυτικοί τίτλοι ή κινητές αξίες μετατρέψιμες σε ή ανταλλάξιμες με μετοχές της Τραπεζής, πλην των 286.285.714 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών, ονομαστικής αξίας και τιμής διάθεσης € 0,35 εκάστης, οι οποίες έχουν εκδοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008. Οι ανωτέρω προνομιούχες μετοχές παρέχουν στο Ελληνικό Δημόσιο δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων και τα ειδικά προνόμια που προβλέπονται από την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 αναφορικά με τις προνομιούχες μετοχές. Σε περίπτωση συμμετοχής στο μέλλον του ΤΧΣ για την κάλυψη κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6α του Ν. 3864/2010 οι ανωτέρω προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου θα μετατραπούν σε κοινές μετοχές και θα περιέλθουν στην κυριότητα του ΤΧΣ.

- από το Νομικό Έλεγχο δεν υπάρχει άλλο στοιχείο, το οποίο δύναται να επηρεάσει ουσιωδώς την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου αυτής.

Ο Νομικός Ελεγκτής παρέχει την άδειά του η από 23.04.2018 έκθεσης του Νομικού Ελέγχου να τεθεί στη διάθεση των ενδιαφερομένων επενδυτών μέσω της ενσωμάτωσης στο Ενημερωτικό Δελτίο και σε τυχόν Συμπλήρωμα αυτού, για την εισαγωγή των νέων, λόγω της Αύξησης, μετοχών της Τράπεζας στο Χρηματιστήριο Αθηνών, να είναι διαθέσιμο στα γραφεία της Τράπεζας.

Το πλήρες κείμενο της από 23.04.2018 έκθεσης του Νομικού Ελέγχου της Δικηγορικής Εταιρείας Παπαδημητρίου – Πιμπλής είναι διαθέσιμο στο επενδυτικό κοινό (βλέπε ενότητα 3.26.2 «Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

3.2.2 Τακτικοί Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Η Attica Bank ελέγχεται από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές.

Τον τακτικό έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας για τις χρήσεις 2015-2017 έχει αναλάβει η εταιρεία «ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.», Στρατηγού Τόμπρα 3, 153 42 Αγία Παρασκευή, (ΑΜ ΣΟΕΛ: 114). Οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου για τη χρήση 2015 έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές κ.κ. Αναστάσιο Παναγίδη (ΑΜ ΣΟΕΛ 37581) και Ιωάννη Αχειλά (ΑΜ ΣΟΕΛ 12831), ενώ για τις χρήσεις 2016 και 2017 από τους κ.κ. Χαράλαμπο Συρούνη (ΑΜ ΣΟΕΛ 19071) και Ιωάννη Αχειλά (ΑΜ ΣΟΕΛ 12831).

Οι ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2015, 2016 και 2017 συντάχθηκαν από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και τον Κ.Ν.2190/1920, ως ισχύει. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εφαρμόζει τα Δ.Π.Χ.Α. από την 1η Ιανουαρίου 2005.

Οι εκθέσεις ελέγχου των άνω Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, μαζί με τις αντίστοιχες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2015 - 2017, των οποίων αποτελούν μέρος, θα πρέπει να διαβάζονται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις και περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.atticabank.gr.

Ουδείς από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές έχει παραιτηθεί ή ανακληθεί από την άσκηση των καθηκόντων του για την περίοδο που καλύπτουν οι ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες (ήτοι 2015, 2016 και 2017). Επίσης, ουδείς εκ των παραπάνω Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Τράπεζας συνδέεται ούτε διατηρεί οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Τράπεζα.

Ακολούθως, παρατίθενται αυτούσιες οι εκθέσεις ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2015, 31 Δεκεμβρίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2017 με ημερομηνία 31.03.2016, 27.04.2017 και 15.03.2018 αντίστοιχα:

Εκθέσεις Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων των Χρήσεων 2015 – 2017:

Χρήση 2015

«Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της

ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από την ατομική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2015, τις ατομικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λουπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.2 των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένες πηγές ρευστότητας καθώς επίσης και τη δυνατότητα ενίσχυσης των εποπτικών κεφαλαίων της Τράπεζας όπως αυτά προσδιορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι ουσιώδεις αυτές αβεβαιότητες δύναται να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

(α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του Κ.Ν. 2190/1920.

(β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοιχία του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 37, 43^α (παρ 3α) και 108 του Κ.Ν.2190/1920.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2016
KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Αναστάσιος Παναγίδης Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ΑΜ ΣΟΕΛ 37581
Ιωάννης Αχείλας Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ΑΜ ΣΟΕΛ 12831»

Χρήση 2016

«Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της

ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από την ατομική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις ατομικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λουπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.2 των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένες πηγές ρευστότητας καθώς επίσης και τη δυνατότητα ενίσχυσης των εποπτικών κεφαλαίων της Τράπεζας όπως αυτά προσδιορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι ουσιώδεις αυτές αβεβαιότητες δύνανται να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

(α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920.

(β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α, και 107α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

(γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2017
 ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ ΑΜ ΣΟΕΛ 114
 Χαράλαμπος Συρούνης Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ΑΜ ΣΟΕΛ 19071
 Ιωάννης Αχείλας Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ΑΜ ΣΟΕΛ 12831»

Σχετικά με το θέμα έμφασης που αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου που διενεργήθηκε από την ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., οι απόψεις της Διοίκησης έχουν διατυπωθεί στην σημείωση 2.2 «ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ» επί των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας της χρήσης 2016 η οποία παρουσιάζεται κατωτέρω:

«Ο Όμιλος, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2016, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις καθώς και τους κινδύνους που απορρέουν από το ασταθές χρηματοοικονομικό περιβάλλον και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, των τάσεων και του οικονομικού κλίματος μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες και αναφέρονται στα παραπάνω, αναφορικά με την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς όσο και με τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Η αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον τα τελευταία έτη ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας οδήγησε σε σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, στην αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατ' επέκταση στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης από την Τράπεζα αλλά και γενικότερα από το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα. Η αβεβαιότητα αυτή αναμένεται να περιορισθεί λαμβανομένων υπόψη τα πρόσφατα γεγονότα που οδηγούν στην ολοκλήρωση της β' αξιολόγησης.

Η εξέλιξη των καταθέσεων εξαρτάται από την ουσιαστική ανάκτηση της εμπιστοσύνης της χώρας και του εγχώριου τραπεζικού συστήματος. Συνεπώς η επιστροφή των καταθέσεων είναι μια διαδικασία η οποία θα απαιτήσει χρονικό βάθος και συνδέεται άμεσα με τη λήψη μέτρων και την υλοποίηση δράσεων που θα έχουν ως αποτέλεσμα την ανάκτηση της εμπιστοσύνης από τους εγχώριους και ξένους επενδυτές ως προς τις προοπτικές της χώρας. Ειδικότερα για την Τράπεζα, η εκροή των καταθέσεων επηρεάστηκε στο τελευταίο τρίμηνο του 2016 λόγω της αρνητικής δημοσιότητας.

Οι καταθέσεις κατά τη χρήση 2016 σε σχέση με την 31/12/2015 μειώθηκαν κατά 249,8 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό 11,7% με μικρότερη όμως ένταση από ότι τα προηγούμενα έτη, λόγω των αβεβαιοτήτων στο εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον, κυρίως σε ότι αφορά την έκβαση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο καθώς και από την επιβολή των capital controls. Η σημαντική μείωση των καταθέσεων τα τελευταία έτη και η έλλειψη των επιλέξιμων ενεχύρων για άμεση χρηματοδότηση από την ΕΚΤ οδήγησε τον Όμιλο στον ΕΛΑ για την παροχή ρευστότητας. Συγκεκριμένα, την 31/12/2016, ο Όμιλος μέσω του ΕΛΑ είχε λάβει καθαρή χρηματοδότηση ύψους 1.015 εκατ. ευρώ, κάνοντας χρήση σημαντικών ποσών επιλέξιμων εξασφαλίσεων. Η θετική κατάληξη των διαπραγματεύσεων, όπως διαφαίνεται βάσει των πρόσφατων εξελίξεων (Απόφαση του Eurogroup της Μάλτας της 7^{ης} Απριλίου 2017), της Ελληνικής Κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα διευρύνει την αποδοχή των ελληνικών κρατικών τίτλων ως επιλέξιμων ενεχύρων από την ΕΚΤ και θα μειώσει την περικοπή αξίας ως

προς τη χρηματοδότηση των αποδεκτών εξασφαλίσεων από την EKT (haircut). Αυτό με τη σειρά του θα οδηγήσει σε μείωση της εξάρτησης από τον ELA.

Στα πλαίσια του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 και αναφορικά με το 2^ο πυλώνα των μέτρων στήριξης για την ενίσχυση ρευστότητας της οικονομίας και για τη διατήρηση της σταθερότητας της ρευστότητας της Τράπεζας, η Τράπεζα σε συνέχεια της της υπ'αριθμ. 18/19.10.2016 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής του άρθρου 5 του Ν.2322/1995 η οποία ελήφθη κατόπιν της υπ'αριθμ. 3769/11.10.2016 εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, εξέδωσε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου την 21/10/2016 ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας 380 εκατ. ευρώ, διάρκειας 1 έτους, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 12%, το οποίο διαιρείται σε 3.800 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης 100 χιλ. ευρώ. Το ανωτέρω ομόλογο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα για άντληση ρευστότητας μέσω του ELA. Το συνολικό κόστος το οποίο θα επιβαρύνει αναλογικά στη διάρκειά του τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου θα προκύψει από τον υπολογισμό της προμήθειας που θα καταβληθεί στο Ελληνικό Δημόσιο και έχει προσδιοριστεί σε 99 μ.β ήτοι ονομαστικού ποσού προμήθειας σε δωδεκάμηνη βάση 3,75 εκατ. ευρώ. Το συγκεκριμένο ομόλογο έχει ημερομηνία λήξης την 20/10/2017.

Η δεύτερη αξιολόγηση έχει καθυστερήσει σημαντικά και έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη αβεβαιότητα παρεκτρέποντας τις θετικές επιπτώσεις από την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης. Η καθυστέρηση αυτή έχει οδηγήσει σε μείωση των καταθέσεων σε όλο το εγχώριο τραπεζικό σύστημα και σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων το πρώτο τρίμηνο του 2017. Η επίπτωση στην πορεία της Ελληνικής οικονομίας και στην πορεία της Τράπεζας επηρεάζεται από αυτή την σημαντική αβεβαιότητα.

Σημειώνεται ότι κατά το διάστημα από 01/01/2017 έως και την 31/03/2017, οι εκροές των καταθέσεων συνεχίστηκαν μειώνοντας το υπόλοιπό τους κατά ποσό 111,6 εκατ. ευρώ. Η εξάρτηση από τον ELA κατά την ίδια ημερομηνία (31/03/2017) διαμορφώθηκε στο ποσό των 1.115 εκατ. ευρώ έναντι 1.015 εκατ. ευρώ την 31/12/2016. Κατά την 31/12/2016 έχουν δοθεί ως ενέχυρο στον ELA δάνεια συνολικής ονομαστικής αξίας 1.997,01 εκατ. ευρώ. Από το συνολικό ύψος των ενεχύρων ο Όμιλος είχε τη δυνατότητα να αντλήσει ρευστότητα μέχρι του ποσού των 1.337,15 εκατ. ευρώ. Με ημερομηνία 31/03/2017 τα αντίστοιχα ποσά των ενεχύρων που έχουν δοθεί στον ELA είναι ονομαστικής αξίας 1.996 εκατ. ευρώ με τη δυνατότητα άντλησης ρευστότητας να έχει διαμορφωθεί στο ποσό των 1.306,15 εκατ. ευρώ. Με βάση τα δεδομένα της 31/03/2017 προκύπτει ότι η δυνατότητα άντλησης επιπλέον χρηματοδότησης της Τράπεζας από τον ELA ανέρχεται σε 191,15 εκατ. ευρώ. Η Τράπεζα προσδοκά την αλλαγή της στάσης αυτής μετά τις τελευταίες αποφάσεις του Eurogroup της Μάλτας της 7^{ης} Απριλίου 2017.

Από τη λειτουργία του ο ELA είναι μικρής διάρκειας και συνεπάγεται υψηλότερο κόστος (επιτόκιο 1,5%) σε σύγκριση με το κόστος άντλησης ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ως εκ τούτου δεν μπορεί να θεωρηθεί μόνιμη πηγή χρηματοδότησης για τον Όμιλο. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα παροχής ρευστότητας από τον ELA, και συνεπώς η πρόσβαση των ελληνικών τραπεζών στον Έκτακτο Μηχανισμό τελεί υπό την έγκριση του διοικητικού συμβουλίου της EKT.

Η τράπεζα έχει εκπονήσει σχέδιο εξυγίανσης που έχει υποβληθεί προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος και στο Γραφείο Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG-Comp). Το σχέδιο αυτό, το οποίο βασίζεται σε διάφορες υποθέσεις και εκδοχές, δείχνει ότι η Τράπεζα μπορεί να συνεχίσει απρόσκοπτα την ομαλή λειτουργία της. Ωστόσο παραμένει η σχετική αβεβαιότητα από εξωτερικούς παράγοντες της αγοράς που ενδεχομένως θα επηρεάσουν τις παραδοχές και υποθέσεις του προγράμματος.

Η εφαρμογή από την ελληνική Κυβέρνηση όλων των δράσεων που έχουν συμφωνηθεί καθώς και των μέτρων που περιγράφηκαν στην απόφαση του Eurogroup για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του Ελληνικού χρέους, υποβοηθούν τη σταδιακή βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος της χώρας και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης από τους εγχώριους και ξένους επενδυτές, εξέλιξη η οποία αποτελεί προϋπόθεση επιστροφής της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η ολοκλήρωση και της δεύτερης αξιολόγησης του Προγράμματος Οικονομικής Στήριξης, θα υποβοηθήσει περαιτέρω τη σταθεροποίηση της Ελληνικής Οικονομίας, την επαναφορά της χώρας σε ρυθμούς μεγέθυνσης του εθνικού προϊόντος και στην επιστροφή καταθέσεων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα.

Το ύψος των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε 633,9 εκατ. ευρώ. Το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε 802 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 100,2 εκατ. ευρώ αντιστοιχούν σε κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών, το οποίο έχει καλυφθεί από το Ελληνικό δημόσιο στα πλαίσια του νόμου 3723/2008. Αρχικά η κάλυψη των προνομιούχων μετοχών από το Ελληνικό δημόσιο, έλαβε χώρα μέσω έκδοσης ειδικού ομολόγου ισόποσης ονομαστικής αξίας πενταετούς διάρκειας και λήξη την 21/05/2014. Με τη λήξη του ομολόγου, αυτό εξοφλήθηκε από

το Ελληνικό δημόσιο και η Τράπεζα έχει αιτηθεί παράταση της συμμετοχής του Ελληνικού δημοσίου ως προνομίου μετόχου έως την 31/12/2017.

Σημειώνεται όμως ιδιαίτερα ότι ο Όμιλος μετά και την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έλαβε χώρα το Δεκέμβριο του έτους 2015, δεν έχει συγκεντρώσει το σύνολο των κεφαλαίων που είχαν εξαχθεί από την Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης (AQR) που διενήργησε η Τράπεζα της Ελλάδος και ως εκ τούτου για να θεωρηθεί ότι ο Όμιλος μπορεί να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές του με βάση την εν λόγω αρχή, θα πρέπει να καλύψει το σύνολο των κεφαλαιακών αναγκών. Το συνολικό ποσό των κεφαλαιακών αναγκών όπως είχαν προκύψει από την Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης (AQR) ανερχόταν σε 748 εκατ. ευρώ. Μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αντλήθηκαν τα 681 εκατ. ευρώ τα οποία καλύπτουν πλήρως το Βασικό σενάριο, ενώ για την κάλυψη του Δυσμενούς σεναρίου υπολείπεται το ποσό των 70 εκατ. ευρώ περίπου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με βάση το πόρισμα Τραπεζής της Ελλάδος – SSM κεφάλαια συνολικού ύψους 55,7 εκατ. ευρώ, τα οποία συμμετείχαν στην αύξηση θεωρήθηκε ότι προήλθαν από άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση της ίδιας της Τράπεζας. Ως εκ τούτου τα κεφάλαια αυτά σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο δεν προσμετρώνται στο συνολικό ύψος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων κάτι που οδηγεί σε μείωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας κατά 1,66% με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση του δείκτη CET I κατά την 31/12/2015 σε 17% έναντι του αρχικού 18,7%, που είναι πάλι υψηλότερος από το ελάχιστο όριο.

Για τα υπολειπόμενα κεφάλαια μέχρι την πλήρη κάλυψη αυτών, η Τράπεζα ζήτησε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 14/12/2016 και έλαβε τη σχετική έγκριση να εκδώσει ένα Κοινό Ομολογιακό Δάνειο Tier II ή κάλυψη αυτών μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης που θα καλυφθεί από τον υποψήφιο επενδυτή με μετρητά ή ισοδύναμες μετρητών εξασφαλίσεις, το οποίο θα καλύψει τις κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας. Ο υποψήφιος επενδυτής θα καλύψει με μετρητά ή ισοδύναμες μετρητών εξασφαλίσεις το συνολικό ποσό των 70 εκατ. ευρώ. Στις 20/04/2017 συνεδρίασε το Δ.Σ της Τράπεζας και αποφάσισε να συγκαλέσει έκτακτη Γ.Σ. των μετόχων στις 15/05/2017, η οποία καλείται να εγκρίνει τον υποψήφιο επενδυτή, να τροποποιήσει τις αποφάσεις της έκτακτης Γ.Σ. των μετόχων της 14/12/2016 ως προς το ύψος του χαρτοφυλακίου των δανείων σε οριστική καθυστέρηση που θα ενταχθεί στη συναλλαγή και τέλος να παράσχει στο Δ.Σ. της Τράπεζας εξουσιοδότηση για την εξειδίκευση των όρων συνεργασίας με τον επενδυτή.

Ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη:

- την κάλυψη κατά ποσοστό 100% του Βασικού σεναρίου των κεφαλαιακών αναγκών του AQR και συνολικά κατά 90,95% των κεφαλαιακών αναγκών της τράπεζας βάσει του Δυσμενούς σεναρίου του AQR, μέσω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ήδη έχει λάβει χώρα,
- την υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια κατά την 31/12/2016, με το Δείκτη Συνολικού Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) να ανέρχεται σε 14,8%, πάνω από το ελάχιστο όριο του 11% που έχει τεθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- την εκτίμηση της κάλυψης του εναπομεινάντος ποσού των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο,
- την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας μέχρι τον Οκτώβριο του 2016, που είχε ως αποτέλεσμα την εκταμίευση και του υπολειπόμενου ποσού των 2,8 δισ. ευρώ που αντιστοιχεί στην δεύτερη δόση του προγράμματος μετά την εκταμίευση του ποσού των 7,5 δισ. ευρώ, καθώς και των πρόσφατων εξελίξεων (Απόφαση του Eurogroup της Μάλτας της 7ης Απριλίου 2017),
- τη συνέχιση της δυνατότητας προσβάσεως της Τράπεζας στους μηχανισμούς ρευστότητας του Ευρωσυστήματος στο πλαίσιο των ορίων άντλησης ρευστότητας με βάση τα ενέχυρα τα οποία γίνονται αποδεκτά,
- την σταδιακή αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης προς το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την επιστροφή των καταθέσεων,
- την υποβολή του Πλάνου Αναδιάρθρωσης στο Υπουργείο Οικονομικών και μέσω αυτού στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις Βρυξέλλες και προς την Τράπεζα της Ελλάδος και σύμφωνα με αυτό θα μειώσει δραστικά τις ζημιές στη χρήση 2017 με σημαντική επάνοδο σε κερδοφορία από το έτος 2018 και μετά,
- το πόρισμα της Τράπεζας της Ελλάδος –SSM και τη μέχρι σήμερα ανταπόκριση του Ομίλου στα ευρήματα καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος αυτών,
- τις σημαντικές δράσεις εξυγίανσης που έχει λάβει η Διοίκηση του Ομίλου με τη σημαντική μείωση του λειτουργικού κόστους, καθώς και τις αποφάσεις της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 14/12/2016,

θεωρεί ότι, παρά τις αβεβαιότητες που εκτέθηκαν παραπάνω, πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης δραστηριότητας.»

Χρήση 2017

«Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από την Ατομική και Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017, τις Ατομικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης και Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λουπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κ.Ν. 2190/1920.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχό μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις άλλες δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχό μας επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων ως σύνολο, και για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

1. Απομείωση δανείων σε πελάτες (ΕΥΡΩ 475 εκατομμύρια)

Σημείωση 18 επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας. Στη Σημείωση 2.13 αναφέρονται οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές και στις σελίδες 85 έως 90 μαζί με τις Σημειώσεις 41.3 έως 41.6 γίνεται γνωστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου.

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>Τα δάνεια σε πελάτες αποτιμώνται στην αναπόσβεστη αξία τους μείον απομειώσεις. Η αξία απεικόνισης στις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 μπορεί να είναι ουσιωδώς χαμηλότερη αν δεν εντοπισθούν σωστά τα δάνεια εκείνα που έχουν ένδειξη για απομείωση και αν η ζημία απομείωσης τους δεν έχει εκτιμηθεί σωστά.</p> <p>Η ζημία απομείωσης αντιπροσωπεύει τη βέλτιστη εκτίμηση από τη Διοίκηση για τυχόν ζημίες που έχει υποστεί το χαρτοφυλάκιο δανείων από πελάτες την 31 Δεκεμβρίου 2017. Ο υπολογισμός αυτός γίνεται συλλογικά για χαρτοφυλάκιο δανείων που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά καθώς και σε εξατομικευμένη βάση για δάνεια σημαντικού ύψους. Ο υπολογισμός τόσο της εξατομικευμένης όσο και της συλλογικής απομείωσης περιέχει εγγενώς τη διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων για κάθε πιστωτικό ίδρυμα. Ο υπολογισμός της</p>	<p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με το θέμα αυτό συμπεριέλαβαν την αξιολόγηση των λογιστικών πολιτικών και των μεθοδολογιών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση σχετικά με την απομείωση δανείων. Για τα δάνεια όπου η απομείωση διενεργείται εξατομικευμένα, αξιολογήσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας εντοπισμού δανείων που πρέπει να εξετασθούν για απομείωση καθώς και εκτίμησης της απομείωσης με βάση ένα δείγμα δανείων από τα χαρτοφυλάκια της Τράπεζας το οποίο επιλέχθηκε συνεκτιμώντας τον πιστωτικό κίνδυνο και το υπόλοιπο του πιστούχου. Η ελεγκτική εργασία μας περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, την αξιολόγηση των προβλεπόμενων ανακτήσιμων ταμειακών ροών, την αξιολόγηση της πιθανότητας πραγματοποίησής τους, την αξιολόγηση της ανακτήσιμης αξίας των εξασφαλίσεων καθώς και την αξιολόγηση των πιθανοτήτων αποπληρωμής από άλλες πηγές. Συγκρίναμε τις βασικές παραδοχές αναφορικά με τις προβλεπόμενες ανακτήσιμες</p>

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>απομείωσης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου γίνεται με τη χρήση στατιστικών μοντέλων που λαμβάνουν υπόψη τους, μεταξύ άλλων, την τρέχουσα οικονομική συγκυρία, τις ιστορικές ζημίες και τις υποθέσεις σχετικά με τη ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων των δανείων. Για την απομείωση που διενεργείται σε ατομικό επίπεδο χρειάζεται η διενέργεια εκτιμήσεων ώστε να εντοπισθεί πρώτα ότι υπάρχει ένδειξη απομείωσης και στη συνέχεια να εκτιμηθούν οι αναμενόμενες ροές του δανείου και η αποτίμηση της αξίας των σχετικών εξασφαλίσεων του. Εξαιτίας της σημαντικότητας του μεγέθους των δανείων στις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, της πολυπλοκότητας του υπολογισμού απομείωσης των δανείων από τη Διοίκηση και της υποκειμενικότητας των εκτιμήσεων και κρίσεων που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, θεωρήσαμε ότι η απομείωση των δανείων από πελάτες αποτελεί ένα σημαντικό θέμα ελέγχου.</p>	<p>ταμειακές ροές από τα επιχειρηματικά σχέδια, όπου υπήρχαν, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό περιβάλλον και την αγορά που δραστηριοποιούνται οι πελάτες αυτοί.</p> <p>Ως προς τη συλλογική απομείωση, που αντιπροσωπεύει ζημίες που έχουν προκύψει αλλά δεν έχουν εντοπισθεί, αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των δανείων που περιλαμβάνονται στα πληροφοριακά συστήματα για τον υπολογισμό της σχετικής απομείωσης, λάβαμε υπόψη την ανάλυση ενηλικίωσης των δανείων καθώς επίσης αξιολογήσαμε τις σημαντικές παραδοχές όπως την πιθανότητα αθέτησης (probability of default) που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της απομείωσης. Αντιπαραβάλαμε τις κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν με πηγές εκτός Τράπεζας, όπου υπήρχαν.</p> <p>Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις στις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις αντικατοπτρίζουν κατάλληλα το μέγεθος του πιστωτικού κινδύνου.</p>

2. Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΕΥΡΩ 377 εκατομμύρια)

Σημείωση 30 επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας. Στη Σημείωση 2.20 αναφέρονται οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές σχετικά με το θέμα αυτό.

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>Η αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης και ειδικά αυτής που υπολογίζεται επί των φορολογικών ζημιών, επιτρέπεται, στον βαθμό που αναμένονται να υπάρχουν φορολογητέα κέρδη στο μέλλον, για τον συμψηφισμό αυτών των ζημιών. Η αξιολόγηση της επάρκειας μελλοντικών φορολογητέων κερδών απαιτεί την άσκηση κρίσης και τη διενέργεια εκτιμήσεων και προβλέψεων που στηρίζονται σε εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια αναφορικά με την πραγματοποίηση φορολογητέων κερδών στο μέλλον.</p> <p>Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει σημαντικές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, η ανακτησιμότητα των οποίων βασίζεται σε υποκειμενικές εκτιμήσεις, οι οποίες ενέχουν αβεβαιότητα και για τον λόγο αυτό θεωρήσαμε ότι η ανακτησιμότητα της φορολογικής απαίτησης αποτελεί ένα σημαντικό θέμα ελέγχου.</p>	<p>Η ελεγκτική μας προσέγγιση συμπεριλάμβανε την αρωγή εξειδικευμένων στελεχών μας στα φορολογικά θέματα για να εκτιμήσουν τη φορολογική θέση της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017. Εξετάσαμε κριτικά τις παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων έναντι μελλοντικών φορολογικών κερδών, λαμβάνοντας υπόψη τη φορολογική νομοθεσία.</p> <p>Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των παραδοχών για την πραγματοποίηση φορολογικών κερδών στο μέλλον με βάση το επιχειρηματικό και φορολογικό σχέδιο της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης της ακρίβειας ιστορικά των προϋπολογιστικών στοιχείων της Τράπεζας.</p> <p>Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων στις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.</p>

3. Μεταβίβαση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων – Αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και αποτίμηση

Στη Σημείωση 2.3, 2.6 και 2.23 αναφέρονται οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές σχετικά με το θέμα αυτό. Στη Σημείωση 18.4 επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας αναφέρονται πληροφορίες για την μεταβίβαση ενώ στη Σημείωση 41.7 αναφέρονται οι γνωστοποιήσεις για την εύλογη αξία.

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>Η Τράπεζα, κατ' εφαρμογή του Νόμου 3156/2003, μεταβίβασε δάνεια (συνολικού ποσού ΕΥΡΩ 1,3 δις περίπου) σε εταιρεία ειδικού σκοπού, μέσω</p>	<p>Για την αξιολόγηση της θέσης της Τράπεζας αναφορικά με την μεταφορά των δανείων διενεργήσαμε τις εξής διαδικασίες:</p>

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>τιτλοποίησης του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου.</p> <p>Χρειάστηκε σημαντική άσκηση κρίσης από την πλευρά της Διοίκησης αναφορικά με το αν μπορεί να αποαναγνωρίσει τα δάνεια αυτά από τα περιουσιακά στοιχεία της βασιζόμενη αν η Τράπεζα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έχει μεταφέρει τα οφέλη και τους κινδύνους από το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, - Έχει απωλέσει τον έλεγχο επί των δανείων αυτών. <p>Επίσης, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας του ομολόγου (ΕΥΡΩ 525 εκατ. περίπου) που προέκυψε από την τιτλοποίηση αυτή ενέχει σημαντικές εκτιμήσεις από τη Διοίκηση. Λόγω των ανωτέρω, θεωρούμε το θέμα αυτό ως ένα σημαντικό θέμα ελέγχου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Εξετάσαμε τα συμβατικά έγγραφα σχετικά με τη μεταβίβαση των δανείων για να διαπιστώσουμε αν πληρούνται τα κριτήρια των ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με το θέμα αυτό. — Αναλύσαμε τους συμβατικούς όρους της μεταβίβασης ώστε να εξετάσουμε εάν η Τράπεζα έχει απωλέσει τον έλεγχο στα δάνεια αυτά. <p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την αποτίμηση σε εύλογη αξία του ομολόγου που προέκυψε από την εν λόγω συναλλαγή περιλάμβαναν την αρωγή των εσωτερικών εμπειρογνομώνων μας σε θέματα αποτίμησης. Επίσης έγινε αξιολόγηση των παραδοχών της Διοίκησης για την μέθοδο αποτίμησης του Ομολόγου και κυρίως των παραδοχών που αφορούν την εισπραξιμότητα των ροών από το ομόλογο.</p> <p>Επιπλέον εξετάσαμε τις παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με την εκτίμηση της ότι δεν απαιτείται ενοποίηση της εταιρείας ειδικού σκοπού στην οποία μεταβιβάστηκε το εν λόγω χαρτοφυλάκιο δανείων και αξιολογήσαμε τις τυχόν εκτιμήσεις της. Επίσης, εξετάσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων για αυτή τη συναλλαγή στις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.</p>

Άλλες Πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων», στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και στις Γνωστοποιήσεις του Ν. 4374/2016 όπως εμπεριέχονται στην προβλεπόμενη από τον Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και την Έκθεση Ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας ή αλλιώς φαίνονται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της Διοίκησης και των Υπευθύνων για τη Διακυβέρνηση επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και τις σχετικές κανονιστικές απαιτήσεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες ελέγχου, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Κατανοούμε τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό τον σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Καταλήγουμε σε συμπέρασμα για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των νοτιοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας για την έκφραση γνώμης επί αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας, και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή, εκτός εάν νόμος ή κανονισμός αποκλείει τη δημοσιοποίηση ενός θέματος ή όταν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώσουμε ότι ένα θέμα δε θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί με την έκθεσή μας, διότι ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο θα αναμενόταν εύλογα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα υπερτερούσαν από τα οφέλη δημοσίου συμφέροντος μιας τέτοιας δημοσιοποίησης.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή. Κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις του άρθρου 43^α και 107^Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδη σφάλματα στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας με ημερομηνία 13 Μαρτίου 2018 που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Κανονισμού αριθ.537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

3. Παροχή μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα και τις θυγατρικές εταιρείες μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού αριθ.537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Επίσης παραμείναμε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα κατά τη διενέργεια του ελέγχου μας.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της εταιρείες, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 11 των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές της Τράπεζας με την από 28 Απριλίου 2009 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 9 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2018

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ

ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Χαράλαμπος Συρούνης
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής,
Εταίρος Ανάθεσης
ΑΜ ΣΟΕΛ 19071

Ιωάννης Αχειλάς
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12831»

Τα συμπεράσματα και η πληροφόρηση που περιέχονται στις εκθέσεις ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 περιλαμβάνονται στο Ενημερωτικό Δελτίο κατόπιν σχετικής συναίνεσης των παραπάνω ελεγκτών και με τη σύμφωνη γνώμη τους. Τα ανωτέρω πορίσματα έχουν αναπαραχθεί πιστά και δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

3.2.3 Πρόσθετες Ελεγκτικές Εργασίες επί του Ενημερωτικού Δελτίου της ελεγκτικής εταιρείας KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Κατόπιν σχετικής εντολής του Συμβούλου Έκδοσης, διενεργήθηκαν από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή κ. Χαράλαμπο Συρούνη (ΑΜ ΣΟΕΛ 19071) της εταιρείας «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» (ΑΜ ΣΟΕΛ 114), Στρατηγού Τόμπρα 3, 153 42 Αγία Παρασκευή, οι ακόλουθες πρόσθετες ελεγκτικές εργασίες:

Α. Συντάχθηκε έκθεση ελέγχου με ημερομηνία 23.04.2018 επί των πινάκων επιλεγμένων οικονομικών πληροφοριών που αφορά στα ηλεγμένα οικονομικά στοιχεία των χρήσεων 2015-2017 που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο

σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο 805 (ISA 805) (εφεξής «Έκθεση Ελέγχου επί πινάκων επιλεγμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών»), για τους σκοπούς του Ενημερωτικού Δελτίου. Οι εν λόγω πίνακες περιλαμβάνουν επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες των Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας που έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2017, 2016 και 2015. Από τη διενέργεια των εν λόγω διαδικασιών από την KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., όπως περιγράφονται στην από 23.04.2018 έκθεσή της, δεν προέκυψαν ευρήματα που θα καθιστούσαν τις πληροφορίες του Ενημερωτικού Δελτίου, όπου σχετίζονται με τις εν λόγω διαδικασίες και ενότητες, ανακριβείς ή παραπλανητικές.

Β. Συντάχθηκε Έκθεση Διασφάλισης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί της Δήλωσης Επάρκειας Κεφαλαίου Κίνησης της Διοίκησης της Τράπεζας για τους επόμενους 12 μήνες, η οποία διενεργήθηκε βάσει του Διεθνούς Προτύπου Ανάθεσης Εργασιών Διασφάλισης 3000, (βλέπε ενότητα 3.26.2 «Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Με βάση την εργασία της KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., όπως περιγράφεται στην από 23.04.2018 έκθεσή της, από την εξέταση των στοιχείων που της παρασχέθηκαν, η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. εκφράζει το συμπέρασμα ότι η Δήλωση Επάρκειας Κεφαλαίου Κίνησης έχει διατυπωθεί κατάλληλα από τη Διοίκηση, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό 809 και τις αρχές της ESMA για την προετοιμασία δηλώσεων επάρκειας κεφαλαίου κίνησης και τις προτάσεις της ESMA για τη συνεπή εφαρμογή του Κανονισμού 809.

Γ. Συντάχθηκε αναλυτική έκθεση ευρημάτων προσυμφωνημένων διαδικασιών επί επιλεγμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών με ημερομηνία 23.04.2018 που αφορά στην περίοδο από 01.01.2018 έως την 23.04.2018. Οι προσυμφωνημένες ελεγκτικές διαδικασίες επί συγκεκριμένων οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο Ενημερωτικό Δελτίο διενεργήθηκαν σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400, το οποίο ισχύει σε «Αναθέσεις Εκτέλεσης Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Συναφών με τη Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Από τη διενέργεια των εν λόγω διαδικασιών από την KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., όπως περιγράφονται στην από 23.04.2018 έκθεσή της, δεν προέκυψαν ευρήματα που θα καθιστούσαν τις πληροφορίες του Ενημερωτικού Δελτίου, όπου σχετίζονται με τις εν λόγω διαδικασίες και ενότητες, ανακριβείς ή παραπλανητικές.

Οι προαναφερόμενες εκθέσεις της ελεγκτικής εταιρείας KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. αποτελούν έγγραφο στη διάθεση του κοινού (βλέπε ενότητα 3.26.2 «Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου), κατόπιν σχετικής συναίνεσης της εν λόγω ελεγκτικής εταιρείας.

3.3 Φορολογικός Έλεγχος

Η Τράπεζα και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου για τις οποίες έχουν δικαιοδοσία οι ελληνικές φορολογικές αρχές, έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.3943/2011.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 η Τράπεζα έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέγχθηκαν με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και φορολογικά αντικείμενα, τα οποία καθορίζονται στο πρόγραμμα ελέγχου φορολογικής συμμόρφωσης που προβλέπεται στην υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1124/2015 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει. Ο έλεγχος για τη χρήση 2017 για τις θυγατρικές εταιρείες βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί εντός του 2018.

Με το άρθρο 56 του Ν. 4410/03.08.2016 για τις χρήσεις που άρχονται από 01.01.2016 και μετά, η έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού καθίσταται προαιρετική. Ωστόσο πρόθεση της Τράπεζας είναι η συνέχιση λήψης του φορολογικού πιστοποιητικού.

Κατά την 31.12.2017 ο Όμιλος έχει σχηματίσει προβλέψεις για φορολογικούς σκοπούς συνολικού ύψους € 3.820,6 χιλ. Ποσό ύψους € 2,5 εκατ. περίπου αφορά σε ενδεχόμενη μη ανακτησιμότητα παρακρατούμενων φόρων προηγούμενων ετών από το Ελληνικό Δημόσιο επί τόκων ομολόγων ημεδαπών επιχειρήσεων χωρίς την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, για την επιστροφή του οποίου η Τράπεζα έχει ακολουθήσει τη νομική οδό διεκδίκησης της επιστροφής. Σημειώνεται ότι με την υπ' αριθμ. 1463/2014 τελεσιδική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (Τμήμα Β'), στην οποία όμως δεν ήταν διάδικος η Τράπεζα, το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται στην επιστροφή του ποσού των παρακρατούμενων φόρων στα τραπεζικά ιδρύματα από την εν λόγω αιτία. Παρόλα αυτά και μέχρι την τελεσιδικία η Τράπεζα εξακολουθεί να διατηρεί τις ανωτέρω προβλέψεις. Επίσης ποσό € 0,5 εκατ. αφορά σε σχηματισθείσα πρόβλεψη για την καταβολή προμήθειας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατ' εφαρμογή του άρθρου 82 του Ν.4472/2017.

Στη χρήση του 2017 οι σημαντικότερες μεταβολές αναφορικά με τις σχηματισθείσες προβλέψεις αφορούν:

- Ποσό σχηματισθείσας πρόβλεψης € 2,7 εκατ. μειώθηκε για ενέργειες αναδιοργάνωσης και εξομάλυνσης των λειτουργιών της Τράπεζας σε σχέση με το προσωπικό της μέσω της καταβολής φόρου πρόσθετων παροχών προηγούμενων ετών κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 57-61 του Ν.4446/22.12.2016.
- Επιπρόσθετα σχηματίστηκε πρόβλεψη ύψους € 1.039 χιλ. περίπου για την καταβολή προμήθειας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατ' εφαρμογή του άρθρου 82 του Ν.4472/2017. Η Τράπεζα στις 05.09.2017 προέβη στην

καταβολή προμήθειας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου € 539 χιλ. που αφορά την αντίστοιχη προμήθεια για τη χρήση 2016.

- Με την υποβολή και της φορολογικής δήλωσης του έτους 2016 δεν κατέστη δυνατός ο συμψηφισμός του φόρου επί τόκων ομολόγων εκδόσεως του ελληνικού δημοσίου που αφορά στο έτος 2011 και ως εκ τούτου η Τράπεζα δεν έχει πλέον δικαίωμα συμψηφισμού των σχετικών ποσών σε επόμενη χρήση. Για το λόγο αυτό το ποσό της απαίτησης διεγράφη μέσω του σχηματισμένου υπολοίπου της πρόβλεψης για φορολογικούς σκοπούς, το οποίο κατά την 31.12.2017 εμφανίζεται μειωμένο κατά ποσό € 1.243 χιλ., όσο δηλαδή ήταν και η απαίτηση για το έτος 2011.
- Τέλος για την τρέχουσα χρήση σχηματίστηκε επιπλέον πρόβλεψη ύψους € 1 εκατ.

Αναφορικά με τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου ανέλεγκτη φορολογικά είναι η χρήση 2010 η οποία έχει καταστεί οριστική σύμφωνα με τις διατάξεις περί παραγραφής. Επίσης ανέλεγκτη φορολογικά είναι η εταιρεία Attica Bank Properties Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε. για τις χρήσεις 2014 και 2016, η οποία κατά τις χρήσεις αυτές δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του νόμου λόγω κύκλου εργασιών, για να της χορηγηθεί έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης από τους ορκωτούς ελεγκτές.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 του Ν.4046/2012 το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 και μετά των Τραπεζών, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή που λειτουργούν στην Ελλάδα, κατά το μέρος που οφείλεται σε φόρο που έχει παρακρατηθεί επί τόκων ομολόγων ή εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου και ομολόγων ημεδαπών επιχειρήσεων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, συμψηφίζεται με το φόρο εισοδήματος διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη από τη δημιουργία του πιστωτικού υπολοίπου, κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά.

Η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι τυχόν αποτελέσματα φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων χρήσεων των εταιρειών του Ομίλου που μπορεί να προκύψουν, δεν πρόκειται να επηρεάσουν σημαντικά τη χρηματοοικονομική κατάσταση, την περιουσιακή διάρθρωση, την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές της Τράπεζας.

3.4 Επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο αφορούν στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων που έληξαν στις 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, οι οποίες συντάχθηκαν από τον Εκδότη βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και περιλαμβάνονται στις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον Ν.3556/2007.

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την χρήση 2015 είναι εκείνες που δημοσιεύονται ως συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016. Σημειώνεται ότι τα συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 δε διαφέρουν από τα στοιχεία στις δημοσιευμένες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2015.

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την χρήση 2016 είναι εκείνες που δημοσιεύονται ως συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 με τις εξής αναταξινομήσεις:

- Αναταξινόμηση των εξόδων VISA ποσού € 2.723 χιλ. και μισθωμάτων POS ποσού € 700 χιλ. από την κατηγορία «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα» στην κατηγορία «Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες».
- Το κονδύλι «Απομείωση Λοιπών Στοιχείων Ενεργητικού» ποσού € 12.421 χιλ. εμφανίζεται ξεχωριστά μετά τα «Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων» στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2017 αφαιρούμενο από τα «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα».
- Το κονδύλι «Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων» στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 ζημίας ποσού € 40.096 χιλ. έχει αναταξινομηθεί στα κονδύλια «Ζημιές απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» (ζημία ποσού € 40.000 χιλ.) και «Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων εκτός δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» (ζημία ποσού € 96 χιλ.) στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017. Τα εν λόγω κονδύλια στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2017 εμφανίζονται μετά τα «Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων».

Τέλος, οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την χρήση 2017, προέρχονται από τις δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017.

Επιπλέον, επισημαίνονται τα εξής:

- Τα «Κέρδη/Ζημιές ανά μετοχή – βασικά των χρήσεων 2016 - 2017, έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018.
- Η Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για τη χρήση 2017 προέρχεται από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018.

Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2015, έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας την 31.03.2016, έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. την 31.03.2016 και έχουν εγκριθεί από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 27.06.2016. Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας την 27.04.2017, έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. την 27.04.2017 και έχουν εγκριθεί από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 28.07.2017. Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας την 15.03.2018 και έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. την 15.03.2018.

Όλες οι ως άνω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Παραρτήματος Ι (ενότητα 20.1) του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.atticabank.gr.

3.4.1 Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες

3.4.1.1 Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες Χρήσεων 2015 - 2017

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται επιλεγμένα ενοποιημένα στοιχεία αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017:

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΙΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	01.01.- 31.12.2015**	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Καθαρά έσοδα από τόκους	90.496	86.695	86.992
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.084	10.894	10.626
Σύνολο λουπών εσόδων ⁽¹⁾	11.016	6.638	69.011
Εσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	117.595	104.227	166.629
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-46.146	-53.264	-38.554
Σύνολο λουπών εξόδων ⁽²⁾	-42.796	-38.579	-37.562
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	-88.942	-91.843	-76.116
Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων	28.653	12.384	90.513
Ζημίες απομειώσεων ⁽³⁾	-635.636	-52.517	-88.425
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	2.300	-2.198	-953
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	-604.684	-42.331	1.134
Φόρος εισοδήματος	257.859	-7.498	-704
Ζημίες χρήσης μετά φόρων	-346.825	-49.829	430
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής	-346.826	-49.656	430
Δικαιώματα μειοψηφίας	1	-173	0
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή - βασικά (σε €)	-0,2809	-0,0212	0,0002

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Αναφορικά με τα «Κέρδη/Ζημίες ανά μετοχή – βασικά των χρήσεων 2016 - 2017, τα στοιχεία έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018 και για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400. Τα «Κέρδη /Ζημίες ανά μετοχή βασικά για τη χρήση 2015 είναι στοιχεία επεξεργασμένα από τη Τράπεζα και για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

**Τα κονδύλια της συγκριτικής χρήσης 2015 έχουν αναταξινομηθεί ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα κονδύλια των χρήσεων 2016, 2017.

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται: (i) Κέρδη / (Ζημίες) από χρηματοοικονομικές πράξεις, (ii) Κέρδη / (Ζημίες) από πράξεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου και (iii) Λοιπά έσοδα.

⁽²⁾ Περιλαμβάνονται: (i) Γενικά λειτουργικά έξοδα και (ii) Αποσβέσεις.

⁽³⁾ Περιλαμβάνονται και (i) Ζημίες απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων, (ii) Ζημίες απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και (iii) Απομειώσεις λουπών στοιχείων ενεργητικού.

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Ζημιές χρήσης μετά από φόρο εισοδήματος που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-346.825	-49.829	430
Σύνολο αποτελεσμάτων μετά τον φόρο εισοδήματος που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση**	13.327	3.524	-557
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους**	-333.497	-46.305	-127
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής**	-333.498	-46.133	-127
Δικαιώματα μειοψηφίας	1	-173	0

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

**Αναφορικά με τα στοιχεία της χρήσης 2017, έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018 και έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Τα ενοποιημένα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε € 86.992 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι € 86.695 χιλ. τη χρήση 2016 και € 90.496 χιλ. τη χρήση 2015. Πιο αναλυτικά:

Οι τόκοι και τα συναφή έσοδα ανήλθαν σε € 137.302 χιλ. το 2017 έναντι € 143.085 χιλ. το 2016 και € 163.279 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση της τάξης του 15,9% εξαιτίας της μείωσης των τόκων και εσόδων από χορηγήσεις και προκαταβολές σε πελάτες (εκτός Χρηματοδοτικής Μίσθωσης), οι οποίοι από € 125.830 χιλ. το 2015 μειώθηκαν σε € 104.754 χιλ. το 2016 και σε € 95.411 € χιλ. το 2017. Η σωρευτική αυτή μείωση ύψους 24,2% οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση του υπολοίπου των χορηγήσεων εξαιτίας της μεταβίβασης χαρτοφυλακίου ύψους € 1.331 εκατ. σε επενδυτή. Οι τόκοι από αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση ανήλθαν σε € 10.042 χιλ. το 2017 έναντι € 2.385 χιλ. το 2016 και € 2.202 χιλ. το 2015, αύξηση η οποία οφείλεται σε τόκους από ομόλογο ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. το οποίο απέκτησε η Τράπεζα στο πλαίσιο της μεταβίβασης του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Οι τόκοι και τα συναφή έξοδα διαμορφώθηκαν το 2017 σε € 50.310 χιλ. έναντι € 56.391 χιλ. το 2016 και € 72.783 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση ύψους 30,9%. Η σημαντική αυτή μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των τόκων και συναφών εξόδων καταθέσεων πελατών οι οποίοι σημείωσαν σωρευτική μείωση της τάξης του 44,5%. Πιο αναλυτικά, η μείωση των τόκων καταθέσεων πελατών (-16,8%) εντός της χρήσης 2017 οφείλεται κυρίως στη μείωση του μέσου υπολοίπου καταθέσεων κατά € 151 εκατ. εντός του 2017 και στην αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων το οποίο διαμορφώθηκε σε 1,07% για τη χρήση 2017, έναντι 1,14% για το 2016. Σημειώνεται ότι οι προθεσμιακές καταθέσεις αυξήθηκαν την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 από 48,6% σε 51,2%. Η μείωση των τόκων καταθέσεων πελατών (-33,3%) εντός της χρήσης 2016 οφείλεται κυρίως την αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων, το οποίο διαμορφώθηκε σε 1,14% για τη χρήση 2016, έναντι 1,65% για το 2015, τη μείωση των καταθέσεων κατά € 250 εκατ. εντός του 2016 και της αλλαγής της κατανομής των καταθέσεων με μείωση των προθεσμιακών καταθέσεων. Οι τόκοι προς Πιστωτικά Ιδρύματα παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά την αντίστοιχη περίοδο εξαιτίας της σημαντικής άντλησης κεφαλαίων από το Ευρωσύστημα μέσω του ELA.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net Interest Margin), υπολογιζόμενο ως ο λόγος καθαρών τόκων προς τη μέση τιμή των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού - παθητικού για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 διαμορφώθηκε σε 2,92%, 2,94% και 3,01% αντίστοιχα.

Η μείωση στα έσοδα από τόκους των στοιχείων ενεργητικού κατά τη χρήση 2017 σε σχέση με τη χρήση 2016 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από δάνεια κατά € 13.258 χιλ. Αντίθετα, τα καθαρά έσοδα από τόκους από χρεόγραφα αυξήθηκαν κατά € 7.609 χιλ. Η συνολική μεταβολή διαμορφώθηκε σε μείωση ύψους € 5.783 χιλ. και αφορούσε μείωση κατά € 8.570 χιλ. λόγω μεταβολής όγκου και αύξηση κατά € 2.787 χιλ. λόγω μεταβολής επιτοκίου.

Η μείωση στα έσοδα από τόκους των στοιχείων ενεργητικού κατά τη χρήση 2016 σε σχέση με τη χρήση 2015 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από δάνεια κατά € 20.297 χιλ. Η συνολική μεταβολή διαμορφώθηκε σε μείωση ύψους € 20.194 χιλ. και αφορούσε αύξηση κατά € 7.765 χιλ. λόγω μεταβολής όγκου και μείωση κατά € 27.959 χιλ. λόγω επιτοκιακής μεταβολής.

Τα έξοδα από τόκους των στοιχείων παθητικού σημείωσαν συνολική μείωση ύψους 6.081 χιλ. το 2017 σε σχέση το 2016 εξαιτίας κατά κύριο λόγο της μείωσης των εξόδων τόκων για καταθέσεις πελατών κατά € 6.993. Η μείωση στα έξοδα τόκων για τα στοιχεία παθητικού ανήλθε σε € 16.393 χιλ. κατά τη χρήση 2016 έναντι της χρήσης 2015 και οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των εξόδων τόκων για καταθέσεις πελατών κατά € 20.765 χιλ.

Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν σε € 20.475 χιλ. το 2017 έναντι € 16.110 χιλ. το 2016 και € 19.162 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση της τάξης του 6,8%. Οι προμήθειες από χορηγήσεις μειώθηκαν από € 4.250 χιλ. το 2016 σε € 3.386 χιλ. το 2017, γεγονός το οποίο οφείλεται στην απουσία πιστωτικής επέκτασης σε συνδυασμό με τη μεταφορά ενήμερων χορηγήσεων σε καθεστώς οριστικής καθυστέρησης εντός της χρήσης 2017.

Τα έσοδα από λοιπές προμήθειες, οι οποίες αφορούν προμήθειες που προήλθαν από τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων που μεταβιβάστηκε στον επενδυτή, καθώς και από τις προμήθειες των τερματικών POS, αυξήθηκαν σημαντικά και από € 2.667 χιλ. το 2015 ανήλθαν σε € 3.606 χιλ. το 2016 και € 9.372 χιλ. το 2017.

Τα έξοδα από αμοιβές και προμήθειες διαμορφώθηκαν το 2017 σε € 9.849 χιλ. έναντι € 5.216 χιλ. το 2016 και € 3.078 χιλ. το 2015, παρουσιάζοντας σημαντική σωρευτική αύξηση εξαιτίας των αυξημένων προμηθειών προς τη Visa & Visa International καθώς και των καταβαλλόμενων προμηθειών από τη μίσθωση τερματικών POS, οι οποίες για λόγους καλύτερης λογιστικής απεικόνισης αναταξινόμηθηκαν από την κατηγορία «Γενικά λειτουργικά έξοδα» στην κατηγορία «Έξοδα προμηθειών» εντός της χρήσης 2017. Για λόγους συγκρισιμότητας η ίδια αναταξινόμηση αποτυπώθηκε και στα μεγέθη της συγκριτικής χρήσης. Οι προμήθειες διαχείρισης χαρτοφυλακίου ύψους € 1.091 χιλ. κατά τη χρήση 2015 αφορούν προμήθειες αμοιβαίου κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (Zaitech Fund I, Zaitech Fund II).

Τα ενοποιημένα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε € 10.626 χιλ. για τη χρήση 2017 έναντι € 10.894 χιλ. τη χρήση 2016 και € 16.084 χιλ. τη χρήση 2015.

Στα λοιπά έσοδα της χρήσης 2017 περιλαμβάνεται τίμημα μεταβίβασης χαρτοφυλακίου μέσω τιτλοποίησης ύψους € 70.000 χιλ.

Στο κονδύλι «Ζημιά Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων» αφορά προβλέψεις για επισφαλείς χορηγήσεις.

Για τη χρήση 2015, οι προβλέψεις ανήλθαν σε € 628.000 χιλ. εκ των οποίων € 96.320 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και € 531.680 χιλ. επιχειρηματικά δάνεια. Τα αποτελέσματα της χρήσης 2015 επιβαρύνθηκαν με μεγάλο ύψος προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις εξαιτίας της Άσκησης Ελέγχου της Ποιότητας Στοιχείων του Ενεργητικού («Asset Quality Review») και των ασκήσεων προσωμείωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») που πραγματοποιήθηκαν στον Όμιλο από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Για τη χρήση 2016, οι προβλέψεις απομείωσης δανείων ανήλθαν σε € 40.000 χιλ. εκ των οποίων ποσό € 6.521 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και € 33.479 χιλ. προβλέψεις επιχειρηματικών δανείων. Το κονδύλι «Ζημιά Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων» αυξήθηκε σημαντικά το 2017 σε σχέση με το 2016 λόγω των αυξημένων προβλέψεων για επισφαλείς χορηγήσεις και διαμορφώθηκε στο ποσό των € 73.500 χιλ., εκ του οποίου ποσό € 19.474 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και € 54.026 χιλ. προβλέψεις επιχειρηματικών δανείων.

Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού της χρήσης 2016 αυξήθηκαν κατά ποσοστό 15,4% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εξαιτίας της επιβάρυνσης από το κόστος της εθελουσίας εξόδου ύψους € 4,7 εκατ. καθώς και της επιβάρυνσης από τις αποχωρήσεις στελεχών των εταιρειών του Ομίλου ύψους € 785 χιλ. περίπου. Αντίθετα, τη χρήση 2017, σημείωσαν μείωση ύψους 27,6% σε σχέση με το 2016 εξαιτίας του προγράμματος εθελουσίας εξόδου που έλαβε χώρα τη χρήση 2016. Αν αφαιρεθεί το μη επαναλαμβανόμενο κόστος εθελουσίας εξόδου ύψους € 4,75 εκατ., η μείωση ήταν της τάξης του 20,6%.

Οι δαπάνες για αμοιβές και έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκαν σε 38.554 χιλ. κατά το 2017, μειωμένες κατά ποσοστό 27,6% συγκριτικά με το 2016 εξαιτίας υπογραφής της νέας ΕΣΣΕ.

Το ενοποιημένο αποτέλεσμα προ φόρων για το 2017 διαμορφώθηκε σε κέρδη ύψους € 1.134 χιλ. έναντι ζημιών ύψους € 42.331 χιλ. το 2016. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται κυρίως στο έκτακτο έσοδο ύψους € 70 εκατ. από τη μεταβίβαση χαρτοφυλακίου δανείων. Αναφορικά με την ολοκλήρωση της εν λόγω μεταβίβασης βλέπε και υποενότητα «Τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων» της ενότητας 3.5.2 «Σημαντικά Γεγονότα» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Οι ζημίες προ φόρων για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 42.331 χιλ. παρουσίασαν σημαντική μείωση σε σχέση με το 2015 (€ 604.684 χιλ.), η οποία οφείλεται κυρίως στη μεγάλη μείωση των ζημιών απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων οι οποίες από € 629.006 χιλ. το 2015 διαμορφώθηκαν σε € 40.096 χιλ. το 2016.

Τα καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας ανήλθαν σε κέρδη ύψους € 430 χιλ. για τη χρήση 2017 και ζημίες ύψους € 49.656 χιλ. και € 346.826 χιλ. για τις χρήσεις 2016 και 2015 αντίστοιχα.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα επιλεγμένα ενοποιημένα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου της 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	6.566	2.613	3.536
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.757.428	2.776.959	2.192.074
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	63.303	50.737	573.147
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	389.466	377.243	376.402
Σύνολο λοιπών στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	442.912	392.718	412.514
Σύνολο ενεργητικού	3.669.256	3.605.149	3.560.371

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.768	1.025.342	943.451
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.142.503	1.892.750	1.924.131
Σύνολο λουτών υποχρεώσεων ⁽²⁾	62.775	53.152	60.085
Σύνολο υποχρεώσεων	2.989.046	2.971.244	2.927.667
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής ⁽³⁾	678.777	632.644	632.705
Δικαιώματα μειοψηφίας	1.433	1.261	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	680.210	633.905	632.705
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	3.669.256	3.605.149	3.560.371

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

(1) Περιλαμβάνονται: (i) Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, (ii) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις, (iii) Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις, (iv) Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις, (v) Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (vi) Επενδύσεις σε ακίνητα, (vii) Άυλα περιουσιακά στοιχεία, (viii) Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.

(2) Περιλαμβάνονται: (i) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις, (ii) Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού, (iii) Λοιπές προβλέψεις, (iv) Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, (v) Λοιπές υποχρεώσεις.

(3) Περιλαμβάνονται: 286.285.714 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 έκαστη, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας.

Το συνολικό ενεργητικό του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 3.560.371 χιλ. την 31.12.2017 έναντι € 3.605.149 χιλ. την 31.12.2016 και € 3.669.256 χιλ. την 31.12.2015.

Το μεγαλύτερο ποσό των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων του Ομίλου αφορά καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα. Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρείται μείωση του εν λόγω λογαριασμού κατά την 31.12.2017 κατά € 2.181 χιλ. (44,7%) σε σχέση με την 31.12.2016, καθώς και μείωση την 31.12.2016 έναντι της 31.12.2015, κατά € 4.702 χιλ. (49,1%). Η μείωση αυτή στη τριετία οφείλεται κυρίως στη μείωση και μηδένιση το 2015 και 2016 των καταθέσεων προθεσμίας διατραπεζικής στο πλαίσιο εξομάλυνσης της παροχής ρευστότητας από την ΕΚΤ προς το εγχώριο τραπεζικό σύστημα με αποτέλεσμα τη μείωση της ανάγκης άντλησης ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την απόσυρση μέρους των τοποθετήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε προθεσμιακές καταθέσεις. Επίσης, οι καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα αφορούσαν κάλυψη αναγκών ρευστότητας πέραν αυτής που αντλήθηκε μέσω της ΕΚΤ και παρουσίασαν μείωση την 31.12.2017 της τάξεως του 44,8% καθώς και μείωση την 31.12.2016 της τάξεως του 49,0% περίπου σε σχέση με την 31.12.2015.

Ο λογαριασμός Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων παρουσίασε μείωση από € 6.566 χιλ την 31.12.2015 σε € 2.613 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 3.536 χιλ. την 31.12.2017.

Το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2017 σημείωσε σημαντική μείωση σε σχέση με την 31.12.2016 και ανήλθε σε € 2.666.741 χιλ. μειωμένο κατά 33,1% κυρίως λόγω της τιτλοποίησης και αποαναγνώρισης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων εντός της χρήσης 2017. Κύριες κατηγορίες δανείων που συνέβαλαν σε αυτή τη μεταβολή είναι τα δάνεια προς τον κλάδο εμπορίου (μείωση 52,5%), προς τη βιομηχανία (μείωση 45,6%), προς τον κατασκευαστικό κλάδο (μείωση 36,8%) καθώς και η χρηματοδοτική μίσθωση (μείωση 53,5%). Το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (μετά προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2017 ανήλθε σε € 2.192.074 χιλ. έναντι € 2.776.959 χιλ. την 31.12.2016. Το μέσο επιτόκιο χορηγήσεων διαμορφώθηκε σε 3,7% το 2017 έναντι 3,5% το 2016 και 4,0% το 2015. Ο λογαριασμός Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση ανήλθε σε € 63.303 χιλ. την 31.12.2015, € 50.737 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 573.147 χιλ. την 31.12.2017. Η σημαντική αύξηση των χρηματοοικονομικών μέσων διαθέσιμων για πώληση την 31.12.2017 οφείλεται στο ομόλογο ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. που προέκυψε από την τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 3156/2003. Κατά την προαναφερόμενη τριετία, ο Όμιλος προέβη στην επαναταξινόμηση ομολογιών από το «Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο» στα «Χρηματοοικονομικά μέσα Διαθέσιμα για Πώληση», εύλογης και λογιστικής αξίας κατά την 31.12.2015, ύψους € 16.222 χιλ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το κέρδος που προέκυψε από την αποτίμηση των ομολόγων κατά την 31.12.2015 ύψους € 817 χιλ. και κατά την 31.12.2016 ύψους € 1.196,21 χιλ. να καταχωρηθεί απευθείας στο λογαριασμό αποθεματικού των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων της κατηγορίας των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εξέτασε τις εν γένει επενδύσεις και συμμετοχές στις οποίες περιλαμβάνονται ομόλογα, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και λοιπές συμμετοχές, ως προς τις ενδείξεις απομείωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 και αναγνώρισε ζημία απομείωσης των εν λόγω τίτλων στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης ύψους € 96 χιλ. για το 2016 και € 1 εκατ. για το έτος 2015. Κατά το δ' τρίμηνο του 2016 ο Όμιλος προέβη σε πώληση των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού παρουσίασαν μείωση από € 442.912 χιλ. την 31.12.2015 σε € 392.718 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 412.514 χιλ. την 31.12.2017.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα» ανήλθαν σε € 943.451 χιλ. την 31.12.2017 έναντι € 1.025.342 χιλ. την 31.12.2016 και € 783.768 χιλ. την 31.12.2015 και περιλαμβάνει κυρίως τοποθετήσεις άλλων τραπεζών. Ο υπολογαριασμός «Καταθέσεις προθεσμίας διατραπεζικής» αφορά σε διατραπεζικές αναλήψεις από τον ΕΛΑ καθώς επίσης και σε αναλήψεις από λοιπά πιστωτικά ιδρύματα ύψους € 14 εκατ. περίπου. Η αύξηση του ΕΛΑ τη χρήση 2016 οφείλεται στην εκροή καταθέσεων που παρατηρήθηκε στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος εξαιτίας επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls). Η μείωση του ΕΛΑ τη χρήση 2017 οφείλεται στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Όσον αφορά στις καταθέσεις προθεσμίας εκτός διατραπεζικής αυτές αφορούν σε αναλήψεις από λοιπά πιστωτικά ιδρύματα.

Σημειώνεται ότι οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις διαμορφώθηκαν σε 389.466 χιλ. την 31.12.2015, σε € 377.243 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 376.402 χιλ. την 31.12.2017. Το υπόλοιπο την 31.12.2017 αφορά κατά κύριο λόγο απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους λόγω απόσβεσης προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου Ν.4465/2017 που προέκυψαν από τη μεταβίβαση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Για τις χρήσεις 2015 και 2016, το κονδύλι αφορά σε αναβαλλόμενους φόρους που προέκυψαν από απομείωση αξίας χορηγήσεων.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Υποχρεώσεις προς πελάτες» διαμορφώθηκε σε € 2.142.503 χιλ. την 31.12.2015, € 1.892.750 χιλ. την 31.12.2016 και € 1.924.131 χιλ. την 31.12.2017 παρουσιάζοντας οριακή αύξηση ύψους 1,7% την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 και 11,7% την 31.12.2016 σε σχέση με την 31.12.2015. Η μείωση 31.12.2016 σε σχέση με την 31.12.2015 οφείλεται στην εκροή καταθέσεων λόγω της επιβολής των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, της πολιτικής αβεβαιότητας και της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης. Κατά την 31.12.2017 ποσοστό 60,0% (60,6% την 31.12.2016 και 63,5% την 31.12.2015) του εν λόγω λογαριασμού αφορούσε καταθέσεις ιδιωτών πελατών υποδεικνύοντας τη σημαντική καταθετική βάση της Τράπεζας. Το μέσο επιτόκιο καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 1,1% το 2017 και ομοίως το 2016 έναντι 1,6% το 2015.

Οι λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 13% την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 κυρίως λόγω της αύξησης των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού, ενώ μειώθηκαν κατά 4,3% σε σχέση με την 31.12.2015.

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κατά την 31.12.2017 εμφανίζονται οριακά μειωμένα και ανήλθαν σε € 632.705 χιλ. έναντι € 633.905 χιλ. την 31.12.2016 και € 680.210 χιλ. την 31.12.2015.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται επιλεγμένα στοιχεία των ταμειακών ροών του Ομίλου για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017:

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ			
(Ποσά σε € 000)*	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Καθαρή ταμειακή εισροή (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες	-687.567	-19.645	448.732
Καθαρή ταμειακή εισροή (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες	16.795	8.745	-455.802
Καθαρή ταμειακή εισροή (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	579.429	0	0
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	-91.343	-10.900	-7.070
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	150.484	59.141	48.241
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	59.141	48.241	41.171

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

3.4.1.2 Επιλεγμένοι Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Στην παρούσα ενότητα, η Τράπεζα παρουσιάζει ορισμένους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης («Alternative Performance Measures», βάσει των ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures της 5/10/2015) εκτός Δ.Π.Χ.Α. που απορρέουν από τις οικονομικές της καταστάσεις. Οι εν λόγω δείκτες χρησιμοποιούνται ευρέως από πιστωτικά ιδρύματα. Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υποκαθιστούν άλλα μεγέθη που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Δ.Π.Χ.Α., καθώς και άλλους ιστορικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Η Διοίκηση δηλώνει ότι ο τρόπος που υπολογίζει τους παρακάτω δείκτες μπορεί να διαφέρει από τον τρόπο που ο υπολογισμός αυτός γίνεται από άλλες εταιρείες / ομίλους, τριετία με συνέπεια σε όλες τις οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει, αλλά και σε κάθε άλλη χρηματοοικονομική ανάλυση που δημοσιοποιεί. Ο τρόπος υπολογισμού των δεικτών αυτών παρατίθεται στη συνέχεια.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης του Ομίλου, οι οποίοι υπολογίσθηκαν με βάση τα οικονομικά στοιχεία των χρήσεων 2015-2017:

Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης			
	2015	2016	2017
Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου τρέχουσας χρήσης / Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	83,3%	39,3%	76,1%
Κέρδη / (Ζημιές) μετά φόρων / Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	-294,9%	-49,0%	0,4%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2,4%	2,4%	2,4%
Δείκτης Κόστους προς Έσοδα	81,3%	85,7%	78,8%
Δανειακό χαρτοφυλάκιο και ποιότητα χαρτοφυλακίου			
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους (απομείωση αξίας δανείων) (€ χιλ.) ⁽¹⁾	1.170.188	1.207.658	474.667
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (προ προβλέψεων (€ χιλ.) ⁽²⁾	3.927.616	3.984.617	2.666.741
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς συνολικά	50,9%	53,0%	32,9%
Δείκτης κάλυψης μη εξυπηρετούμενων δανείων	58,5%	57,2%	54,2%
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα προς συνολικά δάνεια	56,5%	61,0%	44,6%
Δείκτης κάλυψης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων	52,8%	49,7%	39,9%
Ρευστότητα			
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις) / Υποχρεώσεις προς πελάτες	128,7%	146,7%	113,9%
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (προ προβλέψεων) / Υποχρεώσεις προς πελάτες	183,3%	210,5%	138,6%
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις) / Σύνολο Ενεργητικού	75,1%	77,0%	61,6%
Συσσωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους / Δάνεια και απαιτήσεις πελατών προ προβλέψεων	29,8%	30,3%	17,8%
Δείκτες RoA & RoE			
Αποδοτικότητα Ενεργητικού μετά φόρων (RoA)	-9,1%	-1,4%	0,0%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων μετά φόρων RoE	-51,0%	-7,9%	0,1%
Πληροφορίες για τις μετοχές			
Κοινές μετοχές (τέλος περιόδου) ⁽³⁾	2.339.353.394	2.339.353.394	2.339.353.394
Κοινές μετοχές (τέλος περιόδου - μετά το Reverse Split)*	164.975.557	164.975.557	164.975.557
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών €**	87.085.514	164.975.530	164.975.530
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/ζημιές ανά μετοχή (€)***,	-3,9825	-0,3009	0,0026

*Αριθμός κοινών μετοχών των χρήσεων 2015-2017 προσαρμοσμένος προκειμένου να απεικονιστεί στα κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή το reverse split που αποφάσισε την 22.12.2017 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας

**Μετά το reverse split. Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των μετοχών έχει υπολογιστεί για το σύνολο της υπό εξέταση περιόδου σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 33.

(***)Μετά το reverse split. Τα βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των Κερδών/(Ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφιστάμενων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από τις εταιρίες του Ομίλου, κοινών μετοχών της Τραπέζης, κατά την ίδια περίοδο. Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφιστάμενων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικές εκδοθησόμενες κοινές μετοχές.

1. Αναφέρεται στη σημείωση 18.1 των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2016 και 2017.

2. Αναφέρεται στη σημείωση 18.1 των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2016 και 2017.

3. Αναφέρεται στην από 02.04.2018 ανακοίνωση της Τράπεζας αναφορικά με τα οικονομικά στοιχεία της χρήσης 2017. Τα στοιχεία της χρήσης 2015, αφορούν σε επεξεργασία στοιχείων από τη Τράπεζα.

Πηγή: Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα. Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα για τις χρήσεις 2015-2017 έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805, με εξαίρεση τα οικονομικά στοιχεία «Αποδοτικότητα Ενεργητικού μετά φόρων (RoA)», «Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα προς συνολικά δάνεια», «Δείκτης κάλυψης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» και «Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μετά φόρων (RoE)», «Κοινές μετοχές (τέλος περιόδου μετά το reverse split)», «Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/ζημιές ανά μετοχή», και «Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών», για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Στον κατωτέρω πίνακα εμφανίζεται ο τρόπος υπολογισμού του μέσου όρου Ενεργητικού, των Συνολικών εξόδων (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εξόδων) και των Συνολικών εσόδων (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εσόδων) καθώς και των Προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου τρέχουσας χρήσης, τα οποία προκύπτουν έμμεσα από τις οικονομικές καταστάσεις:

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ/ΜΕΓΕΘΩΝ			
	2015	2016	2017
Ενεργητικό τέλους χρήσης	3.669.256	3.605.149	3.560.371
Ενεργητικό προηγούμενης χρήσης	3.956.299	3.669.256	3.605.149
Μ.Ο.Ενεργητικού ⁽¹⁾	3.812.778	3.637.203	3.582.760
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-46.146	-53.264	-38.554
Γενικά λειτουργικά έξοδα ⁽³⁾	-43.863	-32.374	-31.051
Αποσβέσεις	-5.563	-6.205	-6.511
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	-95.572	-91.843	-76.116
Μείον: Μη επαναλαμβανόμενα έξοδα ⁽²⁾		- 4.725	
Σύνολο λειτουργικών εξόδων (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εξόδων)	-95.572	-87.118	-76.116
Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	117.595	104.227	166.629
Μείον: Μη επαναλαμβανόμενα έσοδα ⁽³⁾		2.559	70.000
Σύνολο εσόδων από λειτουργικές δραστηριότητες (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εσόδων)	117.595	101.668	96.629
Δείκτης Κόστους προς Έσοδα	81,3%	85,7%	78,8%
Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου τρέχουσας χρήσης			
Απομείωση δανείων ⁽⁴⁾	628.000	40.000	73.500
Μείον: Επίπτωση AQR ⁽⁵⁾	530.000	0	0
Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου τρέχουσας χρήσης	98.000	40.000	73.500

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή – Λογιστή, πλην των αδροισμάτων που παρατίθενται.

Ο εν λόγω πίνακας έχει ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805.

(1) Ο Μέσος όρος ενεργητικού προκύπτει από το άθροισμα του Ενεργητικού τέλους χρήσης με το Ενεργητικό Προηγούμενης χρήσης διαφερόμενο με το δύο.

(2) Τη χρήση 2016 έχει αφαιρεθεί από τα Συνολικά Έξοδα το μη επαναλαμβανόμενο έξοδο του κόστους προγράμματος εθελουσίας εξόδου βλ. σημείωση 11 των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017.

(3) Τη χρήση 2017 ως μη επαναλαμβανόμενο έσοδο θεωρείται το κέρδος που προέκυψε ως τίμημα της συναλλαγής από την πώληση του χαρτοφυλακίου τιτλοποιημένων δανείων ποσού € 1.132 εκατ. περίπου για τη δε χρήση 2016 το χρηματοοικονομικό κέρδος από την επιστροφή κεφαλαίου από τη VISA Inc βλ. σημείωση 18.4 και 8, αντίστοιχα, των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017.

(4) Αναφέρεται στη σημείωση 19 των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2016 και 2017.

(5) Το εν λόγω κονδύλι είναι μη επαναλαμβανόμενο και αφορά στην επίπτωση από την αξιολόγηση της ποιότητας του ενεργητικού (AQR), στην οποία υπεβλήθησαν όλες οι τράπεζες το 2015.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου τρέχουσας χρήσης / Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	Ο δείκτης παρουσιάζει τη σχέση των Προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου που διενεργήθηκαν την τρέχουσα χρήση προς τα Συνολικά έσοδα (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εσόδων)
Κέρδη /(Ζημίες) μετά φόρων / Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	Ο δείκτης παρουσιάζει τη σχέση του Κέρδη /(Ζημίες) μετά φόρων προς τα συνολικά έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εσόδων)
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Υπολογίζεται ως ο λόγος των ετήσιων Καθαρών Εσόδων από τόκους προς το μέσο υπόλοιπο του Συνόλου Ενεργητικού. Το μέσο υπόλοιπο του Συνόλου Ενεργητικού υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του συνόλου των στοιχείων του Ενεργητικού στο τέλος της υπό εξέταση χρήσεως και του Συνόλου Ενεργητικού στο τέλος της προηγούμενης χρήσεως.
Δείκτης Κόστους προς Έσοδα	Υπολογίζεται ως ο λόγος των Συνολικών Εξόδων (αφαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εξόδων) προς τα Συνολικά Έσοδα (αφαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων εσόδων)
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς συνολικά	Ο λόγος των Μη εξυπηρετούμενων δανείων προς το Σύνολο των δανείων και απαιτήσεων προ απομειώσεων στο τέλος της χρήσεως.
Δείκτης Κάλυψης μη εξυπηρετούμενων δανείων	Ο λόγος των Συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης για δάνεια και λοιπές απαιτήσεις προς το Σύνολο των μη εξυπηρετούμενων δανείων.
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις) / Υποχρεώσεις προς πελάτες	Υπολογίζεται ως ο λόγος των δανείων και προκαταβολών σε πελάτες (μετά από προβλέψεις) προς τις υποχρεώσεις προς πελάτες
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (προ προβλέψεων) / Υποχρεώσεις προς πελάτες	Υπολογίζεται ως ο λόγος των Δανείων και προκαταβολών σε πελάτες (προ προβλέψεων) προς τις Υποχρεώσεις προς πελάτες
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)/ Σύνολο Ενεργητικού	Υπολογίζεται ως ο λόγος των Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά τις απομειώσεις προς το Σύνολο Ενεργητικού
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα προς συνολικά δάνεια	Ο λόγος των Μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) προς το Σύνολο των δανείων και απαιτήσεων προ απομειώσεων στο τέλος της χρήσεως.
Δείκτης κάλυψης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων	Ο λόγος των Συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης για δάνεια και λοιπές απαιτήσεις προς το Σύνολο των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων (NPE).
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους / Δάνεια και	Υπολογίζεται ως ο λόγος των προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

προκαταβολές σε πελάτες προ απομειώσεων	(απομείωση αξίας δανείων) προς τα δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες προ προβλέψεων.
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (RoA)	Υπολογίζεται ως ο λόγος των ετήσιων Καθαρών κερδών / ζημιών μετά φόρων, που αναλογούν στους Ιδιοκτήτες της μητρικής προς το μέσο υπόλοιπο του Συνόλου Ενεργητικού. Το μέσο υπόλοιπο του Συνόλου Ενεργητικού υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του Συνόλου Ενεργητικού στο τέλος της χρήσεως υπό εξέταση και του Συνόλου Ενεργητικού στο τέλος της προηγούμενης χρήσεως.
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	Υπολογίζεται ως ο λόγος των Κερδών / (Ζημιές) Χρήσης μετά φόρων προς τα Συνολικά Ίδια Κεφάλαια.

Πηγή: Ο εν λόγω πίνακας έχει ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805, με εξαίρεση τα στοιχεία «Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα προς συνολικά δάνεια», «Δείκτης κάλυψης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων», «Αποδοτικότητα Ενεργητικού μετά φόρων (RoA)», «Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μετά φορών (RoE)» και «Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών», για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου για τις χρήσεις 2015-2017, που προβλέπονται και αποστέλλονται στην ΤτΕ:

ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ			
	2015	2016	2017
Κεφαλαιακοί δείκτες			
Δείκτης Common Equity Tier I	17,0%	14,8%	14,7%
Δείκτης Βασικών Κεφαλαίων (Tier I)	17,0%	14,8%	14,7%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Tier I + Tier II)	17,0%	14,8%	14,7%
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού (€ χιλ.)	3.355.566	3.470.575	3.422.479
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (€ χιλ.)	1.999.675	2.112.315	876.200
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) (€ χιλ.)	2.218.036	2.432.314	1.189.185

Πηγή: Ο εν λόγω πίνακας έχει ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805, με εξαίρεση τα οικονομικά στοιχεία «Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα» για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Δείκτης Common Equity Tier I	Κύρια βασικά Ίδια Κεφάλαια (Common Equity Tier I) / Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων Ενεργητικού (και τα δύο όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority - EBA)
Δείκτης Core Tier I	Κύρια βασικά Ίδια Κεφάλαια (Core Tier I) / Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού (και τα δύο όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority - EBA)
Δείκτης Βασικών Κεφαλαίων (Tier I)	Βασικά κεφάλαια (Tier I) / Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων Ενεργητικού (και τα δύο όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority - EBA)
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Tier I + Tier II)	Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια / Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων Ενεργητικού (και τα δύο όπως ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority - EBA)
Σύνολο σταθμισμένου Ενεργητικού	Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού ισούται με το Σταθμισμένο Ενεργητικό για πιστωτικό κίνδυνο συν το Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον κίνδυνο αγοράς και το Σταθμισμένο Ενεργητικό για το λειτουργικό κίνδυνο (όπως ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority - EBA)
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Ένα δάνειο θεωρείται μη εξυπηρετούμενο εάν είναι σε καθυστέρηση πάνω από 90 ημέρες ή εάν βρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες. Επιπλέον, παύει να θεωρείται μη εξυπηρετούμενο, εάν μία από τις ακόλουθες συνθήκες ικανοποιούνται: α) επαναδιαπραγμάτευση των αρχικών όρων και ρύθμιση και β) αποπληρωμή των καθυστερημένων άνω των 90 ημερών οφειλών. Η Τράπεζα αναφέρει τα εν λόγω ποσά στην ΤτΕ κάθε ανά τρίμηνο

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Η ΠΕΕ 42/30.5.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων», όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 47/9.2.2015 επιβάλλει στα πιστωτικά ιδρύματα την παρακολούθηση και παραγωγή πληροφόρησης αναφορικά με τα μη – εξυπηρετούμενα ανοίγματα. Επισημαίνεται ότι η έννοια των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων προσδιορίζεται από τα τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority – EBA) με ομοιόμορφο τρόπο για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κυριότερη διαφορά των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων σε σχέση με τον ορισμό των δανείων σε καθυστέρηση έγκειται στο γεγονός ότι στα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα περιλαμβάνονται και ανοίγματα που είναι μεν ενήμερα ή εμφανίζουν κατά την ημερομηνία αναφοράς καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών, αλλά υπάρχουν ενδείξεις ότι ο οφειλέτης ενδέχεται τελικά να μη μπορέσει να εκπληρώσει πλήρως τις δανειακές υποχρεώσεις του.

Πιο συγκεκριμένα η Τράπεζα διαχωρίζει και παρακολουθεί χωριστά τα Μη-Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE) τα οποία αποτελούνται από τα εξής επιμέρους στοιχεία

Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)

- **Ανοίγματα σε αθέτηση (Defaulted Exposures):** Αποτελούν ανοίγματα με καθυστέρηση > 90 ημερών, η οποία ικανοποιεί επιπροσθέτως και τα κριτήρια σημαντικότητας τα οποία έχει ορίσει η Τράπεζα (materiality criteria). Από την εν λόγω κατηγορία εξαιρούνται οι περιπτώσεις αθετήσεων οι οποίες οφείλονται αποκλειστικά στις προδιαγραφές του πληροφοριακού συστήματος (technical defaults) και τα αναδιρθρωμένα ανοίγματα τα οποία τηρούν τους όρους της αναδιάρθρωσης για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους (probation period).
- **Ανοίγματα αβέβαιης είσπραξης (Unlikely to pay):** Αποτελούν ανοίγματα τα οποία δεν εμφανίζουν τις προϋποθέσεις κατάταξης στην κατηγορία Ανοιγμάτων σε αθέτηση αλλά υπάρχουν ενδείξεις ότι ο οφειλέτης ενδέχεται τελικά να μη μπορέσει να εκπληρώσει πλήρως τις δανειακές υποχρεώσεις του χωρίς τη ρευστοποίηση των σχετιζόμενων εξασφαλίσεων. Αν ο πελάτης έχει ένα σημαντικό ποσοστό των ανοιγμάτων του σε αθέτηση τότε το σύνολο των ανοιγμάτων του εντός και εκτός ισολογισμού θεωρούνται ως μη-εξυπηρετούμενα. Για τα επιχειρηματικά δάνεια το ποσοστό μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων υπολογίζεται σε επίπεδο πελάτη ενώ για τα δάνεια ιδιωτών υπολογίζεται σε επίπεδο δανείου. Οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατατάσσονται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο.

3.5 Πληροφορίες για την Τράπεζα

Η ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με διακριτικό τίτλο ATTICA BANK είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 255501000 (πρώην Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών (ΑΡΜΑΕ) 6067/06/Β/86/06) και λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/20 περί Ανωνύμων Εταιρειών, όπως ισχύει σήμερα, τις διατάξεις των νόμων περί Πιστωτικών Ιδρυμάτων Ν.4261/2014 και Ν.3601/2007, ως ισχύουν και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων (βλέπε ενότητα 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Σημειώνεται ότι η αρχική επωνυμία της Τράπεζας ήταν «ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και άλλαξε στη σημερινή σύμφωνα με την από 20.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας που εγκρίθηκε με την απόφαση Κ2-15053/02.01.2009, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύου. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καταστατικού η αρχική διάρκεια της Τράπεζας είχε ορισθεί σε εκατό χρόνια και άρχισε από της ημερομηνίας δημοσίευσής του αρχικού καταστατικού, ήτοι από 5ης Φεβρουαρίου 1925 και έληγε την 4η Φεβρουαρίου 2025. Με την από 20.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας που εγκρίθηκε με την απόφαση Κ2-15053/02.01.2009 του Υπουργείου Ανάπτυξης, η διάρκεια της Τράπεζας παρετάθη κατά 50 χρόνια, ήτοι μέχρι την 4η Φεβρουαρίου 2075. Έδρα της Τράπεζας είναι ο Δήμος Αθηναίων, οδός Ομήρου 23, Τ.Κ. 10672, τηλ. 210 3669000.

3.5.1 Ιστορικό και ανάπτυξη της Τράπεζας

Η ιστορική εξέλιξη και η ανάπτυξη της ATTICA BANK από ιδρύσεως έως σήμερα έχει ως ακολούθως :

- Το 1925 ιδρύεται η ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ από Πειραιώτες βιομήχανους και εμπόρους με έδρα τον Πειραιά.
- Στα μέσα της δεκαετίας 1930-1940 η ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ανέστειλε τις δραστηριότητες της, οι οποίες είχαν σαν κύριο σκοπό την προεξόφληση ομολόγων των προσφύγων, δεκαετούς διάρκειας.
- Το 1964 η ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ εξαγοράστηκε από τον όμιλο εταιρειών της Εμπορικής Τράπεζας και κατά το ίδιο έτος εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
- Το 1972 η γαλλική τράπεζα Banque Nationale de Paris αγόρασε το 39% της Τράπεζας Αττικής από τον όμιλο της Εμπορικής Τράπεζας και ανέλαβε τη διοίκηση της Τράπεζας.
- Το έτος 1981 η Banque Nationale de Paris πούλησε το 39% της Τράπεζας Αττικής πίσω στον όμιλο της Εμπορικής Τράπεζας.

- Το έτος 1997 ο όμιλος Εταιρειών Εμπορικής Τράπεζας μεταβίβασε, μέσω του Χ.Α., το 34% των μετοχών της Τράπεζας στο ΤΣΜΕΔΕ και το 15,5% στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.
- Το 2000 εξαγοράζεται το 51% της χρηματιστηριακής εταιρείας Κερδώς Ερμής.
- Το 2001 ιδρύονται οι θυγατρικές εταιρείες Αττικής Leasing, Αττικής Επενδύσεων και Αττικής ΑΕΔΑΚ.
- Το 2002 ο όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας μεταβιβάζει το 16,9% των μετοχών της Τράπεζας Αττικής στο Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο.
- Το 2003 ιδρύεται η θυγατρική εταιρεία Attica Ventures.
- Το 2005 συγχωνεύονται οι εταιρείες Αττικής Επενδύσεων και Αττικής ΑΕΔΑΚ, πωλείται το 51% της Κερδώς Ερμής και ιδρύεται η θυγατρική εταιρεία Attica Bancassurance. Επίσης, το 2005 η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) ύψους € 100 εκατ., το οποίο εκδόθηκε από την θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας, Attica Funds Plc και αποπληρώθηκε στις 24.03.2015.
- Το 2006 γίνεται αλλαγή του διακριτικού τίτλου της Εταιρείας από «Τράπεζα Αττικής» σε «ATTICA BANK». Επίσης, τα Διοικητικά Συμβούλια της Τράπεζας Αττικής και της θυγατρικής της εταιρείας ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ απεφάσισαν τη συγχώνευση με απορρόφηση από την ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ της θυγατρικής της εταιρείας με την επωνυμία ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ.
- Το 2007 πραγματοποιήθηκε αναδιοργάνωση της «Attica Wealth Management» (πρώην Attica MutualFunds) και συστάθηκε η εταιρεία «AtticaBank Properties Α.Ε. Διαχείρισης Ακινήτων».
- Τον Νοέμβριο του 2008, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πρώτη τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων ποσού € 388 εκατ. με την έκδοση ομολόγου ύψους € 353 εκατ. Η έκδοση πραγματοποιήθηκε από την εδρεύουσα στο Λονδίνο εταιρεία ειδικού σκοπού που συστάθηκε γι' αυτό με την επωνυμία «Stegasis Mortgage Finance plc.». Το ομόλογο διατέθηκε ως ενέχυρο για αναχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η Τράπεζα προέβη σε λύση της τιτλοποίησης τον Ιούνιο του 2012.
- Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 08.01.2009 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των € 100.200.000, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, του Ν.3723/2008 για την «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης και άλλες διατάξεις», ποσό που αντιστοιχεί σε 286.285.714 προνομιούχες εξαγοράσιμες ονομαστικές μετοχές μετά δικαιώματος ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων, ονομαστικής αξίας € 0,35 η καθεμία. Οι μετοχές αυτές καλύφθηκαν αποκλειστικά από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008.
- Από τις αρχές του 2009 ισχύει η νέα επωνυμία της Τράπεζας, «ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».
- Το Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την υπ. αριθμ. 517/16.07.2009 συνεδρίασή του ενέκρινε την χορήγηση άδειας λειτουργίας στην εταιρεία Attica Συμβουλευτική Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (πρώην Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών και Χρηματοοικονομικών, Συμβουλευτικών, Επιμορφωτικών Υπηρεσιών και Ανάπτυξης Υψηλής Τεχνολογίας στην Πληροφορική και στις Τηλεπικοινωνίες). Μετεξέλιξη της εταιρείας αυτής αποτελεί η Attica Finance ΑΕΠΕΥ η οποία ιδρύθηκε σε συνεργασία με την Δυναμική ΑΧΕΠΕΥ το 2010 και στην οποία η Τράπεζα συμμετέχει με ποσοστό 55% ενώ η Δυναμική ΑΧΕΠΕΥ συμμετέχει με ποσοστό 45%. Ενδεικτικοί τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η εταιρεία είναι οι εξής: συμβουλευτικά και χρηματοδοτικά έργα που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση των ΟΤΑ, προγράμματα χρηματοδότησης έργων υποδομής μέσω ΣΔΙΤ, έργα που αφορούν επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών εκμετάλλευσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έργα που σχετίζονται με την οργάνωση και διαχείριση επαγγελματικών ταμείων ασφάλισης κ.α.
- Στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 και αναφορικά με τον 2ο πυλώνα των μέτρων στήριξης για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας, η Τράπεζα προέβη εντός της χρήσης 2010 στην έκδοση δύο ομολογιακών δανείων, με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του προγράμματος EMTN (Medium Term Note) ύψους € 215 εκατ. και € 285 εκατ.
- Τον Σεπτέμβριο του 2011 και τον Μάρτιο του 2012 η Attica Bank συμμετείχε στο σχέδιο εθελοντικής ανταλλαγής Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (PSI), ανταλλάσσοντας τα ομόλογα που είχε στο χαρτοφυλάκιο της συνολικής ονομαστικής αξίας € 200,8 εκατ. για τον Όμιλο και € 200,1 εκατ. για την Τράπεζα. Τα παραπάνω ομόλογα είχαν εκδοθεί όλα υπό το Ελληνικό Δίκαιο και η Τράπεζα δεν είχε στο χαρτοφυλάκιο της ομόλογα που να διέπονται από δίκαιο της αλλοδαπής. Η συνολική ζημία απομείωσης που προέκυψε ήταν της τάξης των € 153,8 εκατ.
- Ο Όμιλος στις 07.12.2012 ανακοίνωσε τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα μείωσης του ελληνικού χρέους, μέσω της επαναγοράς, από τον ιδιωτικό τομέα, ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο των αποφάσεων του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης (EUROGROUP) της 27.11.2012. Η επαναγορά έλαβε χώρα στις 18 Δεκεμβρίου 2012 μέσω βραχυχρόνιων τίτλων εξάμηνης διάρκειας και μηδενικού τοκομεριδίου, οι οποίοι εκδόθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) σύμφωνα με το Αγγλικό δίκαιο. Ο Όμιλος συμμετείχε στην παραπάνω πρόσκληση του Ελληνικού Δημοσίου με ομόλογα ονομαστικής αξίας ύψους € 58,7 εκατ. και εύλογης αξίας € 17,5 εκατ. κατά την 07.12.2012. Με βάση τις τιμές επαναγοράς των ομολόγων προέκυψε κέρδος ύψους € 5,3 εκατ. το οποίο αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας με την οποία τα ομόλογα με τα οποία συμμετείχε ο Όμιλος στην επαναγορά, είχαν καταχωρηθεί στα βιβλία και της τελικής αξίας της επαναγοράς.

- Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 18.02.2013 αποφάσισε: i) την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας από € 0,35 σε € 2,45 ανά μετοχή με ταυτόχρονη συνένωση και μείωση του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών (reverse split) με αναλογία 7 παλαιές μετοχές για κάθε μία νέα μετοχή ii) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά € 75.214.854,65 με μείωση της ονομαστικής αξίας των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών από € 2,45 σε € 0,30, με συμψηφισμό σωρευτικών ζημιών ύψους € 75.214.854,65, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κ.Ν.2190/1920, iii) την αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των € 199.406.822,10 με καταβολή μετρητών μέσω της έκδοσης 664.689.407 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 και προτεινόμενης τιμής διάθεσης € 0,30 ανά μετοχή, και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων κατόχων κοινών μετοχών σε αναλογία 19 νέες κοινές μετοχές για κάθε μία παλαιά κοινή μετοχή με σκοπό την άντληση κεφαλαίων μέχρι € 199,4 εκατ. και iv) την έκδοση ομολογιακού δανείου με ομολογίες μετατρέψιμες σε κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας, σύμφωνα με το άρθρο 3α του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 8 του Ν.3156/2003, μέχρι του ποσού των € 200 εκατ., υποχρεωτικός μετατρέψιμου μετά την πάροδο πενταετίας και με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης όλων των παλαιών μετόχων υπέρ των μετόχων (υφιστάμενων ή/και νέων) της Τράπεζας που θα έχουν προηγουμένως συμμετάσχει με μετρητά στην προβλεπόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.
- Η Α' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 10.12.2014 αποφάσισε: i) την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας από € 0,30 σε € 4,80 ανά μετοχή με ταυτόχρονη συνένωση και μείωση του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών (reverse split) με αναλογία 16 παλαιές μετοχές για κάθε μία νέα μετοχή ii) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά € 290.861.496,60 με μείωση της ονομαστικής αξίας των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών από € 4,80 σε € 0,30, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κ.Ν.2190/1920, iii) την αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των € 388.904.697,30 με καταβολή μετρητών μέσω της έκδοσης 1.111.156.278 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων κατόχων κοινών μετοχών σε αναλογία 17 νέες κοινές μετοχές για κάθε μία παλαιά κοινή μετοχή με σκοπό την άντληση κεφαλαίων μέχρι € 433,4 εκατ.
- Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 22.11.2015 αποφάσισε: i) την ανάκληση των αποφάσεων της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης της 10.12.2014 της Τράπεζας, ii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 95.570.496,60 με μετατροπή των ομολογιών του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου της Τράπεζας σε μετοχές και έκδοση 318.568.322 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30, iii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά ποσό € 356.050.018,10 με κεφαλαιοποίηση διαφοράς υπέρ το άρτιο και αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής με ταυτόχρονη μείωση μετοχικού κεφαλαίου με το ίδιο ποσό και ισόποση διαγραφή ζημιών και μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής στο προ της κεφαλαιοποίησης διαφοράς υπέρ το άρτιο επίπεδο, iv) την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας (reverse split), v) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και δημιουργία ειδικού αποθεματικού δια της μειώσεως της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής η οποία θα διαμορφωθεί σε € 0,30 χωρίς αλλαγή του συνολικού αριθμού των μετοχών και τη διαγραφή ζημιών ύψους έως 158.569.495,69 μέσω του ειδικού αποθεματικού που δημιουργήθηκε μετά τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, vi) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με την έκδοση νέων κοινών ονομαστικών μετοχών στο πλαίσιο του Ν.3604/2007 και του Ν.3864/2010 (ως ισχύει) μέχρι ποσού € 748,74 εκατ. με μετρητά και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων και τη παροχή εξουσιοδότησης προς το Δ.Σ. να διαθέσει ελεύθερα τις τυχόν αδιάθετες μετοχές σε μετόχους ή μη της Τράπεζας και πρόσκληση προς το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας να συμμετάσχει στην κάλυψη τυχόν αδιάθετων μετοχών κατά τον Ν.3864/2010 (ως ισχύει) ή με οποιαδήποτε άλλη σχετική διάταξη καταβάλλοντας μετρητά ή εισφέροντας χρηματοοικονομικά μέσα κυριότητας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, vii) την έκδοση ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες, ιδίως υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες (Contingent Convertible Securities) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3864/2010 και της ΠΥΣ 36/2.11.2015 με παράλληλη κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά τη συνεδρίαση της 30.12.2015, διαπίστωσε ότι η αύξηση καλύφθηκε μερικώς, σύμφωνα με το άρθρο 13^α παρ.1 του Κ.Ν.2190/1920, ήτοι κατά € 681.007.809,90 με την έκδοση 2.270.026.033 νέων, κοινών, ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 και ενέκρινε την κατανομή και διάθεση των νέων μετοχών. Το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 802.006.018,10 διαιρούμενο σε 2.339.353.394 κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 εκάστη, οι οποίες είναι εξαγοράσιμες.
- Για τα υπολειπόμενα κεφάλαια μέχρι την πλήρη κάλυψη των € 748 εκατ., η Τράπεζα ζήτησε και έλαβε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 14.12.2016, τη σχετική έγκριση να εκδώσει ομολογιακό δάνειο Tier II ή να καλύψει αυτά μέσω υποψήφιου επενδυτή με μετρητά ή ισοδύναμες μετρητών εξασφαλίσεις έως του ποσού των € 70 εκατ. Παράλληλα, αποφάσισε την τιτλοποίηση δανείων σε οριστική καθυστέρηση ύψους € 1.045 εκατ. και μεταφορά του εν λόγω χαρτοφυλακίου σε εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV), κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003. Η εταιρεία ειδικού σκοπού εξέδωσε 2 ομόλογα, ένα senior note ονομαστικής αξίας € 415 εκατ. και ένα junior note ονομαστικής αξίας € 630 εκατ.

- Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 15.05.2017 έλαβε τις εξής αποφάσεις: 1) ενέκρινε την επιλογή του επενδυτή - ήτοι της Aldridge EDC Specialty Finance (AEDC) - ο οποίος προέκυψε ύστερα από ανοικτό διαγωνισμό και ο οποίος έχει δεσμευθεί για τα εξής: α) να αποκτήσει το 80% της εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχει ιδρύσει η Τράπεζα σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.4354/2015 και β) να αποκτήσει το junior note που θα εκδοθεί από την τιτλοποίηση του υπό μεταβίβαση χαρτοφυλακίου έναντι ποσού € 70 εκατ. με τρόπο αποδεκτό από τις εποπτικές αρχές με στόχο να καλύψει το ποσό της κεφαλαιοποίησης του δυσμενούς σεναρίου της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του 2015. και 2) τροποποίησε τις αποφάσεις της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 14.12.2016 ως προς το ύψος του χαρτοφυλακίου δανείων που θα ενταχθεί στη συναλλαγή από € 1.045 εκατ. σε € 1.331,6 εκατ. και κατ'επέκταση τη διαμόρφωση της ονομαστικής αξίας του Senior Note που θα προκύψει από την τιτλοποίηση των δανείων του εν λόγω χαρτοφυλακίου σε € 525,2 εκατ. και του junior note σε € 806,4 εκατ.
- Η Attica Bank υλοποίησε την Παρασκευή, 30.06.2017 και την Δευτέρα 03.07.2017 τιτλοποίηση και μεταβίβαση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων της. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα κατ' εφαρμογή του Ν. 3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο δανείων σε οριστική καθυστέρηση (περίπου ποσού € 1.331,2 εκατ.) στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ARTEMIS SECURITISATION S.A. που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. (Senior Note) και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 806,2 εκατ. (Junior Note), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Ταυτόχρονα, η ARTEMIS SECURITISATION S.A. ανέθεσε την διαχείριση του εν λόγω χαρτοφυλακίου για 10 χρόνια στην εταιρεία με την επωνυμία «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» που έχει ιδρύσει η Τράπεζα σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 4354/2015, με την Τράπεζα να διατηρεί τη διαχείριση των δανείων για μια μεταβατική (interim) περίοδο 3 μηνών με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης. Παράλληλα, η Τράπεζα συμφώνησε, υπό τον όρο της κατά νόμο έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος και με άλλους όρους συνήθεις σε τέτοιες συναλλαγές, να μεταβιβάσει σε εταιρεία συμφερόντων του Επενδυτή που επελέγη ύστερα από ανοικτό διαγωνισμό, ήτοι της Aldridge EDC Specialty Finance: α. το 80% των μετοχών της εταιρείας «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» στην ονομαστική αξία τους, και β. το ως άνω Junior Note που εκδόθηκε στο πλαίσιο της τιτλοποίησης έναντι ποσού € 70 εκατ. , καταβλητέο εντός μηνός από την υπογραφή. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω συναλλαγής, η οποία με βάση τους όρους της συνιστά αληθή πώληση (true sale) χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Τράπεζα θα δύναται να προβεί σε ανάκληση αναγνώρισης (de-recognition) των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού και σε αναγνώριση κέρδους € 70 εκατ., ποσό που θα προσμετρηθεί ως TIER 1 στα κεφάλαιά της και θα καλύψει πλήρως το ποσό της κεφαλαιοποίησης του δυσμενούς σεναρίου της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του 2015.
- Στις 07.08.2017, σε υλοποίηση των συμφωνηθέντων και μετά την πλήρωση των όρων της συναλλαγής, εταιρεία συμφερόντων του επενδυτή (ήτοι της Aldridge EDC Specialty Finance), η οποία έλαβε την απαιτούμενη έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος, κατέβαλε το σύνολο του ποσού για την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Ειδικότερα, η εταιρεία Artemis Finance S.ar.l με έδρα το Λουξεμβούργο, συμφερόντων του Επενδυτή κατέβαλε: α) Το ποσό των € 70 εκατ. για την μεταβίβαση του ομολόγου Junior Note που εκδόθηκε στο πλαίσιο τιτλοποίησης των δανείων της Συναλλαγής, και β) Το ποσό των € 80.000 για την μεταβίβαση του 80% των μετοχών της εταιρείας "ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ", στην ονομαστική τους αξία.
- Στις 22.12.2017 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων της, σε εκτέλεση της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της 29.11.2017, για την οποία ενημερώθηκε η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 22.12.2017. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κατ' εφαρμογή του Ν. 3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων / πιστώσεων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ABS METEXELIXIS S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (Senior Note) και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. (Junior Note), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια.
- Η ΕΓΣ της 22.12.2017 αποφάσισε: i) την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας (reverse split), ii) τη μείωση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετοχής της Τράπεζας έως το ποσό € 652.313.351,10 με σκοπό: α) διαγραφή των σωρευμένων ζημιών ύψους έως € 419.253 χιλ.και β) δημιουργία ειδικού αποθεματικού ποσού € 233.060.351,10 με την ονομαστική τιμή της μετοχής να διαμορφώνεται σε € 0,30 , ενώ ο συνολικός αριθμός παραμένει αμετάβλητος, iii) την αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με την έκδοση 659.902.228 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών στο πλαίσιο του Ν.3604/2007 όπως ισχύει μέχρι του ποσού των € 197.970.668,40 με μετρητά και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων, iv) την εξαγορά των προνομιούχων μετόχων μέσω της χρήσης, είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν μέσω της παραπάνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε του ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100.200.000, είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω.

3.5.2 Σημαντικά Γεγονότα

AQR 2015 - Αξιολόγηση Ελληνικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Η Τράπεζα της Ελλάδος διεξήγαγε Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης το 2015 για την Attica Bank, στο πλαίσιο της αντίστοιχης αξιολόγησης που διενήργησε η ΕΚΤ για τις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες. Η Τράπεζα της Ελλάδος ακολούθησε τη μεθοδολογία και τη γενικότερη προσέγγιση που εφαρμόστηκε από την ΕΚΤ για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, προκειμένου να επιτευχθεί συνεπής πληροφόρηση και να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση μεταξύ της Attica Bank και των Συστημικών Τραπεζών.

Η Συνολική Αξιολόγηση περιλαμβάνει δύο συνιστώσες, τον διεξοδικό και λεπτομερή έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού (Asset Quality Review - AQR) και μια άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων με προοπτικό χαρακτήρα (forward-looking Stress Test), με σκοπό την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας. Ο έλεγχος της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού κατέγραψε επακριβώς την αξία των στοιχείων του ενεργητικού της Τράπεζας στις 30 Ιουνίου 2015 και το αποτέλεσμά του χρησίμευσε ως σημείο εκκίνησης για την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

Συγκεκριμένα, η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είχε προοπτικό χαρακτήρα και προσέγγιση από επάνω προς τα κάτω (top down). Διενεργήθηκε για την περίοδο 30.06.2015 – 31.12.2017, με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Attica Bank και ελέγχθηκαν ποιοτικά από την Τράπεζα της Ελλάδος. Σκοπός της άσκησης ήταν να εξεταστεί η ανθεκτικότητα της φερεγγυότητας της Attica Bank σε δύο υποθετικά σενάρια: το βασικό σενάριο, που υποθέτει Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών CET 1 9,5%, και το σενάριο δυσμενών εξελίξεων, που υποθέτει Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών CET 1 8%.

Με βάση τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης που ανακοίνωσε η Τράπεζα της Ελλάδος την 31.10.2015, η Τράπεζα παρουσίασε υστέρηση ύψους € 857 εκατ. στο βασικό σενάριο και € 1.021 εκατ. στο δυσμενές. Κατόπιν της δημοσιοποίησης από την Τράπεζα της Ελλάδος των αποτελεσμάτων της άσκησης συνολικής αξιολόγησης της Τράπεζας, η Τράπεζα υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος σχέδιο κεφαλαιακών ενεργειών που περιλάμβανε τόσο επιμέρους ενέργειες κεφαλαιακής ενίσχυσης που θα υλοποιούνταν εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, όσο και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και συμμετείχε σε σχετικές διαβουλεύσεις με την εποπτική αρχή.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, εν συνεχεία προέβη σε σχετική αξιολόγηση του σχεδίου κεφαλαιακών ενεργειών της Τράπεζας και προσδιόρισε το τελικό ύψος των κεφαλαιακών αναγκών που θα καλυφθούν μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σε € 584 εκατ. βάσει του βασικού σεναρίου της άσκησης συνολικής αξιολόγησης και σε € 748 εκατ. βάσει του δυσμενούς σεναρίου της εν λόγω άσκησης.

Στο πλαίσιο αυτό, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 22.11.2015 αποφάσισε μεταξύ άλλων, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό € 96 εκατ. με μετατροπή των ομολογιών του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου της Τράπεζας σε μετοχές με έκδοση 318.568.322 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 καθώς και την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπεζής με καταβολή μετρητών έως του ποσού € 748,74 εκατ. με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων και αναλογία 36 νέες μετοχές προς 1 παλαιά μετοχή. Μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αντλήθηκαν τα € 681 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ανήλθε σε € 70 περίπου εκατ.

Η Τράπεζα κατ'εφαρμογή του Ν. 3156/2003 μεταβίβασε (30.06.2017 και 03.07.2017) χαρτοφυλάκιο δανείων σε οριστική καθυστέρηση (ποσό € 1.331,2 εκατ.) στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία Artemis Securitisation S.A. που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Από τη συναλλαγή η Τράπεζα αναγνώρισε κέρδος € 70 εκατ., ποσό που, μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης, προσμετρήθηκε ως κεφάλαιο Tier I στα κεφάλαιά της, καλύπτοντας πλήρως το ποσό που υπολειπόταν για την κάλυψη του δυσμενούς σεναρίου της άσκησης κεφαλαιακών αναγκών του 2015.

Τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων

Η Τράπεζα σε εκτέλεση των αποφάσεων των Εκτάκτων Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων της Τράπεζας της 14ης Δεκεμβρίου 2016 και της 15ης Μαΐου 2017, υλοποίησε την Παρασκευή, 30 Ιουνίου 2017 και την Δευτέρα 3 Ιουλίου 2017 τιτλοποίηση και μεταβίβαση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων της.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα κατ'εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο δανείων σε οριστική καθυστέρηση (περίπου ποσού € 1.331,2 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ARTEMIS SECURITISATION S.A. που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. (Senior Note) και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 806,2 εκατ. (Junior Note), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Ταυτόχρονα, η ARTEMIS SECURITISATION S.A. ανέθεσε την διαχείριση του εν λόγω χαρτοφυλακίου για 10 χρόνια στην εταιρεία με την επωνυμία «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» που έχει ιδρύσει η Τράπεζα σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.4354/2015, με την Τράπεζα να διατηρεί τη διαχείριση των δανείων για μια μεταβατική (interim) περίοδο 3 μηνών με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης.

Παράλληλα, η Τράπεζα συμφώνησε, υπό τον όρο της κατά νόμο έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος και με άλλους όρους συνήθεις σε τέτοιες συναλλαγές, να μεταβιβάσει σε εταιρεία συμφερόντων του επενδυτή που επελέγη ύστερα από ανοικτό διαγωνισμό, ήτοι της Aldridge EDC Specialty Finance:

- το 80% των μετοχών της εταιρείας «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» στην ονομαστική αξία τους, και
- το ως άνω Junior Note που εκδόθηκε στο πλαίσιο της τιτλοποίησης έναντι ποσού € 70 εκατ., καταβλητέο εντός μηνός από την υπογραφή.

Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω συναλλαγής, η οποία με βάση τους όρους της συνιστά αληθή πώληση (true sale) χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Τράπεζα προέβη σε ανάκληση αναγνώρισης (de-recognition) των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού και σε αναγνώριση κέρδους € 70 εκατ., ποσό που προσμετρήθηκε ως TIER 1 στα κεφάλαιά της και κάλυψε πλήρως το ποσό της κεφαλαιοποίησης του δυσμενούς σεναρίου της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του 2015.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα σε εκτέλεση της αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της 29.11.2017, για την οποία ενημερώθηκε η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 22.12.2017, προέβη την Παρασκευή, 22.12.2017, σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων της.

Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων / πιστώσεων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ABS ΜΕΤΕΧΕΛΙΧΙΣ S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (Senior Note) και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. (Junior Note), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε και ενότητα 3.20.2 «Σημαντικές αλλαγές στη Χρηματοοικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Λήξη Ομολόγου προνομιούχων μετοχών

Στις 21.05.2014 έληξε το πενταετούς διάρκειας ομόλογο έκδοσης του Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 100,2 εκατ. που είχε παρασχεθεί το 2009 στην Τράπεζα στο πλαίσιο εκδόσεως 286.285.714 προνομιούχων μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου βάσει των διατάξεων του Ν.3723/2008. Με τη λήξη του ομολόγου αυτό εξοφλήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο και η Τράπεζα αιτήθηκε παράταση της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου έως την 31.12.2017. Στην ΕΓΣ της 22.12.2017 και την Αυτόκλητη Γενική Συνέλευση του προνομιούχου μετόχου κατά την ίδια ημερομηνία, αποφασίστηκε ομόφωνα η εξαγορά των προνομιούχων μετοχών μέσω της χρήσης, είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν μέσω της επικείμενης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίστηκε στην ΕΓΣ της 22.12.2017 είτε του ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100.200.000, είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω.

Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου

Στις 29.02.2016, το Διοικητικό Συμβούλιο της Attica Bank ενέκρινε το Πρόγραμμα της Εθελουσίας Εξόδου Προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στο τραπεζικό σύστημα, τη βιωσιμότητα της Τράπεζας, η οποία έχει ως προϋπόθεση τη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου με ταυτόχρονη διατήρηση ομαλού εργασιακού κλίματος και στις 14.10.2016 η Διοίκηση της Τράπεζας ανακοίνωσε τους όρους του προγράμματος εθελουσίας εξόδου, η οποία προσδιορίστηκε στο χρονικό διάστημα από 17.10.2016 έως 31.10.2016. Το Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου παρέμεινε σε ισχύ έως την 31.12.2016 για τυχόν υπαλλήλους που θα ήθελαν να κάνουν χρήση του προγράμματος. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου υπερέβη σημαντικά το ελάχιστο όριο που είχε τεθεί. Το κόστος της εθελουσίας εξόδου εάν δεν ληφθούν υπόψη οι συμβατικές υποχρεώσεις της Τράπεζας για τις οποίες είχε σχηματιστεί κατά ένα μέρος πρόβλεψη σε βάρος των Αποτελεσμάτων και της Καθαρής Θέσης προηγούμενων ετών, ανήλθε σε € 4,7 εκατ.

Αλλαγή Μετοχικής Σύνθεσης Τράπεζας

Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας μεταβλήθηκε κατά την 01.01.2017 καθώς βάσει του Ν.4387/2016 το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε./ΕΤΑΑ εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ (Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης), στον οποίο περιήλθε το 50,63% των μετοχών που κατείχε το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε./ΕΤΑΑ. Με την απόφαση 61662/3406/30-12-2016 της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Αλληλεγγύης το 5,625% των κοινών μετοχών της Τράπεζας περιήλθαν στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. Το Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.-Α.Τ. κατέχει το 7,91% των κοινών μετοχών της Τράπεζας ενώ το υπόλοιπο 35,84% κατέχουν κυρίως ιδιώτες, κανείς από τους οποίους δεν κατέχει μεμονωμένα περισσότερο από το 5% των κοινών μετοχών της.

Ανταλλαγή ομολόγων PSI

Το Ελληνικό Δημόσιο ανακοίνωσε στις 15.11.2017 την πρότασή του για την ανταλλαγή 20 εκδόσεων ομολόγων PSI με λήξεις 2023 μέχρι 2042, με νέους τίτλους λήξεως 5,10,15,17 και 25 έτη. Οι νέες εκδόσεις έχουν σταθερά ετήσια τοκομερίδια με επιτόκιο 3,5% έως 4,2%. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των παλαιών τίτλων κατεβλήθησαν την 05.12.2017, ημερομηνία εκκαθάρισης της συναλλαγής.

Αναβαλλόμενη Φορολογία

Η Τράπεζα εμπίπτει στις διατάξεις του αρ.27Α του Ν.4172/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει εκ των οποίων προκύπτει ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης το οποίο πρέπει επιστραφεί από το Ελληνικό Δημόσιο και αντί αυτού η Τράπεζα δύναται να σχηματίσει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις ανωτέρω διατάξεις και η Γενική Συνέλευση της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Δ.Σ. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2017.

3.6 Επενδύσεις

3.6.1 Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια στοιχεία, ακίνητα επενδύσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία για τις χρήσεις 2015 - 2017

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις σε ακίνητα επενδύσεων, ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία κατά την 31.12 των χρήσεων 2015 - 2017.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
A. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ιδιοχρησιμοποιούμενα)			
Μηχανήματα	0	0	0
Κτίρια	150	120	54
Μεταφορικά μέσα	55	34	14
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	1.090	1.120	2.235
Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	599	297	243
Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	0	0	0
Σύνολο Επενδύσεων σε Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (A)	1.895	1.570	2.547
B. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Λογισμικό	8.159	9.602	7.434
Σύνολο Επενδύσεων σε Άυλα περιουσιακά στοιχεία (B)	8.159	9.602	7.434
Σύνολο (A+B)	10.054	11.172	9.981

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή. Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805.

Το σύνολο των επενδύσεων, κατά την τριετία 2015 - 2017 χρηματοδοτήθηκε με ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

Οι επενδύσεις σε ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία διαμορφώθηκαν σε € 2.547 χιλ. την 31.12.2017 έναντι € 1.570 χιλ. την 31.12.2016 και € 1.895 χιλ. την 31.12.2015. Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι ιδιοχρησιμοποιούμενα είτε για τις λειτουργικές εργασίες του Ομίλου είτε για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν οικοπέδα, κτίρια, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό καθώς και μεταφορικά μέσα.

Οι επενδύσεις του Ομίλου σε άυλα περιουσιακά στοιχεία και ειδικότερα σε λογισμικό ανήλθαν σε € 7.434 χιλ. την 31.12.2017 έναντι € 9.602 χιλ. την 31.12.2016 και € 8.159 χιλ. κατά την 31.12.2015 και αφορούν σε αναβαθμίσεις του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος της Τράπεζας, καθώς και του συστήματος λογιστικών εφαρμογών και υποστήριξης.

3.6.2 Επενδύσεις σε συμμετοχές

Το σύνολο των επενδύσεων σε συμμετοχές του Ομίλου κατά την τριετία 2015-2017, το οποίο χρηματοδοτήθηκε με ίδια κεφάλαια της Τράπεζας, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Attica Finance Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών	0	0	0
Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I	0	0	32
Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund II	0	0	0
Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις	0	0	20
Σύνολο	0	0	52

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα για τις χρήσεις 2015-2017 έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805.

Οι επενδύσεις της Τράπεζας κατά την εξεταζόμενη περίοδο στα Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I και Zaitech Fund II, όπως αυτές παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα, αφορούν σε συμμετοχή της Τράπεζας στα εν λόγω αμοιβαία κεφάλαια, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 και ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σε ότι αφορά στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund II την 31.10.2016 υπεγράφη μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ιδιωτικό συμφωνητικό λύσης συμβάσεως συστάσεως και διαχειρίσεως Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) «ΖΑΙΤΕCH FUND II». Η πλειοψηφούσα μεριδιούχος Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία αιτήθηκε, αποστέλλοντας στη διαχειρίστρια εταιρεία σχετικό έγγραφο, την πρόωρη λύση του Α.Κ.Ε.Σ. για λόγους που ανάγονται και αφορούν αποκλειστικά την εν γένει διαδικασία αναδιαρθρώσεως των εταιρειών και των δραστηριοτήτων του Ομίλου της.

Στο πλαίσιο των ανακοινώσεων της Τράπεζας για τη συναλλαγή επί των μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους € 1.331,2 εκατ., η Τράπεζα κατά την 16.03.2017 πρόβη στην ίδρυση της εταιρείας με την επωνυμία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις», με σκοπό τη διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων, οι οποίες δεν εξυπηρετούνται και την καταβολή μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 100.000,00. Στις 07.08.2017 στο πλαίσιο των συμφωνιών με τον επενδυτή μεταβιβάσθηκε στην εταιρεία Aldridge EDC Specialty Finance (AEDC) το 80% της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» έναντι του ποσού των € 80 χιλ. και το οποίο κατεβλήθη στην Τράπεζα στις 04.08.2017 από την ως άνω εταιρεία. Η Τράπεζα παραμένει μέτοχος της εταιρείας «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» με ποσοστό 20% ήτοι κόστος κτήσης € 20 χιλ. Ο Όμιλος την ενοποιεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

3.6.3 Τρέχουσες επενδύσεις και επενδύσεις που βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης

Για την περίοδο μετά την 31.12.2017 και μέχρι την 31.03.2018 η Τράπεζα πρόβη σε αγορές παγίων ενσώματων και άυλων που ανέρχονται σε € 7.260,3 χιλ.

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Τράπεζας, δεν υφίστανται σημαντικές επενδύσεις που να βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης από 31.03.2018 μέχρι και την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Για την πληροφόρηση της παρούσας ενότητας έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

3.6.4 Επενδύσεις - αποεπενδύσεις για τις οποίες η Τράπεζα έχει αναλάβει ισχυρές δεσμεύσεις

Σύμφωνα με την Διοίκηση της Τράπεζας δεν υφίστανται σημαντικές επενδύσεις για τις οποίες η Τράπεζα έχει αναλάβει ισχυρές δεσμεύσεις.

Για την πληροφόρηση της παρούσας ενότητας έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

3.7 Επισκόπηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

3.7.1 Εισαγωγή

Η Attica Bank είναι χρηματοοικονομικός οργανισμός που διαθέτει δίκτυο, αποτελούμενο από 55 καταστήματα και το οποίο καλύπτει τις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδος. Η Attica Bank δραστηριοποιείται κυρίως στη χρηματοδότηση μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και στην αγορά ιδιωτών.

Η Τράπεζα, μέσω του δικτύου και των υπηρεσιών της καθώς και μέσω των εταιρειών του Ομίλου της, προσφέρει πλήρες φάσμα υπηρεσιών που καλύπτει τους τομείς:

- Λιανική Τραπεζική (συμπεριλαμβανομένης της στεγαστικής πίστης)
- Επιχειρηματική Τραπεζική
- Χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing) και πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Επενδυτικές δραστηριότητες
- Υπηρεσίες χρηματιστηριακών συναλλαγών και διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες (e-banking, τερματικές συσκευές POS)
- Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα (Bancassurance)

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου είναι οι εξής:

- Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ
- Atticabank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων
- Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank

Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες προσφέρονται υπό τους εκάστοτε όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη θέσπιση περιορισμών στην ανάληψη μετρητών και τη μεταφορά κεφαλαίων.

3.7.2 Περιγραφή επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ακολουθως, παρατίθεται η ανάλυση των χορηγήσεων και καταθέσεων της Τράπεζας κατά 31 Δεκεμβρίου 2017, 2016 και 2015 με βάση την κατηγοριοποίηση των πελατών σε τρεις βασικούς τομείς, που αφορούν τους Ιδιώτες, τις Επιχειρήσεις (νομικά πρόσωπα) και του Δημοσίου.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΛΑΤΗ						
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	% επί του συνόλου	31.12.2016	% επί του συνόλου	31.12.2017	% επί του συνόλου
Ιδιώτες	801.493	20,41%	786.003	19,72%	607.566	22,79%
Επιχειρήσεις	2.800.539	71,30%	2.864.374	71,89%	1.887.617	70,79%
Δημόσιο	34.746	0,89%	33.303	0,84%	31.727	1,19%
Καθαρή Επένδυση σε χρηματοδοτική μίσθωση	290.838	7,40%	300.937	7,55%	139.830	5,24%
Σύνολο (προ προβλέψεων)	3.927.616	100,00%	3.984.617	100,00%	2.666.741	100,00%
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους (απομείωση αξίας δανείων)	(1.170.188)		(1.207.658)		(474.667)	
Σύνολο χορηγήσεων	2.757.428		2.776.959		2.192.074	

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΛΑΤΗ						
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	% επί του συνόλου	31.12.2016	% επί του συνόλου	31.12.2017	% επί του συνόλου
Ιδιώτες	1.361.187	63,53%	1.147.447	60,62%	1.154.715	60,01%
Επιχειρήσεις	367.998	17,18%	351.244	18,56%	258.845	13,45%
Δημόσιο	350.612	16,37%	334.555	17,68%	446.883	23,23%
Λοιπές καταθέσεις & γeros	49.120	2,29%	53.158	2,81%	54.737	2,84%
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	13.585	0,63%	6.346	0,33%	8.951	0,47%
Σύνολο καταθέσεων	2.142.502	100,00%	1.892.750	100,00%	1.924.131	100,00%

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ακολουθως, περιγράφεται αναλυτικά η δραστηριότητα της Τράπεζας και του Ομίλου στους επιμέρους τομείς δραστηριότητας:

Τομέας Λιανικής Τραπεζικής

Γενικά

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει τους κλάδους της στεγαστικής πίστης, των καταναλωτικών δανείων, των πιστωτικών καρτών, των χρεωστικών καρτών, των προπληρωμένων καρτών καθώς και των καταθετικών, επενδυτικών και τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων για ιδιώτες. Λόγω των συνθηκών που επικράτησαν στη οικονομία, η ζήτηση για νέες χρηματοδοτήσεις από τους ιδιώτες παρέμεινε περιορισμένη και το 2017. Ως αποτέλεσμα, το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων διαμορφώθηκε σε € 431,9 εκατ. και των καταναλωτικών δανείων σε € 138,1 εκατ. την 31.12.2017.

Η Τράπεζα επικεντρώνεται στη διατήρηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου της, παρέχοντας παράλληλα στήριξη στο πελατολόγιό της. Η Attica Bank εφαρμόζει τόσο στα στεγαστικά όσο και στα καταναλωτικά δάνεια πολιτικές αναδιάρθρωσης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι διαφορετικές ανάγκες για ρυθμίσεις και η εξυπηρέτηση των υφιστάμενων οφειλών.

Όσον αφορά τις καταθέσεις, η Τράπεζα πέραν των απλών καταθετικών λογαριασμών, διαθέτει τυποποιημένα προϊόντα προθεσμιακών καταθέσεων καθώς και καταθετικά προϊόντα που απευθύνονται σε μηχανικούς, γιατρούς και δικηγόρους.

Η Τράπεζα στοχεύει στην ενδυνάμωση της σχέσης με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις η οποία αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις και στη διεύρυνση της πελατειακής βάσης στη λιανική τραπεζική, καθώς γενικότερα μέσω και των σταυροειδών πωλήσεων θα δοθεί έμφαση σε μια ολοκληρωμένη σχέση του πελάτη λιανικής με την Attica Bank που θα διατηρεί ταυτόχρονα περισσότερα προϊόντα και υπηρεσίες με την Τράπεζα. Επιπλέον εντός του 2018 θα παρέχεται η υπηρεσία Personal Finance Management και (PFM), η οποία αξιοποιώντας ένα σύστημα το οποίο διαθέτει και τεχνητή νοημοσύνη (artificial intelligence) θα αποτελεί μια συμβουλευτική υπηρεσία (trusted advisor) σε κάθε ιδιώτη και εταιρικό πελάτη της Τράπεζας που το επιθυμεί, για μια συνολική διαχείριση των οικονομικών του (όπως π.χ. προγραμματισμό εξόφλησης οφειλών, στοχευμένες ειδοποιήσεις και προτάσεις για αποταμιευτικά και επενδυτικά προϊόντα, κ.λπ.), λαμβάνοντας υπόψη το οικονομικό προφίλ και τους στόχους του πελάτη. Αντίστοιχη υπηρεσία θα υπάρχει και για εταιρικούς πελάτες Business Finance Management (BFM).

Συνοπτική περιγραφή των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών λιανικής τραπεζικής δίνεται στη συνέχεια:

Καταναλωτική Πίστη

Η Attica Bank παρέχει ανταγωνιστικά καταναλωτικά δανειακά προϊόντα, εκ των οποίων αναφέρονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- Δάνειο Attica Συμφέρον (για την κάλυψη προσωπικών-καταναλωτικών αναγκών, καθώς και για τη συγκέντρωση οφειλών από άλλες Τράπεζες)
- Δάνεια αποκλειστικά για τα μέλη και τους εργαζομένους του ΕΤΑΑ, σχεδιασμένα έτσι ώστε να καλύπτουν τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μονιμότερες ανάγκες τους.
- Δάνειο Attica XL (δάνειο με εξασφάλιση ακινήτου του δανειολήπτη)
- Δάνειο Attica Special Credit (δάνειο με εξασφάλιση κατάθεσης του δανειολήπτη)

Η Τράπεζα τα τελευταία χρόνια εφαρμόζει πολιτικές διαχείρισης και στήριξης του πελατολογίου της, ικανοποιώντας κυρίως αιτήματα ρυθμίσεων δανείων με τη δημιουργία ανάλογων προϊόντων.

Η εξέλιξη των υπολοίπων των καταναλωτικών δανείων (προ προβλέψεων) κατά την 31.12 των χρήσεων 2015, 2016 και 2017 δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Έτος	Καταναλωτικά Δάνεια (ποσά σε € 000)*
31.12.2015	230.664
31.12.2016	228.422
31.12.2017	138.098

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Στεγαστική Πίστη

Η Attica Bank προσφέρει μία σειρά στεγαστικών προϊόντων που αφορούν στην αγορά, ανέγερση, αποπεράτωση, επέκταση και επισκευή κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Προγράμματα κυμαινόμενου επιτοκίου με βάση το επιτόκιο διατραπεζικής
- Προγράμματα αρχικής σταθερής περιόδου με εφαρμογή μετά το πέρας της κυμαινόμενων επιτοκίων
- Προγράμματα που απευθύνονται στα μέλη και στους εργαζομένους του ΕΤΑΑ.

Επίσης, η Attica Bank παρέχει τη δυνατότητα τοποθέτησης φωτοβολταϊκού συστήματος εξασφαλίζοντας στον καταναλωτή ένα σταθερό και εγγυημένο εισόδημα μέσω του προϊόντος Attica Οικοενέργεια.

Με δεδομένες τις συνθήκες οικονομικής ύφεσης, οι ρυθμοί ανάπτυξης του τομέα της στεγαστικής πίστης στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα κυμαίνονται σε αρνητικά επίπεδα. Η Attica Bank, παρά την πτώση της ζήτησης, εφαρμόζει μια πολιτική αξιολόγησης των νέων αιτημάτων βασισμένης σε αξιόπιστα συστήματα (scoring), και -δεδομένης της συγκυρίας - ένα πλαίσιο αυτορρύθμισης των οφειλών στο υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο με ευνοϊκούς όρους και κοινωνική ευαισθησία.

Η εξέλιξη των υπολοίπων των στεγαστικών δανείων (προ προβλέψεων) κατά την 31.12 των χρήσεων 2015, 2016 και 2017 παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Έτος	Στεγαστικά Δάνεια* (ποσά σε € 000)**
31.12.2015	500.298
31.12.2016	484.864
31.12.2017	431.888

* Στα στεγαστικά δάνεια δεν συμπεριλαμβάνονται τα δάνεια επαγγελματικής στέγης.

**Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Κάρτες

Η Attica Bank εκδίδει τις ακόλουθες πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες:

- Πιστωτικές κάρτες VISA (Classic - Electron - Gold - Business).
- Πιστωτικές κάρτες VISA για τα μέλη και τους εργαζομένους του ETAA
- Την attica Prepaid Card Visa, η οποία είναι προπληρωμένη κάρτα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε όλο το δίκτυο VISA για την πραγματοποίηση αγορών αλλά και σε όλα τα ATM για την ανάληψη μετρητών. Η κάρτα έχει τη δυνατότητα απεριόριστων επαναφορτίσεων είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας είτε μέσω της υπηρεσίας e-banking.
- Τις χρεωστικές κάρτες attica Debit me VISA και attica Debit me MasterCard.

Επιπρόσθετα, η Attica Bank προσφέρει την Ειδική Κάρτα Αποπληρωμής Εισφορών που είναι ειδικά σχεδιασμένη και διαθέσιμη για τα μέλη του ΤΣΜΕΔΕ/ΤΕΕ για την εξόφληση των τρεχουσών και ρυθμισμένων ασφαλιστικών εισφορών τους.

Τέλος το 2018 προωθήθηκε η νέα εταιρική χρεωστική κάρτα (Business Debit Card) σε συνεργασία με τη MasterCard.

Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων από πιστωτικές κάρτες (προ προβλέψεων) κατά την 31.12 των χρήσεων 2015, 2016 και 2017 δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Έτος	Πιστωτικές Κάρτες (ποσά σε € 000)*
31.12.2015	60.257
31.12.2016	62.551
31.12.2017	32.853

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Σημειώνεται ότι έχει ξεκινήσει ο σχεδιασμός προγραμμάτων επιβράβευσης (loyalty programmes) για τις κατόχους καρτών της Attica Bank αλλά και τους εμπόρους-πελάτες της Τράπεζας.

Καταθετικά και Επενδυτικά Προϊόντα

Η Τράπεζα διαθέτει πλήθος καταθετικών προϊόντων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:

- Attica Ταμειυτήριο Μισθοδοσίας Δημοσίων Υπαλλήλων / Συνταξιούχων ασφαλισμένων ETAA
- Attica Ταμειυτήριο Μισθοδοσίας Δημοσίων Υπαλλήλων / Συνταξιούχων
- Attica Υπερταμειυτήριο με μηνιαία απόδοση τόκων, το οποίο απευθύνεται σε όσους επιθυμούν υψηλές αποδόσεις ακόμα και για σχετικά μικρά ποσά καταθέσεων, ώστε να έχουν πρόσβαση στα χρήματά τους χωρίς τη δέσμευση της προθεσμιακής κατάθεσης.
- Attica Υπερταμειυτήριο ασφαλισμένων και εργαζομένων στο ETAA από το πρώτο ευρώ και με μηνιαία απόδοση τόκων με άμεση πρόσβαση στο χρηματικό τους υπόλοιπο, υπό την προϋπόθεση ότι διενεργούνται μέχρι και τρεις αναλήψεις/χρεώσεις το μήνα.

Οι Προθεσμιακές Καταθέσεις που προσφέρει η Τράπεζα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Attica Double Profit: 3μηνη ή 6μηνη προθεσμιακή κατάθεση με ελκυστικό επιτόκιο και δώρο το 100% του συνόλου των τόκων. Οι τόκοι αποδίδονται μηνιαίως.
- Attica Early Profit: 6μηνη ή 9μηνη προθεσμιακή κατάθεση με ελκυστικό επιτόκιο ενώ με την έναρξη της κατάθεσης αποδίδονται όλοι οι τόκοι προκαταβολικά
- Attica Flex Profit: μηνιαία, 2μηνη ή 3μηνη προθεσμιακή κατάθεση με ελκυστικό επιτόκιο ανάλογα με το αρχικό ποσό κατάθεσης με ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο € 50.000.
- Απλή προθεσμιακή κατάθεση: με επιτόκιο διαπραγματεύσιμο ανάλογα με τη διάρκεια και το ποσό της κατάθεσης.

Η Τράπεζα προσφέρει επίσης τα παρακάτω προϊόντα:

- REPOs
- Λογαριασμούς σε Συνάλλαγμα

Τομέας Επιχειρηματικής Τραπεζικής

Γενικά

Η Attica Bank προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες που καλύπτουν τις ανάγκες μιας σύγχρονης επιχείρησης, όπως χορηγήσεις κεφαλαίων κίνησης και επενδύσεων (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες), άνοιγμα ενέγγυων πιστώσεων, έκδοση εγγυητικών επιστολών πάσης φύσεως, καθώς και ομολογιακά δάνεια και υπηρεσίες leasing, factoring, κ.λπ.

Οι εργασίες επιχειρηματικής τραπεζικής αποτελούν τον κύριο όγκο εργασιών της τράπεζας. Το σύνολο των χορηγήσεων (προ προβλέψεων) προς επιχειρήσεις (επιχειρηματικά δάνεια και χρηματοδοτική μίσθωση) διαμορφώθηκε στις 31.12.2017 σε € 2,03 δισ. (δάνεια και χρηματοδοτική μίσθωση), ποσό που αντιστοιχεί 76,3% των συνολικών χορηγήσεων (προ προβλέψεων) της Attica Bank.

Στην τρέχουσα περίοδο ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην αντιμετώπιση των άμεσων συνεπειών της εντεινόμενης οικονομικής ύφεσης με διατήρηση του κοινωνικού προσώπου της Τράπεζας. Αντιλαμβανόμενη τον καταλυτικό ρόλο που μπορεί να παίξει το τραπεζικό σύστημα στην ανάκαμψη της οικονομίας, η Attica Bank επικεντρώνει τις προσπάθειές της στην στήριξη επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε τομείς με θετικές προοπτικές και έχουν εξωστρεφή και εξαγωγικό προσανατολισμό.

Η εξέλιξη των υπολοίπων των δανείων προς επιχειρήσεις (προ προβλέψεων) αλλά και των χρηματοδοτικών μισθώσεων (προ προβλέψεων) με 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 έχει ως εξής:

Έτος	Δάνεια προς επιχειρήσεις (ποσά σε € 000)	Χρηματοδοτική Μίσθωση (ποσά σε € 000)*
31.12.2015	2.800.539	290.838
31.12.2016	2.864.374	300.937
31.12.2017	1.887.617	139.830

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Χρηματοδότηση Μεγάλων και Μεσαίων Επιχειρήσεων

Η Attica Bank το τελευταίο διάστημα έχει δομήσει την πολιτική των πιστοδοτήσεων της σε τρεις κύριους πυλώνες:

- Στήριξη στην υπάρχουσα πελατεία της με γνώμονα την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της, είτε μέσω νέων χορηγήσεων είτε μέσω αναχρηματοδότησης υφιστάμενων οφειλών ή/και ρύθμιση αυτών.
- Νέες χρηματοδοτήσεις σε επιχειρήσεις που χρειάζονται πόρους για επενδυτικούς σκοπούς δίνοντας να προτεραιότητα στους τομείς κυρίως της ενέργειας, του τουρισμού, των υποδομών, της τυποποίησης και πιστοποίησης εξαγωγικών αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων
- Παροχή κεφαλαίων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς της οικονομίας με θετικές προοπτικές

Οι στρατηγικές που ακολουθούνται εναρμονίζονται με τις επιβαλλόμενες από το νομοκανονιστικό πλαίσιο πρακτικές και έχουν συνοδευτεί από την αυστηροποίηση των πιστοδοτικών κριτηρίων και την ενίσχυση των εξασφαλίσεων. Στο πλαίσιο της υλοποίησης της βασικής αυτής στρατηγικής της η Τράπεζα θα εκμεταλλευτεί όλες τις δυνατότητες που της προσφέρουν οι συνέργειες με ευρωπαϊκούς και διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), την Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Εύξεινου Πόντου καθώς και με ελληνικά επενδυτικά ταμεία όπως το ΕΤΕΑΝ και το Ταμείο Υποδομών ενώ ταυτόχρονα θα εκμεταλλευθεί όλα τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ, ΕΚΟ II, ΤΕΠΙΧ, κ.λπ.

Χρηματοδότηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Η Attica Bank δραστηριοποιείται ιδιαίτερα στον χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα δάνεια προς τις οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 41,01% των συνολικών χορηγήσεων της (μετά από προβλέψεις), την 31.12.2017 και

ανέρχονται σε € 899.069 χιλ. Επίσης, η Attica Bank έχει συμμετάσχει μέσω του ΕΤΕΑΝ (Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης) στο πρόγραμμα χρηματοδότησης μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το οποίο δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές για δανεισμό με χαμηλό επιτοκιακό κόστος. Η Attica Bank μέσω της συνεπένδυσης κεφαλαίων με το ΕΤΕΑΝ αποσκοπεί στη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων με στόχο την ενίσχυση των οικονομικά βιώσιμων μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Παράλληλα, η Τράπεζα εξετάζει τη δυνατότητα να συμμετέχει ως ενδιάμεσος Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός σε προγράμματα που διαχειρίζονται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Επενδυτικές Δραστηριότητες - Κεφαλαιαγορά - Χρηματιστηριακά Προϊόντα

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα εργασιών επενδυτικής τραπεζικής και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας υπηρεσίες αναδοχών, ιδιωτικών τοποθετήσεων και δευτερογενών προσφορών χρηματοπιστωτικών μέσων, διαχείρισης χαρτοφυλακίων, καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες τόσο σε ιδιώτες όσο και θεσμικούς φορείς. Η Τράπεζα διαθέτει επίσης άδεια Ειδικού Συμβούλου για την Εναλλακτική Αγορά (ΕΝ.Α) του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (Χ.Α.).

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει επιλεγεί και παρέχει στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) υπηρεσίες χρηματοοικονομικού συμβούλου σχετικά με τις εναλλακτικές δυνατότητες αξιοποίησης επιλεγμένων ακινήτων ιδιοκτησίας του. Επίσης, σε συνεργασία με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, η Τράπεζα δραστηριοποιείται στην αξιοποίηση πόρων που παρέχονται από κρατικές, ευρωπαϊκές ή και διεθνείς πηγές, λειτουργώντας ως χρηματοοικονομικός σύμβουλος, καθώς επίσης εκπονεί μελέτες και προγράμματα για την οργάνωση ιδιωτικών επιχειρήσεων, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α., με εθνικούς, κοινοτικούς ή ίδιους πόρους.

Μεταξύ άλλων, η Τράπεζα λειτουργεί ως χρηματοοικονομικός σύμβουλος σε επιχειρήσεις και οργανισμούς και έχει αναπτύξει ιδιαίτερη εμπειρία και τεχνογνωσία στην παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών σε έργα Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), καθώς τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιείται ενεργά στο χώρο τόσο ως σύμβουλος του Ελληνικού Δημοσίου όσο και ως σύμβουλος ιδιωτικών εταιρειών που συμμετέχουν στους σχετικούς διαγωνισμούς ΣΔΙΤ.

Τέλος, η Τράπεζα παρέχει στους πελάτες της:

- Τη δυνατότητα διενέργειας Χρηματιστηριακών Συναλλαγών μέσω του Δικτύου Καταστημάτων της καθώς και προϊόν margin account
- Τη δυνατότητα εκκαθάρισης Χρηματιστηριακών Παραγώγων.

Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring)

Η Τράπεζα προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις leasing για την αγορά πάγιου εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για τον επαγγελματικό σκοπό των επιχειρήσεων, δίνοντας τους τη δυνατότητα να αποκτήσουν ευέλικτα εργαλεία χρηματοδότησης και να επιτυγχάνουν μείωση του κόστους, βελτίωση των χρηματικών τους ροών και αύξηση των πωλήσεων.

Μέσω των προϊόντων factoring δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να εκχωρήσουν τις απαιτήσεις τους μαζί με το λειτουργικό κόστος που τις συνοδεύει (εισπράξεις) στη Τράπεζα, η οποία αναλαμβάνει τη διαχείριση τους. Επιπλέον, η Τράπεζα χρηματοδοτεί τις απαιτήσεις αυτές, αξιολογεί σε συνεχή βάση τη φερεγγυότητα των χρεωστών και παρέχει ασφάλιση του πιστωτικού κινδύνου σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής τους. Συγκεκριμένα, το factoring μπορεί να περιλαμβάνει μέρος ή και το σύνολο των πιο πάνω υπηρεσιών και μπορεί να προσαρμόζεται στις επιχειρηματικές ανάγκες.

Τραπεζοασφαλιστικά Προϊόντα (Bancassurance)

Η Attica Bank, έχοντας συνάψει συνεργασία με αξιόπιστες και φερέγγυες ασφαλιστικές εταιρείες, προσφέρει μέσω του Δικτύου των Καταστημάτων της ένα εύρος προϊόντων και υπηρεσιών με στόχο την ολοκληρωμένη ασφαλιστική κάλυψη για την προστασία της επιχείρησης και των περιουσιακών στοιχείων της, αλλά και τη δυνατότητα επιλογής ασφαλιστικών προγραμμάτων για τη δημιουργία ενός προσωπικού πλάνου ασφάλισης. Τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα που διατίθενται μέσω του Δικτύου της Τράπεζας διακρίνονται:

- i. σε εξειδικευμένα (π.χ. επαγγελματικής αστικής ευθύνης, ασφάλισης ηλεκτρονικού εξοπλισμού, κατά παντός κινδύνου έργων, ταξιδιωτικής ασφάλισης κ.α.) και
- ii. μη εξειδικευμένα (π.χ. ασφάλισης αστικής ευθύνης οχημάτων, κατοικίας, νοσοκομειακής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης, σκαφών αναψυχής, ασφάλισης ζωής και ανικανότητας, ασφάλισης προσωπικού ατυχήματος, συνταξιοδοτικά και επενδυτικά προγράμματα κ.α.).

Εκτός από τα ομαδικά ασφαλιστικά προγράμματα δανειοληπτών στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων, τα οποία μειώνουν τον κίνδυνο επισφάλειας τόσο για την Τράπεζα όσο και για τους πελάτες, μεγάλο μέρος της παραγωγής οφείλεται στη διάθεση εξειδικευμένων επιχειρηματικών ασφαλιστικών προγραμμάτων. Επιπλέον, η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προσφορά ασφαλιστικών προϊόντων προς εργολήπτες, μηχανικούς, γιατρούς, δικηγόρους καθώς και σε άλλες ομάδες επαγγελματιών (αστικής ευθύνης).

Η Υποδιεύθυνση Υποστήριξης Εργασιών Bancassurance & Leasing - Factoring παρουσίασε αύξηση του όγκου παραγωγής της σε ασφαλιστήρια συμβόλαια που αφορούν: α) στην ασφάλιση κινδύνων ενδιαφέροντος μηχανικών δηλαδή στην

ασφάλιση μηχανημάτων έργου, β) την ασφάλιση αστικής ευθύνης καθώς και γ) στην ασφάλιση μικρών έργων ή στη σύμπραξη για τη συνασφάλιση μεγάλων έργων.

Επιπλέον, σχετική αύξηση στην παραγωγή ασφαλιστρων παρουσίασε ο κλάδος ασφάλισης αστικής ευθύνης ιδιωτών και επαγγελματιών καθώς και ο κλάδος ασφάλισης ζωής και υγείας. Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος μελλοντικά αναμένεται να επιδράσει θετικά στην παραγωγή ασφαλιστρων του κλάδου αυτού.

Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Attica Wealth Management)

Η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας, Attica Wealth Management προσφέρει στους επενδυτές αμοιβαία κεφάλαια σε όλες τις κύριες κατηγορίες καλύπτοντας με πλήρη τρόπο τις επενδυτικές ανάγκες του κάθε πελάτη, τα οποία διατίθενται και μέσω του δικτύου της Τράπεζας. Η εταιρεία διαχειρίζεται τα εξής αμοιβαία κεφάλαια κατά την 31.12.2017:

- ATTICA DYNAMIC ASSET ALLOCATION FUND OF FUNDS ΜΙΚΤΟ
- ATTICA ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
- ATTICA ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
- ATTICA ΜΙΚΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
- ATTICA ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
- ATTICA REAL ESTATE ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Atticabank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων

Η εταιρεία Atticabank Properties, συστάθηκε το Δεκέμβριο του 2007 και έκτοτε δραστηριοποιείται στον τομέα διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακίνητης περιουσίας και τον τομέα επενδύσεων και ανάπτυξης και αξιοποίησης ακινήτων της ίδιας της Τράπεζας ή και τρίτων. Παράλληλα τα τελευταία χρόνια η εταιρεία έχει προχωρήσει και στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου Real Estate. Η εταιρεία τελεί ως Τεχνικός Σύμβουλος - Real Estate του Ελληνικού Δημοσίου στο έργο αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του, ενώ έχει επιλεγεί από την ΕΔΕΚΤ / ΑΕΠΕΥ μεταξύ των εταιρειών Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ακινήτων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (N.3863/2010) και στους τέσσερις τομείς της Αξιοποίησης, Διαχείρισης, Εκτίμησης και Διαμεσολάβησης ακινήτων.

Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank (Attica Bancassurance Agency)

Η εταιρεία Attica Bancassurance Agency έχει ως έργο την ανάληψη, απ' ευθείας ή μέσω άλλων διαμεσολαβούντων (Ασφαλιστικών Συμβούλων), ασφαλιστικών εργασιών, για λογαριασμό μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων και την εξεύρεση κατάλληλων ασφαλιστικών προϊόντων από την αγορά για τους πελάτες της Attica Bank.

3.8 Δίκτυο παρεχόμενων τραπεζικών υπηρεσιών στην Ελλάδα

Δίκτυο Καταστημάτων

Η Attica Bank, κατά την 31.12.2017 διαθέτει ένα δίκτυο αποτελούμενο από 55 καταστήματα, το οποίο καλύπτει τις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας. Η κατανομή των καταστημάτων της Τράπεζας στην ελληνική επικράτεια έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΣ	ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ	21
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	1
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1
ΕΥΒΟΙΑΣ	1
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	1
ΑΧΑΪΑΣ	1
ΗΛΕΙΑΣ	1
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	1
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1
ΛΑΡΙΣΑΣ	1
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1

ΝΟΜΟΣ	ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1
ΔΡΑΜΑΣ	1
ΗΜΑΘΙΑΣ	1
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	6
ΚΑΒΑΛΑΣ	1
ΚΟΖΑΝΗΣ	1
ΠΕΛΛΑΣ	1
ΠΙΕΡΙΑΣ	1
ΣΕΡΡΩΝ	1
ΕΒΡΟΥ	1
ΞΑΝΘΗΣ	1
ΡΟΔΟΠΗΣ	1
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	1
ΧΙΟΥ	1
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1
ΧΑΝΙΩΝ	1
ΣΥΝΟΛΟ	55

Πηγή: Στοιχεία από Εταιρεία, μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Στόχος της Τράπεζας είναι το δίκτυο καταστημάτων της να αριθμεί 80 περίπου καταστήματα έως το 2022, με παρουσία σε κάθε νομό της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των 6-7 αυτόνομων επιχειρηματικών, η έναρξη των οποίων προβλέπεται να πραγματοποιηθεί μέσα στο 2019.

Δίκτυο ATM

Η Attica Bank διαθέτει ένα σύγχρονο δίκτυο αποτελούμενο από 74 ATM (με ημερομηνία 31.12.2017), εκ των οποίων 55 βρίσκονται στα καταστήματα του δικτύου της Τράπεζας, τα υπόλοιπα 19 είναι εγκατεστημένα σε χώρους τρίτων (off - site ATM). Επιπλέον, μέσω της συνεργασίας της Τράπεζας με συνεταιριστικές Τράπεζες, τα σημεία εξυπηρέτησης των πελατών ξεπερνούν τα 200 σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Η Τράπεζα βρίσκεται στο τελικό στάδιο εφαρμογής συμφωνίας με εταιρεία που διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο ATM στην Ελλάδα και θα δίνει τη δυνατότητα στους κατόχους καρτών της Attica Bank να τις χρησιμοποιούν χωρίς κόστος σε εκατοντάδες ATM πανελλαδικά.

Εξυπηρέτηση Πελατών - Contact Center

Για την αρτιότερη εξυπηρέτηση των πελατών της, η Attica Bank έχει θέσει στη διάθεσή τους ένα προηγμένο τηλεφωνικό κέντρο (210 - 3669000), το οποίο παρέχει πληροφορίες για τα προϊόντα της Τράπεζας, εξυπηρετεί χρήστες της υπηρεσίας e-banking, υποστηρίζει το δίκτυο καταστημάτων για προϊόντα λιανικής τραπεζικής και χειρίζεται την υπηρεσία έγκαιρης ειδοποίησης κακόβουλης χρήσης καρτών (βλέπε κατωτέρω υποενότητα «Τερματικές συσκευές POS» της παρούσας ενότητας του Ενημερωτικού Δελτίου).

Υπηρεσία Έγκαιρης Ειδοποίησης Κακόβουλης Χρήσης Καρτών

Η Υπηρεσία Έγκαιρης Ειδοποίησης Κακόβουλης Χρήσης καρτών, λειτουργεί ως ένα πλήρες σύστημα ελέγχου των συναλλαγών, που πραγματοποιούνται με τις πιστωτικές, τις χρεωστικές και τις προπληρωμένες κάρτες της Attica Bank σε όλο τον κόσμο. Σκοπός του συστήματος είναι η προστασία των κατόχων από δόλια χρήση της κάρτας τους από τρίτους, ώστε να αποφευχθούν κρούσματα κακόβουλης χρήσης. Με την αξιοποίηση εξελιγμένων συστημάτων ανίχνευσης, όταν διαπιστωθούν συναλλαγές που αποκλίνουν σημαντικά από τη συνήθη συναλλακτική συμπεριφορά του πελάτη, ενεργοποιούνται μηχανισμοί προειδοποίησης και υποδεικνύεται η ανάγκη επιβεβαίωσης της γνησιότητας της συναλλαγής. Με αυτόν τον τρόπο και βάσει της διεθνούς πρακτικής σε θέματα ασφάλειας χρήσης καρτών, μειώνονται αισθητά οι πιθανότητες κακόβουλης χρήσης των στοιχείων της κάρτας από τρίτους και προσφέρεται μεγαλύτερη ασφάλεια στη διενέργεια συναλλαγών.

E-Banking

Η υπηρεσία e-banking εξασφαλίζει την εκτέλεση συναλλαγών 24 ώρες τη μέρα / 7 μέρες την εβδομάδα και είναι ιδιαίτερα φιλική ως προς τη χρήση για τους πελάτες της Τράπεζας. Από το 2015 λόγω και των περιορισμών που υπεβλήθησαν στην κίνηση κεφαλαίων παρατηρείται αύξηση στον αριθμό των χρηστών της υπηρεσίας e-banking της Attica Bank. Πιο

συγκεκριμένα, στην υπηρεσία e-banking οι χρήστες - φυσικά πρόσωπα ανέρχονται σε 38.822 στις 31.12.2017, ενώ για την ίδια περίοδο οι χρήστες - νομικά πρόσωπα ανέρχονται σε 7.318.

Η Τράπεζα εμπλουτίζει διαρκώς τις συναλλαγές και τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του e-banking, για την πληρέστερη και αρτιότερη εξυπηρέτηση των πελατών της. Εντός του 2018, η Attica Bank προβλέπεται να προχωρήσει στην αναβάθμιση της υπηρεσίας e-banking καθώς και στην προώθηση ενός νέου συστήματος mobile banking.

Η Τράπεζα, είναι επίσης μέλος στο διατραπεζικό σύστημα πληρωμών ΔΙΑΣ, μέσω του οποίου πραγματοποιούνται όλες οι διατραπεζικές συναλλαγές όπως εκκαθάριση επιταγών, μεταφορές χρημάτων μεταξύ τραπεζών, πληρωμές μισθοδοσίας και συντάξεων.

Τερματικές συσκευές POS

Η επιβολή περιοριστικών μέτρων στην κίνηση κεφαλαίων από το δεύτερο εξάμηνο του 2015 οδήγησε σε σημαντική αύξηση των συναλλαγών μέσω τερματικών αποδοχής καρτών πληρωμών (POS). Η Τράπεζα ανταποκρίθηκε στην αυξημένη ζήτηση διαθέτοντας μια πλήρη σειρά λύσεων. Αναπτύχθηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία αυτοματοποιημένες διαδικασίες, με αποτέλεσμα την πλήρη ανάπτυξη του εναλλακτικού αυτού δικτύου και την αύξηση του μεριδίου αγοράς της.

Πιο συγκεκριμένα, έως την 31.12.2017 είχαν τοποθετηθεί 27.239 συσκευές POS με συνολικό ύψος συναλλαγών που διενεργήθηκαν μέσω των συσκευών € 555 εκατ. περίπου.

Από τις αρχές του 2018 σε συνεργασία με τις εταιρείες Euronet και EDPS υπάρχει πλέον η δυνατότητα για αποδοχή καρτών της Τράπεζας σε περισσότερες από 60 μεγάλες αλυσίδες και επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

3.9 Κατανομή εσόδων

3.9.1 Γεωγραφική κατανομή

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μόνο στην Ελλάδα. Συνεπώς όλα τα έσοδά του προέρχονται από εργασίες εντός της χώρας.

3.9.2 Ανάλυση καθαρών λειτουργικών εσόδων ανά τομέα δραστηριότητας

Η λειτουργία του Ομίλου συνίσταται από τους ακόλουθους τρεις στρατηγικούς λειτουργικούς τομείς οι οποίοι καταλαμβάνουν το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου και παράλληλα εξυπηρετούν την εσωτερική πληροφόρηση των οργάνων Διοίκησής της για τη σωστή λήψη αποφάσεων. Στους τομείς αυτούς παρέχονται διαφορετικές υπηρεσίες οι οποίες διαχειρίζονται ξεχωριστά γιατί απαιτείται διαφορετική υποδομή και πολιτική προώθησης αυτών.

Ακολούθως παρατίθεται συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου και της λειτουργίας κάθε τομέα:

α) Λιανική Τραπεζική

Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται το σύνολο ιδιωτών καταναλωτών όπως επίσης και οι ελεύθεροι επαγγελματίες. Ο Όμιλος μέσω του δικτύου καταστημάτων της Τράπεζας και των αρμοδίων κεντρικών υπηρεσιών προσφέρει στους πελάτες της κατηγορίας αυτής όλο το εύρος των παραδοσιακών προϊόντων, καθώς και εξειδικευμένα προϊόντα επενδυτικής και καταθετικής υφής. Οι εταιρείες του Ομίλου που ασχολούνται κυρίως με το συγκεκριμένο αντικείμενο είναι η Τράπεζα και η «Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank».

β) Επιχειρηματική Τραπεζική

Ο τομέας της επιχειρηματικής τραπεζικής αφορά τις πιστοδοτήσεις των επιχειρήσεων και των επιτηδευματιών. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες που ανήκουν στην κατηγορία αυτή εκτός από τη χορήγηση δανείων και ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με συμβουλευτικές, χρηματοοικονομικές και επενδυτικές εργασίες, όπως επίσης και εργασίες συναλλάγματος. Οι εταιρείες του Ομίλου που ασχολούνται με την επιχειρηματική τραπεζική είναι η Τράπεζα και η «Attica Bank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων».

γ) Διαχείριση Διαθεσίμων / Treasury

Ο τομέας περιλαμβάνει τη διαχείριση των διαθεσίμων του Ομίλου, τις διαμεσολαβητικές εργασίες στην πώληση αμοιβαίων κεφαλαίων, τη διαχείριση χρεογράφων του Ομίλου, τις υπηρεσίες θεματοφυλακής και τη διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών. Η εταιρεία Ομίλου που ασχολείται κυρίως με αυτόν τον τομέα είναι η «Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ».

Τα λοιπά έσοδα στα οποία περιλαμβάνονται έσοδα διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, τόκοι δανείων δάνεια προς το προσωπικό, τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης κ.λπ., έχουν καταναλωθεί αναλογικά στους ανωτέρω τομείς.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα έσοδα του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας για τις χρήσεις 2015 - 2017:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ				
(ποσά σε € 000)*	Λιανική τραπεζική	Επιχειρηματική τραπεζική	Διαχείριση διαθεσίμων/Treasury	Σύνολο
01.01. - 31.12.2015				
Καθαρά Έσοδα				
- από τόκους	-6.460	103.314	-6.359	90.496
- από προμήθειες	2.664	15.552	-2.132	16.084
- από χρημ/κές πράξεις και λοιπά έσοδα	7.709	12.565	-9.258	11.015
- μεταφορά αποτελέσματος μεταξύ τομέων	14.285	-24.409	10.125	0
Σύνολο Καθαρών Εσόδων	18.198	107.021	-7.624	117.595
01.01. - 31.12.2016				
Καθαρά Έσοδα				
- από τόκους	-1.607	98.481	-10.179	86.695
- από προμήθειες	1.228	9.698	-32	10.894
- από χρημ/κές πράξεις και λοιπά έσοδα	1.141	1.401	4.097	6.638
- μεταφορά αποτελέσματος μεταξύ τομέων	6.165	-18.823	12.659	0
Σύνολο Καθαρών Εσόδων	6.927	90.756	6.544	104.227
01.01. - 31.12.2017				
Καθαρά Έσοδα				
- από τόκους	-2.452	100.814	-11.369	86.992
- από προμήθειες	2.150	11.520	-3.044	10.626
- από χρημ/κές πράξεις και λοιπά έσοδα	12.128	41.596	15.287	69.011
- μεταφορά αποτελέσματος μεταξύ τομέων	4.438	-14.991	10.553	0
Σύνολο Καθαρών Εσόδων	16.264	138.938	11.428	166.629

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα καθαρά έσοδα από εργασίες λιανικής τραπεζικής για την χρήση 2017 ανήλθαν σε € 16.264 χιλ. έναντι € 6.927 χιλ. και € 18.198 χιλ. το 2015. Η αύξηση που σημειώθηκε εντός της χρήσης 2017 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των καθαρών εσόδων από χρηματοοικονομικές πράξεις. Η μείωση που σημειώθηκε εντός της χρήσης 2016 οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση του καθαρού εσόδου από τόκους που προέρχεται τόσο από τη μείωση του τόκου εσόδου λόγω της συρρίκνωσης των παραδοσιακών τραπεζικών εργασιών μετά την επιβολή του περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων όσο και από τη μείωση του τόκου εξόδου λόγω της μικρότερης καταθετικής βάσης, καθώς επίσης και από την απουσία μη επαναλαμβανόμενων εσόδων που σημειώθηκαν στη χρήση 2015.

Τα καθαρά έσοδα από τον τομέα επιχειρηματικής τραπεζικής διαμορφώθηκαν σε € 138.938 χιλ. για τη χρήση 2017 έναντι € 90.756 χιλ. το 2016 και € 107.021 χιλ. το 2015 αντιπροσωπεύοντας αντίστοιχα το 83,4%, 87,1% και το 91,0% των συνολικών των καθαρών εσόδων του Ομίλου. Η αύξηση που σημειώθηκε εντός της χρήσης 2017 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των καθαρών εσόδων από χρηματοοικονομικές πράξεις και λοιπά έσοδα του τομέα επιχειρηματικής τραπεζικής η οποία οφείλεται στο αντίτιμο της Συναλλαγής Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων στο πλαίσιο της ανάκλησης αναγνώρισης του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχει τιτλοποιηθεί. Αντίθετα η μείωση εντός της χρήσης 2016 σε σχέση με την προηγούμενη οφείλεται σε μικρότερο καθαρό έσοδο τόκων λόγω της παύσης εκτοκισμού σημαντικού ύψους χορηγήσεων που πέρασαν σε καθεστώς οριστικής καθυστέρησης, καθώς και από την απουσία μη επαναλαμβανόμενων εσόδων που καταλογίσθηκαν στη χρήση 2015.

Όσον αφορά τα καθαρά έσοδα από τη διαχείριση διαθεσίμων, αυτά ανήλθαν σε € 11.428 χιλ. για τη χρήση 2017 έναντι € 6.544 χιλ. το 2016 και καθαρών εξόδων € 7.624 χιλ. το 2015. Το αποτέλεσμα του 2015 οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μεταφορά στο αποτέλεσμα αποθεματικού ομολόγων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου που προέκυψε έπειτα από ανταλλαγή των συγκεκριμένων ομολόγων, έκδοση άλλων ελληνικών τραπεζών, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησής τους. Το 2016 τα υψηλά έξοδα από τόκους τα οποία επηρέασαν και τα καθαρά έσοδα της χρήσης οφείλονταν κατά κύριο λόγο στο υψηλό κόστος δανεισμού από τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (ELA) Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Το 2017 η αύξηση οφείλεται στην αύξηση των καθαρών εσόδων από χρημ/κές πράξεις, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω.

3.10 Οργανωτική διάρθρωση

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι συμμετοχές του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015, 2016 και 2017:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Έδρα	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
		Σύνολο Συμμετοχής	Σύνολο Συμμετοχής	Σύνολο Συμμετοχής
Attica Wealth Management A.E.Δ.Α.Κ ⁽¹⁾	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
ATTICA VENTURES Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών ⁽²⁾	Ελλάδα	99,99%	100,00%	-
Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Attica Funds PLC ⁽³⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	99,99%	99,99%	-
AtticaBank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων ⁽⁴⁾	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Attica Finance A.E.Π.Ε.Υ ⁽⁵⁾	Ελλάδα	55,00%	55,00%	-
Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ⁽⁶⁾	Ελλάδα	-	-	20,00%
Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech I ⁽⁷⁾	Ελλάδα	50,00%	50,00%	50,00%
Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech II ⁽⁷⁾	Ελλάδα	92,00%	-	-

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

- Μέσω της θυγατρικής εταιρείας Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ, ο Όμιλος διαχειρίζεται 6 αμοιβαία κεφάλαια συνολικού ενεργητικού € 40,9 εκατ. κατά την 31.12.2017. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν έχει αναλάβει καμία συμβατική υποχρέωση να παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε κάποιο από τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται, ούτε εγγυάται τις αποδόσεις τους.
- Στις 03.02.2017 η Attica Bank πούλησε το 90% της συμμετοχής της στην εταιρεία Attica Ventures αντί του ποσού των € 180.000 με αντίστοιχη λογιστική αξία για το σύνολο της εταιρείας ύψους € 161.759,16 κατά την ημερομηνία συναλλαγής.
- Στις 16.06.2017 κατατέθηκε στο Μητρώο Εταιρειών του Ηνωμένου Βασιλείου (Companies House) αίτηση διαγραφής της εταιρείας Attica Funds Plc. Η λύση της εταιρείας πραγματοποιήθηκε στις 26.09.2017.
- Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρείας «Attica Bank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων» στις 27.12.2016 αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με επιστροφή μετρητών ύψους € 5,32 εκατ. και διαγραφή σρωτευτικών ζημιών ύψους € 1,24 εκατ., διαμορφώνοντας το νέο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας σε € 500.000,00 διαιρούμενο σε 5.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 100,00 εκάστη. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε τον Απρίλιο 2017 από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.).
- Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας Attica Finance Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών στις 02.02.2017 αποφάσισε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με σκοπό την επιστροφή του αντίστοιχου κεφαλαίου στην Attica Bank με καταβολή μετρητών ύψους € 1.350.200 και με ακύρωση 172.000 μετοχών της εταιρείας. Το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Attica Finance ανέρχεται πλέον σε 18,17%.
- Στις 16.03.2017 η Attica Bank προέβη στην ίδρυση εταιρείας με την επωνυμία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις», με σκοπό τη διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους € 1.331,2 εκατ. και την καταβολή μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 100.000. Στις 07.08.2017 στο πλαίσιο των συμφωνιών με τον επενδυτή μεταβιβάσθηκε στην εταιρεία Aldridge EDC Specialty Finance (AEDC) το 80% της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» έναντι του ποσού των € 80 χιλ. και το οποίο κατεβλήθη στην Τράπεζα στις 04.08.2017 από την ως άνω εταιρεία. Η Τράπεζα παραμένει μέτοχος της εταιρείας «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» με ποσοστό 20%.
- Στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I μεριδιούχοι είναι η Τράπεζα και το Ταμείο Νέας Οικονομίας (Τα.Νε.Ο.). Ο έλεγχος στα αμοιβαία κεφάλαια ασκείται από κοινού από τους μεριδιούχους. Συνεπεία αυτού είναι η αποτίμηση της συμμετοχής του Ομίλου να λαμβάνει χώρα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28. Σημειώνεται ότι, στις 31.10.2016 υπεγράφη μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ιδιωτικό συμφωνητικό λύσης συμβάσεως συστάσεως και διαχειρίσεως Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) «ZAITECH FUND II». Η πλειοψηφούσα μεριδιούχος Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία αιτήθηκε, αποστέλλοντας στη διαχειρίστρια εταιρεία σχετικό έγγραφο, την πρόωρη λύση του Α.Κ.Ε.Σ. για λόγους που ανάγονται και αφορούν αποκλειστικά την εν γένει διαδικασία αναδιάρθρωσεως των εταιρειών και των δραστηριοτήτων του Ομίλου της.

Όσον αφορά στις ενοποιούμενες εταιρείες για την εξεταζόμενη περίοδο καθώς και για τη μέθοδο ενοποίησης βλ. ενότητα 3.20.1.1 «Εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χρήσεων 2015 - 2017» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.11 Ακίνητα και εγκαταστάσεις

Την 31.12.2017, η Τράπεζα είχε στην ιδιοκτησία της περίπου 521 ακίνητα τα οποία χωρίζονται από την ίδια σε δύο κατηγορίες:

- σε «ιδιοχρησιμοποιούμενα», στα οποία κάνει χρήση η ίδια η Τράπεζα (56 αυτοτελή ακίνητα, οργανωμένα υπό 11 κωδικούς - ομάδες ακινήτων, που βρίσκονται στην ίδια θέση) και
- σε «επενδυτικά», τα οποία απέκτησε η ίδια είτε από αναγκαστικό πλειστηριασμό (κατά κύριο λόγο), είτε μετά από καταγγελίες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (465 αυτοτελή ακίνητα, οργανωμένα υπό 179 κωδικούς - ομάδες ακινήτων, που βρίσκονται στην ίδια θέση).

Η αναπόσβεστη αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 20,3 εκατ. κατά την 31.12.2017 έναντι € 20,8 εκατ. κατά την 31.12.2016 και € 21,3. εκατ. κατά την 31.12.2015.

Η αξία των «επενδύσεων σε ακίνητα» διαμορφώθηκε σε € 58 εκατ. κατά την 31.12.2017 έναντι € 56,4 εκατ. κατά την 31.12.2016 και € 58,2 εκατ. την 31.12.2015. Οι «επενδύσεις σε ακίνητα» και «ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία» αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εξωτερικό ανεξάρτητο εκτιμητή, σε ετήσια βάση. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, στους λογαριασμούς «ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία» και «επενδύσεις σε ακίνητα».

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα της Τράπεζας. Διευκρινίζεται ότι πρόκειται για 56 ακίνητα, οργανωμένα υπό 11 κωδικούς - ομάδες ακινήτων, τα οποία αποτιμήθηκαν είτε αυτοτελώς, είτε ως σύνολο οριζοντίων ιδιοκτησιών στην ίδια θέση:

A/A	Περιγραφή ακινήτου	Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017 (σε €)
1	Πολυώροφο κτίριο επί της οδού Ομήρου 23, Αθήνα	7.450.000,00
2	Οριζόντια ιδιοκτησία- Γραφείο επί της οδού Φιλελλήνων 34 και Αμαλίας, Αθήνα	510.000,00
3	Οριζόντια ιδιοκτησία- Κατάστημα επί της οδού Ελ.Βενιζέλου 49 και Καλυψούς, Αθήνα	345.000,00
4	Οριζόντιες ιδιοκτησίες- Κατάστημα επί της οδού Βας.Ολγας 205, Θεσσαλονίκη	400.000,00
5	Διατηρητέο πολυώροφο κτίριο επί της οδού Ηρώων Πολυτεχνείου 40 και Σωτήρου Διός, Πειραιάς	3.790.000,00
6	Πολυώροφο κτίριο επί της Λ.Βουλαγαμένης 113 και Ηλία Ηλιού, Ν.Κόσμος	1.240.000,00
7	Οριζόντια ιδιοκτησία- Κατάστημα επί της οδού Κωνσταντινουπόλεως αρ. 301, Σταυρούπολη Θεσσαλονίκης	640.000,00
8	Διατηρητέο πολυώροφο κτίριο επί της οδού Μαυρομιχάλη αρ. 8, Αθήνα	3.150.000,00
9	Οριζόντιες ιδιοκτησίες- Κατάστημα επί της οδού Δημητριάδος αρ. 227 και Χαρισιάδου, Βόλος	970.000,00
10	Οριζόντιες ιδιοκτησίες- Γραφεία επί της οδού Εθν. Αντιστάσεως αρ. 15, Καλαμαριά	1.100.000,00
11	Πολυώροφο κτίριο επί της οδού Γκυιλφόρδου 9, πλησίον πλατείας Βικτώριας, Αθήνα	730.000,00
ΣΥΝΟΛΟ		20.325.000,00

Πηγή: Στοιχεία από τη Τράπεζα, μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Τα σημαντικότερα επενδυτικά ακίνητα που αποκτήθηκαν έως την 31.12.2017, των οποίων η εύλογη αξία την 31.12.2017 υπερέβαινε το ποσό των € 500.000, παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα. Σημειώνεται ότι πρόκειται για 202 επενδυτικά ακίνητα/ιδιοκτησίες, οργανωμένα υπό 21 κωδικούς - ομάδες ακινήτων, τα οποία αποτιμήθηκαν είτε αυτοτελώς, είτε ως σύνολο οριζοντίων ιδιοκτησιών στην ίδια θέση, είτε ως σύνολο ομόρων ακινήτων στην ίδια θέση:

A/A	Περιγραφή ακινήτου
1	Δύο όμορα αγροτεμάχια στη θέση Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, Πάρος
2	Οικόπεδο με παλιά κατοικία επί της οδού Πεύκων αρ. 41 στο Νέο Βουτζά Αττικής
3	Ακίνητα (Βιοτεχνικός χώρος με αποθήκες) στη θέση Αμαξόστρατες, 1ο χλμ. ΕΟ Λαμίας-Αθήνας, Λαμία
4	Οριζόντιες ιδιοκτησίες σε επαγγελματικό κτίριο επί της Λ. Αθηνών αρ.86 και Μητροδώρας, Αθήνα
5	Πενταόροφο Βιοτεχνικό κτίριο επί της οδού Καλλικλέους αρ.2, Αθήνα
6	Κατάστημα/ Εστιατόριο Α' ορόφου επί της οδού Κωνσταντινουπόλεως & Λαζαράκη, Δήμου Γλυφάδας
7	Εργοστάσιο με γραφεία και βοηθητικούς χώρους στη Κτηματική Περιοχή Σίνδου, Δήμος Εχεδώρου Θεσσαλονίκης
8	Αγροτεμάχιο στη θέση Καρά Τσαλί Πλαγιάρι Μίκρας, Θεσσαλονίκη

A/A	Περιγραφή ακινήτου
9	Δώροφο κτίριο μικτής χρήσης (επαγγελματικός χώρος ισογείου και όροφος κατοικίας) με υπόγειο επί της οδού Πελασγών αρ. 31, θέση Χαραυγή, Καματερό
10	Εξαώροφο Επαγγελματικό κτίριο επί της οδού Φίλωνος αρ.7, Πειραιάς
11	Οριζόντιες ιδιοκτησίες (συνολικά 157, εκ των οποίων 1 κατ/μα, 51 διαμ/τα, 47 αποθήκες, 57 θ.σταθ. και δικαίωμα υψούν) σε συγκρότημα τεσσάρων πολυκατοικιών επί των οδών Νικολάου Βουλγαρίδη, Μαρίνου Λειβαδάδρου, Νικολάου Συρίγου και εγκεκριμένης μη διανοιγμένης ανωνύμου οδού, Λαύριο
12	Οριζόντιες ιδιοκτησίες επί της οδού Ψαριανού 9 & Κορίνθου στην περιοχή Ψαλλίδι, Μαρούσι
13	Οριζόντιες ιδιοκτησίες (Βιοτεχνικοί χώροι) επί της Λ.Αθηνών-Τατοΐου αρ. 368, θέση Μονομάτι, Αχαρνάι
14	Πενταόροφο επαγγελματικό κτίριο με τρία υπόγεια επί της οδού Γρ.Λαμπράκη 27 & Κύπρου 62, Γλυφάδα
15	Τριώροφο Βιοτεχνικό κτίριο στην εποικισθείσα περιοχή αγροκτήματος Ευκαρπίας, Θεσσαλονίκη
16	Ακίνητο (Εμπορικές Αποθήκες) στο 14 ^ο χλμ Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Πολυγύρου, στο Δ.Θέρμης, Θεσσαλονίκη
17	Οριζόντια ιδιοκτησία- Κατοικία επί της οδού Δηληγιάννη 32 & Διονύσου 10, Κηφισιά
18	Βιοτεχνικό κτίριο επί αγροτικής οδού (Οσίου Λουκά) στη θέση «Φικ-Κοκλί-Πουσί Λεδί-Δρόμιζα», Παιανία
19	Παραδοσιακός Ξενώνας στη Βυζίτσα Πηλίου, Ν.Μαγνησίας
20	Εξαώροφο επαγγελματικό κτίριο με γραφεία και αίθουσες εκδηλώσεων, επί της οδού Πάρωνος 10, Μαρούσι
21	Πενταόροφο επαγγελματικό κτίριο με πατάρι και υπόγειο, επί της οδού Ηρώδου Αττικού & Βουσαά 2, Δήμος Νέας Ιωνίας Αττικής

Πηγή: Στοιχεία από τη Τράπεζα, μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Υπό την επιφύλαξη ότι σε ορισμένα από τα επενδυτικά ακίνητα που παρουσιάζονται κατά τα ανωτέρω για τα οποία υφίστανται εγγεγραμμένα προγενέστερα βάρη και διεκδικήσεις, τα οποία όμως έχουν αποσβεστεί λόγω απόκτησης των ακινήτων σε πλειστηριασμό, σύμφωνα με την Τράπεζα δεν υφίστανται σημαντικά εμπράγματα βάρη επί των ως άνω ακινήτων ιδιοκτησίας της.

Επίσης, σύμφωνα με την Τράπεζα, εξ' όσων γνωρίζει δεν υφίσταται οποιαδήποτε περιβαλλοντική πτυχή που θα μπορούσε να επηρεάσει τη χρήση των εν λόγω ακινήτων.

Επίσης, η Τράπεζα την 31.12.2017 μίσθωνε ως μισθώτρια συνολικά 56 ακίνητα, για τη στέγαση είτε καταστημάτων είτε γραφείων και λοιπών χώρων διοίκησης και κατέβαλε ποσό ύψους € 5,02 εκατ. σε μισθώματα συμπεριλαμβανομένου χαρτοσήμου.

Η Τράπεζα έχει συνάψει το υπ' αρ. 11528927/06.04.2018 ασφαλιστήριο συμβόλαιο περιουσίας, που αφορά σε ασφάλιση των κεντρικών υπηρεσιών και των καταστημάτων της Τράπεζας, με την ασφαλιστική εταιρεία «Generali Hellas Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία» με τα εξής χαρακτηριστικά:

- **Ασφαλιστική κάλυψη:** κάθε κινδύνου για τα ενσώματα πάγια στοιχεία των ακινήτων, όπως έπιπλα, κλιματιστικά, ντουλάπες, ηλεκτρικοί πίνακες (εξοπλισμός καταστημάτων,) για ιδιότητα καταστήματα της Τράπεζας, ιδιότητα ακίνητα της Τράπεζας από πλειστηριασμό, μισθωμένα ακίνητα που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα, αναλώσιμα/γραφική ύλη (εντός αποθήκης στον Κόκκινο Μύλο, Θ. Παλαιολόγου και Ιαπετού, όπως αναλυτικά περιγράφονται σε αναλυτική κατάσταση που φυλάσσεται στο αρχείο της Τράπεζας). Ειδικότερα, προβλέπεται νόμιμη ευθύνη από πυρκαγιά, κεραυνούς, έκρηξη, πτώση αεροσκάφους, πρόσκρουση οχήματος, καπνός, πλημμύρα, καταιγίδα, θύελλα, ζημιές από χιόνι, παγετό, χαλάζι, διάρρηξη σωληνώσεων, υπερχειλίση δεξαμενών, διαρροή Sprinklers, απεργίες, στάσεις, πολιτικές ταραχές, οχλαγωγίες, κακόβουλες ενέργειες, τρομοκρατικές ενέργειες, σεισμό, κλοπή /ληστεία.
- **Συνολικά ασφαλισμένα κεφάλαια:** Για κτίρια μέχρι το ποσό των € 36.004.500, για πάγιο εξοπλισμό καταστημάτων (περιεχόμενα) μέχρι το ποσό των € 19.230.365,10 και για βελτιώσεις-πάγια-εμπορεύματα μέχρι το ποσό των € 7.352.000.
- **Διάρκεια ασφάλισης:** από 06.04.2018 έως 06.04.2019.

Παράλληλα, η Τράπεζα έχει συνάψει το υπ' αρ. 11542733/ 6-4-2018 ασφαλιστήριο συμβόλαιο ηλεκτρονικού εξοπλισμού εγκατεστημένου σε διάφορες διευθύνσεις εντός Ελλάδος με την ασφαλιστική εταιρεία «Generali Hellas Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία». Ειδικότερα:

- **Ασφαλιστική κάλυψη:** κατά παντός κινδύνου ηλεκτρονικού εξοπλισμού – γενικού εξοπλισμού καταστημάτων και ATMs, καθώς και ενοικιαζόμενου εξοπλισμού από την εταιρία IBM, όπως αυτός αναλυτικά περιγράφεται σε σχετική αναλυτική κατάσταση, η οποία επισυνάπτεται στο ανωτέρω ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Στο ανωτέρω ασφαλιστήριο προβλέπεται και επέκταση καλύψεων όπως νόμιμη ευθύνη από απεργίες, στάσεις, πολιτικές ταραχές, τρομοκρατικές ενέργειες, υπερωρίες, νυχτερινή εργασία, κάλυψη βαλβίδων και λυχνιών, σεισμό, καταιγίδα, κυκλώνα, τυφώνα κ.λπ. Εξαιρούνται απώλειες ή ζημιές που έχουν συμβεί πριν από την έναρξη της συμφωνηθείσας ασφαλιστικής κάλυψης, απώλειες ή ζημιές από μετάδοση ιών, αδυναμία δυνατότητας αναγνώρισης ημερομηνίας και cyberclause. Η πλήρης αξία αντικατάστασης ισχύει για μηχανήματα το έτος κατασκευής των οποίων δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Στο συμβόλαιο ασφαλιζεται μόνο

ο ενοικιαζόμενος εξοπλισμός της εταιρίας IBM που βρίσκεται στο primary site (κτίριο Πατησίων), ενώ ο εξοπλισμός που βρίσκεται στο disaster site ασφαλίζεται από την IBM.

- Συνολικά ασφαλισμένα κεφάλαια: € 8.906.592,27.
- Διάρκεια ασφάλισης: από 06.04.2018 έως 06.04.2019.

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Τράπεζας, οι υφιστάμενες ασφαλιστικές καλύψεις επαρκούν για την κάλυψη των ενσώματων ακινητοποιήσεων του Ομίλου.

3.12 Κεφάλαια

3.12.1 Πηγές κεφαλαίων

Οι κυριότερες πηγές χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι οι καταθέσεις (όψεως, ταμειωτηρίου, προθεσμίας, δεσμευμένες) των πελατών της Τράπεζας, ο δανεισμός από το Ευρωσύστημα και οι εκδοθείσες ομολογίες. Η δομή χρηματοδότησης του Ομίλου κατά τις χρήσεις 2015-2017 έχει ως εξής:

ΔΟΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ			
(ποσά σε € 000)*	2015	2016	2017
Καταθέσεις	2.142.503	1.892.750	1.924.131
Διατραπεζικές τοποθετήσεις (απαίτηση)	9.581	4.879	2.698
Διατραπεζικές αναλήψεις (υποχρέωση)	-783.768	-1.025.342	-943.451
α. Διατραπεζικές Τοποθετήσεις μείον Διατραπεζικές αναλήψεις	-774.187	-1.020.463	-940.753
Δανεισμός από ΕΚΤ	0	0	
Δανεισμός από ΕΛΑ	780.000	1.015.000	915.000
β. Αναλήψεις από το Ευρωσύστημα	780.000	1.015.000	915.000
Καθαρός Διατραπεζικός Δανεισμός (α-β)	-5.813	5.463	25.753
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	681.008	-	-

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή – Λογιστή, πλην των αρθροισμάτων που δεν προέρχονται από τις οικονομικές καταστάσεις. Ο εν λόγω πίνακας έχει ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο ISA 805.

Οι Καταθέσεις των πελατών αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης της Τράπεζας εμφανίζοντας υπόλοιπο € 1,92 δις. την 31.12.2017 έναντι € 1,89 δις. την 31.12.2016, καταγράφοντας αύξηση κατά 1,6%.

Η ανωτέρω αύξηση των Καταθέσεων Πελατών έχει μειώσει την εξάρτηση του Ομίλου όσον αφορά στην παροχή ρευστότητας μέσω του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας (ΕΛΑ), ο οποίος την 31.12.2017 ανήλθε σε € 915 εκατ. Επιπλέον, με στοιχεία 31.12.2017 η εξάρτηση της Τράπεζας από τους μηχανισμούς παροχής ρευστότητας του Ευρωσυστήματος παρουσιάστηκε μειωμένη σε σχέση με τα υπόλοιπα της 31.12.2016. Κατά την 31.12.2017 περιουσιακά στοιχεία ονομαστικής αξίας € 2.018,93 εκατ. έχουν δοθεί ως ενέχυρο στον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ΕΛΑ) και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Από το συνολικό ύψος των ενεχύρων η Τράπεζα έχει την ευχέρεια να αντλήσει ρευστότητα μέχρι του ποσού των € 1.262,65 εκατ., εκ των οποίων έχει κάνει χρήση ποσού ύψους € 915 εκατ. ήτοι δύναται να αντλήσει επιπλέον ρευστότητα € 347,65 εκατ.

Σύμφωνα με τις σχετικές κατευθύνσεις από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος, η Attica Bank όπως όλες οι Τράπεζες έχει εκπονήσει σχέδιο απεξάρτησης από τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (ΕΛΑ). Σημειώνεται ότι εντός του Φεβρουαρίου 2018, η Τράπεζα απέκτησε πρόσβαση στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, γεγονός το οποίο επιτρέπει σε πρώτη φάση, την μεταφορά εξασφαλίσεων από τον μηχανισμό του ΕΛΑ στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, με αποτέλεσμα η εκτιμώμενη μείωση του κόστους δανεισμού να ανέλθει σε € 1,5 εκατ. περίπου σε ετήσια βάση. Στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 και αναφορικά με τον 2ο Πυλώνα των μέτρων για την Ενίσχυση της Ρευστότητας της Οικονομίας, η Τράπεζα, την 21.10.2016 εξέδωσε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω του προγράμματος EMTN (Medium Term Note) ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας € 380 εκατ., διάρκειας 12 μηνών, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 12%, το οποίο διαιρείται σε 3.800 ανώνυμες Ομολογίες, ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. Μετά τη λήξη του Ομολογιακού Δανείου στις 20.10.2017, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου, ισόποσης αξίας, το οποίο διαιρείται σε 3.800 ανώνυμες ομολογίες, ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 Μηνών πλέον περιθωρίου 8,00% και ημερομηνία λήξης την 23.10.2018.

Οι Ομολογίες αυτές αποκτήθηκαν από την Τράπεζα κατά την έκδοσή τους και στην τιμή έκδοσης αυτών, ιδιοκατέχονται και ενεχυράζονται σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης/ ΕΛΑ. Η Τράπεζα από την συμμετοχή της στο Πρόγραμμα επιβαρύνεται με προμήθεια, την οποία καταβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο. Η προμήθεια αυτή, για το μεν Ομολογιακό Δάνειο των € 380 εκατ. του 2016 ανερχόταν σε 99 μ.β., ενώ για την ανανέωση του ισόποσου το 2017 ανερχόταν σε 111 μ.β.

Το 2015 πραγματοποιήθηκε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 681 εκατ. Επίσης η ΕΓΣ της 2017 αποφάσισε την παρούσα Αύξηση μέχρι ποσού € 198 εκατ. περίπου. Επιπλέον αναφορικά με τις πηγές κεφαλαίων, σημειώνεται ότι πέρα από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η Τράπεζα θα επιδιώξει συνεργασίες με υπερεθνικούς φορείς. Επίσης η Τράπεζα στοχεύει σε ισορροπημένη και σταθερή αύξηση των υπολοίπων των καταθέσεων της, καθώς η αβεβαιότητα σε σχέση με το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αποκλιμακώνεται. Η Τράπεζα σκοπεύει να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια αυτά σε στοχευμένες χρηματοδοτήσεις, σε μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες.

Εντός των επομένων 2 ετών, η Τράπεζα, σκοπεύει να προβεί σε έκδοση καλυμμένων ομολογιών («covered bonds»), ενήμερων δανείων με σκοπό την αύξηση της διαθέσιμης ρευστότητας για την χρηματοδότηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Κατά την 31.12.2017 και σε ενοποιημένη βάση, οι Δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών (CET 1), Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER I) και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) διαμορφώθηκαν σε 14,7% ο καθένας (ήτοι σε επίπεδα ανώτερα από τα κατώτατα εποπτικά όρια τα οποία ορίζονται σύμφωνα με την ΕΠΑΘ 114/04.08.2014). Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας βλέπε και ενότητα 3.12.4 «Κεφαλαιακή επάρκεια» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της κεφαλαιακής ενίσχυσης, η Τράπεζα σε εκτέλεση των αποφάσεων των Εκτάκτων Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων της Τράπεζας της 14.12.2016 και της 15.05.2017, υλοποίησε την 30.06.2017 και την 03.07.2017 τιτλοποίηση και μεταβίβαση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων της.

Πιο αναλυτικά, η Τράπεζα κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο δανείων σε οριστική καθυστέρηση (περίπου ποσού € 1.331,2 εκατ.) στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ARTEMIS SECURITISATION S.A. που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα:

- ένα ομόλογο Σειράς Α (Senior Note) ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. και
- ένα ομόλογο Σειράς Β (Junior Note) ονομαστικής αξίας € 806,2 εκατ.

Τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Ταυτόχρονα, η ARTEMIS SECURITISATION S.A. ανέθεσε την διαχείριση του εν λόγω χαρτοφυλακίου για 10 χρόνια στην εταιρεία με την επωνυμία «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ- ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» που έχει ιδρύσει η Τράπεζα σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.4354/2015.

Παράλληλα, η Τράπεζα συμφώνησε, υπό τον όρο της κατά νόμο έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος και με άλλους όρους συνήθεις σε τέτοιες συναλλαγές, να μεταβιβάσει σε εταιρεία συμφερόντων του επενδυτή που επελέγη ύστερα από ανοικτό διαγωνισμό, ήτοι της Aldridge EDC Specialty Finance: α. το 80% των μετοχών της εταιρείας «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» στην ονομαστική αξία τους, και β. το ως άνω Junior Note που εκδόθηκε στο πλαίσιο της τιτλοποίησης έναντι ποσού € 70 εκατ., καταβλητέο εντός μηνός από την υπογραφή. Η συναλλαγή με την εταιρεία Aldridge (πώληση του junior note και του πλειοψηφικού πακέτου στην εταιρεία «Θεά Άρτεμις») οδήγησε σε σημαντική αποκλιμάκωση του δείκτη μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων κατά το τρίτο τρίμηνο του 2017, από το 60% περίπου σε 43% περίπου. Στο πλαίσιο της ίδιας συναλλαγής, η Τράπεζα διακράτησε το senior note ύψους € 525 εκατ., το οποίο εκτοκίζει με 3% σε ετήσια βάση και έχει διάρκεια 10 ετών.

Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω συναλλαγής, η οποία με βάση τους όρους της συνιστά αληθή πώληση (true sale) χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Τράπεζα προέβη σε ανάκληση αναγνώρισης (de-recognition) των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού και σε αναγνώριση κέρδους € 70 εκατ., ποσό που προσμετρήθηκε ως TIER 1 στα κεφάλαιά της και κάλυψε πλήρως το ποσό της κεφαλαιοποίησης του δυσμενούς σεναρίου της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του 2015.

Επιπρόσθετα, την 22η Δεκεμβρίου 2017, η Τράπεζα σε εκτέλεση της απόφασης του Δ.Σ. της 29.11.2017, προχώρησε σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων, για την οποία ενημερώθηκε η ΕΓΣ της 22.12.2017.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων/πιστώσεων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ABS Metexelixis S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο.

Παράλληλα, το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα:

- ένα ομόλογο Σειράς Α, υψηλής εξασφάλισης (Senior Note) , ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ.
- ένα ομόλογο Σειράς Β, μειωμένης εξασφάλισης (Junior Note), ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ.

Τα δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003 και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια.

Η τιτλοποίηση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων, εντάσσεται στο πλαίσιο των αποφάσεων που ενέκρινε, μεταξύ άλλων, η ΕΓΣ της 22.12.2017. Σημειώνεται ότι, κατά την 31.12.2017 και οι δυο τίτλοι διακρατούνται από την Τράπεζα όπως και το σύνολο των εν λόγω ανοιγμάτων. Παρόλα αυτά και εάν και εφόσον η Τράπεζα προβεί σε αντίστοιχου τύπου συναλλαγή όπως συνέβη κατά την πρώτη τιτλοποίηση, σύμφωνα με τη Διοίκηση της Τράπεζας ο

δείκτης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων - με τα σημερινά αριθμητικά δεδομένα - αναμένεται να προσεγγίσει τα επίπεδα του 20% περίπου. Ταυτόχρονα, η Τράπεζα θα διακρατά το senior note των € 350 εκατ. το οποίο θα εκτοκίζει με 3% ετησίως και θα έχει διάρκεια 10 ετών.

Επιπρόσθετα η ρευστότητα που λαμβάνει ο Όμιλος και η Τράπεζα μέσω του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ και ΕΛΑ) δύναται να επηρεαστεί αρνητικά από αλλαγές στους κανονισμούς της ΕΚΤ ή της Τράπεζας της Ελλάδος επηρεάζοντας τις ανάγκες χρηματοδότησης και τα επίπεδα ρευστότητας του Ομίλου (βλέπε και ενότητα 2 «Παράγοντες κινδύνου» και πιο συγκεκριμένα το παράγοντα κινδύνου «Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές, εφόσον χρειαστεί, ενδέχεται να είναι περιορισμένη και μελλοντικά η Τράπεζα πιθανώς να απαιτηθεί να αντλήσει επιπλέον χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή/και την Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ ή/και της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις ενδέχεται να περιορίσει περαιτέρω την πρόσβαση της Τράπεζας σε χρηματοδότηση».)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου και τις ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης βλέπε αναλυτικά ενότητα 3.12.4 «Κεφαλαιακή επάρκεια» και ενότητα 4.1.1 «Δήλωση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης», αντίστοιχα του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.2 Ταμειακές ροές

3.12.2.1 Πληροφορίες για τις ταμειακές ροές του Ομίλου χρήσεων 2015-2017

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τις ταμειακές ροές του Ομίλου των χρήσεων 2015-2017:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	2015	2016	2017
Καθαρή ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες	-687.567	-19.645	448.732
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες	16.795	8.745	-455.802
Καθαρή ταμειακή ροή από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	579.429	0	0
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	-91.343	-10.900	-7.070
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	150.484	59.141	48.241
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	59.141	48.241	41.171

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Κατά τη χρήση του 2017, οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε εισροές ύψους € 448.732 χιλ. έναντι καθαρές ταμειακές εκροές ύψους € 19.645 χιλ. το 2016 και καθαρές ταμειακές εκροές ύψους € 687.567 χιλ. το 2015.

Οι καθαρές ταμειακές εισροές τη χρήση 2017 προέρχονται κυρίως από τη μεταβολή του κεφαλαίου κίνησης. Η μεταβολή αυτή επηρεάστηκε κυρίως ως α) από την σημαντική μείωση των χορηγήσεων του Ομίλου λόγω μεταβίβασης του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων ποσού € 525 εκατ. και την ταυτόχρονη έκδοση ομολόγου ισόποσης ονομαστικής αξίας (βλέπε και ενότητα 3.22 «Σημαντικές Συμβάσεις» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου), β) τη βελτίωση της εκροής καταθέσεων πελατών από τη Τράπεζα και γ) το αποτέλεσμα από τη μεταβίβαση του δανειακού χαρτοφυλακίου ύψους € 70 εκατ. και δ) τη μείωση των διατραπεζικών αναλήψεων κατά € 100 εκατ. Σημειώνεται ότι οι διατραπεζικές αναλήψεις για τη χρήση 2017 διαμορφώθηκαν σε € 915 εκατ. έναντι € 1.015 εκατ. τη χρήση 2016.

Οι καθαρές ταμειακές εκροές τη χρήση 2016 προέρχονται κυρίως από την μείωση των εκροών καταθέσεων πελατών λόγω βελτίωσης του οικονομικού κλίματος στη χώρα σε σχέση με το 2015, β) τον περιορισμό της πιστωτικής επέκτασης (μείωση χορηγήσεων) και γ) την αύξηση των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων. Σημειώνεται ότι οι διατραπεζικές αναλήψεις για τη χρήση 2016 διαμορφώθηκαν σε € 1.015 εκατ. έναντι € 780 εκατ. τη χρήση 2015. Για τη χρήση 2015, οι καθαρές ταμειακές εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες προέρχονται κυρίως από την αύξηση καταθέσεων άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και τη μεγάλη αύξηση της εκροής καταθέσεων πελατών από τη Τράπεζα.

Κατά τη χρήση του 2017, οι καθαρές ταμειακές εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε εκροές € 455.802 χιλ. έναντι καθαρών ταμειακών εισροών ύψους € 8.745 χιλ. το 2016 και καθαρών ταμειακών εισροών ύψους € 16.795 χιλ. το 2015. Η μείωση των καθαρών ταμειακών εισροών της Τράπεζας το 2017 οφείλεται κατά κύριο στην απόκτηση ομολόγου αξίας € 525 εκατ. από τη μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Η μείωση των καθαρών ταμειακών εισροών της Τράπεζας το 2016 σε σχέση με το 2015 οφείλεται κατά κύριο λόγο στις λήξεις χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση που αφορά σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου. Πιο αναλυτικά, το έσοδο της Τράπεζας από τις λήξεις επενδυτικών χρεογράφων διαμορφώθηκε σε € 19.535 χιλ. το 2016 έναντι € 30.279 χιλ. το 2015.

Κατά τη χρήση 2015, προέκυψαν καθαρές ταμειακές εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ύψους € 579.429 χιλ. λόγω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ολοκλήρωσε η Τράπεζα ποσού € 681.008 χιλ.

Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 διαμορφώθηκαν σε € 41.171 χιλ., μειωμένα κατά 14,7% σε σχέση με το 2016. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 διαμορφώθηκαν σε € 48.241 χιλ., μειωμένα κατά 18,4% σε σχέση με το 2015.

Η ανάλυσή των χρηματικών διαθεσίμων κατά την 31^η Δεκεμβρίου των χρήσεων 2016 - 2017 παρατίθεται στο παρακάτω πίνακα:

TAMEIO ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	49.559	43.362	38.473
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	59.141	48.241	41.171

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Περαιτέρω πληροφορίες για την κεφαλαιακή διάρθρωση και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου, παρατίθενται στις ενότητες 3.20 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου, τη χρηματοοικονομική του θέση και τα αποτελέσματά του» και 4.1.2 «Ίδια κεφάλαια & χρηματοοικονομικό χρέος» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.2.2 Περιορισμοί στη χρήση κεφαλαίων

Σύμφωνα με δήλωση της Διοικήσεως της Τράπεζας, δεν υφίστανται περιορισμοί στη χρήση κεφαλαίων οι οποίοι επηρέασαν ή ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά, κατά άμεσο ή έμμεσο τρόπο τις δραστηριότητες του Ομίλου, πλην όσων προβλέπονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο των τραπεζών (βλ. σχετικά κεφ. 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

3.12.3 Διαχείριση Ενεργητικού-Παθητικού και Διαχείριση κινδύνων

3.12.3.1 Εισαγωγή

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, οι σημαντικότεροι από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, δηλαδή ο κίνδυνος από τις μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια και τιμές αγοράς, ο λειτουργικός κίνδυνος, καθώς και ο κίνδυνος ρευστότητας και επάρκειας κεφαλαίων. Η διαχείριση κινδύνων είναι αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας κατάρτισης της επιχειρησιακής στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας του επιχειρησιακού σχεδιασμού και της πολιτικής ανάληψης κινδύνων, καθώς καθορίζει τα εκάστοτε αποδεκτά ανώτατα όρια ανάληψης κινδύνων, για κάθε είδος κινδύνου.

Κατά την διάρκεια του 2017 και στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης, ο Όμιλος έχει προσαρμόσει τόσο το διοικητικό όσο και το λειτουργικό σκέλος της διαχείρισης κινδύνων, σαν διαδικασία της εταιρικής διακυβέρνησης, στα διεθνή πρότυπα και τα προβλεπόμενα από τις εποπτικές αρχές. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσει διαρκώς προηγμένους μηχανισμούς αλλά και οργανωτικές δομές για την αναγνώριση, ποσοτικοποίηση, παρακολούθηση και διαχείριση των πάσης μορφής κινδύνων. Στα πλαίσια της νέας οργανωτικής δομής της Τράπεζας, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων έχει αντίστοιχα αναδιοργανωθεί και πλέον οργανώνεται σε υπεύθυνες ανά ενότητα κινδύνου μονάδες, καθοδηγούμενες από τον Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων (Chief Risk Officer - CRO), ο οποίος διατηρώντας τον κατ' απαίτηση ανεξάρτητο ρόλο του, αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (Ε.Δ.Κ.).

Η στρατηγική ανάληψης και διαχείρισης των πάσης μορφής κινδύνων είναι ευθυγραμμισμένη με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, την ισχύουσα νομοθεσία και το εποπτικό πλαίσιο, ενώ διαρκώς εξελίσσεται μέσα από την ανάπτυξη μίας ενιαίας για τον Όμιλο, αντίληψης διαχείρισης κινδύνου. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνη για την έγκριση και την περιοδική αναθεώρηση του προφίλ κινδύνου που αναλαμβάνει ο Όμιλος (risk-appetite). Πιο συγκεκριμένα, το Δ.Σ. μέσω της Ε.Δ.Κ παρακολουθεί τον κίνδυνο συνολικά, δίνει συγκατάθεση για την επιλογή του CRO, εγκρίνει τις πολιτικές και διαδικασίες και παρακολουθεί την εξέλιξη του αναλαμβανόμενου κινδύνου (VAR) σε επίπεδο ομίλου μέσω των μηνιαίων και τριμηνιαίων αναφορών της μονάδας και των εκθέσεων του CRO.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, αλλά και την αποφυγή παρέκκλισης από τα όρια ανάληψης κινδύνων όπως αυτά ορίζονται από το Πλαίσιο Ανάληψης Κινδύνου, ο Όμιλος σχεδίασε ένα Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (Early Warning System) για την κάλυψη των αναγκών του.

Το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης, διακρίνεται σε τρία επιμέρους τμήματα:

- Παρακολούθηση σε επίπεδο μεγεθών Ομίλου - Τράπεζας (Bank Level)

- Παρακολούθηση σε επίπεδο πελάτη (Customer Level)
- Εφαρμογή διαδικασιών για τη λήψη κατάλληλων μέτρων περιορισμού και αποκατάστασης του ύψους των κινδύνων από τα αρμόδια όργανα.

3.12.3.2 Διαχείριση απομείωσης αξίας (Impairment management)

Ο Όμιλος διενεργεί τακτικούς ελέγχους απομείωσης της αξίας των χαρτοφυλακίων του, δανειακών και μη, σε τριμηνιαία βάση για κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, αλλά και εκτάκτως για σκοπούς stress testing. Η διαδικασία εκτίμησης επισφάλειας στηρίζεται απόλυτα σε στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας ενώ επίσης τηρούνται ιστορικά στοιχεία αθέτησης πληρωμής και διασφαλιστικής αξίας των καλυμμάτων όπως προβλέπεται από το κανονιστικό πλαίσιο και σύμφωνα με τις υποδείξεις της Τράπεζας της Ελλάδος.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος έχει προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την πλήρη συμμόρφωσή του στις εποπτικές απαιτήσεις που θέτει το λογιστικό πρότυπο IFRS 9.

3.12.3.3 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο καθορισμός των ορίων στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο γίνεται με κριτήριο την ορθολογική διασπορά των κεφαλαίων του Ομίλου και την αποφυγή των συγκεντρώσεων σε διάφορους τομείς της οικονομίας, σε γεωγραφικές περιοχές ή σε συνδεδεμένα αντισυμβαλλόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψιν:

- Κλαδικές μελέτες αναφορικά με τον βαθμό πιστωτικής επικινδυνότητας προκειμένου να εντοπιστούν επικίνδυνοι κλάδοι στους οποίους πρέπει να περιοριστεί η πιστωτική επέκταση.
- Αξιολόγηση του κινδύνου συγκέντρωσης που μπορεί να προκύψει από ανοίγματα σε συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες συνδεδεμένων πελατών (group) και/ή ανοίγματα σε ομάδες αντισυμβαλλόμενων των οποίων η πιθανότητα αθέτησης επηρεάζεται από κοινούς παράγοντες όπως: μακροοικονομικό περιβάλλον, γεωγραφική θέση, κλάδο δραστηριότητας, νόμισμα, χρησιμοποίηση τεχνικών μείωσης κινδύνου.
- Διενέργεια stress test και τη χρήση των αποτελεσμάτων τους στη διαμόρφωση συστήματος ορίων.

Κατά την αξιολόγηση της συγκέντρωσης των ανοιγμάτων βάσει της γεωγραφικής τους κατανομής δεν προέκυψαν συγκεντρώσεις, πλην της Αττικής οι οποίες όμως είναι αναμενόμενες λόγω της δομής της ελληνικής οικονομίας.

3.12.3.4 Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους αγοράς που προέρχονται από τη μεταβολή της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μεγεθών εξαιτίας δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς όπως αλλαγές στα επιτόκια, στις χρηματιστηριακές αξίες και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Ο Όμιλος έχει ορίσει εσωτερικές διαδικασίες για τα όρια διαπραγμάτευσης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων αναφορικά με τον έλεγχο του κινδύνου αγοράς. Στο πλαίσιο της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς αναπτύσσονται τεχνικές για την αντιστάθμιση των κινδύνων αυτών και παρακολουθείται η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων και των τεχνικών μείωσης κινδύνου στο πλαίσιο της πολιτικής και της διαχείρισης των ορίων που έχουν καθορισθεί από το Συμβούλιο Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού. Στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης του Ομίλου, υλοποιήθηκαν σύγχρονες μέθοδοι μέτρησης κινδύνου αγοράς επενδυτικών χαρτοφυλακίων (μέθοδοι Δυναμικής Ζημιάς-Value At Risk Methods και Δυσμενών Σεναρίων-Scenario Analysis and Stress Testing) σε πλήρη συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές εποπτικές απαιτήσεις και τις καλύτερες πρακτικές της αγοράς. Η Πολιτική και η Διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς για τα Αμοιβαία Κεφάλαια του Ομίλου έχει λάβει πιστοποίηση ISO 9001 Quality Management και Information Security ISO 27001. Ο Όμιλος αναγνωρίζει, ποσοτικοποιεί και διαχειρίζεται τον κίνδυνο αγοράς σε ημερήσια βάση αξιοποιώντας πληροφορικά συστήματα προηγμένης τεχνολογίας και διεθνείς data vendors.

Στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε στοιχεία που κατέχονται για εμπορία. Αυτά τα στοιχεία αποτελούνται από αξίες που αγοράστηκαν με σκοπό την άμεση απόδοση κέρδους από βραχυπρόθεσμες αυξομειώσεις των τιμών. Στο Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνονται οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις και οι διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις.

Για την διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου έχει ορισθεί ένα πλαίσιο ορίων που έχει εγκριθεί από Συμβούλιο Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού. Αυτό το πλαίσιο περιλαμβάνει όρια κέρδους-ζημιάς, ονομαστικά όρια (ανά νόμισμα, συνολικά, ημερήσια, ενδοημερήσια κ.ά.).

Για τον επιτοκιακό κίνδυνο χρησιμοποιούνται μέθοδοι μέτρησης του κινδύνου επιτοκίου που σχετίζονται με τον κίνδυνο επανατιμολόγησης (repricing risk), τον κίνδυνο καμπυλών απόδοσης (yield curve risk), τον κίνδυνο βάσης (basis risk) και τον κίνδυνο προαίρεσης (optionality).

Επιπλέον, η Τράπεζα σε τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε αναλύσεις σεναρίων ακραίων καταστάσεων και ανάλυση ευαισθησίας για την αλλαγή της οικονομικής αξίας των χαρτοφυλακίων που θα επέλθει σε διάφορα σενάρια αλλαγών της καμπύλης επιτοκίων των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των τιμών των μετοχών. Εφαρμόζεται ένα πλήθος σεναρίων τα

οποία αντικατοπτρίζουν τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς, τις εποπτικές απαιτήσεις και τις εκτιμήσεις των στελεχών και της Διοίκησης της Τράπεζας αναφορικά με την εξέλιξη των μεγεθών της αγοράς.

3.12.3.5 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ως «συναλλαγματικός κίνδυνος» ορίζεται ο ανεπιμενόμενος επενδυτικός κίνδυνος ο οποίος προκύπτει από τις δυσμενείς μεταβολές στις τιμές νομισμάτων, όταν υπάρχει ανοικτή συναλλαγματική θέση σε κάποιο νόμισμα. Ο Όμιλος έχει θέσει όρια για τη μέγιστη συναλλαγματική έκθεση του ανά νόμισμα, τα οποία και παρακολουθούνται σε συνεχή βάση. Ο Όμιλος συχνά αντισταθμίζει το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αυτού, τηρώντας αντίστοιχες υποχρεώσεις στο ίδιο νόμισμα.

Δεν υπάρχουν αλλαγές στη διαχείριση, την έκθεση και τη μεθοδολογία του συναλλαγματικού κινδύνου μεταξύ των χρήσεων που παρατίθενται.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο, ανά νόμισμα, ανά κατηγορία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, κατά την 31.12. των χρήσεων 2015, 2016 και 2017.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ						
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	EUR	USD	GBP	JPY	ΛΟΙΠΑ	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	48.948	408	31	1	172	49.559
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	243	487	2.793	179	5.879	9.581
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	-15.947	38.739			-22.435	357
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	6.566					6.566
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.727.630	6.481			23.318	2.757.428
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	62.944	349	10			63.303
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις	10.162					10.162
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	15.063		0			15.063
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	30.135					30.135
Επενδύσεις σε ακίνητα	58.190					58.190
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	37.290					37.290
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	389.466					389.466
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	240.507	1.314	17	315		242.154
Σύνολο ενεργητικού	3.611.198	47.777	2.852	495	6.934	3.669.256
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.761	7				783.768
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.084.962	47.740	2.887	143	6.772	2.142.503
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	10.687					10.687
Λοιπές προβλέψεις	20.745					20.745
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	4.718					4.718
Λοιπές υποχρεώσεις	25.558	518	36	315	197	26.625
Σύνολο υποχρεώσεων	2.930.431	48.265	2.923	458	6.969	2.989.046
Καθαρή Συναλλαγματική Θέση	680.766	-488	-71	38	-35	680.210

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ						
(ποσά σε € 000)*	31.12.2016					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	EUR	USD	GBP	JPY	ΛΟΙΠΑ	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	42.452	614	61	0	234	43.362
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	839	365	2.360	124	1.191	4.879
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	84					84
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.613					2.613
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.746.599	6.838			23.521	2.776.959
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	50.730					50.730
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις	10.115					10.115
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	9.907					9.907
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28.595					28.595
Επενδύσεις σε ακίνητα	56.369					56.369
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	43.515					43.515
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	377.243					377.243
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	198.918	1.524	15	315	0	200.773
Σύνολο ενεργητικού	3.567.178	9.342	2.443	439	24.946	3.605.149
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	1.025.342					1.025.342
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.841.423	42.463	2.411	112	6.341	1.892.750
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	16.000	-33.979			18.215	236
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	6.606					6.606
Λοιπές προβλέψεις	28.298					28.298
Λοιπές υποχρεώσεις	16.531	826	66	314	273	18.011
Σύνολο υποχρεώσεων	2.934.201	9.310	2.478	426	24.830	2.971.244
Καθαρή Συναλλαγματική Θέση	633.777	32	-34	13	117	633.905

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ						
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	31.12.2017					Σύνολο
	EUR	USD	GBP	JPY	ΛΟΙΠΑ	
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	38.108	169	46	1	149	38.473
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	127	498	177	30	1.866	2.698
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα – απαιτήσεις	190					190
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3.536					3.536
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.191.572	376			125	2.192.074
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	573.140		8			573.147
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις	9.899					9.899
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	6.757					6.757
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28.716					28.716
Επενδύσεις σε ακίνητα	58.047					58.047
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	46.668					46.668
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	376.402					376.402
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	222.367	1.390	2	2	3	223.764
Σύνολο ενεργητικού	3.555.529	2.432	233	33	2.145	3.560.371
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	943.451					943.451
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.882.829	33.086	2.250	4	5.962	1.924.131
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	36.950	-30.734	-2.051		-4.042	122
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	14.269					14.269
Λοιπές προβλέψεις	27.457					27.457
Λοιπές υποχρεώσεις	18.100	102	14	1	20	18.236
Σύνολο υποχρεώσεων	2.923.055	2.454	213	5	1.940	2.927.667
Καθαρή Συναλλαγματική Θέση	632.474	-21	20	28	204	632.705

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο Όμιλος εκτιμά το μέγεθος του συναλλαγματικού κινδύνου, υπολογίζοντας την αρνητική επίπτωση που θα έχει στο ετήσιο αποτέλεσμα από μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Με βάση τις σχετικές μετρήσεις στις οποίες προέβη ο Όμιλος στα υπόλοιπα των λογαριασμών όπως αυτά διαμορφώθηκαν την 31.12. των χρήσεων 2015, 2016 και 2017 κατεδείχθη ότι τυχόν μεταβολή κατά συν (+) / πλην (-) 6% για τα κύρια νομίσματα και κατά συν (+) / πλην (-) 20% για τα δευτερεύοντα, θα προκαλέσει ζημιές ύψους € 31 χιλ. ,€ 32 χιλ. και 45 χιλ. αντίστοιχα.

3.12.3.6 Κίνδυνος επιτοκίου

Ως «κίνδυνος επιτοκίου» ορίζεται ο ανειλημμένος επενδυτικός κίνδυνος ο οποίος προκύπτει από τις μεταβολές στην αγορά επιτοκίων χρήματος. Τέτοιες μεταβολές τιμών των επιτοκίων μπορούν να επηρεάσουν την οικονομική θέση του Ομίλου αφού δύνανται να μεταβάλουν και:

- Το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα.
- Την αξία εσόδων και εξόδων, ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων.
- Την αξία στοιχείων Ενεργητικού & Παθητικού, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και, συχνά, οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται καθώς τα επιτόκια αλλάζουν.

Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τον επιτοκιακό κίνδυνο, και χρησιμοποιεί διάφορα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για την αντιστάθμιση του.

Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν αλλαγές στη διαχείριση, την έκθεση και τη μεθοδολογία του εν λόγω κινδύνου μεταξύ των εξεταζόμενων χρήσεων.

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου στα επιτόκια σύμφωνα με την ανάλυση του επιτοκιακού ανοίγματος για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ							
(ποσά σε € 000)*							
31.12.2015							
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Έως 1 μήνα	Έως 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Στοιχεία μη υποκείμενα σε επιτοκιακό κίνδυνο	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	3.954					45.605	49.559
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	646					8.935	9.581
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις		205				152	357
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων			3.963	1.275		1.328	6.566
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	3.177.406	455.522	229.828	14.072	50.788	-1.170.188	2.757.428
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	1.120		349	43.965	443	17.425	63.303
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις				10.162			10.162
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις						15.063	15.063
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία						30.135	30.135
Επενδύσεις σε ακίνητα						58.190	58.190
Άυλα περιουσιακά στοιχεία						37.290	37.290
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις						389.466	389.466
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	20.617	71.767	413	2.155	697	146.504	242.154
Σύνολο ενεργητικού	3.203.744	527.494	234.554	71.630	51.927	-420.093	3.669.256
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	780.663	596				2.509	783.768
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.541.941	300.014	286.962			13.585	2.142.503
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού						10.687	10.687
Λοιπές προβλέψεις						20.745	20.745
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις						4.718	4.718
Λοιπές υποχρεώσεις	3.165	668				22.775	26.625
Σύνολο υποχρεώσεων	2.325.769	301.279	286.962	16	0	75.020	2.989.046
Άνοιγμα Επιτοκιακού Κινδύνου	877.975	226.216	-52.408	71.613	51.927	-495.113	680.210

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ							
(ποσά σε € 000)*							
31.12.2016							
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Έως 1 μήνα	Έως 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Στοιχεία μη υποκείμενα σε επιτοκιακό κίνδυνο	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	12.005					31.356	43.362
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	934					3.945	4.879
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις						84	84
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		234	1.498	778		103	2.613
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	3.228.567	433.054	216.376	64.801	41.820	-1.207.658	2.776.959
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	804	244	14.713	32.153	897	1.926	50.737
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις				10.115			10.115
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις						9.907	9.907
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία						28.595	28.595
Επενδύσεις σε ακίνητα						56.369	56.369
Άυλα περιουσιακά στοιχεία						43.515	43.515
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις						377.243	377.243
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	17.647	73.233	1.586	1.418	264	106.626	200.773
Σύνολο ενεργητικού	3.259.957	506.764	234.172	109.264	42.981	-547.991	3.605.149
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	1.016.824	7.900				619	1.025.342
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.451.993	226.571	207.839			6.346	1.892.750
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις						236	236
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού						6.606	6.606
Λοιπές προβλέψεις						28.298	28.298
Λοιπές υποχρεώσεις	4.264	590		16		13.141	18.011
Σύνολο υποχρεώσεων	2.473.081	235.061	207.839	16	0	55.246	2.971.244
Άνοιγμα Επιτοκιακού Κινδύνου	786.876	271.703	26.333	109.248	42.981	-603.237	633.905

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ							
(ποσά σε € 000)*							
31.12.2017							
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Έως 1 μήνα	Έως 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Στοιχεία μη υποκείμενα σε επιτοκιακό κίνδυνο	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	13.265					25.208	38.473
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	296					2.402	2.698
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις		0				190	190
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	218	1.133	1.080	587	518		3.536
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	1.898.685	468.316	230.493	34.776	34.470	-474.667	2.192.074
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση		167	194	21.832	544.154	6.800	573.147
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις				9.899			9.899
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις						6.757	6.757
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία						28.716	28.716
Επενδύσεις σε ακίνητα						58.047	58.047
Άυλα περιουσιακά στοιχεία						46.668	46.668
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις						376.402	376.402
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	24.123	81.517	419	642	181	116.882	223.764
Σύνολο ενεργητικού	1.936.587	551.133	232.186	67.736	579.324	193.405	3.560.371
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	941.760					1.691	943.451
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.398.981	267.185	249.015			8.951	1.924.131
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις						122	122
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού						14.269	14.269
Λοιπές προβλέψεις						27.457	27.457
Λοιπές υποχρεώσεις	2.259	483		16		15.478	18.236
Σύνολο υποχρεώσεων	2.343.000	267.668	249.015	16		67.968	2.927.667
Άνοιγμα Επιτοκιακού Κινδύνου	-406.413	283.466	-16.829	67.719	579.324	125.437	632.705

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο Όμιλος εκτιμά το μέγεθος του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζοντας την αρνητική επίπτωση που θα έχει στο ετήσιο αποτέλεσμα από μεταβολή της καμπύλης των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα. Με βάση τις σχετικές μετρήσεις στις οποίες προέβη ο Όμιλος στα υπόλοιπα των λογαριασμών, όπως αυτά διαμορφώθηκαν την 31.12.2017, την 31.12.2016 και την 31.12.2015, κατεδείχθη ότι η ζημιά στα κέρδη από μία παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης επιτοκίων κατά 100 μονάδες, ανέρχεται σε € 2.401 χιλ., € 2.118 χιλ. και € 2.003 χιλ. αντίστοιχα.

3.12.3.7 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος, παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας με τη χρήση ποσοτικών δεικτών και θέτει συγκεκριμένα όρια ανάληψης κινδύνου σύμφωνα με το ισχύον Πλαίσιο Ανάληψης Κινδύνων (Risk Appetite Framework).

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας γίνεται από τον Όμιλο με βάση ποιοτικά κριτήρια (όπως ορίζονται στο Παράρτημα της ΠΔΤΕ 2614/07.04.2009) και ποσοτικά δεδομένα. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τις κάτωθι μεθόδους για την υλοποίηση του συγκεκριμένου στόχου

- Διαμόρφωση εσωτερικών ορίων σύμφωνα με το προφίλ κινδύνου του Ομίλου
- Διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης
- Περιοδική αναθεώρηση των αναγκών ρευστότητας και διατήρηση ελάχιστων αποθεμάτων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών ρευστότητας
- Διεξαγωγή σεναρίων ακραίων καταστάσεων (stress-testing) για να προβλεφθούν οι επιπτώσεις για τον Όμιλο δυσμενών μεταβολών στο χρηματοοικονομικό σύστημα
- Καθορισμός μεθόδων μέτρησης του βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου κινδύνου ρευστότητας

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας, συμπεριλαμβάνεται επιπλέον και η διαχείριση κρίσεων ρευστότητας. Ο Όμιλος της Attica Bank σύμφωνα με τις οδηγίες της ΠΔΤΕ 2614/07.04.2009 έχει αναπτύξει Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας (Contingency Funding Plan) σύμφωνα με το οποίο διαχειρίζεται την θέση ρευστότητας του Ομίλου υπό μη-φυσιολογικές συνθήκες (liquidity crisis).

Έχουν αναπτυχθεί εργαλεία τα οποία επιτρέπουν τη στενή παρακολούθηση των βασικότερων παραγόντων καθορισμού του επιπέδου ρευστότητας και την ανάληψη κατάλληλων δράσεων κατά την παραβίαση των θεσπισμένων επιπέδων έγκαιρης προειδοποίησης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Πλαίσιο Ανάληψης Κινδύνων και τις αποφάσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO) και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, διαμορφώνεται το βέλτιστο επίπεδο ρευστότητας για τη λειτουργία του Ομίλου και η διατήρησή της σε ανεκτά επίπεδα κινδύνου.

Για την 31.12.2015, είχαν δοθεί στο Ευρωσύστημα ως ενέχυρο, δάνεια και λοιποί χρεωστικοί τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 1.654,8 εκατ. από τα οποία μπορούσε να αντληθεί ρευστότητα έως € 1.007,1 εκατ. εκ των οποίων η Τράπεζα έκανε χρήση ποσό € 780 χιλ.

Για την 31.12.2016, είχαν δοθεί στο Ευρωσύστημα ως ενέχυρο, δάνεια και λοιποί χρεωστικοί τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 1.997,0 εκατ. από τα οποία μπορούσε να αντληθεί ρευστότητα έως € 1.337,1 εκατ. εκ των οποίων η Τράπεζα έκανε χρήση ποσό € 1.015 εκατ.

Κατά την 31.12.2017, έχουν δοθεί στον ELA ως ενέχυρο, δάνεια και λοιποί χρεωστικοί τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 2.018,9 εκατ. Από το συνολικό ύψος των ενεχύρων ο Όμιλος είχε τη δυνατότητα να αντλήσει ρευστότητα έως € 1.262,7 εκατ.

Δεν υπάρχουν αλλαγές στη διαχείριση, την έκθεση και τη μεθοδολογία του κινδύνου ρευστότητας μεταξύ των χρήσεων που παρατίθενται.

Στους κατωτέρω πίνακες εμφανίζεται ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο ρευστότητας κατά την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017:

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ						
(ποσά σε € 000)*						
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	31.12.2015					
	Έως 1 μήνα	Έως 1 μήνα έως 3 μήνες	Έως 1 μήνα έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	49.559					49.559
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581					9.581
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις		205			152	357
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		1.213	4.079	1.103	172	6.566
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	242.106	152.378	724.014	518.462	1.120.467	2.757.428
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	804		16.645	35.656	10.199	63.303
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις				10.162		10.162
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις					15.063	15.063
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία					30.135	30.135
Επενδύσεις σε ακίνητα				58.190		58.190
Άυλα περιουσιακά στοιχεία					37.290	37.290
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις				76.720	312.746	389.466
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	20.808	10.811	119.673	16.181	74.681	242.154
Σύνολο ενεργητικού	322.858	164.607	864.409	716.474	1.600.907	3.669.256
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.172	596				783.768
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.555.527	300.014	286.962			2.142.503
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού				4.256	6.431	10.687
Λοιπές προβλέψεις				20.745		20.745
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις			607	2.464	1.647	4.718
Λοιπές υποχρεώσεις	17.590	2.491	6.683	-182	43	26.625
Σύνολο υποχρεώσεων	2.356.289	303.101	294.252	27.283	8.120	2.989.046
Άνοιγμα Ρευστότητας	-2.033.431	-138.494	570.157	689.192	1.592.786	680.210

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ						
(ποσά σε € 000)*						
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	31.12.2016					
	Έως 1 μήνα	Από 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	43.362					43.362
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.879					4.879
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις					84	84
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		234	1.601	544	234	2.613
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	488.325	89.872	638.563	484.102	1.076.098	2.776.959
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	804	7	16.079	22.821	11.027	50.737
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις				10.115		10.115
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις					9.907	9.907
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία					28.595	28.595
Επενδύσεις σε ακίνητα				56.369		56.369
Άυλα περιουσιακά στοιχεία					43.515	43.515
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις			-780	34.139	343.884	377.243
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	26.376	5.875	67.386	24.393	76.743	200.773
Σύνολο ενεργητικού	563.745	95.987	722.848	632.482	1.590.087	3.605.149

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ						
(ποσά σε € 000)*	31.12.2016					
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	1.017.442	7.900				1.025.342
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.458.340	226.571	207.839			1.892.750
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις		236				236
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού				2.636	3.970	6.606
Λοιπές προβλέψεις				28.298		28.298
Λοιπές υποχρεώσεις	15.721	-1.359	2.341	1.269	39	18.011
Σύνολο υποχρεώσεων	2.491.503	233.348	210.181	32.203	4.009	2.971.244
Άνοιγμα Ρευστότητας	-1.927.758	-137.361	512.668	600.279	1.586.078	633.905

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ						
(ποσά σε € 000)*	31.12.2017					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Έως 1 μήνα	Από 1 μήνα έως 3 μήνες	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πλέον των 5 ετών	Σύνολο
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	38.473					38.473
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	5.628	-2.930				2.698
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις		0			190	190
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	218	1.133	1.080	587	518	3.536
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	128.364	97.537	480.917	470.473	1.014.782	2.192.074
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	2.402		194	23.807	546.744	573.147
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις				9.899		9.899
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις					6.757	6.757
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία					28.716	28.716
Επενδύσεις σε ακίνητα				58.047		58.047
Άυλα περιουσιακά στοιχεία					46.668	46.668
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις			-955	45.966	331.391	376.402
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	47.176	20.045	26.627	55.240	74.675	223.764
Σύνολο ενεργητικού	222.261	115.786	507.863	664.019	2.050.441	3.560.371
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	943.451					943.451
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.407.932	267.185	249.015			1.924.131
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις		122				122
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού				5.691	8.578	14.269
Λοιπές προβλέψεις				27.457		27.457
Λοιπές υποχρεώσεις	14.282	2.683	1.544	-307	35	18.236
Σύνολο υποχρεώσεων	2.365.665	269.989	250.558	32.842	8.613	2.927.667
Άνοιγμα Ρευστότητας	-2.143.403	-154.203	257.305	631.178	2.041.829	632.705

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

3.12.3.8 Κίνδυνος μετοχών

Ο κίνδυνος αναφορικά με τις μετοχικές και άλλες αξίες που κατέχει ο Όμιλος απορρέει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τρέχουσες τιμές των μετοχών και άλλων αξιών. Κατά κανόνα ο Όμιλος επενδύει σε μετοχικούς τίτλους Χ.Α. και ανάλογα με το σκοπό της επένδυσης κατανέμονται και στο ανάλογο χαρτοφυλάκιο (εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή επενδυτικό).

Ο Όμιλος εκτιμά τον κίνδυνο τιμών, υπολογίζοντας την αρνητική επίπτωση που θα επιφέρει στο ετήσιο αποτέλεσμα μία μεταβολή των τιμών των μετοχών. Οι παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη για την εφαρμογή των αναλύσεων ευαισθησίας είναι ανάλογες προς τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την υποβολή των στοιχείων προς τις Εποπτικές Αρχές.

Με βάση τις σχετικές μετρήσεις στις οποίες προέβη ο Όμιλος στα υπόλοιπα των λογαριασμών της 31.12.2017 έδειξε ότι σε περίπτωση πτώσης των τιμών των μετοχών σε ποσοστό 30% θα προκαλέσει ζημίες τόσο στον Όμιλο όσο και στην Τράπεζα ζημίες ύψους € 596,3 χιλ.

Αντίστοιχα για τη συγκριτική χρήση 2016, σε περίπτωση πτώσης των τιμών των μετοχών κατά ποσοστό 30%, οι εκτιμώμενες ζημιές για τον Όμιλο θα ανέρχονταν σε € 393,8 χιλ., ενώ για τη συγκριτική χρήση 2015, σε περίπτωση πτώσης των τιμών των μετοχών κατά ποσοστό 30%, οι εκτιμώμενες ζημιές για τον Όμιλο θα ανέρχονταν σε € 481,5 χιλ.

Δεν υπάρχουν αλλαγές στη διαχείριση, την έκθεση και τη μεθοδολογία του κινδύνου για τις χρήσεις 2015-2017.

3.12.3.9 Λειτουργικός κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την έκθεσή του σε λειτουργικό Κίνδυνο, ο οποίος πηγάζει από την καθημερινή λειτουργία του και από την υλοποίηση των επιχειρηματικών και στρατηγικών του στόχων.

Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης της Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, έχει θεσπιστεί η διακριτή παρακολούθηση του λειτουργικού κινδύνου και έχει ήδη αναπτυχθεί και εξελίσσεται, μεθοδολογία αναγνώρισης, μέτρησης, παρακολούθησης και διαχείρισης του εν λόγω κινδύνου.

Για τη μέτρηση, αναγνώριση και τη διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου, λαμβάνονται υπόψη, το Αρχείο Καταγραφής Συμβάντων λειτουργικού κινδύνου, οι Εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου που αφορούν πιθανή ή εν δυνάμει ζημία, αναφορές εξωτερικών ελεγκτών, εκθέσεις της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τα σχέδια δράσης που εκπονεί η Διεύθυνση Πληροφορικής και Τεχνολογίας (πχ. Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας).

Ο Όμιλος, μέσω της αναγνώρισης και επεξεργασίας των Συμβάντων Λειτουργικού Κινδύνου, επιδιώκει:

- Την έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση των εμπλεκόμενων για το επίπεδο έκθεσής του σε Λειτουργικό Κίνδυνο σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου (Risk Appetite) και τα αντίστοιχα όρια ανοχής.
- Δυνατότητα εντοπισμού της πηγής που προκάλεσε το συμβάν και των διορθωτικών ενεργειών για την αντιμετώπισή του.
- Τη συστηματική μέτρηση και παρακολούθηση του ύψους και των αιτιών των ζημιών.
- Τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων ιστορικών στοιχείων ανά κατηγορία Συμβάντων Λειτουργικού Κινδύνου.

Η καταγραφή των Συμβάντων Λειτουργικού Κινδύνου είναι:

- ενσωματωμένη στην καθημερινή λειτουργία όλων των επιχειρηματικών και υποστηρικτικών Μονάδων της Τράπεζας και των θυγατρικών
- άμεση τη στιγμή του εντοπισμού τους από τον αρμόδιο λειτουργό, ενώ η καταγραφή τους πραγματοποιείται σύμφωνα με την τυποποιημένη διαδικασία της Τράπεζας και τις απαιτήσεις Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου,
- εκτενής ώστε να καλύπτει όλες τις δραστηριότητες της Τράπεζας και των θυγατρικών
- αναλυτική ώστε να καταγράφονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία που σχετίζονται με τα συμβάντα,

Η Διοίκηση του Ομίλου ενημερώνεται σε τακτή βάση στο πλαίσιο της Μηνιαίας Αναφοράς της Διεύθυνσης διαχείρισης κινδύνων και εκτάκτως όποτε κρίνεται απαραίτητο, για το επίπεδο έκθεσης του Ομίλου σε λειτουργικό κίνδυνο και τη διαχρονική εξέλιξη του πλήθους και ύψους των Συμβάντων.

Ο Όμιλος υπολογίζει τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο (Πυλώνας Ι) ακολουθώντας την μεθοδολογία του Βασικού Δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA). Για τυχόν υποεκτίμηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων και στην περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο, ο Όμιλος υπολογίζει επιπλέον κεφάλαια στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ (Πυλώνας ΙΙ) λαμβάνοντας υπόψη την ενδεχόμενη κάλυψη των επιπτώσεων συμβάντων τα οποία απορρέουν από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες ή παραβιάσεις των διαδικασιών αυτών, ανθρώπινη συμπεριφορά, συστήματα ή από εξωτερικούς παράγοντες.

3.12.3.10 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου και η συστηματική παρακολούθηση καθώς και η αποτελεσματική διαχείρισή του θεωρείται πρωταρχικός στόχος του Ομίλου. Για σκοπούς καλύτερης διαχείρισης υπάρχει συνεχής αναθεώρηση των πιστωτικών πολιτικών του Ομίλου και παρακολούθηση συμμόρφωσης των σχετικών υπηρεσιακών μονάδων με τις πολιτικές αυτές.

Μεγάλη έμφαση δίνεται στην αξιολόγηση της ποιότητας των χαρτοφυλακίων στον τομέα των επιχειρηματικών δανείων και στον τομέα της καταναλωτικής-στεγαστικής πίστης. Με την χρήση αναπτυγμένων συστημάτων για την μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου και την αξιολόγηση των πιστούχων με βάση ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια οι πιστωτικοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν διαπιστώνονται και αντιμετωπίζονται έγκαιρα και αποτελεσματικά.

Στις χορηγήσεις της καταναλωτικής και της στεγαστικής πίστης εφαρμόζεται σύστημα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit scoring) που καλύπτει τις πιστωτικές κάρτες και τα δανειακά προϊόντα. Το σύστημα μέτρησης πιστωτικού κινδύνου είναι 7-βάθμιας κλίμακας (A/B/C/D/E/F/G) και κατατάσσει τους πελάτες σε βαθμίδες πιστοληπτικής ικανότητας (rating). Η επαναξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων διενεργείται ετησίως μέσω της τεκμηρίωσης των υποδειγμάτων (validation).

Για τις επιχειρήσεις που διαθέτουν βιβλία Γ' κατηγορίας λαμβάνονται υπόψη οι εξωτερικές πιστοληπτικές αξιολογήσεις του Ε.Ο.Π.Α «ICAP ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» ο οποίος έχει αναγνωριστεί από την ΤτΕ σύμφωνα με την απόφαση 262/8/26.06.2008. Το συγκεκριμένο υπόδειγμα αξιολόγησης είναι 11-βάθμιας κλίμακας (AA/A/BB/B/C/D/E/F/G/H/NR/NC/NT) και κατατάσσει τις εταιρείες σε βαθμίδες πιστοληπτικής

ικανότητας (rating) αποδίδοντάς τους μια πιθανότητα αθέτησης (Probability of Default) και βοηθά στην ορθολογιστική τιμολόγηση σύμφωνα με τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο. Επίσης, σε συνεργασία με την ICAP A.E., έχει αναπτυχθεί εσωτερικό μοντέλο πιστοληπτικής αξιολόγησης επιχειρήσεων που δεν εμπίπτουν στην παραπάνω κατηγορία, κατατάσσοντας τες σε μια αντίστοιχη κλίμακα βάσει της υπολογιζόμενης πιθανότητας αθέτησης. Η επαναξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων διενεργείται τακτικά και τουλάχιστον σε εξαμηνιαία βάση.

Για την έγκριση του τραπεζικού χαρτοφυλακίου των δανείων αρμοδιότητα έχει η Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, με τις σχετικές Υποδιευθύνσεις Ιδιωτών και Επιχειρήσεων και για πιστοδοτήσεις που υπερβαίνουν τα εγκριτικά όρια αυτών, η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων και η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων. Ανάλογα με το είδος και το ύψος της εκάστοτε προτεινόμενης πιστοδότησης, ενδέχεται οι εγκρίσεις των παραπάνω κλιμακίων να απαιτούν την επικύρωση του Δ.Σ. προκειμένου να τεθούν σε ισχύ.

Οι παραπάνω εγκριτικές δομές είναι σύμφωνες με τις εποπτικές απαιτήσεις καθώς διασφαλίζουν την ανεξαρτησία των εγκριτικών κλιμακίων από τις επιχειρησιακές μονάδες εσόδων της Τράπεζας.

Εντός του 2017 επικαιροποιήθηκε ο Κανονισμός Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, ενώ στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης και ενεργητικής «pro-active» διαχείρισης των πιστοδοτήσεων και δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον έγκαιρο εντοπισμό των πιστούχων που εμφανίζουν χαρακτηριστικά (σημεία συναγερμού) που καθιστούν πιθανή την αθέτηση των υποχρεώσεων τους προς την Τράπεζα, αναπτύχθηκε Σύστημα (Πολιτική-Διαδικασίες) για την κατηγοριοποίηση, βάσει του κινδύνου που φέρουν, των πιστούχων επιχειρηματικής πίστης και την λήψη προληπτικών μέτρων και δράσεων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τις χορηγήσεις απορρέει από την αθέτηση υποχρέωσης εκ μέρους των οφειλετών να αποπληρώσουν εντός των συμβατικών τους προθεσμιών μέρος ή το σύνολο των οφειλών τους. Οι πιστωτικοί κίνδυνοι ομοειδών λογαριασμών παρακολουθούνται σε ενοποιημένη βάση. Οι μέθοδοι αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων (Credit Rating) διαφοροποιούνται ανάλογα με τις κατηγορίες των δανειοδοτούμενων και βασίζονται, τόσο σε ποσοτικά, όσο και σε ποιοτικά στοιχεία. Το χαρτοφυλάκιο δανείων του Ομίλου αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για την φερεγγυότητα του πιστοδοτούμενου, τον κλάδο της οικονομίας και τις εξασφαλίσεις του Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου είναι διασπαρμένος σε διάφορους κλάδους της οικονομίας.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές για τον περιορισμό της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο όπως, η λήψη εξασφαλίσεων και εγγυήσεων. Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στην Τράπεζα δικαίωμα επί αντικειμένου (περιουσιακού στοιχείου, κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου, με σκοπό την προνομιακή ικανοποίησή της από το προϊόν εκποίησης του αντικειμένου. Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές) ή επί απαιτήσεων. Αντίστοιχα οι εγγυήσεις αναφέρονται σε συμβατικές συμφωνίες με τις οποίες ένα πρόσωπο ή μια οικονομική οντότητα αναλαμβάνει την ευθύνη για την εξόφληση των οφειλών κάποιου άλλου.

Τα κυριότερα είδη εξασφαλίσεων που ο Όμιλος αποδέχεται σύμφωνα με την πολιτική πιστοδοτήσεων αναλύονται στις κάτωθι κατηγορίες:

- Υποθηκοπροσημειώσεις σε αστικά και εντός σχεδίου ακίνητα που να καλύπτουν το ύψος των χρηματοδοτήσεων.
- Μετρητά ή Καταθέσεις.
- Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου, Τραπεζών, ΕΤΕΑΝ και εταιρειών υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.
- Συναλλαγματικές και επιταγές πελατείας.
- Εκχωρημένα φορτωτικά έγγραφα εξαγωγών.
- Ενεχύραση εμπορευμάτων με τίτλους Γενικών Αποθηκών.
- Ενεχύραση γεγεννημένων απαιτήσεων με βάση τιμολόγια-πιστοποιήσεις που προέρχονται από Συμβάσεις με Δημόσιο, Δημόσιους Οργανισμούς ή και Ν.Π.Δ.Δ.
- Ναυτικές προσημειώσεις.
- Ενεχύραση Χρεογράφων: Τραπεζικές μετοχές, Τραπεζικά Ομόλογα, Ομόλογα του Δημοσίου, Έντοκα Γραμμάτια του Δημοσίου, Εταιρικά Ομόλογα, Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο μεγάλων Ανωνύμων Εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Οι εξασφαλίσεις παρακολουθούνται τακτικά ώστε να διασφαλίζεται ότι παραμένουν νομικά έγκυρες, εκτελεστές και επαρκούς αξίας ενώ η διαχείριση και η αποτίμηση τους βασίζεται σε αξιόπιστες εκτιμήσεις. Η παρακολούθηση των εξασφαλίσεων καλύπτει τη νομική τους κατοχύρωση, την τρέχουσα κατάσταση και αξία και την ασφάλισή τους.

Η συχνότητα της επιθεώρησης των εξασφαλίσεων των κανονικών πιστοδοτήσεων εξαρτάται από το είδος του κάθε καλύμματος και από τη συχνότητα των μεταβολών, που μπορούν να το επηρεάσουν. Για τις βασικές πάντως μορφές εξασφάλισης γίνονται οι πιο κάτω σημειούμενες επιθεωρήσεις:

- Για τις υποθήκες - προσημειώσεις και για τη νομική κατάσταση και την αξία των ακινήτων, τουλάχιστον κάθε διετία.
- Για τα ανοίγματα Λιανικής Τραπεζικής, σε τριμηνιαία βάση επικαιροποιούνται οι αξίες των ακινήτων βάσει του δείκτη PropIndex.
- Για τις υπέγγυες (ή προεξοφλημένες) συναλλαγματικές - επιταγές: δύο φορές το χρόνο, ανάλογα με τη μικρή ή μεγάλη συγκέντρωση ενοχών στους αποδέκτες τους.

- Για τις εκχωρημένες απαιτήσεις: τρεις τουλάχιστον φορές το χρόνο, ανάλογα με το είδος της απαίτησης και την ιδιότητα του πληρωτή.

Περισσότερες από τις πιο πάνω αναφερόμενες επιθεωρήσεις γίνονται στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο. Η συχνότητα της επανεκτίμησης εξαρτάται μεταξύ άλλων από τη μεταβλητότητα της αξίας των εξασφαλίσεων, τις σημαντικές μεταβολές της αγοράς ή τη σημαντική μείωση της πιστοληπτικής ικανότητας του αντισυμβαλλόμενου.

Η συχνότητα των αποτιμήσεων είναι ένας βασικός παράγοντας για τον υπολογισμό της ζημιάς απομείωσης. Αν για τα δάνεια έχουν ληφθεί εξασφαλίσεις, κατά την εκτίμηση της ανάγκης για πρόβλεψη απομείωσης λαμβάνεται υπόψη η τρέχουσα καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων. Επιπλέον, στις προβλέψεις των ταμειακών ροών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές δαπάνες που συνδέονται με την εκποίηση της εξασφάλισης καθώς και άλλες εισροές, όπως η προσφυγή σε άλλα περιουσιακά στοιχεία. Το μέγεθος της οποιασδήποτε προκύπτουσας μείωσης της αξίας της εξασφάλισης σε σχέση με την αξία της αρχικής αποτίμησης επηρεάζεται από το είδος της εξασφάλισης π.χ. γη, αξιοποιημένη γη ή επενδυτικά ακίνητα καθώς και από την τοποθεσία.

Στη διάρκεια της χρήσης 2017 περιήλθαν στην κυριότητα του Ομίλου νέα ακίνητα αξίας € 4,1 εκατ., τη χρήση 2016 δεν περιήλθαν ακίνητα στη κυριότητα του Ομίλου, ενώ τη χρήση 2015 περιήλθαν ακίνητα αξίας € 7.722 χιλ.

Τα ακίνητα περιέρχονται στον Όμιλο μέσω πλειστηριασμού για το διακανονισμό μη εισπρακτέων απαιτήσεων από χορηγήσεις.

Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου πριν τον υπολογισμό των εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων πιστωτικής προστασίας

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η μέγιστη έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017. Σημειώνεται ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη εξασφαλίσεις ή άλλα μέσα πιστωτικής προστασίας.

ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων Κατάστασης Οικονομικής Θέσης			
Δάνεια & απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698
Δάνεια & απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις):			
Δάνεια σε ιδιώτες:			
-Αλληλόχρεα ιδιωτών	51.970	53.750	38.802
-Πιστωτικές κάρτες	23.183	27.170	19.909
-Δάνεια τακτής λήξης	67.016	63.682	49.594
-Στεγαστικά δάνεια	451.281	427.026	374.375
Δάνεια σε επιχειρήσεις:			
- Μεγάλες επιχειρήσεις	887.009	897.890	808.986
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	790.061	797.447	583.183
- Λουπές επιχειρήσεις	486.908	509.993	317.225
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο			
- Ομόλογα	5.238	2.510	3.536
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	357	84	190
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο			
-Ομόλογα	56.040	58.925	578.648
Λουπές απαιτήσεις	242.154	200.773	223.764
Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο σχετιζόμενο με κονδύλια εκτός Κατάστασης Οικονομικής Θέσης έχει ως εξής:			
Εγγυητικές επιστολές	375.993	333.027	382.322
Ενέγγυες πιστώσεις	3.574	7.300	3.507
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	130.831	103.255	190.864
Σύνολο κατά την 31.12	3.581.196	3.487.713	3.577.603

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα σε ιδιώτες και επιχειρήσεις, κατά το μέρος που αυτά έχουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και δάνεια προς τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα κατά την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου	111.881	91.553	46.137
Δάνεια προς το Ελληνικό Δημόσιο	34.746	33.303	31.727

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις του Ομίλου κατά πελατών με βάση την ποιότητα τους (απομειωμένα ή μη, προβλέψεις απομείωσης και αξία εξασφαλίσεων) κατά την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ (ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ Ή ΜΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ - ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ)									
31.12.2015 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Μη Απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
(ποσά σε € 000)*	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	283.920	155.781	54.345	326.976	821.022	26.851	200.721	593.450	509.809
Στεγαστικά	205.857	133.715	40.573	139.682	519.827	19.293	49.252	451.281	427.562
Καταναλωτικά	26.458	15.018	3.837	77.773	123.086	1.551	54.519	67.016	46.044
Πιστωτικές κάρτες	18.343	2.185	94	39.636	60.257	52	37.022	23.183	1.130
Λοιπά	33.261	4.864	9.841	69.886	117.852	5.955	59.927	51.970	35.072
Επιχειρηματικά	1.145.825	204.299	1.399.777	321.947	3.071.848	730.208	212.408	2.129.232	1.491.852
Μεγάλες επιχειρήσεις	703.841	49.058	287.880	19.814	1.060.594	185.361	21.261	853.973	356.589
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	441.983	155.241	1.111.898	302.133	2.011.255	544.848	191.147	1.275.260	1.135.263
Δημόσιος τομέας	34.746	0	0	0	34.746	0	0	34.746	22.957
Ελλάδα	34.746	0	0	0	34.746	0	0	34.746	22.957
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	1.464.491	360.080	1.454.122	648.923	3.927.616	757.060	413.129	2.757.428	2.024.618

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ (ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ Ή ΜΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ - ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ)									
31.12.2016 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Μη Απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
(ποσά σε € 000)*	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	242.367	88.605	75.874	398.733	805.578	36.600	197.349	571.629	498.293
Στεγαστικά	168.961	76.458	57.301	201.719	504.439	27.720	49.694	427.026	412.513
Καταναλωτικά	20.403	8.866	5.647	87.036	121.952	2.367	55.903	63.682	44.807
Πιστωτικές κάρτες	20.430	1.788	183	40.150	62.551	96	35.285	27.170	3.802
Λοιπά	32.572	1.493	12.744	69.827	116.636	6.418	56.468	53.750	37.172
Επιχειρηματικά	1.003.883	184.146	1.703.566	254.141	3.145.736	849.696	123.997	2.172.044	1.555.122
Μεγάλες επιχειρήσεις	622.012	81.071	364.342	12.552	1.079.977	206.226	7.630	866.121	420.367
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	381.871	103.076	1.339.224	241.589	2.065.759	643.470	116.367	1.305.922	1.134.755
Δημόσιος τομέας	33.303	0	0	0	33.303	0	16	33.287	21.511
Ελλάδα	33.303	0	0	0	33.303	0	16	33.287	21.511
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	1.279.552	272.751	1.779.440	652.874	3.984.617	886.296	321.362	2.776.959	2.074.926

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ (ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ Ή ΜΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ - ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ)									
31.12.2017 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Μη Απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
(ποσά σε € 000)*	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	195.822	77.086	35.287	311.804	619.999	13.713	123.606	482.680	438.951
Στεγαστικά	132.699	68.256	31.172	212.195	444.322	12.364	57.582	374.375	369.771
Καταναλωτικά	15.045	7.305	2.621	57.203	82.174	782	31.798	49.594	39.407
Πιστωτικές κάρτες	17.449	883	83	14.438	32.853	34	12.910	19.909	2.653
Λοιπά	30.629	642	1.412	27.968	60.651	533	21.316	38.802	27.120
Επιχειρηματικά	1.050.982	121.939	737.100	104.994	2.015.014	289.277	48.057	1.677.681	1.045.854
Μεγάλες επιχειρήσεις	676.325	19.502	130.175	10.137	836.139	51.020	6.507	778.612	337.838
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	374.656	102.437	606.925	94.857	1.178.875	238.256	41.550	899.069	708.016
Δημόσιος τομέας	31.727	0	0	0	31.727	0	14	31.713	20.053
Ελλάδα	31.727	0	0	0	31.727	0	14	31.713	20.053
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	1.278.531	199.025	772.387	416.798	2.666.741	302.989	171.677	2.192.074	1.504.858

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Οι εξασφαλίσεις αναφέρονται στην εύλογη αξία τους. Όταν η αξία της εξασφάλισης υπερβαίνει το υπόλοιπο του δανείου, το ποσό περιορίζεται στο ύψος του δανείου.

Στην κατηγορία ΜΜΕ περιλαμβάνονται Μεσαίες και Μικρές Επιχειρήσεις.

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης περιλαμβάνονται προβλέψεις που αφορούν στις προβλέψεις των ενήμερων ανομιγμάτων (IBNR- Incurred but not reported) και ανέρχονται σε ποσά ύψους € 10,5 εκατ., € 19,3 εκατ. και € 51,5 εκατ. κατά την 31.12.2017, 31.12.2016 και 31.12.2015 αντίστοιχα.

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνονται και εξυπηρετούμενες ρυθμίσεις οι οποίες υπόκεινται σε ατομική και συλλογική αξιολόγηση ύψους € 452 εκατ. και € 130 εκατ. αντίστοιχα το 2017, € 552 εκατ. και € 147 εκατ. αντίστοιχα το 2016 και € 475 εκατ. και € 133 εκατ. το 2015.

Επίσης, τα δάνεια και οι απαιτήσεις του Ομίλου κατά πιστωτικών ιδρυμάτων για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 αναλύονται περαιτέρω ακολούθως:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Διαβαθμίσεις			
Εξαιρετική διαβάθμιση	5.526	944	911
Υψηλή διαβάθμιση	3.337	2.798	1.244
Κανονποιητική διαβάθμιση	719	1.136	542
Σύνολο	9.581	4.879	2.698

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Την 31.12.2015, σε ατομικό έλεγχο απομείωσης υπήχθη η πλειονότητα των επιχειρηματικών δανείων (81%) και επίσης το 22% των στεγαστικών δανείων και το 7% των δανείων της καταναλωτικής πίστης. Τα απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις της χρήσης καλύφθηκαν κατά 56% από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης και κατά 50% από εξασφαλίσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία με τη συνολική κάλυψη να ανέρχεται σε 106% για το 2015.

Την 31.12.2016, σε ατομικό έλεγχο απομείωσης υπήχθη η πλειονότητα των επιχειρηματικών δανείων (87%) και επίσης το 22% των στεγαστικών δανείων και το 9% των δανείων της καταναλωτικής πίστης. Τα απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις για τη χρήση 2016 καλύφθηκαν κατά 50% από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης και κατά 51% από εξασφαλίσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία με τη συνολική κάλυψη να ανέρχεται σε 101% για το 2016.

Την 31.12.2017, σε ατομικό έλεγχο απομείωσης υπήχθη η πλειονότητα των επιχειρηματικών δανείων (88%) και επίσης το 13% των στεγαστικών δανείων και το 4% των δανείων της καταναλωτικής πίστης. Τα απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις για τη χρήση 2017 καλύφθηκαν κατά 40% από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης και κατά 60% από εξασφαλίσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία με τη συνολική κάλυψη να ανέρχεται σε 100% για το 2017.

Η ποιοτική διαβάθμιση των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 αναλύεται ακολούθως:

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ					
31.12.2015 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ					
(ποσά σε € 000)*	Υψηλής Διαβάθμισης	Κανονποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	0	283.920	0	283.920	220.203
Στεγαστικά	0	205.857	0	205.857	184.606
Καταναλωτικά	0	26.458	0	26.458	13.935
Πιστωτικές κάρτες	0	18.343	0	18.343	0
Λουτά	0	33.261	0	33.261	21.662
Επιχειρηματικά	115.284	927.507	103.033	1.145.825	499.517
Μεγάλες επιχειρήσεις	115.284	562.837	25.720	703.841	205.522
ΜΜΕ	0	364.670	77.313	441.983	293.995
Δημόσιος τομέας	0	34.746	0	34.746	22.957
Ελλάδα	0	34.746	0	34.746	22.957
Λουτές χώρες	0	0	0	0	0
Σύνολο	115.284	1.246.173	103.033	1.464.491	742.677

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ					
31.12.2016 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ					
(ποσά σε € 000)*	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	0	242.367	0	242.367	189.576
Στεγαστικά	0	168.961	0	168.961	156.918
Καταναλωτικά	0	20.403	0	20.403	10.442
Πιστωτικές κάρτες	0	20.430	0	20.430	1.144
Λοιπά	0	32.572	0	32.572	21.073
Επιχειρηματικά	63.650	789.342	150.890	1.003.883	466.043
Μεγάλες επιχειρήσεις	63.650	529.982	28.380	622.012	240.232
ΜΜΕ	0	259.361	122.510	381.871	225.811
Δημόσιος τομέας	0	33.303	0	33.303	21.511
Ελλάδα	0	33.303	0	33.303	21.511
Λοιπές χώρες	0	0	0	0	0
Σύνολο	63.650	1.065.012	150.890	1.279.552	677.130

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ					
31.12.2017 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ					
(ποσά σε € 000)*	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	0	195.822	0	195.822	152.925
Στεγαστικά	0	132.699	0	132.699	123.016
Καταναλωτικά	0	15.045	0	15.045	8.596
Πιστωτικές κάρτες	0	17.449	0	17.449	1.766
Λοιπά	0	30.629	0	30.629	19.547
Επιχειρηματικά	107.853	803.423	139.705	1.050.982	465.369
Μεγάλες επιχειρήσεις	107.853	525.113	43.359	676.325	248.164
ΜΜΕ	0	278.310	96.347	374.656	217.205
Δημόσιος τομέας	0	20.053	11.674	31.727	20.053
Ελλάδα	0	20.053	11.674	31.727	20.053
Λοιπές χώρες	0	0	0	0	0
Σύνολο	107.853	1.019.298	151.379	1.278.531	638.347

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των καθυστερημένων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2015 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ									
(ποσά σε € 000)*	Ιδιώτες		Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας			Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	ΜΜΕ	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
1-29 ημέρες	29.846	3.752	1.024	1.184	12.981	14.703	0	0	63.489
30-59 ημέρες	22.045	4.024	485	568	2.102	24.380	0	0	53.604
60-89 ημέρες	49.556	4.076	413	403	19.110	62.958	0	0	136.516
90-179 ημέρες	1.652	213	0	0	5.962	11.618	0	0	19.445
180-360 ημέρες	5.506	517	0	0	0	6.982	0	0	13.005
>360 ημέρες	25.111	2.435	263	2.709	8.904	34.600	0	0	74.021
Σύνολο	133.715	15.018	2.185	4.864	49.058	155.241	0	0	360.080
Αξία εξασφαλίσεων	117.954	9.243	263	2.709	36.694	119.912	0	0	286.775

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2016 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	ΜΜΕ	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
1-29 ημέρες	23.632	2.627	952	870	46.378	13.365	0	0	87.824
30-59 ημέρες	18.903	2.626	557	358	5.555	28.161	0	0	56.160
60-89 ημέρες	33.923	3.613	279	265	29.139	61.550	0	0	128.767
90-179 ημέρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
180-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
>360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	76.458	8.866	1.788	1.493	81.071	103.076	0	0	272.751
Αξία εξασφαλίσεων	67.629	4.618	120	128	13.387	74.959	0	0	160.841

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2017 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	ΜΜΕ	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
1-29 ημέρες	28.452	2.208	245	351	8.501	20.018	0	0	59.775
30-59 ημέρες	12.639	1.652	307	189	0	991	0	0	15.777
60-89 ημέρες	27.165	3.445	332	102	11.001	81.428	0	0	123.472
90-179 ημέρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
180-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
>360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	68.256	7.305	883	642	19.502	102.437	0	0	199.025
Αξία εξασφαλίσεων	61.443	3.910	64	57	11.382	79.195	0	0	156.050

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η συμφωνία των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 αναλύονται ακολούθως:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2015 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	ΜΜΕ	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2015	119.123	63.499	29.071	58.702	234.392	819.713	0	0	1.324.500
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	69.315	19.379	10.481	21.102	81.465	571.842	0	0	773.585
Αξία δανείων που εζητήσαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	-9.637	-1.987	-22	-426	-6.038	-6.757	0	0	-24.866
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	-699	-905	-116	-267	-4.472	-10.105	0	0	-16.565
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	0	-7	0	0	-3.329	-779	0	0	-4.115
Απόκτηση απομειωμένων Δ&Α	0	0	0	0	-718	-7.000	0	0	-7.718
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	2.154	1.630	315	615	6.394	47.117	0	0	58.224
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2015	180.255	81.610	39.729	79.727	307.694	1.414.030	0	0	2.103.045
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	62.910	56.070	37.074	65.882	196.125	700.605	0	0	1.118.666
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2015 (Καθαρή Αξία)	117.345	25.540	2.655	13.845	111.569	713.425	0	0	984.379

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2016 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	MME	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2016	180.255	81.610	39.729	79.727	307.694	1.414.030	0	0	2.103.045
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	82.870	12.567	1.151	3.543	67.520	187.202	0	0	354.852
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(5.900)	(2.122)	(172)	(164)	(3)	(43.338)	0	0	(51.698)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(1.780)	(1.545)	(642)	(917)	(255)	(22.446)	0	0	(27.585)
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	0	(51)	(20)	(72)	(1.887)	(498)	0	0	(2.530)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	3.575	2.225	288	454	3.825	45.863	0	0	56.229
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2016	259.020	92.683	40.333	82.571	376.894	1.580.813	0	0	2.432.314
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	76.011	57.423	34.952	62.025	211.288	746.689	0	0	1.188.388
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2016 (Καθαρή Αξία)	183.009	35.260	5.381	20.546	165.606	834.124	0	0	1.243.926

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2017 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	MME	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2017	259.020	92.683	40.333	82.571	376.894	1.580.813	0	0	2.432.314
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	34.161	6.758	1.694	3.293	13.595	64.455	0	0	123.956
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(8.655)	(1.637)	(47)	(66)	(22.204)	(14.482)	0	0	(47.091)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(1.310)	(959)	(470)	(691)	(11.897)	(15.636)	0	0	(30.963)
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	(42)	(150)	(22)	(34)	(768)	(79)	0	0	(1.095)
Διαθέσεις απομειωμένων Δ&Α	(45.047)	(39.022)	(27.016)	(55.760)	(221.842)	(942.126)	0	0	(1.330.814)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	5.240	2.151	49	68	6.533	28.838	0	0	42.879
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2017	243.367	59.823	14.520	29.380	140.312	701.782	0	0	1.189.185
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	68.821	31.869	12.433	20.889	54.586	275.571	0	0	464.170
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2017 (Καθαρή Αξία)	174.546	27.954	2.087	8.491	85.726	426.211	0	0	725.015

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2015 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	MME	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Ενήμερα	329	199	0	0	9.585	94.570	0	0	104.684
1-89 ημέρες	2.076	625	0	0	2.095	16.734	0	0	21.530
90-179 ημέρες	1.439	319	50	47	20.532	108.089	0	0	130.477
180-360 ημέρες	14.682	2.145	455	760	1.232	66.629	0	0	85.904
>360 ημέρες	98.819	22.250	2.150	13.037	78.125	427.403	0	0	641.784
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	117.345	25.540	2.655	13.845	111.569	713.425	0	0	984.379
Αξία εξασφαλίσεων	125.002	22.866	867	10.702	114.373	721.356	0	0	995.166

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2016 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	ΜΜΕ	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Ενήμερα	3.351	403	26	27	39.978	161.266	0	0	205.051
1-89 ημέρες	2.837	1.233	1.394	2.165	1.090	8.868	0	0	17.588
90-179 ημέρες	1.757	605	173	247	29.043	99.279	0	0	131.104
180-360 ημέρες	18.312	2.311	2	1	5.427	18.466	0	0	44.520
>360 ημέρες	156.751	30.707	3.787	18.106	90.068	546.244	0	0	845.663
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	183.009	35.260	5.381	20.546	165.606	834.124	0	0	1.243.926
Αξία εξασφαλίσεων	187.966	29.747	2.537	15.971	166.749	833.985	0	0	1.236.955

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ									
31.12.2017 / ΟΜΙΛΟΣ & ΤΡΑΠΕΖΑ	Ιδιώτες			Επιχειρηματικά			Δημόσιος Τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
(ποσά σε € 000)*	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	ΜΜΕ	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Ενήμερα	4.739	1.433	31	28	35.198	146.401	0	0	187.830
1-89 ημέρες	7.222	569	1.498	2.129	1.150	12.534	0	0	25.101
90-179 ημέρες	1.366	255	19	547	8.277	24.107	0	0	34.571
180-360 ημέρες	11.131	1.739	46	727	5.803	12.156	0	0	31.603
>360 ημέρες	150.087	23.958	493	5.060	35.298	231.012	0	0	445.910
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	174.546	27.954	2.087	8.491	85.726	426.211	0	0	725.015
Αξία εξασφαλίσεων	185.312	26.901	823	7.517	78.293	411.616	0	0	710.461

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου ανά κλάδο δραστηριότητας

Ο πίνακας που ακολουθεί απεικονίζει τη συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου ανά κλάδο δραστηριότητας για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017:

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ									
(ποσά σε € 000)*	Χρηματ/κά ιδρύματα	Βιομηχανία	Ναυτιλία	Δημόσιος Τομέας	Εμπόριο	Κατασκ/κές	Λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες	Σύνολο
Δάνεια & απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.698								2.698
Δάνεια & απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις):									
Δάνεια σε ιδιώτες:									
-Αλληλόχρεα ιδιωτών								38.802	38.802
-Πιστωτικές κάρτες								19.909	19.909
-Δάνεια τακτής λήξης								49.594	49.594
-Στεγαστικά δάνεια								374.375	374.375
Δάνεια σε επιχειρήσεις:		181.092	27.329	31.713	222.713	475.101	771.447		1.709.394
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο									
- Ομόλογα				3.536					3.536
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	190								190
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο									
-Ομόλογα	527.696	1.829		44.381			4.743		578.648
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού				83.292			140.472		223.764
Συνολική έκθεση την 31.12.2017	530.585	182.921	27.329	162.922	222.713	475.101	916.661	482.680	3.000.911
Συνολική έκθεση την 31.12.2016	5.151	289.586	34.866	179.422	344.411	587.091	1.031.974	571.629	3.044.130
Συνολική έκθεση την 31.12.2015	10.112	382.188	35.308	183.261	328.884	519.469	1.018.128	593.450	3.070.798

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου ύψους € 44.381 χιλ. την 31.12.2017 που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου έναντι του Δημοσίου τομέα και παρατίθενται στον ανωτέρω πίνακα, αναλύονται ως εξής:

(ποσά σε € 000)	31.12.2017
Αξιόγραφα διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων	39.333
Αξιόγραφα διακρατούμενων ως τη λήξη	10.115
Σύνολο ομολόγων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	44.381

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Περαιτέρω, τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ύψους € 83.292 χιλ. την 31.12.2017 που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου έναντι του Δημοσίου τομέα και παρατίθενται στον προηγούμενο πίνακα, αναλύονται ως εξής:

(ποσά σε € 000)*	31.12.2016
Εγγυήσεις καταθέσεων υπέρ ΤΕΚΕ	70.768
Προκαταβολές φόρων & λοιπές απαιτήσεις από φόρους	17.722
Λοιπές απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου	1.5687
Σύνολο λοιπών στοιχείων Ενεργητικού	83.292

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ομόλογα και λοιπά αξιόγραφα

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της εύλογης αξίας των ομολόγων και των λοιπών αξιόγραφων του επενδυτικού και του εμπορικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017. Σε ό,τι αφορά τα αξιόγραφα της κατηγορίας διακρατούμενων ως τη λήξη, εύλογη αξία θεωρείται το αναπόσβεστο κόστος. Η αξία των διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων περιλαμβάνεται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Οι κατηγορίες πιστωτικής διαβάθμισης ακολουθούν την κατάταξη των διαβαθμίσεων που έχουν υιοθετήσει οι διεθνείς αναγνωρισμένες εταιρείες (Moody's, Fitch).

(ποσά σε € 000)*	ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΝΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ		
	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	Σύνολο
31.12.2015			
AAA	0	0	0
AA- to AA+	0	0	0
A- to A+	0	0	0
Λιγότερο από A-	55.236	5.238	60.474
Μη διαβαθμισμένα	804	0	804
Σύνολο	56.040	5.238	61.278
31.12.2016			
AAA	0	0	0
AA- to AA+	0	0	0
A- to A+	0	0	0
Λιγότερο από A-	58.122	2.510	60.632
Μη διαβαθμισμένα	804	0	804
Σύνολο	58.925	2.510	61.436
31.12.2017			
AAA	0	0	0
AA- to AA+	0	0	0
A- to A+	0	0	0
Λιγότερο από A-	51.246	3.536	54.782
Μη διαβαθμισμένα**	527.402	0	527.402
Σύνολο	578.648	3.536	582.184

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

** Περιλαμβάνεται το senior note της 1ης τιτλοποίησης και το οποίο δεν έχει λάβει rating από κάποιον όικο.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ρυθμίσεις

Την 31.12.2017, η συνολική καθαρή αξία των ρυθμισμένων δανείων ανερχόταν σε € 517.980 χιλ. έναντι € 548.118 χιλ. την 31.12.2016 και € 424.523 χιλ. την 31.12.2015. Οι ληφθείσες εξασφαλίσεις ήταν € 455.931 χιλ., € 497.510 χιλ. και € 410.708 χιλ. αντίστοιχα.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017, εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης δάνεια λογιστικής αξίας € 134.638 χιλ., τα έσοδα από τόκους ανήλθαν σε € 16.336 χιλ., ενώ δάνεια ύψους € 54.728 χιλ. εξήλθαν από το καθεστώς ρύθμισης.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2016, εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης δάνεια λογιστικής αξίας € 297.931 χιλ., τα έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε € 12.047 χιλ., ενώ δάνεια ύψους € 195.463 χιλ. εξήλθαν από το καθεστώς ρύθμισης.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2015, δάνεια λογιστικής αξίας € 293.699 χιλ. εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης, τα έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε € 15.380 χιλ., ενώ δάνεια ύψους € 191.202 χιλ. εξήλθαν από το καθεστώς ρύθμισης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ανάλυση ρυθμίσεων δανείων και πιστώσεων με βάση την πιστωτική τους ποιότητα.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	Συνολικό Ποσό Δ&Α	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δ&Α	% Ρυθμισμένων Δ&Α
31.12.2015			
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	1.464.491	52.181	3,56%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	360.080	49.615	13,78%
Απομειωμένα	2.103.045	607.727	28,90%
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	3.927.616	709.523	18,06%
Ατομική πρόβλεψη απομείωσης	757.060	221.211	29,22%
Συλλογική πρόβλεψη απομείωσης	413.129	63.790	15,44%
Συνολική καθαρή αξία	2.757.428	424.523	15,40%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	2.024.618	410.708	20,29%
Ζημιά Απομείωσης	628.000	163.007	25,96%
31.12.2016			
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	1.279.552	98.396	7,69%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	272.751	21.483	7,88%
Απομειωμένα	2.432.314	698.852	28,73%
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	3.984.617	818.730	20,55%
Ατομική πρόβλεψη απομείωσης	886.296	206.046	23,25%
Συλλογική πρόβλεψη απομείωσης	321.362	64.567	20,09%
Συνολική καθαρή αξία	2.776.959	548.118	19,74%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	2.074.926	497.510	23,98%
31.12.2017			
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	1.278.531	114.850	8,98%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	199.025	46.175	23,20%
Απομειωμένα	1.189.185	555.434	46,71%
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	2.666.741	716.458	26,87%
Ατομική πρόβλεψη απομείωσης	302.989	152.411	50,30%
Συλλογική πρόβλεψη απομείωσης	171.677	46.068	26,83%
Συνολική καθαρή αξία	2.192.074	517.980	23,63%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	1.504.858	455.931	30,30%

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ανάλυση των ρυθμισμένων απαιτήσεων του Ομίλου κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης την 31.12. των χρήσεων 2015, 2016 και 2017.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Είδος Ρύθμισης			
Πληρωμή τόκων	-	937	1.537
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	229.391	299.366	210.608
Παροχή περιόδου χάριτος	42.213	3.679	4.000
Επέκταση διάρκειας δανείου	5.852	19.212	19.630
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	11.653	5.420	6.303
Διαγραφή μέρους του χρέους	973	0	1
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	124.541	211.474	268.655
Λοιπά	9.900	8.032	7.247
Συνολική καθαρή αξία	424.523	548.118	517.980

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα (στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις) του Ομίλου την 31.12.2017, την 31.12.2016 και την 31.12.2015 που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης κατά την 31.12. των χρήσεων 2015-2017:

ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ						
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	Λογιστική Αξία			Εύλογη Αξία		
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού						
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698	9.581	4.879	2.698
Δάνεια & προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.757.428	2.776.959	2.192.074	2.758.461	2.774.099	2.189.973
Διακρατούμενες ως λήξη επενδύσεις	10.162	10.115	9.899	9.184	9.360	10.360
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.768	1.025.342	943.451	783.768	1.025.342	943.151
Υποχρεώσεις σε πελάτες	2.142.503	1.892.750	1.924.131	2.141.799	1.887.091	1.918.775

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η εύλογη αξία των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική αξία καθώς η πλειοψηφία έχει λήξη κάτω του μηνός.

Η εύλογη αξία των διακρατούμενων ως τη λήξη επενδύσεων υπολογίζεται με βάση της τιμές ενεργού αγοράς.

Η εύλογη αξία των δανείων σε πελάτες καθώς και των υποχρεώσεων σε πελάτες, υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές (εισροές ή εκροές αντίστοιχα). Τα επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των ταμειακών ροών για τα δάνεια και τις υποχρεώσεις πελατών έγιναν με βάση την καμπύλη των επιτοκίων.

31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
-0,205% - 4,920%	-0,035% - 4,750%	0,035% - 4,750%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την εταιρεία μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Η εύλογη αξία των εκδοθεισών ομολογιών αντιπροσωπεύει την τιμή στην οποία η υποχρέωση αυτή μπορεί να εκκαθαριστεί μεταξύ ενήμερων αντισυμβαλλομένων μερών, πρόθυμων να ολοκληρώσουν την συναλλαγή σε εύλογη τιμή.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμώνται ή γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται στα ακόλουθα τρία επίπεδα ανάλογα με τη χαμηλότερη πηγή πληροφόρησης που χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς για αντίστοιχα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων
- Επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα
- Επιπέδου 3: προκύπτουν από μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται σε τεχνικές αποτίμησης

Στην περίπτωση που κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων η εύλογη αξία τους διαφέρει από το τίμημα της συναλλαγής, η διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα μόνο στην περίπτωση που το μέσο αποτιμάται με βάση δεδομένα του επιπέδου 1 και 2. Στην περίπτωση που αποτιμάται με βάση δεδομένα του επιπέδου 3, η διαφορά κατά την αρχική αναγνώριση δεν καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα, δύναται δε να αναγνωρισθεί μεταγενέστερα στο βαθμό που η αποτίμηση του μέσου βασιστεί σε παρατηρήσιμες τιμές και λαμβάνοντας υπόψη, τόσο τη φύση του όσο και τη διάσταση του χρόνου.

Στην κατηγορία του επιπέδου 2 εντάσσονται τα δεδομένα τα οποία δεν ικανοποιούν τα κριτήρια κατηγοριοποίησης στο επίπεδο 1 αλλά τα οποία είναι παρατηρήσιμα, είτε άμεσα είτε έμμεσα. Τα δεδομένα αυτά είναι:

- οι τιμές οργανωμένης αγοράς για παρόμοια στοιχεία του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

- λούπα παρατηρήσιμα δεδομένα για το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που αποτιμάται όπως για παράδειγμα:

- επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων
- τεκμαιρόμενη μεταβλητότητα
- πιστωτικά περιθώρια

Οι κυριότερες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της εύλογης αξίας στο επίπεδο 2 είναι η αναφορά στην τρέχουσα εύλογη αξία ενός ουσιωδώς συναφούς μέσου, η μέθοδος της προεξόφλησης και τα μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης.

Στην κατηγορία του επιπέδου 3 εντάσσονται οι μη παρατηρήσιμες τιμές. Μη παρατηρήσιμες τιμές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συσχετίσεις, μακροπρόθεσμες μεταβλητότητες, αναμενόμενες ταμειακές ροές, επιτόκια προεξόφλησης, πιστωτικά περιθώρια και άλλες παραμέτρους που αφορούν σε συγκεκριμένες συναλλαγές και προσδιορίζονται από τον Όμιλο. Οι κυριότερες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της εύλογης αξίας στο επίπεδο 3 είναι η μέθοδος της προεξόφλησης, οι πολλαπλασιαστές και τα μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Αναφορικά με το senior ομόλογο των € 525 εκατ. η Τράπεζα χρησιμοποίησε στοιχεία που αφορούν στις εισπράξεις που έχει πραγματοποιήσει η διαχειρίστρια εταιρεία κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017 και αξιολογώντας επίσης, το πολύ σύντομο χρονικό διάστημα που αφορούν οι πληροφορίες αυτές, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συναλλαγή ολοκληρώθηκε κατά το 3ο τρίμηνο του 2017.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων αξιολογεί τις πιθανές εναλλακτικές για τον προσδιορισμό των μη παρατηρήσιμων τιμών, προσδιορίζει την επίπτωσή τους στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και επιλέγει τελικά εκείνες τις μη παρατηρήσιμες τιμές που είναι συνεπείς αφενός με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, αφετέρου με τις μεθόδους που εφαρμόζει για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα αναλύεται η διαβάθμιση ορισμένων χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ				
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	Πρώτο Επίπεδο	Δεύτερο Επίπεδο	Τρίτο Επίπεδο	Σύνολο
31.12.2015				
Αξιόγραφα διαθεσίμων για πώληση επενδύσεων	61.369	0	1.934	63.303
Αξιόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	6.566	0	0	6.566
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	152	205	0	357
31.12.2016				
Αξιόγραφα διαθεσίμων για πώληση επενδύσεων	49.409	0	1.328	50.737
Αξιόγραφα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.613	0	0	2.613
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	84	0	0	84
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	0	236	0	236
31.12.2017				
Αξιόγραφα διαθεσίμων για πώληση επενδύσεων	43.155	0	529.992	573.147
Αξιόγραφα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3.536	0	0	3.536
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	190	0	0	190
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	0	122	0	122

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Σημειώνεται ότι κατά τις χρήσεις 2015-2017 δεν έλαβαν χώρα μεταφορές μεταξύ των επιπέδων εύλογης αξίας.

Αναφορικά με την ευαισθησία της εύλογης αξίας του επιπέδου 3 που αφορά στο senior ομόλογο των € 525 εκατ., σημειώνεται ότι μεταβολές του ποσοστού εισπραξιμότητας του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου των € 1,331 δισ., +10%/-10%, επηρεάζουν την εύλογη αξία του ομολόγου κατά € 50 εκατ. και - € 16 εκατ. περίπου αντίστοιχα κατά την 31.12.2017.

Τέλος, σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών ακινήτων της Τράπεζας, η μεταβολή της κύριας εκτιμητικής παραδοχής κατά +5% / -5%, επηρεάζει την εύλογη αξία των ακινήτων κατά € 957 χιλ. και - € 898 χιλ. περίπου, αντίστοιχα, κατά την 31.12.2017.

3.12.4 Κεφαλαιακή επάρκεια

Αρμόδια για την παρακολούθηση της κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου σε τακτά χρονικά διαστήματα είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία υποβάλλει τα στοιχεία υπολογισμού της ανά τρίμηνο στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία αποτελεί και την εποπτεύουσα αρχή των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Βασικούς στόχους του Ομίλου αποτελούν η διατήρηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων σύμφωνα με το εκάστοτε κανονιστικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται από τις εποπτικές αρχές της χώρας, η δυνατότητα του Ομίλου να συνεχίζει χωρίς προσκόμματα τις δραστηριότητες του και η διατήρηση της κεφαλαιακής βάσης σε τέτοιο επίπεδο, το οποίο δεν θα συνιστά εμπόδιο στην επίτευξη του επιχειρηματικού σχεδίου του.

Πέραν των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων, ο Όμιλος κατ' εφαρμογή του Νόμου Ν.4261/2014 διαθέτει αξιόπιστες, αποτελεσματικές και ολοκληρωμένες στρατηγικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και τη διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων που θεωρούνται επαρκή για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνει (εσωτερικό κεφάλαιο). Ειδικότερα αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ, ο Όμιλος εφαρμόζει τον εποπτικό τύπο της προσέγγισης εσωτερικών διαβαθμίσεων προκειμένου να υπολογίσει την αναμενόμενη και μη αναμενόμενη ζημιά του χαρτοφυλακίου του και το απαραίτητο εποπτικό κεφάλαιο που θα απαιτούταν για να καλυφθεί αυτή.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ εξετάζονται από ποσοτικής και ποιοτικής πλευράς τα παρακάτω στοιχεία:

- Επίπεδο, δομή και σταθερότητα εποπτικών κεφαλαίων
- Κερδοφορία και διατηρησιμότητά της
- Κίνδυνος συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου
- Κίνδυνος αγοράς
- Κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος μόχλευσης
- Κίνδυνος συμμόρφωσης
- Επίπεδο και κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου

Από την αξιολόγηση της διαχρονικής εξέλιξης των μεγεθών για τα ανωτέρω στοιχεία και λαμβάνοντας υπόψη τις ποιοτικές απόψεις στελεχών προσδιορίζονται επιπλέον κεφαλαιακές απαιτήσεις για την περαιτέρω κάλυψη των εξής:

- Υποεκτίμηση πιστωτικού κινδύνου κατά την χρήση της τυποποιημένης μεθοδολογίας
- Υποεκτίμηση του κινδύνου αγοράς
- Υποεκτίμηση λειτουργικού κινδύνου κατά την χρήση της μεθοδολογίας του Βασικού Δείκτη
- Λοιποί κίνδυνοι όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, κίνδυνος συγκέντρωσης, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος κερδοφορίας, κίνδυνος κεφαλαίων και κίνδυνος φήμης.

Το εσωτερικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως το άθροισμα των επιμέρους αξιολογήσεων για την κάλυψη κάθε μορφής κινδύνου.

Όσον αφορά με τη διάρθρωση των Ιδίων Κεφαλαίων, ο Όμιλος εφαρμόζει τις οδηγίες του Κανονισμού 575/2013 (η ισχύς του οποίου ξεκίνησε από 01.01.2014) και της ΕΠΑΘ 114/2014, σύμφωνα με τις διατάξεις των οποίων τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου αναλύονται στις εξής κατηγορίες:

Τα εποπτικά κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων διακρίνονται σε :

- **Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1)** τα οποία αναλύονται περαιτέρω σε:
  - **Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 - CET 1):** τα οποία περιλαμβάνουν το μετοχικό κεφάλαιο, τα αποθεματικά, τα κέρδη περιόδου καθώς και τις προνομιούχες μετοχές οι οποίες αφορούν στην συμμετοχή του Ομίλου στο Νόμο Ν.3723/2008 για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Από την κατηγορία κεφαλαίων αυτή αφαιρούνται διάφορες εποπτικές προσαρμογές.
  - **Πρόσθετα κεφάλαια της κατηγορίας 1**
- **Κεφάλαια της κατηγορίας 2 (Tier 2):** τα οποία περιλαμβάνουν δανειακά κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω ΕΠΑΘ κατήργησε την ΠΕΕ 13/28.03.2013 ενώ προβλέπει ακόμα μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με την εφαρμογή εποπτικών αφαιρέσεων από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (**Common Equity Tier 1 - CET 1**). Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται σταδιακή εφαρμογή ως το 2024 της αφαίρεσης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων οι οποίες βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία. Επιπλέον η ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 προβλέπει

σταδιακή εφαρμογή έως το 2018 της αφαίρεσης των άυλων στοιχείων του Ενεργητικού, των προνομιούχων μετοχών του Δημοσίου (Grandfathered Instruments), των περιουσιακών στοιχείων του συνταξιοδοτικού ταμείου προκαθορισμένων παροχών και συγκεκριμένων τοποθετήσεων της Τράπεζας σε οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1.

Ως Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας, ορίζεται ο λόγος των Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων προς τα στοιχεία του Ενεργητικού καθώς και τα εκτός Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στοιχεία, σταθμισμένα κατά τον κίνδυνο που αυτά περικλείουν. Ως Δείκτης Tier 1 ορίζεται αντίστοιχα ο λόγος των Κεφαλαίων της κατηγορίας 1 (Tier 1) προς τα σταθμισμένα στοιχεία Ενεργητικού (εντός και εκτός ισολογισμού) ενώ με αντίστοιχο τρόπο ορίζεται και ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και την ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 οι τράπεζες πρέπει σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση να πληρούν κατ' ελάχιστον Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1) 4,5%, Δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER 1) 6% και Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Ratio) 8%.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. οι τράπεζες, θα υποχρεούνται να δημιουργήσουν σταδιακά ένα αποθεματικό διατήρησης κεφαλαίων (capital conservation buffer) 2,5% μέχρι την 01.01.2019 (0,625% την 01.01.2016, 1,25% την 01.01.2017 και 1,875% την 01.01.2018) πέραν των υφιστάμενων Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1) και των ελάχιστων Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων.

Συνολικά οι ελάχιστοι δείκτες που πρέπει να τηρούνται συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού διατήρησης κεφαλαίων (capital conservation buffer) και οι οποίοι θα ισχύουν από 01.01.2019 είναι:

- Ελάχιστος Δείκτης Κοινών Ιδίων Κεφαλαίων: 7%
- Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας: 10,5%

Τέλος η Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. προβλέπει τη διακριτική ευχέρεια επιβολής από τα κράτη μέλη των εξής αποθεμάτων ασφαλείας

- Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (0% για το πρώτο εξάμηνο του έτους 2017 βάσει της ΠΕΕ 115/15.03.2017)
- Απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου

Στις 27.12.2017, η Τράπεζα της Ελλάδος με αντίστοιχη απόφαση ενημέρωσε την ATTICA BANK ότι για το έτος 2018 το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων είναι 11,875%. Ο εν λόγω δείκτης αποτελείται από το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (8%), σύμφωνα με το άρθρο 92(1) της CRR, τις πρόσθετες εποπτικές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II καθώς επίσης και τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τήρησης αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.4261/2014. Ο ελάχιστος δείκτης θα πρέπει να τηρείται σε συνεχή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις της CRR / CRD IV.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα βασικά και τα συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου, καθώς και οι εποπτικές αναπροσαρμογές στις οποίες αυτά υπόκεινται πριν το στάδιο του οριστικού υπολογισμού τους, καθώς και pro forma υπολογισμός με την παραδοχή της πλήρους κάλυψης της Αύξησης και της αποπληρωμής των προνομιούχων μετοχών:

ΚΕΦΑΛΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ				31.12.2017 pro forma με πλήρη κάλυψη της Αύξησης και αποπληρωμή προνομιούχων
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	
Μετοχικό Κεφάλαιο (Κοινές μετοχές)	646.054	646.054	650.354	848.325
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο				0
Αποθεματικά	242.218	246.052	246.609	246.609
Αποτελέσματα εις νέον	-365.447	-415.414	-415.910	-415.910
Δικαιώματα μειοψηφίας	860	504		0
Υβριδικοί Τίτλοι & λοιπά στοιχεία εξομοιούμενα με μετοχικό κεφάλαιο	100.200	100.200	100.200	
Αφαιρετικά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων				0
Αναπόσβεστη αξία άυλων παγίων στοιχείων	-33.038	-38.054	-39.980	-39.980
Μικτή αξία των περιουσιακών στοιχείων του συνταξιοδοτικού ταμείου προκαθορισμένων παροχών				0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και δεν προκύπτουν από προσωρινές διαφορές	-18.541	-19.761	-37.654	-37.654
Μέσα Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών για υπολογισμό ορίου 10%	572.306	519.581	503.618	601.390
Αφαιρετικά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων				0
Σημαντικές επενδύσεις σε οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα > 10% CET I				0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και προκύπτουν από προσωρινές διαφορές > 10% CET I	-429	-6.428		0
Σύνολο εξαιρούμενων στοιχείων > 15% CET I				0
CET 1 - Σύνολο Μέσων Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών (Common Equity Tier I Capital)	571.877	513.154	503.618	601.390
Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο				0
Αφαιρετικά Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων				0
T1 - Σύνολο Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier I Capital)	571.877	513.154	503.618	601.390
T2U - Κύρια Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια (Upper Tier II Capital)				0
T2L - Πρόσθετα Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια (Lower Tier II Capital)				0
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης ορισμένης διάρκειας				0
Αφαιρετικά στοιχεία Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων				0
T2 - Σύνολο Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier II Capital)				0
Σύνολο Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων	571.877	513.154	503.618	601.390
Σταθμισμένα έναντι πιστωτικού κινδύνου	3.176.979	3.273.138	3.200.995	3.200.995
Σταθμισμένα έναντι κινδύνου αγοράς	20.857	3.305	4.129	4.129
Σταθμισμένα έναντι λειτουργικού κινδύνου	157.730	194.132	216.608	216.608
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 1 (CET 1)	17,0%	14,8%	14,7%	17,6%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 1 (TIER 1)	17,0%	14,8%	14,7%	17,6%
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (TOTAL CAPITAL RATIO)	17,0%	14,8%	14,7%	17,6%

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα θάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή. Για τα pro forma στοιχεία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Οι δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER 1) κατά την 31.12.2017 διαμορφώθηκαν σε 14,7% έναντι 14,8% την 31.12.2016. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) διαμορφώθηκε σε 14,7% την 31.12.2017, σε 14,8% την 31.12.2016 και σε 17,0% την 31.12.2015. Οι pro forma δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER 1) και Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Ratio) με την παραδοχή της πλήρους κάλυψης της Αύξησης και της αποπληρωμής των προνομιούχων μετοχών διαμορφώνονται σε 17,6%.

Η συνολική επίδραση στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου της 31.12.2017, λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 από την 01.01.2018, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι μεταβατικές διατάξεις του Ν.2395/2017, κυμαίνεται από 2,3% έως 2,9%, με αποτέλεσμα ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) να διαμορφωθεί από 12,4% έως 11,8%. Λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις του Ν.2395/2017, ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου θα διαμορφωνόταν από 14,3 % έως 14,1%,

αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους Δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) του Ομίλου. Σημειώνεται ότι στους ανωτέρω δείκτες δεν λαμβάνεται υπόψη η παρούσα Αύξηση.

Επίσης σε περίπτωση που η Τράπεζα αποπληρώσει από τα αντληθέντα κεφάλαια τις προνομιούχες μετοχές ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου δεν μεταβάλλεται, όμως σε περίπτωση που δεν καλυφθεί η εν λόγω αποπληρωμή από την Αύξηση και η Τράπεζα εκδώσει το ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών κατηγορίας 1 (CET 1) του Ομίλου θα διαμορφωθεί στο 11,8% ενώ οι δείκτες Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου του Ομίλου θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4340/2015 και ισχύει με Ν.4465/2017, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 30.06.2015, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Με το άρθρο 43 του Ν.4465/04.04.2017 «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.07.2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις η χρεωστική διαφορά, που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα, από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση των δανείων αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα είκοσι (20) ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωριστεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστου έτους της λογιστικής διαγραφής και οι οποίες αφορούν σε διαγραφές χρέους ή μεταβιβάσεις μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου με βάση τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις. Η ρύθμιση αυτή διασφαλίζει ότι οι διαγραφές και οι μεταβιβάσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων. Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται από την 01.01.2016. Η Τράπεζα εμπίπτει στις διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει εκ των οποίων προκύπτει ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης το οποίο πρέπει να επιστραφεί από το Ελληνικό Δημόσιο και αντί αυτού η Τράπεζα να σχηματίζει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις ανωτέρω διατάξεις και η Γενική Συνέλευση στη σύγκληση της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2017.

3.12.5 Πιστοληπτική διαβάθμιση

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Attica Bank διενεργήθηκε από τους οίκους Moody's Investors Service Cyprus Ltd («Moody's») και Capital Intelligence Ratings (Cyprus) Ltd («Capital Intelligence»), οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας σύμφωνα με τις ανακοινώσεις του οίκου Moody's (13.12.2017) και της Capital Intelligence (Μάιος 2017):

Διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμη Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Προοπτική	Χρηματοοικ/κή Θέση - Τράπεζα
Moody's	Caa3	-	Σταθερή	-
Capital Intelligence	SD	SD	Θετική	C

Πηγή: Τράπεζα, Εκθέσεις και δελτία τύπου των ανωτέρω Διεθνών Οίκων Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Η Τράπεζα βεβαιώνει ότι οι πληροφορίες αυτές έχουν αναπαραχθεί πιστά και ότι, εξ όσων γνωρίζει και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από τους ανωτέρω Οίκους, δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαράγόμενες πληροφορίες ανακριθείς ή παραπλανητικές.

Οι Moody's Investors Service Cyprus Ltd και η Capital Intelligence Ratings Ltd είναι εταιρείες εγκατεστημένες στην Κύπρο και έχουν εγγραφεί σύμφωνα με τον κανονισμό 1060/2009, ως ισχύει, σύμφωνα με σχετική λίστα που έχει αναρτήσει η European Securities Market Authority (στο εξής «ESMA») με τελευταία ημερομηνία επικαιροποίησης την 13.11.2017.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται η διαβάθμιση του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και της Τράπεζας από το 2010 έως την πιο πρόσφατη ημερομηνία του 2017, αλλαγής της σχετικής διαβάθμισης:

Διαβάθμιση Ελληνικού Δημοσίου					
Ημερομηνία Αλλαγής	S&P	Ημερομηνία Αλλαγής	Fitch	Ημερομηνία Αλλαγής	Moody's
				21.02.2018	B3 ¹²
19.01.2018	B	16.02.2018	B	23.06.2017	Caa2
22.01.2016	B-	18.08.2017	B-	01.07.2015	Caa3
21.07.2015	CCC+	18.08.2015	CCC	29.04.2015	Caa2
29.06.2015	CCC-	30.06.2015	CC	01.08.2014	Caa1
10.06.2015	CCC	27.03.2015	CCC	29.11.2013	Caa3
15.04.2015	CCC+	23.05.2014	B	02.03.2012	C*
06.02.2015	B-	14.05.2013	B-	25.07.2011	Ca

*Οι ανωτέρω διαβαθμίσεις αναφέρονται σε καθεστώς επιλεκτικής χρεοκοπίας

Πηγή: <https://countryeconomy.com/ratings/greece>

Η Τράπεζα βεβαιώνει ότι οι πληροφορίες αυτές έχουν αναπαραχθεί πιστά και ότι, εξ όσων γνωρίζει και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από τους ανωτέρω Οίκους, δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

Ημερομηνία Αλλαγής	Moody's (Διαβάθμιση Καταθέσεων)	Ημερομηνία Αλλαγής	Capital Intelligence (Χρηματοοικονομική Θέση)
-	-	07.07.2016	C
30.04.2015	Caa3	09.07.2015	C-
23.09.2011	Caa2	30.03.2015	B
03.06.2011	B3	30.08.2012	B+
09.03.2011	B1	27.06.2011	BB-
15.06.2010	Ba2	23.07.2010	BB

Πηγή: Εκθέσεις και δελτία τύπου των ανωτέρω Διεθνών Οίκων Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή. Η Τράπεζα βεβαιώνει ότι οι πληροφορίες αυτές έχουν αναπαραχθεί πιστά και ότι, εξ όσων γνωρίζει και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από τους ανωτέρω Οίκους, δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

Ακολούθως παρατίθεται ο σύνδεσμος στον οποίο είναι αναρτημένη από την ESMA η λίστα (τελευταία ημερομηνία επικαιροποίησης την 13.11.2017) με τις εγγεγραμμένες ή πιστοποιημένες εταιρείες ως «Οργανισμοί Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας» και στην οποία περιλαμβάνονται οι ανωτέρω οίκοι αξιολόγησης: <https://www.esma.europa.eu/supervision/credit-rating-agencies/risk>.

Σχετικά με τους ορισμούς ανα Διεθνή Οίκο Πιστοληπτικής Αξιολόγησης δείτε αναλυτικά τις κάτωθι ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

S&P: https://www.standardandpoors.com/en_US/web/guest/article/-/view/sourceId/504352

Fitch: <https://www.fitchratings.com/site/definitions>

Moody's: https://www.moody's.com/researchdocumentcontentpage.aspx?docid=PBC_79004

Η Moody's Investors Services Cyprus Ltd είναι εταιρεία με έδρα την Κύπρο, η Standard & Poor's Credit Market Services Italy S.r.l έχει έδρα στην Ιταλία και η Fitch Ratings Ratings Espana S.A.U. την Ισπανία. Οι ως άνω εταιρείες έχουν εγγραφεί σύμφωνα με τον κανονισμό 1060/2009 ως ισχύει, σύμφωνα με σχετική λίστα που έχει αναρτήσει η European Securities Market Authority (στο εξής «ESMA») με τελευταία ημερομηνία επικαιροποίησης την 10.07.2015.

3.13 Προβλέψεις ή εκτιμήσεις κερδών

Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι δεν υφίσταται οποιαδήποτε ανακοίνωση πρόβλεψης ή εκτίμησης της κερδοφορίας της για την τρέχουσα ή για επόμενες χρήσεις. Η Τράπεζα ενημερώνει το επενδυτικό κοινό σχετικά με τα οικονομικά της

¹² http://www.minfin.gr/web/guest/deltia-typou/-/asset_publisher/4kivD0IBIdee/content/anabathmise-apo-ton-oiko-axiologeses-moody-s?inheritRedirect=false&redirect=http%3A%2F%2Fwww.minfin.gr%2Fweb%2Fguest%2Fdeltia-typou%3Fp_id%3D101_INSTANCE_4kivD0IBIdee%26p_lifecycle%3D0%26p_state%3Dnormal%26p_mode%3Dview%26p_col_id%3Dcolumn-2%26p_col_count%3D1

μεγέθη μέσω τακτικών ανά τρίμηνο και έκτακτων, κατά περίπτωση, επίσημων δελτίων τύπου, παρέχοντας ισότιμη και έγκυρη πληροφόρηση στην επενδυτική κοινότητα, σεβόμενη τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο της Κεφαλαιαγοράς στην Ελλάδα.

3.14 Διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και ανώτερα διοικητικά στελέχη

Η Διοίκηση της Τράπεζας, δηλώνει ότι τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και ανώτερα διοικητικά της στελέχη είναι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (το «Δ.Σ.»), και τα μέλη που συμμετέχουν στις εξής επιτροπές/ συμβούλια: Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Αποδοχών, Επιτροπή Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ., Συμβούλιο Καθυστερήσεων του Δ.Σ (ΔΟΚ), Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας, Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Εκτελεστική Επιτροπή, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO), Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, καθώς και Επιτροπή Πληροφορικής.

3.14.1 Διοικητικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καταστατικού της Τράπεζας, η Τράπεζα διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από επτά (7) έως δεκαπέντε (15) μέλη, τα οποία εκλέγει η Γενική Συνέλευση των μετόχων με ψηφοφορία και κατ' απόλυτη πλειοψηφία. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής. Κατ' εξαίρεση η θητεία του παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη. Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικών ή μη ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Από τα μη εκτελεστικά μέλη, δύο τουλάχιστον, πρέπει να είναι ανεξάρτητα και ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μέτοχοι ή μη, είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελευθέρως ανακλητά.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καταστατικού, το Δ.Σ. αμέσως μετά την εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, συνέρχεται, συγκροτείται σε σώμα και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία από τα μέλη αυτού τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, Διευθύνοντα ή Διευθύνοντες ή/ και Εντεταλμένο ή Εντεταλμένους Συμβούλους και τους τυχόν Αναπληρωτές αυτών. Το Δ.Σ. εκλέγει, επίσης από τα μέλη ή μη αυτού Γενικούς Διευθυντές και τους τυχόν Αναπληρωτές τους. Ο Πρόεδρος μπορεί να είναι συγχρόνως Διευθύνων ή Εντεταλμένος Σύμβουλος.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου προεδρεύει στις συνεδριάσεις, εισηγείται τα προς συζήτηση θέματα και διευθύνει τις εργασίες του. Όταν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, ο Αντιπρόεδρος διευθύνει τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. Όταν και ο Αντιπρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, το Δ.Σ. το συγκαλεί ο αρχαιότερος των μελών και τις συνεδριάσεις διευθύνει το υποδεικνυόμενο μέλος από την πλειοψηφία του Δ.Σ. Δεν υπάρχει στο Καταστατικό διάταξη κατά τις παραγράφους 3-5 του άρθρου 18 του Κ.Ν.2190/1920, σύμφωνα με τις οποίες ορισμένος μέτοχος ή μέτοχοι δύναται να διορίσουν μέλη του Δ.Σ. μέχρι του 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Καταστατικού, το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίσταται ή αντιπροσωπεύεται σ' αυτό το ήμισυ πλέον ενός των μελών του. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών. Κάθε μέλος έχει μια ψήφο, μπορεί δε να αντιπροσωπεύει έγκυρα μόνο ένα μέλος, με ειδική έγγραφη εξουσιοδότηση απευθυνόμενη στο Δ.Σ. ή με δήλωση, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά. Κανένα μέλος δεν δύναται να αντιπροσωπευθεί στο Δ.Σ. από πρόσωπο που δεν αποτελεί μέλος του.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Καταστατικού, το Δ.Σ. είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση της Τράπεζας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη των εταιρικών σκοπών, με εξαίρεση τα θέματα τα οποία κατά ρητή διάταξη του νόμου ή του Καταστατικού υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γ.Σ.

Το σημερινό Δ.Σ. απαρτίζεται από δώδεκα μέλη (12), συμπεριλαμβανομένης της εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου κας Ζαχαρούλας Παπαθεοδώρου και ανασυγκροτήθηκε σε σώμα με την από 22.12.2017 απόφασή του και η σχετική ανακοίνωση καταχωρίστηκε στην υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ της αρμόδιας αρχής με αριθμό πρωτοκόλλου 1126856 / 06.02.2018. Η θητεία του Δ.Σ. είναι τριετής και λήγει την 20.09.2019.

Περαιτέρω στο Δ.Σ. της Τράπεζας συμμετέχει και η κα Ζαχαρούλα Παπαθεοδώρου, ως πρόσθετο μέλος, μη εκτελεστικό και εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των διατάξεων του Ν.3723/2008 (ορισθείς με την υπ' αρ. Γ.Δ.Ο.Π.0001614ΕΚ2016 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών), σε αντικατάσταση της παραιτηθείσας κας Στεφανίας Γεωργακάκου - Κουτσονίκου. Ο ορισμός της κας Ζαχαρούλας Παπαθεοδώρου επικυρώθηκε στην από 21.11.2016 συνεδρίαση του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου η σύνθεση του Δ.Σ. της Τράπεζας καθώς και ο καθορισμός αρμοδιοτήτων και εκπροσώπησης στον Πρόεδρο του Δ.Σ., στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας κ.κ. Αθανασίου Τσάδαρη και Ιωάννη Τσακίρακη ως καταγράφονται στο από 30.03.2017 πρακτικό του Δ.Σ., σε συνδυασμό με το από 22.12.2017 πρακτικό του Δ.Σ., της Τράπεζας, έχει ως ακολούθως,

A. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Πρόεδρο Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει την εξουσία:

- i. Να συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο, να προεδρεύει και διευθύνει τις συνεδριάσεις αυτού, να καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και να εισάγει τα θέματα προς συζήτηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της.
- ii. Να εκδίδει και επικυρώνει αντίγραφα και αποσπάσματα των Πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων της Τράπεζας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της.
- iii. Να ασκεί καθήκοντα προσωρινού Προέδρου στην εκάστοτε Γενική Συνέλευση της Τράπεζας, μέχρι την εκλογή οριστικού Προέδρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της.
- iv. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. δύναται να μετέχει σε Επιτροπές και κάθε είδους Συλλογικά Όργανα της Τράπεζας, μη εκτελεστικού χαρακτήρα και αρμοδιοτήτων, τα οποία συγκροτούνται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- v. Να υπογράφει τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας σύμφωνα με το νόμο.
- vi. Να παρακολουθεί, χωρίς εκτελεστικές αρμοδιότητες, την πορεία της Τράπεζας.
- vii. Να εποπτεύει, συντονίζει και παρακολουθεί όλες τις διεθνείς σχέσεις και συνεργασίες της Τράπεζας.
- viii. Σε περίπτωση κωλύματος, απουσίας ή ασθένειας του Προέδρου Δ.Σ., αυτός θα αναπληρώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από το νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας.

B. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Διευθύνοντα Σύμβουλο (Chief Executive Officer/CEO).

Ο Διευθύνων Σύμβουλος:

- i. Είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου με σκοπό την επίτευξη των στρατηγικών στόχων που θέτει το Δ.Σ. ενεργώντας ατομικά και με μόνη την υπογραφή του κάτω από την εταιρική επωνυμία, εκπροσωπεί και δεσμεύει την Τράπεζα, χωρίς περιορισμό ποσού, σε όλες τις σχέσεις και συναλλαγές της με το Δημόσιο και τις πάσης φύσεως Αρχές, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σε όλες τις επαφές και σχέσεις της Τράπεζας, με επενδυτές, Πιστωτικά Ιδρύματα και μετόχους αυτών στην Ελλάδα ή το εξωτερικό που έχουν σαν αντικείμενο συναλλαγές, συμφωνίες και επενδυτικά σχέδια και προγράμματα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την Τράπεζα και τις θυγατρικές της εταιρείας, πλην των σχέσεων, συναλλαγών και συμφωνιών που απαιτούν συλλογική ενέργεια και γενικά ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό της Τράπεζας αναλαμβάνοντας εγκύρωσ υποχρεώσεις έναντι τρίτων για όλες τις έννομες σχέσεις και συναλλαγές της Τράπεζας.
- ii. Εποπτεύει και ελέγχει, άμεσα όλες τις κατά το εκάστοτε ισχύον Οργανόγραμμα υπαγόμενες σε αυτόν Μονάδες και μετέχει σε Επιτροπές και Συλλογικά Όργανα της Τράπεζας, σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και ασκεί όλες τις προβλεπόμενες από το Οργανόγραμμα και τους εκάστοτε ισχύοντες κανονισμούς, αρμοδιότητες και καθήκοντα.
- iii. Εποπτεύει και ελέγχει, μεταξύ άλλων, τις μονάδες Ανθρώπινου Δυναμικού της Τράπεζας, όπως αυτές αποτυπώνονται στο Οργανόγραμμά της και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται και απονέμονται στον εκάστοτε Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας από τον Κανονισμό Εργασίας του Προσωπικού αυτής, όπως εκάστοτε ισχύει. Στο πλαίσιο αυτό ο Διευθύνων Σύμβουλος καθορίζει την έκταση αρμοδιοτήτων του Προσωπικού και ορίζει τα μέλη και τους αναπληρωτές των σχετικών Επιτροπών και Συμβουλίων, πλην εκείνων που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό Εργασίας Προσωπικού της Τράπεζας, όπως εκάστοτε ισχύει και του Οργανογράμματος αυτής. Υπεύθυνοι για την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας κοινωνικής ασφάλισης παραμένουν οι μονάδες της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και οι λειτουργοί τους, όπως έχουν ορισθεί μέχρι σήμερα ή θα ορισθούν, με αποφάσεις που έχουν ήδη ληφθεί από αρμόδια, κατά το χρόνο των αποφάσεων, Όργανα (Διοικητικού Συμβουλίου, Προέδρου της Τράπεζας, Διευθύνοντος Συμβούλου, κ.λπ.).
- iv. Εγκρίνει την κάλυψη, χωρίς διαγωνισμό, κενών θέσεων που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπηρετούν προσωπικό, σε οποιοδήποτε κλάδο ή βαθμό, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται στο καθεστώς προσλήψεων του Α.Σ.Ε.Π., εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των ρυθμίσεων του Κανονισμού Εργασίας του Προσωπικού της Τράπεζας, και ενημερώνει το Δ.Σ., εφ' όσον τούτο προβλέπεται στον Κανονισμό Εργασίας Προσωπικού της Τράπεζας, όπως τροποποιημένος ισχύει.
- v. Στο πλαίσιο των παραπάνω εξουσιών που του δίδονται, δύναται να παρέχει πληρεξουσιότητα ή εξουσιοδότηση, με δυνατότητα μεταπληρεξουσιότητας ή περαιτέρω μεταβίβασης των εξουσιών από τον εντολοδόχο, εφόσον το κρίνει σκόπιμο με πληρεξούσια έγγραφα ή πράξεις ή έγγραφες εξουσιοδοτήσεις σε υπαλλήλους της Τράπεζας, παντός βαθμού και θέσης ή τρίτους προσδιορίζοντας στα ανωτέρω έγγραφα τις συγκεκριμένες πράξεις ή κατηγορίες πράξεων και γενικότερα την έκταση της πληρεξουσιότητας ή εξουσιοδότησης σύμφωνα με τον νόμο και το Καταστατικό σε συνδυασμό και με τον Κανονισμό Εργασίας Προσωπικού όπως εκάστοτε ισχύει και να ορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους με τις δέουσες εντολές και εξουσίες. Οι κατά τα ανωτέρω εξουσιοδοτούμενοι, θα ενεργούν είτε ο καθένας μόνος του, είτε από κοινού, κατά την κρίση του εξουσιοδοτούντος Διευθύνοντος Συμβούλου.
- vi. Έχει εξουσία να παρίσταται και να αντιπροσωπεύει την Τράπεζα ενώπιον παντός Δικαστηρίου, κάθε βαθμού και δικαιοδοσίας και ενώπιον του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου Επικρατείας καθώς και ενώπιον κάθε Δημόσιας ή Διοικητικής ή Δημοτικής Αρχής και υπηρεσίας για κάθε δίκη και διαφορά, να συμβιβάζεται για κάθε διαφορά της Τράπεζας δικαστικά ή εξώδικα, να καταργεί δίκες και να παραιτείται από δικόγραφα καθώς και από δικαιώματα που απορρέουν από αυτά και τις αναφερόμενες σε αυτά αιτίες. Επίσης ο Διευθύνων Σύμβουλος έχει την εξουσία και αρμοδιότητα να υποβάλλει μηνύσεις και εγκλήσεις ή να παραιτείται από αυτές, να δηλώνει

παράσταση πολιτικής αγωγής σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ή στο ακροατήριο και παραίτηση από αυτές, να ασκεί όλα τα δικαιώματα του πολιτικώς ενάγοντος, να ασκεί ένδικα μέσα κατά ποινικών αποφάσεων και βουλευμάτων ή να παραιτείται από τέτοια ένδικα μέσα, να ορίζει μάρτυρες, κ.λπ. Σε όλες γενικώς τις παραπάνω περιπτώσεις παραστάσεως επί Δικαστηρίου, Συμβουλίου ή Ανακριτικής ή Εισαγγελικής ή άλλης δικαστικής ή ανακριτικής Αρχής ή αυτοπρόσωπης εμφάνισης ενώπιον Εισαγγελικής ή άλλης φορολογικής ή δημόσιας Αρχής και υπηρεσίας, ορισμού μαρτύρων, ή δόσεως όρκου, ο Διευθύνων Σύμβουλος δύναται να παρέχει, σύμφωνα με τον νόμο πληρεξουσιότητα ή κάθε είδους έγγραφη εξουσιοδότηση σε υπαλλήλους της Τράπεζας, παντός βαθμού και θέσης ή τρίτους και να ορίζει πληρεξουσούς, με τις ίδιες εντολές και εξουσίες, που θα ενεργούν, ο καθένας μόνος του ή από κοινού, κατά την κρίση του Διευθύνοντος Συμβούλου, για τη διενέργεια οποιαδήποτε από τις ανωτέρω πράξεις ή ενέργειες.

- vii. Είναι αρμόδιος να συστήνει, τροποποιεί, συμπληρώνει ή και καταργεί οιαδήποτε Επιτροπή ή Συμβούλιο, εκτός αυτών που είναι αποκλειστικής αρμοδιότητας του Δ.Σ ή της Γ.Σ., σύμφωνα με το νομοκανονιστικό πλαίσιο, προσδιορίζοντας τα καθήκοντα, τη σύνθεση, τη διαδικασία λειτουργίας τους, τους κανονισμούς λειτουργίας αυτών και λοιπά συναφή θέματα ακόμα και αν οι τοιαύτες Επιτροπές ή Συμβούλια έχουν ορισθεί και εγκριθεί με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου προγενέστερα και προβαίνοντας στις απαιτούμενες κατά την κρίση του ενέργειες.
- viii. Είναι αρμόδιος να καθορίσει τις επιμέρους ειδικές αρμοδιότητες των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων και να εγκρίνει τα Πλαίσια Λειτουργίας και Αρμοδιοτήτων όλων των οργανωτικών δομών της Τράπεζας εξειδικεύοντας, προσαρμόζοντας και τροποποιώντας ανάλογα με τις ανάγκες της Τράπεζας το σύνολο των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, καθώς επίσης και να συγκροτεί, καταργεί και τροποποιεί επιμέρους τμήματα του Οργανογράμματος.
- ix. Εκπροσωπεί την Τράπεζα ως Μέτοχο σε όλες τις Θυγατρικές Εταιρείες και ασκεί όλα τα δικαιώματα που παρέχονται στον Μέτοχο σύμφωνα με την προβλεπόμενη σχετική ειδική νομοθεσία.
- x. Σε περίπτωση κωλύματος, απουσίας ή ασθένειας του Διευθύνοντος Συμβούλου αυτός αναπληρώνεται σε όλες τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά του από τους Αναπληρωτές Δ/ντες Συμβούλους κ.κ. Αθ.Τσάδαρη και Ι.Τσακίρακη, ενεργώντας από κοινού.

Η διεύθυνση επαγγελματικής κατοικίας των μελών του Δ.Σ. είναι Ομήρου 23, Αθήνα.

Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου η σύνθεση του Δ.Σ. της Τράπεζας, έχει ως ακολούθως:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ- ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ Δ.Σ.	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΛΟΓΗΣ
Παναγιώτης Ρουμελιώτης του Βασιλείου	Πρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Θεόδωρος Πανταλάκης του Νικολάου	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Αθανάσιος Τσάδαρης του Χρήστου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Ιωάννης Τσακίρακης του Εμμανουήλ	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Δημήτριος Τζανίνης του Γεωργίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Χαράλαμπος Μπριλάκης του Στυλιανού	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	Μηχανικός	20.09.2016
Ιωάννης Μαρμαγγιόλης του Σπυρίδωνος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Γεώργιος Βλαχάκης του Ηρακλή	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Γεώργιος Παναγιώτου του Νικολάου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Αθανάσιος Σταθόπουλος του Δημητρίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	20.09.2016
Σταύρος Παπαγιαννόπουλος του Γεωργίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	Οικονομολόγος	22.12.2017
Ζαχαρούλα Παπαθεοδώρου του Δημητρίου	Εκπρόσωπος Ελληνικού Δημοσίου ως πρόσθετο Μη Εκτελεστικό Μέλος*	Οικονομολόγος	22.11.2016

*Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008

Οι κ.κ. Χαράλαμπος Μπριλάκης, Ιωάννης Μαρμαγγιόλης, Γεώργιος Βλαχάκης και Γεώργιος Παναγιώτου πληρούν τις διατάξεις ανεξαρτησίας σύμφωνα με το αρ. 4 του Ν.3016/2002.

Ακολούθως παρατίθενται σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας:

Παναγιώτης Ρουμελιώτης, Πρόεδρος του Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος

Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης και κατέχει δύο διδακτορικά διπλώματα από το Πανεπιστήμιο της Σορβόνης και από το Πανεπιστήμιο του Paris II. Έχει διατελέσει Υπουργός Οικονομίας και Εμπορίου από το 1981 έως το 1989, ευρωβουλευτής από το 1989 έως το 1994 και Ειδικός εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Βαλκάνια από το 1997 έως το 2001. Το Μάρτιο του 2010 ανέλαβε τη θέση του αναπληρωτή εκτελεστικού διευθυντή και εκπροσώπου της Ελλάδος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Από το 2012 έως το 2015 κατείχε τη θέση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου στην Τράπεζα Πειραιώς. Κατείχε σημαντικές θέσεις ως οικονομικός σύμβουλος σε διεθνή και εγχώρια ερευνητικά ινστιτούτα. Από τον Σεπτέμβριο του 2016 είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Ομότιμος καθηγητής του Πάντειου Πανεπιστημίου.

Θεόδωρος Παναλάκης, CEO ATTICA BANK

Είναι κάτοχος πτυχίου της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιώς, του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Από το 1980 έως το 1991 εργάστηκε στην Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων & Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΕΒΑ), παράλληλα δε την περίοδο 1983-1985 ήταν Συνεργάτης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Κωστή Βαΐτσου και την περίοδο 1985-1988 ήταν Διευθυντής του Γραφείου του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Θεόδωρου Καρατζά. Από το 1991 έως το 1996 ήταν Βοηθός Γενικός Διευθυντής στον Όμιλο Interamerican. Από το Μάρτιο του 1996 έως τον Απρίλιο του 2004 κατείχε τη θέση του Υποδιοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ συγχρόνως ήταν Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή Μέλος Δ.Σ. θυγατρικών εταιριών της Εθνικής Τράπεζας. Υπήρξε, επίσης, Αντιπρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αθηνών, Πρόεδρος του Κεντρικού Αποθετηρίου, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών κ.ά. Τον Μάιο του 2004 ανέλαβε Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της Τράπεζας Πειραιώς, και από τον Ιανουάριο 2009 έως τον Δεκέμβριο 2009 ήταν Αντιπρόεδρος και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου. Συγχρόνως ήταν Πρόεδρος ή μέλος Δ.Σ. θυγατρικών και συγγενών εταιριών του Ομίλου της Πειραιώς.

Από τον Δεκέμβριο του 2009 μέχρι τον Ιούλιο του 2012 διετέλεσε Πρόεδρος του Δ.Σ. - Διοικητής της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ). Κατά την ίδια περίοδο διετέλεσε Πρόεδρος ή μέλος Δ.Σ. θυγατρικών εταιριών της ΑΤΕ. Επίσης διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. και του Προεδρείου της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

Από τον Αύγουστο του 2012 μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2016 διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Απολλώνιος Κύκλος ΑΕ, Αντιπρόεδρος της Ένωσης ΑΕ και ΕΠΕ, Στέλεχος της ΔΕΜΚΟ ΑΕ, Μέλος Δ.Σ. στον όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ΕΛΠΕ και στις Εταιρείες Retail World και MAD DOG ΑΕ.

Σήμερα είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Attica Bank, Αντιπρόεδρος της Ένωσης ΑΕ και ΕΠΕ, μέλος Δ.Σ. του Ομίλου Εταιριών ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. (Αττική Οδός, Άνεμος, REDS) και ΕΛΠΕ.

Αθανάσιος Τσάδαρης, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος

Είναι πτυχιούχος του Μαθηματικού τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ενώ κατέχει και τίτλο μεταπτυχιακού διπλώματος (certificate) στην Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέτει 32 χρόνια εργασιακής εμπειρίας στον τραπεζικό τομέα (Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Γενική Τράπεζα, Δωρική - Telesis- EFG Eurobank, Τράπεζα Μακεδονίας - Θράκης) και από το 2008 ανέλαβε καθήκοντα Χρηματοοικονομικών - Κεφαλαιαγορών στην Attica Bank Τον Ιούνιο του 2016 εξελέγη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Τον Ιούλιο του 2016 εξελέγη Εντεταλμένος Σύμβουλος και από τον Σεπτέμβριο του 2016 κατέχει την θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου και εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Ιωάννης Τσακίρακης, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος

Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ενώ κατέχει και τίτλο μεταπτυχιακού διπλώματος στην Οικονομική, Στατιστική & Οικονομετρία από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέτει πάνω από 28 χρόνια εργασιακής εμπειρίας στον τραπεζικό τομέα, έχοντας εργασθεί σε διάφορες Τράπεζες καθώς και σε εταιρείες διαχείρισης χαρτοφυλακίου. Τον Μάιο του 2015 ανέλαβε καθήκοντα Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή και Επικεφαλής στο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Πιστώσεων στην Attica Bank και τον Σεπτέμβριο του 2016 εξελέγη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της και ανέλαβε καθήκοντα Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου.

Δημήτριος Τζαννίνης, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι οικονομολόγος. Διατελεί Ειδικός Σύμβουλος στη ΔΕΗ, μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της Allianz Ελλάδος και ανεξάρτητος οικονομικός σύμβουλος.

Έχει διατελέσει Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, μέλος του Economic and Financial Committee και του Eurogroup Working Group της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αναπληρωτής του Υπουργού στα Συμβούλια Υπουργών Eurogroup και ECOFIN, μέλος του Economic Policy Committee του ΟΟΣΑ, Αναπληρωτής Διοικητής για την Ελλάδα στο Συμβούλιο των Διοικητών του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΔΔΗΧ και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Ελέγχου της Εθνικής Τράπεζας. Δίδαξε οικονομικά στο Πανεπιστήμιο του Western Ontario από το 1990 έως το 1993. Από το 1993 έως το 2008 ήταν στέλεχος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στα τμήματα Ασιατικό, Ευρωπαϊκό και Ανάπτυξης Πολιτικής & Επισκόπησης.

Αποφοίτησε αριστούχος στα Οικονομικά από το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, κατέχει Master's στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο McMaster και έκανε διδακτορικές σπουδές στα Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο του Western Ontario. Τον Σεπτέμβριο του 2016 επανεξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Χαράλαμπος Μπριλάκης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Σπούδασε Ηλεκτρολόγος Μηχανικός στο Ε.Μ. Πολυτεχνείο (Διπλ. 1992) και το Columbia University της Νέας Υόρκης (MSc. 1995). Είναι μέλος του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors-IIA) και του Information Systems Audit & Control Association (ISACA), κάτοχος της επαγγελματικής πιστοποίησης CISA, ενώ από το 2014 εκλέγεται μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ελληνικού παραρτήματος του ISACA. Στο παρελθόν έχει εργαστεί ως εσωτερικός ελεγκτής (Sr. Audit Manager) στην Eurobank (2004-2016) και ως έμπειρος μηχανικός λογισμικού σε εταιρίες στην Ελλάδα (O1Π) και τις Η.Π.Α. (Bell Communications Research, QWest Communications). Το Σεπτέμβριο του 2016 εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Attica Bank.

Ιωάννης Μαρμαγγιόλης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος από το Πανεπιστήμιο του Middlesex. Διαθέτει πάνω από 25 χρόνια εργασιακή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα με ειδίκευση στην εταιρική χρηματοδότηση. Έχει διατελέσει Επικεφαλής Πελατειακής Κάλυψης Μεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων της Εμπορικής Τράπεζας και Σύμβουλος Διοίκησης της ALPHA BANK σε θέματα Wholesale Banking. Τον Σεπτέμβριο του 2016 επανεξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Γεώργιος Βλαχάκης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Διαθέτει 35 χρόνια εργασιακής εμπειρίας στον τραπεζικό τομέα τόσο στην Ελλάδα (Εμπορική Τράπεζα, Citibank) όσο και στο εξωτερικό (Citibank UK) με ειδίκευση στη λιανική τραπεζική και στο private banking. Από τον Ιούνιο του 2016 εκλέγεται μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας Αττικής. Κατά την περίοδο 2001-2012 υπήρξε στέλεχος της Εμπορικής Τράπεζας, και διετέλεσε επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής, υπεύθυνος των Δικτύων Διανομής, και του προγράμματος εκσυγχρονισμού της Τράπεζας ενώ συμμετείχε και ως μέλος στα διοικητικά συμβούλια θυγατρικών εταιρειών της Εμπορικής. Ξεκίνησε τη καριέρα του στο DINERS CLUB ΕΛΛΑΔΟΣ το 1978, ενώ από το 1984 έως το 2001 εργάστηκε για την CITIBANK ΕΛΛΑΔΟΣ, το μεγαλύτερο διάστημα σαν Financial Controller (CFO), αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα και σημαντικούς περιφερειακούς ρόλους. Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στα Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Stirling της Μεγάλης Βρετανίας.

Γεώργιος Παναγιώτου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Σπούδασε οικονομικά, στατιστική και οικονομετρία στα πανεπιστήμια Exeter (BA) και Southampton (Msc) της Αγγλίας. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το MIT Sloane School of Management. Διαθέτει πάνω από 20 χρόνια εργασιακής εμπειρίας στον τραπεζικό - επενδυτικό τομέα (Chase Manhattan Bank, Ιονική Τράπεζα, Eurobank Private Bank, Ελληνική Τράπεζα, Alpha Trust). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος Δ.Σ. σε ιδιωτικές εταιρίες, Πρόεδρος στην Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. και εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. στην ΕΤΑΔ Α.Ε., ενώ από το 1996 έως 1998 διετέλεσε Γενικός Οικονομικός Διευθυντής στην Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. Τον Σεπτέμβριο του 2016 επανεξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Αθανάσιος Σταθόπουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι απόφοιτος του Τμήματος Λογιστικής του Ανώτατου Τεχνολογικού Ιδρύματος Πατρών διαθέτοντας παράλληλα και διδακτακτική εμπειρία στο χώρο των χρηματοοικονομικών και της λογιστικής. Από το 1995 εργάζεται στην Attica Bank ενώ το 2004 ανέλαβε τη διαχείριση της Διεύθυνσης Κεφαλαιαγορών και Επενδυτικής Τραπεζικής έως και το 2006 όπου και εξελέγη Πρόεδρος του Συλλόγου των εργαζομένων της Attica Bank. Από το 2008 έως και σήμερα είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, καθώς και μέλος των Διοικήσεων ΟΤΟΕ και ΓΣΕΕ. Είναι επίσης, μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Διατραπεζικού Κέντρου Εκπαίδευσης και Τεκμηρίωσης της ΟΤΟΕ, καθώς και μέλος του 3-μελούς Τριτοβάθμιου Διατραπεζικού Πειθαρχικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Σταύρος Παπαγιαννόπουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι πτυχιούχος του τμήματος Οικονομικών του κολλεγίου Pierce Αθηνών ενώ κατέχει και τίτλο μεταπτυχιακού διπλώματος στα Οικονομικά από το University College of London. Διαθέτει σχεδόν 40 χρόνια εργασιακής εμπειρίας στον ιδιωτικό τομέα ως σύμβουλος επιχειρήσεων ενώ έχει εργαστεί ως οικονομικός διευθυντής σε εταιρίες του ιδιωτικού τομέα με κύριο αντικείμενο τη βιομηχανία.

Ζαχαρούλα Παπαθεοδώρου, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου βάσει των διατάξεων του Ν.3723/08, Πρόσθετο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι πτυχιούχος χημικός- μηχανικός απόφοιτος του Πολυτεχνείου Θεσσαλονίκης. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος με άριστα στην Τραπεζική από το ΕΑΠ. Διαθέτει σχεδόν 30 χρόνια εργασιακής εμπειρίας στον εγχώριο τραπεζικό τομέα. Εργάστηκε σε περιφερειακές και κεντρικές τραπεζικές εργασίες και κυρίως στην αξιολόγηση και δανειοδότηση ιδιωτών και επιχειρήσεων. Έχει διατελέσει επικεφαλής αξιολόγησης και ένταξης επενδυτικών σχεδίων σε αναπτυξιακά προγράμματα και έχει διδάξει σε πλήθος σεμιναρίων.

3.14.2 Εποπτικά και διαχειριστικά όργανα

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Τράπεζας, στην Τράπεζα λειτουργούν οι ακόλουθες επιτροπές: Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Αποδοχών, Επιτροπή Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ., Συμβούλιο Καθυστερήσεων του Δ.Σ (ΔΟΚ), Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας, Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Εκτελεστική Επιτροπή, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO), Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, καθώς και Επιτροπή Πληροφορικής αποτελούν τα κύρια εποπτικά, και διαχειριστικά όργανα της Τράπεζας.

3.14.2.1 Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει συσταθεί το Ν.4449/2017 με σκοπό να υποβοηθήσει το Δ.Σ. στην άσκηση των καθηκόντων του στο τομέα της ανάπτυξης και της διασφάλισης της λειτουργίας ενός επαρκούς και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου (εφεξής το «Σ.Ε.Ε») και η θητεία της ορίζεται τριετής.

Η σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου (ΕΕ) συμμορφώνεται με το ισχύον νομοκανονιστικό πλαίσιο (Ν.3016/2002, Ν.4449/2017 και ΠΔ/ΤΕ 2577/2006). Η ΕΕ απαρτίζεται κατ' ελάχιστον από τρία μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ένα εκ των οποίων είναι και ανεξάρτητο. Ο Πρόεδρος και τα λοιπά Μέλη της ΕΕ ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) των Μετόχων, με τριετή θητεία. Η ανανέωση της θητείας ή η τροποποίηση της σύνθεσης της ΕΕ γίνεται πάντοτε με απόφαση της Γ.Σ. της Τράπεζας. Σε περίπτωση παραίτησης κάποιου μέλους της ΕΕ, η συμπλήρωση της κενής θέσης γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας, η οποία υποβάλλεται στην επόμενη Γ.Σ. των μετόχων για έγκριση.

Τα Μέλη της ΕΕ δεν πρέπει να κατέχουν παράλληλες θέσεις ή ιδιότητες ή να διενεργούν συναλλαγές που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ασυμβίβαστες με την αποστολή της ΕΕ. Η συμμετοχή στην ΕΕ, δεν αποκλείει τη δυνατότητα συμμετοχής και σε άλλες επιτροπές του Δ.Σ. Ο Πρόεδρος της ΕΕ πρέπει να διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις και εμπειρία για την επίβλεψη των ελεγκτικών διαδικασιών και των λογιστικών θεμάτων που απασχολούν την ΕΕ, ενώ παράλληλα η ΕΕ, ως σύνολο, πρέπει να διαθέτει την κατάρτιση και την εμπειρία που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση του έργου της, περιλαμβανομένης της γνώσης για το ευρύτερο περιβάλλον λειτουργίας της Τράπεζας και για τα συστήματα πληροφορικής.

Η ΕΕ βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται όλα τα μέλη της. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των μελών της, ενώ δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη της ΕΕ. Σε περίπτωση μη ομοφώνου αποφάσεως επί οιοδήποτε θέματος της ΕΕ, θα καταγράφονται στα πρακτικά οι απόψεις της μειοψηφίας. Οι συνεδριάσεις της ΕΕ πραγματοποιούνται, είτε με την φυσική παρουσία των μελών της, είτε μέσω τηλεδιάσκεψης/τηλεφωνικής κλήσης. Μέλος της ΕΕ που απουσιάζει επί τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις αδικαιολόγητα, δύναται να αντικαθίσταται με απόφαση του Δ.Σ., η οποία επικυρώνεται στην επόμενη Γ.Σ. των μετόχων.

Η ΕΕ υποστηρίζεται γραμματειακά από λειτουργό της Τράπεζας, και συγκεκριμένα από υπηρέσια της Τράπεζας που δεν ελέγχεται από την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ). Ο γραμματέας ορίζεται με απόφαση της ΕΕ. Η ΕΕ συνεδριάζει τακτικά, εντός εκάστου ημερολογιακού τριμήνου ή και εκτάκτως αν αυτό κρίνεται σκόπιμο. Στις συνεδριάσεις της μπορεί να προσκαλεί οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ., στέλεχος της Τράπεζας ή των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου της ή άλλο πρόσωπο (υπάλληλο ή συνεργάτη) το οποίο θεωρεί ότι μπορεί να συνδράμει στην εκτέλεση του έργου της.

Στις αρμοδιότητές της ΕΕ είναι μεταξύ άλλων :

- Η παρακολούθηση, η ετήσια αξιολόγηση και η υποβολή προτάσεων για βελτίωση, της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου, με βάση τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ), των εξωτερικών ελεγκτών (τακτικών ορκωτών ελεγκτών λογιστών), καθώς και των εποπτικών αρχών, αλλά και της έκθεσης της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Η επίβλεψη και αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης των δημοσιευμένων ετησίων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου και η ενημέρωση του ΔΣ για τις παρατηρήσεις των τακτικών ορκωτών ελεγκτών λογιστών.
- Η υποβολή πρότασης στο Δ.Σ. για την επιλογή ή αντικατάσταση των εξωτερικών ελεγκτών και η διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους.
- Η εισήγηση προς το Δ.Σ. για την επιλογή του επικεφαλής της ΔΕΕ και η αξιολόγηση της επάρκειας και του έργου της ΔΕΕ.
- Η εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της ΔΕΕ και η έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας της και των τροποποιήσεών του.
- Η αξιολόγηση του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της ΔΕΕ και η πρόταση προς τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές για τις ειδικές περιοχές όπου επιβάλλεται η διενέργεια πρόσθετων ελέγχων και ειδικών ερευνών.
- Η ενημέρωση του ΔΣ τουλάχιστον ανά τρίμηνο για το έργο της ΔΕΕ όπως αυτό αποτυπώνεται στους απολογισμούς και τα πορίσματά της. Η ΕΕ μελετά και αξιολογεί τις ετήσιες Εκθέσεις της ΔΕΕ και ενημερώνει το Δ.Σ. για:

- την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του ΣΕΕ σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου
- την αποτελεσματικότητα και την τήρηση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και των συναφών πιστοδοτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης και της πολιτικής προβλέψεων
- την επάρκεια των διαδικασιών σε σχέση με την εσωτερική αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας
- την εκτίμηση για την πληρότητα της διαδικασίας ή μεθοδολογίας υπολογισμού της απομείωσης της αξίας των δανείων και άλλων περιουσιακών στοιχείων και των τυχόν μεταβολών κατά τη διάρκεια της χρήσης.
- Η ενημέρωση από την Κανονιστική Συμμόρφωση σχετικά με ουσιώδεις αλλαγές σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης.
- Η ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της Πολιτικής για την αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΞΧ&ΧΤ) και η υποβολή σχετικής έκθεσης στο Δ.Σ., καθώς και η γενικότερη εποπτεία της ορθής εφαρμογής της πολιτικής αυτής.
- Η ενημέρωση από τις αρμόδιες Υπηρεσιακές Μονάδες των Εκθέσεων της Διεύθυνσης Εποπτείας του Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος και των Πορισμάτων Ελέγχων από άλλες Αρχές (π.χ. φορολογικοί έλεγχοι).

Η Επιτροπή Ελέγχου δέχεται εμπιστευτικές ή ακόμα και ανώνυμες γραπτές ή προφορικές αναφορές και παρατηρήσεις για αντικανονικές ενέργειες ή παραλείψεις των Στελεχών και Λειτουργών ή για παραβάσεις σε θέματα λογιστικοελεγκτικών πρακτικών.

Τέλος η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται σε κάθε φάση της διεξαγωγής των ελεγκτικών εργασιών, περί της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των ασφαλιστικών δικλείδων που έχουν καθοριστεί ώστε να αποτρέπονται λάθη, κακή χρήση των συστημάτων και δόλιες ενέργειες και ενημερώνει το Δ.Σ. σε περιοδική βάση αλλά και εκτάκτως όποτε χρειαστεί.

Σύμφωνα με την από 27.06.2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας, η σύνθεση της Επιτροπής τροποποιήθηκε με τον ορισμό του κ. Γεωργίου Παναγιώτου ως προέδρου και με μέλη αυτής τους κ.κ. Γεώργιο Βλαχάκη και Δημήτριο Τζαννίνη. Με απόφαση της έκτακτης Γ.Σ. της Τράπεζας της 20.09.2016 ο κ. Γεώργιος Βλαχάκης αντικαταστάθηκε από τον κ. Χαράλαμπο Μπριλάκη. Η τρέχουσα σύνθεσή της είναι η εξής:

Πρόεδρος	Γεώργιος Παναγιώτου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Μέλος	Χαράλαμπος Μπριλάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Μέλος	Δημήτριος Τζαννίνης	Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.

Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου (αρ. 44 παρ. 1 του Ν.4449/2017) και τα μέλη αυτής διαθέτουν επαρκή γνώση στον τραπεζικό/χρηματοοικονομικό τομέα, όπως αυτή αποτυπώνεται στα βιογραφικά τους τα οποία παρατίθενται στην ενότητα 3.14.1 «Διοικητικό Συμβούλιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, το δε μέλος αυτής κ. Δημήτριος Τζαννίνης διαθέτει την απαραίτητη γνώση στην ελεγκτική και λογιστική.

Η θητεία της ανωτέρω Επιτροπής Ελέγχου λήγει στις 27.06.2019, ήτοι είναι τριετής.

Βάσει του από 29.9.2016 Πρακτικού 1229 του Διοικητικού Συμβουλίου και την απόφαση που ελήφθη από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας κατά την 28.07.2017, ορίστηκε ακαθάριστη μηνιαία αμοιβή κάθε μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. που συμμετέχει στην Επιτροπή Ελέγχου, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτής, για τον Πρόεδρο της Επιτροπής € 2.000,00 και για τα μέλη της Επιτροπής € 900,00. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται μηνιαίως, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων της Επιτροπής που ενδέχεται να διεξαχθούν μέσα στον ίδιο μήνα.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών της εν λόγω επιτροπής παρατίθενται στην υποενότητα 3.14.1 «Διοικητικό Συμβούλιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.14.2.2 Επιτροπή Αποδοχών

Η Επιτροπή Αποδοχών (η «Ε.Α.») έχει συσταθεί και λειτουργεί σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοκανονιστικό πλαίσιο, σήμερα το Ν.4261/2014, την ΠΔΤΕ 2650/19.01.2012 και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ αναφορικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών δυνάμει του άρθρου 74 και 75 της Οδηγίας 2013/36/Ε.Ε. και τις δημοσιοποιήσεις δυνάμει του άρθρου 450 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 575/2013, και αφορά το πιστωτικό ίδρυμα και τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου. Η Ε.Α αποτελείται από 3 (τρία) μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ, τα οποία τουλάχιστον στην πλειοψηφία τους, περιλαμβανομένου του Προέδρου της, είναι ανεξάρτητα.

Η Ε.Α. μεταξύ άλλων έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Προετοιμάζει αποφάσεις σχετικά με τις αποδοχές του προσωπικού της Τράπεζας και του Ομίλου, περιλαμβανομένων όσων έχουν επιπτώσεις στους αναλαμβανόμενους κινδύνους και τη διαχείρισή τους και εισηγείται στο Δ.Σ. για τη λήψη αποφάσεων.
- Υποβάλλει προτάσεις στα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. σχετικά με τις αποδοχές της Διοίκησης, ιδίως των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των υψηλότερα αμειβόμενων υπαλλήλων της Τράπεζας και του Ομίλου, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Πολιτική της.

- Εποπτεύει άμεσα τις αποδοχές των ανώτερων στελεχών στη Μονάδα της Διαχείρισης Κινδύνων, στη Μονάδα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Ενημερώνει, συμβουλεύει και υποβοηθά τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. όσον αφορά τη διαμόρφωση, την αναθεώρηση και την επίβλεψη της εφαρμογής της πολιτικής αποδοχών.
- Παρέχει τη στήριξη και τις συμβουλές της στο Διοικητικό Συμβούλιο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα σχετικά με τον σχεδιασμό της πολιτικής αποδοχών του ιδρύματος.
- Στηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα σε ό,τι αφορά την επίβλεψη των πολιτικών, των πρακτικών και των διαδικασιών αποδοχών και της συμμόρφωσης με την πολιτική αποδοχών.
- Ελέγχει εάν η ισχύουσα πολιτική αποδοχών παραμένει επικαιροποιημένη και, εάν είναι απαραίτητο, να διατυπώνει προτάσεις για αλλαγές.
- Εισηγείται διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση που διαπιστώσει αδυναμία υλοποίησης της πολιτικής αποδοχών που έχει διαμορφωθεί ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της.
- Αξιολογεί τους μηχανισμούς και τα συστήματα που θεσπίζονται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι στο σύστημα αποδοχών λαμβάνονται δρόντως υπόψη τα επίπεδα όλων των ειδών κινδύνων, της ρευστότητας και των κεφαλαίων και ότι η συνολική πολιτική αποδοχών προάγει και συνάδει με την άρτια και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και είναι σύμφωνη με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις εταιρικές αξίες, καθώς και με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του ιδρύματος.
- Αξιολογεί το διορισμό εξωτερικών εμπειρογνομόνων από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την παροχή συμβουλευτικών ή υποστηρικτικών υπηρεσιών υπέρ πολιτικής αποδοχών.
- Λαμβάνει και αξιολογεί τις περιοδικά υποβαλλόμενες, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, αναφορές της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, με τις οποίες η εν λόγω Μονάδα υποβάλλει τις διαπιστώσεις της από τον κεντρικό και ανεξάρτητο εσωτερικό έλεγχο της πολιτικής αποδοχών που αυτή διενεργεί, καθώς και τις προτάσεις της για τυχόν αναθεώρηση της εφαρμοζόμενης πολιτικής αποδοχών, με γνώμονα ιδίως την αποτροπή της δημιουργίας κινήτρων για την ανάληψη υπερβολικού κινδύνου ή άλλων ασυμβίβαστων με τους στόχους της Τράπεζας συμπεριφορών.
- Η επιτροπή αποδοχών θα πρέπει να συνεργάζεται με άλλες επιτροπές της εποπτικής λειτουργίας των οποίων οι δραστηριότητες ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στον σχεδιασμό και στην ορθή λειτουργία των πολιτικών και πρακτικών αποδοχών (π.χ. επιτροπή κινδύνου, επιτροπή ελέγχου και επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων)- επίσης, θα πρέπει να παρέχει επαρκείς πληροφορίες στο Διοικητικό Συμβούλιο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα και, κατά περίπτωση, στη γενική συνέλευση των μετόχων σχετικά με τις ασκούμενες δραστηριότητες.
- Διασφαλίζει την προσήκουσα συμβουλευτική συμβολή των αρμόδιων Μονάδων της Τράπεζας (Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εσωτερικού Ελέγχου, Ανθρώπινου Δυναμικού, Στρατηγικού Σχεδιασμού) στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και συνεπή εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών, καθώς και των εξωτερικών εμπειρογνομόνων, όταν κρίνεται αναγκαίο από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αξιολογεί την επίτευξη των στόχων επιδόσεων και την ανάγκη εκ των υστέρων προσαρμογής με βάση τον κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής ρυθμίσεων malus και ρυθμίσεων περί επιστροφής αποδοχών.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας σε τριμηνιαία βάση, υποβάλλοντας αναφορά των πεπραγμένων της.

Η Επιτροπή Αποδοχών, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, λαμβάνει υπόψη τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μετόχων, των επενδυτών και άλλων εμπλεκόμενων μερών στη Τράπεζα, προσανατολίζεται δε στη μακροπρόθεσμα συνετή και χρηστή διαχείριση του ιδρύματος και την αποτροπή ή την ελαχιστοποίηση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων που αποβαίνουν σε βάρος αυτής της διαχείρισης.

Σύμφωνα με την από 27.07.2017 απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας η σύνθεση της ανωτέρω Επιτροπής είναι η εξής:

Πρόεδρος	Γεώργιος Βλαχάκης
Μέλος	Δημήτριος Τζαννίνης
Μέλος	Χαράλαμπος Μπριλάκης
Μέλος	Ιωάννης Μαρμαγγιόλης
Πρόσθετο Μέλος	Ζαχαρούλα Παπαθεοδώρου

Η Θητεία των μελών της Επιτροπής Αποδοχών είναι ετήσια και ανανεώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Βάσει του από 29.9.2016 Πρακτικού 1229 του Διοικητικού Συμβουλίου και την απόφαση που ελήφθη από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας κατά την 28.07.2017, ορίστηκε ακαθάριστη μηνιαία αμοιβή κάθε μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. που συμμετέχει στην Επιτροπή Αποδοχών, για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις αυτής για τον Πρόεδρο της Επιτροπής € 1.500,00 και για τα μέλη της Επιτροπής € 750,00. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται μηνιαίως, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων της Επιτροπής που ενδέχεται να διεξαχθούν μέσα στον ίδιο μήνα. Στο πλαίσιο συμμόρφωσης της Τράπεζας με την ΠΔ/ΤΕ 2650/19.01.2012, το Δ.Σ. της Τράπεζας με την από 18.05.2012 απόφασή του ενέκρινε την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας, η οποία ισχύει σήμερα σύμφωνα με την υπ' αρ. 153/08.06.2012 εγκύκλιο του Προέδρου του Δ.Σ. Η Πολιτική Αποδοχών γνωστοποιήθηκε στην ΤτΕ σύμφωνα με την από 01.06.2012 επιστολή της Τράπεζας.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών της εν λόγω επιτροπής παρατίθενται στην υποενότητα 3.14.1 «Διοικητικό Συμβούλιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.14.2.3 Επιτροπή Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ.

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ. διασφαλίζει την ύπαρξη αποτελεσματικής και διαφανούς διαδικασίας για την ανάδειξη των υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ. συγκαταλέγονται:

- Ο σχεδιασμός και ο συντονισμός της εφαρμογής της διαδικασίας προσδιορισμού και επιλογής υποψηφίων μελών του Δ.Σ. και των επιτροπών του με σκοπό τη διαμόρφωση προτάσεων και την υποβολή τους προς έγκριση στο Δ.Σ. για την εκλογή μελών του Δ.Σ. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το Καταστατικό της Τράπεζας. Προς το σκοπό αυτό η Επιτροπή εντοπίζει και υποβάλλει προτάσεις για έγκριση από το Δ.Σ. ή από τη Γενική Συνέλευση υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων του Δ.Σ. και των επιτροπών του, περιλαμβανομένων τυχόν υφιστάμενων αν πρόκειται να ανανεωθεί η θητεία τους, σύμφωνα με την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- Η περιγραφή των επιμέρους δεξιοτήτων και προσόντων που κατά την κρίση της Επιτροπής απαιτούνται για την πλήρωση των θέσεων των μελών του Δ.Σ. και η εκτίμηση του χρόνου που πρέπει να αφιερώνεται στην αντίστοιχη θέση.
- Η περιοδική και τουλάχιστον σε ετήσια βάση, αξιολόγηση της δομής, του μεγέθους, της σύνθεσης και της απόδοσης του Δ.Σ. και η υποβολή συστάσεων προς αυτό σχετικά με τυχόν αλλαγές που κρίνει σκόπιμες. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην Ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Η περιοδική και τουλάχιστον σε ετήσια βάση, αξιολόγηση του συνδυασμού της ευρύτητας, των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της εμπειρίας ανά αντικείμενο των μελών του Δ.Σ. σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο και η υποβολή σχετικής έκθεσης στο Δ.Σ. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην Ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Η περιοδική και τουλάχιστον σε ετήσια βάση επανεξέταση της Πολιτικής Ανάδειξης Υποψηφίων μελών Δ.Σ. της Τράπεζας, η υποβολή της προς έγκριση στο Δ.Σ. και η υποβολή συστάσεων προς αυτό σχετικά με τυχόν αλλαγές που κρίνει σκόπιμες. Η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην Ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Η περιοδική και τουλάχιστον σε ετήσια βάση επανεξέταση της Πολιτικής Επιλογής και Διορισμού των ανώτερων διοικητικών στελεχών της Τράπεζας, η υποβολή της προς έγκριση στο Δ.Σ. και η υποβολή συστάσεων προς αυτό σχετικά με τυχόν αλλαγές που κρίνει σκόπιμες. Ως «ανώτερα διοικητικά στελέχη» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα στην Τράπεζα και λογοδοτούν στο Δ.Σ. για την καθημερινή διοίκηση της Τράπεζας.
- Η επικύρωση του διορισμού των ανώτερων διοικητικών στελεχών, με εξαίρεση τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης που ορίζονται από την Επιτροπή Ελέγχου και του επικεφαλούς της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων που ορίζεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, σε συνέχεια διαβούλευσης με την Επιτροπή.
- Η διαβούλευση με την Επιτροπή Ελέγχου και τον Πρόεδρο του Δ.Σ., αναφορικά με την πρόταση της Επιτροπής Ελέγχου στο Δ.Σ. για τον διορισμό του αρμόδιου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος) διοικητικού στελέχους της Τράπεζας.
- Η υποβολή προτάσεων στο Δ.Σ. για την πολιτική πολυμορφίας σε αυτό. Ειδικά σε ό,τι αφορά την εκπροσώπηση του ανεπαρκώς εκπροσωπούμενου φύλου στο Δ.Σ. η Επιτροπή θέτει στόχο και εκπονεί πολιτική ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα αυξηθεί ο αριθμός των προσώπων του ανεπαρκώς εκπροσωπούμενου φύλου στο Δ.Σ., την οποία υποβάλλει προς έγκριση στο Δ.Σ. Ο στόχος, η πολιτική και η εφαρμογή τους δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 435 του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013, καθώς επίσης και στο πλαίσιο της υποβολής της Ετήσιας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Η εξαμηνιαία επανεξέταση της ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και η υποβολή προτάσεων προς το Δ.Σ. σχετικά με τυχόν αλλαγές που κρίνει σκόπιμες. Προς το σκοπό αυτό, εξετάζεται και τεκμηριώνεται επαρκώς η πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 4 του Ν.3016/2002 για τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Λαμβάνονται επίσης υπόψη, στο βαθμό που είναι εφικτό, τα κριτήρια ανεξαρτησίας της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/162/ΕΚ και οι ισχύουσες απαιτήσεις και κατευθυντήριες γραμμές που καθιερώνονται από την ΕΒΑ και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης.
- Η παρακολούθηση, σε τριμηνιαία βάση, της συμμετοχής των μελών στο Δ.Σ. και στις επιτροπές του και η εκτίμηση της ανάγκης για εντατικοποίηση της συμμετοχής, στην περίπτωση κατά την οποία η υποχρεωτική ελάχιστη συμμετοχή του 85% για μεμονωμένα μέλη δεν επιτυγχάνεται. Σχετική αναφορά για τη συμμετοχή των μελών του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις αυτού και των επιτροπών του θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Η ετήσια επανεξέταση τυχόν άλλων σημαντικών δεσμεύσεων των μελών του Δ.Σ. εκτός της Τράπεζας και η αξιολόγηση της ανάγκης εντατικοποίησης της απασχόλησής τους στη λειτουργία του Δ.Σ. Η Επιτροπή ελέγχει στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, την τήρηση της υποχρέωσης αφενός των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας να μην κατέχουν ταυτόχρονα περισσότερες από δύο θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Δ.Σ. και αφετέρου των μη

εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας να μην κατέχουν ταυτόχρονα περισσότερες από τέσσερις θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Δ.Σ., σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 83 παρ. 3-6 του Ν.4261/2014.

- Η αξιολόγηση υφιστάμενων ή ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων μελών του Δ.Σ. με αυτά της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων και συναλλαγών μελών του Δ.Σ. με τον Όμιλο, και η υποβολή σχετικών προτάσεων προς το Δ.Σ., σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Τράπεζας και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης. Οι εκθέσεις των Διευθύνσεων / Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, που αναφέρονται σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, κοινοποιούνται και στην Επιτροπή.
- Η κατάρτιση και υλοποίηση προγράμματος εισαγωγικής ενημέρωσης των νέων μελών του Δ.Σ. και περιοδικής επιμόρφωσης των υφιστάμενων μελών του Δ.Σ. στο πλαίσιο εκπλήρωσης των καθηκόντων τους και σύμφωνα με τις ανάγκες λειτουργίας του Δ.Σ.
- Η επικύρωση της σύνθεσης και των μελών των επιτροπών που συστήνονται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας.
- Η περιοδική επανεξέταση του σχεδιασμού διαδοχής για τα ανώτερα διοικητικά στελέχη και υποβολή σχετικής ενημέρωσης στο Δ.Σ.
- Η γνωμάτευση επί του οργανογράμματος της Τράπεζας και των τυχόν τροποποιήσεων αυτού που τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. εισηγούνται προς έγκριση στο Δ.Σ.
- Η ad hoc, όταν κρίνεται σκόπιμο, παροχή επαρκών πληροφοριών προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων σχετικά με τις δραστηριότητες της Επιτροπής.
- Η ενημέρωση των μελών της, ιδίως στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στο Δ.Σ., αναφορικά με στρατηγικής σημασίας ζητήματα και ουσιώδεις αλλαγές στην επιχειρησιακή πολιτική της Τράπεζας.
- Η ενημέρωση της Πολιτικής.

Σύμφωνα από την 27.07.2017, απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας, η τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής είναι η εξής:

Πρόεδρος	Ιωάννης Μαρμαγγιόλης
Μέλος	Αθανάσιος Σταθόπουλος
Μέλος	Γεώργιος Βλαχάκης
Μέλος	Χαράλαμπος Μπριλάκης

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ ξεκίνησε να συνεδριάζει με τη νέα της σύνθεση από 01.09.2017.

Βάσει του από 29.9.2016 Πρακτικού 1229 του Διοικητικού Συμβουλίου και την απόφαση που ελήφθη από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας κατά την 28.07.2017, ορίστηκε ακαθάριστη μηνιαία αμοιβή κάθε μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. που συμμετέχει στην Επιτροπή Ανάδειξης Υποψήφιων Μελών του Δ.Σ. για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις αυτής για τον Πρόεδρο της Επιτροπής € 1.500,00 και για τα μέλη της Επιτροπής € 750,00. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται μηνιαίως, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων της Επιτροπής που ενδέχεται να διεξαχθούν μέσα στον ίδιο μήνα.

3.14.2.4 Συμβούλιο Καθυστερήσεων του Δ.Σ. (ΔΟΚ)

Το Συμβούλιο έχει συσταθεί βάσει της ΠΕΕ της Τράπεζας της Ελλάδος Νο. 42/30.05.2014, της ΠΕΕ της Τράπεζας της Ελλάδος Νο. 47/09.02.2015 και της ΠΕΕ της Τράπεζας της Ελλάδος Νο. 102/30.08.2016 και έχει, μεταξύ άλλων τις εξής αρμοδιότητες:

- Η κεντροποιημένη επεξεργασία όλων των εσωτερικών αναφορών που αφορούν στη λειτουργία των καθυστερήσεων.
- Η διαμόρφωση των διαθέσιμων τύπων ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης ανά υπό-χαρτοφυλάκιο δανείων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητάς τους μέσω κατάλληλων δεικτών απόδοσης,
- Η διαμόρφωση και τεκμηρίωση των κριτηρίων με βάση τα οποία θα εξετάζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα εκάστου τύπου ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης (ανάπτυξη και χρήση ειδικών δενδρο-διαγραμμάτων),
- Ο καθορισμός των παραμέτρων και το εύρος αρμοδιοτήτων των οργάνων και προσώπων που εμπλέκονται στην αξιολόγηση της βιωσιμότητας και καταλληλότητας του προτεινόμενου τύπου ρύθμισης και στην μετέπειτα παρακολούθηση της εφαρμογής του,
- Ο σχεδιασμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες των πιλοτικών προγραμμάτων ρυθμίσεων.
- Η λήψη ενημέρωσης για το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων προς την Τράπεζα της Ελλάδος αναφορών, προτού αποσταλούν σε αυτήν και η επισκόπηση των στοιχείων αυτών.

Το ΔΟΚ διαθέτει τον κατάλληλο βαθμό ανεξαρτησίας σε σχέση με τις υπόλοιπες λειτουργικές δομές της Τράπεζας και ιδίως σε σχέση με τις λειτουργίες χορήγησης πιστώσεων και διαχείρισης του ομαλά εξυπηρετούμενου τμήματος του χαρτοφυλακίου. Οι εισηγήσεις και οι Εκθέσεις του ΔΟΚ που συντάσσονται βάσει των διατάξεων της ΠΕΕ Νο. 42/30.05.2014 υποβάλλονται στο Δ.Σ.

Το Συμβούλιο συνεδριάζει εγκύρως όταν υπάρχει απαρτία δύο εκ των τριών μελών του, λαμβάνει δε εγκύρως αποφάσεις με σύμφωνη γνώμη δύο εκ των Μελών αυτού, ακόμα και αν διαφωνεί το τρίτο μέλος.

Σύμφωνα με την από 27.07.2017 απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας η σύνθεση του Συμβουλίου έχει ως εξής:

Πρόεδρος	Ιωάννης Τσακιδάκης
Μέλος	Θεόδωρος Τσιάμης
Μέλος	Φωτεινή Μπιτσιαρά

Βάσει του από 29.09.2016 Πρακτικού 1229 του Διοικητικού Συμβουλίου και την απόφαση που ελήφθη από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας κατά την 28.07.2017, ορίστηκε ακαθάριστη μηνιαία αμοιβή κάθε μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. που συμμετέχει στο Συμβούλιο Καθυστερήσεων του Δ.Σ., για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις αυτού για τον Πρόεδρο του Συμβουλίου € 1.600,00 και για τα μέλη του Συμβουλίου € 900,00. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται μηνιαίως, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων του Συμβουλίου που ενδέχεται να διεξαχθούν μέσα στον ίδιο μήνα.

3.14.2.5 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Επικοινωνίας

Σκοπός της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας είναι η υποβοήθηση του Διοικητικού Συμβουλίου στη χάραξη των κατευθυντήριων γραμμών της στρατηγικής της Τράπεζας μέσω του προγραμματισμού, της ανάπτυξης και της εφαρμογής του στρατηγικού σχεδιασμού της Τράπεζας, με στόχο την παρούσα και τη μακροπρόθεσμη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων της. Στο πλαίσιο αυτό εποπτεύει την εφαρμογή του Επιχειρηματικού Σχεδίου και εισηγείται και αποφασίζει για κάθε θέμα στρατηγικής σημασίας για την Τράπεζα. Επιπρόσθετα αποτελεί το Όργανο της Τράπεζας για τη χάραξη της Πολιτικής Επικοινωνίας της Τράπεζας και της ενημέρωσης του Επενδυτικού κοινού.

Στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- Η εισήγηση για τον καθορισμό των βασικών μακροχρόνιων στόχων της Τράπεζας και τη χάραξη της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής αυτής, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις και τους στόχους που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Η κατάρτιση και εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του επιχειρηματικού πλάνου της Τράπεζας και του ετήσιου προϋπολογισμού.
- Η παρακολούθηση της υλοποίησης του επιχειρηματικού πλάνου του ετήσιου προϋπολογισμού της Τράπεζας, σε τριμηνιαία βάση
- Η αναθεώρηση των βασικών στόχων και η επανεξέταση των σημαντικών επιχειρηματικών αποφάσεων πριν την υποβολή τους για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο, εντός του πλαισίου κατάρτισης του ετήσιου προϋπολογισμού.
- Η παρακολούθηση της στρατηγικής της Τράπεζας, η ενημέρωση για τους κύριους δείκτες απόδοσης που σχετίζονται ή επηρεάζουν αυτήν, και η υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για τυχόν διορθωτικές ενέργειες.
- Η αξιολόγηση προτάσεων για το μετασχηματισμό του επιχειρηματικού και λειτουργικού μοντέλου της Τράπεζας.
- Η ενημέρωση και εποπτεία των στρατηγικών έργων της Τράπεζας που προβλέπονται από το επιχειρηματικό της πλάνο, ή απαιτούνται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.
- Η χάραξη των κατευθυντήριων γραμμών της πολιτικής επικοινωνίας της Τράπεζας.
- Η εποπτεία της επικοινωνίας με τους αναλυτές και τους θεσμικούς επενδυτές, της γενικότερης προβολής της Τράπεζας προς το κοινό (επενδυτές, πελάτες, κ.λπ.) και η ανάπτυξη αποτελεσματικών σχέσεων με αυτό. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και ο τυχόν προσδιορισμός target group επενδυτών προς προσέλκυση, σύμφωνα με το επιχειρηματικό πλάνο και την στρατηγική της Τράπεζας.
- Η παροχή ενημέρωσης προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα από την επικοινωνία με το κοινό και η τροφοδότηση με τυχόν προτάσεις.
- Η επισκόπηση, μελέτη, αναθεώρηση των στρατηγικών επιλογών της Τράπεζας (ενδεικτικά στρατηγικές συνεργασίες, συγχωνεύσεις, εξαγορές ή πωλήσεις, εκδόσεις ομολόγων, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, διανομή μερίσματος κ.ο.κ) και η τυχόν εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου για την εναρμόνιση αυτών με την ενγκεκριμένη στρατηγική της Τράπεζας.
- Η εξέταση και η υποβολή προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο για όλα τα θέματα στρατηγικής σημασίας της Τράπεζας.
- Η υποβολή αναφορών πεπραγμένων προς το Δ.Σ. ανά τρίμηνο.

Σύμφωνα με την από 21.12.2017 απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας η σύνθεση της Επιτροπής έχει ως εξής:

Πρόεδρος	Παναγιώτης Ρουμελιώτης
Μέλος	Θεόδωρος Πανταλάκης
Μέλος	Αθανάσιος Τσάδαρης
Μέλος	Ιωάννης Τσακιράκης
Μέλος	Γεώργιος Βλαχάκης
Μέλος	Δημήτριος Τζαννίνης
Μέλος	Ιωάννης Μαρμαγγιόλης
Μέλος	Νικόλαος Κουτσογιάννης
Μέλος	Γεώργιος Τριανταφυλλόπουλος
Μέλος	Δημήτριος Αναγνωστόπουλος

Η προαναφερθείσα Επιτροπή συνεδρίασε για πρώτη φορά με τη νέα της σύνθεση στη συνεδρίαση της 08.02.2018.

Βάσει του από 29.09.2016 Πρακτικού 1229 του Διοικητικού Συμβουλίου και την απόφαση που ελήφθη από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας κατά την 28.07.2017, ορίστηκε ακαθάριστη μηνιαία αμοιβή κάθε μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. που συμμετέχει στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού, για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις αυτής στα € 750,00 μόνο για τα μέλη της Επιτροπής. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται μηνιαίως, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων της Επιτροπής που ενδέχεται να διεξαχθούν μέσα στον ίδιο μήνα.

3.14.2.6 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχει την ευθύνη άσκησης των καθηκόντων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό λειτουργίας ώστε να είναι σε θέση να ενημερώνει επαρκώς το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), για όλα τα θέματα που αφορούν στη στρατηγική ανάληψη κινδύνων και επίπεδο ανοχής τους, κατά την εκτέλεση των επιχειρησιακών του καθηκόντων.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων συνοψίζονται ως εξής:

- Επιβλέπει την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός κατάλληλου πλαισίου ανάληψης κινδύνων, που να περιλαμβάνει συγκεκριμένα όρια ανοχής ανάληψης κινδύνων. Η Επιτροπή εισηγείται σε ετήσια βάση στο Δ.Σ. το πλαίσιο ανάληψης κινδύνων για εκτενή συζήτηση και έγκριση, καθώς και την αξιολόγηση της καταλληλότητας του επιχειρηματικού σχεδίου. Εισηγείται τροποποιήσεις των παραπάνω, όποτε το κρίνει απαραίτητο. Στη περίπτωση που διαπιστωθεί ασυμφωνία μεταξύ επιχειρηματικού σχεδίου και πλαισίου ανάληψης κινδύνων, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων υποβάλλει διορθωτικό σχέδιο στο Δ.Σ.
- Ελέγχει την τιμολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό σχέδιο και το πλαίσιο ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Όταν η τιμολόγηση δεν απηχεί με ακρίβεια στους κινδύνους, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και του πλαισίου ανάληψης κινδύνων, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων υποβάλλει διορθωτικό σχέδιο στο Δ.Σ.
- Εισηγείται στο Δ.Σ., όποτε κρίνει σκόπιμο, την αναθεώρηση της Πολιτικής Διαχείρισης Κινδύνων και της Πιστωτικής Πολιτικής του Ομίλου κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων.
- Αξιολογεί σε ετήσια βάση την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας και Ομίλου και ιδίως τη συμμόρφωση προς το καθορισμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου, την καταλληλότητα των ορίων, την επάρκεια των προβλέψεων και την εν γένει επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων, τουλάχιστον με βάση την ετήσια έκθεση του επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και του σχετικού αποσπάσματος της έκθεσης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.
- Διασφαλίζει κατάλληλους μηχανισμούς εποπτείας και ελέγχου για την παρακολούθηση και την αποτελεσματική διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, τα οποία περιλαμβάνουν:
  - Ανοίγματα σε στάδιο προ - καθυστέρησης.
  - Ανοίγματα σε αρχικό στάδιο καθυστέρησης: 1 έως 89 ημέρες καθυστέρησης.
  - Ανοίγματα σε στάδιο οριστικής καθυστέρησης- τουλάχιστον 90 ημέρες καθυστέρησης- για τα οποία η Τράπεζα επιδιώκει την μερική ή πλήρη ανάκτηση.
- Οι εισηγήσεις και οι εκθέσεις του ΔΟΚ προς το Δ.Σ. υποβάλλονται και στη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, ο επικεφαλής της οποίας εκφράζει τη γνώμη του στο Δ.Σ., για τις σχετικές εισηγήσεις μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

- Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στο Δ.Σ. σε περίπτωση που διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της στρατηγικής που έχει διαμορφωθεί για τη διαχείριση κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της.
- Επιλαμβάνεται των θεμάτων τα οποία αφορούν στην σχέση του Ομίλου με Συνδεδεμένα Πρόσωπα.
- Λαμβάνει γνωστοποιήσεις του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων αναφορικά με οποιαδήποτε απόκλιση από την τήρηση των εγκεκριμένων ορίων ανάληψης κινδύνων, θέματα μη συμμόρφωσης με τα κατώτατα επίπεδα κεφαλαιακής επάρκειας καθώς και αρνητικές εξελίξεις αναφορικά με το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο του Ομίλου.
- Προωθεί στο Δ.Σ. αφού πρώτα προβεί σε αξιολόγηση, την ετήσια έκθεση του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων. Η έκθεση αυτή, μαζί με την αξιολόγησή της, υποβάλλεται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού τριμήνου κάθε έτους στην Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.
- Διασφαλίζει την ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων το οποίο και ενσωματώνει στη διαδικασία λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων (π.χ. αποφάσεων που αφορούν στην εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, στην προσαρμοσμένη ανάλογα με τον κίνδυνο τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και στον υπολογισμό της αποδοτικότητας και την κατανομή κεφαλαίων σε συνάρτηση με τον κίνδυνο) σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου.
- Καθορίζει τις αρχές οι οποίες πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους, σε συνέπεια με το εκάστοτε ισχύον επιχειρηματικό σχέδιο και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων. Στην περίπτωση ελλείψεων στην υλικοτεχνική υποδομή και στελέχωση της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, εισηγείται στο Δ.Σ. την ενίσχυση της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων ώστε να ανταποκρίνεται στο έργο της.
- Προβλέπει για τη διενέργεια τουλάχιστον ετήσιων προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης (stress tests) για τους κινδύνους αγοράς, πιστωτικό και ρευστότητας, και ανάλογων τεχνικών για το λειτουργικό κίνδυνο.
- Καθοδηγεί τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων στην προετοιμασία Τριμηνιαίας Αναφοράς Κινδύνων η οποία καλύπτει όλους τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα, περιέχει αξιολογήσεις και προτάσεις για ενέργειες καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας με συνδεδεμένα μέρη. Η Επιτροπή συζητά εκτενώς και αξιολογεί την ως άνω αναφορά της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και παρουσιάζει στο Δ.Σ. τα σχετικά συμπεράσματα και προτεινόμενες ενέργειες.
- Ενημερώνει το Δ.Σ. τουλάχιστον ανά τρίμηνο σχετικά με τα πεπραγμένα της Επιτροπής και τους σημαντικότερους κινδύνους που έχει αναλάβει ο Όμιλος, διαβεβαιώνει το Δ.Σ. για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους και προτείνει τις τυχόν αναγκαίες κατά την κρίση της ενέργειες.
- Διασφαλίζει την ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου για την παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση των πιστοδοτήσεων υψηλού κινδύνου. Τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης καλύπτουν όλους τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα και έχουν συγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες κινδύνου, η παραβίαση των οποίων συνεπάγεται την ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών από τη διοίκηση της Τράπεζας.

Σύμφωνα με την από 26.06.2017 απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας, η τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι η εξής:

Πρόεδρος	Δημήτριος Τζαννίνης
Μέλος	Χαράλαμπος Μπριλάκης
Μέλος	Ιωάννης Μαρμαγγιόλης
Μέλος	Γεώργιος Βλαχάκης
Μέλος	Γεώργιος Παναγιώτου
Πρόσθετο Μέλος	Ζαχαρούλα Παπαθεοδώρου

Βάσει του από 29.09.2016 Πρακτικού 1229 του Διοικητικού Συμβουλίου και την απόφαση που ελήφθη από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας κατά την 28.07.2017, ορίστηκε ακαθάριστη μηνιαία αμοιβή κάθε μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. που συμμετέχει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις αυτής για τον Πρόεδρο της Επιτροπής € 1.600,00 και για τα μέλη της Επιτροπής € 900,00. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται μηνιαίως, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων της Επιτροπής που ενδέχεται να διεξαχθούν μέσα στον ίδιο μήνα.

3.14.2.7 Εκτελεστική επιτροπή (EXCO)

Η Εκτελεστική Επιτροπή παρακολουθεί και διασφαλίζει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Τράπεζας για την υλοποίηση της στρατηγικής, του επιχειρηματικού πλάνου και του προϋπολογισμού, όπως έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής μεταξύ άλλων είναι οι ακόλουθες:

- Επεξεργάζεται τη στρατηγική και διαμορφώνει την πρόταση του Επιχειρησιακού Σχεδίου και του ετήσιου προϋπολογισμού πριν τη συζήτησή τους στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας.
- Εξειδικεύει την υλοποίηση της στρατηγικής, με το συντονισμό των δράσεων των Μονάδων της Τράπεζας.
- Παρακολουθεί την επίτευξη των στόχων στο επίπεδο της Τράπεζας και των Μονάδων, εξετάζει τις αποκλίσεις, αποφασίζει διορθωτικές κινήσεις και παρέχει οδηγίες στις καθ' ύλην αρμόδιες οργανογραμματικές δομές.
- Αξιολογεί το οικονομικό περιβάλλον, εντοπίζει ευκαιρίες και κινδύνους και προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες.
- Αποφασίζει την πολιτική ανάπτυξης των δικτύων και του Ομίλου.
- Επιβλέπει την αποτελεσματική διαχείριση του ισολογισμού, στη βάση της επιχειρηματικής στρατηγικής και της στρατηγικής ανάληψης κινδύνου.
- Διασφαλίζει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές της διαχείρισης κινδύνων ενσωματώνονται στη λειτουργία της Τράπεζας και στον προϋπολογισμό.
- Εισηγείται προς το Δ.Σ. το οργανόγραμμα της Τράπεζας και τις αρχές διοίκησης και λήψης αποφάσεων.
- Αποφασίζει τα εγκριτικά όρια επενδύσεων και δαπανών των αρμόδιων οργάνων.
- Παρακολουθεί τη λειτουργία της Τράπεζας μέσω αναφορών από τις αρμόδιες οργανογραμματικές δομές.
- Εξετάζει και εγκρίνει προγράμματα υψηλού κόστους και αποφασίζει για τις περιπτώσεις ανάθεσης δραστηριοτήτων σε τρίτους (outsourcing), σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες Πολιτικές.

Ο αριθμός των μελών και η σύνθεση της Επιτροπής ορίζεται από το Δ.Σ. της Τράπεζας. Σύμφωνα με την από 16.01.2018 απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας η σύνθεση αυτής της Επιτροπής έχει ως εξής:

Πρόεδρος	Θεόδωρος Πανταλάκης
Μέλος	Αθανάσιος Τσάδαρης
Μέλος	Ιωάννης Τσακιδράκης
Μέλος	Μιχάλης Ανδριώτης
Μέλος	Δημήτριος Αναγνωστόπουλος
Μέλος	Δημήτριος Βράλιας
Μέλος	Νικόλαος Κουτσογιάννης
Μέλος	Γεώργιος Τριανταφυλλόπουλος

Τα μέλη της εν λόγω επιτροπής δεν λαμβάνουν αμοιβές για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών της εν λόγω επιτροπής παρατίθενται στην υποενότητα 3.14.1 «Διοικητικό Συμβούλιο» και 3.14.2.12 «Βιογραφικά σημειώματα μελών των εποπτικών οργάνων της Τράπεζας» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.14.2.8 Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού- Παθητικού (ALCO)

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO) διαμορφώνει την πολιτική της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου (εφεξής «οι εταιρείες του Ομίλου») σε θέματα διάρθρωσης, τιμολόγησης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management) και καθορισμού ορίων κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική της Τράπεζας που προκύπτει από αποφάσεις των αρμόδιων ανώτατων οργάνων της (Δ.Σ., Εκτελεστική Επιτροπή), το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, καθώς και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής αυτών και λαμβάνει αποφάσεις για τα αναγκαία μέτρα διόρθωσης και βελτίωσής τους. Οι αρμοδιότητες, η σύνθεση και η λειτουργία της καθορίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της, όπως έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει σήμερα σύμφωνα με την από 31/3/2016 απόφαση του Δ.Σ της Τράπεζας.

Οι αρμοδιότητές της είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθες:

- Καθορίζει και αποφασίζει το πλαίσιο διαχείρισης αναφορικά με την σύνθεση, τη ληκτότητα και το ύψος της ρευστότητας, των στοιχείων του Ισολογισμού της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου, με στόχο:
  - τη διατήρηση επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, την απρόσκοπτη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου, σε κάθε ορίζοντα ληκτότητας, καθώς και την ασφαλή κάλυψη έκτακτων αναγκών.
  - τη βελτιστοποίηση των παραμέτρων της ρευστότητας (ύψος, κόστος, πηγές άντλησης διαθεσίμων) και τον προσδιορισμό των αντίστοιχων σχετικών δεικτών ρευστότητας.

- Διαμορφώνει την πολιτική που θα ακολουθηθεί σε σχέση με τη διάρθρωση, και ειδικότερα τη σύνθεση, κατανομή και επιθυμητό βαθμό ρευστότητας, των στοιχείων του ισολογισμού, κατά την επόμενη χρονική περίοδο, λαμβάνοντας υπόψη:
  - Τα ίδια κεφάλαια που η Διοίκηση της Τράπεζας είναι διατεθειμένη να εκθέσει σε κίνδυνο (Capital at risk),
  - Το ελάχιστο ύψος κεφαλαίων που προκύπτει από τις διατάξεις περί κεφαλαιακής επάρκειας,
  - Τη στρατηγική της Τράπεζας και ειδικότερα το επιθυμητό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk appetite),
  - Εξωτερικούς παράγοντες που επιβάλλουν περιορισμούς (ρευστότητα αγοράς, επίπεδο και δομή επιτοκίων κ.λπ.),
  - Εγγενείς περιορισμούς (π.χ. Η αδράνεια που παρουσιάζουν ορισμένα στοιχεία Ενεργητικού – Παθητικού).
- Παρακολουθεί τις οικονομικές εξελίξεις και τις βασικές μακροοικονομικές και επιχειρησιακές παραδοχές με βάση τις οποίες η Τράπεζα και οι εταιρίες του Ομίλου διαμορφώνουν την πολιτική τους.
- Παρακολουθεί και ενημερώνεται από τις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου για τη δραστηριότητα του ανταγωνισμού ανά προϊόν, υπηρεσία, γεωγραφική περιοχή κ.λπ.
- Καταρτίζει το ετήσιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα (funding plan) της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου και παρέχει κατευθύνσεις στις αρμόδιες Μονάδες για την υλοποίησή του, με σκοπό τη βελτιστοποίηση του βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου κόστους άντλησης διαθεσίμων, λαμβάνοντας υπόψη την επιθυμητή διαβάθμιση που η Τράπεζα έχει ορίσει.
- Αποφασίζει το πλαίσιο ανάληψης και αντιστάθμισης κινδύνων ρευστότητας και επιτοκίων με τη χρήση των κατάλληλων εργαλείων, και θεσπίζει σχετικό πλαίσιο ορίων.
- Διαμορφώνει την ευρύτερη πολιτική επιτοκίων της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις διαρθρωτικών αλλαγών στο μακροοικονομικό, επιχειρηματικό και επιμέρους επιχειρησιακό περιβάλλον.
- Θεσπίζει πλαίσιο τακτής ενημέρωσής της μέσω τυποποιημένων αναφορών (ALCO reports) στις οποίες περιλαμβάνονται, κατ' ελάχιστον αναφορές για το άνοιγμα θέσεων (gap position), για επιτοκιακό κίνδυνο, για κίνδυνο ρευστότητας και επιτοκίων, ανέλιξη των μεγθών χορηγήσεων/ καταθέσεων ως προς το ύψος, το κόστος και τη ληκτότητα τους. Εγκρίνει του όρους με τους οποίους εξουσιοδοτούνται υπηρεσιακές μονάδες και στελέχη της Τράπεζας για προσωρινές υπερβάσεις σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και ενημερώνεται για τυχόν υπερβάσεις και τις ενέργειες αποκατάστασής τους.
- Καθορίζει και εποπτεύει την εφαρμογή του συστήματος εσωτερικής τιμολόγησης των διαθέσιμων της Τράπεζας και θεσπίζει την πολιτική εσωτερικής τιμολόγησης μεταξύ καταθετικών/χορηγητικών Μονάδων, οριοθετώντας τις επιχειρησιακές Μονάδες που αναλαμβάνουν τη διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου.
- Είδος Εγγράφου Κανονισμός Λειτουργίας
- Εγκρίνει το πρόγραμμα αντιμετώπισης εκτάκτων συνθηκών (liquidity contingency plan), μεριμνά για τη διαφοροποίηση των πηγών άντλησης των διαθεσίμων της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου, μέσω εντοπισμού εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων (βάσει διαφόρων σεναρίων), καθώς και για την διατήρηση προσβασιμότητάς της στις αγορές κεφαλαίων.
- Εγκρίνει το πρόγραμμα ασκήσεων προσομοίωσης (stress test), το οποίο θα βασίζεται σε προσδιορισμένους παράγοντες (επίπεδα κινδύνων και χρονικού προσδιορισμού, αξιολόγηση πηγών άντλησης κεφαλαίων και αναγκών, δημιουργία ρευστότητας, διαδικασιών management, πλαισίου παρακολούθησης ενδεχόμενων γεγονότων, κ.λπ.) και εξετάζει τα αποτελέσματα από την εφαρμογή σεναρίων για ακραίες μεταβολές των παραγόντων επιτοκιακού κινδύνου και γεγονότων στις αγορές κεφαλαίων, στα στοιχεία Ισολογισμού της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου (ταμειακές ροές, θέσεις ρευστότητας, κερδοφορίας και φερεγγυότητας), σε πολλαπλούς χρονικούς ορίζοντες και πιθανών πηγών ρευστότητας.
- Ενημερώνεται για τις μεταβολές στο νομοκανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη διαχειριστική της πολιτική και εξετάζει τη διαμόρφωσή της στο πλαίσιο των μεταβολών αυτών.
- Εγκρίνει τα όρια επενδύσεων σε χρεόγραφα και μετοχικούς τίτλους και καθορίζει τα όρια διακοπής ζημιολόγων δραστηριοτήτων (stop loss) ή αντιστάθμισης των σχετικών κινδύνων.
- Ενημερώνεται και παρακολουθεί την εξέλιξη των αποτελεσμάτων, του προϋπολογισμού, του σχεδίου χρηματοδότησης, της κεφαλαιακής επάρκειας και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγθών της Τράπεζας και των θυγατρικών της.
- Αξιολογεί και εγκρίνει την κυκλοφορία νέων Καταθετικών ή δανειακών προϊόντων, καθώς και την επέκταση της Τράπεζας σε νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες που συνάδουν με τον στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης, εκτός εάν τα παραπάνω αποτελούν αντικείμενο άλλης εξειδικευμένης Επιτροπής ή διαδικασίας.

Ο αριθμός των μελών και η σύνθεση της Επιτροπής ορίζεται από το Δ.Σ. της Τράπεζας. Σύμφωνα με την από 08.02.2018 απόφαση του Δ.Σ. (πρακτικό 1260) της Τράπεζας η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Θεόδωρος Πανταλάκης
Μέλος	Αθανάσιος Τσάδαρης
Μέλος	Ιωάννης Τσακιράκης
Μέλος	Δημήτριος Αναγνωστόπουλος
Μέλος	Μαρίνος Δαναλάτος
Μέλος	Νικόλαος Κουτσογιάννης
Συμβουλευτικό Μέλος	Σταύρος Αυγέρος
Συμβουλευτικό Μέλος	Νικόλαος Δαυίδ

Τα μέλη της εν λόγω επιτροπής δεν λαμβάνουν αμοιβές για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.14.2.9 Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων είναι το Ανώτατο Εγκριτικό Όργανο της Τράπεζας για το σύνολο των πιστοδοτήσεων, ενήμερων και καθυστερημένων, καθώς και άλλων ειδικών συναφών περιπτώσεων, όπως ορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Πιστοδοτήσεων. Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων μπορεί να συμβάλλει μετά από εισήγηση των αρμοδίων Μονάδων, στον καθορισμό από το Δ.Σ. της Πιστωτικής Πολιτικής της Τράπεζας και στον προσδιορισμό των διαδικασιών ανάληψης και διαχείρισης των πιστωτικών κινδύνων από το σύνολο των αρμοδίων μονάδων της Τράπεζας.

Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων λειτουργεί στο πλαίσιο των όσων περιγράφονται στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Πιστοδοτήσεων, αξιολογεί και αποφασίζει για τα αιτήματα που της υποβάλλονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις, τόσο των ενήμερων όσο και των καθυστερημένων πιστοδοτήσεων.

Σύμφωνα με την από 29.05.2017 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου το ανωτέρω όργανο της Τράπεζας έχει την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος	α) κ. Αθανάσιος Τσάδαρης για θέματα ενήμερων πιστοδοτήσεων β) κ. Ιωάννης Τσακιράκης για θέματα καθυστερήσεων
Μέλος	Ιωάννης Άννινος
Μέλος	Κωνσταντίνος Λουκρέζης
Συμβουλευτικό Μέλος	Μιχάλης Ανδριώτης

Τα μέλη της εν λόγω επιτροπής δεν λαμβάνουν αμοιβές για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.14.2.10 Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων στο πλαίσιο της εκάστοτε ισχύουσας εγκριτικής διαδικασίας, αξιολογεί τις πιστοδοτήσεις επιχειρήσεων και ιδιωτών, σύμφωνα με τα όρια που έχουν καθοριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από την Εκτελεστική Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και εξουσιοδοτήσεων που τυχόν της έχουν παρασχεθεί από αυτό. Τα δε εγκριτικά όρια της Επιτροπής αποτυπώνονται στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Πιστοδοτήσεων.

Η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων ενεργεί στο πλαίσιο των όσων περιγράφονται στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Πιστοδοτήσεων, αξιολογεί και λαμβάνει αποφάσεις για τα αιτήματα που της υποβάλλονται από τα αμέσως προηγούμενα ιεραρχικά εγκριτικά κλιμάκια, αρμοδιότητας τόσο της Πίστης Επιχειρήσεων όσο και της Πίστης Ιδιωτών.

Σύμφωνα με την από 29.05.2017 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας, η σύνθεση του Συμβουλίου Πιστοδοτήσεων διαμορφώνεται ως εξής:

Πρόεδρος	Ιωάννης Άννινος
Μέλος	Δημήτριος Μπίκας
Μέλος	Γεώργιος Μπεκύρος
Συμβουλευτικό Μέλος	Αθανάσιος Κορδαντωνόπουλος

Τα μέλη της εν λόγω επιτροπής δεν λαμβάνουν αμοιβές για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.14.2.11 Επιτροπή Πληροφορικής

Στην Τράπεζα λειτουργεί Επιτροπή Πληροφορικής, η οποία επιτελεί και το έργο της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/2006 Ειδικής Συντονιστικής Επιτροπής για την Πληροφορική (IT Steering Committee). Μεταξύ άλλων έχει τις ακόλουθες κύριες αρμοδιότητες:

- Καθορίζει τη Στρατηγική Πληροφορικής (πρόγραμμα δράσης Πληροφορικής) όπως καταρτίζεται, περιοδικά αναθεωρείται και υποβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, η οποία περιλαμβάνει τόσο τα βραχυπρόθεσμα (ετησία) όσο και τα μέσο-μακροπρόθεσμα (τριετή) σχέδια Πληροφορικής στο πλαίσιο των επιχειρησιακών στόχων της Τράπεζας και του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου. Ο καθορισμός της Στρατηγικής για την πληροφορική προϋποθέτει πέραν των ανωτέρω και με γνώμονα την έγκαιρη διαμόρφωση της τεχνολογικής υποδομής για τις μελλοντικές ανάγκες της Τράπεζας, την εξέταση και αξιολόγηση κάθε έργου βάσει των παρακάτω παραμέτρων:
  - Εναλλακτικές λύσεις υλοποίησης
  - Διαγωνισμούς (Requests for Proposals)
  - Απαιτούμενους πόρους για την υλοποίηση
  - Απαιτούμενες εκπαιδεύσεις
  - Απαιτούμενες επενδύσεις για την υλοποίηση
  - Προτεραιότητες και χρονοδιάγραμμα
  - Ανάλυση οφέλους και μειονεκτημάτων
  - Επιχειρησιακές Επιπτώσεις

Οι σχετικές εισηγήσεις αξιολογούνται και εγκρίνονται από την Επιτροπή ή υποβάλλονται προς έγκριση στα ανώτερα αρμόδια όργανα της Τράπεζας, όπως προβλέπεται.

- Έχει την εποπτεία του προϋπολογισμού της Πληροφορικής.
- Αποφασίζει την υλοποίηση των έργων της Πληροφορικής, το αντικείμενο και τις παραμέτρους υλοποίησης των έργων, σε ετήσια βάση ή ad-hoc, καθορίζοντας τις προτεραιότητες υλοποίησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις που διαμορφώνονται από το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Τράπεζας και τη Στρατηγική Πληροφορικής.
- Αξιολογεί και εγκρίνει πρότυπα, μεθοδολογίες και διαδικασίες για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των Πληροφοριακών Συστημάτων, με γνώμονα την απρόσκοπτη λειτουργία τους, τη συμβατότητά τους με τις υφιστάμενες δομές, τις δυνατότητες συντήρησης και αναβάθμισης και την εύρυθμη και αποτελεσματική υποστήριξη των εργασιών της Τράπεζας.
- Εγκρίνει την προμήθεια ή ανάπτυξη κάθε σημαντικού Συστήματος, εντός των ευχερειών της και εποπτεύει την υλοποίησή του, βάσει της μελέτης σκοπιμότητας που έχει εκπονηθεί και του καθορισμού των λειτουργιών που θα καλύπτονται από αυτό. Δέχεται εισηγήσεις για το κόστος ανάπτυξης, λειτουργίας και υποστήριξης του Συστήματος, με αντιπαραβολή αυτού της εσωτερικής ανάπτυξης έναντι της προμήθειας ή της ανάθεσης συνεργασίας σε τρίτους. Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Συστήματος, η επιχειρησιακή και τεχνική του εποπτεία θα πρέπει να ανατίθεται στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή στελέχη.
- Είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της ποιότητας ως ανεξάρτητη διαδικασία στην οργάνωση και διαχείριση έργων Πληροφορικής.
- Εποπτεύει τις απαιτούμενες ενέργειες υλοποίησης των μεγάλων, κατ' ελάχιστον, έργων Πληροφορικής, έτσι ώστε η ανάπτυξή τους να ακολουθεί τους προβλεπόμενους από τις Πολιτικές της Τράπεζας αρχές και κανόνες, καθορίζοντας το πεδίο εφαρμογής και το εύρος τους, την απαιτούμενη ομάδα εργασίας / επιτροπή έργου και εποπτεύοντας την πρόοδο της υλοποίησής τους σε προκαθορισμένα σημεία ελέγχου, εφαρμόζοντας κατάλληλη μεθοδολογία και πρακτικές για την παρακολούθησή τους σε όλη τη διάρκεια ζωής τους, διασφαλίζοντας τα ποιοτικά και ποσοτικά οφέλη που θα αποφέρει η υλοποίησή τους. Στο πλαίσιο αυτά λαμβάνει ενημέρωση σε τριμηνιαία, κατ' ελάχιστον βάση, από τον Επικεφαλής της μονάδας διαχείρισης έργων Πληροφορικής (IT PMO).
- Λαμβάνει ενημέρωση από την αρμόδια Μονάδα Πληροφορικής για την πορεία των έργων πληροφορικής, παρακολουθεί την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων για την αποφυγή υπερβάσεων και εφόσον διαπιστωθούν αποκλίσεις, σε επίπεδο κόστους ή/και χρόνου, εγκρίνει τις σχετικές εισηγήσεις για τα μέτρα αντιμετώπισης και τις απαιτούμενες ενέργειες και πόρους.
- Στην περίπτωση που αποφασιστεί η ανάθεση υλοποίησης σημαντικών για την Τράπεζα συστημάτων σε τρίτους, αιτιολογεί την ανάθεση υλοποίησης εγγράφως προς τη Διοίκηση ή και το Διοικητικό Συμβούλιο, για την παροχή της τελικής έγκρισης.
- Εποπτεύει όλες τις συνεργασίες και αναθέσεις σε τρίτους (θέματα outsourcing), διασφαλίζοντας ότι έχουν

αξιολογηθεί οι προσφερόμενες υπηρεσίες, οι πιθανοί κίνδυνοι και τηρώντας τα προβλεπόμενα από την ΠΔΤΕ 2577/09.03.06, όπως εκάστοτε ισχύουν.

- Αξιολογεί και εγκρίνει προμήθειες υλικού και λογισμικού που σχετίζονται με την Πληροφορική ή αντίστοιχα εισηγείται στα αρμόδια όργανα, όπως προβλέπεται από την εκάστοτε ισχύουσα Πολιτική Προμηθειών και Εγκρίσεων.
- Καθορίζει, αξιολογεί και επικαιροποιεί την Πολιτική Ασφαλείας των Πληροφοριακών Συστημάτων με τη μορφή αρχών-δεσμεύσεων, οι οποίες προδιαγράφουν τις κατευθύνσεις και τους στόχους της Τράπεζας για την αποτελεσματική διαχείριση, προστασία και κατανομή των πληροφοριακών πόρων. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετική εισήγηση προς έγκρισή της.
- Συνεργάζεται σε θέματα αρμοδιότητάς της με την εκάστοτε αρμόδια Επιτροπή για θέματα Διαχείρισης Κρίσεων, αναφορικά με την υλοποίηση ή / και τον σχεδιασμό του Σχεδίου Ανάκτησης των Πληροφοριακών Συστημάτων από καταστροφή.
- Αξιολογεί την ανάλυση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τα Πληροφοριακά Συστήματα και παρέχει ενημέρωση στις αρμόδιες οργανωτικές δομές, προκειμένου να συνεκτιμούνται με τους υπόλοιπους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα.
- Ενημερώνεται σχετικά με τα πορίσματα των ελέγχων που διενεργούνται στα Πληροφοριακά Συστήματα και μεριμνά και εποπτεύει την εφαρμογή των προτεινόμενων ενεργειών.
- Διαχειρίζεται και λαμβάνει αποφάσεις για οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την Πληροφορική το οποίο δεν περιλαμβάνεται στα ανωτέρω.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας σε τριμηνιαία βάση, υποβάλλοντας αναφορά των πεπραγμένων της.

Σύμφωνα με την από 30.06.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η σύνθεση της Επιτροπής Πληροφορικής διαμορφώνεται ως εξής:

Πρόεδρος	Αθανάσιος Τσάδαρης
Μέλος	Δημήτριος Βράλιας
Μέλος	Μιχάλης Ανδριώτης
Μέλος	Δημήτριος Αναγνωστόπουλος
Μέλος	Ευάγγελος Τσαλδάρης
Μέλος	Δημήτριος Πλαγιάννης
Μέλος	Κωνσταντίνος Λουκρέζης
Συμβουλευτικό μέλος	Σταύρος Αυγέρος
Συμβουλευτικό μέλος	Νικόλαος Δαυίδ

Τα μέλη της παραπάνω Επιτροπής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.14.2.12 Βιογραφικά σημειώματα μελών των εποπτικών οργάνων της Τράπεζας

Ακολουθως παρατίθενται σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών των προαναφερόμενων Συμβουλίων και Επιτροπών της Τράπεζας εξαιρουμένων των μελών τα οποία τυγχάνει να έχουν και την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας για τα οποία βιογραφικά παραπέμπουμε στην αντίστοιχη ενότητα:

Δημήτριος Αναγνωστόπουλος, Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων

Είναι πτυχιούχος της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Θεσσαλονίκης και κάτοχος MBA από το πανεπιστήμιο California State University Northridge. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Εργάστηκε ως οικονομικός αναλυτής στην εταιρεία διαχείρισης ακινήτων "HELP U SELL" με έδρα το Los Angeles. Από το 1987 έως το 1990 ανέλαβε την θέση του υπευθύνου Οργάνωσης και Εφαρμοζόμενων Μεθόδων (O&M) στην εταιρεία τροφίμων, ΔΕΛΤΑ ΑΕ. Από το 1990 έως το 2007 εργάστηκε για την Citibank N.A κατέχοντας διευθυντικές θέσεις στους τομείς πιστοληπτικού κινδύνου μεγάλων επιχειρήσεων και εγχώριων μεγάλων επιχειρήσεων και το 2000 ανέλαβε ως Γενικός Διευθυντής Στεγαστικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Από το 2007 - 2009 κατείχε τη θέση του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Πιστωτικού Κινδύνου στον Όμιλο της Finansbank. Το 2012 ορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος του Δ.Σ. της θυγατρικής του Ομίλου της ETE, United Bulgarian Bank (Ubb). Τον Οκτώβριο του 2013 απασχολήθηκε στον Όμιλο της EFG-Eurobank, όπου και ανέλαβε το έργο της σύστασης, οργάνωσης και διαχείρισης του Διοικητικού Οργάνου Καθυστερήσεων του Ομίλου και ανέλαβε και τη θέση του Γενικού Διευθυντή. Από το 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων της Attica Bank.

Μιχάλης Ανδριώτης, Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Δικτύου Καταστημάτων

Διαθέτει πολυετή τραπεζική εμπειρία, ενώ στην Attica Bank εργάζεται από το 1984, έχοντας διατελέσει σε διάφορες διευθυντικές θέσεις του Δικτύου και της Διοίκησης με εξειδίκευση στον τομέα των Πιστοδοτήσεων όπως Διευθυντής καταστημάτων του Δικτύου, Περιφερειακός Διευθυντής και Διευθυντής Δικτύου Λιανικής Τραπεζικής.

Ιωάννης Άννινος, Διευθυντής Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων

Είναι πτυχιούχος του Ινστιτούτου Τραπεζικών Σπουδών EMTE και εργάζεται στην ATTICA BANK από το 1986 σε διάφορες θέσεις όπως Διευθυντής της Διεύθυνσης Διαχείρισης Καθυστερήσεων, Διευθυντής Διαχείρισης και Ελέγχου Κινδύνων, Υποδιευθυντής Διεύθυνσης Οργάνωσης, υπεύθυνος χρηστών κατά την υιοθέτηση του πληροφοριακού συστήματος "Globus" και Διευθυντής Καταστήματος Δικτύου. Από το 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθυντή Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων.

Σταύρος Αυγέρος, Διευθυντής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

Είναι πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος MBA από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Από το 1992 έως το 1997 έχει εργαστεί στην ασφαλιστική ALICO AIG Life. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα ως εσωτερικός ελεγκτής (Τράπεζα Κύπρου, Attica Bank, Ελληνική, Τράπεζα Πειραιώς). Από το 2006 έως το 2013 ανέλαβε καθήκοντα Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου στην Ελληνική Τράπεζα ενώ από το 2013 έως το 2017 εργάστηκε ως Senior Audit Manager στην Τράπεζα Πειραιώς. Από το 2015 κατέχει διεθνή πιστοποίηση ως financial services auditor (CFSA). Από το 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου στην Attica Bank.

Δημήτριος Βράβλας, Διευθυντής Διεύθυνσης Πληροφορικής & Οργάνωσης

Είναι πτυχιούχος του τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά από το Πανεπιστήμιο του Loughborough (UK). Διαθέτει πολυετή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα αλλά και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Διετέλεσε στέλεχος στην Εθνική Τράπεζα από το 1975 στην οποία άσκησε καθήκοντα Υποδιευθυντή στη Διεύθυνση Ανάπτυξης Εφαρμογών έως το 1998. Από το 1998 έως το 2002 κατείχε τη θέση του Υποδιευθυντή στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργιών της Alpha Bank. Το 2002 ανέλαβε τη θέση του Διευθυντή Διεύθυνσης Πληροφορικής στην Εθνική Τράπεζα αναλαμβάνοντας και ολοκληρώνοντας με επιτυχία σημαντικά έργα εφαρμογών πληροφορικής ενώ από το 2009 έως το 2011 κατείχε τη θέση του Βοηθού Γενικού Διευθυντή Πληροφορικής. Το 2012 εργάστηκε ως Διευθύνων Σύμβουλος της ETHNODATA A.E., θυγατρική εταιρία του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας και το 2014 διετέλεσε senior advisor στη συμβουλευτική εταιρεία Accenture. Από το 2016 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθυντή Διεύθυνσης Πληροφορικής και Οργάνωσης.

Μαρίνος Δαναλάτος, Διευθυντής Διεύθυνσης Κεφαλαιαγορών & Χρηματαγορών

Εργάζεται στην Attica Bank από τον Απρίλιο του 2017, αρχικά σαν Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και στην συνέχεια σαν Διευθυντής Χρηματαγορών και Κεφαλαιαγορών. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα (από το 1981) αλλά και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Διετέλεσε στέλεχος των Τραπεζών Επαγγελματικής Πίστωσης, Αθηνών, Eurobank και Πειραιώς καθώς και Treasurer στις Τράπεζες Aegean Baltic Bank, Fortis Bank Athens και FBBank στην οποία άσκησε και καθήκοντα Γεν. Διευθυντού και Διευθ. Συμβούλου. Διαθέτει πιστοποιητικό παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών από την ΤτΕ και είναι πρόεδρος της Επενδ. Επιτροπής Ιδιωτών της Attica Wealth Mgt. Στις ιδιωτικές επιχειρήσεις εργάστηκε σαν στέλεχος και σύμβουλος στους τομείς του Real Estate, του Retail Sales και του Τουρισμού. Διετέλεσε εκλεγμένο μέλος του προεδρείου του Forex Club Ελλάδος. Είναι πτυχιούχος BBA του Deree College, Athens και MBA του Henley Business School of London.

Νικόλαος Δαυίδ, Διευθυντής Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης & Εταιρικής Διακυβέρνησης

Διαθέτει τραπεζική εμπειρία πλέον των 30 ετών, από τα οποία 25 έτη στον Τομέα του Εσωτερικού Ελέγχου σε Ελληνικές Τράπεζες. Στην Attica Bank εργάζεται από το 2001 σε διάφορες θέσεις, μεταξύ των οποίων ως Αναπληρωτής Διευθυντής στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και στη Διεύθυνση Πληροφορικής & Τεχνολογίας. Είναι κάτοχος MBA, Diploma in Management Studies και Bachelor in Business Administration από το Πανεπιστήμιο Kingston. Διαθέτει τις πιστοποιήσεις: Α). Κανονιστική Συμμόρφωση στο Χρηματοοικονομικό Σύστημα. Β). Αντιμετώπιση Ξεπλύματος Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Γ). 4η Ευρωπαϊκή Οδηγία κατά του Ξεπλύματος Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και το νέο Κανονισμό (Ε.Ε.) 2015/847 περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Αθανάσιος Κορδαντωνόπουλος, Υποδιευθυντής Υποδιεύθυνσης Διαχείρισης Ειδικών Λογαριασμών

Διαθέτει πολυετή εργασιακή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα από το 1991 (Τράπεζα Εργασίας, Τράπεζα Πειραιώς, Aspis Bank). Στην Attica Bank εργάζεται από το 2008. Έχει διατελέσει σε διάφορες θέσεις στο Δίκτυο Καταστημάτων και την Διοίκηση, κυρίως στο Τομέα της Αναδιάρθρωσης Πιστώσεων. Το 2010 ανέλαβε καθήκοντα Περιφερειακού Διευθυντή Δικτύου Αττικής στην Attica Bank. Από τον Απρίλιο του 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα Υποδιευθυντή στην Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών Λογαριασμών.

Νικόλαος Κουτσογιάννης, CFO

Είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στα χρηματοοικονομικά και την διεθνή τραπεζική από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και κάτοχος του IFRS

Diploma του ACCA. Εργάστηκε για 14 έτη στην PricewaterhouseCoopers αποκτώντας εμπειρία σε έργα των μεγαλύτερων ελληνικών και ξένων τραπεζικών ομίλων ενώ έχει διατελέσει επικεφαλής σε έργα παροχής υπηρεσιών κατά τη διάρκεια εξαγορών (due diligence reviews), υπηρεσιών κατά την έκδοση πιστωτικών τίτλων και αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου. Στο παρελθόν έχει διατελέσει και επικεφαλής συμβουλευτικών έργων για ελληνικές συστημικές τράπεζες στο πλαίσιο της διενέργειας των Asset Quality Reviews των ετών 2013, 2014 και 2015. Από τον Δεκέμβριο του 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα CFO στην Attica Bank.

Κωνσταντίνος Λουκρέζης, Διευθυντής Διεύθυνσης Κεντροποιημένων Εργασιών

Εργάζεται στην Attica Bank από τον Αύγουστο του 2014. Διαθέτει πολυετή τραπεζική εμπειρία, έχοντας εργαστεί για πάνω από 15 έτη στη Γενική Τράπεζα της Ελλάδος κατέχοντας διευθυντικές θέσεις στους τομείς αναδιάρθρωσης επιχειρηματικών δανείων σε καθυστέρηση, τραπεζικής μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και corporate banking. Έχει επίσης διατελέσει Διευθυντής Ελέγχου Πιστοδοτήσεων (credit control) στην Τράπεζα Κύπρου και διευθυντής τομέων και διευθύνσεων πιστοδοτήσεων αλλά και διευθυντής καταστημάτων στην Τράπεζα Κεντρικής Ελλάδος (μετέπειτα Εγνατία Τράπεζα). Στο παρελθόν κατείχε επίσης τις θέσεις του Προέδρου της Geniki Finance και του Εντεταλμένου Συμβούλου της Γενικής Leasing. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γεώργιος Μπεκίρος, Υποδιευθυντής Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων

Εργάζεται στην Attica Bank από το 2000. Έχει υπηρετήσει ως στέλεχος σε διάφορες Διευθύνσεις της Τράπεζας. Μεταξύ των άλλων διετέλεσε Αναπληρωτής Διευθυντής στη Διεύθυνση Επενδύσεων (2007-2008), Αναπληρωτής Διευθυντής στη Διεύθυνση Πίστης Μεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων (2008-2013), Διευθυντής στη Διεύθυνση Πίστης Επιχειρήσεων (2013-2016) ενώ από το Δεκέμβριο του 2016 είναι Υποδιευθυντής Πιστοδοτήσεων (Επιχειρήσεων και Ιδιωτών). Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, έχει πιστοποίηση Ειδικού Διαπραγματευτή Τύπου "B" από το Χρηματιστήριο Παραγωγών Αθηνών ενώ κατέχει πιστοποιητικό τύπου «Δ» της Τράπεζας της Ελλάδος που αφορά την «Εκπόνηση Αναλύσεων Σχετικά με Χρηματοπιστωτικά Μέσα ή Εκδότες».

Δημήτριος Μπίκας, Διευθυντής Διεύθυνσης Ανάπτυξης Προϊόντων & Υπηρεσιών

Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και εργάζεται στην ATTICA BANK από το 1991 σε διάφορες θέσεις όπως Επικεφαλής Περιοχής Ευθύνης Σύμφετων Ειδικών Χρηματοδοτήσεων, Διευθυντής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, Διευθυντής της Διεύθυνσης Διαχείρισης Περιουσίας, Διευθυντής Διεύθυνσης Πίστης Μεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων, Διευθυντής Διεύθυνσης Εμπλοκών και Επισφαλειών, Αναπληρωτής Διευθυντής Περιφερειακής Διεύθυνσης Δυτικής Αττικής & Νήσων Αιγαίου Πελάγους και Διευθυντής Καταστημάτων Δικτύου. Από το 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθυντή Διεύθυνσης Ανάπτυξης Προϊόντων της Τράπεζας.

Φωτεινή Μπιτσιάρá, Διευθύντρια Διεύθυνσης Διαχείρισης Εμπλοκών Επιχειρήσεων

Είναι πτυχιούχος του Παντείου Πανεπιστημίου και εργάζεται στην Attica Bank από το 1993. Έχει διατελέσει σε διάφορες θέσεις στο Δίκτυο Καταστημάτων και την Διοίκηση, κυρίως στο Τομέα των Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Από τον Δεκέμβριο του 2016 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθύντρια Διεύθυνσης Διαχείρισης Εμπλοκών Επιχειρήσεων.

Δημήτριος Πλαγιάνης, Διευθυντής Διεύθυνσης Ψηφιακών Υπηρεσιών

Είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Πειραιά και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) με εξειδίκευση σε Management Information Systems (MIS) από το University of British Columbia (UBC) του Καναδά. Διαθέτει πολυετή εμπειρία σε πληθώρα ιδιωτικών επιχειρήσεων. Το 2013 εργάστηκε ως Corporate Strategy Advisor στον Όμιλο εταιριών Mellon Group of Companies, από το 2008 μέχρι το 2012 ως Διευθύνων Σύμβουλος της ETHNODATA A.E., θυγατρική εταιρία του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας. Την περίοδο 1989 – 2008 απασχολήθηκε στον Όμιλο INTRACOM όπου διατέλεσε και Γενικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών & Επιχειρηματικών Λύσεων. Από το 2017 έχει αναλάβει καθήκοντα Διευθυντή Διεύθυνσης Ψηφιακών Υπηρεσιών της Τράπεζας.

Γεώργιος Τριανταφυλλόπουλος, Επικεφαλής Γραφείου Μετασχηματισμού

Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Εργάστηκε ως σύμβουλος επιχειρήσεων σε μεγάλη συμβουλευτική εταιρεία και από το 1986 εργάζεται στον τραπεζικό κλάδο, Τράπεζα Επενδύσεων, Εμπορική Τράπεζα, Εμπορική Bank/ Crédit Agricole Group, Alpha Bank. Κατά τη διάρκεια της πολυετούς εμπειρίας του, διετέλεσε επικεφαλής σε ανώτατες διευθυντικές θέσεις, Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού, Διευθυντής Κεντροποιημένων Εργασιών, Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου της Εμπορικής Bank/Crédit Agricole Group (Ελλάδα, Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Κύπρος). Διαθέτει εμπειρία σε θέματα διοικητικής οργάνωσης, συστημάτων και διαδικασιών, αναλαμβάνοντας και ολοκληρώνοντας με επιτυχία σημαντικά έργα μετασχηματισμού (Λειτουργικός Μετασχηματισμός Τράπεζας, Αυτοματοποίηση και Κεντροποίηση υποστηρικτικών εργασιών καταστημάτων, αναδιάρθρωση δικτύου). Από τον Νοέμβριο του 2016, κατέχει τη θέση του Διευθυντή του Γραφείου Μετασχηματισμού της Attica Bank αναλαμβάνοντας το συντονισμό και την διαχείριση έργων αναδιάρθρωσης της Τράπεζας.

Ευάγγελος Τσαλδάρης, Διευθυντής Διεύθυνσης Ανάπτυξης Εργασιών Μεγάλων Πελατών

Είναι Διπλωματούχος Μηχανικός του ΕΜΠ, εργάζεται στην Attica Bank από το 2008 κατέχοντας τη θέση του Διευθυντή Διεύθυνσης Ανάπτυξης Εργασιών Μεγάλων Πελατών. Έχει συνεχόμενη πολυετή προϋπηρεσία από το 1996 από θέσεις ευθύνης τόσο σε Τραπεζικά Ιδρύματα όσο και σε Εμπορικές και Βιομηχανικές εταιρείες. Αναφέρονται ενδεικτικά: Εμπορική Τράπεζα-Credicom (Chief Information Officer & Operations, Internal Auditor), Εγνατία Τράπεζα (Υποδιευθυντής Πληροφορικής), Altec Unisoft Εταιρεία Πληροφορικής (Business Analyst και Project Manager σε μεγάλα Έργα πληροφορικής Δημοσίων Οργανισμών), Michelin Hellas Εμπορική εταιρεία, (Business Analyst και Οργάνωση Πληροφοριακών Συστημάτων), Diamant winter Hellas (Βιομηχανικός Κλάδος Προϊστάμενος Μηχανικός Ποιοτικού Ελέγχου). Έχει διατελέσει επιστημονικός υπεύθυνος στη Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας στον τομέα των Ηλεκτρονικών Προμηθειών στο χώρο της υγείας.

Θεόδωρος Τσιάμης, Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Καθυστερήσεων Επιχειρήσεων

Πτυχιούχος του Τμήματος Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά και την Μικροοικονομία του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην Attica Bank εργάζεται από το 1995, ως επικεφαλής μονάδων με εξειδίκευση στον τομέα Πιστοδοτήσεων Λιανικής και Επιχειρηματικής τραπεζικής. Από το 2011 απασχολείται σε διευθυντικές θέσεις στις αρμόδιες μονάδες διαχείρισης καθυστερημένων οφειλών επιχειρηματικής πίστης ενώ στην παρούσα θέση απασχολείται από τον 12ο/2016.

3.14.3 Δηλώσεις μελών διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, καθώς και ανωτέρων διοικητικών στελεχών

Τα μέλη του Δ.Σ. (συμπεριλαμβανομένου και του Εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου), των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων καθώς και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, δήλωσαν τα ακόλουθα:

1. Εκτός από τις δραστηριότητές τους που συνδέονται με την ιδιότητά τους και τη θέση τους στην Τράπεζα, και όσων συνδέονται με την ιδιότητα του εταίρου και με συμμετοχές σε διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και αναφέρονται ανωτέρω, δεν ασκούν άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες που να είναι σημαντικές για την Τράπεζα, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
  - Ο κ. Τζαννίνης Δημήτριος είναι Ειδικός Σύμβουλος στη ΔΕΗ Α.Ε. και Ανεξάρτητο Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της Allianz Hellas Insurance S.A.
2. Δεν διατηρούν οποιοδήποτε οικογενειακό δεσμό με μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων της Τράπεζας ή διευθυντικά στελέχη της με την ακόλουθη εξαίρεση:
  - Ο κ. Μπίκας Δημήτριος είναι σύζυγος της κας Τσόγκα Ελένης, η οποία κατέχει θέση Γενικού Γραμματέα του ΣΥΤΑ και είναι τέως Διευθύντρια Διεύθυνσης Εμπλοκών και Επισφαλειών της Τράπεζας.
3. Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου δεν διατελούν μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, ούτε είναι εταίροι σε άλλη εταιρεία ή νομικό πρόσωπο, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
  - Ο κ. Πανταλάκης Θεόδωρος είναι μέλος Δ.Σ. στις εξής εταιρείες: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε., ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ, REDS Α.Ε., ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ, ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ), ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε καθώς και μέτοχος των εταιρειών: ARC ENERGY (με ποσοστό συμμετοχής 30%), GDP SOLAR Α.Ε. (με ποσοστό συμμετοχής 31,67%), ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΚΥΚΛΟΣ Α.Ε. (με ποσοστό συμμετοχής 100%), BMC CAPITAL (με ποσοστό συμμετοχής 98,62%), BMC REAL ESTATE (με ποσοστό συμμετοχής 0,9%).
  - Ο κ. Τσάδαρης Αθανάσιος είναι εταίρος (με ποσοστό συμμετοχής 20%) και πρόεδρος της ΙΩΝΑΘΑΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΕ, ιδιοκτήτης ατομικής επιχείρησης παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικού ρεύματος (100% συμμετοχή) και μέλος της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς.
  - Ο κ. Τζαννίνης Δημήτριος είναι Ανεξάρτητο Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της ALLIANZ HELLAS INSURANCE S.A.
  - Ο κ. Βλαχάκης Γεώργιος είναι μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της εταιρείας R3 ASSOCIATES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (με ποσοστό συμμετοχής 2% περίπου).
  - Ο κ. Παναγιώτου Γεώργιος είναι μέλος Δ.Σ. της εταιρείας WADJA.COM LTD και εταίρος (με ποσοστό συμμετοχής 100%) και μέλος Δ.Σ. της εταιρείας THEMIC LTD.
  - Ο κ. Σταθόπουλος Αθανάσιος είναι μέλος Γενικού Συμβουλίου Διοίκησης της ΓΣΕΕ, μέλος Γενικού Συμβουλίου Διοίκησης της ΟΤΟΕ, μέλος Διοικούσας Επιτροπής του Διατραπεζικού Κέντρου Εκπαίδευσης και Τεκμηρίωσης της ΟΤΟΕ, πρόεδρος του ΣΥΤΑ και μέλος του Τριτοβάθμιου Διατραπεζικού Πειθαρχικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
  - Ο κ. Τσιάμης Θεόδωρος είναι μέλος Δ.Σ. του ΑΕΠ ΚΕΦΑΛΑΡΙΟΥ και της εταιρείας ΕΥΡΥΔΑΜΑΝΤΟΣ ΑΕ.

- Ο κ. Λουκρέζης Κωνσταντίνος είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος της εταιρείας ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε.
  - Ο κ. Αναγνωστόπουλος Δημήτριος είναι μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της εταιρείας THEA ARTEMIS AE
4. Δεν διατέλεσαν μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων ή εταίροι σε άλλη εταιρεία ή νομικό πρόσωπο, σε οποιαδήποτε στιγμή των πέντε τελευταίων ετών πέραν των όσων αναφέρονται ανωτέρω στην υπ' αριθμ. (3) δήλωση, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
- Ο κ. Ρουμελιώτης Παναγιώτης διετέλεσε αντιπρόεδρος Δ.Σ. (μη εκτελεστικό Μέλος) της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (01/2012-01/2015) και μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της ERICSSON HELLAS Α.Ε. (2013-2017).
  - Ο κ. Πανταλάκης Θεόδωρος διετέλεσε Μέλος Δ.Σ. της RETAIL WORLD Α.Ε. (09/2016), μέλος Δ.Σ. της MAD DOG Α.Ε. (12/2015) και Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΚΥΚΛΟΣ Α.Ε. (8/2016).
  - Ο κ. Τσάδαρης Αθανάσιος διετέλεσε ως μέλος της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς.
  - Ο κ. Τσακίρακης Ιωάννης διετέλεσε Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της PROBANK LEASING (06/2013-12/2013).
  - Ο κ. Παναγιώτου Γεώργιος διετέλεσε Μέλος Δ.Σ. της ΕΤΑΔ Α.Ε. (03/2011-02/2012) και Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της INVESTORS ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ Α.Ε. (07/2012-07/2013).
  - Ο κ. Βράβιας Δημήτριος διετέλεσε Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της BANCA NBG ALBANIA SH.A. (2012-2016).
  - Ο κ. Δαναλάτος Μαρίνος διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της FBBANK - ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΕ (15/05/2012-15/11/2012).
  - Ο κ. Λουκρέζης Κωνσταντίνος διετέλεσε Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος της ΑΛΤΕΚ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (2009-2017).
5. Δεν υφίστανται καταδικαστικές αποφάσεις ποινικού δικαστηρίου εναντίον τους για τέλεση δόλιας πράξης κατά τα πέντε τελευταία έτη ή άλλες εκκρεμότερες ποινικής φύσεως.
6. Δεν συμμετείχαν σε οποιαδήποτε διαδικασία πτώχευσης, αναγκαστικής διαχείρισης ή εκκαθάρισης κατά τη διάρκεια των πέντε τουλάχιστον τελευταίων ετών.
7. Δεν έχουν γίνει αποδέκτες οποιασδήποτε δημόσιας επίσημης κριτικής ή/και κύρωσης εκ μέρους των καταστατικών ή ρυθμιστικών αρχών (συμπεριλαμβανομένων τυχόν επαγγελματικών οργανώσεων), και δεν έχουν παρεμποδιστεί από δικαστήριο να ενεργούν με την ιδιότητα του μέλους διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου ενός εκδότη ή να παρέμβουν στην διαχείριση ή στο χειρισμό των υποθέσεων ενός εκδότη κατά τη διάρκεια των πέντε τελευταίων ετών.
8. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξίωμά τους δεν δημιουργούν στο πρόσωπό τους οποιαδήποτε σύγκρουση με ιδιωτικά τους συμφέροντα ή άλλες υποχρεώσεις τους.
9. Η τοποθέτηση στο αξίωμά τους δεν είναι αποτέλεσμα οποιασδήποτε ρύθμισης ή συμφωνίας μετόχων της Τράπεζας ή συμφωνίας μεταξύ της Τράπεζας και μετόχων της, πελατών της, προμηθευτών της ή άλλων προσώπων.
10. Πλην των περιορισμών που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία, δεν υφίσταται στο πρόσωπό τους οποιοσδήποτε συμβατικός περιορισμός ο οποίος αφορά τη διάθεση, εντός ορισμένης χρονικής περιόδου, των κινητών αξιών της Τράπεζας που κατέχουν.

Δεν κατέχουν μετοχές της Τράπεζας καθώς και δεν απέκτησαν μετοχές ή οποιαδήποτε παράγωγα επί μετοχών της Τράπεζας κατά το τελευταίο έτος με εξαίρεση όσους αναφέρονται στην ενότητα 3.17 «Υπάλληλοι» του παρόντος Ενημερωτικού.

3.15 Αμοιβές και οφέλη

Οι μικτές ετήσιες αποδοχές, αμοιβές για συμμετοχή σε διοικητικά συμβούλια και επιτροπές και λοιπά οφέλη που έλαβαν από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη κατά τη χρήση 2017 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν υπαλληλική σχέση με την Τράπεζα δεν λαμβάνουν πρόσθετες αμοιβές σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Επισημαίνεται ότι τα ποσά που αναφέρονται στην στήλη «Μικτές Ετήσιες Αποδοχές-Μικτές /Λοιπές Αμοιβές και Παροχές 2017» περιλαμβάνουν και οφέλη που προορίζονται να καλύψουν εταιρικές ανάγκες:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	Μικτές Ετήσιες Αποδοχές & Λοιπές Αμοιβές και Παροχές 2017 (συμπεριλαμβανόμενων εργοδοτικών εισφορών)	Μικτές Ετήσιες Αμοιβές από συμμετοχή σε Δ.Σ/Επιτροπές 2017 (συμπεριλαμβανομένων εργοδοτικών εισφορών)	Σύνολο καθαρών Αποδοχών, Λοιπών Αμοιβών και Παροχών 2017
1 ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ	Πρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος	295.575,93	0	145.755,65
2 ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΤΑΛΑΚΗΣ	Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος	292.994,00	0	143.030,17
3 ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΔΑΡΗΣ	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος	219.099,82	12.497,16	116.920,40
4 ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΑΚΗΣ	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος	203.578,05	3.778,67	102.901,33
5 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΝΙΝΗΣ	Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	0	89.144,34	39.951,90
6 ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΡΙΛΑΚΗΣ	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	0	79.018,38	37.338,26
7 ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΜΑΓΓΙΟΛΗΣ	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	0	87.816,06	39.472,56
8 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	0	86.123,64	38.805,08
9 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	0	85.395,36	40.063,19
10 ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ	Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	89.720,23	0	38.305,41
11 ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ	Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	0	0	0
12 ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	Πρόσθετο, μη εκτελεστικό μέλος και εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των διατάξεων του Ν.3723/2008	0	53.892,72	28.757,83
13 ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΣΙΑΜΗΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Καθυστερήσεων Επιχειρήσεων	82.368,18	0	36.036,01
14 ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΙΤΣΙΑΡΑ	Διευθύντρια Διεύθυνσης Διαχείρισης Εμπλοκών Επιχειρήσεων	77.764,33	0	34.279,10
15 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ	Επικεφαλής Γραφείου Μετασχηματισμού	112.834,63	0	50.173,09
16 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων	151.211,78	0	68.958,86
17 ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Δικτύου Καταστημάτων	95.553,91	0	46.287,85
18 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΡΑΙΛΑΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Πληροφορικής & Οργάνωσης	100.414,74	0	47.493,04
19 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	CFO	4.846,12	0	2.212,54
20 ΜΑΡΙΝΟΣ ΔΑΝΑΛΑΤΟΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Χρηματογορών και Κεφαλαιαγορών	66.234,90	0	30.584,79
21 ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου	65.431,63	0	30.934,39
22 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΑΥΙΔ	Διευθυντής Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης	62.961,62	0	29.989,52
23 ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων	87.314,45	0	40.686,72
24 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΚΡΕΖΗΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Κεντροποιημένων Εργασιών	91.685,40	2.867,75	44.624,73
25 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΚΑΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Ανάπτυξης Προϊόντων & Υπηρεσιών	80.916,40	0	36.250,61
26 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΕΚΥΡΟΣ	Υποδιευθυντής Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων	77.842,79	0	34.483,22
27 ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΡΔΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	Υποδιευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Ειδικών Λογαριασμών	81.676,26	0	40.591,33
28 ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Ανάπτυξης Εργασιών Μεγάλων Πελατών	112.385,24	0	47.695,99
29 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΛΑΓΙΑΝΝΗΣ	Διευθυντής Διεύθυνσης Ψηφιακών Υπηρεσιών	89.342,24	0	41.309,78
30 ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ⁽¹⁾	Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Λιανικής, Επιχειρηματικής και Επενδυτικής Τραπεζικής	1.883,25	0	110,04
31 ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΡΟΔΗΜΟΣ ⁽²⁾	Υποδιευθυντής Υποδιεύθυνσης Στρατηγικής και Διακυβέρνησης Πληροφορικής	113.941,30	0	54.192,44
32 ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΡΙΑΚΟΥΚΗΣ ⁽³⁾	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων	4.459,15	0	3.109,69
33 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΣ ⁽⁴⁾	Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής -	52.670,07	4.993,25	30.008,76

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	Μικτές Ετήσιες Αποδοχές & Λοιπές Αμοιβές και Παροχές 2017 (συμπεριλαμβανόμενων εργοδοτικών εισφορών)	Μικτές Ετήσιες Αμοιβές από συμμετοχή σε Δ.Σ/Επιτροπές 2017 (συμπεριλαμβανομένων εργοδοτικών εισφορών)	Σύνολο καθαρών Αποδοχών, Λοιπών Αμοιβών και Παροχών 2017
	Επικεφαλής της Επιτελικής Περιοχής Ευθύνης Πληροφορικής, Οργάνωσης και Τραπεζικών Λειτουργιών			
34	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΡΙΖΟΣ ⁽⁵⁾ Διευθυντής Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης	72.044,06	4.586,55	35.243,22
35	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ⁽⁶⁾ Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια - Επικεφαλής της Περιοχής Ευθύνης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας	65.713,58	0	31.345,89
ΣΥΝΟΛΟ		2.852.464,06	510.113,88	1.587.903,39

Σημειώσεις:

1. Ο κ. Ιωαννίδης διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Γενικής Διεύθυνσης Λιανικής, Επιχειρηματικής και Επενδυτικής Τραπεζικής για το χρονικό διάστημα από 13.02.2014 ως 15.11.2016.
2. Ο κ. Κοροδήμος ήταν μέλος της Επιτροπής Πληροφορικής για το χρονικό διάστημα 27.09.2016 ως 30.06.2017.
3. Ο κ. Κρικκούκης διετέλεσε Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων για το χρονικό διάστημα από 07.11.2011 ως 21.12.2016.
4. Ο κ. Παπανίκος διετέλεσε Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής - Επικεφαλής της Επιτελικής Περιοχής Ευθύνης Πληροφορικής, Οργάνωσης και Τραπεζικών Λειτουργιών για το χρονικό διάστημα από 11.06.2015 ως 26.12.2016. Αποχώρησε από τη Τράπεζα 02.05.2017.
5. Ο κ. Ρίζος ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής για το χρονικό διάστημα από 11.04.2017 ως 16.01.2018.
6. Η κα. Τριανταφύλλου διετέλεσε Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια και Επικεφαλής Περιοχής Ευθύνης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας για το χρονικό διάστημα από 11.06.2015 ως 26.12.2016. Αποχώρησε από τη Τράπεζα 15.11.2017.

Το συνολικό ποσό που έχει καταβληθεί με επιβάρυνση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης της Τράπεζας κατά τη χρήση 2017 και αφορούν συντάξεις, αποζημιώσεις και συναφή οφέλη για τα μέλη των διοικητικών και διαχειριστικών οργάνων της Τράπεζας, ανήλθε σε € 55 χιλ. Σε ό,τι αφορά το ύψος της δεδουλευμένης υποχρέωσης που αφορά συντάξεις και λοιπές παροχές για τα ίδια πρόσωπα, κατά την έξοδο από την υπηρεσία, ανήλθε σωρευτικά έως την 31.12.2017 σε € 317 χιλ. Επίσης η Τράπεζα από το έτος 2013 έχει συνάψει Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με την εταιρεία Generali Hellas A.A.E. για αποζημιώσεις στελεχών, και κατά την 31.12.2017 το ποσό ανέρχεται σε € 370 χιλ. Για τα λοιπά μέλη των διοικητικών και λοιπών οργάνων που δεν διατηρούν έμμισθη υπαλληλική σχέση με την Τράπεζα δεν έχει σχηματισθεί κανένα ποσό πρόβλεψης που να έχει βαρύνει τα αποτελέσματα, δεδομένου ότι δεν υφίσταται καμία παροχή που να αφορά τη μη ανανέωση της θητείας τους και συνεπώς τη λήξη της οργανικής τους σχέσης με την Τράπεζα. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των ατόμων από το σύνολο των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και λοιπών οργάνων, για τα οποία είτε έχουν δοθεί αποζημιώσεις είτε έχουν επιβαρύνει το αποτέλεσμα ως πρόβλεψη δεδουλευμένης υποχρέωσης ανέρχονται συνολικά σε 26 άτομα.

Η Τράπεζα έχει συνάψει τα υπ' αρ. P2301009540/25.04.2017 και P2301004899/11.09.2017 ασφαλιστήρια συμβόλαια ασφάλισης ευθύνης στελεχών της ασφαλιστικής εταιρείας «AIG Europe Limited» (Υποκατάστημα Ελλάδος). Ειδικότερα:

- Ασφαλιστική κάλυψη: επαγγελματική αστική ευθύνη στελεχών. (P2301009540 - D&O)
- Ασφαλιστική κάλυψη: επαγγελματική αστική ευθύνη στελεχών. (P2301004899 - RUN OFF)
- Ανώτατα όρια αποζημίωσης: Μέχρι το συνολικό ποσό των € 20.000.000, εφόσον δεν έχει επέλθει αλλαγή ελέγχου (όπως η αλλαγή ελέγχου ορίζεται στο συμβόλαιο RUN OFF) ή μέχρι το συνολικό ποσό των € 10.000.000, εφόσον έχει επέλθει αλλαγή ελέγχου (ως ανωτέρω).
- Διάρκεια ασφάλισης: από 25.04.2017 έως 25.04.2018. (αφορά το P2301009540 - D&O)
- Διάρκεια ασφάλισης: από 11.09.2017 έως 11.09.2018. (αφορά το P2301004899 - RUN OFF)

Να σημειωθεί ότι το όριο των € 20.000.000 επεκτείνεται σε € 30.000.000 μέσω ασφαλιστικής σύμβασης η οποία ακολουθεί την αρχική της AIG (excess D&O) στην ασφαλιστική εταιρία LLOYDS SYNDICATES NAVIGATORS

- Διάρκεια ασφάλισης: από 25.04.2017 έως 25.04.2018. (αφορά το B12MTXA0094217 - excess D&O)

Επίσης η Τράπεζα έχει συνάψει το υπ' αρ. 11542937 ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης στελεχών «Generali Liability Policy for Errors & Omissions» της ασφαλιστικής εταιρείας «Generali Hellas Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία», με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ασφαλιστική κάλυψη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Bankers Policy

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Electronic and Computer Crime

- Ανώτατα όρια αποζημίωσης: Για το κεφάλαιο (1) μέχρι το ποσό των € 6.000.000 για κάθε απώλεια/αξίωση και για το κεφάλαιο (2) μέχρι το ποσό των € 2.000.000.
- Διάρκεια ασφάλισης: από 07.05.2017 έως 07.05.2018.

Τέλος η Τράπεζα έχει συνάψει το υπ.αρ 11542942 ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, το οποίο καλύπτει την επαγγελματική αστική ευθύνη των στελεχών της Τράπεζας (Professional Indemnity).

- Ανώτατο όριο κάλυψης € 1.500.000
- Διάρκεια ασφάλισης: από 07.05.2017 έως 07.05.2018.

Επίσης, όλοι οι υπάλληλοι της Τράπεζας καλύπτονται με ασφάλιση θανάτου, ατυχήματος, ανικανότητας καθώς και με νοσοκομειακή περίθαλψη μέσω ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου που έχει συναφθεί με την ασφαλιστική εταιρία GROUPAMA.

Σύμφωνα με δήλωση της Διοίκησης της Τράπεζας, πέραν των ανωτέρω αμοιβών, δεν υφίστανται άλλες αμοιβές και οφέλη για τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, καθώς και των ανώτερων διοικητικών στελεχών της Τράπεζας από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της εταιρείες για τη χρήση 2017.

Σύμφωνα με την Τράπεζα, από την ημερομηνία υπαγωγής της Τράπεζας στις διατάξεις του Ν.3723/2008 οι αμοιβές, πρόσθετες παροχές και έξοδα παράστασης των μελών του Δ.Σ. δεν υπερβαίνουν το σύνολο των βασικών αποδοχών του Διοικητή της ΤτΕ και δεν έχουν δοθεί πρόσθετες απολαβές (bonus) στα ίδια ως άνω πρόσωπα, όπως ορίζει ο ανωτέρω νόμος.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 28.07.2017 προενέκρινε ομόφωνα τις αμοιβές και αποζημιώσεις των εκτελεστικών και μη μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για την εταιρική χρήση 2017 και καθόρισε τις αποζημιώσεις των μελών της Επιτροπής Ελέγχου, καθώς και αυτές του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου και των Γραμματέων των Επιτροπών του Δ.Σ.

Δεν υφίστανται συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που συνδέουν τα μέλη των διοικητικών, των διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων με την Τράπεζα ή οποιαδήποτε θυγατρική της οι οποίες προβλέπουν την παροχή οφελών κατά τη λήξη τους με εξαίρεση τις κάτωθι συμβάσεις:

A. Σύμβαση με τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Παναγιώτη Ρουμελιώτη

Μεταξύ της Τράπεζας και του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Παναγιώτη Ρουμελιώτη έχει συναφθεί η από 29.09.2016 Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Ορισμένου Χρόνου. Η κατάρτισή της αποφασίσθηκε με την από 29.09.2016 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδυασμό με το από 27.09.2016 Πρακτικό της Επιτροπής Αποδοχών. Η Σύμβαση του κ. Ρουμελιώτη έχει διάρκεια όση και η θητεία του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Με την εν λόγω σύμβαση καθορίζονται οι μικτές αποδοχές και λοιπές παροχές του Προέδρου, οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 245.000 ετησίως για αμοιβή και € 15.000 για πιστωτική κάρτα. Οι ως άνω μικτές αποδοχές υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις. Η Τράπεζα καταβάλλει τις νόμιμες εργοδοτικές εισφορές ασφάλισης του κ. Ρουμελιώτη στον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Οι αποδοχές θα αναπροσαρμόζονται κάθε 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους (αρχής γενομένης από 01.01.2017) ανάλογα με τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή από την αντίστοιχη ημερομηνία του προηγούμενου έτους προσαυξανόμενου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες. Στον κ. Ρουμελιώτη καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης διατίθεται εταιρικό αυτοκίνητο, πάρκινγκ και κινητό τηλέφωνο σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, ο κ. Ρουμελιώτης παρέχει τις υπηρεσίες του αποκλειστικά στην Τράπεζα. Ο κ. Ρουμελιώτης, ως εκ της ιδιότητάς του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας μπορεί να συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια άλλων εταιρειών του Ομίλου Attica Bank.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τους όρους της ανωτέρω σύμβασης, η ανωτέρω σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί για ουσιώδη σπουδαίο λόγο. Σε περίπτωση που η παρούσα σύμβαση καταγγελθεί από την Τράπεζα για ουσιώδη σπουδαίο λόγο, ο κ. Ρουμελιώτης δεν θα δικαιούται μη δεδουλευμένες αποδοχές, επιδόματα ή παροχές. Οι ακόλουθες περιπτώσεις θα αποτελούν κυρίως σπουδαίο λόγο για την Τράπεζα να καταγγείλει τη σύμβαση εφόσον κατά την κρίση του Δ.Σ. της Τράπεζας τέτοια συμβάντα είναι επιζήμια για τα συμφέροντα της:

α) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του κ. Ρουμελιώτη με τις οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, β) Αδυναμία του κ. Ρουμελιώτη να εκπληρώσει τα καθήκοντα του και τις υποχρεώσεις του με την επιμέλεια ή αποδοτικότητα που εύλογα αναμένονται από ένα πρόσωπο σε παρόμοια θέση.

Σε περίπτωση που η ανωτέρω σύμβαση καταγγελθεί από την Τράπεζα χωρίς σπουδαίο λόγο, καθώς και στην περίπτωση που ο κ. Ρουμελιώτης απωλέσει την ιδιότητα του Προέδρου του Δ.Σ., θα του καταβληθούν όλες οι οφειλόμενες μεικτές απολαβές σύμφωνα με τα παραπάνω για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τη λήξη της σύμβασης. Οι αντίστοιχες

με τις παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν και στην περίπτωση λύσεως, εκκαθαρίσεως, συγχωνεύσεως ή απορροφήσεως της Τράπεζας από άλλη εταιρεία.

Η ανωτέρω Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Ορισμένου Χρόνου του κ. Ρουμελιώτη, εγκρίθηκε κατά τη συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας, την 28.07.2017.

Β. Σύμβαση με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Θεόδωρο Πανταλάκη

Μεταξύ της Τράπεζας και του Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Θεόδωρου Πανταλάκη έχει συναφθεί η από 29.09.2016 Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Ορισμένου Χρόνου. Η κατάρτισή της αποφασίσθηκε με την από 29.09.2016 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδυασμό με το από 27.09.2016 Πρακτικό της Επιτροπής Αποδοχών. Η Σύμβαση του κ. Πανταλάκη έχει διάρκεια όση και η θητεία του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Με την εν λόγω σύμβαση καθορίζονται οι μικτές αποδοχές και λοιπές παροχές του Διευθύνοντος Συμβούλου, οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 245.000 ετησίως για αμοιβή και € 15.000 για πιστωτική κάρτα. Οι ως άνω μικτές αποδοχές υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις. Η Τράπεζα καταβάλλει τις νόμιμες εργοδοτικές εισφορές ασφάλισης του κ. Πανταλάκη στον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Οι αποδοχές θα αναπροσαρμόζονται κάθε 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους (αρχής γενομένης από 01.01.2017) ανάλογα με τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή από την αντίστοιχη ημερομηνία του προηγούμενου έτους προσαυξανόμενου κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

Στον κ. Πανταλάκη καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης διατίθεται εταιρικό αυτοκίνητο, πάρκινγκ και κινητό τηλέφωνο σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, ο κ. Πανταλάκης παρέχει τις υπηρεσίες του αποκλειστικά στην Τράπεζα. Ο κ. Πανταλάκης, ως εκ της ιδιότητας του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας, μπορεί να συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια άλλων εταιρειών του Ομίλου Attica Bank.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τους όρους της ανωτέρω σύμβασης, η ανωτέρω σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί για ουσιώδη σπουδαίο λόγο. Σε περίπτωση που η παρούσα σύμβαση καταγγελθεί από την Τράπεζα για ουσιώδη σπουδαίο λόγο, ο κ. Πανταλάκης δεν θα δικαιούται μη δεδουλευμένες αποδοχές, επιδόματα ή παροχές. Οι ακόλουθες περιπτώσεις θα αποτελούν κυρίως σπουδαίο λόγο για την Τράπεζα να καταγγείλει τη σύμβαση εφόσον κατά την κρίση του Δ.Σ. της Τράπεζας τέτοια συμβάντα είναι επιζήμια για τα συμφέροντα της: α) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του κ. Πανταλάκη με τις οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, β) Αδυναμία του κ. Πανταλάκη να εκπληρώσει τα καθήκοντα του και τις υποχρεώσεις του με την επιμέλεια ή αποδοτικότητα που εύλογα αναμένονται από ένα πρόσωπο σε παρόμοια θέση.

Σε περίπτωση που η ανωτέρω σύμβαση καταγγελθεί από την Τράπεζα χωρίς σπουδαίο λόγο, καθώς και στην περίπτωση που ο κ. Πανταλάκης απωλέσει την ιδιότητα του Διευθύνοντος Συμβούλου, θα του καταβληθούν όλες οι οφειλόμενες μεικτές απολαβές σύμφωνα με τα παραπάνω για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τη λήξη της σύμβασης. Οι αντίστοιχες με τις παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν και στην περίπτωση λύσεως, εκκαθαρίσεως, συγχωνεύσεως ή απορροφήσεως της Τράπεζας από άλλη εταιρεία.

Η ανωτέρω Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Ορισμένου Χρόνου του κ. Πανταλάκη, εγκρίθηκε κατά τη συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας, την 28.07.2017.

Γ. Σύμβαση με τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Αθανάσιο Τσάδαρη

Μεταξύ της Τράπεζας και κ. Αθανάσιου Τσάδαρη, υπό την ιδιότητα του Διευθυντή Κεφαλαιαγορών και Χρηματαγορών, είχε συναφθεί η από 20.02.2008 Σύμβαση Εργασίας, η οποία τροποποιήθηκε με το από 15.04.2013 Ιδιωτικό Συμφωνητικό Τροποποίησης Σύμβασης Εργασίας.

Με την από 26.07.2016 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ο κος Τσάδαρης τοποθετήθηκε επιπροσθέτως και στη θέση του Εντεταλμένου Διευθύνοντος Συμβούλου. Σε εκτέλεση νεότερης, από 20.09.2016, απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ο κος Τσάδαρης έπαυσε να κατέχει τη θέση του Εντεταλμένου Διευθύνοντος Συμβούλου και τοποθετήθηκε, παράλληλα με τα καθήκοντά του στη Διεύθυνση Κεφαλαιαγορών και Χρηματαγορών, στη θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου. Με απόφαση της από 29.09.2016 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίστηκε ο μισθός και οι πάσης φύσεως απολαβές του κ. Τσάδαρη από τον χρόνο άσκησης των ανωτέρω καθηκόντων του ως Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας, σε ετήσιες μικτές αποδοχές ύψους € 184.016,00 για αμοιβή και € 10.000,00 για προπληρωμένη πιστωτική κάρτα.

Σύμφωνα με το από 21.11.2016 «Προσάρτημα – Τροποποίηση της από 20.02.2008 Σύμβασης Εργασίας και του από 15.04.2013 Ιδιωτικού Συμφωνητικού τροποποίησης αυτής» η τοποθέτηση του κ. Τσάδαρη μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας. Σε κάθε περίπτωση ο κος Τσάδαρης, θα περιορισθεί στη θέση που κατείχε πριν την τοποθέτησή του ως Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου.

Στην περίπτωση που ο κος Τσάδαρης παύσει να ασκεί να καθήκοντα του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, η ετήσια αμοιβή του θα διατηρηθεί στο ποσό των € 184.016,00, δηλαδή δεν θα υποστεί μείωση και θα παύσει να δικαιούται πιστωτικής κάρτας.

Δ. Σύμβαση με τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Ιωάννη Τσακινάκη

Μεταξύ της Τράπεζας και κ. Ιωάννη Τσακινάκη, υπό την ιδιότητα του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή και Επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Πιστώσεων, είχε συναφθεί η από 03.04.2015 Σύμβαση Εργασίας.

Με την από 20.09.2016 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ο κος Τσακινάκης τοποθετήθηκε παράλληλα με τα καθήκοντά του στη Γενική Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης Πιστώσεων και στη θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου. Με απόφαση της από 29.09.2016 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίστηκε έκτοτε ο μισθός και οι πάσης φύσεως απολαβές του κ. Τσακινάκη, σε ετήσιες μικτές αποδοχές ύψους 133.000,00€ για αμοιβή και 10.000,00€ για προπληρωμένη πιστωτική κάρτα.

Στη συνέχεια σύμφωνα με την από 21.06.2017 απόφαση της Επιτροπής Αποδοχών, την από 26.06.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και αρχής γενομένης από την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 28.07.2017, οι ετήσιες μικτές αποδοχές του κ. Τσακινάκη ορίσθηκαν στο ποσό των € 184.016,00 για αμοιβή και € 10.000,00 για προπληρωμένη πιστωτική κάρτα.

Σύμφωνα με το από 21.11.2016 «Προσάρτημα - Τροποποίηση της από 20.02.2008 Σύμβασης Εργασίας και του από 15.04.2013 Ιδιωτικού Συμφωνητικού τροποποίησης αυτής» η τοποθέτηση του κ. Τσακινάκη μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας. Σε κάθε τέτοια περίπτωση ο κος Τσακινάκης, θα περιορισθεί στη θέση που κατείχε πριν την τοποθέτησή του ως Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου.

Στην περίπτωση που ο κος Τσακινάκης παύσει να ασκεί τα καθήκοντα του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, η ετήσια αμοιβή του θα διατηρηθεί στο ποσό των € 133.000,00.

Για τις μετοχές και ομόλογα της Τράπεζας που κατέχουν τα τρέχοντα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή ανώτερων διευθυντικών στελεχών της Τράπεζας βλέπε ενότητα 3.17 «Υπάλληλοι» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.16 Εταιρική Διακυβέρνηση

Η Διοίκηση της Τράπεζας, δηλώνει ότι η Τράπεζα συμμορφώνεται πλήρως με το νομοθετικό πλαίσιο περί εταιρικής διακυβέρνησης που ισχύει στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα με το Ν.3016/2002, το Ν.2190/1920, το Ν.4449/2017 και την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, όπως ισχύουν. Επίσης η Τράπεζα συμμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν.4449/2017 (Επιτροπή Ελέγχου) και του άρθρου 43 ββ του Κ.Ν.2190/1920 όσον αφορά τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος συντάχθηκε κατ'εφαρμογή του Ν. 4403/2016, με τον οποίο τροποποιήθηκε ο Κ.Ν.2190/1920. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (https://www.atticabank.gr/images/attica/files/corporate_governance/Kodikas_Etairikis_Diakivernisis_042017.pdf).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Attica Bank Α.Τ.Ε. με τις από 29.03.2011, 19.04.2012, 29.03.2013, 28.03.2014, 31.03.2015, 31.12.2016 και 31.03.2017 αποφάσεις του, τροποποίησε - επικαιροποίησε τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Ο Κώδικας έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις κάτωθι διατάξεις:

- τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 ως ισχύουν
- τις διατάξεις του Ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση
- τις διατάξεις του Ν.3371/2005 για τις υποχρεώσεις των εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο
- τις διατάξεις του Ν.3340/2005 για τις υποχρεώσεις των προσώπων, τα οποία κατέχουν προνομιακές πληροφορίες, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις/εγκυκλίους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,
- τις διατάξεις του Ν.3556/2007 για τις υποχρεώσεις πληροφόρησης σχετικά με εκδότες, των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις/εγκυκλίους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,
- τις διατάξεις του Ν.4261/2014 Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/Ε.Ε.), κατάργηση του Ν.3601/2007 και άλλες διατάξεις.

- τις διατάξεις του Ν.3693/2008 περί εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ περί υποχρεωτικών ελέγχων των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349 ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της Οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου και άλλες διατάξεις
- τις διατάξεις του Ν.3884/2010, περί Ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2007/36/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών - Τροποποίηση και προσαρμογή του κωδικοποιημένου Κ.Ν.2190/1920 Περί ανωνύμων εταιρειών και του Ν.2396/1996,
- τις διατάξεις του Ν.3873/2010, περί Ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2006/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς εταιρειών ορισμένων μορφών και της οδηγίας 2007/63/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την απαίτηση για τη σύνταξη έκθεσης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης ανωνύμων εταιρειών.
- τις διατάξεις της υπ' αριθ. 5/204/14.11.2000 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τις υποχρεώσεις των εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο ως ισχύουν
- τις διατάξεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών
- τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2501/31.10.2002 για τις υποχρεώσεις ενημέρωσης των συναλλασσόμενων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους.
- τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 για τις αρχές λειτουργίας και τα κριτήρια αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 για τον καθορισμό των κριτηρίων που πρέπει να διέπουν τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των πιστωτικών ιδρυμάτων και της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) από την Τράπεζα της Ελλάδος.
- τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2614/7.4.2009 για το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων, και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης,
- τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2650/19.01.2012-Πολιτική αποδοχών που εφαρμόζεται από τα πιστωτικά ιδρύματα - Τροποποίηση των ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 και 2592/20.8.2007.

Ο Κώδικας με τα παραρτήματά του, τα οποία θεωρούνται αναπόσπαστα τμήματα αυτού, αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Τράπεζας και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Καταστατικού της, το οποίο αποτελεί τον ιεραρχικά υπέροτο κανονισμό της Τράπεζας. Οι βασικοί στόχοι του Κώδικα είναι:

- η διαρκής συμμόρφωση της Τράπεζας με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, οι οποίες ρυθμίζουν την οργάνωση και λειτουργία της, καθώς και τις δραστηριότητές της
- η διαμόρφωση πλαισίου αυτορρύθμισης της λειτουργίας της Τράπεζας με τη θέσπιση κανόνων με δεσμευτική ισχύ για τη διοίκηση, τα στελέχη και το προσωπικό της, οι οποίοι λειτουργούν συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και θεσπίζονται με γνώμονα την ενίσχυση της χρηστής και υπεύθυνης διοίκησης και λειτουργίας της Τράπεζας,
- η διασφάλιση της διαφάνειας, αριότητας, λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας, και
- η ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς την Τράπεζα των ημεδαπών και αλλοδαπών επενδυτών, των μετόχων, των εργαζομένων και των πελατών της.

Επιτροπή του Ελληνικού Δημοσίου

Στο πλαίσιο συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα συμμετοχής στο Δ.Σ. μέσω εκπροσώπου του, ο οποίος έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου («Σ.Ε.Ε.»)

Σημαντικό μέλημα της Τράπεζας, στα πλαίσια εφαρμογής του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, είναι η ανάπτυξη και συνεχής αναβάθμιση ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί σύνολο επαρκώς τεκμηριωμένων και λεπτομερώς καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών, ενσωματώνει τις βέλτιστες αρχές της εταιρικής

διακυβέρνησης και καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συναλλαγή της Τράπεζας, συντελώντας στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Η θέσπιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου αποσκοπεί, ιδίως:

- στη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής της Τράπεζας και του Ομίλου με αποτελεσματική χρήση των εκάστοτε διαθέσιμων πόρων,
- στην αναγνώριση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων ή δυνητικών κινδύνων,
- στη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων, τα οποία είναι απαραίτητα για τη σύνταξη αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και εν γένει για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Τράπεζας,
- στη συμμόρφωση της λειτουργίας της Τράπεζας με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, καθώς και με τις διατάξεις των εκάστοτε θεσπιζόμενων πολιτικών και διαδικασιών της,
- στη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας, στην ξεχωριστή και αναλυτική τήρηση και φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών της και στη διασφάλιση των συμφερόντων της Τράπεζας, των μετόχων της και των συναλλασσομένων με αυτή,
- στο διαρκή έλεγχο των εργασιών και δραστηριοτήτων, των οποίων η διεκπεραίωση ανατίθεται σε τρίτους, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις διατάξεις της Πολιτικής Εξωτερικής Ανάθεσης Εργασιών (Outsourcing),
- στη διεξαγωγή περιοδικών, ή και έκτακτων, ελέγχων από τις αρμόδιες μονάδες της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για τη διαπίστωση της συνεπούς εφαρμογής των προβλεπόμενων κανόνων και διαδικασιών από όλες τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα ανάπτυξης μεθόδων αυτοαξιολόγησης από τις υπηρεσιακές μονάδες.

Η διασφάλιση της λειτουργίας ενός επαρκούς και αποτελεσματικού συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου ασκείται από την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας υποβοηθούμενη από το Διοικητικό Συμβούλιο. Αναφορικά με την Επιτροπή Ελέγχου βλέπε και την ενότητα 3.14.2.1 «Επιτροπή Ελέγχου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει εσωτερικούς κανόνες και επιχειρηματικές πρακτικές που συμβάλλουν στην τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της επαγγελματικής ηθικής και της χρηστής διαχείρισης όλων των πόρων της σε κάθε επίπεδο διοίκησής της προς όφελος των μετόχων της και των συνδεδεμένων με αυτήν μερών. Τέτοιοι κανόνες και πρακτικές ενσωματώνονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ), ο οποίος έχει συνταχθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920, καθώς και στους κανονισμούς λειτουργίας των Επιτροπών της.

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας υποστηρίζεται, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, από ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS - Management Information System) και επικοινωνίας, η λειτουργία του οποίου διασφαλίζει την ομοιόμορφη και βάσει καταγεγραμμένων διαδικασιών συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, καθώς και την έγκαιρη διάθεση, ακρίβεια, αξιοπιστία και πληρότητα των πληροφοριών, και ως εκ τούτου την αποτελεσματική, έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση κάθε διοικητικού οργάνου της Τράπεζας. Η Τράπεζα δίδει ιδιαίτερη έμφαση στο σχεδιασμό και τη διαρκή ανάπτυξη του Συστήματος Διοικητικής Πληροφόρησης, η αποτελεσματικότητα του οποίου κρίνεται απαραίτητη για τη λήψη αποφάσεων ως προς τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (εφεξής «Δ.Ε.Ε.») είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, ασφαλής και συμβουλευτική μονάδα σχεδιασμένη να προσθέτει αξία αλλά και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών.

Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί το έργο της Δ.Ε.Ε. και την εν γένει αποτελεσματικότητά της.

Η ΔΕΕ αναφέρεται διοικητικά στην Επιτροπή Ελέγχου για θέματα λειτουργίας της, ενώ για διαχειριστικά θέματα, αναφέρεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Λειτουργεί ανεξάρτητα χωρίς καμία ανάμειξη / παρεμβολή κατά την επιλογή, διεκπεραίωση και επικοινωνία των ελεγκτικών εργασιών της. Η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο μεταξύ άλλων εγκρίνουν όλες τις αποφάσεις σχετικά με την πρόσληψη ή αντικατάσταση του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου, αξιολογούν (από πλευράς αποτελεσματικότητας και ποιότητας) την ποιότητα και αποτελεσματικότητα του έργου της Δ.Ε.Ε. και ενημερώνονται από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου σχετικά με την πορεία και τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου.

Οι δραστηριότητές της οργανώνονται σε πέντε (5) περιοχές, τους τομείς Ελέγχου:

- Κεντρικών Υπηρεσιών & Θυγατρικών (συμπεριλαμβανόμενου του συντονισμού και της εποπτείας των Εσωτερικών Ελεγκτών των θυγατρικών εταιρειών),
- Συστημάτων Πληροφορικής της Τράπεζας,

- Λειτουργικών Εργασιών Καταστημάτων Δικτύου
- Πιστοδοτήσεων, που επικεντρώνεται στους τομείς ανάληψης ή διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου σε επίπεδο Καταστημάτων ή και Κεντρικών Υπηρεσιών της Τράπεζας,
- Απομακρυσμένων Ελέγχων, Ανάλυσης Δεδομένων & Υποστήριξης Εργασιών της ΔΕΕ (διενέργεια απομακρυσμένων ελέγχων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, διαχείριση της διαδικασίας επανελέγχων σε συνεργασία με τους ελεγκτές που έχουν εμπλακεί στους εκάστοτε ελέγχους και παραγωγή αναφορών προς την Επιτροπή Ελέγχου, την Διοίκηση και τις Εποπτικές Αρχές).

Η Δ.Ε.Ε. έχει υιοθετήσει και τηρεί συγκεκριμένο Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος περιλαμβάνει τις αρχές που σχετίζονται με το επάγγελμα και την πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου και τους Κανόνες Συμπεριφοράς που αναμένεται να ακολουθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές. Η Δ.Ε.Ε. απέχει από τη διενέργεια έγκριση οποιουδήποτε είδους συναλλαγής, πλην αυτών που προβλέπονται για τη λειτουργία της ίδιας της Διεύθυνσης. Η Δ.Ε.Ε. διαθέτει λεπτομερώς καταγεγραμμένους ελεγκτικούς στόχους, προγράμματα και διαδικασίες ελέγχου και κατάλληλη μεθοδολογία για τη διενέργειά τους, προκειμένου να διαμορφώσει ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη άποψη για την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε., σε επίπεδο Τράπεζας και σε επίπεδο Ομίλου.

Καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων, βάσει εκτίμησης κινδύνων (risk assessment) και διαθέτει μηχανισμούς παρακολούθησης του βαθμού συμμόρφωσης (follow up) προς τις υποδείξεις των πάσης φύσεως ελέγχων (εσωτερικών ελεγκτών, εξωτερικών ελεγκτών, εποπτικών αρχών, φορολογικών αρχών κ.α.) και ενημέρωσης της Διοίκησης της Τράπεζας για την πορεία των διορθωτικών ενεργειών. Η υλοποίησή των διορθωτικών ενεργειών είναι ευθύνη της Εκτελεστικής Διεύθυνσης και των αρμοδίων στελεχών και λειτουργών.

Παράλληλα συμμετέχει συμβουλευτικά στο σχεδιασμό νέων προϊόντων και διαδικασιών, προκειμένου να ενσωματωθούν οι κατάλληλοι ελεγκτικοί μηχανισμοί. Τέλος η ΔΕΕ παρακολουθεί, διερευνά και επεξεργάζεται με ιδιαίτερη επιφυλακτικότητα τυχόν ανώνυμες αναφορές που καταγράφονται μέσω του δίαυλου εμπιστευτικής επικοινωνίας (whistle-blowing), για την λειτουργία του οποίου έχει ενημερώσει όλο το προσωπικό της.

Για τη διεκπεραίωση του έργου της η ΔΕΕ μεριμνά για την εκπαίδευση του προσωπικού της ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτό θα μπορεί να εκτελεί την εργασία του σωστά και αποτελεσματικά. Η ΔΕΕ ενθαρρύνει το προσωπικό της να αποκτήσει αναγνωρισμένες επαγγελματικές πιστοποιήσεις, συναφείς με το ελεγκτικό αντικείμενο (CIA, CFSΑ, CFA, CFE, CISA ή άλλη αντίστοιχη επαγγελματική πιστοποίηση), οι οποίες συμβάλουν να διατηρηθεί το υψηλό επίπεδο της εργασίας της. Η εκπαίδευση και η συνεχής επαγγελματική κατάρτιση καλύπτονται από συγκεκριμένη διαδικασία.

Η ΔΕΕ μπορεί να προβαίνει σε συνεργασία με τρίτους (εντός ή εκτός της Τράπεζας), όταν το κρίνει απαραίτητο για τη διεκπεραίωση του έργου της (λόγω πχ αριθμητικής έλλειψης επαγγελματικού προσωπικού, τεχνικής εξειδίκευσης κ.λπ). Κάθε συνεργασία με τρίτους εγκρίνεται με βάση τους κανονισμούς της Τράπεζας, ενώ λαμβάνονται υπόψη τα επαγγελματικά προσόντα και η αξιοπιστία του τρίτου. Σε κάθε περίπτωση, την τελική ευθύνη των εκθέσεων ελέγχου την έχει ο Επικεφαλής της ΔΕΕ. Στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της, η ΔΕΕ ενημερώνει εγγράφως το Δ.Σ. μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και τη Διοίκηση τουλάχιστον ανά τρίμηνο, για τις κυριότερες διαπιστώσεις των διενεργούμενων ελέγχων και τις σχετικές συστάσεις της. Επίσης υποβάλλει ετήσια έκθεση αξιολόγησης για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε. στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της, την αποτελεσματικότητα και την τήρηση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και των συναφών πιστοδοτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προβλέψεων (με επισήμανση των τυχόν μη καλυπτόμενων κινδύνων), την επάρκεια των διαδικασιών σε σχέση με την εσωτερική αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και την εκτίμηση για την πληρότητα της διαδικασίας ή μεθοδολογίας υπολογισμού της απομείωσης της αξίας των δανείων και άλλων περιουσιακών στοιχείων και των τυχόν μεταβολών κατά τη διάρκεια της χρήσης. Με την ολοκλήρωση των ως άνω, η ετήσια έκθεση υποβάλλεται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης η Δ.Ε.Ε. υποβάλλει στη Διοίκηση και μέσω της Επιτροπής Ελέγχου στο Δ.Σ., την ετήσια αναφορά για τη λειτουργία των Συστημάτων Πληροφορικής στα πλαίσια της ΠΔΤΕ 2651/20.01.2012, η οποία επίσης υποβάλλεται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου απαρτίζεται από 14 άτομα και Διευθυντής της είναι ο κ. Σταύρος Αυγέρος. Αναλυτικό βιογραφικό του παρατίθεται στην ενότητα 3.14.2.12 «Βιογραφικά σημειώματα μελών των εποπτικών οργάνων της Τράπεζας» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Ενημέρωση Επενδυτών και Εξυπηρέτηση Μετόχων

Η καλή πληροφόρηση και ενημέρωση των μετόχων για τις εταιρικές υποθέσεις, αποτελεί προϋπόθεση για τη σωστή άσκηση των δικαιωμάτων τους. Επιπλέον, η ενεργή συμμετοχή τους σε βασικές στρατηγικές αποφάσεις αποτελεί δείγμα καλής εταιρικής διακυβέρνησης.

Στοχεύοντας στην έγκαιρη και πλήρη ενημέρωση, η Τράπεζα έχει θέσει στη διάθεση του επενδυτικού κοινού:

- το Τμήμα Θεματοφυλακής Πελατείας, Α/Κ και Μετοχολογίου της Υποδιεύθυνσης Θεματοφυλακής και Υποστήριξης Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων. Υπεύθυνη της Υποδιεύθυνσης Θεματοφυλακής και Υποστήριξης Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων είναι η κα Αγγελική Ντούσκου) και

- το Τμήμα Ενημέρωσης Επενδυτικού Κοινού της Διεύθυνσης Στρατηγικού και Οικονομικού Σχεδιασμού. Υπεύθυνος της Διεύθυνσης Στρατηγικού και Οικονομικού Σχεδιασμού είναι ο κος Νίκος Κουτσογιάννης (CFO) (αναλυτικά το βιογραφικό του στην ενότητα στην ενότητα 3.14.2.12 «Βιογραφικά σημειώματα μελών των εποπτικών οργάνων της Τράπεζας» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Οι μονάδες αυτές έχουν την ευθύνη της:

- Ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού σχετικά με τις εξελίξεις στην Τράπεζα και την άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και το Καταστατικό της Τράπεζας
- Τήρησης του μετοχολογίου και επικοινωνίας με το Χρηματιστήριο Αθηνών για θέματα μεταβίβασης των μετοχών στους δικαιούχους από κληρονομική διαδοχή

Επιπλέον, η Attica Bank, προκειμένου να εξασφαλίζει σε όλους τους μετόχους της εύκολη και ισότιμη πρόσβαση στις διάφορες πληροφορίες, διατηρεί ενεργό ιστότοπο (www.atticabank.gr), στον οποίο δημοσιεύει τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει, στοιχεία για την διοικητική διάρθρωση και του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος, καθώς και άλλες χρήσιμες πληροφορίες για τους μετόχους και τους επενδυτές.

Βιογραφικό Σημείωμα κ. Αγγελικής Ντούσκου, Υποδιευθύντρια Υποδιεύθυνσης Θεματοφυλακής και Υποστήριξης Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων

Πτυχιούχος του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην Attica Bank εργάζεται από το 1996, και από το 2008 ως επικεφαλής της Υποδιεύθυνσης Θεματοφυλακής και Υποστήριξης Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων.

3.17 Υπάλληλοι

Ο Όμιλος, την 31.12.2017 απασχολεί 787 υπαλλήλους έναντι 800 υπαλλήλων την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 893 υπαλλήλων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Εξ αυτών, οι θυγατρικές του Ομίλου απασχολούσαν συνολικά 10 υπαλλήλους κατά την 31.12.2017 έναντι 18 την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 22 την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει, κατά την 31.12 των χρήσεων 2015 και 2016 και 2017 τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο ανά κυριότερο τομέα δραστηριότητας:

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΟΝ ΟΜΙΛΟ			
Τομέας δραστηριότητας	2015	2016	31.12.2017
Διοίκηση	422	399	421
Καταστήματα	449	385	356
Σύνολο Τράπεζας	871	784	777
Θυγατρικές	22	16	10
Σύνολο	893	800	787

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή του προσωπικού του Ομίλου, και κατά την 31.12 των χρήσεων 2015, 2016 και 2017:

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΟΝ ΟΜΙΛΟ			
Γεωγραφική δραστηριότητα	2015	2016	31.12.2017
Αττική	620	549	549
Βόρεια Ελλάδα	138	119	111
Υπόλοιπη Ελλάδα	135	130	127
Σύνολο	893	798	787

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι εργασιακές σχέσεις του προσωπικού της Τράπεζας σήμερα διέπονται:

- από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και διαιτητικές αποφάσεις, που ισχύουν για το προσωπικό των Τραπεζών,
- από τον Κανονισμό εργασίας της Τράπεζας, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με την από 27.05.2004 Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με πράξη κατάθεσης 19/01.06.2004 στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας. Στον Κανονισμό εργασίας έχουν θεσπιστεί κανόνες που ρυθμίζουν όλα τα στάδια σύναψης, εξέλιξης και λύσης των εργασιακών σχέσεων μέσα στην Τράπεζα,
- από την από 17.02.2017 Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που έχει υπογράψει η Τράπεζα με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, με πράξη κατάθεσης ΕΣ38/17.02.2017 στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, σε συνδυασμό με τις διατηρούμενες προγενέστερες συλλογικές συμβάσεις της επιχείρησης (η «ΕΣΣΕ»),
- από τον Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας της Τράπεζας,
- την Πολιτική Αποδοχών, και
- το Πλαίσιο Ασφαλείας Πληροφοριών Ομίλου Attica Bank.

Στις 29.02.2016, το Δ.Σ. της Attica Bank ενέκρινε το Πρόγραμμα της εθελουσίας εξόδου προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στο τραπεζικό σύστημα, τη βιωσιμότητα της Τράπεζας, η οποία έχει ως προϋπόθεση τη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου με ταυτόχρονη διατήρηση ομαλού εργασιακού κλίματος και στις 14.10.2016 η Διοίκηση της Τράπεζας ανακοίνωσε τους όρους του προγράμματος εθελουσίας εξόδου, η οποία προσδιορίστηκε στο χρονικό διάστημα από 17.10.2016 έως 31.10.2016. Το Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου παρέμεινε σε ισχύ έως την 31.12.2016 για τυχόν υπαλλήλους που θα ήθελαν να κάνουν χρήση του προγράμματος. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου υπερέβη σημαντικά το ελάχιστο όριο που είχε τεθεί. Το κόστος της εθελουσίας εξόδου εάν δεν ληφθούν υπόψη οι συμβατικές υποχρεώσεις της Τράπεζας για τις οποίες είχε σχηματιστεί κατά ένα μέρος πρόβλεψη σε βάρος των Αποτελεσμάτων και της Καθαρής Θέσης προηγούμενων ετών, ανήλθε σε € 4,7 εκατ.

Επίσης το Δ.Σ. της Τράπεζας κατά τη συνεδρίασή του στις 15.03.2018 ενέκρινε το Πρόγραμμα της εθελουσίας εξόδου προσωπικού η οποία έλαβε υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, το επιχειρηματικό πλάνο της Τράπεζας, το οποίο έχει ως προϋπόθεση τη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου με ταυτόχρονη διατήρηση ομαλού εργασιακού κλίματος. Σημειώνεται ότι, με απόφαση της από 20.04.2018 συνεδρίασης του Δ.Σ. της Τράπεζας το Πρόγραμμα της εθελουσίας εξόδου προσωπικού λήγει την Παρασκευή 26.04.2018. Έως την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου έχουν αιτηθεί 169 άτομα που αντιστοιχεί σε περίπου 22% του συνόλου του προσωπικού της Τράπεζας και αναμένεται η έγκρισή τους από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας.

Σημειώνεται ότι ο Κανονισμός προσωπικού της Τράπεζας προβλέπει ότι, σε περίπτωση αποχώρησης (είτε με οικειοθελή παραίτηση του εργαζομένου είτε με καταγγελία της σύμβασής του λόγω συνταξιοδότησης) υπαλλήλου της Τράπεζας μετά τη συμπλήρωση πραγματικής υπηρεσίας τουλάχιστον 15 ετών, καταβάλλεται από την Τράπεζα αποζημίωση το ύψος της οποίας ανέρχεται στο 14πλάσιο του μέσου όρου των τριών τελευταίων μισθών μηνιαίων μισθών που λάμβανε ο εργαζόμενος πριν την αποχώρηση και η οποία συμψηφίζεται με οποιαδήποτε αποζημίωση τυχόν προβλέπεται από την εργατική νομοθεσία σε περίπτωση λύσης της σύμβασης εργασίας. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα υποχρεούται να αποζημιώνει τους υπαλλήλους της, ακόμη και αν αυτοί αποχωρούν οικειοθελώς, παρά το γεγονός ότι η εργατική νομοθεσία δεν περιέχει καμία σχετική υποχρέωση.

Για ορισμένα από τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και ανωτέρων στελεχών, τα οποία εντάσσονται στον Κανονισμό Προσωπικού της Τράπεζας, οι αποζημιώσεις με τους όρους που προβλέπονται από τον Κανονισμό Προσωπικού, θα καταβληθούν από την ασφαλιστική εταιρεία Generali Hellas A.A.E. δυνάμει του υπ' αριθ. DA/65000072/20.12.2013 ασφαλιστηρίου συμβολαίου Διαχείρισης Κεφαλαίου (με ημ/νία έναρξης 01.12.2013) ετησίως ανανεούμενου, με αρχική δεκαετή διάρκεια. Το ποσό των εν λόγω αποζημιώσεων, το οποίο έχει καταβληθεί ήδη από την Τράπεζα με την μορφή εφάπαξ εισφορών, ανέρχεται συνολικά για την κατηγορία των στελεχών αυτών σε € 1,29 εκατ. (το ποσό αφορά συνολικά 13 άτομα) και έχει βαρύνει το σχετικό λογαριασμό πρόβλεψης της χρήσης 2013 με εξάντληση της σχετικής υποχρέωσης για την Τράπεζα. Σημειώνεται ότι η Τράπεζα υποχρεούται να καταβάλλει οποιαδήποτε χρηματική διαφορά προκύψει από την καταβολή υψηλότερων μισθών στα ανωτέρω στελέχη και τη διαφοροποίηση των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών.

Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται παρόμοιο πρόγραμμα κατά τη χρήση 2016 και 2017.

Ομαδικά Ασφαλιστήρια και συνταξιοδοτικά προγράμματα του προσωπικού

Η Τράπεζα έχει καταρτίσει για το προσωπικό της τα κάτωθι ομαδικά ασφαλιστήρια και συνταξιοδοτικά προγράμματα:

(α) το υπ' αριθμ. ΟΑ-1771-1 ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο ζωής των υπαλλήλων της με την «GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ» για τις εξής παροχές: ασφάλεια ζωής, μόνιμης ολικής ανικανότητας από ασθένεια, ασφάλιση θανάτου, μόνιμης ολικής/μερικής ανικανότητας από ατύχημα, θάνατος από ατύχημα με οποιοδήποτε μέσο κίνησης. Η δαπάνη καταβάλλεται από την Τράπεζα. Επίσης το ανωτέρω συμβόλαιο καλύπτει νοσοκομειακές δαπάνες με επιβάρυνση i) της Τράπεζας για την ασφάλιση των υπάλληλων και ii) των υπαλλήλων για την ασφάλιση του προστατευόμενου μέλους.

(β) τη σύμβαση προγράμματος ομαδικής ασφάλισης διαχείρισης κεφαλαίων για την καταβολή παροχών εφάπαξ στο προσωπικό της Τράπεζας από 31.12.1996 μεταξύ της Τράπεζας, της «ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ» και του Συλλόγου Υπαλλήλων της Τράπεζας (ΛΑΚ 2).

(γ) τη σύμβαση προγράμματος ομαδικής ασφάλισης διαχείρισης κεφαλαίων για την καταβολή παροχών αρωγής τέκνων στο προσωπικό της Τράπεζας από 31.12.1996 μεταξύ της Τράπεζας, της «ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ» και του Συλλόγου Υπαλλήλων της Τράπεζας (ΛΑΚ 3).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας, η οποία συνεκλήθη την 16.09.2005, όπως προκύπτει από το πρακτικό αυτής, αποφάσισε την καταγγελία της σύμβασης μεταξύ της Τράπεζας, του Συλλόγου των Εργαζομένων και της Εθνικής Ασφαλιστικής ΑΕΓΑ, κατά το μέρος που αφορά τον κλάδο σύνταξης του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων (Λ.Α.Κ.), και την υπαγωγή αυτού στις ρυθμίσεις του Ν.3371/2005. Στο πλαίσιο της απόφασης αυτής η Τράπεζα αναγνώρισε στις Οικονομικές Καταστάσεις της 1ης Ιανουαρίου 2004 (κάνοντας χρήση της σχετικής ευχέρειας του Δ.Π.Χ.Α. 1), υποχρέωση ύψους ευρώ 26.958 χιλ., η οποία καταχωρήθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση. Κατά την περίοδο από 01.01 έως 31.12.2004 η επιπλέον επιβάρυνση της Τράπεζας μέσω του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσης ανήλθε σε € 644 χιλ.

Για την περίοδο του α' εξαμήνου 2005, όπου το πρόγραμμα υφίστατο στην Τράπεζα ως καθορισμένων παροχών η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ανήλθε σε € 220 χιλ.

Τα παραπάνω ποσά προέκυψαν από ειδική οικονομική μελέτη που εκπονήθηκε από ομάδα ανεξάρτητων αναλογιστών, ο δε λογιστικός χειρισμός που ακολουθήθηκε είναι σύμφωνος με τον Ν.3371/2005, ο οποίος επέτρεψε στα πιστωτικά ιδρύματα, να αποτυπώσουν στις οικονομικές καταστάσεις του 2005, το οικονομικό αποτέλεσμα της υπαγωγής των στις διατάξεις του νόμου.

Κατ' εφαρμογή της απόφασης της προαναφερόμενης Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, το Δ.Σ. της Τράπεζας κατά τη συνεδρίαση της 14.12.2005, προχώρησε στην καταγγελία της σχετικής σύμβασης. Στη συνέχεια με την από 28.04.2006 αίτησή της, η Τράπεζα, ζήτησε την υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ. και στο Ν.3371/2005, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το Ν.3455/2006 του κλάδου σύνταξης του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων του προσωπικού της Τράπεζας στο νέο καθεστώς ασφάλισης.

Στη συνέχεια ο Ν.3554/2007 με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 9, ο οποίος δημοσιεύτηκε στις 16 Απριλίου 2007, ρύθμισε με συγκεκριμένο τρόπο το καθεστώς των ασφαλισμένων και συνταξιούχων υπαλλήλων της Τράπεζας Αττικής. Σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι, καθώς και οι υπαγόμενοι στην κατηγορία αυτή συνταξιούχοι του Λογαριασμού Διαχείρισης Κεφαλαίων Πρόσθετης Ασφάλισης Συμπληρωματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων Προσωπικού Τράπεζας Αττικής (Λ.Α.Κ.), εντάσσονται από 1.1.2007 στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Στη συνέχεια εκδόθηκε η απόφαση Ε.Τ.Α.Τ. με αριθμό 67 της 61ης συνεδρίασης 08.05.2007 με το ίδιο περιεχόμενο.

Σε σχέση με την ένταξη στο Ε.Τ.Α.Τ. του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων ασκήθηκε αίτηση ακυρώσεως με αριθμό κατάθεσης 4686/2006 από το Σύλλογο Υπαλλήλων της Τράπεζας Αττικής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) η οποία στρέφεται κατά της με αριθμό 22/23/17.05.2006 απόφασης του Ε.Τ.Α.Τ.

Επίσης ασκήθηκαν: η με αριθμούς 4693/2007 αίτηση ακυρώσεως του Πανελληνίου Συλλόγου Συνταξιούχων Τράπεζας Αττικής κλπ κατά της απόφασης του ΕΤΑΤ 61/08.05.2007 και η με αριθμό 4635/2007 αίτηση ακυρώσεως του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων Προσωπικού Τράπεζας Αττικής κλπ κατά της απόφασης του ΕΤΑΤ 61/08.05.2007. Άσπασες οι ανωτέρω αιτήσεις συζητήθηκαν στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας την 26.09.2008.

Επίσης, συζητήθηκαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας αιτήσεις ακυρώσεως από συλλόγους υπαλλήλων τρίτων τραπεζών κατά του π.δ. 209/2006 που ρυθμίζει τα περί λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Τ. Η Τράπεζα άσκησε παρεμβάσεις υπέρ του κύρους του προεδρικού διατάγματος περί Ε.Τ.Α.Τ. Και οι υποθέσεις αυτές συζητήθηκαν στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας την 26.09.2008.

Επί των ως άνω υποθέσεων ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας εκδόθηκαν οι αποφάσεις 2197-2202/2010 της Ολομέλειας του δικαστηρίου τούτου. Με τις αποφάσεις αυτές της Ολομέλειας Συμβουλίου Επικρατείας κρίθηκε συνταγματική και νόμιμη η ένταξη των επικουρικών ταμείων των τραπεζών (μεταξύ αυτών και του ΛΑΚ Ι) στο ΕΤΑΤ, αλλά μόνο ως προσωρινό μέτρο, για να εξασφαλιστεί προσωρινά η διαχείριση των υποθέσεων των ασφαλισμένων μέχρι να κριθεί οριστικά από τα αστικά δικαστήρια η νομιμότητα της διάλυσης των επικουρικών αυτών ταμείων και οι καταγγελίες από τις τράπεζες των σχετικών συμβατικών τους υποχρεώσεων. Το Συμβούλιο Επικρατείας δηλαδή δεν επέλυσε με τρόπο οριστικό το ζήτημα. Την οριστική επίλυση του ζητήματος το Συμβούλιο Επικρατείας παρέπεμψε στα αστικά δικαστήρια.

Στα αστικά δικαστήρια στα οποία ουσιαστικά παρέπεμψε το ζήτημα το Συμβούλιο Επικρατείας με τις πιο πάνω αποφάσεις του είχαν ασκήσει σχετική Αγωγή κατά της Τράπεζας για την ένταξη του ΛΑΚ στο ΕΤΑΤ ο Σύλλογος Υπαλλήλων Τράπεζας Αττικής, ο Λογαριασμός Ασφαλιστικών Καλύψεων Προσωπικού Τράπεζας Αττικής, και άλλοι φορείς και φυσικά πρόσωπα. Η αγωγή αυτή απορρίφθηκε σε πρώτο βαθμό με την με αριθμό 2970/2008 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Μετά την έκδοση των πιο πάνω αποφάσεων του Συμβουλίου Επικρατείας ασκήθηκε Έφεση κατά της εν λόγω απόφασης 2970/2008 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Η Έφεση αυτή έχει αριθμό κατάθεσης 10508/2010 στο Πρωτοδικείο Αθηνών και αριθμό πράξης προσδιορισμού 2954/2010 στο Εφετείο Αθηνών. Η Έφεση αυτή συζητήθηκε στη δικάσιμο της 16.04.2013 και επ' αυτής δημοσιεύτηκε η απόφαση 6168/2013 Εφετείου Αθηνών που απέρριψε καθ' ολοκληρίαν την Έφεση. Η εν λόγω απόφαση είναι άμεσα εκτελεστή. Ήδη έχει ασκηθεί από τον Σ.Υ.Τ.Α. αναίρεση ενώπιον του Αρείου Πάγου, που προσδιορίστηκε στις 12.12.2017 και αναβλήθηκε για 25.09.2018. Η Έκθεση του Εισηγητή Αρεοπαγίτη είναι απορριπτική της αίτησης αναίρεσης.

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, η Τράπεζα είχε καταβάλει μέχρι 31.12.2013 τις επτά πρώτες δόσεις, ήτοι ποσό € 7.625.000 για το κάθε έτος. Ακόμα είχε καταβληθεί από την Τράπεζα στο Ε.Τ.Α.Τ., εφάπαξ ποσό € 770 χιλ το οποίο αντιστοιχούσε στην επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών των από 01.01.1993 ασφαλισμένων του Λ.Α.Κ. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2014, η Τράπεζα κατέβαλε στο Ε.Τ.Α.Τ. το ποσό της όγδοης δόσης. Τα σχετικά ποσά έχουν προκύψει από ειδική οικονομική μελέτη που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Οι υπολειπόμενες δύο δόσεις ποσού € 7.625.000,00 εκάστη και συνολικού ποσού € 15.250.000,00, οι οποίες έπρεπε να καταβληθούν τα έτη 2015 και 2016 αντίστοιχα, κατά το μήνα Ιούνιο 2014 προεξοφλήθηκαν με συντελεστή προεξόφλησης 5,03% και η Τράπεζα κατέβαλε ποσό συνολικού ύψους € 14.524.032,00 σε πλήρη και ολοσχερή εξόφληση της υποχρέωσής της προς το Ε.Τ.Α.Τ. Μετά την παραπάνω καταβολή η Τράπεζα ουδεμία υποχρέωση υπέχει προς το Ε.Τ.Α.Τ. από την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων υπαλλήλων της σε αυτό.

Μετά την πλήρη και ολοσχερή εξόφληση της υποχρέωσης της Τράπεζας προς το ΕΤΑΤ, η περιουσία του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων (ΛΑΚ), υπολοίπου € 35 εκατ. περίπου και την οποία διαχειρίζεται η Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., ανήκει στην κυριότητα και αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της Τράπεζας σύμφωνα με την οικονομική μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών και τα διαλαμβανόμενα στο Ν. 3554/2007. Η περιουσία αυτή ήδη έχει μεταφερθεί στην Τράπεζα με βάση την υπ' αριθμ 8044/15 απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου Αθηνών που εξεδόθη την 28.09.2015 και ορίζει την Τράπεζα ως μεσεγγυούχο μέχρι την εκδίκαση της κύριας διαγνωστικής δίκης. Με βάση όσα προεκτέθηκαν παραπάνω, εκφράζεται βεβαιότητα για την τελική έκβαση της δίκης.

Κατά την Τράπεζα δεν υφίσταται οποιαδήποτε συμφωνία για συμμετοχή των υπαλλήλων της Τράπεζας στο κεφάλαιο της Τράπεζας.

Ακολουθως, παρατίθενται πίνακας με τις μετοχές της Τράπεζας που κατέχουν τα μέλη των ανώτατων διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη βάσει του μετοχολογίου της Τράπεζας της 22.12.2017:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ
Παναγιώτης Ρουμελιώτης	Πρόεδρος - Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Θεόδωρος Πανταλάκης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος	0
Αθανάσιος Τσάδαρης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος	13.605
Ιωάννης Τσακίρακης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος	13.000
Ιωάννης Μαργαγιόλης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Γεώργιος Βλαχάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Γεώργιος Παναγιώτου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Δημήτριος Τζαννίνης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Χαράλαμπος Μπριλάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	181
Αθανάσιος Σταθόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Σταύρος Παπαγιαννόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Ζαχαρούλα Παπαθεοδώρου	Εκπρόσωπος Ελληνικού Δημοσίου ως πρόσθετο Μη Εκτελεστικό Μέλος	0
Μιχάλης Ανδριώτης	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Δικτύου Καταστημάτων	6.076
Δημήτριος Αναγνωστόπουλος	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων	6
Δημήτριος Βράλιας	Διευθυντής Διεύθυνσης Πληροφορικής και Οργάνωσης	0
Νικόλαος Κουτσογιάννης	CFO	0
Γεώργιος Τριανταφυλλόπουλος	Επικεφαλής Γραφείου Μετασχηματισμού	0
Θεόδωρος Τσιάμης ⁽¹⁾	Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Καθυστερήσεων Επιχειρήσεων	13.788
Φωτεινή Μπιτσιάρá	Διευθύντρια Διεύθυνσης Διαχείρισης Εμπλοκών Επιχειρήσεων	7
Μαρίνος Δαναλάτος	Διευθυντής Διεύθυνσης Κεφαλαιαγορών και Χρηματαγορών	0
Σταύρος Αυγέρος	Διευθυντής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου	0
Νικόλαος Δαυίδ	Διευθυντής Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης	5.639
Ιωάννης Άννιος	Διευθυντής Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων	5.254
Κωνσταντίνος Λουκρέζης	Διευθυντής Διεύθυνσης Κεντροποιημένων Εργασιών	2.815
Δημήτριος Μπίκας	Διευθυντής Διεύθυνσης Ανάπτυξης Προϊόντων και Υπηρεσιών	5.904
Γεώργιος Μπεκύρος	Υποδιευθυντής Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων	0
Αθανάσιος Κορδαντωνόπουλος	Υποδιευθυντής Υποδιεύθυνσης Διαχείρισης Ειδικών Λογαριασμών	0
Ευάγγελος Τσαλδάρης	Διευθυντής Διεύθυνσης Ανάπτυξης Εργασιών Μεγάλων Πελατών	10.000
Δημήτριος Πλαγιάννης	Διευθυντής Διεύθυνσης Ψηφιακών Υπηρεσιών	0

(1) Ο κ. Τσιάμης κατέχει επίσης 295 δικαιώματα προαίρεσης.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου και για 12 μήνες που προηγήθηκαν αυτού κανένα από τα ανώτερα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη δεν απέκτησαν μετοχές της Τράπεζας είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω συνδεδεμένων με αυτά πρόσωπα κατά την έννοια του Ν.3440/2005.

3.18 Κύριοι μέτοχοι

Κατά την 22.12.2017, ημερομηνία συνεδρίασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε € 802.006.018,10 διαιρούμενο σε 2.339.353.394 κοινές ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και 286.285.714 προνομιούχες ονομαστικές, άνευ ψήφου, ενσώματες και εξαγοράσιμες μετοχές εκδοθείσες συμφώνως προς τις διατάξεις του Ν.3723/2008, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,35.

Με την από 22.12.2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, κατόχων κοινών μετοχών, αποφασίσθηκε -μεταξύ άλλων- η αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού € 197.970.668,40 με έκδοση μέχρι 659.902.228 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη (εφεξής η «Αύξηση»). Επίσης, αποφασίσθηκε η εξαγορά των προνομιούχων μετοχών είτε με μερική χρήση των κεφαλαίων της ανωτέρω Αύξησης είτε με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100.200.000, είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω. Υπό την προϋπόθεση της πλήρους κάλυψης της παρούσας Αύξησης, και κατόπιν πραγματοποίησης του reverse split και της μείωσης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέρχεται σε € 347.663.335,40, διαιρούμενο σε 824.877.785 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και σε 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 εκάστη. Υπό της προϋπόθεσης της αποπληρωμής και των προνομιούχων μετοχών μετά την ολοκλήρωση της παρούσας Αύξησης, το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέρχεται σε € 247.463.335,50 διαιρούμενο σε 824.877.785 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τη σχετική μετοχική σύνθεση της Τράπεζας βάσει των κοινών μετοχών της, σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 22.12.2017:

Μετοχική Σύνθεση Κοινών Ονομαστικών μετά Ψήφου Μετοχών (σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 22.12.2017)		
Μέτοχοι	Αριθμός κοινών μετοχών	% Μετοχών
ΕΦΚΑ	1.184.312.369	50,63%
Τ.Α.Π.Ι.ΛΤ.-Α.Τ.	185.000.418	7,91%
Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	131.590.263	5,63%
Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	838.450.344	35,83%
Σύνολο	2.339.353.394	100,00%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Η Τράπεζα, κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, κατέχει 380 ίδιες μετοχές με αξία κτήσης € 97.332,30, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 0,00002% του συνόλου των κοινών μετά δικαιωμάτων ψήφου ονομαστικών μετοχών. Για τις ίδιες μετοχές η Τράπεζα έχει δημιουργήσει αποθεματικό ύψους € 97.332,30 και για το λόγο αυτό οι ίδιες μετοχές δεν εμφανίζονται στο κονδύλι των ιδίων κεφαλαίων. Επίσης, ούτε οι θυγατρικές της Τράπεζας κατέχουν μετοχές της.

Σύμφωνα με τις γνωστοποιήσεις που έχουν αποσταλεί στη Τράπεζα μέχρι την 22.12.2017 δυνάμει του Ν.3556/2007, τα δικαιώματα ψήφου στην Τράπεζα αποτυπώνονται ως εξής:

- Την 18.01.2016 το ποσοστό επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Τράπεζας που κατέχει το Τ.Α.Π.Ι.ΛΤ.-Α.Τ. διαμορφώθηκε σε 7,908%, το οποίο αντιστοιχεί σε 185.000.418 δικαιώματα ψήφου επί κοινών ονομαστικών μετοχών,
- Την 07.04.2017 το ποσοστό επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Τράπεζας που κατέχει ο ΕΦΚΑ διαμορφώθηκε σε 50,626% επί των κοινών ονομαστικών μετοχών το οποίο αντιστοιχεί σε 1.184.312.369 δικαιώματα ψήφου επί κοινών ονομαστικών μετοχών.
- Την 03.05.2017 το ποσοστό επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Τράπεζας που κατέχει το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. διαμορφώθηκε σε 5,625% επί των κοινών ονομαστικών μετοχών το οποίο αντιστοιχεί σε 131.590.263 δικαιώματα ψήφου επί κοινών ονομαστικών μετοχών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 86 του Ν. 4387/2016, με το οποίο συστάθηκε το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., αυτό αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.

Με βάση τις γνωστοποιήσεις που έχουν αποσταλεί στη Τράπεζα δυνάμει του Ν.3556/2007, κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο πλην όσων αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, δεν κατείχε κοινές μετοχές που να αντιπροσωπεύουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου των κοινών μετοχών της Τράπεζας.

Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου στη Γενική Συνέλευση. Ο αριθμός των ψήφων κάθε μετόχου ισούται με τον αριθμό των μετοχών του. Τα δικαιώματα των μετόχων ασκούνται μόνο σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας. Οι μέτοχοι ασκούν τα δικαιώματα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις ισάριθμα προς τις μετοχές που κατέχουν. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει καμία συμφωνία μεταξύ των μετόχων, ο έλεγχος ασκείται αναλογικά με τις μετοχές και τα δικαιώματα ψήφου που κατέχει έκαστος μέτοχος.

Με βάση το ποσοστό του στο μετοχικό κεφάλαιο (50,63%), ο βασικός μέτοχος ΕΦΚΑ δύναται να ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας. Πέραν του βασικού μετόχου ΕΦΚΑ, κανείς εκ των λοιπών υφιστάμενων μετόχων της Τράπεζας δεν μπορεί να

θεωρηθεί, βάσει της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιό της, ως ασκών τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της Τράπεζας. Το ποσοστό συμμετοχής του ΕΦΚΑ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αναμένεται να κατέλθει του ορίου του 50% μετά την ολοκλήρωση της παρούσας αύξησης, εκτός αν ο ΕΦΚΑ αποφασίσει να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματα προτίμησής του.

Στο βαθμό που η Τράπεζα γνωρίζει, η φύση του ελέγχου που ασκείται από τους μετόχους της, δεν ασκείται με τρόπο καταχρηστικό, προς διασφάλιση δε αυτού η Τράπεζα τηρεί όλες τους προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία περί εισηγμένων τραπεζικών εταιρειών και περί εταιρικής διακυβέρνησης μηχανισμούς.

Δεν υφίστανται μετοχές που δεν αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο, κοινωνίες μετόχων, συμφωνίες μεταξύ μετόχων με οποιοδήποτε περιεχόμενο, δικαστική επιδίωξη ή επιδίωξη δικαιωμάτων ή αξιώσεων μετόχων από διεταιρικές συμβάσεις ή άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας. Επίσης, δεν υφίσταται συμφωνία, γνωστή στην Τράπεζα, της οποίας η εφαρμογή θα μπορούσε σε μεταγενέστερη ημερομηνία να επιφέρει αλλαγές όσον αφορά τον έλεγχο της Τράπεζας.

Σύμφωνα με την Διοίκηση της Τράπεζας, δεν υπάρχουν συμβάσεις μετόχων, συμβάσεις μεταβίβασης μετοχών, συμβάσεις επαναγοράς μετοχών, συμβάσεις περιορισμού του δικαιώματος μεταβίβασης ή επιβάρυνσης μετόχων της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμβάσεων που αφορούν δικαιώματα ψήφου, δικαιώματα προτίμησης, δικαιώματα αγοράς ή πώλησης ή συμφωνίες διανομής κερδών, ή διανομής μερίσματος. Επίσης, δεν υφίστανται περιπτώσεις μετατρέψιμων κινητών αξιών, ανταλλάξιμων κινητών αξιών ή κινητών αξιών με τίτλους επιλογής (warrants), δικαίωμα ή/και υποχρέωση απόκτησης σε σχέση με το εγκεκριμένο αλλά όχι εγγεγραμμένο κεφάλαιο, ή δέσμευση αύξησης του κεφαλαίου πλην της παρούσας Αύξησης, ούτε δικαίωμα προαίρεσης για το κεφάλαιο οποιουδήποτε μέλους του Ομίλου ή συμφωνία υπό όρους ή άνευ όρων που προβλέπει ότι το κεφάλαιο αυτό θα αποτελέσει το αντικείμενο δικαιώματος προαίρεσης. Εξαιρέση στα παραπάνω αποτελούν τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου (για περισσότερες πληροφορίες βλέπε υποενότητα «Δικαιώματα προνομιούχων μετόχων δυνάμει του Ν.3723/2008» της ενότητας 4.3.1 «Δικαιώματα μετόχων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Διευκρινίζεται ότι με σχετική απόφαση της ΕΓΣ της 22.12.2017 αποφασίστηκε ομόφωνα η εξαγορά των προνομιούχων μετοχών μέσω της χρήσης, είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε μέσω της έκδοσης ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100,2 εκατ., είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω.

Κατά την 22.12.2017, τα μέλη του Δ.Σ. και τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Τράπεζας και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, κατείχαν συνολικά 76.275 κοινές ονομαστικές μετοχές, ήτοι περίπου 0,00326% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, όπως αυτή ενδέχεται να διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της παρούσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, παρουσιάζεται στην ενότητα 4.6 «Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.19 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Τράπεζα δηλώνει ότι δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται από τον Κανονισμό 1606/2002 και ορίζονται εννοιολογικά στις διατάξεις του σχετικού Δ.Λ.Π. 24, εκτός αυτών που παρατίθενται παρακάτω, σύμφωνα με την ενότητα 19 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν συναφθεί με όρους της αγοράς.

Η Τράπεζα μέσα στο πλαίσιο των συνήθων τραπεζικών εργασιών της, τηρεί ορισμένα υπόλοιπα και επίσης λαμβάνει και παρέχει ορισμένες υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, τα οποία συνίστανται σε συνδεδεμένες εταιρείες και μέλη Διοίκησης.

Για τις χρήσεις 2015, 2016, 2017, στις συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες περιλαμβάνονται οι θυγατρικές και οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου καθώς και ο βασικός μέτοχος της Τράπεζας ΕΦΚΑ

Οι συναλλαγές με μέλη Διοίκησης του Ομίλου αφορούν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους καθώς και τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής. Όλα τα δάνεια προς τα μέλη Διοίκησης α) χορηγήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, β) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και γ) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά.

Σημειώνεται ότι στις συναλλαγές με μέλη Διοίκησης συμπεριλαμβάνονται και τα υπόλοιπα συναλλαγών μελών Διοίκησης έως την περίοδο της θητείας τους.

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 παρατίθενται αναλυτικά στον κατωτέρω πίνακα:

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>			
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ			
A1. Απαιτήσεις	2.162	2.417	2.107
Υποχρεώσεις	32.352	55.679	185.098
A2. Εκτός Ισολογισμού στοιχεία	0	0	0
A3. Έσοδα	100	111	41
Έξοδα	6.530	1.007	1.755
B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ			
B1. Απαιτήσεις (δάνεια)	813	3.040	570
Υποχρεώσεις (καταθέσεις)	1.646	1.805	341
B2. Τόκοι έσοδα	35	98	29
Τόκοι έξοδα	21	12	2
B3. Μισθοί και ημερομίσθια	1.140	1.833	1.083
Αμοιβές συνεδριάσεων μελών Δ.Σ.	607	669	643
Σύνολο αμοιβών μελών Διοικήσεως	1.748	2.502	1.725

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.
 Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Σύμφωνα με την έκθεση διαχείρισης 2017, η Τράπεζα έχει απαιτήσεις και υποχρεώσεις από και προς τη συγγενή εταιρεία «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις» ποσού € 6.000 χιλ. και ποσού € 5.461 χιλ. αντίστοιχα.

Οι συναλλαγές με τα συνδεόμενα μέρη του Ομίλου για την περίοδο 01.01. - 31.03.2018 παρατίθενται αναλυτικά ανά κατηγορία στον παρακάτω πίνακα:

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	
<i>(ποσά σε € 000)</i>	
A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	
Απαιτήσεις	0
Υποχρεώσεις	179.720
Εκτός Ισολογισμού Στοιχεία	0
Έσοδα	0
Έξοδα	690
B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	
Απαιτήσεις (δάνεια)	579
Υποχρεώσεις (καταθέσεις)	565
Εκτός Ισολογισμού Στοιχεία	0
Τόκοι έσοδα	7
Τόκοι έξοδα	1
Μισθοί και ημερομίσθια	351
Αμοιβές μελών Δ.Σ.	177
Σύνολο αμοιβών μελών διοίκησης	528

Πηγή Στοιχεία επεξεργασμένα από την Εταιρεία, για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Σημειώνεται ότι η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι πέραν της 31.03.2018 και μέχρι την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, δεν υπάρχουν σημαντικές συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη όπως αυτές ορίζονται εννοιολογικά στις διατάξεις του σχετικού Προτύπου (Δ.Λ.Π. 24).

Για την πληροφόρηση της παρούσας ενότητας έχουν διενεργηθεί διαδικασίες σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

3.20 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου, τη χρηματοοικονομική του θέση και τα αποτελέσματά του

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο αφορούν στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων που έληξαν στις 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, οι οποίες συντάχθηκαν από τον Εκδότη βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και περιλαμβάνονται στις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον Ν.3556/2007.

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την χρήση 2015 είναι εκείνες που δημοσιεύονται ως συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016. Σημειώνεται ότι τα συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 δε διαφέρουν από τα στοιχεία στις δημοσιευμένες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2015.

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την χρήση 2016 είναι εκείνες που δημοσιεύονται ως συγκριτικά στοιχεία στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 με τις εξής αναταξινομήσεις:

- Αναταξινόμηση των εξόδων VISA ποσού € 2.723 χιλ. και μισθωμάτων POS ποσού € 700 χιλ. από την κατηγορία «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα» στην κατηγορία «Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες».
- Το κονδύλι «Απομείωση λοιπών στοιχείων Ενεργητικού» ποσού € 12.421 χιλ. εμφανίζεται ξεχωριστά μετά τα «Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων» στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2017 αφαιρούμενο από τα «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα».
- Το κονδύλι «Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων» στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 ζημίας € 40.096 χιλ. έχει αναταξινομηθεί στα κονδύλια «Ζημιές απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» (ζημία ποσού € 40.000 χιλ.) και «Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων εκτός δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» (ζημία ποσού € 96 χιλ.) στις ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017. Τα εν λόγω κονδύλια στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2017 εμφανίζονται μετά τα «Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων».

Τέλος, οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την χρήση 2017, προέρχονται από τις δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017.

Επιπλέον, επισημαίνονται τα εξής:

- Τα «Κέρδη/Ζημιές ανά μετοχή – βασικά των χρήσεων 2016 - 2017, έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018.
- Η Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για τη χρήση 2017 προέρχεται από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018.
- Στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για τη χρήση που έληξε 31.12.2017 τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018.

Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2015, έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας την 31.03.2016, έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. η οποία χορήγησε Έκθεση Ελέγχου με ημερομηνία την 31.03.2016 και έχουν εγκριθεί από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 27.06.2016.

Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας την 27.04.2017, έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. η οποία χορήγησε Έκθεση Ελέγχου με ημερομηνία την 27.04.2017 και έχουν εγκριθεί από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 28.07.2017.

Οι δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας την 15.03.2018 και έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. η οποία χορήγησε Έκθεση Ελέγχου με ημερομηνία την 15.03.2018.

Όλες οι ως άνω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Παραρτήματος Ι (ενότητα 20.1) του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.atticabank.gr.

3.20.1 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2015 - 2017

3.20.1.1 Εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χρήσεων 2015 - 2017

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι εταιρείες, πέραν της Τράπεζας (μητρική εταιρεία), που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τις χρήσεις 2015 - 2017, καθώς και η μέθοδος ενοποίησής τους:

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ					
Επωνυμία εταιρείας	Έδρα	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	Μέθοδος ενοποίησης
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%	Ολική
Άττικα Βέντουρς Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών	Ελλάδα	99,99%	100,00%	-	Ολική
Attica Finance Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών	Ελλάδα	55,00%	55,00%	-	Ολική
Attica Funds PLC	Ηνωμένο Βασίλειο	99,99%	99,99%	-	Ολική
Ανώνυμη Εταιρεία Πρακτορεύσεων Ομίλου Attica Bank	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%	Ολική
Attica Bank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%	Ολική
ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις	Ελλάδα	-	-	20,00%	Καθαρή Θέση
Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech I	Ελλάδα	50,00%	50,00%	50,00%	Καθαρή Θέση
Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech II	Ελλάδα	92,00%	-	-	Καθαρή Θέση

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

3.20.1.2 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσεων 2015 - 2017

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ενοποιημένα στοιχεία αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις χρήσεις 2015 - 2017:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.-31.12.2015**	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Τόκοι και συναφή έσοδα	163.279	143.085	137.302
Μειών: Τόκοι και συναφή έξοδα	-72.783	-56.391	-50.310
Καθαρά έσοδα από τόκους	90.496	86.695	86.992
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	19.162	16.110	20.475
Μειών: Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	-3.078	-5.216	-9.849
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.084	10.894	10.626
Κέρδη / (ζημιές) από χρηματοοικονομικές πράξεις	1.581	3.317	1.334
Κέρδη / (ζημιές) από πράξεις του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου	-11.104	606	155
Τίμημα μεταβίβασης χαρτοφυλακίου μέσω τιτλοποίησης	-	-	70.000
Λοιπά έσοδα	20.539	2.715	-2.478
Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	117.595	104.227	166.629
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-46.146	-53.264	-38.554
Γενικά λειτουργικά έξοδα	-37.233	-32.374	-31.051
Αποσβέσεις	-5.563	-6.205	-6.511
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	-88.942	-91.843	-76.116
Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων	28.653	12.384	90.513
Ζημιές απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	-628.000	-40.000	-73.500
Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων	-1.006	-96	0
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού***	-6.630	-12.421	-14.925
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	2.300	-2.198	-953
Κέρδη / Ζημιές προ φόρου εισοδήματος	-604.684	-42.331	1.134
Μειών: φόρος εισοδήματος	257.859	-7.498	-704
Κέρδη / Ζημιές χρήσης μετά φόρων	-346.825	-49.829	430
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής	-346.826	-49.656	430
Δικαιώματα μειοψηφίας	1	-173	0
Κέρδη / Ζημιές της περιόδου ανά μετοχή - βασικά και μειωμένα (σε €)	-0,2809	-0,0212	0,0002

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή. Αναφορικά με τα «Κέρδη/Ζημιές ανά μετοχή – βασικά των χρήσεων 2016 - 2017, τα στοιχεία έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018 και για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Τα «Κέρδη / Ζημιές ανά μετοχή βασικά για τη χρήση 2015 είναι στοιχεία επεξεργασμένα από τη Τράπεζα για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

***Τα κονδύλια της συγκριτικής χρήσης 2015 έχουν αναταξινομηθεί ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα κονδύλια των χρήσεων 2016, 2017.

***Για τη χρήση 2015, στο εν λόγω κονδύλι έχει μεταφερθεί το κονδύλι «Πρόβλεψη για λοιπούς κινδύνους εκμετάλλευσης» για λόγους συγκρισιμότητας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται η ενοποιημένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου για τις χρήσεις 2015 - 2017:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου μετά φόρου εισοδήματος που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-346.825	-49.829	430
Ποσά που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση επενδύσεων	14.977	1.985	5.746
Φόρος εισοδήματος	-3.873	-576	-1.666
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες) καθορισμένων προγραμμάτων παροχών**	2.460	2.978	-6.052
Φόρος εισοδήματος	-236	-864	1.416
Σύνολο αποτελεσμάτων μετά το φόρο εισοδήματος που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση**	13.327	3.524	-557
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους**	-333.497	-46.305	-127
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής**	-333.498	-46.133	-127
Δικαιώματα μειοψηφίας	1	-173	0

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

**Αναφορικά με τα στοιχεία της χρήσης 2017, έχουν προέλθει από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή. Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υψηλειών 4400.

Ακολουθεί περιγραφή των επί μέρους λογαριασμών των αποτελεσμάτων χρήσεως του Ομίλου της Τράπεζας για τις εξεταζόμενες χρήσεις 2015 - 2017:

Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα ενοποιημένα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε € 86.992 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι € 86.695 χιλ. τη χρήση 2016 και € 90.496 χιλ. τη χρήση 2015 και αναλύονται ως ακολούθως:

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Τόκοι και Συναφή Έσοδα			
Από χορηγήσεις και προκαταβολές σε πελάτες (εκτός χρηματοδοτικής μίσθωσης)	125.830	104.754	95.411
Πιστωτικά Ιδρύματα	968	958	824
Από αξιόγραφα εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και εμπορικού χαρτοφυλακίου	231	161	103
Από αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση	2.202	2.385	10.042
Από αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενων έως τη λήξη	429	429	439
Τόκοι ομολογιακών δανείων επιχειρήσεων	24.607	25.754	25.994
Από Χρηματοδοτική Μίσθωση (Εκμισθωτής)	8.343	8.310	4.156
Τόκοι λογαριασμών καταθέσεων	42	44	60
Τόκοι από πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring)	622	284	274
Λουπά	5	5	0
Τόκοι και Συναφή Έσοδα	163.279	143.085	137.302
Τόκοι και Συναφή Έξοδα			
Καταθέσεων Πελατών	-62.417	-41.650	-34.657
Προς Πιστωτικά Ιδρύματα	-9.875	-14.737	-15.650
Ομολογιακών Δανείων	-490	0	0
Λουπά	-1	-3	-3
Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-72.783	-56.391	-50.310
Καθαρά Έσοδα από τόκους	90.496	86.695	86.992

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Οι τόκοι και τα συναφή έσοδα ανήλθαν σε € 137.302 χιλ. το 2017 έναντι € 143.085 χιλ. την προηγούμενη χρήση και € 163.279 το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση της τάξης του 15,9%. Βασικό λόγο της συγκεκριμένης μεταβολής αποτέλεσε η σημαντική μείωση των τόκων και εσόδων από χορηγήσεις και προκαταβολές σε πελάτες (εκτός χρηματοδοτικής μίσθωσης) οι οποίοι από € 125.830 χιλ. το 2015 μειώθηκαν σε € 104.754 χιλ. το 2016 (μεταβολή -16,8%) και σε € 95.411 χιλ. το 2017. Η σωρευτική αυτή μείωση ύψους 24,2% οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μη αποπληρωμή δανείων. Για τη χρήση 2017 η μεταβολή είναι ανάλογη της μεταβολής των υπολοίπων των δανείων, εξαιρουμένης της αποαναγνώρισης των € 1,331 δισ. Οι τόκοι από αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση ανήλθαν σε € 10.042 χιλ. το 2017 έναντι € 2.385 χιλ. το 2016 και € 2.202 χιλ. το 2015. Η σημαντική αύξηση κατά την τελευταία χρήση οφείλεται στην αύξηση των εταιρικών μη εισηγμένων ομολόγων εξωτερικού, η οποία προέκυψε από την απόκτηση ομολόγου ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. στα πλαίσια της μεταβίβασης του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Οι τόκοι και τα συναφή έξοδα διαμορφώθηκαν το 2017 σε € 50.310 χιλ. έναντι € 56.391 χιλ. το 2016 και € 72.783 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση ύψους 30,9%. Η σημαντική αυτή μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των τόκων και συναφών εξόδων καταθέσεων πελατών οι οποίοι σημείωσαν σωρευτική μείωση της τάξης του 44,5%. Πιο αναλυτικά, η μείωση των τόκων καταθέσεων πελατών κατά 16,8% εντός της χρήσης 2017 οφείλεται κυρίως στη μείωση του μέσου υπολοίπου των καταθέσεων κατά € 151 εκατ. εντός του 2017 και την αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων, το οποίο διαμορφώθηκε σε 1,07% για τη χρήση 2017, έναντι 1,14% για το 2016. Αντίστοιχα, η μείωση της του 33,3% εντός του 2016 οφείλεται κυρίως στην αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων, το οποίο διαμορφώθηκε σε 1,14% για τη χρήση 2016, έναντι 1,65% για το 2015, τη μείωση των καταθέσεων κατά € 250 εκατ. εντός του 2016 και της αλλαγής της κατανομής των καταθέσεων με μείωση των προθεσμιακών καταθέσεων. Οι τόκοι προς πιστωτικά ιδρύματα παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά την αντίστοιχη περίοδο εξαιτίας της σημαντικής άντλησης κεφαλαίων από το Ευρωσύστημα μέσω του ELA.

Οι τόκοι Ομολογιακών Δανείων για τη χρήση 2015 αφορούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης Tier II ονομαστικής αξίας € 100 εκατ., που εκδόθηκε από θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο και εξοφλήθηκε στο σύνολό του την 24.03.2015.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net Interest Margin), υπολογιζόμενο ως ο λόγος καθαρών τόκων προς τη μέση τιμή των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 διαμορφώθηκε σε 2,92%, 2,94% και 3,01% αντίστοιχα.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα μέσα υπόλοιπα και το μέσο επιτόκιο των τοκοφόρων στοιχείων Ενεργητικού-Παθητικού (υπολογιζόμενα με βάση τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων κάθε τριμήνου για κάθε περίοδο), καθώς και οι αντίστοιχοι τόκοι (έσοδα και έξοδα) για τις χρήσεις 2015-2017:

Μέσα Υπόλοιπα Και Μέσο Επιτόκιο Των Τοκοφόρων Στοιχείων Ενεργητικού-Παθητικού									
	2015			2016			2017		
	Μέσο υπόλοιπο	Τόκοι	Μέσο επιτόκιο %	Μέσο υπόλοιπο	Τόκοι	Μέσο επιτόκιο %	Μέσο υπόλοιπο	Τόκοι	Μέσο επιτόκιο %
A. Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού									
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	26.589	16	0,1%	14.395	5	0,0%	13.435	1	0,0%
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	16.428	5	0,0%	656	0	0,0%	810	0	0,0%
Χρεόγραφα ⁽¹⁾	75.013	2.862	3,8%	61.376	2.975	4,8%	269.229	10.584	3,9%
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	69.610	947	1,4%	70.645	953	1,3%	71.484	823	1,2%
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ⁽²⁾	3.795.537	159.449	4,2%	3.992.729	139.152	3,5%	3.457.433	125.894	3,6%
Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	-882.189			1.188.258			-919.226		
Σύνολο	3.100.987	163.279	5,3%	2.951.542	143.085	4,8%	2.893.165	137.302	4,7%

Μέσα Υπόλοιπα Και Μέσο Επιτόκιο Των Τοκοφόρων Στοιχείων Ενεργητικού-Παθητικού									
	2015			2016			2017		
	Μέσο υπόλοιπο	Τόκοι	Μέσο επιτόκιο %	Μέσο υπόλοιπο	Τόκοι	Μέσο επιτόκιο %	Μέσο υπόλοιπο	Τόκοι	Μέσο επιτόκιο %
Β. Τοκοφόρα στοιχεία Παθητικού									
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	654.529	9.875	1,5%	967.432	14.737	1,5%	1.037.672	15.650	1,5%
Υποχρεώσεις προς πελάτες ⁽³⁾	2.689.330	62.418	2,3%	1.972.407	41.653	2,1%	1.843.442	34.660	1,9%
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους και λουπές δανειακές υποχρεώσεις	15.851	490	3,1%	0	0	-	0	0	-
Σύνολο	3.359.711	72.783	2,2%	2.939.839	56.391	1,9%	2.881.113	50.310	1,7%
Διαφορά μέσου επιτοκίου μεταξύ τοκοφόρων στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (spread)									
			3,1%			2,9%			3,0%

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσημωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Σημειώσεις:

Η Τράπεζα υπολόγισε τα μέσα υπόλοιπα ως τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων των λογαριασμών κατά το τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Για τον υπολογισμό των ετήσιων μέσων υπολοίπων, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη τα υπόλοιπα 5 περιόδων (τέλους προηγούμενης χρήσης, τέλους τρέχουσας χρήσης και τέλους των ενδιάμεσων τριμήνων περιόδων).

- (1) Τα χρεόγραφα περιλαμβάνουν: (i) ομολογίες και έντοκα γραμμάτια ελληνικού δημοσίου χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, (ii) ομολογίες χαρτοφυλακίου διακρατούμενων έως τη λήξη επενδύσεων, (iii) ομολογίες χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών μέσων διαθεσίμων για πώληση.
- (2) Συμπεριλαμβάνονται τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 στεγαστικά) για τα οποία έχει παύσει ο εκτοκισμός τους.
- (3) Στην κατηγορία «Υποχρεώσεις προς πελάτες» περιλαμβάνονται και τα κονδύλια που αντιστοιχούν σε εισφορές και λουπά συναφή έξοδα εκτός των καθαρών τόκων των καταθέσεων. Αποτέλεσμα αυτού είναι το επιτόκιο των τοκοφόρων στοιχείων της κατηγορίας αυτής να είναι αυξημένο. Εάν δεν προσμετρηθούν τα κονδύλια των εισφορών και των λουπών συναφών εξόδων το μέσο επιτόκιο διαμορφώνεται σε 1,17%, 0,59% και 0,57% για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 αντίστοιχα.

Με βάση τα ανωτέρω, ο υπολογισμός του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου (Net Interest Margin), προκύπτει ως εξής:

Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net interest margin)			
(ποσά σε € 000)*	2015	2016	2017
Μέσο υπόλοιπο τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού	3.100.987	2.951.542	2.893.165
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	163.279	143.085	137.302
Μέσο υπόλοιπο τοκοφόρων στοιχείων παθητικού	3.359.711	2.939.839	2.881.113
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	72.783	56.391	50.310
Καθαρά έσοδα από τόκους	90.496	86.695	86.992
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2,92%	2,94%	3,01%

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσημωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο είναι το πηλίκο των καθαρών εσόδων από τόκους διά του μέσου υπολοίπου των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού.

Οι ακόλουθοι πίνακες αναλύουν τη μεταβολή των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων και των τόκων και εξομοιούμενων εξόδων (καθαρά έσοδα από τόκους), σε αυτή που οφείλεται στη μεταβολή των μέσων υπολοίπων των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και σε αυτή που οφείλεται στη μεταβολή των μέσων επιτοκίων.

Η μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους που οφείλεται στη μεταβολή των μέσων υπολοίπων, έχει υπολογιστεί, πολλαπλασιάζοντας τη μεταβολή των μέσων υπολοίπων κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους με το μέσο επιτόκιο του προηγούμενου έτους.

Η μεταβολή που οφείλεται στη μεταβολή των επιτοκίων, έχει υπολογιστεί, πολλαπλασιάζοντας τη μεταβολή του μέσου επιτοκίου του τρέχοντος έτους με τα μέσα υπόλοιπα του τρέχοντος έτους.

Συνεπώς, η καθαρή μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους έχει κατανομηθεί ανάλογα με τη μεταβολή του όγκου των μέσων υπολοίπων και των μέσων επιτοκίων. Οι μεταβολές έχουν υπολογισθεί με βάση τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων κάθε τριμήνου για κάθε περίοδο.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση των μεταβολών στα έσοδα και έξοδα τόκων μεταξύ των χρήσεων 2016 και 2015:

Ανάλυση Μεταβολής Καθαρών Εσόδων από Τόκους 2016-2015			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	Καθαρή μεταβολή	Μεταβολή λόγω όγκου	Μεταβολή λόγω επιτοκίου
A. Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού			
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	-11	-7	-4
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-5	-5	0
Χρεόγραφα	113	-520	634
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	7	14	-7
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	-20.297	8.284	-28.581
Σύνολο	-20.194	7.765	-27.959
B. Τοκοφόρα στοιχεία Παθητικού			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.863	4.721	142
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-20.765	-16.639	-4.126
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	-490	-490	-
Σύνολο	-16.393	-12.409	-3.984

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Η μείωση στα έσοδα από τόκους των στοιχείων ενεργητικού κατά τη χρήση 2016 σε σχέση με τη χρήση 2015 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από δάνεια κατά € 20.297 χιλ. Η συνολική μεταβολή διαμορφώθηκε σε μείωση ύψους € 20.194 χιλ. και αφορούσε αύξηση κατά € 7.765 χιλ. λόγω μεταβολής όγκου και μείωση κατά € 27.959 χιλ. λόγω επιτοκιακής μεταβολής.

Η μείωση στα έξοδα τόκων για τα στοιχεία παθητικού ανήλθε σε € 16.393 χιλ. κατά τη χρήση 2016 έναντι της χρήσης 2015 και οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των εξόδων τόκων για καταθέσεις πελατών κατά € 20.765 χιλ.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση των μεταβολών στα έσοδα και έξοδα τόκων μεταξύ των χρήσεων 2017 και 2016:

Ανάλυση Μεταβολής Καθαρών Εσόδων από Τόκους 2017-2016			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	Καθαρή μεταβολή	Μεταβολή λόγω όγκου	Μεταβολή λόγω επιτοκίου
A. Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού			
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	-4	0	-4
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	0	0	0
Χρεόγραφα	7.609	10.075	-2.466
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-130	11	-141
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	-13.258	-18.656	5.398
Σύνολο	-5.783	-8.570	2.787
B. Τοκοφόρα στοιχεία Παθητικού			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	913	1.070	-157
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-6.993	-2.723	-4.270
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0
Σύνολο	-6.081	-1.653	-4.427

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Η μείωση στα έσοδα από τόκους των στοιχείων ενεργητικού κατά τη χρήση 2017 σε σχέση με τη χρήση 2016 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από δάνεια κατά € 13.258 χιλ. Αντίθετα, τα καθαρά έσοδα από τόκους από χρεόγραφα αυξήθηκαν κατά € 7.609 χιλ. Η συνολική μεταβολή διαμορφώθηκε σε μείωση ύψους € 5.783 χιλ. και αφορούσε μείωση κατά € 8.570 χιλ. λόγω μεταβολής όγκου και αύξηση κατά € 2.787 χιλ. λόγω μεταβολής επιτοκίου.

Η μείωση στα έξοδα τόκων για τα στοιχεία παθητικού ανήλθε σε € 6.081 χιλ. για τη χρήση 2017 έναντι της χρήσης 2016 και οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των εξόδων τόκων για καταθέσεις πελατών κατά € 6.993 χιλ.

Καθαρά Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Τα ενοποιημένα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε € 10.626 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι € 10.894 χιλ. τη χρήση 2016 και € 16.084 χιλ. τη χρήση 2015 και αναλύονται ως ακολούθως:

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Χορηγήσεις	7.664	4.250	3.386
Πιστωτικές Κάρτες	486	342	366
Θεματοφυλακή	83	74	96
Εισαγωγές-Εξαγωγές	283	292	234
Εγγυητικές Επιστολές	4.415	4.551	4.717
Κίνηση Κεφαλαίων	938	906	743
Πράξεις Συναλλάγματος	37	36	30
Factoring	10	16	0
Τηλεφωνικά-Ταχυδρομικά-swift	7	12	9
Αμοιβαία Κεφάλαια	1.416	1.020	768
Χρεόγραφα	940	825	593
Από χρηματιστηριακές πράξεις	53	7	15
Προμήθειες κίνησης λογαριασμών καταθέσεων	162	173	144
Λοιπές Προμήθειες	2.667	3.606	9.372
Έσοδα Προμηθειών	19.162	16.110	20.475
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Δάνεια	-43	-4	-4
Προμήθειες για αγορά μετοχών	-126	-7	0
Καταβαλλόμενες προμήθειες Visa & Visa International		-2.723	-4.173
Καταβαλλόμενες προμήθειες από μίσθωση τερματικών POS		-700	-1.559
Προμήθειες διαχείρισης χαρτοφυλακίου	-1.091	-109	-141
Προμήθειες ειδικού ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου**	-1.699	-1.576	-3.849
Λοιπά	-119	-97	-122
Έξοδα Προμηθειών	-3.078	-5.216	-9.849
Καθαρά Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.084	10.894	10.626

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

** Αφορά σε προμήθεια που καταβάλλουν όλες οι τράπεζες που υπάγονται στις διατάξεις για την αναβαλλόμενη φορολογία (Ν.4340/2015)

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν σε € 20.475 χιλ. το 2017 έναντι € 16.110 χιλ. την προηγούμενη χρήση και € 19.162 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σωρευτική μείωση της τάξης του 6,8%. Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες χορηγήσεων κινήθηκαν πτωτικά κατά την τριετία και τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 3.386 χιλ. έναντι € 4.250 χιλ. τη χρήση 2016 και € 7.664 χιλ. τη χρήση 2015, εξαιτίας της απουσίας πιστωτικής επέκτασης σε συνδυασμό με τη μεταφορά ενήμερων χορηγήσεων σε καθεστώς οριστικής καθυστέρησης. Τα έσοδα από λοιπές προμήθειες, οι οποίες αφορούν κατά κύριο λόγο προμήθειες της ενδιάμεσης περιόδου που προήλθαν από τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων που μεταβιβάστηκε στον επενδυτή, καθώς και από τις προμήθειες των τερματικών POS, οι οποίες ενισχύθηκαν σημαντικά μετά την επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, αυξήθηκαν σημαντικά και από € 2.667 χιλ. το 2015 ανήλθαν σε € 3.606 χιλ. το 2016 και € 9.372 χιλ. το 2017.

Τα έξοδα από αμοιβές και προμήθειες διαμορφώθηκαν το 2017 σε € 9.849 χιλ. έναντι 5.216 χιλ. το 2016 και € 3.078 χιλ. το 2015 παρουσιάζοντας σημαντική σωρευτική αύξηση. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των προμηθειών προς τη Visa & Visa International καθώς και των καταβαλλόμενων προμηθειών από τη μίσθωση τερματικών POS, οι οποίες για λόγους καλύτερης λογιστικής απεικόνισης αναταξινόμηθηκαν από την κατηγορία «Γενικά λειτουργικά έξοδα» στην κατηγορία «Έξοδα προμηθειών» εντός του εννεάμηνου 2017. Για λόγους συγκρισιμότητας η ίδια αναταξινόμηση αποτυπώθηκε και στα μεγέθη της συγκριτικής περιόδου. Οι προμήθειες διαχείρισης χαρτοφυλακίου ύψους € 1.091 χιλ. κατά τη χρήση 2015 αφορούν σε προμήθειες αμοιβαίου κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (Zaitech Fund I, Zaitech Fund II).

Κέρδη/(ζημιές) από Χρηματοοικονομικές Πράξεις

Τα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις ανήλθαν σε € 1.334 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι € 3.317 χιλ. τη χρήση 2016 και € 1.581 χιλ. τη χρήση 2015. Πιο αναλυτικά:

ΚΕΡΔΗ / (ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Κέρδη Μείον Ζημιές			
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-965	-273	220
Συναλλαγματικές Διαφορές			
- Από πράξεις σε συνάλλαγμα	1.445	882	855
Από πώληση			
- Μετοχών	765	45	0
- Χρεογράφων	394	141	208
- Λοιπών			-9
Από Αποτίμηση			
- Μετοχών	-48	-13	0
- Χρεογράφων	-11	-24	60
Από Visa Inc.		2.559	0
Σύνολο Κερδών / (ζημιών) από χρηματοοικονομικές πράξεις	1.581	3.317	1.334

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η σημαντικά υψηλότερα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις κατά τη χρήση 2016 οφείλονται κατά κύριο λόγο στην επιστροφή κεφαλαίου από τη Visa Inc. Πιο συγκεκριμένα, την 21.06.2016 ολοκληρώθηκε η εξαγορά της Visa Europe από τη Visa Inc. Η σχετική σύμβαση αναφέρει ότι κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η Visa Inc. θα αγοράσει από τα μέλη της Visa Europe τις μετοχές που αυτά κατείχαν λόγω της ιδιότητάς τους ως μέλη. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος αναγνώρισε στα αποτελέσματα από χρηματοοικονομικές πράξεις εντός της χρήσης 2016 ποσό ύψους € 2.558,98 χιλ., το οποίο αντιστοιχεί στο τίμημα που εισέπραξε με μετρητά μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής με τη Visa Inc.

Κέρδη από Πράξεις Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου

Τα κέρδη από πράξεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου διαμορφώθηκαν σε € 155 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι € 606 χιλ. τη χρήση 2016 και ζημιών € 11.104 χιλ. για το 2015. Η ανάλυσή τους παρουσιάζεται στον κατωτέρω πίνακα:

ΚΕΡΔΗ / (ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ			
Κέρδη Μείον Ζημιές			
Από πώληση			
Μετοχών	-1	-456	4
Ομολόγων	-11.811	0	701
Μεριδίων Αμοιβαίων Κεφαλαίων	750	1.062	0
Λοιπά	-43	0	0
Κέρδη / (ζημιές) από Πράξεις χαρτοφυλακίου διαθεσίμων για πώληση	-11.104	606	705
Ζημιές από απομείωση αξίας μετοχών Χαρτοφυλακίου Διαθεσίμων για πώληση			-550
Κέρδη / (ζημιές) από πράξεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου	-11.104	606	155

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η ζημιά από απομείωση αξίας μετοχών χαρτοφυλακίου διαθεσίμων για πώληση ύψους € 550 χιλ. η οποία σημειώθηκε τη χρήση 2017 αφορά μετοχές μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιρειών, τις οποίες η Τράπεζα αξιολόγησε και θεώρησε ότι η προκύπτουσα ζημιά είναι μόνιμη.

Η ζημιά από πώληση ομολόγων ύψους € 11.811 χιλ. κατά τη χρήση 2015 αφορά μεταφορά ποσού από το αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση στα αποτελέσματα χρήσης, το οποίο προέκυψε κατά την ανταλλαγή ομολόγων εκδόσεως τραπεζών που έλαβε χώρα στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων το Νοέμβριο του 2015.

Κέρδος από μεταβίβαση χαρτοφυλακίου μέσω τιτλοποίησης

Στο εν λόγω κονδύλι περιλαμβάνεται το κέρδος που προέκυψε από την πώληση του Junior ομολόγου ποσού € 806 εκατ. και του 80% των μετοχών της εταιρείας «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις». Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε ενότητα 3.22 «Σημαντικές Συμβάσεις» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Λοιπά Έσοδα/Έξοδα

Τα λοιπά έσοδα/έξοδα ανήλθαν σε έξοδα ύψους € 2.478 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι εσόδων € 2.715 χιλ. τη χρήση 2016 και € 20.539 χιλ. τη χρήση 2015. Η ανάλυση τους παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Επιδικασθείσες δικαστικές δαπάνες	13.959	135	28
Επιδότησεις εκπαιδευτικών	53	31	47
Είσπραξη αποσβεσμένων απαιτήσεων	9	12	213
Ενοίκια περιουσιακών στοιχείων (και από πλειστηριασμό)	354	192	179
Είσπραξη τελών επικοινωνίας	83	91	64
Εύλογη αξία επενδυτικών και ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων	5.163	-2.058	-2.553
Έσοδα από μερίσματα	117	60	24
Αναλογιστικά κέρδη από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-943	-233	-1.685
Λοιπά	1.743	4.484	1.207
Λοιπά έσοδα	20.539	2.715	-2.478

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Το αποτέλεσμα από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία των επενδυτικών και ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων της Τράπεζας διαμορφώθηκε σε ζημία ύψους € 2.553 χιλ. το 2017 και € 2.058 χιλ. το 2016 έναντι κέρδους € 5.163 χιλ. το 2015. Η Τράπεζα ακολουθώντας τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει πραγματοποιεί επανεκτίμηση της αξίας των επενδυτικών και ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων της κυριότητάς της, η οποία διενεργείται από ανεξάρτητους εκτιμητές.

Οι αυξημένες αναλογιστικές ζημίες από προγράμματα καθορισμένων παροχών, κατά τη χρήση 2017, οφείλονται σε αναπροσαρμογή των παραδοχών που λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της αντίστοιχης υποχρέωσης.

Τα έσοδα που εμφανίζονται στη γραμμή «Λοιπά» στη χρήση 2016 οφείλονται κατά ποσό € 3,2 εκατ. στην αναστροφή σχηματισθείσας πρόβλεψης από μη είσπραξη απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τα έσοδα από μερίσματα προέρχονται κατά κύριο λόγο από συμμετοχή σε θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας.

Τα αυξημένα λοιπά έσοδα κατά τη χρήση 2015 οφείλονται στο γεγονός ότι η Τράπεζα κατά το β' τρίμηνο της χρήσης μετέφερε στην κατηγορία εσόδων «Επιδικασθείσες δικαστικές δαπάνες» συσσωρευμένα έξοδα προηγούμενων περιόδων ύψους € 13,7 εκατ. περίπου τα οποία εμφανίζονταν αφαιρετικά του υπολοίπου της κατηγορίας «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών», η οποία είχε ήδη χρεωθεί με τα έξοδα αυτά. Με την μεταφορά αυτή εμφανίζεται το πραγματικό υπόλοιπο των απαιτήσεων της Τράπεζας. Το σύνολο του πιο πάνω ποσού που μεταφέρθηκε στα έσοδα στη συνέχεια - μέσω του σχηματισμού αντίστοιχης πρόβλεψης- απομείωσε το υπόλοιπο του λογαριασμού «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».

Ζημία απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται η ανάλυση της ζημίας απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017:

ΖΗΜΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Απομείωση Δανείων	-628.000	-40.000	-73.500
Προβλέψεις για επισφαλείς χορηγήσεις	-628.000	-40.000	-73.500
Απομείωση χρεογράφων χαρτοφυλακίου Διαθέσιμων προς πώληση	-1.006	-96	0
Προβλέψεις για λοιπούς πιστωτικούς κινδύνους	-1.006	-96	0
Σύνολο	-629.006	-40.096	-73.500

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Απομείωση Δανείων

Με βάση τα αποτελέσματα της άσκησης που διενεργήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος, τα οποία ανακοινώθηκαν το Φεβρουάριο του 2014, η Τράπεζα, έως το 2016 θα έπρεπε να έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους € 888 εκατ. (συμπεριλαμβανομένων και των διαγραφών) για την κάλυψη των δανείων σε καθυστέρηση.

Για τη χρήση 2015, οι προβλέψεις ανήλθαν σε € 628.000 χιλ. εκ των οποίων € 96.320 χιλ. για δάνεια προς ιδιώτες και € 531.680 χιλ. για επιχειρηματικά δάνεια. Τα αποτελέσματα της χρήσης 2015 επιβαρύνθηκαν με μεγάλο ύψος προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις εξαιτίας της Άσκησης Ελέγχου της Ποιότητας Στοιχείων του Ενεργητικού («Asset Quality Review») και των ασκήσεων προσωμείωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») που πραγματοποιήθηκαν στον Όμιλο από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Για τη χρήση 2016, οι προβλέψεις απομείωσης δανείων ανήλθαν σε € 40.000 χιλ. Ποσό € 6.521 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και ποσό € 33.479 χιλ. προβλέψεις επιχειρηματικών δανείων.

Για τη χρήση 2017, οι προβλέψεις ανήλθαν σε € 73.500 χιλ., εκ των οποίων ποσό € 19.474 χιλ. αφορούσε δάνεια προς ιδιώτες και ποσό € 54.026 χιλ. προβλέψεις επιχειρηματικών δανείων. Η αύξηση, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται στην αξιολόγηση του δανειακού χαρτοφυλακίου κατά την τρέχουσα χρήση.

Οι ως άνω προβλέψεις αποτελούν συνέπεια της οικονομικής δυσπραγίας της ελληνικής οικονομίας.

Ο δείκτης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών σε σχέση με το σύνολο των χορηγήσεων διαμορφώθηκε σε 43,1% την 31.12.2015, 46,6% την 31.12.2016 και 30,2% την 31.12.2017.

Οι διαγραφές δανείων για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 ανήλθαν σε € 4.115 χιλ., € 2.530 χιλ. και € 807.295 χιλ. αντίστοιχα. Στις διαγραφές του 2017 περιλαμβάνεται διαγραφή προβλέψεων λόγω τιτλοποίησης ύψους € 806.200 χιλ.

Οι σωρευτικές προβλέψεις κατά την 31.12.2015 καλύπτουν σε ποσοστό 69,1% το συνολικό ύψος των δανείων και χορηγήσεων σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών, ενώ κατά την 31.12.2016 καλύπτουν σε ποσοστό 65,0% το συνολικό ύψος των δανείων και χορηγήσεων σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών. Αντίστοιχα, κατά την 31.12.2017, το ποσοστό κάλυψης ανήλθε σε 58,9%.

Σε ό,τι αφορά το ποσοστό κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από προβλέψεις, αυτό ανερχόταν σε 58,5% κατά την 31.12.2015, σε 57,2% κατά την 31.12.2016 και σε 54,2% κατά την 31.12.2017.

Για μεγαλύτερη ανάλυση, βλέπε ενότητα 3.20.1.4 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης των χρήσεων 2015 - 2017» και πιο συγκεκριμένα την υποενότητα «Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες (μετά από προβλέψεις).

Απομείωση χρεογράφων χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση

Κατά τη χρήση που έληξε την 31.12.2015, ο Όμιλος διενήργησε πρόβλεψη απομείωσης της αξίας κτήσης για τα χρεόγραφα που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση συνολικού ύψους € 1.006 χιλ. η οποία κατά ποσό € 985 χιλ. αφορούσε απομείωση Α/Κ εσωτερικού και κατά ποσό € 21 χιλ. απομείωση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.

Για τη χρήση 2016, η πρόβλεψη ανήλθε σε € 96 χιλ. και αφορούσε κατά ποσό € 87 χιλ. απομείωση Α/Κ εσωτερικού και κατά ποσό € 9 χιλ. απομείωση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.

Για τη χρήση 2017, δεν έγινε πρόβλεψη απομείωσης.

Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού

Ο λογαριασμός «Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού» για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 αναλύεται κατωτέρω:

ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Μισθοδοσία και Ημερομίσθια	-34.761	-40.839	-28.445
Υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (προγράμματα καθορισμένων εισφορών)	-8.520	-9.062	-7.462
Λοιπές Επιβαρύνσεις	-1.343	-1.250	-1.805
Λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	-1.522	-2.113	-843
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-46.146	-53.264	-38.554

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο μέσος αριθμός υπαλλήλων του Ομίλου κατά την χρήση 2017 ανήλθε σε 791 έναντι 842 τη χρήση 2016 και 897 τη χρήση 2015.

Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού της χρήσης 2016 αυξήθηκαν κατά ποσοστό 15,4% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εξαιτίας της επιβάρυνσης από το κόστος της εθελουσίας εξόδου ύψους € 4,7 εκατ. καθώς και της επιβάρυνσης από τις αποχωρήσεις στελεχών των εταιρειών του Ομίλου ύψους € 785 χιλ. περίπου.

Αντίθετα, τη χρήση 2017, σημείωσαν μείωση ύψους 27,6% σε σχέση με το 2016 εξαιτίας του προγράμματος εθελουσίας εξόδου που έλαβε χώρα τη χρήση 2016. Αν αφαιρεθεί το μη επαναλαμβανόμενο κόστος εθελουσίας εξόδου ύψους € 4,75 εκατ., η μείωση ήταν της τάξης του 20,6%.

Γενικά Λειτουργικά Έξοδα

Ο λογαριασμός «Γενικά Λειτουργικά Έξοδα» για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017 αντίστοιχα αναλύεται ως κάτωθι:

ΓΕΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Αμοιβές Τρίτων	-10.539	-8.403	-8.926
Έξοδα Προβολής και Διαφήμισης	-1.141	-550	-292
Τηλεπικοινωνίες	-2.039	-1.968	-2.006
Ασφάλιστρα	-2.041	-1.620	-1.194
Επισκευές και Συντηρήσεις	-1.419	-1.485	-2.122
Μεταφορικά	-507	-519	-654
Έντυπα και γραφική ύλη	-334	-242	-248
Υπηρεσίες Κοινής ωφέλειας	-1.326	-1.293	-1.151
Ενοίκια	-5.851	-6.087	-5.589
Συνδρομές - Εισφορές	-426	-404	-453
Έξοδα δικαστικών και εξώδικων ενεργειών	-217	-2	-58
Έξοδα visa	-2.095	0	0
Πρόβλεψη για απομείωση λοιπών στοιχείων του ενεργητικού ⁽¹⁾	-6.630	-12.421	-14.925
Δωρεές - επιχορηγήσεις	-464	-464	-251
Έξοδα συστημάτων Τειρεσίας	-552	-665	-780
Έξοδα συνεργειών καθαριότητας	-659	-650	-613
Έξοδα φύλαξης χώρων	-557	-604	-759
Μη ενσωματωμένοι φόροι	-1.203	-2.245	-1.822
Έξοδα διαφόρων τρίτων	-1.789	-1.392	-1.723
Δαπάνες προσέλευσης πελατείας	-2.629	-2.533	0
Προμήθεια για το ποσό της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης		0	-539
Λοιπά	-1.445	-1.249	-1.873
Γενικά λειτουργικά έξοδα ⁽¹⁾	-43.863	-44.795	-45.976

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

(1) Στον παραπάνω πίνακα εμφανίζονται τα Γενικά Λειτουργικά Έξοδα αφαιρουμένων προβλέψεων και απομειώσεων λοιπών στοιχείων ενεργητικού. Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων τα Γενικά Λειτουργικά Έξοδα εμφανίζονται προ προβλέψεων και απομειώσεων λοιπών στοιχείων ενεργητικού.

Τα γενικά λειτουργικά έξοδα μετά την αφαίρεση των προβλέψεων για λοιπούς κινδύνους εκμετάλλευσης για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 31.051 χιλ. έναντι € 32.374 χιλ. το 2016 και 37.233 το 2015, εμφανίζοντας σωρευτική μείωση ύψους 16,6%.

Τη χρήση 2017 το κονδύλι των λειτουργικών εξόδων έχει επιβαρυνθεί με ποσό € 539 χιλ. περίπου που αφορά στην ετήσια προμήθεια για το ποσό της εγγυημένης, από το Ελληνικό Δημόσιο, αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.4472/2017.

Η μεταβολή των προβλέψεων για γενικούς κινδύνους εκμετάλλευσης οφείλεται κατά κύριο λόγο στην απομείωση κατά € 6 εκατ. της απαίτησης που έχει η Τράπεζα από την περιουσία του πρώην ασφαλιστικού προγράμματος των υπαλλήλων και των συνταξιούχων υπαλλήλων της Τράπεζας (ΛΑΚ Ι), το οποίο σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο και τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις έχει ενταχθεί στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας. Η απαίτηση έχει προκύψει από την εξόφληση του συνόλου της υποχρέωσης της Τράπεζας προς τον ασφαλιστικό φορέα (ΕΤΑΤ), όπως αυτό είχε προκύψει από ειδική οικονομική μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών. Η εξόφληση του συνόλου της υποχρέωσης προς τον ασφαλιστικό φορέα επέφερε την απαίτηση από την ήδη σχηματισθείσα περιουσία του προγράμματος (ΛΑΚ Ι) η οποία ήταν κατατεθειμένη στην Εθνική ΑΕΕΓΑ. Η σχετική πρόβλεψη έχει προκύψει από τη μείωση της εύλογης αξίας του μέρους της περιουσίας που αφορά σε κινητές αξίες - μετοχικούς τίτλους το οποίο βάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης.

Η πρόβλεψη για απομείωση λοιπών στοιχείων του ενεργητικού διαμορφώθηκε σε ποσό € 14.925 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι ποσού € 12.421 χιλ. τη χρήση 2016 και € 6.630 χιλ. τη χρήση 2015 και αφορά σε προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους εκμετάλλευσης. Αναφορικά με τη χρήση 2016, οι εν λόγω προβλέψεις αυξήθηκαν συγκριτικά με το 2015 κυρίως λόγω της απομείωσης € 6 εκατ. της απαίτησης που έχει η Τράπεζα από την περιουσία του πρώην ασφαλιστικού προγράμματος των υπαλλήλων και των συνταξιούχων της Τράπεζας (ΛΑΚ Ι). Όσον αφορά στη χρήση 2017, η μεταβολή αφορά κυρίως σε σχηματισθείσες προβλέψεις σχετικές με φορολογικές υποθέσεις της Τράπεζας (βλέπε και ενότητα 3.3 «Φορολογικός Έλεγχος» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες

Τα αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες διαμορφώθηκαν σε ζημία ποσού € 953 χιλ. τη χρήση 2017 έναντι ζημίας € 2.198 χιλ. τη χρήση 2016 και κέρδους € 2.300 χιλ. τη χρήση 2015. Τα εν λόγω αποτελέσματα αφορούν σε κέρδη/ζημίες αποτίμησης συμμετοχών του Ομίλου και κυρίως από τη συμμετοχή του Αμοιβαίου Κεφαλαίου

Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I, του οποίου οι συμμετοχές αποτιμώνται στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εταιρειών Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (EVCA Guidelines).

Αποσβέσεις

Η κατανομή των αποσβέσεων για τις οικονομικές χρήσεις 2015, 2016 και 2017 παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

(ποσά σε € 000)*	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ		
	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Απόσβεση (Ενώματα Πάγια)	-2.753	-2.827	-2.232
Απόσβεση (Άυλα Πάγια)	-2.809	-3.378	-4.279
Αποσβέσεις	-5.563	-6.205	-6.511

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Οι αποσβέσεις της χρήσης 2017 ανήλθαν σε € 6.511 χιλ., έναντι € 6.205 χιλ. το 2016 αυξημένες κατά 4,9% εξαιτίας κυρίως των αυξημένων (κατά 26,7%) αποσβέσεων άυλων παγίων.

Το σύνολο των αποσβέσεων της χρήσης 2016 ήταν αυξημένο κατά 11,5% έναντι των αποσβέσεων της χρήσης 2015 εξαιτίας κυρίως των αποσβέσεων άυλων παγίων επίσης.

Κέρδη / Ζημίες προ φόρου εισοδήματος

Η εταιρεία εμφάνισε κέρδη προ φόρων για τη χρήση 2017 ύψους € 1.134 χιλ. έναντι ζημιών ύψους € 42.331 χιλ. το 2016. Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στα κέρδη από πράξεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου τα οποία ανήλθαν σε € 70.155 χιλ. το 2017 έναντι € 606 χιλ. το 2016.

Η ζημία προ φόρων για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 42.331 χιλ. έναντι ζημιών € 604.684 για τη χρήση 2015 παρουσιάζοντας σημαντική μείωση, η οποία οφείλεται κυρίως στη μεγάλη μείωση των ζημιών απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων οι οποίες από € 629.006 χιλ. διαμορφώθηκαν σε € 40.096 χιλ.

Φόρος Χρήσης

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται η ανάλυση των φόρων του Ομίλου για τις χρήσεις 2015-2017:

(ποσά σε € 000)*	ΦΟΡΟΙ		
	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Φόρος εισοδήματος (τρέχουσας χρήσης)	3.595	-1.398	-120
Αναβαλλόμενος Φόρος	254.264	-6.100	-584
Σύνολο	257.859	-7.498	-704

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η συμφωνία μεταξύ του φόρου που προκύπτει βάσει του φορολογικού συντελεστή που ισχύει και του εξόδου φόρου που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης συνοψίζεται ως εξής για τις εξεταζόμενες χρήσεις:

(ποσά σε € 000)*	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΦΟΡΟΥ		
	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	-604.684	-42.331	1.134
Φορολογικός συντελεστής	29,0%	29,0%	29,00%
Φόρος	175.358	12.276	-329
Από έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	-1.450	-1.361	-1.450
Έξοδα μη καταχωρημένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	6.474	0	0
Λοιπές προσαρμογές	681	-3.408	2.544
Πρόβλεψη για γενικούς φορολογικούς κινδύνους	4.000	0	0
Καθαρή αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου προηγούμενων χρήσεων	57.269	0	0
Όφελος (επιβάρυνση) από μεταβολή φορολογικού συντελεστή	15.528	0	0
Διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης	0	-13.868	-1.469
Παρακρατούμενοι και μη συμψηφιζόμενοι φόροι	0	-1.136	0
Σύνολο	257.859	-7.498	-704

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ			
(ποσά σε € 000)*	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Όφελος / (επιβάρυνση) από μεταβολή φορολογικού συντελεστή	15.528	0	0
Προβλέψεις απομείωσης αξίας χορηγήσεων	223.510	0	0
Προσαρμογή χρεωστικής διαφοράς Ν. 4046/2012	-1.787	-1.500	-11.690
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και λουπές προσωρινές διαφορές	17.014	9.268	-1.410
Διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης	0	-13.868	13.985
Αποτέλεσμα από Αναβαλλόμενους φόρους	254.264	-6.100	-1.469

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Αναφορικά με τη «Διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης» η Τράπεζα εμπίπτει στις διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει εκ των οποίων προκύπτει ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης, το οποίο πρέπει να επιστραφεί από το Ελληνικό Δημόσιο και αντί αυτού η Τράπεζα δύναται να σχηματίσει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γ.Σ. των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις ανωτέρω διατάξεις και η Γ.Σ στη σύγκλιση της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2017.

Περισσότερα σχετικά αναφέρονται στην ενότητα 3.3 «Φορολογικός Έλεγχος» του Ενημερωτικού Δελτίου.

Κέρδη / Ζημιές μετά φόρων αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας

Τα καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων που αναλογούν στους μετόχους τις Τράπεζας ανήλθαν σε κέρδη ύψους € 430 χιλ. για τη χρήση 2017 και ζημιές ύψους € 49.656 χιλ. και € 346.826 χιλ. για τις χρήσεις 2016 και 2015 αντίστοιχα.

Κατά τη χρήση 2017, στα στοιχεία ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων του Ομίλου, λογίστηκαν τα κατωτέρω έσοδα/έξοδα από το Ελληνικό Δημόσιο.

Έσοδα / Έξοδα από το Ελληνικό Δημόσιο	
(ποσά σε € 000)*	31.12.2017
Τόκοι δανείων προς το Δημόσιο	1.272
Τόκοι Ο.Ε.Δ. εμπορικού χαρτοφυλακίου	49
Τόκοι Ε.Γ.Ε.Δ. εμπορικού χαρτοφυλακίου	15
Τόκοι Ο.Ε.Δ. χαρτοφυλακίου Δ.Π.Π. επενδύσεων	1.804
Τόκοι Ο.Ε.Δ. διακρατούμενων έως τη λήξη επενδύσεων	439
Εισφορά υπέρ ΤΕΚΕ	-2.946
Εισφορά του Ν. 128/75	-11.989
Τόκοι καταθέσεων Ελληνικού Δημοσίου	-5.700
Καταβαλλόμενες προμήθειες ειδικών ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	-3.849

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή

3.20.1.3 Ανάλυση ανά λειτουργικό τομέα

Η λειτουργία του Ομίλου συνίσταται στους ακόλουθους τρεις στρατηγικούς λειτουργικούς τομείς οι οποίοι καταλαμβάνουν το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου και παράλληλα εξυπηρετούν την πληροφόρηση των οργάνων διοίκησής της για τη σωστή λήψη αποφάσεων:

α) Λιανική Τραπεζική

β) Επιχειρηματική Τραπεζική

γ) Διαχείριση Διαθεσίμων - Treasury

Τα λοιπά έσοδα στα οποία περιλαμβάνονται διαχείριση ακίνητης περιουσίας όπως επίσης και δάνεια προς το προσωπικό, τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης κ.λπ., έχουν κατανεμηθεί αναλογικά στους παραπάνω τρεις τομείς.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά αναφέρονται στην ενότητα 3.9 «Κατανομή εσόδων» του Ενημερωτικού Δελτίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα καθαρά έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017. Η πλήρης ανάπτυξη των αποτελεσμάτων ανά τομέα δραστηριότητας παρατίθεται στην ενότητα 3.9 «Κατανομή εσόδων» του Ενημερωτικού Δελτίου.

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ			
(ποσά σε € 000)*	2015	2016	2017
Λιανική τραπεζική	18.198	6.927	16.264
Επιχειρηματική τραπεζική	107.021	90.756	138.938
Διαχείριση διαθεσίμων/Treasury	-7.624	6.544	11.428
Σύνολο καθαρών εσόδων	117.595	104.227	166.629

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες, τα αποτελέσματα προ φόρου εισοδήματος και τα λοιπά στοιχεία του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας για τις χρήσεις 2015, 2016 και 2017:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ			
(ποσά σε € 000)*	Λιανική τραπεζική	Επιχειρηματική τραπεζική	Διαχείριση διαθεσίμων/Treasury
2015			
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	457	1.783	60
Αποτέλεσμα προ φόρου εισοδήματος	-96.571	-497.130	-10.983
Προβλέψεις για απομείωση δανείων	-96.313	-531.687	0
Ζημία από πρόβλεψη απομείωσης χρεογράφων	0	0	-1.006
Αποσβέσεις	-1.093	-4.327	-143
2016			
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	-424	-1.727	-47
Αποτέλεσμα προ φόρου εισοδήματος	-18.187	-28.291	4.147
Προβλέψεις για απομείωση δανείων	-6.521	-33.479	0
Ζημία από πρόβλεψη απομείωσης χρεογράφων	0	0	-96
Αποσβέσεις	-1.181	-4.893	-131
2017			
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	-171	-582	-200
Αποτέλεσμα προ φόρου εισοδήματος	-20.091	28.784	-7.558
Προβλέψεις για απομείωση δανείων	-19.474	-54.026	0
Ζημία από πρόβλεψη απομείωσης χρεογράφων	0	0	0
Αποσβέσεις	-1.160	-3.996	-1.355

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας κατά την 31.12. των χρήσεων 2015, 2016 και 2017:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Λιανική τραπεζική	710.276	682.846	530.790
Επιχειρηματική τραπεζική	2.785.407	2.788.728	1.817.778
Διαχείριση διαθεσίμων/Treasury	173.572	139.509	1.211.802
Σύνολο	3.669.256	3.611.083	3.560.371

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται το σύνολο των υποχρεώσεων του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας κατά την 31.12. των χρήσεων 2015, 2016 και 2017:

ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Λιανική τραπεζική	1.904.740	1.801.875	1.762.907
Επιχειρηματική τραπεζική	1.084.306	1.175.068	1.164.637
Διαχείριση διαθεσίμων/Treasury	0	236	122
Σύνολο	2.989.046	2.977.178	2.927.667

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

3.20.1.4 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης των χρήσεων 2015 - 2017

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ενοποιημένα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου της 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	49.559	43.362	38.473
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	357	84	190
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	6.566	2.613	3.536
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.757.428	2.776.959	2.192.074
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα για πώληση	63.303	50.737	573.147
Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις	10.162	10.115	9.899
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	15.063	9.907	6.757
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	30.135	28.595	28.716
Επενδύσεις σε ακίνητα	58.190	56.369	58.047
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	37.290	43.515	46.668
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	389.466	377.243	376.402
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	242.154	200.773	223.764
Σύνολο ενεργητικού	3.669.256	3.605.149	3.560.371
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.768	1.025.342	943.451
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.142.503	1.892.750	1.924.131
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	0	236	122
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	10.687	6.606	14.269
Λοιπές προβλέψεις	20.745	28.298	27.457
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	4.718	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	26.625	18.011	18.236
Σύνολο υποχρεώσεων	2.989.046	2.971.243	2.927.667
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	701.806	701.806	701.806
Μετοχικό κεφάλαιο (προνομιούχες μετοχές)	100.200	100.200	100.200
Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο	0	0	0
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	0	0	0
Αποθεματικά	242.218	246.052	246.609
Σωρευμένες ζημιές	-365.447	-415.414	-415.910
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής	678.777	632.644	632.705
Δικαιώματα μειοψηφίας	1.433	1.261	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	680.210	633.905	632.705
Σύνολο Υποχρεώσεων και Ιδίων Κεφαλαίων	3.669.256	3.605.149	3.560.371

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

Την 31.12.2017, ο λογαριασμός «Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα» διαμορφώθηκε σε € 38.473 χιλ. έναντι € 43.362 χιλ. την 31.12.2016 και € 49.559 χιλ. την 31.12.2015. Συγκεκριμένα, η ανάλυση του εν λόγω λογαριασμού παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Ταμείο	23.711	24.402	20.530
Επιταγές εισπρακτέες	21.894	6.954	4.678
Διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	3.954	12.005	13.265
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	49.559	43.362	38.473

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο εν λόγω λογαριασμός παρουσίασε μείωση της τάξης του 11,3% κατά την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 και μείωση της τάξεως του 12,5% κατά την 31.12.2016 σε σχέση με την 31.12.2015. Η μεταβολή αυτή την 31.12.2017 οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των επιταγών εισπρακτέων. Επιπλέον, τα διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα την 31.12.2017 ανήλθαν σε € 13.265 χιλ., σε € 12.005 χιλ. την 31.12.2016 και σε € 3.954 χιλ. την 31.12.2015. Το υπόλοιπο των διαθεσίμων στη Κεντρική Τράπεζα μειώθηκε κατά τη χρήση του 2015 λόγω της αποπληρωμής ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης Tier II καθώς και της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό μέσω του συστήματος Target.

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν χρηματικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου με ημερομηνία λήξης μικρότερη των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησης. Σημειώνεται ότι οι άτοκες δεσμευμένες και υποχρεωτικές καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων που υποχρεούται να διατηρεί η Τράπεζα. Τα διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, μπορούν να αποσυρθούν ανά πάσα στιγμή, εφόσον διατηρείται το ελάχιστο μηνιαίο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων.

Για τη σύνταξη της Κατάστασης ταμειακών ροών, ο Όμιλος θεωρεί ως χρηματικά διαθέσιμα τα παρακάτω:

TAMEIO ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	49.559	43.362	38.473
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	59.141	48.241	41.170

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Την 31.12.2017, ο λογαριασμός «Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» διαμορφώθηκε σε € 2.698 χιλ. έναντι € 4.879 χιλ. την 31.12.2016 και € 9.581 χιλ. την 31.12.2015. Η ανάλυση του εν λόγω λογαριασμού παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Πιστωτικά ιδρύματα Εσωτερικού	646	934	296
Πιστωτικά ιδρύματα Εξωτερικού	8.908	3.937	2.394
Καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα	9.555	4.871	2.690
Πιστωτικά ιδρύματα Εσωτερικού	0	0	0
Πιστωτικά ιδρύματα Εξωτερικού	0	0	0
Καταθέσεις προθεσμίας διατραπεζικής	0	0	0
Λοιπές απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα	26	8	8
Λοιπές απαιτήσεις	26	8	8
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	9.581	4.879	2.698

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Το μεγαλύτερο ποσό των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων του Ομίλου αφορά καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα.

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρείται μείωση του εν λόγω λογαριασμού κατά την 31.12.2017 κατά € 2.181 χιλ. (44,7%) σε σχέση με την 31.12.2016, καθώς και μείωση την 31.12.2016 έναντι της 31.12.2015, κατά € 4.702 χιλ. (49,1%).

Η μείωση αυτή στη τριετία οφείλεται κυρίως στη μείωση και μηδένιση το 2015 και 2016 των καταθέσεων προθεσμίας διατραπεζικής στο πλαίσιο της εξομάλυνσης της παροχής ρευστότητας από την ΕΚΤ προς το εγχώριο τραπεζικό σύστημα με αποτέλεσμα την μείωση της ανάγκης άντλησης ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την απόσυρση μέρους των τοποθετήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε προθεσμιακές καταθέσεις.

Επίσης, οι καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα παρουσίασαν μείωση την 31.12.2017 της τάξεως του 44,8% καθώς και μείωση την 31.12.2016 της τάξεως του 49,0% περίπου σε σχέση με την 31.12.2015 για λόγους ρευστότητας πέραν εκείνης που αντλήθηκε από την ΕΚΤ.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Οι εν λόγω επενδύσεις αφορούν σε βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις για εμπορικούς σκοπούς οι οποίες αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους κατά την τελευταία ημερομηνία της εκάστοτε οικονομικής χρήσης, ενώ οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους επηρεάζουν τα αποτελέσματα χρήσεως της αντίστοιχης χρήσης.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου κατά την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 απεικονίζεται ως εξής:

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κρατικά Ομόλογα - Εσωτερικού	1.275	1.378	1.105
Μετοχές εισηγμένες - Εσωτερικού	1.158	103	0
Μετοχές εισηγμένες - Εξωτερικού	170	0	0
Έντοκα Γραμμάτια - Εσωτερικού	3.963	1.132	2.431
Αξιόγραφα εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων κατά την αρχική καταχώρηση	6.566	2.613	3.536

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο λογαριασμός Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο) παρουσίασε μείωση από € 6.566 χιλ, την 31.12.2015 σε € 2.613 χιλ, την 31.12.2016 και αύξηση σε € 3.536 χιλ, την 31.12.2017 καθώς αυξήθηκαν τα έντοκα γραμμάτια εσωτερικού σε σχέση με την 31.12.2016.

Εντός της χρήσης του 2017 ο Όμιλος προέβη σε αγορές εντόκων γραμματίων ύψους € 21,6 εκατ., σε πωλήσεις εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου εύλογης αξίας € 16 εκατ., ενώ έντοκα γραμμάτια εύλογης αξίας € 4,5 εκατ. έληξαν εντός της ίδιας περιόδου. Κατά την ίδια περίοδο πραγματοποιήθηκαν αγορές € 8,5 εκατ. ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και αντίστοιχα πωλήσεις αξίας € 9 εκατ.

Εντός της χρήσης 2016 η Τράπεζα προέβη σε πωλήσεις εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου εύλογης αξίας € 13,7 εκατ., ενώ οι λήξεις εντόκων γραμματίων για την εν λόγω χρήση ανήλθαν στο ποσό των € 8,1 εκατ. Αντίστοιχα οι αγορές εντόκων γραμματίων κατά τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 18,9 εκατ.

Εντός της χρήσης 2015 η Τράπεζα προέβη σε πωλήσεις εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου εύλογης αξίας € 7,4 εκατ., ενώ οι λήξεις εντόκων γραμματίων για την εν λόγω χρήση ανήλθαν στο ποσό των € 42,4 εκατ. Αντίστοιχα οι αγορές εντόκων γραμματίων κατά τη χρήση 2015 ανήλθαν σε € 13 εκατ.

Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα

Την 31.12.2017, ο εν λόγω λογαριασμός διαμορφώθηκε σε € 190 χιλ, έναντι € 84 χιλ, την 31.12.2016 και € 357 χιλ, την 31.12.2015. Συγκεκριμένα, η ανάλυση του εν λόγω λογαριασμού παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ			
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ		ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
(ποσά σε € 000)*	Όνομαστική Αξία	Εύλογη Αξία Κέρδη	Εύλογη Αξία Ζημία
31.12.2015			
Swaps	38.739	204	0
Forwards	1.087	1	0
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ	38.042	152	0
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα για εμπορικούς σκοπούς	77.868	357	0
31.12.2016			
Swaps	38.745	0	-236
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ	38.042	84	0
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα για εμπορικούς σκοπούς	76.787	84	-236
31.12.2017			
Swaps	69.214	0	-122
Forwards	398	0	0
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ	38.042	190	0
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα για εμπορικούς σκοπούς	107.654	190	-122

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Όλα τα παράγωγα που δεν καταχωρούνται ως αντισταθμιζόμενα μέσα θεωρούνται ότι αποκτήθηκαν για εμπορικούς σκοπούς. Αρχικά τα παράγωγα καταχωρούνται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην εύλογη αξία τους (η οποία

συμπίπτει με το κόστος της συναλλαγής), την ημέρα σύναψης του συμβολαίου των παραγώγων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, η οποία λαμβάνεται από τιμές χρηματιστηριακών αγορών ή υπολογίζεται βάσει τεχνικών αποτίμησης, όπως αναλύσεις προεξοφλημένων ταμειακών ροών και μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Τα παράγωγα απεικονίζονται ως στοιχεία ενεργητικού όταν η εκτιμημένη εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εκτιμημένη εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύεται ο Όμιλος δεν είναι εισηγμένα σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα των χρήσεων που έληξαν την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 περιλαμβάνεται και ποσό ύψους € 38 εκατ. σε ονομαστική αξία το οποίο αναφέρεται σε αποσπώμενους τίτλους συνδεδεμένους με το ΑΕΠ οι οποίοι έχουν δοθεί στην Τράπεζα στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων ελληνικού δημοσίου PSI.

Δάνεια και Προκαταβολές σε Πελάτες (μετά από προβλέψεις)

Κατά την 31.12.2017 ο λογαριασμός «Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)» διαμορφώθηκε σε € 2.192.074 χιλ. έναντι € 2.776.959 χιλ. την 31.12.2016 και € 2.757.428 χιλ. την 31.12.2015. Συγκεκριμένα, η ανάλυση του εν λόγω λογαριασμού παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΣΕ ΠΕΛΑΤΕΣ (μετά από προβλέψεις)			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Πιστωτικές Κάρτες	60.257	62.551	32.853
Καταναλωτικά	230.664	228.422	138.098
Στεγαστικά	500.298	484.864	431.888
Λοιπά	10.274	10.165	4.726
Για ιδιωτικούς σκοπούς	801.493	786.003	607.566
Γεωργία	14.183	11.281	5.691
Εμπόριο	632.659	633.198	300.531
Βιομηχανία	379.492	335.796	182.682
Βιοτεχνία	66.112	65.211	22.617
Τουρισμός	212.449	237.162	186.197
Ναυτιλία	36.620	32.788	32.273
Κατασκευαστικές	708.581	763.852	482.658
Λοιπά	750.442	785.087	674.968
Σε νομικά πρόσωπα	2.800.539	2.864.374	1.887.617
Στο Δημόσιο	34.746	33.303	31.727
Καθαρή Επένδυση σε χρηματοδοτική μίσθωση	290.838	300.937	139.830
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (προ προβλέψεων)	3.927.616	3.984.617	2.666.741
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους (απομείωση αξίας δανείων)	-1.170.188	-1.207.658	-474.667
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2.757.428	2.776.959	2.192.074

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Σημειώνεται ότι όλες οι κατηγορίες χρηματοδοτήσεων των δανείων και προκαταβολών σε πελάτες του Ομίλου αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, το οποίο δεν διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία τους.

Το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2017 σημείωσε σημαντική μείωση (33,1%) σε σχέση με την 31.12.2016 κυρίως λόγω της τιτλοποίησης και αποαναγνώρισης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων εντός της χρήσης 2017 η οποία περιγράφεται στην ενότητα 3.22 «Σημαντικές Συμβάσεις» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Μείωση κατά 53,5% παρατηρήθηκε και στη καθαρή επένδυση σε χρηματοδοτική μίσθωση (βλέπε ανάλυση λογαριασμού κατωτέρω «Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (εκμισθωτής)»).

Το συνολικό ύψος του δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2016 σημείωσε οριακή αύξηση σε σχέση με την 31.12.2015 κυρίως λόγω της αύξησης δανείων προς τον κατασκευαστικό κλάδο κατά 7,8%, τον τουρισμό κατά 11,0% και των λοιπών δανείων κατά 4,6%. Οριακή αύξηση παρατηρείται και στη καθαρή επένδυση από χρηματοδοτική μίσθωση.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του λογαριασμού «Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (προ προβλέψεων) είναι οι χορηγήσεις προς νομικά πρόσωπα. Πιο αναλυτικά, οι χορηγήσεις προς νομικά πρόσωπα αποτέλεσαν το 70,8% του συνόλου του χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) κατά την 31.12.2017, το 71,9% την 31.12.2016 και το 71,3% την 31.12.2015. Σημαντικό μέρος των χορηγήσεων σε νομικά πρόσωπα αποτέλεσαν αφενός τα δάνεια στον τομέα του εμπορίου, το ύψος των οποίων διαμορφώθηκε σε € 300.531 χιλ. την 31.12.2017, € 633.198 χιλ. την 31.12.2016 και € 632.659 χιλ. την 31.12.2015 ήτοι 15,9%, 22,1% και 22,6% επί των χορηγήσεων σε νομικά πρόσωπα, αντίστοιχα. Επίσης, σημαντικό μέρος των χορηγήσεων σε νομικά πρόσωπα αποτέλεσαν αφενός τα δάνεια σε κατασκευαστικές εταιρείες, το

ύψος των οποίων διαμορφώθηκε σε € 482.658 χιλ. την 31.12.2017, € 763.852 χιλ. την 31.12.2016 και € 708.581 χιλ. την 31.12.2015 ήτοι 25,6%, 26,7% και 25,3% επί των χορηγήσεων σε νομικά πρόσωπα, αντίστοιχα.

Οι χορηγήσεις για ιδιωτικούς σκοπούς αποτέλεσαν το 22,8% του συνόλου του χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) κατά την 31.12.2017, 19,7% την 31.12.2016 και 20,4% την 31.12.2015. Σημαντικό μέρος των χορηγήσεων για ιδιωτικούς σκοπούς αποτέλεσαν τα στεγαστικά δάνεια, το ύψος των οποίων διαμορφώθηκε σε € 431.888 χιλ. την 31.12.2017, € 484.864 χιλ. την 31.12.2016 και € 500.298 χιλ. την 31.12.2015 ήτοι 71,1%, 61,7% και 62,4% επί των χορηγήσεων για ιδιωτικούς σκοπούς, αντίστοιχα.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η χρονική ωρίμανση του χαρτοφυλακίου των δανείων του Ομίλου κατά την 31.12 των χρήσεων 2015-2017:

ΧΡΟΝΙΚΗ ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΑΝΕΙΩΝ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
<u>Μέχρι 1 έτος</u>			
Δάνεια Τακτής Λήξης	14.106	18.853	12.513
Αλληλόχρεα Ιδιωτών	24.012	26.215	12.960
Πιστωτικές κάρτες	10.715	13.317	7.205
Στεγαστικά δάνεια	82.173	103.000	94.129
Επιχειρηματικά δάνεια	987.492	1.055.374	580.013
Σύνολο	1.118.498	1.216.759	706.818
<u>Από 1-5 έτη</u>			
Δάνεια Τακτής Λήξης	26.785	22.844	20.073
Αλληλόχρεα Ιδιωτών	27.958	27.535	25.842
Πιστωτικές κάρτες	12.467	13.853	12.704
Στεγαστικά δάνεια	112.088	101.229	89.801
Επιχειρηματικά δάνεια	339.164	318.640	322.054
Σύνολο	518.462	484.102	470.473
<u>Πέραν των 5 ετών</u>			
Δάνεια Τακτής Λήξης	26.124	21.985	17.009
Στεγαστικά δάνεια	257.020	222.797	190.446
Επιχειρηματικά δάνεια	837.324	831.316	807.327
Σύνολο	1.120.467	1.076.098	1.014.782
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	2.757.428	2.776.959	2.192.074

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (εκμισθωτής)

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται αυτοτελώς και στην κατηγορία των επενδύσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων σύμφωνα με την ευχέρεια που έδωσε ο Ν.3483/2006. Ο υπολογαριασμός «Καθαρή Επένδυση σε Χρηματοδοτική μίσθωση» ύψους € 139.830 χιλ. την 31.12.2017, € 300.937 χιλ. την 31.12.2016 και € 290.838 χιλ. την 31.12.2015 αντίστοιχως, αναλύεται περαιτέρω στους ακόλουθους πίνακες:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ (ΕΚΜΙΣΘΩΤΗΣ)			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
	Υψος Συμβάσεων	Υψος Συμβάσεων	Υψος Συμβάσεων
Οικόπεδα	75.132	79.349	41.033
Κτίρια	186.573	189.849	87.392
Μηχανήματα	22.041	23.317	10.891
Μεταφορικά Μέσα	5.409	7.105	490
Τεχνολογικός Εξοπλισμός	1.683	1.316	24
Σύνολο	290.838	300.937	139.830

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

(ποσά σε € 000)*	31.12.2015			31.12.2016			31.12.2017		
Διάρκεια	Ακαθάριστη επένδυση (Μελλοντικά Μισθώματα)	Μη δεδουλευμένο Χρηματοοικονομικό έσοδο	Καθαρή Επένδυση σε Χρηματοδοτική ή μίσθωση	Ακαθάριστη επένδυση (Μελλοντικά Μισθώματα)	Μη δεδουλευμένο Χρηματοοικονομικό έσοδο	Καθαρή Επένδυση σε Χρηματοδοτική ή μίσθωση	Ακαθάριστη επένδυση (Μελλοντικά Μισθώματα)	Μη δεδουλευμένο Χρηματοοικονομικό έσοδο	Καθαρή Επένδυση σε Χρηματοδοτική ή μίσθωση
Έως 1 έτος	59.343	-3.156	56.187	50.369	-2.582	47.787	38.329	-1.222	37.106
Από 1 έως 5 έτη	137.223	-13.020	124.203	175.492	-9.519	165.973	32.485	-4.486	27.999
Πλέον των 5 ετών	151.664	-41.215	110.448	116.102	-28.925	87.177	88.053	-13.328	74.725
Σύνολο	348.229	-57.391	290.838	341.963	-41.026	300.937	158.867	-19.036	139.830

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο Όμιλος έχει θέσει ήδη σε εφαρμογή σύστημα επιμέτρησης πιστωτικού κινδύνου το οποίο λαμβάνει υπόψη του όλες τις παραμέτρους που μπορεί να επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή του δανείου και συνεπώς διασφαλίζει την ορθή απεικόνιση του μεγέθους της απομείωσης αυτών μέσω σχηματισμού ανάλογης πρόβλεψης. Το ποσό αυτό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και του ποσού του δανείου που αναμένεται να εισπραχθεί.

Εξασφαλίσεις Δανείων

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τις χορηγήσεις απορρέει από την αθέτηση υποχρέωσης εκ μέρους των οφειλετών να αποπληρώσουν εντός των συμβατικών τους προθεσμιών μέρος ή το σύνολο των οφειλών τους. Οι πιστωτικοί κίνδυνοι ομοειδών λογαριασμών παρακολουθούνται σε ενοποιημένη βάση. Οι μέθοδοι αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων (Credit Rating) διαφοροποιούνται ανάλογα με τις κατηγορίες των δανειοδοτούμενων και βασίζονται, τόσο σε ποσοτικά, όσο και σε ποιοτικά στοιχεία. Το χαρτοφυλάκιο δανείων του Ομίλου αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για την φερεγγυότητα του πιστοδοτούμενου, τον κλάδο της οικονομίας και τις εξασφαλίσεις του Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου είναι διασπαρμένος σε διάφορους κλάδους της οικονομίας.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές για τον περιορισμό της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο όπως, η λήψη εξασφαλίσεων και εγγυήσεων. Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στην Τράπεζα δικαίωμα επί αντικειμένου (περιουσιακού στοιχείου, κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου, με σκοπό την προνομιακή ικανοποίησή της από το προϊόν εκποίησης του αντικειμένου. Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές) ή επί απαιτήσεων. Αντίστοιχα οι εγγυήσεις αναφέρονται σε συμβατικές συμφωνίες με τις οποίες ένα πρόσωπο ή μια οικονομική οντότητα αναλαμβάνει την ευθύνη για την εξόφληση των οφειλών κάποιου άλλου.

Τα κυριότερα είδη εξασφαλίσεων που ο Όμιλος αποδέχεται σύμφωνα με την πολιτική πιστοδοτήσεων αναλύονται στις κάτωθι κατηγορίες.

- Υποθηκοπροσημειώσεις σε αστικά και εντός σχεδίου ακίνητα που να καλύπτουν το ύψος των χρηματοδοτήσεων.
- Μετρητά ή Καταθέσεις.
- Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου, Τραπεζών, ΕΤΕΑΝ και εταιρειών υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.
- Συναλλαγματικές και επιταγές πελατείας.
- Εκχωρημένα φορτωτικά έγγραφα εξαγωγών.
- Ενεχύραση εμπορευμάτων με τίτλους Γενικών Αποθηκών.
- Ενεχύραση γεγεννημένων απαιτήσεων με βάση τιμολόγια-πιστοποιήσεις που προέρχονται από Συμβάσεις με Δημόσιο, Δημόσιους Οργανισμούς ή και Ν.Π.Δ.Δ.
- Ναυτικές προσημειώσεις.
- Ενεχύραση Χρεογράφων: Τραπεζικές μετοχές, Τραπεζικά Ομόλογα, Ομόλογα του Δημοσίου, Έντοκα Γραμμάτια του Δημοσίου, Εταιρικά Ομόλογα, Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο μεγάλων Ανωνύμων Εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Οι εξασφαλίσεις παρακολουθούνται τακτικά ώστε να διασφαλίζεται ότι παραμένουν νομικά έγκυρες, εκτελεστές και επαρκούς αξίας ενώ η διαχείριση και η αποτίμηση τους βασίζεται σε αξιόπιστες εκτιμήσεις. Η παρακολούθηση των εξασφαλίσεων καλύπτει τη νομική τους κατοχύρωση, την τρέχουσα κατάσταση και αξία και την ασφάλισή τους.

Στη διάρκεια της χρήσης 2015 περιήλθαν στην κυριότητα του Ομίλου ακίνητα αξίας € 7.722 χιλ., κατά τη χρήση 2016 δεν περιήλθαν στην κυριότητα του Ομίλου νέα ακίνητα, ενώ κατά τη χρήση 2017 ανακτήθηκαν ακίνητα αξίας € 4.072 χιλ. Σημειώνεται ότι, τα ακίνητα περιέρχονται στον Όμιλο μέσω πλειστηριασμού για το διακανονισμό μη εισπρακτέων απαιτήσεων από χορηγήσεις.

Η ανάλυση του ύψους των εξασφαλίσεων επί των δανείων ανά δραστηριότητα κατά την 31.12 των χρήσεων 2015-2017 παρουσιάζεται στον κάτωθι πίνακα:

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Δάνεια σε ιδιώτες	509.809	498.293	438.951
Δάνεια σε επιχειρήσεις	1.491.852	1.555.122	1.045.854
Δάνεια στον Δημόσιο Τομέα	22.957	21.511	20.053
Σύνολο	2.024.618	2.074.926	1.504.858

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ανάλυση των εξασφαλισμένων και μη με περιουσιακά στοιχεία δανείων του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας κατά την 31.12 των χρήσεων 2015-2017:

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΜΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΑΝΕΙΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Εξασφαλισμένα δάνεια:			
α) Υποθήκες προσημειώσεις	1.445.370	1.448.948	1.021.627
β) Εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου	94.057	86.852	44.760
γ) Λοιπές εξασφαλίσεις	485.191	539.126	438.471
Σύνολο	2.024.618	2.074.926	1.504.858
Μη εξασφαλισμένα δάνεια			
Σύνολο	1.902.998	1.909.691	1.161.883
Σύνολο	3.927.616	3.984.617	2.666.741

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Απομείωση Δανείων

Παρακάτω, εμφανίζεται η μεταβολή εντός κάθε χρήσης των προβλέψεων για απομείωση της αξίας των δανείων του Ομίλου ανά κατηγορία πελατών και οι διαγραφές των δανείων για την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017:

(ποσά σε € 000)*	Αλληλόχρεα ιδιωτών	Πιστωτικές κάρτες	Δάνεια τακτής λήξης	Στεγαστικά δάνεια	Σύνολο
Δάνεια προς ιδιώτες					
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2015	35.330	21.219	35.693	39.017	131.259
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	30.552	15.855	20.384	29.529	96.320
Διαγραφές δανείων χρήσης	0	0	-7	0	-7
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2015	65.882	37.074	56.070	68.546	227.572
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	65.882	37.074	56.070	68.546	227.572
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	-2.923	-1.674	2.251	8.868	6.521
Διαγραφές δανείων χρήσης	-72	-20	-51	0	-144
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	62.886	35.380	58.269	77.413	233.949
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	62.886	35.380	58.269	77.413	233.949
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	1.325	1.106	3.942	13.101	19.474
Μεταφορά από λοιπές προβλέψεις	0	0	0	0	0
Διαγραφές δανείων χρήσης	-34	-22	-150	-42	-248
Διαγραφές από τιτλοποίηση δανείων	-42.328	-23.520	-29.482	-20.526	-115.856
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	21.849	12.944	32.580	69.946	137.319

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

(ποσά σε € 000)*	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Λοιπές Επιχειρήσεις	Σύνολο
Επιχειρηματικά δάνεια				
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2015	128.056	194.032	92.956	415.044
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	81.894	262.237	187.549	531.680
Διαγραφές δανείων χρήσης	-3.329	0	-779	-4.108
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2015	206.621	456.269	279.726	942.616
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	206.621	456.269	279.726	942.616
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	9.128	5.400	18.951	33.479
Διαγραφές δανείων χρήσης	-1.887	-277	-222	-2.386
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	213.862	461.392	298.454	973.709
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	213.862	461.392	298.454	973.709
Πρόβλεψη για απομείωση δανείων	5.901	32.907	15.219	54.026
Μεταφορά από λοιπές προβλέψεις	0	804	0	804
Διαγραφές δανείων χρήσης	-768	-42	-37	-847
Διαγραφές από τιτλοποίηση δανείων	-161.455	-308.242	-220.648	-690.344
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	57.540	186.819	92.988	337.348

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Στον παρακάτω πίνακα, εμφανίζεται η ανάλυση των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανά κατηγορία για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΣΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Βάσει ημερών καθυστέρησης			
Σε καθυστέρηση 91-180 ημερών	305.917	253.872	70.498
Σε καθυστέρηση > 180 ημερών	1.693.758	1.858.443	805.702
Σύνολο	1.999.675	2.112.315	876.200
Βάσει Είδους Δανείου			
Επιχειρηματικά	1.584.335	1.672.513	572.568
Στεγαστικά	209.519	250.553	226.687
Καταναλωτικά	205.822	189.248	76.945
Σύνολο δανείων σε καθυστέρηση > 90 ημερών	1.999.675	2.112.315	876.200

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Στον παρακάτω πίνακα, εμφανίζεται η κάλυψη των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από συσσωρευμένες προβλέψεις για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ > 90 ΗΜΕΡΩΝ ΑΠΟ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Σύνολο δανείων σε καθυστέρηση > 90 ημερών	1.999.675	2.112.315	876.200
Σύνολο δανειακού χαρτοφυλακίου	3.927.616	3.984.617	2.666.741
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	1.170.188	1.207.658	474.667
Σύνολο δανείων σε καθυστέρηση > 90 ημερών ως ποσοστό επί των συνολικών δανείων	50,9%	53,0%	32,9%
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων ως ποσοστό επί του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου	29,8%	30,3%	17,8%
Ποσοστό κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση > 90 ημερών από τις προβλέψεις	58,5%	57,2%	54,2%

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Η κάλυψη των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από συσσωρευμένες προβλέψεις την 31.12.2017 διαμορφώθηκε σε 54,2% έναντι 57,2% την 31.12.2016 και 58,5% την 31.12.2015.

Οι συσσωρευμένες απομειώσεις δανείων την 31.12.2017 ανήλθαν σε ποσοστό 17,8% επί του συνόλου των χορηγήσεων προ απομειώσεων, έναντι ποσοστού 30,3% και 29,8% κατά την 31.12.2016 και την 31.12.2015 αντίστοιχα, γεγονός που οφείλεται στην πολιτική της Τράπεζας για πλήρη εξυγίανση του χαρτοφυλακίου των δανείων της.

Όλες οι διαγραφές των απαιτήσεων πραγματοποιούνται μέσω των εισηγήσεων των αρμοδίων διευθύνσεων της Τράπεζας προς το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει την οριστική διαγραφή αυτών από τους οικείους λογαριασμούς της Τράπεζας. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω διαγραφές δεν συνεπιφέρουν και απόσβεση του δικαιώματος της Τράπεζας, η οποία συνεχίζει να απαιτεί αυτές.

Ο Όμιλος έχει θέσει σε εφαρμογή σύστημα μέτρησης πιστωτικού κινδύνου το οποίο λαμβάνει υπόψη του όλες τις παραμέτρους που μπορεί να επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή του δανείου και συνεπώς, διασφαλίζει την ορθή απεικόνιση του μεγέθους της απομείωσης αυτών μέσω σχηματισμού ανάλογης πρόβλεψης. Το ποσό αυτό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και του ποσού του δανείου που αναμένεται να εισπραχθεί.

Κατά τη χρήση 2017, η Τράπεζα προχώρησε σε απομείωση δανείων ύψους € € 73.500 χιλ., με αποτέλεσμα το συνολικό ύψος της συσσωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης κατά την 31.12.2017 να διαμορφωθεί σε € 474.667 χιλ. έναντι € 1.207.658 χιλ. την 31.12.2016 και € 1.170.188 χιλ. την 31.12.2015. Σημειώνεται ότι κατά το 2017 έλαβε χώρα και η διαγραφή επισφαλών δανείων ύψους € 691.191 χιλ. ως αποτέλεσμα της τιτλοποίησης έναντι € 2.386 χιλ. την 31.12.2016 και € 4.108 χιλ. κατά την 31.12.2015.

Στον παρακάτω πίνακα, εμφανίζεται η ανάλυση των υπολοίπων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών και οι προβλέψεις για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017:

ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ > 180 ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Σύνολο Δανειακού Χαρτοφυλακίου	3.927.616	3.984.617	2.666.741
Προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων	1.170.188	1.207.658	474.667
Σύνολο δανείων σε καθυστέρηση> 180 ημερών	1.693.758	1.858.443	805.702
Σύνολο δανείων σε καθυστέρηση> 180 ημερών ως ποσοστό% επί των συνολικών δανείων	43,1%	46,6%	30,2%
Ποσοστό κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση> 180 ημερών από προβλέψεις	69,1%	65,0%	58,9%

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Με την έναρξη της καθυστέρησης η απαίτηση περιέχεται σε υπερημερία και οφείλονται τόκοι υπερημερίας. Η Τράπεζα, βάσει των υποχρεώσεων της προς τις εποπτικές αρχές και βάσει της Βασιλείας II, υποχρεούται σε δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν καθυστερημένα δάνεια για διάστημα άνω των 90 ημερών.

Με τη διάγνωση της καθυστέρησης σε συνεργασία με τον πιστούχο και αφού ελεγχθούν όλα τα στοιχεία του φακέλου της πιστοδότησης και οι συμβάσεις πιστούχου - εγγυητών, γίνεται αξιολόγηση της θέσης των οφειλετών προκειμένου να υπολογιστεί το πιθανό ύψος της επερχόμενης ζημιάς στην πιστοδότηση. Συλλέγονται τα στοιχεία από τους οφειλέτες και την αγορά για τη λήψη συμπληρωματικών καλυμμάτων, σε ρευστοποιήσιμα στοιχεία (ακίνητα/κινητά και απαιτήσεις κατά τρίτων). Σε συνεργασία με τους οφειλέτες προτείνονται λύσεις για την εξομάλυνση της οφειλής. Σε περίπτωση που γίνουν δεκτοί οι όροι της Τράπεζας από τους οφειλέτες και θεωρηθεί ότι εξασφαλίζεται η ομαλή αποπληρωμή της απαίτησης, γίνεται η ρύθμιση της οφειλής με ή χωρίς πρόσθετα καλύμματα ανάλογα με τη στάθμιση του κινδύνου στη πιστοδότηση.

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν ανταποκρίνεται στους όρους της ρύθμισης ή δεν αναμένεται η πιθανότητα ομαλής αποπληρωμής της οφειλής τότε γίνεται προσφυγή στα ένδικο μέσα για την αναγκαστική είσπραξη της απαίτησης τα οποία είναι α) η επιδίκαση της απαίτησης με δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής και ασφαλιστικά μέτρα και β) η αναγκαστική εκτέλεση (κατάσχεση/πλειστηριασμός).

Ο συνολικός δείκτης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών σημείωσε μείωση και ανήλθε σε 30,2% την 31.12.2017 έναντι 46,6% την 31.12.2016 και 43,1% την 31.12.2015. Η μεγαλύτερη αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση παρουσιάστηκε στα επιχειρηματικά δάνεια και ιδιαιτέρως σε δάνεια προς ΜΜΕ.

Ο δείκτης κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών από προβλέψεις, διαμορφώθηκε σε 58,9% την 31.12.2017 έναντι 65,0% την 31.12.2016 και 69,1% την 31.12.2015. Εάν ληφθούν υπόψη και οι εμπράγματος διασφαλίσεις, ο δείκτης αυτός υπερβαίνει το 100%.

Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Στα πλαίσια του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 και αναφορικά με το 2ο πυλώνα των μέτρων στήριξης για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας, η Τράπεζα την 30.06.2010 εξέδωσε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του προγράμματος EMTN (Medium Term Note) ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας € 215 εκατ., διάρκειας 3 ετών, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 5% το οποίο διαιρείται σε 2.150 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ.. Η προμήθεια την οποία επιβαρύνθηκε η Τράπεζα από τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα και η οποία καταβλήθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο είχε προσδιοριστεί σε 75 μ.β. Το συγκεκριμένο ομόλογο έληξε στις 30.06.2013.

Η Τράπεζα εξέδωσε την 26.07.2013 με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του προγράμματος EMTN (Medium Term Note) ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας € 215 εκατ., διάρκειας 3 ετών, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 12% το οποίο διαιρείται σε 2.150 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. Η προμήθεια την οποία επιβαρύνεται η Τράπεζα από τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα και η οποία καταβάλλεται στο Ελληνικό Δημόσιο έχει προσδιοριστεί σε 79 μ.β. Κατά την 26.07.2016 το εν λόγω ομολογιακό δάνειο έληξε.

Μέσω του ίδιου προγράμματος η Τράπεζα εξέδωσε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου κατά την 30.12.2010 ομολογιακό δάνειο ύψους € 285 εκατ. με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 4,75%, το οποίο

διαίρεται σε 2.850 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. Οι ομολογίες αυτές αποκτήθηκαν από την Τράπεζα κατά την έκδοσή τους και στην τιμή έκδοσης αυτών, με σκοπό την επαναδιάθεσή τους σε οποιοδήποτε χρόνο μέχρι τη λήξη της διάρκειάς τους ή και την ακύρωσή τους εάν οι επικρατούσες συνθήκες στην αγορά επιβάλουν αυτό. Το συγκεκριμένο ομόλογο έληξε στις 30.12.2013. Η Τράπεζα εξέδωσε την 06.02.2014 με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του προγράμματος EMTN (Medium Term Note) ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας € 285 εκατ., διάρκειας 1 έτους, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 12% το οποίο διαίρεται σε 2.850 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. Η προμήθεια την οποία επιβαρύνεται η Τράπεζα από τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα και η οποία καταβάλλεται στο Ελληνικό Δημόσιο έχει προσδιοριστεί για το ομολογιακό δάνειο των 285 εκατ. ευρώ σε 108 μ.β. Το συγκεκριμένο ομολογιακό δάνειο έληξε την 06.02.2015.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 και αναφορικά με το 2ο πυλώνα των μέτρων στήριξης για την ενίσχυση ρευστότητας της οικονομίας και για τη διατήρηση της σταθερότητας της ρευστότητας της Τράπεζας, η Τράπεζα σε συνέχεια της της υπ' αριθμ. 18/19.10.2016 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής του άρθρου 5 του Ν.2322/1995 η οποία ελήφθη κατόπιν της υπ' αριθμ. 3769/11.10.2016 εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, εξέδωσε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου την 21.10.2016 ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας € 380 εκατ., διάρκειας 1 έτους, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 12%, το οποίο διαίρεται σε 3.800 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. Το ανωτέρω ομόλογο προορίζεται εφόσον καταστεί αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα για άντληση ρευστότητας μέσω του ELA. Το συνολικό κόστος το οποίο επιβάρυνε τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ανέρχεται στο ύψος των € 3,8 εκατ. και προκύπτει από τον υπολογισμό της προμήθειας που καταβλήθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο και έχει προσδιοριστεί σε 99 μ.β ήτοι ονομαστικού ποσού προμήθειας σε δωδεκάμηνη βάση 3,8 εκατ. ευρώ. Το συγκεκριμένο ομόλογο έχει ημερομηνία λήξης την 20.10.2017 και ανανεώθηκε την ίδια ημερομηνία με διάρκεια ενός (1) έτους.

Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση

Στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμο προς πώληση περιλαμβάνονται χρεόγραφα για τα οποία δεν υπάρχει προκαθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης. Οι εν λόγω επενδύσεις καταχωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης (συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων της συναλλαγής) και μετέπειτα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας στο τέλος του έτους καταχωρίζονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια έως ότου εκποιηθούν ή εισπραχθούν ή διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση στην αξία τους, οπότε και μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Το εν λόγω χαρτοφυλάκιο του Ομίλου την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 είχε ως εξής:

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κρατικά-Εσωτερικού	37.500	39.333	34.482
Κρατικά Ομόλογα	37.500	39.333	34.482
Εταιρικά-Εισηγμένα-Εσωτερικού	0	897	691
Εταιρικά-Εισηγμένα-Εξωτερικού	7.258	7.533	6.008
Εταιρικά-Εισηγμένα Ομόλογα	7.258	8.430	6.699
Εταιρικά-Μη Εισηγμένα-Εσωτερικού	804	804	0
Εταιρικά-Μη Εισηγμένα-Εξωτερικού	317	244	527.569
Εταιρικά-Μη Εισηγμένα Ομόλογα	1.120	1.047	527.569
Ομόλογα	45.878	48.810	568.749
Εισηγμένες-Εσωτερικού	790	1.396	1.800
Εισηγμένες-Εξωτερικού	10	7	8
Μη Εισηγμένες-Εσωτερικού	1.130	524	2.590
Μετοχές	1.930	1.926	4.398
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων-Εσωτερικού	5.956	0	0
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων-Εξωτερικού	9.539	0	0
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	15.495	0	0
Σύνολο Χρηματοοικονομικών μέσων διαθέσιμων για πώληση	63.303	50.737	573.147

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Κατά την προαναφερόμενη τριετία, ο Όμιλος προέβη στην επαναταξινόμηση ομολογίων από το «Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο» στα «Χρηματοοικονομικά μέσα Διαθέσιμα για Πώληση», εύλογης και λογιστικής αξίας κατά την 31.12.2015, ύψους € 16.222 χιλ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το κέρδος που προέκυψε από την αποτίμηση των ομολόγων κατά την 31.12.2015 ύψους € 817 χιλ. και κατά την 31.12.2016 ύψους € 1.196,21 χιλ. να καταχωρηθεί απευθείας στο λογαριασμό αποθεματικού των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων της κατηγορίας των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου.

Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εξέτασε τις εν γένει επενδύσεις και συμμετοχές στις οποίες περιλαμβάνονται ομόλογα, μετοχές, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και λοιπές συμμετοχές, ως προς τις ενδείξεις απομείωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 και αναγνώρισε ζημία απομείωσης των εν λόγω τίτλων στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης ύψους € 96 χιλ. για το 2016 και € 1 εκατ. για το έτος 2015.

Κατά το δ' τρίμηνο του 2016 ο Όμιλος προέβη σε πώληση των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Το ομόλογο ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. προέκυψε από την τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003. Η εύλογη αξία του μέσου αυτού εμπίπτει στην κατηγορία 3 της ιεράρχησης των εύλογων αξιών, ενώ με τα μέχρι στιγμής δεδομένα που σχετίζονται με τις εισπράξεις που έχει πραγματοποιήσει η διαχειρίστρια εταιρεία και λαμβάνοντας υπόψη το σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα από την πραγματοποίηση της συναλλαγής, δεν προκύπτει απομείωση του εν λόγω χρηματοοικονομικού μέσου.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα έλαβε μέρος στην διαδικασία ανταλλαγής Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που έλαβε χώρα τον Δεκέμβριο του 2017. Η Τράπεζα αντάλλαξε Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου συνολικού ύψους € 16 εκατ. περίπου, για τα οποία το σχηματισμένο αποθεματικό του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου ανερχόταν σε € 2,8 εκατ. περίπου.

Αξιολογώντας τα δεδομένα της ανταλλαγής, η Τράπεζα θεωρεί ότι πρόκειται για μη σημαντική αλλαγή των όρων των υφιστάμενων τίτλων και δεν προχώρησε σε λογιστική αποαναγνώριση της αξίας των εν λόγω ομολόγων, ενώ το σχηματισμένο μέχρι την ημερομηνία εκείνη αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου θα αποσβεστεί στα έσοδα από τόκους επόμενων περιόδων, με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Διακρατούμενες ως τη Λήξη Επενδύσεις

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ανάλυση του εν λόγω λογαριασμού κατά την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017:

ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ			
Κρατικά Ομόλογα Εσωτερικού	10.162	10.115	9.899
Ομόλογα	10.162	10.115	9.899
Διακρατούμενες έως την λήξη επενδύσεις	10.162	10.115	9.899

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα διακρατούμενα ως τη λήξη χρεόγραφα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος τους. Η εύλογη αξία τους κατά την 31.12.2017 ανήλθε σε € 10,4 εκατ., την 31.12.2016 ανήλθε σε € 9,4 εκατ. και την 31.12.2015 σε € 9,2 εκατ.

Συμμετοχές σε Συγγενείς Εταιρείες

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες ύψους € 6.757 χιλ. την 31.12.2017 αφορούν το Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών «Zaitech Fund I» και την εταιρεία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» που η Τράπεζα ενοποιεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Αναφορικά με τη συναλλαγή επί των μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους € 1.331,2 εκατ., η Τράπεζα κατά την 16.03.2017 προέβη στην ίδρυση της εταιρείας με την επωνυμία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις», με σκοπό τη διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων, οι οποίες δεν εξυπηρετούνται και την καταβολή μετοχικού κεφαλαίου ύψους 100.000,00 ευρώ. Στις 07.08.2017 στο πλαίσιο των συμφωνιών με τον επενδυτή μεταβιβάστηκε στην εταιρεία Aldridge EDC Specialty Finance (AEDC) το 80% της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» έναντι του ποσού των € 80 χιλ. και το οποίο κατεβλήθη στην Τράπεζα στις 04.08.2017 από την ως άνω εταιρεία. Η Τράπεζα παραμένει μέτοχος της εταιρείας «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» με ποσοστό 20% ήτοι κόστος κτήσης 20 χιλ. ευρώ. Ο Όμιλος την ενοποιεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Κατά την 31.12.2017, το κόστος κτήσης στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών «Zaitech Fund I» ανήλθε στο ποσό των € 7.681,9 χιλ., ενώ σε ότι αφορά την εταιρεία «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις» το αντίστοιχο ποσό ανερχόταν σε € 20 χιλ.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες ύψους € 9.907 χιλ. την 31.12.2016 αφορούν συμμετοχή 50% στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών «Zaitech Fund I». Το κόστος κτήσης κατά την 31.12.2016 ανήλθε στο ποσό των € 7.748,73 χιλ. Σκοπός του Zaitech Fund I αποτελεί η επένδυση σε καινοτόμες κεφαλαιουχικές εταιρείες που έχουν καταστατική και πραγματική έδρα στην Ελλάδα, κατά προτίμηση σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους τομείς τροφίμων και ποτών, retail, βιολογικών προϊόντων, βιομηχανίας, ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής.

Κατά την 31.12.2015 οι συμμετοχές σε συγγενείς ύψους € 15.063 χιλ. αντιστοιχούν σε συμμετοχή στα Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών «Zaitech Fund I» και «Zaitech Fund II» κατά 50% και 92% αντίστοιχα.

Τα Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I και Zaitech Fund II έχουν χαρακτηριστεί ως συμμετοχή σε συγγενείς επιχειρήσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις» και ενοποιούνται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης.

Σε ό,τι αφορά στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund II την 31.10.2016 υπεγράφη μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ιδιωτικό συμφωνητικό λύσης συμβάσεως συστάσεως και διαχειρίσεως Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) «ΖΑΙΤΕCH FUND II». Η πλειοψηφούσα μεριδιούχος Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία αιτήθηκε, αποστέλλοντας στη διαχειρίστρια εταιρεία σχετικό έγγραφο, την πρόωγη λύση του Α.Κ.Ε.Σ. για λόγους που ανάγονται και αφορούν αποκλειστικά την εν γένει διαδικασία αναδιαρθρώσεως των εταιρειών και των δραστηριοτήτων του Ομίλου της.

Έκθεση σε μη ενοποιημένα σχήματα ειδικής δομής

Κατά την 31.12.2017, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ATTICA WEALTH MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ, διαχειρίζεται 6 αμοιβαία κεφάλαια συνολικού ενεργητικού ύψους € 40,9 εκατ. τα οποία πληρούν τον ορισμό των εταιρειών/σχημάτων ειδικής δομής (structured entities) και αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν ασκεί έλεγχο σε κάποιο από αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 10. Ο Όμιλος, ως διαχειριστής των αμοιβαίων κεφαλαίων έχει τη δυνατότητα κατεύθυνσης των δραστηριοτήτων που επηρεάζουν σημαντικά το ύψος των αποδόσεων τους, καθώς επιλέγει τις επενδύσεις στις οποίες αυτά συμμετέχουν, πάντα όμως μέσα στο πλαίσιο των επιτρεπόμενων επενδύσεων που περιγράφονται στον κανονισμό του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος διαθέτει εξουσία στα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια αλλά με σαφώς προσδιορισμένο εύρος λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με τα αμοιβαία κεφάλαια καθώς λαμβάνει προμήθεια διαθέσεως, εξαγοράς και διαχείρισης αυτών, οι οποίες κυμαίνονται στα συνήθη στην αγορά επίπεδα για αντίστοιχες υπηρεσίες.

Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν έχει αναλάβει καμία συμβατική υποχρέωση να παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε κάποιο από τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται, ούτε εγγυάται τις αποδόσεις τους.

Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

Το αναπόσβεστο υπόλοιπο του εν λόγω λογαριασμού αναλύεται ως εξής:

ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Γήπεδα και Οικόπεδα	4.925	4.784	11.885
Κτίρια	16.395	16.051	8.441
Μεταφορικά Μέσα	63	40	46
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	2.760	2.894	4.323
Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	5.992	4.826	4.022
Μηχανήματα	0	0	0
Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή	0	0	0
Σύνολο	30.135	28.595	28.716

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια κατά την 31.12. των χρήσεων 2015, 2016 και 2017 ανέρχονταν σε € 30.135 χιλ., € 28.595 χιλ. και € 28.716 χιλ. αντίστοιχα.

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι αξίες των επενδυτικών ακινήτων αναπροσαρμόζονται βάσει εκτιμήσεων από ανεξάρτητους εκτιμητές οι οποίοι έχουν κατάλληλα αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα και πρόσφατη εμπειρία στις τοποθεσίες και κατηγορίες των ακινήτων που εκτιμώνται. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν σε περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μέσω της διαδικασίας του πλειστηριασμού για το διακανονισμό μη εισπρακτέων απαιτήσεων από χορηγήσεις με σκοπό την εκποίηση ή την εκμίσθωσή τους στο εγγύς μέλλον. Αρχικά καταχωρούνται στην αξία κτήσης τους, στην οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες απόκτησής τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Η δε διαφορά μεταξύ εύλογης αξίας και αξίας κτήσης καταχωρείται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα ανήλθαν σε € 58.047 χιλ. την 31.12.2017, € 56.369 χιλ. την 31.12.2016 και € 58.190 χιλ. την 31.12.2015. Το έσοδο από μισθώματα επενδύσεων σε ακίνητα ανήλθε σε € 178,7 χιλ. για το 2017, € 192,4 χιλ. για το 2016 και € 354,2 χιλ. για το 2015.

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως λογισμικά προγράμματα. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο του εν λόγω λογαριασμού κατά την 31.12.2017 ανήλθε σε ποσό € 46.668 χιλ. έναντι ποσού € 43.515 χιλ. την 31.12.2016 και € 37.290 χιλ. την 31.12.2015.

Κατά την 31.12.2017, δεν υφίστανται εν εξελίξει προγράμματα ανάπτυξης άυλων στοιχείων λογισμικού για τα οποία η Τράπεζα έχει δεσμευθεί νομικά.

Καθαρές Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις

Ο εν λόγω λογαριασμός είχε καθαρό υπόλοιπο € 376.402 χιλ. την 31.12.2017, € 377.243 χιλ. την 31.12.2016 και € 384.748 χιλ. την 31.12.2015 και αναλύεται ως κάτωθι:

ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Από απομείωση αξίας χορηγήσεων	309.527	309.527	75.729
Από απόσβεση προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου Ν. 4465/2017	0	0	222.108
Από απομείωση ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	36.786	35.287	33.877
Από μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και λοιπές προσωρινές διαφορές	43.153	38.363	52.026
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	389.466	383.177	383.739
Αναπροσαρμογή άυλων παγίων	-4.252	-5.460	-6.688
Αναπροσαρμογή ενσώματων παγίων	-432	-474	-649
Λοιπές προσωρινές διαφορές	-34	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	-4.718	-5.934	-7.337
Καθαρές απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	384.748	377.243	376.402

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο Όμιλος ακολουθεί τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης, για τον υπολογισμό του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογίας επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο φορολογικός συντελεστής τον οποίο λαμβάνει υπόψη του ο Όμιλος, για τον ακριβή προσδιορισμό του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογίας, είναι αυτός που θα ισχύει, κατά το έτος τακτοποίησης των διαφορών αυτών. Στις περιπτώσεις όπου ο φορολογικός συντελεστής, με τον οποίο έχει προσδιοριστεί το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογίας, είναι διαφορετικός από αυτόν που ισχύει κατά το έτος τακτοποίησης των φορολογικών διαφορών, το ποσό της διαφοράς καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης πλην των προσωρινών φορολογικών διαφορών που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 01.01.2015 και μετά.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4340/2015 και ισχύει με το Ν.4465/2017, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν, και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 30.06.2015, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Με το άρθρο 43 του Ν.4465/04.04.2017 «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.07.2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις η χρεωστική διαφορά, που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα, από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση των δανείων αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα είκοσι (20) ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωριστεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστου έτους της λογιστικής διαγραφής και οι οποίες αφορούν σε διαγραφές χρέους ή μεταβιβάσεις μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου με βάση τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις. Η ρύθμιση αυτή διασφαλίζει ότι οι διαγραφές και οι μεταβιβάσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη

εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων. Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται από την 01.01.2016.

Η Τράπεζα εμπίπτει στις διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει εκ των οποίων προκύπτει ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης το οποίο πρέπει να επιστραφεί από το Ελληνικό Δημόσιο και αντί αυτού η Τράπεζα να σχηματίσει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις ανωτέρω διατάξεις και η Γενική Συνέλευση στη σύγκληση της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2017.

Με το άρθρο 82 του Ν.4472/19.05.2017 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του Ν.4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λουπές διατάξεις» προστίθεται νέα παράγραφος στο άρθρο 27Α σύμφωνα με την οποία για το υπερβάλλον ποσό της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, όπως αυτό προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή (29%) και του φορολογικού συντελεστή που εφαρμοζόταν πριν την ισχύ του Ν.4334/2015 (26%), τα νομικά πρόσωπα όπως αναφέρονται παραπάνω καταβάλλουν στο Ελληνικό Δημόσιο ετήσια προμήθεια. Για την χρήση που έληξε την 31.12.2017, το ποσό της προμήθειας ανέρχεται σε € 0,54 εκατ. και έχει καταχωρηθεί στην γραμμή «Γενικά λειτουργικά έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Επίσης με το άρθρο 14 του ίδιου νόμου προβλέπεται μείωση του φορολογικού συντελεστή από 29% που ισχύει σήμερα, σε 26% στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Η μείωση αυτή αφορά τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν κατά το φορολογικό έτος που αρχίζει από 01.01.2019 υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με την εκτίμηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν προκύπτει απόκλιση από τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους. Ο νόμος ρητά αναφέρει ότι η μείωση αυτή δεν αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία ο φορολογικός συντελεστής εξακολουθεί να παραμένει στο 29%.

Η απόσβεση προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου του Ν.4465/2017 προέκυψε από τη μεταβίβαση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, το ποσό των € 806,2 εκατ. αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και θα αποσβεσθεί σε διάστημα είκοσι (20) ετών.

Η εκτίμηση της Διοίκησης αναφορικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, βασίζεται:

- στο ιστορικό της Τράπεζας αναφορικά με την δυνατότητα παραγωγής φορολογικών κερδών,
- στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο της Τράπεζας και του Ομίλου για το διάστημα 2018- 2022, καθώς και
- στην εργασία ανεξάρτητου φορολογικού συμβούλου για τα μελλοντικά φορολογικά κέρδη («tax planning»).

Με βάση τα ανωτέρω, εκτιμάται ότι το σύνολο της αναγνωρισμένης κατά την 31.12.2017 αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, είναι ανακτήσιμο είτε σε χρονικό διάστημα το οποίο θεωρείται εύλογο, είτε στο χρονικό διάστημα που προβλέπει κατά περίπτωση, η κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, το επιχειρηματικό πλάνο περιγράφει το νέο επιχειρηματικό μοντέλο της Τράπεζας, το οποίο βασίζεται σε στοχευμένες χρηματοδοτήσεις, συντηρητικούς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης και αύξησης καταθέσεων, αλλά κυρίως εξορθολογισμό της κοστολογικής βάσης και σύναψης στρατηγικών συνεργασιών. Με βάση το επιχειρηματικό πλάνο, προκύπτει ότι θα καταστεί εφικτή η παραγωγή σημαντικών κερδών από τα έτη 2019 και έπειτα, οπότε και θα έχει ολοκληρωθεί ο μετασχηματισμός της Τράπεζας / Ομίλου.

Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού

Ο εν λόγω λογαριασμός με υπόλοιπο € 223.764 χιλ. την 31.12.2017, € 200.773 χιλ. την 31.12.2016 και € 242.154 χιλ. την 31.12.2015 αναλύεται ως κάτωθι:

ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Προπληρωθέντα έξοδα	2.579	3.407	2.481
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις από φόρους	20.588	17.722	11.364
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	79.105	71.758	75.543
Λοιπές απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου	5.314	5.687	300
Γραφική Ύλη	263	264	208
Εντολές Πληρωτέες	1.508	1.969	4.239
Εγγυήσεις	3.041	3.159	3.089
Προσωρινές διευκολύνσεις στο προσωπικό	122	115	203
Προκαταβολές επενδυτικών αγαθών χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.956	28	2.239
Επισφαλείς απαιτήσεις εκτός χορηγήσεων	9.487	9.701	9.976
Απαιτήσεις από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	0	0	7.875
Εγγυήσεις καταθέσεων υπέρ ΤΕΚΕ	69.712	70.768	71.629
Προπληρωμένοι τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων	137	15	16
Απαιτήσεις έναντι πελατών	1.970	1.404	1.150
Λοιπά	46.373	14.776	33.453
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	242.154	200.773	223.764

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή

Στο λογαριασμό «Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις από φόρους» η μείωση το 2016 σε σχέση με το 2015 οφείλεται σε συμψηφισμό τρεχουσών υποχρεώσεων με επιστροφές από παρακρατηθέντα φόρο τόκων ομολογιακών δανείων επιχειρήσεων και παρακρατηθέντα φόρο κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντων εισοδημάτων προηγούμενων χρήσεων ενώ η μείωση για το 2017 προήλθε από την επιστροφή του παρακρατηθέντος φόρου των κατ' ειδικό τρόπο φορολογηθέντων εισοδημάτων προηγούμενων χρήσεων.

Κατά τις χρήσεις 2017, 2016 και 2015, η Τράπεζα δεν κατέβαλε εισφορά υπέρ του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (το «Τ.Ε.Κ.Ε.») για το σκέλος καταθέσεων δεδομένου ότι η ετήσια εξέλιξη των καταθέσεων ήταν αρνητική και διαμορφώθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα από το προηγούμενο έτος. Ειδικότερα, για τη χρήση 2017 επιτεύχθη ο στόχος που ορίζει η παρ.25 του άρθρου 27 του Ν.4370/2016. Περαιτέρω η μεταβολή που εμφανίζεται στην κατηγορία «Εγγυήσεις καταθέσεων υπέρ Τ.Ε.Κ.Ε.» σε σχέση με τη συγκριτική χρήση αφορά σε πρόσοδο τόκου ύψους € 0,8 εκατ. περίπου.

Στο κονδύλι «Επισφαλείς απαιτήσεις εκτός χορηγήσεων» περιλαμβάνεται ποσό € 9 εκατ. το 2017, € 9 εκατ. το 2016 και € 8,8 εκατ. για το 2015 το οποίο αφορά σε υποθέσεις υπεξαίρεσης από καταστήματα δικτύου της Τράπεζας που έχουν λάβει χώρα σε προηγούμενα έτη και οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της δικαστικής διεκδίκησης. Η μέχρι τώρα δικαστική έκβαση των υποθέσεων αυτών είναι υπέρ της Τράπεζας, χωρίς όμως ακόμα οι δικαστικές αποφάσεις να έχουν καταστεί οριστικές. Για το ποσό που η Τράπεζα θεωρεί ότι δεν θα εισπράξει έχει σχηματίσει ειδική πρόβλεψη σύμφωνα με γνωμάτευση της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών.

Το κονδύλι «Λοιπά» τη χρήση 2015 συνιστάται κυρίως στο ποσό των € 33,3 εκατ. που αφορούσε κεφάλαια που διατέθηκαν κατά το έτος 2015 στη θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Attica Wealth Management με σκοπό την επένδυσή τους σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς σε μετοχικούς τίτλους. Καθώς όμως οι συνθήκες της αγοράς την περίοδο εκείνη κρίθηκε ότι δεν επέτρεπαν να καταστήσουν μια ενδεχόμενη επένδυση προσοδοφόρα, το συγκεκριμένο ποσό επιστράφη στην Τράπεζα εντός του α' τριμήνου του 2016, μειώνοντας ισόποσα την αρχικά σχηματισθείσα απαίτηση. Όσον αφορά την 31.12.2017, το κύριο μέρος της μεταβολής του κονδυλίου αφορά απαιτήσεις από εκκαθάριση συναλλαγών συνεταιριστικών τραπεζών, το οποίο τακτοποιήθηκε εντός του Φεβρουαρίου 2018.

Επιπλέον, κατά τη χρήση 2017, το κονδύλι «Απαιτήσεις από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων ποσού € 7.875 χιλ. αφορά σε απαίτηση της Τράπεζας από τόκους ομολογιακού δανείου τιτλοποίησης για το β' εξάμηνο της χρήσης.

Ο υπολογαριασμός «Δεδουλευμένοι Τόκοι & Προμήθειες» αναλύεται για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 στον παρακάτω πίνακα:

ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Δεδουλευμένοι τόκοι Δημοσίου	1.491	1.497	548
Δεδουλευμένοι τόκοι τίτλων ιδιωτικού τομέα	0	0	0
Δεδουλευμένοι τόκοι χορηγήσεων	19.150	16.572	24.082
Δεδουλευμένοι τόκοι τοποθετήσεων διατραπεζικής	0	0	0
Προμήθειες Δημοσίου Τομέα	0	0	0
Λοιπά	58.464	53.689	50.914
Σύνολο	79.105	71.758	75.543

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Στο λογαριασμό «Λοιπά» περιλαμβάνεται απαίτηση της Τράπεζας από τα περιουσιακά στοιχεία του συνταξιοδοτικού σκέλους του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων (ΛΑΚ Ι). Το ύψος των περιουσιακών στοιχείων με βάση το νομικό πλαίσιο και τις εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις θα περιέλθει στην κυριότητα της Τράπεζας. Επίσης στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες της χρήσης τα οποία έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα της Τράπεζας αλλά δεν έχει ωριμάσει ο χρόνος είσπραξής τους.

Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα» διαμορφώθηκε σε € 943.451 χιλ. την 31.12.2017, € 1.025.342 χιλ. την 31.12.2016 και € 783.768 χιλ. την 31.12.2015 και περιλαμβάνει κυρίως τοποθετήσεις άλλων τραπεζών.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Καταθέσεις όψεως	3.172	2.442	12.351
Καταθέσεις προθεσμίας διατραπεζικής	780.000	1.015.000	929.000
Καταθέσεις προθεσμίας εκτός διατραπεζικής	596	7.900	2.100
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	783.768	1.025.342	943.451

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο υπολογαριασμός «Καταθέσεις προθεσμίας διατραπεζικής» αφορά σε διατραπεζικές αναλήψεις από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) καθώς επίσης και σε αναλήψεις από λοιπά πιστωτικά ιδρύματα ύψους € 14 εκατ.

Η αύξηση του ELA τη χρήση 2016 οφείλεται στην εκροή καταθέσεων που παρατηρήθηκε στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος εξαιτίας επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls). Η μείωση του ELA τη χρήση 2017 οφείλεται στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Όσον αφορά στις καταθέσεις προθεσμίας εκτός διατραπεζικής ανήλθαν σε € 2,1 εκατ. κατά τη χρήση 2017.

Υποχρεώσεις προς Πελάτες

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Υποχρεώσεις προς πελάτες» την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 διαμορφώθηκε ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Τρεχούμενοι	13.367	13.292	16.082
Ταμειωτηρίου	518.652	428.125	381.299
Προθεσμίας	829.168	706.029	757.333
Δεσμευμένες	1	1	1
Καταθέσεις Ιδιωτών	1.361.187	1.147.447	1.154.715
Όψεως	200.669	227.126	150.305
Προθεσμίας	161.942	121.132	105.742
Δεσμευμένες	5.387	2.986	2.798
Καταθέσεις επιχειρήσεων	367.998	351.244	258.845
Όψεως	244.075	241.016	325.246
Προθεσμίας	106.536	93.539	121.636
Καταθέσεις Δημοσίων Επιχειρήσεων	350.612	334.555	446.883
Όψεως	45.616	51.033	52.726
Ταμειωτηρίου	3.504	2.125	2.011
Λοιπές Καταθέσεις	49.120	53.158	54.737
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	13.585	6.346	8.951
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.142.503	1.892.750	1.924.131

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Κατά την 31.12.2017 το 60,0% του εν λόγω λογαριασμού αφορούσε σε καταθέσεις ιδιωτών πελατών υποδεικνύοντας τη σημαντική καταθετική βάση της Τράπεζας.

Το σύνολο των καταθέσεων σε ενοποιημένο επίπεδο διαμορφώθηκε σε € 1.924.131 χιλ. κατά την 31.12.2017, έναντι € 1.892.750 χιλ. την 31.12.2016 και € 2.142.503 χιλ. κατά την 31.12.2015 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,7% το 2017 σε σχέση με το 2016 και μείωση 11,7% το 2016 σε σχέση με το 2015. Η μικρή αύξηση το 2017 οφείλεται στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος γενικότερα. Η μείωση το 2016 οφείλεται στην εκροή καταθέσεων λόγω της επιβολής των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, της πολιτικής αβεβαιότητας και της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης.

Ο λόγος των χορηγήσεων προς καταθέσεις του Ομίλου την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Χορηγήσεις (προ προβλέψεων)	3.927.616	3.984.617	2.666.741
Καταθέσεις	2.142.503	1.892.750	1.924.131
% χορηγήσεων επί καταθέσεων	183,3%	210,5%	138,59%
Χορηγήσεις μετά από προβλέψεις	2.757.428	2.776.959	2.192.074
Καταθέσεις	2.142.503	1.892.750	1.924.131
% χορηγήσεων επί καταθέσεων	128,7%	146,7%	113,9%

Πηγή: Τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν ελεγχθεί από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISA 805.

Ο δείκτης δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις του Ομίλου την 31.12.2015, την 31.12.2016 και την 31.12.2017 διαμορφώθηκε σε 128,7%, 146,7% και 113,9% αντίστοιχα.

Εκδοθείσες Ομολογίες

Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)

Στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 και αναφορικά με το 2^ο πυλώνα των μέτρων στήριξης για την ενίσχυση ρευστότητας της οικονομίας και για τη διατήρηση της σταθερότητας της ρευστότητας της Τράπεζας, η Τράπεζα σε συνέχεια της της υπ' αριθμ. 18/19.10.2016 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής του άρθρου 5 του Ν.2322/1995 η οποία ελήφθη κατόπιν της υπ' αριθμ. 3769/11.10.2016 εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, εξέδωσε με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου την 21.10.2016 ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας € 380 εκατ., διάρκειας 1 έτους, με επιτόκιο κυμαινόμενο Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 12%, το οποίο διαιρείται σε 3.800 ανώνυμες ομολογίες ονομαστικής αξίας εκάστης € 100 χιλ. Το ανωτέρω ομόλογο προορίζεται εφόσον καταστεί αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα για άντληση ρευστότητας μέσω του ΕΛΑ.

Το συνολικό κόστος το οποίο επιβάρυνε τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ανέρχεται στο ύψος των € 3,8 εκατ. και προκύπτει από τον υπολογισμό της προμήθειας που καταβλήθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο και έχει προσδιοριστεί σε 99 μ.β. ήτοι ονομαστικού ποσού προμήθειας σε δωδεκάμηνη βάση € 3,8 εκατ. Το συγκεκριμένο ομόλογο έχει ημερομηνία λήξης την 20.10.2017 και ανανεώθηκε την ίδια ημερομηνία με διάρκεια ενός (1) έτους.

Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού

Το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων που αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 αναλύεται ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ						
	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	01.01.- 31.12.2015	31.12.2016	01.01.- 31.12.2016	31.12.2017	01.01.- 31.12.2017
Πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών	-	-	-	-	-	-
Πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ	1.834	-26	-815	-1.320	4.031	6.202
Αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία σύμφωνα με τον κανονισμό εργασίας προσωπικού	8.853	-97	7.421	-51	10.237	2.933
Σύνολο	10.687	-123	6.606	-1.371	14.269	9.136

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

(α) Πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών

Η εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου δεν επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για την οικονομική χρήση του 2013, καθώς ο Όμιλος αναγνωρίζει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών και ζημιών στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος την περίοδο που αυτές πραγματοποιούνται.

Ο Όμιλος, από 01.01.2013 εφαρμόζει το αναθεωρημένο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 19 για την αποτύπωση των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που συντάσσει.

Αναφορικά με πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών και τη λογιστική απεικόνιση της υπαγωγής του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων (ΛΑΚ) του προσωπικού της Τράπεζας στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) σημειώνονται τα ακόλουθα:

Με βάση την οικονομική μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών τον Οκτώβριο του έτους 2006, το αποτέλεσμα της οποίας περιλήφθηκε στο Ν.3554/2007, το ποσό επιβάρυνσης για την Τράπεζα λόγω της ένταξης του ΛΑΚ στο νεοουσταθέν τότε Ε.Τ.Α.Τ. προσδιορίστηκε σε € 61,7 εκατ. το οποίο ήταν καταβλητέο σε 10 ισόποσες δόσεις ύψους € 7,6 εκατ., ποσό στο οποίο περιλαμβάνεται και ο τόκος ο οποίος αντιστοιχεί σε κάθε έτος. Για την υποχρέωση αυτή η Τράπεζα είχε σχηματίσει πρόβλεψη κατά την πρώτη εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων ύψους € 27 εκατ. περίπου το οποίο ήταν το ποσό που προέκυπτε εάν στην υποχρέωση που είχε προκύψει από την οικονομική μελέτη (€ 61,7 εκατ.) αφαιρούνταν τα περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος (€ 34 εκατ. περίπου). Σημειώνεται ότι ο νόμος προέβλεπε ρητά τη μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Τ.Α.Τ. και την ισόποση μείωση της υποχρέωσης της Τράπεζας.

Η Τράπεζα είχε καταβάλει μέχρι 31.12.2013 τις επτά πρώτες δόσεις, ήτοι ποσό € 7.625 χιλ. για το κάθε έτος. Ακόμα είχε καταβληθεί από την Τράπεζα στο Ε.Τ.Α.Τ., εφάπαξ ποσό € 770 χιλ. το οποίο αντιστοιχούσε στην επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών των από 01.01.1993 ασφαλισμένων του ΛΑΚ Εντός του πρώτου τριμήνου του 2014, η Τράπεζα κατέβαλε στο Ε.Τ.Α.Τ. το ποσό της όγδοης δόσης. Τα σχετικά ποσά έχουν προκύψει από ειδική οικονομική μελέτη που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Οι υπολειπόμενες δύο δόσεις ποσού € 7.625 χιλ. έκαστη και συνολικού ποσού € 15.250 χιλ., οι οποίες έπρεπε να καταβληθούν τα έτη 2015 και 2016 αντίστοιχα, προεξοφλήθηκαν τον Ιούνιο του 2014 με συντελεστή προεξόφλησης 5,03% και η Τράπεζα κατέβαλε ποσό συνολικού ύψους € 14.524.032 σε πλήρη και ολοσχερή εξόφληση της υποχρέωσής της προς το Ε.Τ.Α.Τ. Μετά την παραπάνω καταβολή η Τράπεζα ουδεμία υποχρέωση υπέχει προς το Ε.Τ.Α.Τ. από την ένταξη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων υπαλλήλων της σε αυτό.

Μετά την πλήρη και ολοσχερή εξόφληση της υποχρέωσης της Τράπεζας προς το Ε.Τ.Α.Τ., η περιουσία του ΛΑΚ, υπολοίπου € 35 εκατ. περίπου και την οποία διαχειρίζεται η Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., ανήκει στην κυριότητα και αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της Τράπεζας σύμφωνα με την οικονομική μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών και τα διαλαμβανόμενα στο Ν.3554/2007. Η περιουσία αυτή ήδη έχει μεταφερθεί στην Τράπεζα από την ασφαλιστική εταιρεία Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. με βάση την υπ' αριθμ. 8044/15 απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου Αθηνών που εξεδόθη την 28.09.2015 και ορίζει την Τράπεζα ως μεσεγγυούχο μέχρι την εκδίκαση της κύριας διαγνωστικής δίκης. Με βάση όσα προαναφέρθηκαν παραπάνω, εκφράζεται βεβαιότητα για την τελική έκβαση της δίκης.

(β) Πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ

Ο υπολογαριασμός «Πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ» αναλύεται για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 στον παρακάτω πίνακα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΕΦΑΠΑΞ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης			
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	15.752	12.422	16.725
(Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος)	-13.918	-13.236	-12.694
Σύνολο υποχρέωσης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	1.834	-815	4.031

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η αναλογιστική υποχρέωση/απαίτηση στο πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ διαμορφώθηκε σε € 4.031 χιλ. την 31.12.2017, € (815) χιλ. την 31.12.2016 και € 1.834 χιλ. την 31.12.2015.

Η μεταβολή που προέκυψε στην υποχρέωση από το «Πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών Εφάπαξ» την 31.12.2017 οφείλεται σε αναπροσαρμογή των παραδοχών που λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της αντίστοιχης υποχρέωσης.

Η μείωση που προέκυψε στην υποχρέωση από το «Πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών Εφάπαξ», από € 1.834 χιλ. την 31.12.2015 σε απαίτηση € 815 χιλ. την 31.12.2016, οφείλεται κυρίως στην παραδοχή μείωσης των μισθών των υπαλλήλων της Τράπεζας σε ποσοστό 25%.

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης	16.840	15.752	12.422
Κόστος υπηρεσίας	687	618	475
Τόκοι - έξοδα	337	268	199
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	720	70	1.929
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές	-2.078	-3.783	3.849
Παροχές πληρωθείσες εντός του έτους	-754	-503	-2.148
Υπόλοιπο τέλους	15.752	12.422	16.725

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΜΙΛΟΥ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης	13.598	13.918	13.236
Αναμενόμενη απόδοση	272	237	212
Εισφορές	1.382	1.329	1.356
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές	-581	-1.744	37
Παροχές πληρωθείσες εντός του έτους	-754	-503	-2.148
Υπόλοιπο τέλους	13.918	13.236	12.694
Σύνολο υποχρέωσης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	1.834	-815	4.031

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Σημειώνεται ότι την 31.12.2017, η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος αποτελείται κατά 98,1% από μετρητά διαθέσιμα και κατά 1,9% από μετοχές εισηγμένων τίτλων.

Τα ποσά που επιβάρυναν τον Όμιλο την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΕΦΑΠΑΞ ΟΜΙΛΟΥ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κόστος υπηρεσίας	687	618	475
Τόκοι - έξοδα	337	268	199
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	720	70	1.929
Αναμενόμενη απόδοση	-272	-237	-212
Επιβάρυνση στα αποτελέσματα	1.471	719	2.391
Αναλογιστικά κέρδη / ζημιές που επιβάρυναν την καθαρή θέση μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος	-1.497	-2.039	3.812
Συνολική επιβάρυνση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	-26	-1.320	6.202

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Σημειώνεται ότι ο υπολογαριασμός «Πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ» αφορά πρόγραμμα συμπληρωματικών παροχών εφάπαξ, που χορηγούνται από τον Λογαριασμό Ασφαλιστικών Καλύψεων. Σύμφωνα με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, το συγκεκριμένο πρόγραμμα που αφορά παροχές εφάπαξ, οι οποίες χορηγούνται στο προσωπικό της Τράπεζας κατά τη στιγμή της συνταξιοδότησής του, εξακολουθεί να λειτουργεί ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Δ.Λ.Π. 19 και να έχει την εγγύηση της Τράπεζας.

(γ) Αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία σύμφωνα με τον κανονισμό εργασίας προσωπικού

Ο υπολογαριασμός «Αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία σύμφωνα με τον κανονισμό εργασίας προσωπικού» αναλύεται για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 στον παρακάτω πίνακα:

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης			
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	8.853	7.421	10.237
Σύνολο	8.853	7.421	10.237

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων για την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, σε παρούσα αξία των υποχρεώσεων, παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΞΙΑ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης	9.158	8.853	7.421
Κόστος υπηρεσίας	658	639	535
Τόκοι - έξοδα	189	151	119
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	18	98	43
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές	-962	-939	2.236
Παροχές πληρωθείσες εντός του έτους	-207	-1.381	-117
Υπόλοιπο τέλους	8.853	7.421	10.237

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα ποσά που επιβάρυναν τον Όμιλο την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κόστος υπηρεσίας	658	639	535
Τόκοι - έξοδα	189	151	119
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	18	98	43
Επιβάρυνση στα αποτελέσματα	865	888	697
Αναλογιστικά κέρδη/ ζημιές που επιβάρυναν την καθαρή θέση μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος	-962	-939	2.236
Συνολική επιβάρυνση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	-97	-51	2.933

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα ανωτέρω στοιχεία αφορούν την, με βάση τον Κανονισμό της Τράπεζας, προβλεπόμενη υποχρέωση αποζημίωσης του προσωπικού της κατά την έξοδό του από την ενεργό υπηρεσία καθώς και την υποχρέωση που προκύπτει από τον Ν.2112/1920. Στην αναλογιστική μελέτη δεν περιλαμβάνεται το μέρος του ποσού της υποχρέωσης της Τράπεζας που αφορά συγκεκριμένη κατηγορία ανώτατων διοικητικών στελεχών, των οποίων οι αποζημιώσεις θα καταβληθούν από ασφαλιστική εταιρεία με βάση τις ισχύουσες προβλέψεις του Κανονισμού Προσωπικού, το ποσό των οποίων έχει βαρύνει το σχετικό λογαριασμό πρόβλεψης της Τράπεζας σε προηγούμενη χρήση.

Οι εντός του έτους πληρωθείσες παροχές αφορούν σε αποζημιώσεις που προβλέπονται από τον κανονισμό εργασίας προσωπικού και χορηγήθηκαν σε υπαλλήλους που αποχώρησαν από την ενεργό υπηρεσία.

Το ύψος της υποχρέωσης των παραπάνω προγραμμάτων, προσδιορίστηκε με βάση αναλογιστική μελέτη, η οποία έχει συνταχθεί από ανεξάρτητους αναλογιστές.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών έχουν ως εξής:

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ			
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,70%	1,6%	1,4%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	1,50%	1,5%	1,5%
Ποσοστό μελλοντικής αύξησης μισθών	0,00%	0,0%	0,0%

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Λοιπές Προβλέψεις

Ο λογαριασμός «Λοιπές Προβλέψεις» την 31.12.2015, 31.12.2016 και 31.12.2017 αναλύεται ως εξής:

ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Προβλέψεις για φορολογικούς ελέγχους	3.047	6.415	3.821
Προβλέψεις για επίδικες απαιτήσεις	3.428	4.222	4.535
Προβλέψεις για κάλυψη εκτάκτων ζημιών	5.772	5.754	5.754
Λοιπές προβλέψεις	8.498	11.906	13.348
Λοιπές προβλέψεις	20.745	28.298	27.457

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Οι προβλέψεις για φορολογικούς ελέγχους αφορούν κατά κύριο λόγο ενδεχόμενη μη ανακτησιμότητα απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο που αναφέρονται σε φόρους που έχουν παρακρατηθεί ή προκαταβληθεί και για τους οποίους η Τράπεζα διατηρεί δικαίωμα επιστροφής. (βλέπε αναλυτικά ενότητα 3.3 «Φορολογικός Έλεγχος» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Το κονδύλι «Προβλέψεις για κάλυψη εκτάκτων ζημιών» του ανωτέρω πίνακα ύψους € 5.754 χιλ., € 5.754 χιλ. και € 5.772 χιλ. για τις χρήσεις 2017, 2016 και 2015 αντίστοιχα, αφορούν σε πρόβλεψη για κάλυψη εκτάκτων ζημιών που έχει προκύψει σε καταστήματα του δικτύου της Τράπεζας.

Περαιτέρω, το κονδύλι «Λοιπές προβλέψεις» του ανωτέρω πίνακα ύψους € 13.348 χιλ., € 11.906 χιλ. και € 8.498 χιλ. κατά την 31.12.2017, 31.12.2016 και την 31.12.2015 αντίστοιχα, αναφέρεται σε προβλέψεις για γενικούς λειτουργικούς κινδύνους και ενδεχόμενη μη ανάκτηση απαιτήσεων ή αποτίμηση στοιχείων του ενεργητικού καθώς και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που προκύπτουν στο μέλλον. Πιο αναλυτικά για την 31.12.2017, το κονδύλι «Λοιπές προβλέψεις» έχει αυξηθεί κατά 12,1% και περιλαμβάνει:

- Πρόβλεψη € 6.362 χιλ., για απομείωση της απαίτησης που έχει η Τράπεζα από την περιουσία του πρώην ασφαλιστικού προγράμματος των υπαλλήλων και των συνταξιούχων υπαλλήλων της Τράπεζας (ΛΑΚ Ι), το οποίο σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο και τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις έχει ενταχθεί στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας. Η απαίτηση έχει προκύψει από την εξόφληση του συνόλου της υποχρέωσης της Τράπεζας προς τον ασφαλιστικό φορέα (ΕΤΑΤ), όπως αυτό είχε προκύψει από ειδική οικονομική μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών. Η εξόφληση του συνόλου της υποχρέωσης προς τον ασφαλιστικό φορέα επέφερε την απαίτηση από την ήδη σχηματισθείσα περιουσία του προγράμματος (ΛΑΚ Ι) η οποία ήταν κατατεθειμένη στην Εθνική ΑΕΕΓΑ. Η σχετική πρόβλεψη ύψους 6 εκατ. ευρώ περίπου έχει προκύψει από τη μείωση της εύλογης αξίας του μέρους της περιουσίας που αφορά σε κινητές αξίες - μετοχικούς τίτλους το οποίο βάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης.
- Πρόβλεψη € 6.486 χιλ., που αφορά ενδεχόμενες μη εισπραξιμότητες απαιτήσεων κατά πελατών.
- Πρόβλεψη € 500 χιλ., η οποία αφορά σε εκκαθάριση θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου.

Σημειώνεται ότι η κατηγορία «Λοιπές προβλέψεις» κατά τη χρήση 2016 έχει μειωθεί κατά ποσό € 1,7 εκατ. λόγω διαγραφής απαίτησης από το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ), η οποία επήλθε ως αποτέλεσμα δικαστικής απόφασης η οποία απέρριψε τη σχετική αγωγή διεκδίκησης που είχε καταθέσει η Τράπεζα. Επίσης μειώθηκε κατά ποσό ύψους € 3,2 εκατ. από την είσπραξη απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη σε προηγούμενη χρήση.

Για την 31.12.2015, η αύξηση του κονδυλίου «Λοιπές προβλέψεις» οφείλεται κυρίως στην ανάγκη λογισμού προβλέψεων για ενδεχόμενη μη εισπραξιμότητα από οριστικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Όσον αφορά στο κονδύλι «Προβλέψεις για επίδικες απαιτήσεις», αυτό αφορά δικαστικές αγωγές που έχουν εγερθεί κατά του συνόλου των εταιρειών του Ομίλου, σύμφωνα με γνωμάτευση της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, την 31.12.2017 εκτιμάται ότι θα προκύψει υποχρέωση μελλοντικής καταβολής ποσό € 4.535 χιλ. για τον Όμιλο και για το οποίο έχει σχηματισθεί ισόποση πρόβλεψη. Το αντίστοιχο ποσό κατά την 31.12.2016 ήταν € 4.222 χιλ. ενώ για την 31.12.2015 ήταν € 3.428 χιλ.

Λοιπές Υποχρεώσεις

Ο εν λόγω λογαριασμός διαμορφώθηκε σε € 18.236 χιλ. την 31.12.2017, € 18.011 χιλ. την 31.12.2016 και € 26.625 χιλ. την 31.12.2015 και αναλύεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	4.942	4.374	2.130
Πιστωτές και προμηθευτές	7.318	4.890	5.898
Οφειλές προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς	1.793	2.326	2.285
Έξοδα πληρωτέα	2.174	2.107	1.605
Προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι	9.891	3.458	3.696
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	87	89	148
Έσοδα επομένων χρήσεων	61	295	0
Λοιπές υποχρεώσεις	359	470	2.474
Λοιπές Υποχρεώσεις	26.625	18.011	18.236

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Οι υποχρεώσεις από φόρους και τέλη κατά την 31.12.2017 ανήλθαν σε € 2.130 χιλ. έναντι € 4.374 χιλ. την 31.12.2016 και € 4.942 χιλ. την 31.12.2015 παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 51,3% και 11,5% αντίστοιχα. Οι μεταβολές μεταξύ των χρήσεων οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση της υποχρέωσης από Φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών μετά την υπογραφή της νέας Ε.Σ.Σ.Ε. κατά τη χρήση 2017 καθώς και στις μεταβολές του παρακρατηθέντος φόρου οι οποίες προέκυψαν από τη μεταβολή των τόκων (έξοδο) ως συνέπεια της μεταβολής των καταθέσεων.

Οι υποχρεώσεις προς πιστωτές και προμηθευτές κατά την 31.12.2017 ανήλθαν σε € 5.898 χιλ. έναντι € 4.890 χιλ. την 31.12.2016 και € 7.318 χιλ. την 31.12.2015. Το εν λόγω κονδύλι παρουσιάζεται αυξημένο τη χρήση 2015 έναντι των άλλων δύο χρήσεων λόγω των οφειλών στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου έτους 2015.

Οι προμήθειες και οι τόκοι πληρωτέοι διαμορφώθηκαν σε € 3.696 χιλ. κατά την 31.12.2017, € 3.458 χιλ. κατά την 31.12.2016 και € 9.891 χιλ. την 31.12.2015. Η εν λόγω μείωση οφείλεται κυρίως στη μείωση του μέσου υπολοίπου καταθέσεων ανάμεσα στις χρήσεις, καθώς και στην συνακόλουθη αποκλιμάκωση του μέσου επιτοκίου.

Ίδια Κεφάλαια

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθεται η ανάλυση των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου για την περίοδο 2015-2017:

	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Καταβλημένο (κοινές μετοχές)	701.806	701.806	701.806
Καταβλημένο (προνομιούχες μετοχές)	100.200	100.200	100.200
Μετοχικό κεφάλαιο	802.006	802.006	802.006
Αποθεματικά	242.218	246.052	246.609
Σωρευμένες ζημιές	-365.447	-415.414	-415.910
Δικαιώματα μειοψηφίας	1.433	1.261	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	680.210	633.905	632.705

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας παρουσίασαν μείωση κατά 0,19% την 31.12.2017 σε σχέση με την 31.12.2016 και 6,81% την 31.12.2016 σε σχέση με την 31.12.2015, κυρίως λόγω των σωρευμένων ζημιών.

Τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας την 31.12.2015 ενισχύθηκαν λόγω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με την έκδοση νέων κοινών ονομαστικών μετοχών στο πλαίσιο του Ν.3604/2007 και του Ν.3864/2010 (ως ισχύει) μέχρι ποσού € 750 εκατ. με μετρητά και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων.

Μετοχικό κεφάλαιο

Το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε 802.006.018,10 ευρώ διαιρούμενο σε:

Α) 2.339.353.394 κοινές, ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη

Β) 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 έκαστη, οι οποίες είναι εξαγοράσιμες. Οι μετοχές της κατηγορίας αυτής έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο του Ν.3723/2008 «Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας». Οι μετοχές αυτές δεν έχουν ορισμένη διάρκεια και είναι δεκτικές εξαγοράς από την Τράπεζα κατόπιν βέβαια των σχετικών εγκρίσεων της Τραπεζής της Ελλάδος. Περαιτέρω οι προνομιούχες μετοχές της κατηγορίας αυτής έχουν σταθερή μη σωρευτική απόδοση 10% εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 44 του Κ.Ν.2190/1920 και υπάρχουν κέρδη προς διανομή ή αποθεματικά που δύνανται να διανεμηθούν. Συνεπώς για την καταβολή της σταθερής μη σωρευτικής απόδοσης απαιτείται προηγουμένα έγκριση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τραπεζής. Τα προαναφερθέντα εννοιολογικά χαρακτηριστικά των προνομιούχων μετοχών ως προς τη φύση, το είδος και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων οδηγούν στην αναγνώριση των εν λόγω μετοχών ως στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων και όχι υποχρέωσης.

Περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4093/2012 προβλέπεται ότι η σταθερή απόδοση επί των προνομιούχων μετοχών, τις οποίες κατέχει το ελληνικό δημόσιο στο πλαίσιο του Ν.3723/2008 κατά παρέκκλιση του Κ.Ν.2190/1920 είναι καταβλητέα, με εξαίρεση την περίπτωση που η καταβολή του οικείου ποσού θα είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση των κύριων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων, του πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο.

Σημειώνεται ότι με βάση το Ν.3844/2010 και ειδικότερα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του εν λόγω νόμου, έχει προβλεφθεί επαύξηση της απόδοσης των προνομιούχων μετοχών κατά 2% ετησίως, σε περίπτωση βέβαια που έχει παρέλθει πενταετία και η Τράπεζα δεν έχει προχωρήσει στην επαναγορά των εν λόγω μετοχών. Τον Μάιο του 2014 έληξε το ειδικό ομόλογο του Ελληνικού Δημοσίου με το οποίο είχαν καλυφθεί οι προνομιούχες μετοχές χωρίς η Τράπεζα να προβεί στην επαναγορά αυτών. Το Ελληνικό Δημόσιο ως όφειλε μετά την λήξη του εν λόγω ειδικού ομολόγου προέβη στη κάλυψη των προνομιούχων μετοχών καταβάλλοντάς το αντίστοιχο τίμημα σε μετρητά. Η Τράπεζα έχει υποβάλει έγγραφο αίτημα προς τις αρμόδιες αρχές για παράταση του προγράμματος έως την 31.12.2017 διατηρώντας παράλληλα το δικαίωμα πρόωρης επαναγοράς αυτών.

Επιπρόσθετα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80 του νέου Ν.4484/2017 (ΦΕΚ Α' 110, 1 Αυγούστου 2017), μετά την πάροδο της πενταετίας από την έκδοσή τους, επιτρέπεται να γίνει εξαγορά των προνομιούχων μετοχών εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει με μετρητά ή με παράδοση κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 (Tier II) σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013, ή με συνδυασμό των δύο, με τη σύμφωνη γνώμη της εποπτικής αρχής. Στην περίπτωση που η εξαγορά γίνει με παράδοση κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 (ανταλλαγή), αυτά πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) η ονομαστική αξία τους θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση την αρχική τιμή διάθεσης των προνομιούχων μετοχών,
- (β) τα χαρακτηριστικά τους θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 575/2013 για τα κεφαλαιακά μέσα κατηγορίας 2 και ιδίως του άρθρου 63 αυτού,
- (γ) έχουν δεκαετή διάρκεια με δικαίωμα του εκδότη που ασκείται κατά την αποκλειστική του κρίση να προβεί στην ανάκληση ή εξόφληση ή επαναγορά ή πρόωρη αποπληρωμή τους μετά την πενταετία, με έγκριση, της εποπτικής αρχής,
- (δ) η πρόωρη αποπληρωμή πριν την πενταετία επιτρέπεται με την έγκριση της εποπτικής αρχής μόνο εφόσον επέλθει εποπτικό ή φορολογικό γεγονός, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 78 παρ. 4 του Κανονισμού 575/2013,
- (ε) η εξόφλησή τους μετά την πενταετία και οποτεδήποτε μέχρι τη λήξη τους, καθώς και όταν συντρέχει η ανωτέρω περίπτωση (δ) γίνεται στην ονομαστική τους αξία,
- (στ) κατά την εξαγορά ή την πρόωρη αποπληρωμή καταβάλλονται πάντα οι αναλογούντες δεδουλευμένοι τόκοι της τρέχουσας τοκοφόρου περιόδου
- (ζ) το ονομαστικό τους επιτόκιο (κουπόνι) είναι σταθερό και καταβάλλεται ανά εξάμηνο την τελευταία ημέρα του έτους και του δωδέκατου μήνα κάθε έτους. Ειδικά για την πρώτη καταβολή, το επιτόκιο υπολογίζεται για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται ως τη συμπλήρωση της εγγύτερης εκ των ως άνω ημερομηνιών, εφόσον είναι μικρότερο των έξι (6) μηνών,
- (η) το ύψος του επιτοκίου υπολογίζεται με βάση τη μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς του Ελληνικού Δημοσίου, κατά τις πρώτες δεκαπέντε (15) ημέρες του Ιουνίου 2017 αυξημένη κατά πενήντα (50) μονάδες βάσης και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 6%, και
- (θ) είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμα και δεκτικά εισαγωγής σε οργανωμένη αγορά.

Το αίτημα εξαγοράς των προνομιούχων μετοχών σύμφωνα με τους ανωτέρω αναφερόμενους όρους υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος εκδίδει σχετική απόφαση τηρουμένων των κανόνων κρατικών ενισχύσεων της Ε.Ε. Εφόσον η εξαγορά γίνει με ανταλλαγή κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2, για την ανάληψή τους από το Ελληνικό Δημόσιο υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και της Τράπεζας, στην οποία καθορίζονται μεταξύ άλλων οι ειδικότεροι όροι αυτών των μέσων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ως άνω συναλλαγή.

Σύμφωνα με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο οι προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου θα παύσουν πλέον να προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας από την 1 Ιανουαρίου 2018 και εφεξής.

Βάσει των αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 και του Ν.3723/2008 σε συνδυασμό με το άρθρο 44Α του Κ.Ν.2190/1920, δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος τόσο στους κατόχους κοινών όσο και στους κατόχους προνομιούχων μετοχών.

Κατά τη διαδικασία της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης οι μέτοχοι ενέκριναν την επικείμενη αύξηση κεφαλαίου, μέχρι του ποσού των € 198 εκατ., προκειμένου να ενισχυθεί κεφαλαιακά η Τράπεζα, να στηριχθεί η ανάπτυξή της σε υγιείς βάσεις, και να αποπληρωθούν οι προνομιούχες μετοχές του Δημοσίου, ύψους € 100 εκατ.

Σημειώνεται, επίσης ότι, Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 το οποίο εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014, με ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του την 01.01.2018 και υιοθετώντας πρόωρα τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού 2395/2017 κατά την ίδια ημερομηνία. Η συνολική επιβάρυνση των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 μετά από την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας κατά την 01.01.2018, εκτιμάται κάπου μεταξύ € 57 εκατ. έως € 71 εκατ. η οποία οφείλεται κυρίως από την διαφορά στον τρόπο υπολογισμού της απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά € 80 έως € 100 εκατ. (μείωση Ιδίων Κεφαλαίων) και αναβαλλόμενη φορολογία από € 23 έως € 29 εκατ. (αύξηση Ιδίων Κεφαλαίων).

Ίδιες Μετοχές

Κατά την 31.12.2017, η Τράπεζα κατείχε ίδιες μετοχές συνολικού αριθμού 380 και αξία κτήσης € 97.332,30. Οι μετοχές αυτές προήλθαν μετά τη μείωση (reverse split) των 7.497 κοινών ονομαστικών μετοχών που κατείχε στις 22.11.2015 και η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου. Οι μετοχές αυτές αντιπροσωπεύουν ποσοστό της τάξης του 0,00002% του συνόλου των κοινών μετά δικαιώματος ψήφου μετοχών κατά την ίδια ημερομηνία. Οι λουπές εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση δεν κατείχαν μετοχές της Τράπεζας κατά την 31.12.2017.

Αποθεματικά

Ο λογαριασμός «Αποθεματικά» αναλύεται για την εξεταζόμενη περίοδο ως κάτωθι:

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Τακτικό αποθεματικό	6.994	7.005	6.948
Φορολογηθέντα αποθεματικά	15.234	15.234	15.234
Ειδικό αποθεματικό απαλλαγής φόρου ενδοομιλικών μερισμάτων	0	300	300
Ειδικό αποθεματικό μείωσης μετοχικού κεφαλαίου έτους 2015	229.941	229.941	229.941
Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	-505	905	4.984
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	97	97	97
Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών) από καθορισμένα προγράμματα παροχών	-9.544	-7.429	-10.895
Αποθεματικά	242.218	246.052	246.609

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Τακτικό αποθεματικό: Σύμφωνα με το Ελληνικό εταιρικό δίκαιο αφαιρείται ετησίως το 5% των καθαρών κερδών της Τράπεζας για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η υποχρέωση για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παύει όταν αυτό φτάσει στο 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας. Για δε τα αποθεματικά τα οποία έχουν φορολογηθεί, η Τράπεζα δύναται να προβεί στη διανομή τους ή την κεφαλαιοποίησή τους, χωρίς επιπλέον επιβάρυνση φόρου.

Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων (μετά φόρων)

Ανάλυση της κίνησης του εν λόγω αποθεματικού για την εξεταζόμενη περίοδο παρατίθεται ακολούθως:

ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΑΞΙΑΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ			
(ποσά σε € 000)*	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	-11.609	-505	905
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία μετά από φόρους	2.462	1.903	4.327
Μεταφορά αποθεματικού στα αποτελέσματα μετά από φόρους	8.642	-494	-247
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	-505	905	4.984

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ποσά σε € 000)*	31.12.2017
Δάνεια προς το Δημόσιο (αναπόσβεστο κόστος)	31.727
Δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (αναπόσβεστο κόστος)	0
Ο.Ε.Δ. εμπορικού χαρτοφυλακίου (εύλογη αξία)	1.105
Ε.Γ.Ε.Δ. εμπορικού χαρτοφυλακίου (εύλογη αξία)	2.431
Ο.Ε.Δ. χαρτοφυλακίου Δ.Π.Π. επενδύσεων (εύλογη αξία)	34.482
Ο.Ε.Δ. διακρατούμενων έως τη λήξη επενδύσεων (αναπόσβεστο κόστος)	9.899
Εγγυήσεις καταθέσεων υπέρ ΤΕΚΕ	71.629
Προκαταβολές φόρων και λουπές απαιτήσεις από φόρους	11.364
Λουπές απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου	300
Σύνολο Απαιτήσεων	162.936
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (ποσά σε € 000)*	31.12.2017
Καταθέσεις Δημοσίου	446.883
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	2.010
Σύνολο Υποχρεώσεων	448.893

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή.

3.20.1.5 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων ταμειακών ροών χρήσεων 2015-2017

Κατωτέρω παρατίθεται η Καταστάση ταμειακών ροών του Ομίλου των χρήσεων 2015-2017:

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ			
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	01.01.- 31.12.2015	01.01.- 31.12.2016	01.01.- 31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Τόκοι και συναφή έσοδα	153.454	145.321	122.399
Εισπράξεις από πελάτες	0	-25	0
Τόκοι έξοδα	-77.833	-62.826	-47.126
Έσοδα μερισμάτων	117	58	24
Έσοδα προμηθειών	20.047	16.557	16.490
Έξοδα προμηθειών	-3.078	-5.216	-11.157
Κέρδη (ζημιές) από χρηματοοικονομικές πράξεις	2.157	3.791	1.016
Κέρδη (ζημιές) από απομείωση συμμετοχής σε συνδεδεμένες εταιρείες	0	0	0
Λοιπά έσοδα	2.501	1.536	1.737
Πληρωμές σε υπαλλήλους και προμηθευτές	-83.717	-85.089	-69.952
Φόροι πληρωθέντες	-272	-1.861	-342
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές των λογαριασμών που σχετίζονται με λειτουργικές δραστηριότητες	13.377	12.247	13.090
Μεταβολές σε λειτουργικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης			
Καθαρή (αύξηση) / μείωση εμπορικών αξιογράφων	35.505	4.011	-810
Καθαρή (αύξηση) / μείωση χορηγήσεων	-168.164	-59.071	-24.919
Καθαρή (αύξηση)/μείωση χορηγήσεων από μεταβίβαση δανειακού χαρτοφυλακίου	0	0	525.000
Καθαρή (αύξηση) / μείωση σε λοιπά περιουσιακά στοιχεία	-37.303	33.855	-9.757
Καθαρή αύξηση / (μείωση) σε τοποθετήσεις άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων	580.456	241.574	-81.892
Καθαρή αύξηση / (μείωση) καταθέσεων πελατών και συναφών υποχρεώσεων	-1.111.840	-249.753	31.381
Καθαρή αύξηση / (μείωση) άλλων υποχρεώσεων	403	-2.508	-3.361
Σύνολο μεταβολών σε λειτουργικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης	-700.944	-31.891	435.642
Καθαρή ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες	-687.567	-19.645	448.732
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	-8.159	-9.602	-7.434
Αγορές ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων παγίων στοιχείων	-1.895	-1.570	-2.547
Αποτέλεσμα από πώληση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	0	41	17
Αγορές χρεογράφων χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση	-5.414	-4.112	-41.275
Πωλήσεις λήξεις χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση	30.279	19.535	50.194
Αποτέλεσμα από μεταβίβαση μη εξυπηρετούμενων δανείων	0	0	70.000
Αγορές επενδυτικών χρεογράφων διακρατούμενων ως τη λήξη			-9.891
Απόκτηση χρεογράφων από μεταβίβαση δανειακού χαρτοφυλακίου	0	0	-525.000
Λήξεις επενδυτικών χρεογράφων διακρατούμενων ως τη λήξη			10.087
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες			0
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	1.984	4.453	47
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες	16.795	8.745	-455.802
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αποπληρωμή υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους	-79.256	0	0
Εισπράξεις από έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων	681.008	0	0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-17.806	0	0
Έξοδα συγκέντρωσης κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και ΜΟΔ	-4.516	0	0
Καθαρή ταμειακή ροή από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	579.429	0	0
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	-91.343	-10.900	-7.070
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	150.484	59.141	48.241
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	59.141	48.241	41.171

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Για περισσότερη πληροφόρηση βλέπε ενότητα 3.12.2 «Ταμειακές ροές» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.20.1.6 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις μεταβολές των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων των χρήσεων 2015-2017

Κατωτέρω παραίθενται οι Καταστάσεις Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου των χρήσεων 2015-2017:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2015										
(ποσά σε € 000)*	Μετοχικό κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	Μετοχικό κεφάλαιο (προνομιούχες μετοχές)	Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη/ζημιές	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2015	313.738	100.200	95.570	356.050	-23.422	22.356	-510.903	353.590	1.432	355.022
Ζημιές της περιόδου							-346.826	-346.826	1	-346.825
Στοιχεία συνολικών εσόδων										
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση: αποτίμηση					2.805			2.805		2.805
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση: μεταφορά στο αποτέλεσμα					12.171			12.171		12.171
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθορισμένων προγραμμάτων παροχών					2.460			2.460		2.460
Αναπροσαρμογή ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων								0		0
Φόρος εισοδήματος					-4.109			-4.109		-4.109
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	0	13.327	0	-346.826	-333.498	1	-333.497
Τακτικό αποθεματικό						15	-15	0		0
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση κοινών μετοχών	681.008							681.008		681.008
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση διαφοράς υπέρ το άρτιο	356.050			-356.050				0		0
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμφηφισμό ζημιών	-356.050						356.050	0		0
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου για δημιουργία ειδικού αποθεματικού	-388.511					388.511		0		0
Διαγραφή ζημιών μέσω του ειδικού αποθεματικού						-158.569	158.569	0		0
Μετατροπή μετατρέψιμων ομολογιών σε κοινές μετοχές	95.570		-95.570					0		0
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου							-17.806	-17.806		-17.806
Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και ΜΟΔ							-4.516	-4.516		-4.516
Υπόλοιπα 31.12.2015	701.806	100.200	0	0	-10.094	252.312	-365.447	678.777	1.433	680.210

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 που συντάχθηκαν βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2016										
(ποσά σε €000)*	Μετοχικό κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	Μετοχικό κεφάλαιο (προνομιούχες μετοχές)	Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη/ζημιές	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2016	701.806	100.200	0	0	-10.094	252.312	-365.447	678.777	1.433	680.210
Ζημιές της περιόδου							-49.656	-49.656	-173	-49.829
Στοιχεία συνολικών εσόδων										
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση: αποτίμηση					2.680			2.680		2.680
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση: μεταφορά στο αποτέλεσμα					-696			-696		-696
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθορισμένων προγραμμάτων παροχών					2.978			2.978		2.978
Φόρος εισοδήματος					-1.439			-1.439		-1.439
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	0	0	3.524	0	-49.656	-46.133	-173	-46.305
Τακτικό αποθεματικό						11	-11	0	0	0
Αγορά μετοχών θυγατρικής								0	0	0
Δημιουργία αποθεματικού απαλλαγής φόρου ενδοομιλικών μερισμάτων						300	-300	0		0
Υπόλοιπα 31.12.2016	701.806	100.200	0	0	-6.571	252.623	-415.414	632.644	1.261	633.905

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.
 Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που συντάχθηκαν βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.2017								
(ποσά σε €000)*	Μετοχικό κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	Μετοχικό κεφάλαιο (προνομιούχες μετοχές)	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά	Σωρευμένα κέρδη/ζημιές	Σύνολα	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2017	701.806	100.200	-6.571	252.623	-415.414	632.644	1.261	633.905
Κέρδη της περιόδου	0	0	0	0	430	430	0	430
Στοιχεία συνολικών εσόδων								
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση: αποτίμηση	0	0	6.094	0	0	6.094	0	6.094
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση: μεταφορά στο αποτέλεσμα	0	0	-348	0	0	-348	0	-348
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθορισμένων προγραμμάτων παροχών	0	0	-4.882	0	0	-4.882	0	-4.882
Φόρος εισοδήματος	0	0	-251	0	0	-251	0	-251
Προσαρμογή αναλογιστικών προγραμμάτων	0	0	0	0	-1.171	-1.171	0	-1.171
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0	0	614	0	-741	-128	0	-127
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	0	0	0	-57	244	187	-1.261	-1.074
Υπόλοιπα 31.12.2017	701.806	100.200	-5.957	252.566	-415.910	632.704	0	632.705

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που συντάχθηκαν βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή καθώς και στοιχεία από την ανακοίνωση της Τράπεζας της 02.04.2018 και για τα οποία έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Πηγή: Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

3.20.2 Σημαντικές αλλαγές στη Χρηματοοικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου

Σύμφωνα με δήλωση της Διοίκησης της Τράπεζας, δεν έχει επέλθει καμία σημαντική αλλαγή στη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου από την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017 έως την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου με εξαίρεση τα ακόλουθα:

Α) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά τη συνεδρίασή του στις 15.03.2018 ενέκρινε το Πρόγραμμα της εθελουσίας εξόδου προσωπικού η οποία έλαβε υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, το επιχειρηματικό πλάνο της Τράπεζας, το οποίο έχει ως προϋπόθεση τη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου με ταυτόχρονη διατήρηση ομαλού εργασιακού κλίματος. Σημειώνεται ότι η περίοδος υποβολής αιτήσεων συμμετοχής στο εν λόγω πρόγραμμα διαρκεί μέχρι την Παρασκευή 26.04.2018.

Β) Επιπλέον, η Τράπεζα κατά την 31.12.2017 είχε στην κατοχή της 286.285.714 προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 εκάστη, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ν.3723/2008 «Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας». Οι μετοχές αυτές δεν έχουν ορισμένη διάρκεια και είναι δεκτικές εξαγοράς από την Τράπεζα κατόπιν βέβαια των σχετικών εγκρίσεων της Τράπεζας της Ελλάδος. Περαιτέρω, οι προνομιούχες μετοχές της κατηγορίας αυτής έχουν σταθερή μη σωρευτική απόδοση 10% εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 44 του Κ.Ν.2190/1920 και υπάρχουν κέρδη προς διανομή ή αποθεματικά που δύνανται να διανεμηθούν. Τον Μάιο του 2014 έληξε το ειδικό ομόλογο του Ελληνικού Δημοσίου με το οποίο είχαν καλυφθεί οι προνομιούχες μετοχές χωρίς η Τράπεζα να προβεί στην επαναγορά αυτών. Το Ελληνικό Δημόσιο ως όφειλε μετά την λήξη του εν λόγω ειδικού ομολόγου προέβη στη κάλυψη των προνομιούχων μετοχών καταβάλλοντας το αντίστοιχο τίμημα σε μετρητά. Η Τράπεζα έχει υποβάλει έγγραφο αίτημα προς τις αρμόδιες αρχές για παράταση του προγράμματος έως την 31.12.2017 διατηρώντας παράλληλα το δικαίωμα πρόωρης επαναγοράς αυτών.

Επιπρόσθετα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80 του νέου Ν.4484/2017 (ΦΕΚ Α' 110, 1 Αυγούστου 2017), μετά την πάροδο της πενταετίας από την έκδοσή τους, επιτρέπεται να γίνει εξαγορά των προνομιούχων μετοχών εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει με μετρητά ή με παράδοση κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 (Tier II) σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013, ή με συνδυασμό των δύο, με τη σύμφωνη γνώμη της εποπτικής αρχής. Στην περίπτωση που η εξαγορά γίνει με παράδοση κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 (ανταλλαγή), αυτά πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) η ονομαστική αξία τους θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση την αρχική τιμή διάθεσης των προνομιούχων μετοχών,
- (β) τα χαρακτηριστικά τους θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 575/2013 για τα κεφαλαιακά μέσα κατηγορίας 2 και ιδίως του άρθρου 63 αυτού,
- (γ) έχουν δεκαετή διάρκεια με δικαίωμα του εκδότη που ασκείται κατά την αποκλειστική του κρίση να προβεί στην ανάκληση ή εξόφληση ή επαναγορά ή πρόωρη αποπληρωμή τους μετά την πενταετία, με έγκριση, της εποπτικής αρχής,
- (δ) η πρόωρη αποπληρωμή πριν την πενταετία επιτρέπεται με την έγκριση της εποπτικής αρχής μόνο εφόσον επέλθει εποπτικό ή φορολογικό γεγονός, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 78 παρ. 4 του Κανονισμού 575/2013,
- (ε) η εξόφλησή τους μετά την πενταετία και οποτεδήποτε μέχρι τη λήξη τους, καθώς και όταν συντρέχει η ανωτέρω περίπτωση (δ) γίνεται στην ονομαστική τους αξία,
- (στ) κατά την εξαγορά ή την πρόωρη αποπληρωμή καταβάλλονται πάντα οι αναλογούντες δεδουλευμένοι τόκοι της τρέχουσας τοκοφόρου περιόδου,
- (ζ) το ονομαστικό τους επιτόκιο (κουπόνι) είναι σταθερό και καταβάλλεται ανά εξάμηνο την τελευταία ημέρα του έτους και του δωδέκατου μήνα κάθε έτους. Ειδικά για την πρώτη καταβολή, το επιτόκιο υπολογίζεται για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται ως τη συμπλήρωση της εγγύτερης εκ των ως άνω ημερομηνιών, εφόσον είναι μικρότερο των έξι (6) μηνών,
- (η) το ύψος του επιτοκίου υπολογίζεται με βάση τη μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς του Ελληνικού Δημοσίου, κατά τις πρώτες δεκαπέντε (15) ημέρες του Ιουνίου 2017 αυξημένη κατά πενήντα (50) μονάδες βάσης και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 6%, και
- (θ) είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμα και δεκτικές εισαγωγής σε οργανωμένη αγορά.

Το αίτημα εξαγοράς των προνομιούχων μετοχών σύμφωνα με τους ανωτέρω αναφερόμενους όρους υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος εκδίδει σχετική απόφαση τηρουμένων των κανόνων κρατικών ενισχύσεων της Ε.Ε. Εφόσον η εξαγορά γίνει με ανταλλαγή κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2, για την ανάληψή τους από το Ελληνικό Δημόσιο υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και της Τράπεζας, στην οποία καθορίζονται μεταξύ άλλων οι ειδικότεροι όροι αυτών των μέσων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ως άνω συναλλαγή.

Σύμφωνα με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο οι προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου θα παύσουν πλέον να προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας από την 01.01.2018 και εφεξής.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΓΣ της 22.12.2017 αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των κατόχων κοινών μετόχων της Τράπεζας έως ποσού € 197,97 εκατ. περίπου με την καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Κατά την Γενική αυτή Συνέλευση, αποφασίστηκε ομόφωνα η εξαγορά των προνομιούχων μετοχών μέσω της χρήσης, είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε μέσω της έκδοσης ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100,2 εκατ., είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω.

Επίσης στις 22.12.2017 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (το «SPV») με την επωνυμία ABS ΜΕΤΕΧΕΛΙΧΙΣ S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (το «Senior Note») και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. («Junior Note»), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια.

Η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία αναζήτησης πιθανών επενδυτών για την πώληση του ανωτέρω Junior Note ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ., και την ανάθεση διαχείρισης του ως άνω πακέτου των τιτλοποιημένων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) ύψους € 700,5 εκατ. Στο πλαίσιο αυτό και μέχρι το τέλος Ιουνίου 2018 αναμένεται η λήψη δεσμευτικών προσφορών από υποψήφιους επενδυτές, που θα αξιολογηθούν από τον σύμβουλο της Τράπεζας για να προτείνει στο Δ.Σ., προς τελική έγκριση από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και μετά από εισήγηση του Δ.Σ. της Τράπεζας, την πλέον επιλέξιμη προσφορά.

3.20.3 Μερισματική πολιτική

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καταστατικού, αναφέρεται ότι δικαίωμα στο μέρισμα έχουν οι μέτοχοι που είναι εγγεγραμμένοι στο βιβλίο μετόχων σε ημέρα οριζόμενη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Προσδιορίζεται, επίσης, ότι το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους εντός 2 μηνών από την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (Κ.Ν.2190/1920) και το Καταστατικό της Τράπεζας, τα καθαρά κέρδη της Τράπεζας διανέμονται με την εξής σειρά:

- 1) Ποσοστό τουλάχιστον 5% των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού μέχρι συμπλήρωσης ποσού τακτικού αποθεματικού ίσου προς το ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Μετά τη συμπλήρωση του ποσού αυτού, η κράτηση παύει να είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση μείωσης του τακτικού αποθεματικού σε ποσό μικρότερο από το ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου από οποιοδήποτε λόγο, η υποχρέωση σχηματισμού τακτικού αποθεματικού γίνεται πάλι υποχρεωτική. Καθαρά κέρδη της Τράπεζας νοούνται αυτά που προκύπτουν από τα ακαθάριστα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν, μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων, ζημιών, νομίμων αποσβέσεων και κάθε άλλης εταιρικής υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένου και του φόρου εισοδήματος.
- 2) Κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή του ελάχιστου μερίσματος, που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Α.Ν.148/1967, όπως ισχύει. Με βάση το νόμο αυτό, η Τράπεζα υποχρεούται να διανέμει ελάχιστο μέρισμα, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 35% των καθαρών κερδών της σε μη ενοποιημένη βάση, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, αφαιρούμενου του ποσού που κρατήθηκε για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, τυχόν κερδών που προέρχονται από την πώληση συμμετοχών που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20% του καταβλημένου κεφαλαίου θυγατρικής εταιρείας στο οποίο η Τράπεζα είχε συμμετοχή για τουλάχιστον 10 έτη, καθώς και των καθαρών κερδών από αποτίμηση χρηματοπιστωτικών μέσων στην εύλογη αξία τους. Κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση, πλειοψηφία μετόχων που αντιπροσωπεύει 65% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να λάβει την απόφαση να διανείμει μέρισμα μικρότερο του τεθέντος κατώτατου ορίου σύμφωνα με τον Α.Ν.148/1967. Σε αυτήν την περίπτωση, το μη διανεμηθέν μέρισμα πρέπει να μεταφερθεί σε ένα ειδικό αποθεματικό το οποίο, εντός τεσσάρων ετών μετά τη Γενική Συνέλευση πρέπει να διανεμηθεί υπό μορφή μερίσματος σε μετοχές.
- 3) Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου (2) ανωτέρω, μετά την αφαίρεση του υποχρεωτικού κατώτατου ποσού μερίσματος, κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση μέρος των κερδών μπορούν να εισφερθούν σε ειδικό αποθεματικό και να παρακρατηθεί ποσό για την κάλυψη αμοιβών μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας και το υπόλοιπο ποσό των κερδών μπορεί να διανεμηθεί ως πρόσθετο μέρισμα ή να μεταφερθεί στα κέρδη εις νέον.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει οιαδήποτε διανομή στους μετόχους, αν κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας είναι ή θα γίνει, μετά τη διανομή αυτή, κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου, προσαυξημένου με τα αποθεματικά, τα οποία απαγορεύεται από το Νόμο ή το Καταστατικό να διανεμηθούν.

Τα ποσά που διανέμονται στους μετόχους δεν μπορεί να ξεπερνούν το ποσό των μη ενοποιημένων αποτελεσμάτων, μετά από φόρους, της τελευταίας χρήσης που έληξε, προσαυξημένο με τα κέρδη προηγούμενων χρήσεων και με τα αποθεματικά, τα οποία επιτρέπεται να διανεμηθούν και αποφάσισε σχετικά η Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή τους και μειωμένο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και το ποσό που επιβάλλεται να διατεθεί, σύμφωνα με το Νόμο ή το Καταστατικό, για το σχηματισμό αποθεματικών. Το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους

μέσα σε δύο μήνες από την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις. Η αξίωση του μετόχου για το μέρισμα παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο χρόνος έναρξης της πενταετίας αρχίζει από το τέλος του έτους εντός του οποίου εγκρίθηκε η διανομή μερίσματος από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Επιπλέον, η Τράπεζα λόγω της συμμετοχής της στο πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας υπόκειται σε επιπλέον περιορισμούς διανομής μερισμάτων. Σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Ν.3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας, τα μερίσματα της Τράπεζας δεν δύνανται να υπερβαίνουν το ποσοστό 35% που προβλέπει ως ελάχιστο ποσοστό το άρθρο 3 παράγραφος 1 του Α.Ν.148/1967, όπως ισχύει (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ως άνω πρόγραμμα, βλέπε ενότητα 3.21.3 «Κανονιστικό Πλαίσιο» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου). Περαιτέρω, σύμφωνα με το νόμο αυτό, ο διορισθείς εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Δ.Σ. με δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας, έχει τη δυνατότητα να ασκήσει δικαίωμα αρνησικυρίας, μεταξύ άλλων, στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων της Τράπεζας σύμφωνα με τυχόν απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, του άρθρου 28 του Ν.3756/2009 και της απόφασης 20708/Β/1175/23.04.2009 του ΥΠΟΙΟ, καθώς και του άρθρου 39 του Ν.3844/2010, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, για τις χρήσεις 2008 και 2009, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους αποκλειστικά με τη μορφή μετοχών, οι οποίες δεν προέρχονται από επαναγορά. Στον ανωτέρω περιορισμό κατά ρητή διάταξη του νόμου δεν περιλαμβάνονται τυχόν μέρισμα ή σταθερή απόδοση των προνομιούχων μετοχών πιστωτικών ιδρυμάτων οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως σε οργανωμένες αγορές εξωτερικού, καθώς και το ποσό που έχει διανεμηθεί υπό τη μορφή προμερίσματος, το οποίο όμως θα συνυπολογίζεται στο όριο μέχρι 35%. Σύμφωνα περαιτέρω με το άρθρο 19 παράγραφος 5 του Ν.3965/2011 και του άρθρου 4 του Ν.4063/2012, στην περίπτωση διανομής μερίσματος για τις χρήσεις 2010, 2011 και 2012, η διανομή μερίσματος περιορίζεται αποκλειστικά στη διανομή μετοχών, οι οποίες δεν πρέπει να προέρχονται από επαναγορά.

Σύμφωνα με τους όρους της έκδοσης των προνομιούχων εξαγοράσιμων μετοχών άνευ σωρευτικού μερίσματος που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα απαιτείται να διανέμει μερίσματα στους κατόχους των προνομιούχων μετοχών της πριν τη διανομή τυχόν μερισμάτων στους κοινούς μετόχους της, μειώνοντας έτσι τα διανεμητέα ποσά προς τους κοινούς μετόχους.

Η καταβολή της σταθερής απόδοσης που προβλέπεται για τις μετοχές που εκδόθηκαν λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης ρευστότητας υπερσχύει του δικαιώματος των κατόχων των κοινών μετοχών της Τράπεζας επί των διανεμητέων κερδών που άλλως θα δικαιούνταν. Επιπροσθέτως, με το Ν.4093/2012 ορίστηκε ότι η σταθερή απόδοση ποσοστού 10% των προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το Ν.3723/2008, είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει. Όμως, ο ίδιος νόμος αναφέρει ότι η καταβολή της σταθερής απόδοσης δεν είναι υποχρεωτική όταν συντρέχει η περίπτωση του άρθρου 44^α του Κ.Ν. 2190/1920 (ίδια κεφάλαια κατώτερα του αθροίσματος μετοχικού κεφαλαίου και αποθεματικών) ή κατά την περίπτωση και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κύριων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο. (βλέπε υποενότητα «Δικαιώματα Προνομιούχων Μετόχων δυνάμει του Ν.3723/2008» της ενότητας 4.3.1 «Δικαιώματα μετόχων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Συνεπεία των ανωτέρω προβλέψεων, δεν έχει καταβληθεί μέρισμα στο Ελληνικό Δημόσιο ως κάτοχο προνομιούχων μετοχών για όλες τις χρήσεις μέχρι αυτήν του 2016. Για τη χρήση 2017 σημειώνεται ότι βάσει των αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 και του Ν.3723/2008 σε συνδυασμό με το άρθρο 44^α του Κ.Ν.2190/1920, δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος τόσο στους κατόχους κοινών όσο και στους κατόχους προνομιούχων μετοχών.

3.20.4 Δικαστικές και διαιτητικές διαδικασίες

Στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας, η Τράπεζα και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου είναι διάδικα μέρη σε εκκρεμοδικίες ενώπιον τακτικών δικαστηρίων. Όσον αφορά τη δικαστική υπόθεση που προέκυψε σε σχέση με την ένταξη στο ΕΤΑΤ του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων βλέπε σημείωση 31.1 Πρόγραμμα Συνταξιοδοτικών Παροχών των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017 και υποενότητα «Πρόγραμμα Συνταξιοδοτικών Παροχών» της ενότητας 3.17 «Υπάλληλοι» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Οι εν λόγω εκκρεμοδικίες αφορούν γενικότερα θέματα της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών, της τραπεζικής νομοθεσίας, εργασιακών και ασφαλιστικών θεμάτων και λοιπών νόμων. Για δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούν κατά του συνόλου των εταιρειών του Ομίλου, εκτιμάται ότι θα προκύψει ως υποχρέωση μελλοντικής καταβολής την 31.12.2017 ποσό ύψους € 4.535 χιλ. Σύμφωνα με δήλωση της Τράπεζας, για το σύνολο των δικαστικών υποθέσεων έχουν σχηματισθεί επαρκείς προβλέψεις, το ύψος των οποίων θα καλύψει τυχόν ζημία που θα επέλθει από αρνητική για την Τράπεζα έκβαση, η μελλοντική οικονομική κατάσταση της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση, δεν αναμένεται να επηρεασθεί ουσιωδώς.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι, τουλάχιστον ότι κατά τους δώδεκα μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, ούτε η Τράπεζα ούτε κανένα μέλος του Ομίλου εμπλέκεται σε διοικητική, δικαστική, ή διαιτητική διαδικασία (συμπεριλαμβανομένης κάθε τέτοιας διαδικασίας που εκκρεμεί ή ενδέχεται να κινηθεί εναντίον του Ομίλου και έχει περιέλθει σε γνώση του), η οποία θα μπορούσε να έχει ή είχε προσφάτως σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου.

3.21 Πρόσθετες πληροφορίες

3.21.1 Μετοχικό κεφάλαιο και εξέλιξη του μετοχικού κεφαλαίου

Το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε 802.006.018,10 ευρώ διαιρούμενο σε: Α) 2.339.353.394 κοινές, ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας €0,30 έκαστη Β) 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,35 έκαστη.

Χωρίς να ληφθεί υπόψη η παρούσα αύξηση, αλλά με το reverse split και τη μείωση της ονομαστικής αξίας, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των € 149.692.667,00 διαιρούμενο σε 164.975.557 κοινές ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και 286.285.714 προνομιούχες ονομαστικές, άνευ ψήφου, ενσώματες και εξαγοράσιμες μετοχές εκδοθείσες συμφώνως προς τις διατάξεις του Ν.3723/2008, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,35.

Σημειώνεται ότι η ολοκλήρωση του reverse split και η μείωση της ονομαστικής αξίας της κοινής μετοχής θα ολοκληρωθεί παράλληλα με την αποκοπή του δικαιώματος προτίμησης. (βλέπε ενότητα 4.4 «Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα της Αύξησης» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Η διαμόρφωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου παρουσιάζεται παρακάτω:

Είδος μετοχής (ποσά σε €)	Αριθμός υφιστάμενων μετοχών	Ημερομηνία Γ.Σ. ή Δ.Σ.	Αριθμός νέων μετοχών	Ονομαστική αξία μετοχών	Ποσό αυξήσεως /(μειώσεως)	Αιτιολογία	Μετοχικό κεφάλαιο μετά την αύξηση /(μείωση)
Κοινές	1.045.794.145	Ε.Γ.Σ. 22.11.2015	318.568.322	0,30	95.570.496,6	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιώματος προαιρετικής μετατροπής μετατρέψιμων ομολογιών	409.308.740,10
Κοινές	1.364.362.467	Ε.Γ.Σ. 22.11.2015	-	0,56	356.050.018,1	Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση της διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	409.308.740,10
Κοινές	1.364.362.467	Ε.Γ.Σ. 22.11.2015	-	0,30	(356.050.018,1)	Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου και δημιουργία ειδικού αποθεματικού δια της μείωσης της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής. Διαγραφή ζημιών μέσω του ειδικού αποθεματικού που δημιουργήθηκε	409.308.740,10
Κοινές	69.327.361	Ε.Γ.Σ. 22.11.2015	-	5.9040000010905	0	Αύξηση ονομαστικής αξίας από € 0,30 σε € 5,90 με ταυτόχρονο reverse split με αναλογία 19,68 παλαιές: 1 νέα	409.308.740,10
Κοινές	69.327.361	Ε.Γ.Σ. 22.11.2015	-	0,30	(388.510.531,8)	Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας με δημιουργία ισόποσου ειδικού αποθεματικού	20.798.208,30
Κοινές	69.327.361	Δ.Σ. 30.12.2015	2.270.026.033	0,30	681.007.809,9	Μερική κάλυψη αύξησης μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	701.806.018,20
α. Σύνολο κοινών μετοχών	2.339.353.394			0,30			701.806.018
β. Προνομιούχες μετοχές	286.285.714			0,35			100.199.999,90
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου							149.692.667,00

Ειδικότερα, από τη χρήση 2015 μέχρι σήμερα πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 22ας Νοεμβρίου 2015, αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 95.570.496,60 με έκδοση 318.568.322 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστης, λόγω της μετατροπής 318.568.322 μετατρέψιμων ομολογιών σε κοινές ονομαστικές μετοχές.

Επίσης στην ίδια Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με κεφαλαιοποίηση της διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά το ποσό € 356.050.018,10 και αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής με ισόποση μείωση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω διαγραφής ζημιών ύψους € 356.050.018,10 με μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετοχής.

Συνεπεία των παραπάνω το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε σε € 509.508.740 διαιρούμενο σε 1.364.362.467 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη, και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 έκαστη.

- Επιπρόσθετα με την από 22.11.2015 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, κατόχων κοινών μετοχών αποφασίσθηκε η αύξηση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών της Τράπεζας από € 0,30 σε € 5,90400001090479000 ανά μετοχή με ταυτόχρονη συνένωση και μείωση του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών (reverse split) με αναλογία 19,6800000363493 παλαιές κοινές μετοχές για κάθε μία νέα μετοχή, δηλαδή από 1.364.362.467 σε 69.327.361 κοινές μετοχές.

Μετά τη μεταβολή αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε σε € 509.508.740 διαιρούμενο σε 69.327.361 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 5,90400001090479000 έκαστη, και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 έκαστη.

- Επιπρόσθετα με την από 22.11.2015 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά € 388.510.531,80 και η δημιουργία ισόποσου ειδικού αποθεματικού με μείωση της ονομαστικής αξίας των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών από € 5,90400001090479000 (μετά το reverse split) σε € 0,30 ανά μετοχή.

Συνεπεία της παραπάνω μεταβολής, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας διαμορφώθηκε σε € 120.998.208,20, διαιρούμενο σε 69.327.361 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 εκάστης αντίστοιχα.

- Επιπλέον, με την από 22.11.2015 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων το προαναφερθέν αποθεματικό μειώθηκε κατά το ποσό των € 158.569.495,69 που αφορά στη διαγραφή ζημιών ιδίου ύψους που είχαν πραγματοποιηθεί έως τις 31.12.2014.

Συνεπεία της παραπάνω μεταβολής, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας διαμορφώθηκε σε € 120.998.208,20, διαιρούμενο σε 69.327.361 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 εκάστης αντίστοιχα.

- Επίσης, με την από 22.11.2015 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, κατόχων κοινών μετοχών αποφασίσθηκε το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας να αυξηθεί κατά € 748.735.498,80 σε περίπτωση πλήρους κάλυψης, με έκδοση κατά μέγιστο 2.495.784.996 νέων, κοινών, ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη.

Μετά τη μερική κάλυψη της αύξησης, ήτοι κατά € 681.007.809,90, με την έκδοση 2.270.026.033 νέων, κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την συνεδρίαση στις 30 Δεκεμβρίου 2015, πιστοποιήθηκε η καταβολή του ποσού της αύξησης, κατόπιν της μερικής κάλυψης.

- Συνεπεία της παραπάνω μεταβολής, το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μετά την έκδοση των νέων κοινών μετοχών ανήλθε σε € 802.006.018,10 διαιρούμενο σε 2.339.353.394 κοινές, ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 έκαστη

- Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 22.12.2017 αποφασίσθηκε: i) η αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετά ψήφου μετοχής από € 0,30 σε € 4,253999922534 ανά μετοχή με ταυτόχρονη συνένωση και μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας (reverse split), με αναλογία 14,1799999741806 παλαιές κοινές μετοχές για κάθε μία νέα μετοχή, δηλαδή από 2.339.353.394 σε 164.975.557 κοινές μετοχές. ii) η μείωση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετοχής της Τράπεζας έως το ποσό € 652.313.351,10 με σκοπό: α) διαγραφή των σωρευμένων ζημιών ύψους έως € 419.253.000 και β) δημιουργία ειδικού αποθεματικού ποσού € 233.060.351,10 με την ονομαστική τιμή της μετοχής να διαμορφώνεται σε € 0,30, ενώ ο συνολικός αριθμός παραμένει αμετάβλητος, iii) η αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με την έκδοση έως 659.902.228 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών στο πλαίσιο του Ν.3604/2007 όπως ισχύει μέχρι του ποσού των € 197.970.668,40 με μετρητά και με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών

μετόχων, iv) η εξαγορά των προνομιούχων μετόχων μέσω της χρήσης, είτε κεφαλαίων που θα αντληθούν μέσω της παραπάνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε του ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των € 100.200.000, είτε τέλος με συνδυασμό των ανωτέρω.

Συνεπεία των ανωτέρω ενεργειών που αποφασίστηκαν στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 22.12.2017 και προηγήθηκαν της παρούσας αύξησης, ήτοι του reverse split και της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου (υπό i) και ii) ανωτέρω), το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σήμερα στο συνολικό ποσό των € 149.692.667 διαιρούμενο σε 164.975.557 κοινές ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και 286.285.714 προνομιούχες ονομαστικές, άνευ ψήφου, ενσώματες και εξαγοράσιμες μετοχές εκδοθείσες συμφώνως προς τις διατάξεις του Ν.3723/2008, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,35.

- Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, σε περίπτωση πλήρους κάλυψης της παρούσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου στην τιμή του € 0,30 ανά μετοχή, θα ανέλθει στο ποσό των € 347.663.335,40 και θα διαιρείται σε α) 824.877.785 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη και β) 286.285.714 προνομιούχες, ονομαστικές άνευ δικαιώματος ψήφου μετοχές, ονομαστικής € 0,35 έκαστη.

Σημειώνεται ότι η ΕΓΣ της 22.12.2017 και η Αυτόκλητη Γενική Συνέλευση του προνομιούχου μετόχου μεταξύ άλλων, αποφάσισαν και την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών του Ν.3723/2008, όπως ισχύει, με μερική χρήση του μετοχικού κεφαλαίου της Αύξησης, άλλως με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ή με συνδυασμό των ανωτέρω.

Αναφορικά με τις προνομιούχες μετοχές βλέπε και ενότητα 4.3.1 «Δικαιώματα μετόχων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.21.2 Καταστατικό

Σκοπός της Τράπεζας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού της είναι η για δικό της λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων στην Ελλάδα και την αλλοδαπή, αυτοτελής ή σε συνεργασία ή κοινοπραξία, διενέργεια του συνόλου των εργασιών και δραστηριοτήτων που εκάστοτε επιτρέπονται από την κείμενη νομοθεσία σε πιστωτικά ιδρύματα.

Ο σκοπός της Τράπεζας είναι ο ευρύτερος δυνατός και συμπεριλαμβάνει κάθε εργασία, έργο, υπηρεσία και γενικώς δραστηριότητα που είτε εκ παραδόσεως είτε στο πλαίσιο των τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων, αποτελούν εκάστοτε εργασίες, έργα, υπηρεσίες και γενικώς δραστηριότητες δυνάμενες εκάστοτε να ασκούνται από πιστωτικό ίδρυμα.

Οι ακόλουθες δραστηριότητες, που απαριθμούνται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, εμπίπτουν στον σκοπό της Τράπεζας:

1. Η αποδοχή, εντόκως ή ατόκως, οποιασδήποτε μορφής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων σε ευρώ, συνάλλαγμα ή ξένο νόμισμα.
2. Η χορήγηση δανείων και πιστώσεων κάθε είδους, η απόκτηση ή εκχώρηση απαιτήσεων, η διαμεσολάβηση στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων ή τη μεταξύ αυτών συνεργασία.
3. Η παροχή εγγυήσεων και ανάληψη υποχρεώσεων.
4. Η λήψη δανείων, πιστώσεων ή εγγυήσεων και η έκδοση χρεογράφων για την άντληση κεφαλαίων καθώς και η έκδοση ομολογιακών δανείων.
5. Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων.
6. Η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).
7. Η συνεργασία με ασφαλιστικές εταιρείες για τη διάθεση ασφαλιστικών προϊόντων, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
8. Η διενέργεια πράξεων πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων.
9. Η έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών, κ.λπ.).
10. Η έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος.
11. Η εκμίσθωση θυρίδων θησαυροφυλακίου.
12. Η συλλογή, επεξεργασία και παροχή εμπορικών πληροφοριών, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας τρίτων.
13. Η παροχή υπηρεσιών και συμβουλών σε επιχειρήσεις σχετικά με τη διάρθρωση του κεφαλαίου, την επιχειρηματική στρατηγική, καθώς και υπηρεσιών στους τομείς της συγχώνευσης, της διάσπασης και της εξαγοράς επιχειρήσεων.

14. Η παροχή υπηρεσιών χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης ή εξυγίανσης.
15. Η αγοραπωλησία πολύτιμων μετάλλων και υλών.
16. Η διενέργεια συναλλαγών για λογαριασμό της Τράπεζας ή της πελατείας της που αφορούν:
  - i) Μέσα χρηματαγοράς (αξιόγραφα, πιστοποιητικά καταθέσεων κ.λπ.).
  - ii) Συναλλάγμα.
  - iii) Προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοπιστωτικών τίτλων ή χρηματοπιστωτικά δικαιώματα.
  - iv) Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος.
  - v) Κινητές αξίες.
  - vi) Συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων ειδικότερα και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων τίτλων.
  - vii) Διαμεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές.
  - viii) Διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου.
  - ix) Φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών.
17. Η αντιπροσώπευση τρίτων που έχουν ή επιδιώκουν συναφείς με τους ανωτέρω σκοπούς.
18. Η παροχή όλων των επενδυτικών εργασιών και δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του Ν.3606/2007, όπως εκάστοτε ισχύει και γενικά η λειτουργία της Τράπεζας ως Εταιρείας Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) κατά την έννοια του νόμου αυτού ή του εκάστοτε ισχύοντος για τις ΕΠΕΥ νόμου.
19. Η ίδρυση ή συμμετοχή σε ημεδαπές ή αλλοδαπές επιχειρήσεις πάσης φύσεως, που δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίων και γενικότερα στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό και επενδυτικό τομέα.
20. Κάθε άλλη συναφής προς τις παραπάνω εργασίες ή δραστηριότητα που επιτρέπεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Για την επίτευξη του σκοπού της η Τράπεζα μπορεί να συνεργάζεται στην Ελλάδα ή την αλλοδαπή, με φυσικά και πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα, οντότητες, επιχειρήσεις ή ιδρύματα, καθώς και να ιδρύει ή να συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτά.

Παράλληλα με τις κύριες δραστηριότητές της και δευτερευόντως η Τράπεζα προκειμένου να συμμετέχει στα πολιτιστικά δρώμενα της χώρας δύναται να ιδρύει μορφωτικά ιδρύματα ή πολιτιστικές αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς επίσης και να μετέχει ή να συνεργάζεται με φορείς με παρεμφερείς δραστηριότητες. Επίσης, η Τράπεζα δύναται να συνεργάζεται με φορείς που έχουν σαν δραστηριότητα την κοινωνική αλληλεγγύη και έργα φιλανθρωπίας και να τους συνδράμει συνεισφέροντας στο έργο τους με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο κρίνει πρόσφορο.

Το Καταστατικό ισχύει σήμερα όπως έχει τροποποιηθεί τελευταία σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΓΣ της 22.12.2017, με τις οποίες τροποποιήθηκε το άρθρο 5 - Μετοχικό Κεφάλαιο. Η σχετική τροποποίηση έχει καταχωρηθεί στο ΓΕΜΗ με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 16564/09.02.2018.

Το Καταστατικό δεν περιέχει ασυνήθεις διατάξεις και τα άρθρα του ακολουθούν αυτά του Κ.Ν.2190/1920. Ειδικότερα, εκτός από ότι προβλέπεται στον Κ.Ν.2190/1920, δεν περιέχονται στο Καταστατικό της Τράπεζας αυστηρότεροι όροι ως προς τη μεταβολή των δικαιωμάτων των μετόχων, όροι που να καθυστερούν, να αναβάλουν ή να παρεμποδίζουν την αλλαγή της μετοχικής σύνθεσης της Τράπεζας, όροι που να θεσπίζουν όριο ιδιοκτησίας πέραν του οποίου κάθε συμμετοχή πρέπει να γνωστοποιείται και γενικά οιοσδήποτε όρο που να είναι αυστηρότερος σε σχέση με τη σχετική ισχύουσα νομοθεσία.

Δεν υπάρχουν διατάξεις στο Καταστατικό της Τράπεζας που να θέτουν περιορισμούς ως προς τη σχέση προνομιάς μετοχών προς κοινές μετοχές (άρθρο 1 του Ν.3723/2008).

Γενική Συνέλευση

Οι προβλεπόμενες από το Καταστατικό της Τράπεζας διατάξεις αναφορικά με τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης και τη συμμετοχή των μετόχων σε αυτή (άρθρα 33, 34 και 37) ακολουθούν τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920. Ειδικότερα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 33 του Καταστατικού, η Γενική Συνέλευση των μετόχων, τακτική ή έκτακτη, με εξαίρεση τις επαναληπτικές Γενικές Συνελεύσεις, συγκαλείται, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν την οριζόμενη για τη συνεδρίαση αυτής ημερομηνία, υπολογιζομένων και των εξαιρετέων ημερών, έπειτα από πρόσκληση του Δ.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού και του Κ.Ν.2190/1920, όπως ισχύει. Η ημέρα της δημοσίευσης της πρόσκλησης για σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασης αυτής δεν υπολογίζονται.

Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή στην περιφέρεια του δήμου όπου έχει έδρα το Χρηματιστήριο, τουλάχιστον μία φορά για κάθε εταιρική χρήση και εντός το πολύ έξι μηνών από τη λήξη της.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 37 του Καταστατικού, στη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 28α του Κ.Ν.2190/1920 και στην οικεία Γ.Σ. Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γ.Σ. και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γ.Σ. ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα.

Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία και μόνη Γενική Συνέλευση ή για όσες συνελεύσεις λάβουν χώρα εντός ορισμένου χρόνου. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, εφόσον υφίστανται, και υποχρεούται να αρχειοθετεί τις οδηγίες ψήφου για τουλάχιστον ένα (1) έτος, από την υποβολή του πρακτικού της Γ.Σ. στην αρμόδια αρχή ή εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώριση της στο Μ.Α.Ε. Η μη συμμόρφωση του αντιπρόσωπου με τις οδηγίες που έχει λάβει δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της Γ.Σ., ακόμη και αν η ψήφος του αντιπρόσωπου ήταν αποφασιστική για τη λήψη τους.

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Τράπεζα, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γ.Σ., κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου.

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπρόσωπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Τράπεζα με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπρόσωπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Τράπεζας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπρόσωπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη Γενική Συνέλευση.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του φορέα, στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Τράπεζας. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή, εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της εταιρείας με τα αρχεία του τελευταίου. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής) και η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Τράπεζα το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Στην επαναληπτική Γενική Συνέλευση μπορούν να μετάσχουν μέτοχοι υπό τις ίδιες παραπάνω τυπικές προϋποθέσεις. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της τέταρτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων), η δε σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Το Δ.Σ. υποχρεούται να καταχωρήσει στον πίνακα των προσώπων που έχουν δικαίωμα ψήφου κατά τη Γενική Συνέλευση, όλους τους μετόχους που συμμορφώθηκαν προς τις διατάξεις του Νόμου.

Έναντι της Τράπεζας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την οικεία ημερομηνία καταγραφής. Αν δεν συμμορφώθηκε προς τις διατάξεις του Νόμου, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδεια της.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού, δέκα μέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση κάθε μέτοχος μπορεί να πάρει από την Εταιρεία τον ισολογισμό και τις σχετικές εκθέσεις του Δ.Σ. και των ελεγκτών, οι οποίες θα υποβληθούν στην Γενική Συνέλευση προς έγκριση.

Κατάλογος των συμμορφωθέντων προς το ανωτέρω άρθρο και των δικαιουμένων να μετάσχουν στη συνεδρίαση με τους ψήφους που ανήκουν σε έκαστο, τοιχοκολλάται στον τόπο της συνεδρίασης είκοσι τέσσερις ώρες (24) πριν από την ορισμένη ώρα για την συνεδρίαση. Ο κατάλογος πρέπει να περιέχει όλα τα από το Κ.Ν.2190/1920 απαιτούμενα στοιχεία. Κάθε ένσταση κατά του καταλόγου αυτού είναι απαράδεκτη εάν δεν υποβληθεί κατά την έναρξη της συνεδρίασης.

4. Τέλος, οι διατάξεις του Καταστατικού περί απαρτίας (απλής και εξαιρετικής) και πλειοψηφίας για την λήψη αποφάσεων από την Γενική Συνέλευση (άρθρα 35 και 36 του Καταστατικού) είναι σύμφωνες με τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 29 και 31, Κ.Ν.2190/1920. Ειδικότερα:

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Καταστατικού, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Εάν δεν συντελεσθεί η απαρτία αυτή, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται εκ νέου εντός είκοσι (20) ημερών από τη χρονολογία της ματαιωθείσας συνεδρίασης και προσκαλείται προ δέκα (10) τουλάχιστον πλήρων ημερών, ευρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της αρχικής ημερησίας διάταξης οποιoδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και στην επαναληπτική.

Σύμφωνα με το άρθρο 36 του Καταστατικού, κατ' εξαίρεση, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή της εθνικότητας της Τράπεζας, στη μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, στην επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στην έκδοση ομολογιακού δανείου υπό την επιφύλαξη των παρ. 2 και 4 του άρθρου 8 του Καταστατικού, στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας εξαιρουμένης της αύξησης που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Καταστατικού ή αύξησης επιβαλλομένης από τις διατάξεις του νόμου ή αύξησης που γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός εάν γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 16 του Κ.Ν.2190/1920, στη μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, στη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας, παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Δ.Σ. για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Καταστατικού ή έκδοση ομολογιακού δανείου σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 8 του Καταστατικού, και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο, η συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερησίας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Εάν δεν συντελεσθεί η απαρτία αυτή, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του Καταστατικού, ευρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διάταξης όταν εκπροσωπείται κατ' αυτή το ½ τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Εάν δεν συντελεσθεί και η απαρτία αυτή και με την επιφύλαξη της διατάξεως του επομένου εδαφίου, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται κατά τα πιο πάνω, ευρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διάταξης όταν εκπροσωπείται κατ' αυτήν το 1/3 τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση για αύξηση κεφαλαίου, η Γενική Συνέλευση στην τελευταία επαναληπτική συνεδρίαση ευρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στην εκάστοτε ματαιωθείσα συνεδρίαση και σε κάθε επαναληπτική.

Το Ελληνικό Δημόσιο ασκεί ως μέτοχος της Τράπεζας τα δικαιώματα που του παρέχονται από το Καταστατικό και τις σχετικές περί ανωνύμων εταιρειών διατάξεις δια του Υπουργού Οικονομικών ή του νομίμου εκπροσώπου του. Ο εκπρόσωπος αυτός έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

Τα άρθρα του Καταστατικού, όπως αναφέρονται παραπάνω, καθώς και του Κ.Ν.2190/1920, όπως ισχύει, που αφορούν τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την ψηφοφορία και την ακύρωση των αποφάσεων, εφαρμόζονται αναλόγως και για τη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων της Τράπεζας.

3.21.3 Κανονιστικό Πλαίσιο

Ο Όμιλος υπόκειται στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ήτοι στους νόμους, κανονισμούς, διοικητικές πράξεις και πολιτικές της κάθε χώρας στην οποία δραστηριοποιείται. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική τράπεζα της Ελλάδος. Είναι αρμόδια για την παροχή αδειών λειτουργίας και την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον Ν.4261/2014 (που αφορά στην αδειοδότηση, λειτουργία, εποπτεία και τον έλεγχο των πιστωτικών ιδρυμάτων), τον Ν.3746/2009 (που ρυθμίζει το σύστημα εγγύησης καταθέσεων και επενδύσεων), τον Ν.3691/2008 (για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα), τον Ν.3682/2010 (που ρυθμίζει τις υπηρεσίες πληρωμών και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) και άλλους σχετικούς νόμους, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει κανονιστικές αρμοδιότητες αναφορικά με τις εργασίες και την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Ν.1266/1982 (Όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί. Από 11 Νοεμβρίου 2014 η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για τη συνολική λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον τραπεζικό τομέα στην Ελλάδα έχει τροποποιηθεί τα τελευταία χρόνια κυρίως λόγω της ενσωμάτωσης κοινοτικών οδηγιών. Τον Αύγουστο του 2007, ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες

που αφορούν στην υιοθέτηση του Συμφώνου της Βασιλείας II (εφεξής «Βασιλεία II»), σχετικά με την επιχειρηματική δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και την κεφαλαιακή επάρκεια των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην συνέχεια στις 20 Αυγούστου 2007 εκδόθηκαν δέκα Πράξεις του Διοικητή της Τραπεζής της Ελλάδος που καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής της Βασιλείας II, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου του έτους 2008. Πλέον έχουν ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο οι οδηγίες CRD II και CRD III για την κεφαλαιακή επάρκεια και προσφάτως η CRD IV, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον Ν.4261/2014, που περιγράφονται κατωτέρω στην παρούσα ενότητα υπό τον τίτλο «Κεφαλαιακή Επάρκεια». Επιπροσθέτως, έχει τεθεί σε εφαρμογή ο Κανονισμός 575/2013 για τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, που από κοινού με την Οδηγία CRD IV (13/36/EE) ενσωμάτωσαν στο ευρωπαϊκό δίκαιο το θεσμικό πλαίσιο της Βασιλείας III.

Εποπτεία Πιστωτικών Ιδρυμάτων:

Γενικά

Ο Ν.4261/2014, όπως και ο προγενέστερος Ν.3601/2007, προβλέπει την υποχρέωση εκάστου πιστωτικού ιδρύματος να παρέχει περιοδική ενημέρωση και να υποβάλλει εποπτικά στοιχεία προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Με την ΠΔ/ΤΕ 2651/20-01-2012, όπως τροποποιήθηκε με την ΤτΕ ΕΠΑΘ 108/4/4/2014, την ΤτΕ ΕΠΑΘ 121/4/30.10.2014 και την ΠΔ/ΤΕ 2675/19-12-2016, επανακαθορίζονται και συμπληρώνονται οι υποχρεώσεις περιοδικής υποβολής εποπτικής φύσεως στοιχείων και πληροφοριών από τα πιστωτικά ιδρύματα, ορισμένα χρηματοδοτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών προς την ΤτΕ και καθορίζονται τα πρόσωπα που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα.

Σύμφωνα με το Ν.4261/2014 και άλλους σχετικούς νόμους καθώς και με ΠΔ/ΤΕ, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, στο πλαίσιο εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, να ελέγχει όλα τα βιβλία και τα αρχεία των πιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας για τυχόν παραβάσεις, στο πλαίσιο της άσκησης προληπτικού και κατασταλτικού ελέγχου. Στα άρθρα 50επ. του Ν.4261/2014 ρυθμίζονται οι εξουσίες και τα μέτρα προληπτικής εποπτείας της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 1024/2013 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα από την 4^η Νοεμβρίου 2014 έχει αναλάβει μία σειρά από αρμοδιότητες και εξουσίες εποπτείας για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της ευρωζώνης περιλαμβανομένης της αρμοδιότητας να χορηγεί άδεια λειτουργίας και να αξιολογεί τις αιτήσεις απόκτησης ειδικών συμμετοχών και της εξουσίας να διενεργεί ελέγχους και να επιβάλλει μέτρα και κυρώσεις.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 1024/2013 η ΕΚΤ έχει αναλάβει, μεταξύ άλλων, τα κατωτέρω καθήκοντα:

- α) να χορηγεί άδεια λειτουργίας σε πιστωτικά ιδρύματα και να ανακαλεί την άδεια αυτή,
- β) όσον αφορά πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία επιθυμούν να ιδρύσουν υποκατάστημα ή να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες σε κράτος μέλος που δεν είναι μέλος της Ευρωζώνης, να εκτελεί τα καθήκοντα που θα ανατεθούν στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής,
- γ) να αξιολογεί γνωστοποιήσεις για την απόκτηση και τη διάθεση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα,
- δ) να διασφαλίζει συμμόρφωση με τις διατάξεις διά των οποίων επιβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας στους τομείς των ιδίων κεφαλαίων, της τιτλοποίησης, των ορίων μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, της ρευστότητας, της μόχλευσης, καθώς και απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και δημοσίευσης πληροφοριών σχετικά με τα εν λόγω θέματα,
- ε) να διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις οι οποίες υποχρεώνουν τα πιστωτικά ιδρύματα να διαθέτουν άρτιες ρυθμίσεις διακυβέρνησης, των διαδικασιών εκτίμησης του κινδύνου, των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου, των πολιτικών και πρακτικών αμοιβής και των αποτελεσματικών διαδικασιών για την εκτίμηση της επάρκειας ιδίων κεφαλαίων, (περιλαμβανομένων των υποδειγμάτων εσωτερικής διαβάθμισης),
- στ) να διενεργεί εποπτικούς ελέγχους, ενδεχομένως και σε συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή, προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων και, βάσει του εποπτικού ελέγχου, να επιβάλλει ειδικές απαιτήσεις πρόσθετων ιδίων κεφαλαίων, δημοσίευσης, ρευστότητας και άλλα μέτρα,
- ζ) να ασκεί εποπτεία σε ενοποιημένη βάση στις μητρικές των πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι εγκατεστημένες σε ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και να συμμετέχει στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση,
- θ) να εκτελεί εποπτικά καθήκοντα όσον αφορά τα σχέδια ανάκαμψης και να παρεμβαίνει έγκαιρα όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα ή όμιλος δεν πληρούν ή είναι πιθανό να παραβούν τις ισχύουσες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και, μόνο στις περιπτώσεις που επιτρέπονται ρητά από τη νομοθεσία, να επιφέρει διορθωτικές αλλαγές ώστε να προλαμβάνει τις οικονομικές πιέσεις ή τις καταρρεύσεις, εξαιρουμένων των εξουσιών εξυγίανσης.

Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συνιστούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Η ΕΚΤ θα εκτελεί τα εποπτικά της καθήκοντα σε συνεργασία με τις εθνικές εποπτικές αρχές, ήτοι, στην περίπτωση της Ελλάδας, σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Μέτρα εποπτείας

Ως προς τις εξουσίες που έχει σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς η εποπτική αρχή για την λειτουργία της Τράπεζας σημειώνονται τα εξής. Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα είτε α) δεν τηρεί τις απαιτήσεις του Ν.4261/2014 ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, είτε β) η Τράπεζα της Ελλάδος έχει επαρκείς ενδείξεις ότι το ίδρυμα δεν θα συμμορφωθεί προς τις απαιτήσεις του Ν.4261/2014 ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 εντός των επόμενων δώδεκα (12) μηνών, τότε η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την εξουσία να λάβει τα ακόλουθα **εποπτικά μέτρα** (άρθρο 96 Ν.4261/2014):

- α) την τήρηση ιδίων κεφαλαίων καθ' υπέρβαση των ελαχίστων όπως ορίζονται στα άρθρα 121 έως 132 του Ν.4261/2014 και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και αφορούν στοιχεία κινδύνων και κινδύνους που δεν καλύπτονται από το άρθρο 1 του εν λόγω Κανονισμού,
- β) τη βελτίωση των ρυθμίσεων, διαδικασιών, μηχανισμών και στρατηγικών που εφαρμόζονται,
- γ) την υποβολή σχεδίου για τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις εκ του Ν.4261/2014 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, και με ορισμό προθεσμίας για την εφαρμογή του, καθώς επίσης την υποβολή βελτιώσεων του εν λόγω σχεδίου όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και την προθεσμία εφαρμογής του,
- δ) την εφαρμογή ειδικής, από απόψεως κεφαλαιακής επάρκειας, πολιτικής προβλέψεων ή διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού,
- ε) τον περιορισμό ή την τήρηση ορίων ως προς το είδος και την έκταση των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος ή το δίκτυό του ή την εκποίηση στοιχείων του ενεργητικού του ή την παύση δραστηριοτήτων που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο για την ευρωστία του ιδρύματος,
- στ) τη μείωση του κινδύνου τον οποίον ενέχουν οι δραστηριότητες, τα προϊόντα και τα συστήματα του πιστωτικού ιδρύματος,
- ζ) τον περιορισμό των μεταβλητών αποδοχών ως ποσοστού του συνόλου των καθαρών αποτελεσμάτων σε περιπτώσεις όπου το ύψος των ως άνω αποδοχών δεν συμβάλει στη διατήρηση υγιούς κεφαλαιακής βάσης,
- η) την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων μέσω αποθεματοποίησης κερδών,
- θ) τον περιορισμό ή την απαγόρευση της διανομής κερδών από ένα πιστωτικό ίδρυμα στους μετόχους ή καταβολής τόκων στους κατόχους πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1, εφόσον η απαγόρευση δεν συνιστά γεγονός αφερεγγυότητας του ιδρύματος,
- ι) την υποβολή πρόσθετων ή συχνότερων αναφορών, περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα ίδια κεφάλαια και τη ρευστότητα,
- ια) την πρόβλεψη ειδικών απαιτήσεων ρευστότητας, περιλαμβανομένων των περιορισμών στις αναντιστοιχίες ληκτότητας μεταξύ ενεργητικού και παθητικού,
- ιβ) την υποβολή πρόσθετων πληροφοριών,
- ιγ) τη λήψη προηγούμενης έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος για τη διενέργεια συναλλαγών που κατά την κρίση της είναι δυνατόν να αποβούν σε βάρος της φερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος. Η δυνατότητα αυτή ασκείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες,
- ιδ) την αύξηση κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 136 του Ν.4261/2014.

Οι πρόσθετες απαιτήσεις περί ιδίων κεφαλαίων που αναφέρονται στην περίπτωση α' ανωτέρω επιβάλλονται από την Τράπεζα της Ελλάδος ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατ' ελάχιστον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) ένα ίδρυμα δεν πληροί τις απαιτήσεις των άρθρων 65 και 66 του Ν.4261/2014 ή του άρθρου 393 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013,
- β) οι κίνδυνοι ή στοιχεία κινδύνων δεν καλύπτονται από τις απαιτήσεις περί ιδίων κεφαλαίων που ορίζονται στα άρθρα 121 έως 132 του Ν.4261/2014 ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013,
- γ) όταν η εφαρμογή άλλων διοικητικών μέτρων μόνο δεν πιθανολογείται ότι θα βελτιώσει επαρκώς τις ρυθμίσεις, τις διαδικασίες, τους μηχανισμούς και τις στρατηγικές του ιδρύματος εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος,
- δ) η επανεξέταση, που διενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 90 Ν.4261/2014 ή την παράγραφο 4 του άρθρου 93 Ν.4261/2014, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η πλημμελής συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των οικείων διατάξεων ενδέχεται να οδηγήσει σε υποεκτίμηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων,
- ε) οι κίνδυνοι ενδέχεται να υποεκτιμηθούν παρά τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Ν.4261/2014 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ή
- στ) το ίδρυμα υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος ή στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 377 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, ότι τα αποτελέσματα των ασκήσεων

προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του άρθρου υπερβαίνουν κατά πολύ τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων του για το χαρτοφυλάκιο διαπραγματεύσεως συσχετίσεων (correlation trading portfolio).

Μέτρα ενισχυμένης εποπτείας - Μέτρα Εξυγίανσης

Επιπροσθέτως των ανωτέρω εποπτικών μέτρων, στο Κεφάλαιο Ζ' του Ν.4261/2014 περιγράφονται τα **μέτρα ενισχυμένης εποπτείας** που δύναται να λάβει η Τράπεζα της Ελλάδος μετά από διαπίστωση παραβάσεως του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου. Εν περιλήψει τα μέτρα ενισχυμένης εποπτείας του Ν.4261/2014 τα οποία παραμένουν σε ισχύ μετά την θέση σε ισχύ του Ν.4335/2015 είναι τα ακόλουθα:

- **Αύξηση κεφαλαίου:** η Τράπεζα της Ελλάδος με απόφασή της μπορεί να ζητήσει από πιστωτικό ίδρυμα και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού να αυξήσει το κεφάλαιό του εντός προθεσμίας και κατά τους ειδικότερους όρους που ορίζονται στην ίδια απόφαση. Η απόφαση προσδιορίζει το ελάχιστο ποσό της απαιτούμενης αύξησης κεφαλαίου, προκειμένου το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει ίδια κεφάλαια ανταποκρινόμενα στις κεφαλαιακές απαιτήσεις του άρθρου 92 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013. Με την ίδια απόφαση είναι δυνατόν να προβλέπεται ότι οι μετοχές που εκδίδονται για την αύξηση του κεφαλαίου είναι προνομιούχες, να προσδιορίζεται το προνόμιο και να καθορίζονται οι όροι και διαδικασίες που υποχρεούνται να ακολουθήσουν το πιστωτικό ίδρυμα και οι μέτοχοί του για την πραγματοποίηση της αύξησης εντός της τασσόμενης προθεσμίας. Επίσης μπορεί να απαιτείται, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την επιτυχία της αύξησης, ταυτόχρονη με την αύξηση ονομαστική μείωση του κεφαλαίου.
- **Διορισμός Επιτρόπου** (όπως το σχετικό άρθρο του Ν.4261/2014 ισχύει μετά την τροποποίηση του Ν.4335/2015): Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την **δυνατότητα** να διορίσει στο πιστωτικό ίδρυμα επίτροπο στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) όταν το πιστωτικό ίδρυμα αδυνατεί ή αρνείται να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά του ή όταν παρακωλύει έλεγχο της ΤτΕ,
  - β) όταν το πιστωτικό ίδρυμα παραβιάζει ή, λόγω, μεταξύ άλλων, μιας ταχείας επιδείνωσης της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, ενδέχεται να παραβιάσει στο εγγύς μέλλον τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, του Ν.4261/2014, του Τίτλου ΙΙ της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ ή οποιουδήποτε από τα άρθρα 3 έως 7, 14 έως 17 και 24, 25 και 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 600/2014, και τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 27 και 28 του νόμου 4335/2015, που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2014/59/ΕΕ δεν επαρκούν προς αντιμετώπιση της κατάστασης,
  - γ) όταν το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε σοβαρές ή κατ' εξακολούθηση παραβάσεις διατάξεων νόμων ή αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος ή του καταστατικού του ή σε σοβαρές διοικητικές παρατυπίες ή όταν η επιχειρηματική του πορεία δημιουργεί εύλογες αμφιβολίες για τη χρηστή και συνετή διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων από τη διοίκησή του, με συνέπεια να τίθενται σε κίνδυνο η φερεγγυότητα του πιστωτικού ιδρύματος, τα συμφέροντα των καταθετών του ή εν γένει η διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και η προστασία της εμπιστοσύνης του κοινού στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα,
  - δ) όταν διαφαίνεται ότι το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει επαρκή ίδια κεφάλαια ή ότι δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και ιδίως να διασφαλίσει τα επιστρεπτέα κεφάλαια που του έχουν εμπιστευθεί οι καταθέτες και οι λοιποί πιστωτές του,
  - ε) όταν το πιστωτικό ίδρυμα υποβάλλει σχετικό αίτημα.

Η Τράπεζα της Ελλάδος **υποχρεούται** να διορίσει στο πιστωτικό ίδρυμα επίτροπο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 96 ή δεν έχει εφαρμόσει τις ρυθμίσεις ή τα μέτρα του σχεδίου ανάκαμψης, παρότι αυτό του ζητήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Ν.4335/2015,
- β) όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν συμμορφώνεται με την απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για αύξηση του κεφαλαίου του.

Ο επίτροπος αξιολογεί την εν γένει οικονομική, διοικητική και οργανωτική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του, με σκοπό είτε την ανάκαμψη του πιστωτικού ιδρύματος είτε την προετοιμασία εφαρμογής των μέτρων εξυγίανσης ή θέσης του πιστωτικού ιδρύματος υπό ειδική εκκαθάριση. Από την κοινοποίηση στο πιστωτικό ίδρυμα του διορισμού του επιτρόπου, κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος είναι ανίσχυρη εάν δεν συνέπραξε και ο επίτροπος. Εάν η Τράπεζα της Ελλάδος, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επιτρόπου ή και από άλλα στοιχεία και πληροφορίες που διαθέτει, κρίνει ότι οι εργασίες του πιστωτικού ιδρύματος δεν μπορούν να εξακολουθήσουν υπό την παρούσα διοίκηση, αποφασίζει την ανάθεση της διοίκησής του στον Επίτροπο.

- **Παράταση χρόνου εκπλήρωσης υποχρεώσεων:** Μετά το διορισμό επιτρόπου σε πιστωτικό ίδρυμα, όταν αυτό παρουσιάζει σημαντικά μειωμένη ρευστότητα με πιθανολογούμενη ανεπάρκεια ιδίων κεφαλαίων, για λόγους προστασίας των καταθετών και άλλων πιστωτών του, μπορεί να δοθεί με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος παράταση του χρόνου εκπλήρωσης ορισμένων ή του συνόλου των υποχρεώσεών του για χρονικό διάστημα μέχρι

είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, που μπορεί να παραταθεί άπαξ, με νεότερη απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες. Κατά τη διάρκεια των ως άνω παρατάσεων αναστέλλονται οι προθεσμίες και η άσκηση των διαδικαστικών πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του πιστωτικού ιδρύματος. Το ίδιο ισχύει για τις αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων και υπαγωγής του πιστωτικού ιδρύματος σε ειδική εκκαθάριση.

Τα λοιπά **μέτρα εξυγίανσης** που προέβλεπε ο Ν.4261/2014 έχουν κατά κύριο λόγο αντικατασταθεί από τα αντίστοιχα μέτρα που προβλέπει πλέον ο Ν.4335/2015 με τον οποίο (στο άρθρο 2 αυτού) ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2014/59/ΕΕ για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων (εφεξής «BRRD»). Ο Ν.4335/2015, τέθηκε σε ισχύ την 23/7/2015, με εξαίρεση ορισμένες διατάξεις σχετιζόμενες με το μέτρο εξυγίανσης της αναδιάρθρωσης παθητικού που τίθενται σε ισχύ την 1/1/2016. Ο Ν.4335/2015 προβλέπει ότι αρχή εξυγίανσης για τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα είναι η Τράπεζα της Ελλάδος. Τα μέτρα εξυγίανσης του Ν.4335/2015 είναι εν περιλήψει τα ακόλουθα:

1. **μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού / παθητικού (άρθρα 38-39):** σύμφωνα με το μέτρο αυτό η αρχή εξυγίανσης έχει την εξουσία να μεταβιβάσει, σε όρους αγοράς, σε αγοραστή που δεν είναι μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα, στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος. Εν συνεχεία το υπό εξυγίανση πιστωτικό ίδρυμα τίθεται σε ειδική εκκαθάριση.
2. **σύσταση μεταβατικού ιδρύματος (άρθρα 40-41):** με το μέτρο αυτό η αρχή εξυγίανσης έχει την εξουσία να μεταβιβάσει σε μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα, στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο ακολουθώντας τίθεται σε εκκαθάριση. Το μέτρο αυτό εφαρμόζεται εφόσον εύλογα δεν προσδοκάται η ύπαρξη ενδιαφέροντος για την απόκτηση των μεταβιβαζομένων στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού από κατάλληλο αγοραστή, που είναι υφιστάμενο νομικό πρόσωπο. Το μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα, η σύσταση του οποίου πραγματοποιείται για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς της εξυγίανσης ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ταμείο Εξυγίανσης ή σε μία ή περισσότερες δημόσιες αρχές, ενώ δημιουργείται αποκλειστικά για τον προαναφερθέντα σκοπό. Ακολούθως και εντός χρονικού διαστήματος έως 2 ετών από τη σύσταση του μεταβατικού πιστωτικού ιδρύματος, το μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα ή τα στοιχεία του πωλούνται σε όρους αγοράς, άλλως τίθεται σε εκκαθάριση.
3. **διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 42):** με το μέτρο αυτό, η αρχή εξυγίανσης μπορεί να μεταβιβάσει με απόφασή της περιουσιακά στοιχεία, ιδίως δε δικαιώματα, υποχρεώσεις και συμβατικές σχέσεις ενός υπό εξυγίανση ιδρύματος ή ενός μεταβατικού ιδρύματος σε μία ή περισσότερες εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, η οποία συνιστάται ειδικά για να διαχειρίζεται τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται σε αυτήν προς μεγιστοποίηση της αξίας τους μέχρι την πώληση ή την οργανωμένη ρευστοποίησή τους.
4. **αναδιάρθρωση παθητικού - διάσωση με ίδια μέσα (άρθρα 43 επ.):** είναι ένα μέτρο που θεσπίζεται για πρώτη φορά με τον Ν.4335/2015, με το οποίο η ανακεφαλαιοποίηση του πιστωτικού ιδρύματος για τις ανάγκες της εξυγίανσής του, πραγματοποιείται με ίδια μέσα που συνίστανται στην υποχρεωτική συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών και πιστωτών του πιστωτικού ιδρύματος στην εξυγίανσή του (για περαιτέρω περιγραφή του μέτρου, βλ., κατωτέρω υπό «το μέτρο της διάσωσης με ίδια μέσα ειδικότερα»).

Σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν.4335/2015, ως γενικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης θα πρέπει σωρευτικά:

- α) το πιστωτικό ίδρυμα τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, ήτοι:
  - i) το πιστωτικό ίδρυμα παραβιάζει ή υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις βάσει των οποίων κρίνεται ότι πρόκειται να παραβιάσει στο εγγύς μέλλον τις προϋποθέσεις της αδειοδότησής του, κατά τρόπο που θα δικαιολογούσε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του από την αρμόδια αρχή, μεταξύ άλλων, διότι το ίδρυμα έχει υποστεί ή είναι πιθανόν να υποστεί ζημιές οι οποίες θα εξαντλήσουν το σύνολο ή σημαντικό μέρος των ιδίων κεφαλαίων του,
  - ii) τα στοιχεία ενεργητικού του ιδρύματος υπολείπονται, ή υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις βάσει των οποίων κρίνεται ότι πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να υπολείπονται, των υποχρεώσεών του,
  - iii) το ίδρυμα δεν είναι σε θέση ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία βάσει των οποίων κρίνεται ότι το ίδρυμα δεν πρόκειται να είναι σε θέση, στο εγγύς μέλλον, να εξοφλήσει τις οφειλές του ή να ανταποκριθεί σε άλλες υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν απαιτητές,
  - iv) όταν απαιτείται έκτακτη δημόσια χρηματοοικονομική στήριξη
- β) λαμβάνοντας υπόψη τη χρονική στιγμή και άλλες σχετικές περιστάσεις δεν προσδοκάται εύλογα ότι εναλλακτικά μέτρα προερχόμενα από τον ιδιωτικό τομέα ή εποπτικές ενέργειες θα αποτρέψουν την αφερεγγυότητα του ιδρύματος εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος,
- γ) η ενέργεια εξυγίανσης είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ειδικότερα απαιτείται για την επίτευξη στόχων εξυγίανσης και είναι αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση του ιδρύματος κατά

τις συνήθεις διαδικασίες οι εν λόγω στόχοι εξυγίανσης δεν θα επιτυγχάνονταν στον ίδιο βαθμό.

Η διαδικασία της εξυγίανσης διέπεται από ειδικά οριζόμενες αρχές που τίθενται στο άρθρο 34 του Ν.4335/2015 ενώ βασίζεται στη διενέργεια δίκαιης, συνετής και ρεαλιστικής αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος που διενεργείται, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4335/2015 από ανεξάρτητο αποτιμητή με σκοπό:

- α) να διαπιστωθεί τεκμηριωμένα εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης ή μετατροπής κεφαλαιακών μέσων,
- β) εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με την ανάληψη κατάλληλης ενέργειας εξυγίανσης για το ίδρυμα,
- γ) όταν ασκείται η εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με την έκταση της ακύρωσης των μετοχών ή άλλων τίτλων ιδιοκτησίας ή της μείωσης του ποσοστού συμμετοχής (dilution), καθώς και σχετικά με την έκταση της απομείωσης ή της μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων προκειμένου να τηρείται η αρχή ότι κανένας πιστωτής δεν υφίσταται μεγαλύτερες ζημιές από εκείνες που θα είχε υποστεί εάν το ίδρυμα είχε εκκαθαριστεί σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες εκκαθάρισης (creditor no worse off principle),
- δ) όταν εφαρμόζεται η αναδιάρθρωση παθητικού, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με την έκταση της απομείωσης ή της μετατροπής των επιλέξιμων υποχρεώσεων,
- ε) όταν συστήνεται μεταβατικό ίδρυμα ή εφαρμόζεται ο διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις ή τις μετοχές ή τους άλλους τίτλους ιδιοκτησίας προς μεταβίβαση, καθώς και σχετικά με την αξία κάθε ανταλλάγματος που πρέπει να καταβληθεί στο υπό εξυγίανση ίδρυμα ή, ανάλογα με την περίπτωση, στους κατόχους των μετοχών ή άλλων τίτλων ιδιοκτησίας,
- στ) όταν εφαρμόζεται η εντολή μεταβίβασης, να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση για τα προς μεταβίβαση στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, τα δικαιώματα, ή τις μετοχές ή τους λοιπούς τίτλους ιδιοκτησίας και να διαμορφωθεί εμπεριστατωμένη άποψη της αρχής εξυγίανσης ως προς το τι συνιστά εμπορικούς όρους,
- ζ) σε κάθε περίπτωση, να διασφαλισθεί ότι οποιαδήποτε ζημία επί των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του ιδρύματος αναγνωρίζεται πλήρως κατά τη στιγμή της εφαρμογής των μέτρων εξυγίανσης ή της άσκησης της εξουσίας απομείωσης ή μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων.

Το μέτρο της διάσωσης με ίδια μέσα ειδικότερα

Το μέτρο αναδιάρθρωσης παθητικού / διάσωσης με ίδια μέσα περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση του παθητικού (bail-in) ή/και την απομείωση ή μετατροπή κεφαλαιακών μέσων. Το μέτρο διάσωσης με ίδια μέσα δύναται να εφαρμόζεται αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με τα λοιπά μέτρα εξυγίανσης. Το μέτρο της αναδιάρθρωσης του παθητικού έχει τεθεί σε ισχύ από την 1^η Νοεμβρίου 2015 με εξαίρεση τις διατάξεις του Ν.4335/2015 σύμφωνα με τις οποίες για την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου απαιτείται συμμετοχή στην απορρόφηση ζημιών και στην ανακεφαλαιοποίηση του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος εκ μέρους των επενδυτών και πιστωτών του ιδιωτικού τομέα, ανερχόμενη κατ' ελάχιστο σε 8% των συνολικών υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των ιδίων κεφαλαίων) του υπό εξυγίανση πιστωτικού ιδρύματος, όπως προκύπτουν κατά την στιγμή επιβολής των μέτρων εξυγίανσης σύμφωνα με την αποτίμηση, που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4335/2015, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2016.

Κατά την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης παθητικού ή την απομείωση ή μετατροπή κεφαλαιακών μέσων, η αρχή εξυγίανσης προβαίνει έναντι των μετόχων και των κατόχων άλλων τίτλων ιδιοκτησίας σε μία ή και στις δύο από τις ακόλουθες ενέργειες:

- α) ακυρώνει τις υφιστάμενες μετοχές ή τους άλλους τίτλους ιδιοκτησίας ή τα μεταβιβάζει σε πιστωτές που έχουν υποστεί την αναδιάρθρωση παθητικού,
- β) υπό την προϋπόθεση ότι, βάσει της αποτίμησης που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4335/2015, το υπό εξυγίανση ίδρυμα έχει θετική καθαρή θέση, απομειώνει το ποσοστό συμμετοχής (dilution) των υφιστάμενων μετόχων και κατόχων άλλων τίτλων ιδιοκτησίας μέσω της μετατροπής σε μετοχές ή άλλους τίτλους ιδιοκτησίας.

Σημειώνεται ότι από το μέτρο αναδιάρθρωσης παθητικού εξαιρούνται συγκεκριμένες υποχρεώσεις του παθητικού, ήτοι:

- α) οι εγγυημένες καταθέσεις,
- β) οι υποχρεώσεις που καλύπτονται με εξασφάλιση, συμπεριλαμβανομένων των καλυμμένων ομολόγων και των υποχρεώσεων υπό μορφή χρηματοπιστωτικών μέσων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης κινδύνου, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των συνολικών στοιχείων κάλυψης και εξασφαλίζονται, κατά τρόπο παρόμοιο με αυτόν των καλυμμένων ομολόγων,
- γ) κάθε υποχρέωση που προκύπτει από την κατοχή περιουσιακών στοιχείων πελατών ή χρημάτων των

πελατών, συμπεριλαμβανομένων περιουσιακών στοιχείων πελατών ή χρημάτων των πελατών που διακρατούν για λογαριασμό τους οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.), όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Ν.4099/2012, ή οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.), όπως ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν.4209/2013, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πελάτες προστατεύονται κατά την ισχύουσα νομοθεσία περί αφερεγγυότητας,

- δ) κάθε υποχρέωση που προκύπτει από καταπιστευτική σχέση μεταξύ του ιδρύματος (ως καταπιστευματοδόχου) και ενός άλλου προσώπου (ως δικαιούχου), υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω δικαιούχος προστατεύεται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία περί αφερεγγυότητας ή από τις διατάξεις του αστικού δικαίου,
- ε) οι υποχρεώσεις προς ιδρύματα, εξαιρουμένων των μελών του ομίλου, οι οποίες έχουν αρχική ληκτότητα μικρότερη των επτά (7) ημερών,
- στ) οι υποχρεώσεις που έχουν εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη των επτά (7) ημερών, έναντι συστημάτων ή διαχειριστών συστημάτων που ορίζονται σύμφωνα με το Ν.2789/2000 ή έναντι συμμετεχόντων σε αυτά και που προκύπτουν από τη συμμετοχή στα εν λόγω συστήματα,
- ζ) οι καταθέσεις του ΤΕΚΕ και του Συνεγγυητικού,
- η) οι υποχρεώσεις σε οποιονδήποτε από:
  - αα) τους εργαζομένους όσον αφορά δεδουλευμένες αποδοχές, αποζημιώσεις καταγγελίας, συνταξιοδοτικά δικαιώματα ή άλλες σταθερές αποδοχές, εκτός από τη μεταβλητή συνιστώσα των αποδοχών που δεν ρυθμίζεται από συλλογική σύμβαση.
  - ββ) τους εμπορικούς πιστωτές ή προμηθευτές, που συνδέονται με την παροχή αγαθών και υπηρεσιών στο ίδρυμα, τα οποία είναι κρίσιμα για την καθημερινή λειτουργία του, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών πληροφορικής, κοινής ωφελείας, καθώς και της ενοικίασης, συντήρησης και φροντίδας των εγκαταστάσεων,
  - γγ) τις φορολογικές αρχές και τις αρχές κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον οι υποχρεώσεις αυτές είναι προνομίουχες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,
  - δδ) τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων της Οδηγίας 2014/49/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε με τον Ν.4370/2016.
- θ) με ισχύ έως 31 Δεκεμβρίου 2015, οι υποχρεώσεις που εμπίπτουν στις περιπτώσεις (ζ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 145Α του Ν.4261/2014.

Οι εξουσίες απομείωσης ή μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων που χορηγούνται στην αρχή εξυγίανσης στα άρθρα 59 επ. του Ν.4335/2015 και αποτελούν το δεύτερο μέρος του μέτρου εξυγίανσης με ίδια μέσα, μπορούν να ασκούνται από την αρχή εξυγίανσης είτε σε συνδυασμό με τα μέτρα εξυγίανσης είτε ανεξάρτητα από αυτά, είτε τέλος σε συνδυασμό με τα μέτρα δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης σύμφωνα με τα άρθρα 56 έως 58 του Ν.4335/2015. Όπως και στην περίπτωση του μέτρου της αναδιάρθρωσης παθητικού, ο νόμος καθιερώνει ειδική κατάσταση των μέσων που υπάγονται στις εξουσίες απομείωσης ή μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων, με την ακόλουθη σειρά κοινές μετοχές, προνομίουχες μετοχές, υβριδικοί τίτλοι και πιστωτική τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης. Και στην περίπτωση αυτή η άσκηση της εξουσίας βασίζεται στην αποτίμηση που διενεργείται από ανεξάρτητο αποτιμητή που ορίζεται από την αρχή εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4335/2015.

Ιεράρχηση μεταξύ των μέτρων

Σημειώνεται ότι στους Ν.4261/2014 και 4335/2015 -πλην ειδικών περιπτώσεων όπου συνάγεται σαφώς- δεν καθιερώνεται συγκεκριμένη ιεράρχηση μεταξύ των ανωτέρω μέτρων που δύναται να λάβει η Τράπεζα της Ελλάδος ως μέτρα εποπτείας και εξυγίανσης. Σχετική νομολογία (βλ. ΣτΕ 4377/2013) επιβεβαίωσε την αρχή ότι τα μέτρα εποπτείας και εξυγίανσης του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου δεν βρίσκονται σε κάποια σχέση ιεραρχικής διαβάθμισης και η επιλογή του προσφορότερου από αυτά ανήκει στην διακριτική ευχέρεια της διοίκησης (η απόφαση αφορούσε τα αντίστοιχα μέτρα του Ν.3601/2007).

Ειδική Εκκαθάριση Πιστωτικού Ιδρύματος

Στην περίπτωση που ανακαλείται η άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, αυτό τίθεται υποχρεωτικώς υπό ειδική εκκαθάριση με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος αναλαμβάνει ειδικός εκκαθαριστής, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ορίζεται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο ειδικός εκκαθαριστής υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία μπορεί να τον αντικαθιστά κατά πάντα χρόνο.

Από την κοινοποίηση στο πιστωτικό ίδρυμα της απόφασης περί ειδικής εκκαθάρισης, το πιστωτικό ίδρυμα απαγορεύεται να δέχεται καταθέσεις. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να περιορίζει και άλλες εργασίες του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί, μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών εκκαθάρισης

και χάριν προστασίας της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και ενίσχυσης της εμπιστοσύνης του κοινού στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, να υποχρεωθεί ο ειδικός εκκαθαριστής στη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή σε μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα.

Οι διατάξεις για τις εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος έναντι του πιστωτικού ιδρύματος και τις αντιστοιχούσες σε αυτές υποχρεώσεις του τελευταίου δεν παραβιάζονται εκ της υπαγωγής του σε ειδική εκκαθάριση, του εποπτικού ρόλου της Τράπεζας της Ελλάδος και των αρμοδιοτήτων, εποπτικών και κυρωτικών, προσαρμοζόμενων καταλλήλως στους σκοπούς και τις ανάγκες της ειδικής εκκαθάρισης. Στην ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος εφαρμόζονται συμπληρωματικώς, οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα.

Με το Ν.4335/2015 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις περί ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων που τίθενται στα άρθρα 145 και 146 του Ν.4261/2014 με την εισαγωγή νέου άρθρου 145^α που ορίζει την κατάταξη απαιτήσεων σε περίπτωση ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 145^α κατά την ειδική εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι κατωτέρω απαιτήσεις κατατάσσονται προνομιακά κατά την ακόλουθη σειρά:

- (α) Απαιτήσεις της περίπτωσης δ' του άρθρου 154 του Πτωχευτικού Κώδικα (όπως η περίπτωση ισχύει μετά και το Ν.4438/2016).
- (β) Απαιτήσεις του Δημοσίου σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 57 ή 58 του Ν.4335/2015.
- (γ) Απαιτήσεις από εγγυημένες καταθέσεις ή απαιτήσεις του ΤΕΚΕ, το οποίο υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις των καταθετών, στους οποίους καταβάλλει αποζημίωση, κατά το μέτρο αυτής της αποζημίωσης ή απαιτήσεις του ΤΕΚΕ λόγω της χρήσης του ΣΚΚ στο πλαίσιο της εξυγίανσης κατά το άρθρο 104 του Ν.4335/2015.
- (δ) Απαιτήσεις του Δημοσίου από κάθε αιτία, με τις προσαυξήσεις κάθε φύσης και τους τόκους που επιβαρύνουν τις απαιτήσεις αυτές.
- (ε) Οι ακόλουθες απαιτήσεις:
  - (αα) Απαιτήσεις του Ταμείου Εξυγίανσης σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 98 σε περίπτωση χρηματοδότησης με σκοπό την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ταμείου Εξυγίανσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 95 του Ν.4335/2015.
  - (ββ) Απαιτήσεις από επιλέξιμες καταθέσεις κατά το τμήμα που υπερβαίνουν το όριο κάλυψης κατά την περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Ν.3746/2009 για καταθέσεις φυσικών προσώπων και πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- (στ) Απαιτήσεις από καλυπτόμενες επενδυτικές υπηρεσίες με την έννοια της περίπτωσης β' παράγραφος 2 του άρθρου 2 και της περίπτωσης α' παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν.3746/2009 ή απαιτήσεις του ΤΕΚΕ, το οποίο υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις των πελατών επενδυτών, στους οποίους καταβάλλει αποζημίωση, κατά το μέτρο αυτής της αποζημίωσης.
- (ζ) Απαιτήσεις από επιλέξιμες καταθέσεις κατά το τμήμα που υπερβαίνουν το όριο κάλυψης κατά την περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Ν.3746/2009 και δεν εμπίπτουν στην περίπτωση ε' ανωτέρω.
- (η) Απαιτήσεις από καταθέσεις που εμπίπτουν στην εξαίρεση από την καταβολή αποζημιώσεων σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.3746/2009, στις οποίες όμως δεν συμπεριλαμβάνονται οι καταθέσεις που εμπίπτουν στις περιπτώσεις 3, 14, 15 της διάταξης αυτής.
- (θ) Απαιτήσεις που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω περιπτώσεις ούτε είναι μειωμένης εξασφάλισης κατά την αντίστοιχη σύμβαση ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, απαιτήσεις από δάνεια και άλλες πιστωτικές συμβάσεις, από συμβάσεις προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών ή από παράγωγα. Στις εν λόγω απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται (i) απαιτήσεις που πηγάζουν από ομόλογα έκδοσης του πιστωτικού ιδρύματος, εκτός από ομόλογα έκδοσης του για τα οποία έχει δοθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, και τα οποία τότε περιλαμβάνονται στην παρούσα περίπτωση (ii) απαιτήσεις που απορρέουν από εγγυήσεις που έχουν δοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα για ομόλογα έκδοσης θυγατρικών του με την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.4308/2014 ή (iii) απαιτήσεις τέτοιων θυγατρικών του όταν αυτές απορρέουν από σύμβαση δανείου ή κατάθεσης με το πιστωτικό ίδρυμα, δια της οποίας σύμβασης δανείζεται ή κατατίθεται στο πιστωτικό ίδρυμα το προϊόν της έκδοσης ομολόγων ή υβριδικών τίτλων από αυτές τις θυγατρικές. Σε περίπτωση κατάθεσης τέτοιας θυγατρικής στο πιστωτικό ίδρυμα, η εξαίρεση αφορά στο τμήμα της κατάθεσης που δεν εμπίπτει στην περίπτωση (γ) ανωτέρω. Οι απαιτήσεις των περιπτώσεων (i) έως (iii) ανωτέρω κατατάσσονται ως κοινές απαιτήσεις χωρίς προνόμιο εκτός εάν οι υποχρεώσεις της θυγατρικής από τα ομόλογα ή τους υβριδικούς τίτλους έκδοσης της και για τις οποίες έχει δοθεί εγγύηση ή έχει συναφθεί σύμβαση δανείου ή κατάθεσης με την έννοια των περιπτώσεων (ii) και (iii) ανωτέρω είναι μειωμένης εξασφάλισης στην κατάταξη των υποχρεώσεων της ίδιας της θυγατρικής, οπότε και οι απαιτήσεις κατά του πιστωτικού ιδρύματος είναι επίσης μειωμένης εξασφάλισης κατά τον ίδιο τρόπο.

Οι απαιτήσεις αα' και ββ' της περίπτωσης ε' ανωτέρω ικανοποιούνται συμμετρως. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 154 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ως άνω νέο άρθρο 145Α του Ν.4261/2014, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω προηγείται η προνομακική ικανοποίηση των κάτωθι απαιτήσεων, κατά τα ειδικότερα κατά περίπτωση οριζόμενα: α) Αν στην ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος υφίστανται δικαιώματα από συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν.3301/2004, ο ασφαλειολήπτης ικανοποιείται από την ασφάλεια κατ' αποκλεισμό, μέχρι πλήρους ικανοποίησής του, κάθε άλλης απαίτησης (παράγραφος 4 του άρθρου 145 του Ν.4261/2014). β) Κατά την ενεργοποίηση της διαδικασίας αποζημίωσης καταθετών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του Ν.3746/2009, τα κεφάλαια του ΣΚΚ του ΤΕΚΕ που είναι κατατεθειμένα στο περιελθόν σε αδυναμία πιστωτικό ίδρυμα, οι προκύπτοντες δεδουλευμένοι τόκοι, καθώς και κάθε τυχόν οφειλόμενη εισφορά προς το ΣΚΚ του ΤΕΚΕ αποδίδονται αμέσως στο τελευταίο από τους ασκούντες τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου και πριν από την ικανοποίηση οποιοσδήποτε άλλης απαίτησης. γ) Κατά την ενεργοποίηση της διαδικασίας αποζημίωσης επενδυτών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του Ν.3746/2009, τα κεφάλαια του ΣΚΕ του ΤΕΚΕ που είναι κατατεθειμένα στο περιελθόν σε αδυναμία πιστωτικό ίδρυμα, οι προκύπτοντες δεδουλευμένοι τόκοι, καθώς και κάθε τυχόν οφειλόμενη εισφορά προς το ΣΚΕ του ΤΕΚΕ αποδίδονται αμέσως στο τελευταίο από τους ασκούντες τη διοίκηση του περιελθόντος σε αδυναμία πιστωτικού ιδρύματος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου και πριν από την ικανοποίηση οποιοσδήποτε άλλης απαίτησης.

Πρόσθετες υποχρεώσεις πληροφόρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων

Η ΠΔ/ΤΕ 2640/2011 περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις πληροφόρησης που βαρύνουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα. Αυτές οι υποχρεώσεις πληροφόρησης αφορούν στην υποβολή εκθέσεων επί των ακόλουθων θεμάτων:

- Κεφαλαιακή διάρθρωση, ειδικές συμμετοχές, πρόσωπα που έχουν στενό δεσμό με το πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και δάνεια ή άλλης μορφής πίστωσης που το πιστωτικό ίδρυμα έχει χορηγήσει προς αυτά τα πρόσωπα.
- Ίδια κεφάλαια και δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας.
- Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου.
- Κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου – Συναλλαγματικός κίνδυνος.
- Πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών.
- Λειτουργικός κίνδυνος.
- Μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα και συγκεντρωτικός κίνδυνος.
- Κίνδυνος ρευστότητας.
- Συστήματα εσωτερικού ελέγχου.
- Στοιχεία διατραπεζικής αγοράς.
- Οικονομικές καταστάσεις και άλλες χρηματοοικονομικές πληροφορίες.
- Καλυμμένες ομολογίες.
- Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Συστήματα πληροφορικής.
- Λοιπές Πληροφορίες

Επιπρόσθετα, με την ΠΔ/ΤΕ 2651/20.01.2012, επανακαθορίζονται και συμπληρώνονται οι υποχρεώσεις περιοδικής υποβολής εποπτικής φύσεως στοιχείων και πληροφοριών από τα πιστωτικά ιδρύματα, ορισμένα χρηματοδοτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών προς την ΤτΕ και καθορίζονται τα πρόσωπα που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα.

Συμπληρωματικά προς την ΠΔ/ΤΕ 2651/25.01.2012 εφαρμόζεται και ο εκτελεστικός κανονισμός (Ε.Ε.) αριθμ. 680/2014 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2014 για την θέσπιση εκτελεστικών, τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα σύμφωνα με τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Ο κανονισμός (Ε.Ε.) αριθμ. 680/2014 τροποποιήθηκε από τον εκτελεστικό κανονισμό (Ε.Ε.) αριθμ. 79/2015 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2014, τον εκτελεστικό κανονισμό (Ε.Ε.) αριθμ. 227/2015 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τον εκτελεστικό κανονισμό 2114/2017 που τροποποιεί τον κανονισμό 680/2014 όσον αφορά τα υποδείγματα και τις οδηγίες στο πλαίσιο υποβολής εποπτικών αναφορών από τα πιστωτικά ιδρύματα, δυνάμει του κανονισμού CRR.

Σημειώνεται ότι κατά την διάταξη του άρθρου 166 παρ. 2 του Ν.4261/2014 οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί βάσει καταργουμένων διατάξεων του Ν.3601/2007 διατηρούνται σε ισχύ μέχρι να αντικατασταθούν εφόσον δεν αντίκεινται κατά περιεχόμενο προς τον Ν.4261/2014 και τον Κανονισμό 575/2013.

Συμμετοχές σε ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα

Το άρθρο 23 του Ν.4261/2014 θεσπίζει συγκεκριμένη διαδικασία γνωστοποίησης στην Τράπεζα της Ελλάδος της πρόθεσης φυσικού ή νομικού προσώπου να αποκτήσει συμμετοχή που φθάνει ή υπερβαίνει τα όρια που αναφέρει το άρθρο 23 του ανωτέρω νόμου (ήτοι, 20%, 1/3, 50% ή το όριο που απαιτείται για να καταστεί το πιστωτικό ίδρυμα θυγατρική του αποκτώντος) του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου πιστωτικού ιδρύματος που έχει αδειοδοτηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, στην οποία περιλαμβάνεται η αξιολόγηση του αποκτώντος ή και η έγκριση, κατά περίπτωση, της ανωτέρω σκοπούμενης απόκτησης. Σημειώνεται ότι η υποχρέωση γνωστοποίησης υφίσταται και για την περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποφασίσει να παύσει να κατέχει άμεσα ή έμμεσα συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει στην Ελλάδα ή να μειώσει υφιστάμενη συμμετοχή του κάτω των ανωτέρω ορίων ώστε να διαμορφώνεται σε ποσοστό μικρότερο από τα προαναφερόμενα όρια. Από τον Νοέμβριο 2014 η σχετική αρμοδιότητα ασκείται από την ΕΚΤ σύμφωνα με την πρόβλεψη του Κανονισμού 1024/2013.

Συμμετοχές Τραπεζών σε άλλες εταιρείες

Ο Ν.4261/2014 δεν περιέχει κάποια ρύθμιση για τη συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλες εταιρείες. Ο Κανονισμός 575/2013 προβλέπει στο άρθρο 89 ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να δημοσιεύσουν την επιλογή τους ανάμεσα στις διαθέσιμες επιλογές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού 575/2013 σχετικά με τις προϋποθέσεις απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε άλλες εταιρείες από πιστωτικά ιδρύματα.

Μέχρι σήμερα η Τράπεζα της Ελλάδος δεν έχει δημοσιεύσει τη σχετική επιλογή κατά τα ανωτέρω.

Κατ' έξουσιοδότηση του καταργηθέντος Ν.3601/2007 είχε εκδοθεί η ΠΔ/ΤΕ 2604/2008, όπως έχει τροποποιηθεί από την απόφαση 281/10/17.03.2009 της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων, η οποία προέβλεπε τις προϋποθέσεις για την απόκτηση ειδικής συμμετοχής ή για την επαύξηση της υφιστάμενης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών εταιρειών, επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, επιχειρήσεων διαχείρισης συστημάτων πληροφορικής, επιχειρήσεων ακίνητης περιουσίας, επιχειρήσεων διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, επιχειρήσεων διαχείρισης συστημάτων πληρωμών, εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης και επιχειρήσεων συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς.

Μετά τη ψήφιση του Ν.4261/2014 δεν είναι σαφές αν και σε ποιο βαθμό εφαρμόζεται η σχετική ΠΔ/ΤΕ 2604/2008, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Υπό την επιφύλαξη των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι νέες και σημαντικές συγκεντρώσεις επιχειρήσεων πρέπει να αναφέρονται στην Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατά τον Ν.3959/2011, όπως ισχύει, και να κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφόσον έχουν κοινοτική διάσταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων, ακολουθώντας τη διαδικασία που ορίζεται σε αυτόν (όπως έχουν συμπληρωθεί με τον Κανονισμό 802/2004).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χ.Α. πρέπει να ενημερώνονται στις περιπτώσεις υπέρβασης συγκεκριμένων ορίων συμμετοχών σε εταιρείες εισηγμένες στο Χ.Α. σχετικών σύμφωνα με τον Ν.3556/2007, τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου.

Οι τροποποιήσεις καταστατικών διατάξεων

Η ασκούμενη από την ΤτΕ εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά τη λειτουργία τους, αφορά και κάθε τροποποίηση των καταστατικών τους διατάξεων. Ειδικότερα κατά τις διατάξεις του άρθρου 148 του Ν.4261/2014 η ακολουθούμενη, καταρχήν, διαδικασία τροποποίησης διέπεται, από τις ισχύουσες γενικές διατάξεις. Απαιτείται, όμως, επιπλέον, και η έγκριση της ΤτΕ για να ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία. Συγκεκριμένα, έγκριση απαιτείται όταν η τροποποίηση αφορά το είδος των δραστηριοτήτων της και μειώσεις ή αυξήσεις του μετοχικού της κεφαλαίου, που δεν καλύπτονται ολοσχερώς σε μετρητά. Για τις λοιπές τροποποιήσεις που δεν υπόκεινται σε έγκριση, τα πιστωτικά ιδρύματα - ανώνυμες εταιρείες έχουν υποχρέωση γνωστοποίησης των σχετικών αποφάσεών τους στην ΤτΕ μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από τη λήψη τους.

Η συγχώνευση πιστωτικών ιδρυμάτων

Εκτός από τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 (άρθρα 69-80), οι συγχωνεύσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων διέπονται και από τις ευνοϊκές διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.2515/1997. Τα τελούντα υπό συγχώνευση πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να γνωστοποιούν στην ΤτΕ τις σχετικές αποφάσεις των διοικητικών τους συμβουλίων, συνοδευόμενες από το σχέδιο της σύμβασης συγχώνευσης, τις συνταχθείσες εκθέσεις και ένα πρόγραμμα επιχειρηματικής δραστηριότητας με αναφορά στις εργασίες, στην οργάνωση και στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου του πιστωτικού ιδρύματος, που πρόκειται να προέλθει από τη συγχώνευση. Η ΤτΕ εγκρίνει τη συγχώνευση ή αρνείται την έγκριση, εντός διμήνου από την υποβολή των στοιχείων αυτών. Την έγκριση της ΤτΕ ακολουθεί η έκδοση εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης από τον αρμόδιο υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας Μεταφορών και Υποδομών σύμφωνα με τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες.

Κατευθύνσεις αναφορικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις

Σύμφωνα με την από 04-07-2011 τέταρτη επικαιροποίηση του Μνημονίου τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα απαιτούνταν από 01-01-2012 να διατηρούν δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I) ύψους τουλάχιστον 10%. Από τα ανωτέρω

Βασικά ίδια κεφάλαια (Core Tier I) εξαιρούνταν υβριδικοί τίτλοι αλλά περιλαμβάνονταν προνομιούχες μετοχές που εκδίδονται από τράπεζες και που αναλήφθηκαν από το ΕΔ κατά το ξεκίνημα της οικονομικής κρίσης τα έτη 2008-2009. Η ΤτΕ, επίσης, θα μπορούσε να απαιτήσει πρόσθετα κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας έναντι ενδεχόμενης περαιτέρω επιδείνωσης του επιχειρησιακού περιβάλλοντος, με βάση το συγκεκριμένο προφίλ κινδύνου κάθε τράπεζας και τα αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής άσκησης αντοχής ακραίων συνθηκών.

Σύμφωνα με τη Δήλωση των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων της Ζώνης του ευρώ, που δημοσιοποιήθηκε στις Βρυξέλλες την 26-10-2011, οι κυβερνήσεις των κρατών της ζώνης του ευρώ είχαν πρόθεση να επιβάλουν το 9% ως ελάχιστο όριο του δείκτη Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων, το οποίο θα έπρεπε να εφαρμοστεί από 30-06-2012. Το προαναφερθέν όριο αναφέρεται στον δείκτη Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων δηλαδή τον Tier 1 χωρίς τους υβριδικούς τίτλους.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις της συνόδου κορυφής των χωρών της Ευρωζώνης, οι τράπεζες έπρεπε πρωτίστως να χρησιμοποιήσουν ιδιωτικούς κεφαλαιακούς όρους για την κεφαλαιακή τους ενίσχυση, μεταξύ άλλων, μέσω αναδιάρθρωσης και μετατροπής του χρέους σε μετοχικούς τίτλους, ενώ έπρεπε να υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς την καταβολή μερισμάτων και πρόσθετων παροχών έως ότου επιτευχθεί ο στόχος. Εφόσον χρειαζόταν, θα παρασχόταν στήριξη από τις εθνικές κυβερνήσεις και σε περίπτωση που αυτή δεν μπορούσε να παρασχεθεί, η ανακεφαλαιοποίηση θα χρηματοδοτούνταν μέσω δανείου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Στις 15-05-2012, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ομόφωνα ενέκρινε το πακέτο «CRD IV» που αφορά την εφαρμογή της Βασιλείας III μέσω της έκδοσης ενός κανονισμού και μίας οδηγίας, του Κανονισμού 575/2013 και της Οδηγίας 2013/36/Ε.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον Ν.4261/2014.

Βάσει των ανωτέρω, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012, έπρεπε όλες οι ελληνικές τράπεζες να έχουν επιτύχει δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I) ύψους 9% και μέχρι τον Ιούνιο του 2013 ύψους 10%. Προς τούτο, εκδόθηκε η ΠΔ/ΤΕ 2654/29-02-2012, η οποία όριζε ότι το ποσοστό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού, όπως αυτά ορίζονταν στην παράγραφο 4 του άρθρου 27 του Ν.3601/2007 που ίσχυε τότε, που οφείλουν να καλύπτουν τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα με στοιχεία βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I), καθορίζεται, κατ' ελάχιστον, σε: α) 9% από την 30-09-2012 και β) 10% από την 30-06-2013. Η ανωτέρω ΠΔ/ΤΕ καταργήθηκε με τη μεταγενέστερη ΠΔ/ΤΕ 2664/18-09-2012. Με την υπ' αρ. 13/28-03-2013 Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ, οι διατάξεις της οποίας τέθηκαν σε ισχύ από τις 31.03.2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα, όφειλαν να πληρούν, κατ' ελάχιστον συντελεστή 9% των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων και 6% των στοιχείων κοινών μετοχών τους επί των σταθμισμένων κατά κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού τους, όπως αυτά ορίζονταν στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 του Ν.3601/2007 που ίσχυε τότε, τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση.

Μετά την θέση σε ισχύ του Ν.4261/2014 σε συνδυασμό με τον Κανονισμό 575/2013, τα βασικά σημεία του ισχύοντος πλαισίου εποπτείας σε εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III διαμορφώνονται ως ακολούθως.

Τα εποπτικά κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων διακρίνονται σε :

- Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1) τα οποία αναλύονται περαιτέρω στα
  - Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 - CET 1)
  - Πρόσθετα κεφάλαια της Κατηγορίας 1
- Κεφάλαια της κατηγορίας 2 (Tier 2)

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 (άρθρο 92) και την ΤτΕ ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 οι τράπεζες πρέπει σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση να πληρούν κατ' ελάχιστον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 ratio) 4,5%, δείκτη κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER 1) 6% και συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Total Capital Ratio) 8%.

Στις 27.12.2017, η Τράπεζα της Ελλάδος με αντίστοιχη απόφαση ενημέρωσε την ATTICA BANK ότι για το έτος 2018 το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων είναι 11,875%. Ο εν λόγω δείκτης αποτελείται από το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (8%), σύμφωνα με το άρθρο 92(1) της CRR, τις πρόσθετες εποπτικές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II καθώς επίσης και τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τήρησης αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.4261/2014. Ο ελάχιστος δείκτης θα πρέπει να τηρείται σε συνεχή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις της CRR / CRD IV.

Η ΤτΕ ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 κατήγγειλε την ΠΕΕ 13/28.3.2013 ενώ προβλέπει ακόμα μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με την εφαρμογή εποπτικών αφαιρέσεων από τα κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 – CET 1). Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται σταδιακή εφαρμογή έως το 2024 της αφαίρεσης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων οι οποίες βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία. Επιπλέον η ΤτΕ ΕΠΑΘ 114/04.08.2014 προβλέπει σταδιακή εφαρμογή έως το 2018 της αφαίρεσης από τα κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 των άυλων στοιχείων του ενεργητικού, των περιουσιακών στοιχείων του συνταξιοδοτικού ταμείου προκαθορισμένων παροχών και συγκεκριμένων τοποθετήσεων της Τράπεζας σε οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα. Το εναπομένον ποσό των άυλων στοιχείων του ενεργητικού αφαιρείται από τα Κεφάλαια της Κατηγορίας 1.

Επιπροσθέτως σύμφωνα με τα άρθρα 121, 122 και 165 του Ν.4261/2014 (άρθρα 128, 129 και 160 της Οδηγίας 2013/36/Ε.Ε.) οι τράπεζες, επίσης, θα υποχρεούνται να δημιουργήσουν σταδιακά ένα αποθεματικό διατήρησης κεφαλαίων (capital conservation buffer) 2,5% μέχρι την 01-01-2019 (άρθρο 165) (0,625% την 01-01-2016, 1,25% την 01-01-2017 και 1,875% την 01-01-2018) πέραν των υφιστάμενων κεφαλαίων κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1) και των ελάχιστων εποπτικών ιδίων κεφαλαίων.

Συνολικά οι ελάχιστοι δείκτες που πρέπει να τηρούνται συμπεριλαμβανομένου του αποθεματικού διατήρησης κεφαλαίων (capital conservation buffer) και οι οποίοι θα ισχύουν από 01.01.2019 είναι:

- ο ελάχιστος δείκτης κοινών ιδίων κεφαλαίων (minimum common equity capital ratio) σε 7%, και
- ο συνολικός δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας σε 10,5%.

Τέλος ο Ν.4261/2014 προβλέπει την διακριτική ευχέρεια επιβολής από τα Κράτη Μέλη των εξής αποθεμάτων ασφαλείας:

- Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (άρθρο 123).
- Απόθεμα παγκόσμιων και άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων (άρθρο 124). Η Διάταξη δεν τυγχάνει εφαρμογής για την Τράπεζα καθώς δεν ανήκει στα συστημικά σημαντικά ιδρύματα.
- Απόθεμα Ασφαλείας Συστημικού Κινδύνου (άρθρο 125).

Περιορισμοί στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων

Για λόγους προστασίας δημοσίου συμφέροντος, ήτοι της συστημικής ευστάθειας του Ελληνικού Τραπεζικού συστήματος, δυνάμει της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 28^{ης} Ιουνίου 2015 (ΦΕΚ Α' 65/2015), οι διατάξεις της οποίας τροποποιήθηκαν, παρατάθηκαν και εμπλουτίστηκαν πλειστάκις επεβλήθη κατ' αρχήν τραπεζική αργία από την 28^η Ιουνίου έως την 20^η Ιουλίου 2015 και εν συνεχεία περιορισμοί στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα.

Σύμφωνα με τους ισχύοντες περιορισμούς που καταλαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν.4261/2014, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα ιδρύματα πληρωμών του Ν.3862/2010, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του Ν.4021/2011, καθώς και τα υποκαταστήματα και τους αντιπροσώπους ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος που εδρεύουν σε άλλα κράτη και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα (στο εξής: «ιδρύματα»). Κατωτέρω παρατίθενται οι κυριότεροι γενικοί περιορισμοί:

1. Αναλήψεις

- Όριο Ανάληψης Μετρητών

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται με όρους

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.2 - ΦΕΚ Β' 687/28.2.2018

Από 01.03.2018 επιτρέπονται οι κάθε μορφής αναλήψεις μετρητών από κατάσταση ή από ATM έως του ποσού των δύο χιλιάδων τριακοσίων (2.300) ευρώ ανά ημερολογιακό μήνα ανά καταθέτη (Customer ID), ανά πιστωτικό ίδρυμα, από τα ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

- Απαγορεύσεις Πληρωμών σε Μετρητά

- Ένδειξη Περιορισμού: Απαγόρευση

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.3

Η απαγόρευση ανάληψης μετρητών εφαρμόζεται και σε κάθε άλλη πληρωμή μετρητών από τα ιδρύματα, ανεξαρτήτως νομίματος, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εισπράξεων επιταγών και των πληρωμών βάσει εγγυητικών επιστολών, οι οποίες κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό, για τις αναλήψεις από τον οποίο ισχύουν οι περιορισμοί της προηγούμενης παραγράφου.

Εξαιρέση Ορίου Ανάληψης Μετρητών για Πρεσβείες και στα Μέλη των Διπλωματικών Αποστολών

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται με όρους

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.11-Ι ΦΕΚ 4/07.01.2016 Παρ.6

Εξαιρούνται των απαγορεύσεων και περιοριστικών μέτρων, η χωρίς περιορισμό ποσού ανάληψη μετρητών, έως του ποσού των € 5.000 μηνιαίως από έναν, ανά δικαιούχο, τραπεζικό λογαριασμό από τα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των έμμισθων προξενικών αρχών, καθώς και τους υπαλλήλους των αναφερόμενων στην παρ. 16 της παρούσας (ΦΕΚ 84) διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, οι οποίοι εξομοιώνονται με τα μέλη των διπλωματικών αποστολών, κατόπιν επίδειξης της ειδικής ταυτότητας που τους εκδίδει το Υπουργείο Εξωτερικών»

Όριο μεταφοράς χαρτονομισμάτων και κεφαλαίων προς το εξωτερικό

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται με όρους

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ. 4 ΦΕΚ Β' 687/28.2.2018

Επιτρέπεται η μεταφορά στο εξωτερικό μετρητών μέγιστου εφάπαξ ποσού ευρώ δύο χιλιάδων τριακοσίων (2.300) ή του ισόποσού του σε ξένο νόμισμα ανά ταξίδι και επιτρέπεται η μεταφορά κεφαλαίων προς το εξωτερικό μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων έως του ποσού των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ ανά ημερολογιακό δίμηνο. Η μεταφορά προς το εξωτερικό μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων υπόκειται και σε όριο ανά πιστωτικό ίδρυμα.

Εξαίρεση Ορίου Ανάληψης Μετρητών -Ναυτιλιακές εταιρείες

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται με όρους

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.11-ΣΤ' - ΦΕΚ 1561/24.07.2015 Παρ.5 στ.

Ειδικώς οι ναυτιλιακές εταιρείες που αναφέρονται στους Ν.27/1975, 959/1979 και στο Ν.δ.2687/1953 μπορούν να πραγματοποιούν και αναλήψεις μετρητών εκ των ποσών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ημερησίως. Με απόφαση της Επιτροπής Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών δύναται να επιτρέπεται η ανάληψη και να ορίζεται όριο ποσού ανάληψης μετρητών ανά ημέρα και για άλλους κλάδους επιχειρήσεων, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 11 στ (4-8).

•Απαγορεύσεις Ανάληψης Μετρητών σε Περιπτώσεις Κατασχέσεως

- Ένδειξη Περιορισμού: Απαγόρευση

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.10-Α'

Σε περίπτωση κατασχέσεως χρηματικής απαίτησης εις χείρας πιστωτικού ιδρύματος, της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ως τρίτου, δεν επιτρέπεται η καταβολή του ποσού της απαίτησης σε μετρητά. Το ποσό είτε καταβάλλεται με έκδοση επιταγής είτε πιστώνεται υποχρεωτικά σε τραπεζικό λογαριασμό του κατασχόντος που τηρείται στο ίδιο ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα.

Εξαίρεση Ορίου Ανάληψης Μετρητών - Χρηματικά ποσά που μεταφέρονται από την αλλοδαπή

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται με όρους

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.11-ΣΤ' - ΦΕΚ 2100/25.09.2015 Παρ.1.η) - ΦΕΚ 3976/14.11.2017 Παρ.2

Πέραν των αναφερόμενων στην περίπτωση στ της παραγράφου 11, επιτρέπεται η πραγματοποίηση ανάληψης μετρητών έως του ποσοστού 100% του χρηματικού ποσού το οποίο, μετά την 01/12/2017, μεταφέρεται από την αλλοδαπή με μεταφορά πίστωσης σε υφιστάμενους λογαριασμούς, που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα στην Ελλάδα, με διαδικασία οριζόμενη από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών.

Εξαίρεση Ορίου Ανάληψης Μετρητών - Χρηματικά ποσά που κατατίθενται μετά τις 22/7/2016

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται με όρους

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.11 - ΦΕΚ 2282/22.07.2016 Παρ.5. κα.

Εξαίρονται των απαγορεύσεων και περιοριστικών μέτρων, αναλήψεις μετρητών έως του ποσοστού του 100% συνολικά, από χρηματικά ποσά τα οποία, μετά τις 22/07/2016, κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων νομικών και φυσικών προσώπων, σε μετρητά, τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

2.Διαχείριση Καταθετικών Λογαριασμών / Προϊόντων

•Άνοιγμα Νέων Καταθετικών Λογαριασμών

- Ένδειξη Περιορισμού: Επιτρέπεται ελεύθερα

Σχετική Αναφορά: ΦΕΚ 84/18.07.2015 / Άρθρο 1 Παρ.6 - ΦΕΚ Β' 687/28.2.2018

Από 1.3.2018 επιτρέπεται το άνοιγμα λογαριασμού και η προσθήκη συνδικαιούχου σε υφιστάμενο λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα, ανεξαρτήτως της δημιουργίας νέου κωδικού πελάτη (Customer ID).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Ο φόρος εισοδήματος για την χρήση που έληξε την 31.12. 2017 υπολογίστηκε με βάση την εξέταση των στοιχείων και της φύσης των εσόδων και των δαπανών σύμφωνα με τις κείμενες φορολογικές διατάξεις. Σε ότι αφορά τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης έχει υπολογισθεί αναβαλλόμενος φόρος σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12.

Ο Όμιλος ακολουθεί τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης, για τον υπολογισμό του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογίας επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο φορολογικός συντελεστής τον οποίο λαμβάνει υπόψη του ο Όμιλος, για τον ακριβή προσδιορισμό του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογίας, είναι αυτός που θα ισχύει, κατά το έτος τακτοποίησης των διαφορών αυτών. Στις περιπτώσεις όπου ο φορολογικός συντελεστής, με τον οποίο έχει προσδιοριστεί το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογίας, είναι διαφορετικός από αυτόν που ισχύει κατά το έτος τακτοποίησης των

φορολογικών διαφορών, το ποσό της διαφοράς καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης πλην των προσωρινών φορολογικών διαφορών που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 4340/2015 και ισχύει με το νόμο 4465/2017, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 30/06/2015, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Με το άρθρο 43 του Ν.4465/04.04.2017 «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις η χρεωστική διαφορά, που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα, από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση των δανείων αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα είκοσι (20) ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωριστεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστου έτους της λογιστικής διαγραφής και οι οποίες αφορούν σε διαγραφές χρέους ή μεταβιβάσεις μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου με βάση τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις. Η ρύθμιση αυτή διασφαλίζει ότι οι διαγραφές και οι μεταβιβάσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων. Οι νέες διατάξεις έχουν εφαρμογή από 01.01.2016.

Η Τράπεζα εμπίπτει στις διατάξεις του αρ. 27Α του Ν.4172/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει εκ των οποίων προκύπτει ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης το οποίο πρέπει να επιστραφεί από το Ελληνικό Δημόσιο και αντί αυτού η Τράπεζα δύναται να σχηματίσει ισόποσο ειδικό αποθεματικό, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εισηγήθηκε στη Γ.Σ. των μετόχων τη μη υπαγωγή της Τράπεζας στις ανωτέρω διατάξεις και η Γ.Σ της 28.07.2017 ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης ύψους € 15,3 εκατ. κατά το μεγαλύτερο μέρος επιβάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 2016 ύψους € 13,8 εκατ. και το υπολειπόμενο ποσό ύψους € 1,5 εκατ. επιβάρυνε την κατάσταση της χρήσης 2017.

Συστήματα πληροφορικής

Στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2577/09-03-2006, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να εγκαταστήσουν σύστημα πληροφορικής που στοχεύει, αφενός στην αποτελεσματική υποστήριξη της επιχειρησιακής στρατηγικής τους, αφετέρου στην ασφαλή διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση των κρίσιμων επιχειρησιακών πληροφοριών. Παράλληλα, η αυξημένη ανάγκη χρήσης συστημάτων πληροφορικής από τα πιστωτικά ιδρύματα, σε συνδυασμό με την τυχόν ανάθεση κρίσιμων έργων πληροφορικής σε τρίτους, ενισχύει συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων με σημαντικότερη αυτή του λειτουργικού κινδύνου. Οι κίνδυνοι αυτοί πρέπει να προσδιορίζονται, να εντοπίζονται έγκαιρα και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά.

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία των ως άνω συστημάτων πληροφορικής, τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το Παράρτημα 2 της ΠΔ/ΤΕ 2597/2007 «Αρχές ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων πληροφορικής στο πλαίσιο της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου από τα πιστωτικά ιδρύματα» πρέπει να διαθέτουν - μεταξύ άλλων - αποτελεσματικά Σχέδια Ανάκαμψης από Καταστροφή (DISASTER AND RECOVERY PLANS), που θα εφαρμόζονται στις περιπτώσεις καταστροφικών συμβάντων που μπορεί να προκαλέσουν παρατεταμένη διακοπή της λειτουργίας ολόκληρου ή μέρους του μηχανογραφικού συστήματος.

Επιτόκια

Κατά το ελληνικό δίκαιο, τα επιτόκια που εφαρμόζονται σε τραπεζικά δάνεια και εν γένει στις παρεχόμενες πιστώσεις δεν υπόκεινται σε ανώτατο όριο εκ του νόμου, αλλά πρέπει να συμμορφώνονται με ορισμένες προϋποθέσεις που αποσκοπούν στη διασφάλιση της σαφήνειας και της διαφάνειας, συμπεριλαμβάνοντας και την περίπτωση αναπροσαρμογής.

Υφίστανται περιορισμοί στον ανατοκισμό και στο επιτόκιο υπερημερίας. Ειδικότερα, ο μεν ανατοκισμός των τραπεζικών δανείων και πιστώσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον προβλέπεται ρητά στη σχετική σύμβαση και υπόκειται στους περιορισμούς που θέτει το άρθρο 30 του Ν.2789/2000 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του Ν.2912/2001 και το άρθρο 47 του Ν.2873/2000) και το άρθρο 39 του Ν.3259/2004 (όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 του Ν.3723/2008). Ο δε τόκος υπερημερίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα του συμβατικού πέραν ενός ανώτατου ποσοστού οριζόμενου κάθε φορά από την ΤτΕ. Περαιτέρω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι όσον αφορά τον εκτοκισμό των δανείων και λοιπών πιστώσεων τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα θα πρέπει να εφαρμόζουν το άρθρο 150 του Ν.4261/2014 το οποίο, ανεξάρτητα από τη λογιστική αντιμετώπιση σύμφωνα με τα εφαρμοστέα λογιστικά πρότυπα, απαγορεύει στα πιστωτικά ιδρύματα την λογιστικοποίηση των τόκων από δάνεια που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα για χρονική περίοδο μεγαλύτερη των τριών (3) ή των έξι (6) μηνών, στην περίπτωση δανείων προς φυσικά πρόσωπα που εξασφαλίζονται πλήρως με ακίνητα.

Εξασφαλίσεις δανείων

Σύμφωνα με το Ν.4261/2014, τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χορηγούν δάνεια και πιστώσεις με εξασφαλίσεις επί ακινήτων και κινητών (συμπεριλαμβανομένων και μετρητών).

Οι διατάξεις του Ν. Δ. 17.7/13.8.1923 αφορούν στη ρύθμιση ζητημάτων εμπράγματης ασφάλειας κατά τη χορήγηση δανείων και ο Ν.3301/2004 διέπει ζητήματα που σχετίζονται με τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας.

Η ενυπόθηκη χρηματοδότηση από τράπεζες πραγματοποιείται κυρίως με προσημείωση, λόγω του μικρότερου κόστους της προσημείωσης έναντι του κόστους της υποθήκης και της ευχερέστερης εγγραφής της σε σχέση με την υποθήκη. Η προσημείωση δύναται να μετατραπεί σε υποθήκη με βάση τελεσίδικη καταψηφιστική δικαστική απόφαση.

Περιορισμοί στη χρήση κεφαλαίων

Το πλαίσιο υποχρεωτικών δεσμεύσεων στην ΤτΕ έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ευρωσυστήματος. Ο συντελεστής δέσμευσης είναι 1% για όλες τις κατηγορίες καταθέσεων προς πελάτες που αποτελούν την βάση δεσμεύσεων, με εξαίρεση τις εξής κατηγορίες για τις οποίες ισχύει μηδενικός συντελεστής:

- προθεσμιακές καταθέσεις με συμφωνημένη λήξη άνω των δύο ετών,
- καταθέσεις υπό προειδοποίηση άνω των δύο ετών,
- repos (συμβάσεις επαναγοράς), και
- χρεόγραφα με συμφωνημένη λήξη άνω των δύο ετών.

Αυτός ο συντελεστής δέσμευσης εφαρμόζεται σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα.

Περαιτέρω, οι συμμετέχουσες τράπεζες στον πυλώνα III του Ν.3723/2008, όπως ισχύει, υποχρεούνται να μην ασκούν επιθετικές εμπορικές στρατηγικές σε βάρος των ανταγωνιστών τους που δεν τυγχάνουν παρόμοιας προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης των ενισχύσεων που λαμβάνουν από το σχέδιο. Επίσης, υποχρεούνται να αποφεύγουν την επέκταση των δραστηριοτήτων τους ή την επιδίωξη άλλων σκοπών με τρόπους που θα επέφεραν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Για το σκοπό αυτό, οι συμμετέχουσες τράπεζες οφείλουν να διασφαλίζουν ότι, κατά τη διάρκεια εφαρμογής των μέτρων, ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης του ενεργητικού τους δεν θα υπερβαίνει όποιο από τα παρακάτω ποσοστά είναι υψηλότερο, δηλαδή:

- τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του ονομαστικού ΑΕΠ της Ελλάδος κατά το προηγούμενο έτος, ή
- το μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης των στοιχείων του ενεργητικού της περιόδου 1987-2007 για τον τραπεζικό τομέα, ή
- το μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης των στοιχείων του όγκου του ενεργητικού στον τραπεζικό τομέα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των προηγούμενων έξι μηνών.

Επίσης, οι Τράπεζες που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του Ν.3723/2008 δεν δύνανται να προβαίνουν σε διανομή μερισμάτων για όσο χρονικό διάστημα υπάγονται στο καθεστώς αυτό.

Περιορισμοί στη ρευστοποίηση παρασχεθεισών εξασφαλίσεων

Η οριζόντια προστασία από πλειστηριασμούς σύμφωνα με τον Ν.4224/2013 κατά ακινήτων στην Ελλάδα που αποτελούν την κύρια κατοικία οφειλετών έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2014. Στο πλαίσιο της θέσπισης περιορισμών στην ανάληψη μετρητών και τη μεταφορά κεφαλαίων (capital controls), είχε ανασταλεί έως τις 31 Οκτωβρίου 2015 η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης, ιδίως η διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών (εξώσεων) και προσωπικών κρατήσεων.

Σύμφωνα με τον Ν.4346/2015 (ΦΕΚ 152/Α/20-11-2015) με τον οποίο τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Ν.3869/2010 (Α 130) αναφορικά με την Προστασία Κύριας Κατοικίας:

Με έναρξη ισχύος από 1η Ιανουαρίου 2016 και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2018 ο οφειλέτης δύναται να υποβάλλουν στο δικαστήριο πρόταση εκκαθάρισης και σχέδιο διευθέτησης οφειλών ζητώντας να εξαιρεθεί από την εκποίηση βεβαρημένο ή μη με εμπράγματη ασφάλεια ακίνητο, εφόσον, στο πρόσωπο του οφειλέτη, πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) το συγκεκριμένο ακίνητο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του,
- β) το μηνιαίο διαθέσιμο οικογενειακό του εισόδημα δεν υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 του παρόντος, προσαυξημένες κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%),
- γ) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης δεν υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα χιλιάδες (180.000) ευρώ για τον άγαμο οφειλέτη, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (40.000) ευρώ για τον έγγαμο οφειλέτη και κατά είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά τέκνο και μέχρι τρία (3) τέκνα και
- δ) ο οφειλέτης είναι συνεργάσιμος δανειολήπτης, βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, όπου αυτός εφαρμόζεται. Το σχέδιο διευθέτησης οφειλών θα προβλέπει ότι ο οφειλέτης θα καταβάλλει το μέγιστο της δυνατότητας αποπληρωμής του και ότι καταβάλλει ποσό τέτοιο ώστε οι πιστωτές του δεν θα βρεθούν, χωρίς τη συναίνεσή τους, σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης.

Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της μέγιστης ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και τον προσδιορισμό του ποσού το οποίο θα ελάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και για τον προσδιορισμό της ενδεχόμενης ζημιάς των πιστωτών.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2018, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στο πρόσωπο του οφειλέτη πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) το συγκεκριμένο ακίνητο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του,
- β) το μηνιαίο διαθέσιμο οικογενειακό του εισόδημα υπολείπεται ή είναι ίσο των ευλόγων δαπανών διαβίωσης, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 5 του παρόντος,
- γ) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας του κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης δεν υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) ευρώ για τον άγαμο οφειλέτη, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ για τον έγγαμο οφειλέτη και κατά είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά τέκνο και μέχρι τρία τέκνα,
- δ) είναι συνεργάσιμος δανειολήπτης, βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών Ν.4224/2013 όπου αυτός εφαρμόζεται και
- ε) βρίσκεται σε πραγματική αδυναμία πληρωμής των μηνιαίων καταβολών, όπως αυτές ορίζονται στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών της προηγούμενης παραγράφου, διασφαλίζεται, ότι οι πιστωτές δεν θα βρεθούν, χωρίς τη συναίνεσή τους, σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, με τον ακόλουθο τρόπο.

Ρύθμιση και αναδιάρθρωση οφειλών προς τα πιστωτικά ιδρύματα - Κώδικας Δεοντολογίας Τραπεζών

Σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών, όπως οι Ν.3869/2010 (ως προς τον οποίο γίνεται λόγος παρακάτω, βλ. «Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων») όπως ισχύει και έχει τροποποιηθεί με τον Ν.4346/2015, 4161/2013, και Ν.4469/2017 με θέμα: «Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων και άλλων Διατάξεων», παρέχουν σε οφειλέτες που πληρούν ορισμένα κριτήρια την δυνατότητα να ρυθμίσουν ή αναδιρθώσουν, κατά περίπτωση, οφειλές τους προς πιστωτικά ιδρύματα.

Νομοθετική ρύθμιση είναι ο Ν.4224/2013 που τέθηκε σε ισχύ στα τέλη Δεκεμβρίου 2013. Δυνάμει αυτού συστάθηκε το Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (στο εξής το «Συμβούλιο»), αποστολή του οποίου είναι ιδίως:

1. η διαμόρφωση πολιτικών σχετικά με την οργάνωση ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού αποτελεσματικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ιδιωτικών δανείων,
2. οι προτάσεις τροποποιήσεων του υφιστάμενου νομικού πλαισίου σε θέματα ουσίας και διαδικασίας για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στην επίλυση θεμάτων ιδιωτικού χρέους, συμπεριλαμβανομένης της επιτάχυνσης των διαδικασιών αναφορικά με τις καθυστερούμενες αποπληρωμές και τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την αγορά ακινήτων,
3. η κατάρτιση δράσεων ευαισθητοποίησης για την άμεση και αποτελεσματική ενημέρωση και υποστήριξη των πολιτών και των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με τη λήψη αποφάσεων επί των ανωτέρω θεμάτων,
4. η δημιουργία ενός δικτύου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα διαχείρισης οφειλών.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας εφαρμόζεται στο σύνολο των πελατών των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, φυσικά ή νομικά πρόσωπα και στο σύνολο των δανείων που χορηγούνται από αυτά.

Στις 27/08/2014, η Τράπεζα της Ελλάδος θέσπισε τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ν.4224/2013, βάσει του οποίου τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας καλούνται να προσαρμόσουν τη διαδικασία αντιμετώπισης των πελατών τους που παρουσιάζουν ή ενδέχεται να παρουσιάσουν αδυναμία στην κάλυψη των δανειακών τους υποχρεώσεων.

Ο Κώδικας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου, τις διαδικασίες αξιολόγησης της δυνατότητας αποπληρωμής, δεσμευτικούς κανόνες συμπεριφοράς των τραπεζών με σαφή χρονοδιαγράμματα, όρους επικοινωνίας μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και δανειοληπτών. Τέλος, ο Ν.4224/2013 προβλέπει ότι ο Συνήγορος του Καταναλωτή θα διαμεσολαβεί μεταξύ δανειστών και οφειλετών, με σκοπό τη ρύθμιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ιδίως αναφορικά με θέματα που άπτονται της εφαρμογής του προαναφερθέντος Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών.

Ο Κώδικας αναθεωρήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος με την απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων 195/29-7-2016. Οι στόχοι του αναθεωρημένου Κώδικα παραμένουν οι ίδιοι. Εντούτοις, ενισχύονται οι απαιτήσεις για την μεγαλύτερη προστασία των δανειοληπτών-φυσικών προσώπων ενώ για τους δανειολήπτες που είναι μεγάλες εταιρείες το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μπορεί να ακολουθήσει μία πορεία περισσότερο ελαστική και με γνώμονα την εξατομικευμένη διαπραγμάτευση προς την εξεύρεση μίας αμοιβαία αποδεκτής λύσης. Ο αναθεωρημένος Κώδικας, ο οποίος βρίσκεται σε ισχύ από 1 Οκτωβρίου 2016, προβλέπει για την κατηγοριοποίηση των δανειοληπτών σε τρεις μεγάλες κατηγορίες:

α) Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, οι οποίες ορίζονται ως εξής:

- ✓ Φυσικά πρόσωπα με ειδικά προβλήματα υγείας
- ✓ Φυσικά πρόσωπα - Συνεργάσιμοι δανειολήπτες με ιδιαίτερη οικονομική δυσχέρεια

β) Πολύ μικρές επιχειρήσεις

Επιχειρήσεις νομικά πρόσωπα των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών κατά τα τελευταία τρία φορολογικά έτη δεν υπερέρη κατά μέσο όρο το 1.000.000€.

γ) Επιχειρήσεις που δεν ανήκουν στην κατηγορία Β

Στην ουσία πρόκειται για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Η αναθεώρηση του Κώδικα προβλέπει και την αποστολή στην Τράπεζα της Ελλάδος συμπληρωματικών αναφορών ως προς την πορεία εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα. Το σύνολο των νέων υποχρεώσεων αναφοράς περιέχεται στην Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής 102/30-8-2016, η οποία συμπληρώνει την ΠΕΕ 42/2014.

Τιτλοποίηση και μεταβίβαση απαιτήσεων από τραπεζικές πιστοδοτήσεις

Στο **άρθρο 10 του Ν.3156/2003** ρυθμίζεται νομοθετικά η τιτλοποίηση επιχειρηματικών απαιτήσεων, νοούμενη ως μεταβίβαση επιχειρηματικών απαιτήσεων από το δανειστή των απαιτήσεων (ο «μεταβιβάζων») προς εταιρεία ειδικού σκοπού (ο «αποκτών») σε συνδυασμό με την έκδοση και διάθεση σε ιδιωτική τοποθέτηση από τον αποκτώντα ομολογίων, η εξόφληση των οποίων πραγματοποιείται: (α) από το προϊόν είσπραξης των επιχειρηματικών απαιτήσεων που μεταβιβάζονται ή (β) από δάνεια, πιστώσεις ή συμβάσεις παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Κατά το Νόμο οι μεταβιβαζόμενες με σκοπό την τιτλοποίηση απαιτήσεις μπορεί να είναι απαιτήσεις κατά οποιουδήποτε τρίτου, ακόμη και καταναλωτών, υφιστάμενες ή μελλοντικές, εφόσον αυτές προσδιορίζονται ή είναι δυνατόν να προσδιορισθούν με οποιονδήποτε τρόπο. Σημειώνεται ότι κατά το γράμμα του Ν. 3156/2003 δεν γίνεται διάκριση μεταξύ 'ενήμερων' και μη οφειλών/απαιτήσεων (ή εξυπηρετούμενων ή μη) προς τιτλοποίηση και κατά συνέπεια στο πλαίσιο του Ν. 3156/2003 φαίνεται ότι μπορούν να μεταβιβαστούν προς τιτλοποίηση είτε ενήμερες πιστοδοτήσεις είτε πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση ή μη εξυπηρετούμενες.

Η σύμβαση μεταβίβασης των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων καταχωρίζεται σε περίληψη στο βιβλίο του άρθρου 3 του Ν. 2844/2000 και από την καταχώρηση επέρχεται η μεταβίβαση των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων. Με σύμβαση που συνάπτεται εγγράφως η είσπραξη και εν γένει διαχείριση των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων μπορεί να ανατίθεται σε πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα που παρέχει νομίμως υπηρεσίες σύμφωνα με το σκοπό του στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, στον μεταβιβάζοντα ή και σε τρίτο, εφόσον ο τελευταίος είτε είναι εγγυητής των μεταβιβαζόμενων απαιτήσεων είτε ήταν επιφορτισμένος με τη διαχείριση ή την είσπραξη των απαιτήσεων πριν τη μεταβίβασή τους στον αποκτώντα. Τα ποσό που προκύπτουν από την είσπραξη των απαιτήσεων που μεταβιβάζονται διατίθενται για την εξόφληση των εκδιδόμενων ομολογίων, καθώς και των λειτουργικών δαπανών της εταιρείας ειδικού σκοπού και των απαιτήσεων κατ' αυτής, όπως ορίζεται στους όρους του ομολογιακού δανείου και του προγράμματος.

Με τον πρόσφατο **Ν.4354/2015** ρυθμίζονται ειδικά οι προϋποθέσεις πώλησης, μεταβίβασης και διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων (βλ. και κατωτέρω υπό τίτλο «Μη εξυπηρετούμενα Δάνεια»). Ενώ κατά την αρχική του διατύπωση ο Ν. 4354/2015 εφαρμόζοταν μόνο αναφορικά με μη εξυπηρετούμενα δάνεια και πιστώσεις, μετά την τροποποίησή του με τον Ν. 4389/2016, η εφαρμογή του επεκτείνεται σε κάθε είδους δάνεια και πιστοδοτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων. Κατά το Ν. 4354/2015, όπως ισχύει πλέον, η διαχείριση των απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται ή έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ανατίθεται αποκλειστικά σε εταιρείες ειδικού και αποκλειστικού σκοπού, τις Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΑΕΔΑΔΠ), οι οποίες λαμβάνουν ειδική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος και εποπτεύονται από αυτήν. Επιπλέον, η μεταβίβαση απαιτήσεων

από πιστώσεις και δάνεια που έχουν χορηγήσει ή χορηγούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα μπορεί να λάβει χώρα μόνο λόγω πώλησης, δυνάμει σχετικής έγγραφης συμφωνίας, και αποκλειστικά και μόνο προς Ανώνυμες Εταιρίες Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΑΕΑΑΔΠ), οι οποίες όμως δεν είναι υποχρεωτικό να είναι ειδικού και αποκλειστικού σκοπού. Κατά το Ν. 4354/2015 η πώληση των εν θέματι απαιτήσεων είναι ισχυρή μόνο εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία ανάθεσης διαχείρισης μεταξύ ΑΕΑΑΔΠ και ΑΕΔΑΔΠ. Η προϋπόθεση αυτή οφείλει να πληρούται και σε κάθε περαιτέρω μεταβίβαση. Τα δικαιώματα που απορρέουν από τις μεταβιβαζόμενες λόγω πώλησης απαιτήσεις δύνανται να ασκούνται μόνο μέσω των ΑΕΔΑΔΠ. Οι μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις από δάνεια και πιστώσεις λογίζονται ως τραπεζικές και μετά τη μεταβίβασή τους. Οι ΑΕΔΑΔΠ ευθύνονται για όλες τις υποχρεώσεις απέναντι στο Δημόσιο και σε τρίτους, οι οποίες βαρύνουν τις εταιρίες απόκτησης απαιτήσεων και απορρέουν από τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις.

Ερμηνευτικά ζητήματα γεννούν περιπτώσεις μεταβίβασης τραπεζικών δανείων και πιστώσεων προς τιτλοποίηση, όπου τόσο ο Ν. 3156/2003 όσο και ο Ν.4354/2015 φαίνεται να τυγχάνουν εφαρμογής. Ο Ν.4354/2015 ρητώς επιφυλάσσεται της εφαρμογής του Ν.3156/2003 για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου, ενώ ερμηνευτικά υποστηρίζεται ότι μετά τη θέση σε ισχύ του Ν. 4354/2015 οι μεταβιβαζόμενες πιστωτικές απαιτήσεις προς τιτλοποίηση κατά τον Ν.3156/2003 θα πρέπει να γίνονται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν.4354/2015 (ειδική αδειοδότηση της εταιρείας που θα διαχειρίζεται τις τιτλοποιούμενες απαιτήσεις, τήρηση του Κανονισμού Δεοντολογίας αναφορικά με μη εξυπηρετούμενα δάνεια κλπ.). Επίσης υποστηρίζεται ότι τελολογικά η τιτλοποίηση απαιτήσεων μέσω του Ν. 3156/2003 θα πρέπει πλέον (μετά το Ν.4354/2015) να αφορά μόνο εξυπηρετούμενες πιστοδοτήσεις ή πάντως -στο βαθμό που αφορά πιστοδοτήσεις μη εξυπηρετούμενες- να τηρούνται και οι προϋποθέσεις του Ν 4354/2015 ως προς τη διαχείριση των απαιτήσεων αυτών.

Καταναλωτική πίστη

Η Οδηγία 2008/48 ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23 Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και τη κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου προβλέπει αυξημένη προστασία του καταναλωτή στο πλαίσιο συμβάσεων καταναλωτικής πίστης και διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την παροχή τυποποιημένης πληροφόρησης κατά τη διαφήμιση, καθώς και την παροχή προσυμβατικής και συμβατικής ενημέρωσης στους καταναλωτές. Ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με την υπουργική απόφαση Ζ1 - 699/2010 (ΦΕΚ Β' 917/2010) και τέθηκε σε ισχύ την 23η Ιουνίου 2010.

Η Απόφαση Ζ1 - 699/2010 δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένα είδη συμβάσεων πίστωσης, όπως ενδεικτικά σε συμβάσεις που αφορούν ποσά χαμηλότερα των € 200 ή υψηλότερα των € 75.000, συμβάσεις πίστωσης σύμφωνα με τους όρους των οποίων η πίστωση πρέπει να αποπληρωθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες και η καταβλητέα για την πίστωση επιβάρυνση είναι ασήμαντη, συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με εμπράγματο ασφάλεια επί ακινήτου, συμβάσεις παροχής πίστωσης άτοκα μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης, όπου ο καταναλωτής δεν έχει την υποχρέωση να αγοράσει το αντικείμενο της σύμβασης.

Η ανωτέρω υπουργική απόφαση περιλαμβάνει συγκεκριμένες διατάξεις σχετικά με τις τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις διαφημίσεις των συμβάσεων πίστωσης, καθώς και τις πληροφορίες που πρέπει κατ' ελάχιστον να παρέχονται στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να συγκρίνει διαφορετικές προσφορές από πιστωτικά ιδρύματα. Προκειμένου να μπορέσουν οι καταναλωτές να λάβουν τις αποφάσεις τους σταθμίζοντας όλα τα δεδομένα, πρέπει να λαμβάνουν επαρκή πληροφόρηση με ξεκάθαρο και ακριβή τρόπο μέσω τυποποιημένων πληροφοριών στις οποίες θα συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων το συνολικό ποσό της πίστωσης, οι όροι που θα διέπουν τις αναλήψεις, η διάρκεια, το επιτόκιο καθώς και αντιπροσωπευτικά παραδείγματα, τα οποία οι καταναλωτές πρέπει να έχουν διαθέσιμα για να τα λάβουν υπόψη τους πριν την υπογραφή της συμφωνίας. Περαιτέρω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ανωτέρω πληροφορίες επί των συμβάσεων πίστωσης, οι οποίες διέπονται από το ανωτέρω νομοθετικό καθεστώς, πρέπει να παρέχονται εγγράφως ή με άλλο τρόπο σταθερού μέσου ή μέσω των «τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης». Επιπλέον, οι καταναλωτές πρέπει να συμπεριφέρονται υπεύθυνα καθ' όλη τη διάρκεια της παροχής πίστωσης, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών της σχετικής αγοράς πίστωσης. Ο πιστωτικός φορέας υπέχει ακόμα την ευθύνη να ερευνά και να αξιολογεί πριν από τη σύναψη σύμβασης την πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα των καταναλωτών.

Επιπλέον θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να υπαναχωρήσουν από τη σύμβαση πίστωσης εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών είτε από την ημέρα σύναψης της σύμβασης πίστωσης είτε από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους και τις πληροφορίες της σύμβασης πίστωσης εάν η ημέρα αυτή είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης πίστωσης, χωρίς να υποχρεούνται στην προβολή κάποιας δικαιολογίας. Οι καταναλωτές προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμα υπαναχώρησης θα πρέπει να ενημερώσουν σχετικά τον πιστωτικό φορέα, καταβάλλοντας περαιτέρω το κεφάλαιο και τους δεδουλευμένους επί του κεφαλαίου τόκους από την ημερομηνία ανάληψης της πίστωσης μέχρι την ημερομηνία εξόφλησής του στον πιστωτικό φορέα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της κοινοποίησης της υπαναχώρησης στον πιστωτικό φορέα. Στην περίπτωση αλληλένδετων συμβάσεων πίστωσης, υφίσταται μία σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ της αγοράς προϊόντων ή υπηρεσιών και της σύμβασης πίστωσης που συνήφθη για αυτό το λόγο. Ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να εκπληρώσει το σύνολο ή μέρος των υποχρεώσεων του από τη σύμβαση πίστωσης πριν την ημερομηνία που συμφωνείται προς τούτο στη συμφωνία. Στην περίπτωση πρόωρης μερικής ή ολικής αποπληρωμής, ο πιστωτικός φορέας δικαιούται εύλογης αποζημίωσης για ενδεχόμενα έξοδα που έχουν

σχέση με την πρόωρη εξόφληση υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων είναι και το ότι η πρόωρη εξόφληση πραγματοποιείται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο έχει συμφωνηθεί σταθερό επιτόκιο χορηγήσεων.

Επιπροσθέτως, έχει τεθεί σε εφαρμογή ο Ν.4438/2016, που αφορά στην εναρμόνιση της νομοθεσίας με την Οδηγία 2017/17/Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει διατάξεις, μεταξύ άλλων, σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα:

- Τις υποχρεώσεις που ισχύουν για τους πιστωτικούς φορείς, τους μεσίτες πιστώσεων και τους εντεταλμένους αντιπροσώπους
- Την πληροφόρηση που πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή
- Τον υπολογισμό του Συνολικού Ετησίου Πραγματικού Επιτοκίου
- Την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας
- Διατάξεις σχετικά με την εκπαίδευση του προσωπικού των πιστωτικών φορέων, την παροχή συμβουλών προς τον καταναλωτή, την παροχή δανείων σε ξένο νόμισμα και τα δάνεια μεταβλητού επιτοκίου
- Ρυθμίσεις σχετικά με την καλή εκτέλεση των συμβάσεων πίστωσης και συναφή δικαιώματα
- Τις προϋποθέσεις εγκατάστασης και εποπτείας των μεσιτών πιστώσεων και των εντεταλμένων αντιπροσώπων.

Προστασία Καταναλωτή

Στο θεσμικό πλαίσιο που δεσμεύει τα πιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνεται και πλέγμα διατάξεων που αφορά στην προστασία καταναλωτή, με θεμελιώδη σχετικό νόμο τον Ν.2251/1994, ως ισχύει. Στο Ν.2251/1994 περιλαμβάνονται διατάξεις ουσιαστικού δικαίου που αφορούν στην καταχρηστικότητα γενικών όρων συναλλαγών, καθώς και κανόνες που αφορούν στην εμπορία από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ενώ παράλληλα διαλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διαφήμιση και απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και παραπλανητικές πράξεις, παραλείψεις και εμπορικές πρακτικές και προσδιορίζονται οι συνέπειες – κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεως των σχετικών κανόνων. Επιπροσθέτως διαμορφώνεται το πλαίσιο συστάσεως, οργανώσεως και λειτουργίας των ενώσεων καταναλωτών, εισάγεται ο θεσμός του φιλικού διακανονισμού καταναλωτικών διαφορών, ρυθμίζονται ζητήματα εκπροσώπησης καταναλωτών και οι προϋποθέσεις ασκήσεως συλλογικών αγωγών και οι έννομες συνέπειες και τα αποτελέσματα δικαστικών αποφάσεων επί σχετικών αγωγών. Ο Ν.2251/1994 (άρθρο 14 παρ. 11) προβλέπει, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση επιβολής κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί η σχετική ανακοπή και επιπλέον, σωρευτικώς, α) η απαίτηση της τράπεζας δεν υπερβαίνει το ποσό των Ευρώ είκοσι χιλιάδων (€ 20.000), β) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου τράπεζας, και γ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία εκπλήρωσης.

Για την εναλλακτική και ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών είναι σε ισχύ τα εξής νομοθετήματα:

1. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (κανονισμός για την ΗΕΚΔ), ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 1 έως 12.

2. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 70330οικ./30-6-2015, των Υπουργών α) Οικονομίας, Υποδομών Ναυτιλίας και Τουρισμού και β) Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και την λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών.» (ΦΕΚ Β 1421/9-7-2015).

Στα νομοθετήματα αυτά υπάρχουν ειδικές διατάξεις τόσο για την ενημέρωση των καταναλωτών (άρθρο 14 του κανονισμού 524/2014 και άρθρο 12 της ΚΥΑ 70330οικ/2015), όσο και για τις κυρώσεις (άρθρο 19 της ως άνω ΚΥΑ).

Επιπλέον την 1/3/2017 δημοσιεύθηκε το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 10/2017 με θέμα: “Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας”. Με τον Κώδικα Καταναλωτικής Δεοντολογίας, η παρακολούθηση της τήρησης του οποίου ανατίθεται στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Καταναλωτή», θεσπίζονται αρχές και κανόνες που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των καταναλωτών και των προμηθευτών και των ενώσεών τους, καλύπτοντας το σύνολο των εμπορικών κλάδων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και με δεσμευτική ισχύ. Με τον Κώδικα δίνεται μεταξύ άλλων έμφαση στην υποχρέωση του προμηθευτή για πλήρη και ουσιαστική προσυμβατική ενημέρωση του καταναλωτή, στο ότι οι γενικοί όροι των συμβάσεων πρέπει να είναι σαφείς, απλοί, κατανοητοί και διαθέσιμοι εκ των προτέρων στον καταναλωτή, στην καλύτερη εξυπηρέτηση του καταναλωτή, στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, της υγείας και ασφάλειας των

καταναλωτών, στη διευκόλυνση και την προστασία των ατόμων με αναπηρίες και των κάθε είδους ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Ειδική αναφορά γίνεται για τις «Συναλλαγές με Πιστωτικούς Φορείς» ως εξής:

1. Οι συναλλαγές των πιστωτικών φορέων με τους καταναλωτές διέπονται από αμοιβαία εμπιστοσύνη, ειλικρίνεια και διαφάνεια. Οι καταναλωτές οφείλουν να επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια και σύνεση σε αυτές τις συναλλαγές.
2. Στο πλαίσιο της ελληνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας, των ειδικών κανόνων της Τράπεζας της Ελλάδος, της καλής πίστης, των χρηστών και συναλλακτικών ηθών, οι πιστωτικοί φορείς επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια κατά τον σχεδιασμό και την προσφορά χρηματοπιστωτικών προϊόντων, την προβολή των τραπεζικών υπηρεσιών, την εξυπηρέτηση των καταναλωτών, καθώς και τη συλλογή και τήρηση των πληροφοριών που τους αφορούν. Επιπλέον, εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό τους διαθέτει κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας στο αντικείμενο τους, ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού.
3. Οι πιστωτικοί φορείς παρέχουν επαρκείς, σαφείς και κατανοητές γενικές πληροφορίες για τις διαθέσιμες συμβάσεις. Όπου προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία, παρέχονται στον καταναλωτή τυποποιημένες εξατομικευμένες πληροφορίες, απαραίτητες για τη λήψη τεκμηριωμένης απόφασης σχετικά με τη σύναψη σύμβασης.
4. Σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, οι πιστωτικοί φορείς, πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, προβαίνουν σε αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, όπως αυτή προκύπτει από τις βάσεις δεδομένων και τα στοιχεία που παρέχει ο καταναλωτής, ώστε να εκτιμάται η πραγματική δυνατότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει.
5. Αντίγραφο του σχεδίου της σύμβασης χορηγείται στους καταναλωτές, κατόπιν αίτησής τους και χωρίς οικονομική επιβάρυνση, προκειμένου να το μελετήσουν, έχοντας εύλογο χρόνο στη διάθεση τους πριν από την υπογραφή της σύμβασης.
6. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, οι διαφημιστικές και εμπορικές ανακοινώσεις των πιστωτικών φορέων πρέπει να είναι θεμιτές, σαφείς και μη παραπλανητικές.

Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων

Στις 3 Αυγούστου 2010 δημοσιεύθηκε ο Ν.3869/2010 σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις. Ο Ν.3869/2010, όπως ισχύει μετά από διαδοχικές τροποποιήσεις, ρυθμίζει όλα τα χρέη προς τράπεζες (καταναλωτικά, στεγαστικά, επαγγελματικά, ενήμερα ή μη) καθώς και όλα τα χρέη προς τρίτους, με εξαίρεση οφειλές από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, και όσες οφειλές αφορούν στην υποχρέωση διατροφής συζύγου ή ανηλίκου τέκνου. Μετά δε την τροποποίηση του νόμου από το Ν.4336/2015, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Ν.3869/2010 και σε ρύθμιση βεβαιωμένων οφειλών προς το Δημόσιο, τη Φορολογική Διοίκηση, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, εφόσον όμως οι ως άνω φορείς δεν συνιστούν το σύνολο των πιστωτών του αιτούντος και οι οφειλές του αυτές υποβάλλονται σε ρύθμιση κατά τον παρόντα νόμο μαζί με τις οφειλές του προς τους ιδιώτες πιστωτές.

Οι οφειλές θα πρέπει να έχουν αναληφθεί πλέον του ενός (1) έτους πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης στη γραμματεία του δικαστηρίου και η απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3869/2010 μπορεί να γίνει μία φορά. Ο οφειλέτης δύναται πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης να προσφύγει στη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Σημειώνεται ότι οι τράπεζες εντός δέκα (10) εργασιμών ημερών από την αίτηση του οφειλέτη οφείλουν να του παραδώσουν, χωρίς επιβάρυνση, αναλυτική κατάσταση των προς αυτές οφειλών του κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, καθώς και το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται η οφειλή καθώς και να τον ενημερώσουν εγγράφως για το ποσό που αντιστοιχεί στο 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης.

Ο οφειλέτης υποβάλλει αίτηση στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο παρουσιάζοντας, μεταξύ άλλων, στοιχεία για την περιουσία του ιδίου και της συζύγου του, την κατάσταση των πιστωτών του και των απαιτήσεων τους κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, καθώς και τυχόν μεταβιβάσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων του επί ακινήτων, στις οποίες ο οφειλέτης προέβη την τελευταία τριετία πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, καθώς και τυχόν αίτημα για διαγραφή των χρεών του ή σχέδιο διευθέτησης των οφειλών. Σημειώνεται ότι αν πισωτής δεν συμπεριληφθεί στην κατάσταση πιστωτών, η απαίτηση του δεν επηρεάζεται από την πορεία της εν λόγω διαδικασίας. Η δικάσιμος για τη συζήτηση της αίτησης προσδιορίζεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία κατάθεσής της. Με την κατάθεση της αίτησης προσδιορίζεται και η ημέρα επικύρωσης, κατά την οποία είτε θα επικυρωθεί ο ενδεχόμενος προδικαστικός συμβιβασμός από τον Ειρηνοδίκη είτε θα συζητηθεί ενδεχόμενο αίτημα για την έκδοση προσωρινής διαταγής. Η ημέρα επικύρωσης προσδιορίζεται υποχρεωτικώς δύο (2) μήνες μετά την κατάθεση της αίτησης. Μέχρι την ημέρα της επικύρωσης δεν επιτρέπεται η λήψη καταδιωχτικών μέτρων κατά του οφειλέτη όσον αφορά τις απαιτήσεις των πιστωτών που έχουν περιληφθεί στην αίτηση του, καθώς και η μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας του.

Αν δεν επέλθει συμβιβασμός και επικύρωση, ο Ειρηνοδίκης αποφασίζει κατά την ημέρα επικύρωσης κατόπιν αιτήματος του οφειλέτη ή πισωτή ή και αυτεπαγγέλτως την αναστολή των καταδιωχτικών μέτρων κατά του οφειλέτη, τη διατήρηση της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας του, καθώς και την καταβολή μηνιαίων δόσεων μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αίτησης, οι οποίες κατανέμονται συμμετρως και οι οποίες δεν μπορεί να υπολείπονται του

10% των μηνιαίων δόσεων που όφειλε να καταβάλει και των € 40 συνολικά. Κατ' εξαίρεση, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει κατώτερη ή μηδενική δόση. Η χρονική ισχύς της προσωρινής διαταγής δεν μπορεί να υπερβαίνει σε διάρκεια τους έξι (6) μήνες, συνυπολογιζόμενης και της περιόδου αναστολής άσκησης καταδικωτικών μέτρων, αρχομένης από την ολοκλήρωση της κατάθεσης της αίτησης ή εφόσον η συζήτηση της κύριας αιτήσεως έχει προσδιορισθεί σε βραχύτερο χρόνο, έως την ημέρα συζήτησης της κύριας αιτήσεως του οφειλέτη. Σε περίπτωση που ο οφειλέτης καθυστερεί την καταβολή των δόσεων που ορίζονται από τον ειρηνοδίκη, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικά την αξία τριών μηνιαίων δόσεων ετησίως, ο ειρηνοδίκης διατάσσει την ανάκληση της προσωρινής διαταγής με την οποία ορίστηκε η καταβολή των δόσεων, ή την ανάκληση κάθε άλλου προληπτικού ή ανασταλτικού μέτρου.

Επίσης, με την τροποποίηση το Ν.4336/2015, προστέθηκε η διαδικασία Ταχείας Διευθέτησης Μικροοφειλών σχετικά με τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα του Ν.3869/2010 για τα οποία συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις, κατά το χρόνο υποβολής αίτησης υπαγωγής: (α) το σύνολο των οφειλών τους δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, (β) έχουν μηδενικό εισόδημα, (γ) δεν διαθέτουν ακίνητη περιουσία, (δ) δεν έχουν μεταβιβάσει ή εκποιήσει ακίνητη περιουσία τον τελευταίο χρόνο, (ε) το σύνολο της λουπής περιουσίας τους, συμπεριλαμβανομένων τυχών καταθέσεων δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) ευρώ, (στ) υπήρξαν συνεργάσιμοι δανειολήπτες, όπως η έννοια προσδιορίζεται στον Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών. Ειδικά η τελευταία προϋπόθεση θα λαμβάνεται υπόψη για αιτήσεις που θα υποβληθούν από το έτος 2016 και έπειτα. Για οφειλέτες που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, προβλέπεται: (α) άμεση διαγραφή οφειλών, (β) περίοδος επιτήρησης δεκαοκτώ (18) μηνών κατά την οποία εάν υπάρξει οποιαδήποτε μεταβολή της περιουσιακής τους κατάστασης οφείλουν να ενημερώσουν τους πιστωτές τους και το δικαστήριο, (γ) τυχόν απόκρυψη περιουσιακής μεταβολής από τον οφειλέτη, κατά την περίοδο επιτήρησης, επιφέρει άρση διαγραφής και τις προβλεπόμενες στο Ν.3869/2010 κυρώσεις. Μετά τη λήξη της περιόδου επιτήρησης, η νομική κατάσταση της υπερχρέωσης του οφειλέτη αίρεται.

Οι οφειλέτες και οι πιστωτές δύνανται να συμβιβάζονται και μετά την ημέρα επικύρωσης έως την ημερομηνία συζήτησης της αίτησης σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, οπότε εμφανίζονται ενώπιον του Ειρηνοδίκη, υποβάλλουν το σχέδιο και ζητούν την επικύρωση του. Το σχέδιο επικυρώνεται από τον Ειρηνοδίκη και αποκτά πλέον ισχύ δικαστικού συμβιβασμού. Η αίτηση για ρύθμιση και απαλλαγή από τις οφειλές ανακαλείται αυτοδικαίως. Δεν επιτρέπεται υποκατάσταση της συγκατάθεσης πιστωτή όταν: α) η απαίτηση του πιστωτή που αντιτίθεται δεν ικανοποιείται σε ανάλογο, σε σχέση με τους άλλους πιστωτές, βαθμό ή β) σε περίπτωση εφαρμογής του σχεδίου, ο πιστωτής που αντιτίθεται αποδεικνύει ότι θα περιέλθει σε δυσμενέστερη οικονομικά θέση από αυτήν στην οποία θα περιερχόταν, αν συνεχιζόταν η διαδικασία απαλλαγής του οφειλέτη από τις οφειλές, ή γ) αμφισβητείται απαίτηση από οφειλέτη ή οποιοδήποτε πιστωτή. Αν συγκατατίθενται στο σχέδιο πιστωτές με απαιτήσεις που υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού ποσού των απαιτήσεων, στους οποίους περιλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση το σύνολο των πιστωτών με εμπραγμάτως εξασφαλισμένες απαιτήσεις και πιστωτές με απαιτήσεις που υπερβαίνουν το ήμισυ των τυχόν εργατικών απαιτήσεων, ο Ειρηνοδίκης υποκαθιστά σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας την έλλειψη συγκατάθεσης των πιστωτών που αντιτίθενται καταχρηστικά στο συμβιβασμό. Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι επήλθε ο συμβιβασμός και η αίτηση για την απαλλαγή από τα χρέη ανακαλείται αυτοδικαίως. Αν το σχέδιο διευθέτησης οφειλών δεν γίνει δεκτό από τους πιστωτές ή αν εκδηλώθηκαν αντιρρήσεις που δεν υποκαθίστανται, το δικαστήριο ελέγχει την ύπαρξη των αμφισβητούμενων απαιτήσεων και την πλήρωση των προϋποθέσεων για τη ρύθμιση των οφειλών και την απαλλαγή του οφειλέτη.

Ο οφειλέτης αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει κάθε μήνα και για χρονικό διάστημα τριών έως πέντε ετών ένα ορισμένο ποσό για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών του. Αν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν είναι επαρκή, το δικαστήριο, αφού αφαιρέσει το ποσό που απαιτείται για την κάλυψη των ευλόγων δαπανών διαβίωσης του ίδιου και των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του, όπως αυτές εκάστοτε σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, διατάσσει την καταβολή μηνιαίως, για χρονικό διάστημα τριών ετών, του ποσού που απομένει με βάση τα περιουσιακά στοιχεία και τα πάσης φύσεως εισοδήματά του, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών, συμμετρως διανεμόμενου.

Η περιουσία του οφειλέτη ρευστοποιείται, εάν θεωρηθεί αναγκαίο για την ικανοποίηση των πιστωτών, δυνάμει ωστόσο της τροποποίησης του Ν.3869/2010 από τον Ν.4346/2015, ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα έως την 31η Δεκεμβρίου 2018 να αιτηθεί από το δικαστήριο την εξαίρεση από τη ρευστοποιήσιμη περιουσία της κύριας κατοικίας του. Συγκεκριμένα, για την εξαίρεση της κύριας κατοικίας από την εκποίηση θα πρέπει να πληρούνται στο πρόσωπο του οφειλέτη σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) το συγκεκριμένο ακίνητο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του,
- β) το μηνιαίο διαθέσιμο οικογενειακό του εισόδημα δεν υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης, όπως αυτές προσδιορίζονται σύμφωνα με το Ν.3869/2010, προσαυξημένες κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%),
- γ) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης δεν υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα χιλιάδες ευρώ (€ 180.000) για τον άγαμο οφειλέτη, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (€ 40.000) για τον έγγαμο οφειλέτη και κατά είκοσι χιλιάδες ευρώ (€ 20.000) ανά τέκνο και μέχρι τρία τέκνα και
- δ) όσον αφορά δανειακές οφειλές, ο οφειλέτης να είναι συνεργάσιμος δανειολήπτης, κατά την έννοια του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, όπου αυτός εφαρμόζεται.

Σε αυτήν την περίπτωση το σχέδιο διευθέτησης οφειλών θα προβλέπει ότι ο οφειλέτης θα καταβάλλει το μέγιστο της δυνατότητας αποπληρωμής του και ότι καταβάλλει ποσό τέτοιο ώστε οι πιστωτές του δεν θα βρεθούν, χωρίς τη συναίνεσή τους, σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θα ορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της μέγιστης ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και τον προσδιορισμό του ποσού που θα ελάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης καθώς και για τον προσδιορισμό της ενδεχόμενης ζημίας των πιστωτών.

Ο Ν.4346/2015 εισήγαγε επίσης διάταξη σύμφωνα με την οποία ως την 31η Δεκεμβρίου 2018, το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να συνεισφέρει στην καταβολή των μηνιαίων καταβολών των οφειλετών στο πρόσωπο των οποίων πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πιστωτές δεν θα βρεθούν σε χειρότερη οικονομική θέση κατά τα ανωτέρω:

- α) το συγκεκριμένο ακίνητο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία τους,
- β) το μηνιαίο διαθέσιμο οικογενειακό τους εισόδημα υπολείπεται ή είναι ίσο των ευλόγων δαπανών διαβίωσης,
- γ) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας τους κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης δεν υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες ευρώ (€ 120.000) για τον άγαμο οφειλέτη, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (€ 40.000) για τον έγγαμο οφειλέτη και κατά είκοσι χιλιάδες ευρώ (€ 20.000) ανά τέκνο και μέχρι τρία τέκνα,
- δ) ο οφειλέτης είναι συνεργάσιμος δανειολήπτης βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών και
- ε) ο οφειλέτης βρίσκεται σε πραγματική αδυναμία πληρωμής των μηνιαίων καταβολών όπως αυτές ορίζονται στο σχέδιο ρύθμισης.

Σε αυτή την περίπτωση ο οφειλέτης δύναται μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου να υποβάλει αίτηση στο Ελληνικό Δημόσιο για τη μερική κάλυψη του ποσού της μηνιαίας καταβολής το οποίο ορίζει η δικαστική απόφαση. Η συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου στο παραπάνω σχέδιο ρύθμισης δεν μπορεί να υπερβαίνει σε διάρκεια τα τρία έτη. Τα κριτήρια προσδιορισμού του ύψους της συνεισφοράς του Δημοσίου και η ελάχιστη συνεισφορά του οφειλέτη καθορίζονται με την από 15.12.2015 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β2723/16.12.2015).

Η εξυπηρέτηση της οφειλής γίνεται με ευνοϊκό σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο, χωρίς ανατοκισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 Ν.3869/2010. Για τον προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της οριζόμενης συνολικής οφειλής λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος της οφειλής και η οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη. Η περίοδος πάντως αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη εκτός αν η διάρκεια των συμβάσεων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκαν πιστώσεις στον οφειλέτη ήταν μεγαλύτερη των είκοσι ετών, οπότε ο ειρηνοδίκης δύναται να προσδιορίσει μεγαλύτερη διάρκεια, η οποία πάντως δεν υπερβαίνει τα τριάντα πέντε έτη. Η προστασία της κύριας κατοικίας ισχύει και εφόσον ο οφειλέτης έχει την ψιλή κυριότητα ή επικαρπία ή ιδανικό μερίδιο επ' αυτής.

Αν κατά τη διάρκεια της αποπληρωμής του σχεδίου διευθέτησης οφειλών ο οφειλέτης πωλήσει την κύρια κατοικία του και το τίμημα υπερβαίνει το ποσό της διευθετημένης δανειακής οφειλής, όπως αυτή καθορίζεται από τη δικαστική απόφαση για την οποία έχει εγγραφεί προσημείωση ή υποθήκη στην κύρια κατοικία, τότε το ήμισυ της διαφοράς κατανέμεται υπέρ των ενέγγυων και προνομιούχων πιστωτών. Σε κάθε περίπτωση ο πιστωτής δεν μπορεί να λάβει ποσό ανώτερο του ποσού που θα λάμβανε δυνάμει του σχεδίου διευθέτησης οφειλών.

Μετά τη συζήτηση ενώπιον του Ειρηνοδίκη κατά την ημέρα επικύρωσης το δικαστήριο, και εφόσον δεν έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή, μετά από αίτημα του οφειλέτη ή κάθε άλλου που έχει έννομο συμφέρον που δικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, μπορεί να διατάξει αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας κατά του οφειλέτη, εφόσον πιθανολογείται ότι ο οφειλέτης θα υπαχθεί σε ρύθμιση και ότι η εκτέλεση θα ζημιώσει ουσιαστικά τα συμφέροντα του οφειλέτη. Η αναστολή χορηγείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες αρχομένης από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της υποβολής της αίτησης ή, εφόσον η συζήτηση της κύριας αιτήσεως έχει προσδιορισθεί σε βραχύτερο χρόνο, έως την ημέρα συζήτησης της κύριας αιτήσεως. Η ισχύς της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων δεσμεύει όλους τους πιστωτές που έχουν περιληφθεί στην αίτηση, ανεξαρτήτως εάν αυτοί έχουν εκκινήσει ή όχι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης εις βάρος του οφειλέτη. Σαν αποτέλεσμα της αναστολής, η διάθεση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη απαγορεύεται. Αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να ζητηθεί και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση από τον οφειλέτη.

Η προσήκουσα εκπλήρωση από τον οφειλέτη των υποχρεώσεων που επιβάλλονται με την απόφαση που εκδίδεται σε εφαρμογή της διαδικασίας ρύθμισης των χρεών απαλλάσσει τον οφειλέτη από οποιοδήποτε υφιστάμενο υπόλοιπο οφειλής όλων των πιστωτών, περιλαμβανομένων απαιτήσεων πιστωτών που δεν είχαν ανακοινώσει τις απαιτήσεις τους. Κατόπιν αίτησης του οφειλέτη το δικαστήριο πιστοποιεί την εν λόγω απαλλαγή στους πιστωτές. Αν ο οφειλέτης καθυστερεί την εκπλήρωση των υποχρεώσεων από τη ρύθμιση οφειλών για χρονικό διάστημα πλέον των τριών (3) μηνών ή άλλως δυστροπεί επανειλημμένα στην τήρηση της ρύθμισης, το δικαστήριο δύναται να διατάξει την έκπτωση του οφειλέτη από τη ρύθμιση κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε θιγόμενου πιστωτή, η οποία πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από τη δημιουργία του λόγου έκπτωσης. Σε περίπτωση που δεν ευοδωθεί απαλλαγή του οφειλέτη από τις οφειλές του με τις διατάξεις του Ν.3869/2010, οι απαιτήσεις των πιστωτών επαναφέρονται στο ύψος το οποίο θα

βρίσκονταν αν δεν είχε υποβληθεί η αίτηση για ρύθμιση οφειλών αφαιρουμένου τυχόν ποσού που καταβλήθηκε από τον οφειλέτη.

Τα δικαιώματα των πιστωτών κατά συνοφειλετών ή εγγυητών δεν επηρεάζονται. Ο οφειλέτης απαλλάσσεται έναντι των εγγυητών, των εις ολόκληρον υπόχρεων ή άλλων δικαιούχων σε αναγωγή. Τα δικαιώματα των εμπραγμάτως εξασφαλισμένων πιστωτών επί του υπέγγυου αντικειμένου επίσης δεν επηρεάζονται.

Θέματα Ν.3869/2010

(α) Κατηγοριοποίηση εκκρεμών αιτήσεων και αιτήσεων που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του Ν.4336/2015

Στις 15 Οκτωβρίου 2015, δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμ. 70888 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την κατηγοριοποίηση των αιτήσεων του Ν.3869/2010 (ΦΕΚ Β 2225 της 15.10.2015). Σύμφωνα με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης, για τις νέες υποθέσεις (δηλαδή εκείνες που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του Ν.4336/2015), η κατηγοριοποίηση γίνεται κατά τον προσδιορισμό της δικασίμου, ενώ για τις εκκρεμείς προς αναπροσδιορισμό υποθέσεις, η γραμματεία του δικαστηρίου ξεκινά από τις υποθέσεις πέραν της τριετίας που έχουν προσδιοριστεί σε προγενέστερη δικάσιμο.

(β) Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Ζ1-1398 ΚΥΑ «Καθορισμός πιστοποιητικών, δηλώσεων, καταστάσεων και σχεδίων διευθέτησης οφειλών που προβλέπονται από την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν.3869/2010»

Στις 20 Αυγούστου 2015, δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμ. 7534 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με τίτλο «Τροποποίηση της υπ' αριθμό Ζ1-1398 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός πιστοποιητικών, δηλώσεων, καταστάσεων και σχεδίων διευθέτησης οφειλών που προβλέπονται από την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν.3869/2010» (ΦΕΚ 1/3-1-2011)» (ΦΕΚ Β 1794 της 20.8.2015). 96 Με τις διατάξεις της σχετικής ΚΥΑ προβλέπονται τα ακόλουθα:

- καθορίζονται τα δικαιολογητικά που θα καταθέτει ο αιτούμενος οφειλέτης στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου και τα οποία συνοδεύουν την αίτησή του για την υπαγωγή του στον Ν.3869/2010 «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», και
- καθορίζεται το υπόδειγμα τυποποιημένης αίτησης για υπαγωγή στον Ν.3869/2010 (Παράρτημα ΚΥΑ).

(γ) Διαδικασία και κριτήρια προσδιορισμού της μέγιστης ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και του ποσού που θα ελάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης Με την ΠΕΕ υπ' αριθμ. 54/15.12.2015 της Τράπεζας της Ελλάδος (ΦΕΚ Β 2740 της 16.12.2015) ορίστηκε η διαδικασία και τα κριτήρια υπολογισμού της μέγιστης ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2 του Ν.3869/2010, όπως ισχύει.

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Λόγω των μεγάλων διαστάσεων που έχει λάβει στη χώρα το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων (κόκκινα δάνεια), ιδιωτών και επιχειρήσεων και των δυσμενών επιπτώσεων του γεγονότος τούτου στα κεφάλαια και την ρευστότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων, θεσμοθετήθηκε θεσμικό πλαίσιο σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα διαχείρισης ή απόκτησης απαιτήσεων από τέτοιου είδους δάνεια και πιστώσεις από εταιρείες ειδικού σκοπού. Το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο εισήχθη με τον Ν.4354/2015, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικότερα, στις 16 Δεκεμβρίου 2015, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4354/2015 σχετικά με τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΦΕΚ Α' 176 της 16.12.2015). Στόχος των νέων ρυθμίσεων αποτέλεσε η δημιουργία δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σύμφωνα με το αρ. 1 στοιχ. α του Ν.4354/2015, η διαχείριση των απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται ή έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα αποκλειστικά σε ανώνυμες εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, ειδικού και αποκλειστικού σκοπού που εδρεύουν στην Ελλάδα και σε εταιρείες που εδρεύουν σε κράτος μέλος του ΕΟΧ υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σχετικά. Οι εταιρείες αυτές αδειοδοτούνται με βάση την διαδικασία που ορίζεται στο αρ. 1 και εποπτεύονται για την συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις του νόμου από την Τράπεζα της Ελλάδος. Σε ό,τι αφορά την μεταβίβαση απαιτήσεων από πιστώσεις και δάνεια που έχουν χορηγήσει ή χορηγούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, προβλέπεται ότι αυτή μπορεί να λάβει χώρα μόνο λόγω πώλησης, η οποία υπόκειται σε συστατικό έγγραφο τύπου, μόνο προς ανώνυμες εταιρείες που σύμφωνα με το καταστατικό τους μπορούν να προβαίνουν σε απόκτηση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, εδρεύουν στην Ελλάδα και καταχωρίζονται στο ΓΕΜΗ ή προς εταιρείες που έχουν έδρα σε κράτος μέλος του ΕΟΧ ή σε τρίτη χώρα. Οι εταιρείες, στις οποίες μπορούν να μεταβιβάζονται οι απαιτήσεις αυτές, δεν αδειοδοτούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος, οφείλουν ωστόσο, προκειμένου να είναι ισχυρή η πώληση, να έχουν υπογράψει συμφωνία ανάθεσης διαχείρισης με εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων που αδειοδοτείται και εποπτεύεται κατά τον Ν.4354/2015. Σε ό,τι αφορά τις λοιπές θεσμικές πρωτοβουλίες με τις οποίες αντιμετωπίζεται η αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα πλέον πρόσφατα μέτρα προς το σκοπό αυτό θεσπίστηκαν με τα άρθρα 72 επ. του Ν.4389/2016.

Υπηρεσίες Πληρωμών

Η οδηγία 2007/64/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις υπηρεσίες πληρωμών («Ο.Υ.Π.»), διασφαλίζει ενιαίους κανόνες για τις ηλεκτρονικές πληρωμές (π.χ. πληρωμές με χρεωστική κάρτα ή μεταφορές χρημάτων) σε 30 ευρωπαϊκές χώρες (στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ισλανδία, τη Νορβηγία και το Λιχτενστάιν). Η Ο.Υ.Π. ορίζει λεπτομερώς τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών και καθιστά τις πληρωμές ταχύτερες και ασφαλέστερες.

Επιτρέπει επίσης σε νέους φορείς, τα λεγόμενα «ιδρύματα πληρωμών» (π.χ. εταιρείες μεταφοράς χρημάτων, λιανέμποροι, εταιρείες τηλεφωνίας), να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών παράλληλα με τις τράπεζες ως «πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών». Η Ο.Υ.Π. καλύπτει κάθε είδους πληρωμές με ηλεκτρονικά μέσα και χωρίς μετρητά, από μεταφορές πίστωσης και εντολές άμεσης χρέωσης μέχρι πληρωμές με κάρτα (συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών), εμβάσματα και πληρωμές μέσω κινητού τηλεφώνου και του διαδικτύου εξαιρουμένων των πληρωμών με μετρητά και επιταγές. Καλύπτονται οι πληρωμές σε οποιοδήποτε ευρωπαϊκό νόμισμα και όχι μόνο σε ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου βρίσκονται σε μια από τις 30 χώρες.

Η Ο.Υ.Π. μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Ν.3862/2010, σύμφωνα με τον οποίο κάθε πάροχος υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ των οποίων και η Τράπεζα, οφείλει μεταξύ άλλων να διασφαλίζει σε ευπρόσιτη μορφή ένα ελάχιστο επίπεδο πληροφόρησης και διαφάνειας σχετικά με τις παρεχόμενες από αυτόν υπηρεσίες πληρωμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων του Ν.3862/2010. Το νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει περαιτέρω σειρά προστατευτικών διατάξεων σχετικά με τα δικαιώματα των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών. Την 23-12-2015 εξεδόθη νέα Οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (PSD II), η ενσωμάτωση της οποίας στο εθνικό δίκαιο θα έχει γίνει έως 13-01-2018. Η νέα Οδηγία δεν μεταβάλλει ουσιαστικά το περιεχόμενο των παλαιών ρυθμίσεων αλλά έχει ως κύρια στόχευση την διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προβλεπόμενων υποχρεώσεων, κανόνων και δεσμεύσεων προς τον σκοπό πληρέστερης ενοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς. Η Οδηγία διευρύνει σημαντικά το αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής της, καθόσον εντάσσονται σ' αυτό και τρίτοι πάροχοι πληρωμών, που προσφέρουν δηλαδή υπηρεσίες πληρωμών χωρίς να περιέρχονται στην κατοχή τους τα χρηματικά ποσά, αλλά επιτελούν διαμεσολαβητικό ρόλο. Πρόκειται για επιχειρήσεις που παρεμβάλλονται στις πράξεις πληρωμών παρέχοντας είτε υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμών είτε υπηρεσίες παροχής πληροφοριών λογαριασμού πληρωμών.

Στις 4 Απριλίου 2017, δημοσιεύτηκε ο νόμος 4465/2017 «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α 47 της 4.4.2017).

Αντικείμενο των διατάξεων του πρώτου μέρους του νόμου είναι η θέσπιση κανόνων σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των τελών που χρεώνονται στους καταναλωτές για τους λογαριασμούς πληρωμών τους,
- την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών εντός Ελλάδος,
- τη διευκόλυνση του διασυννοριακού ανοίγματος λογαριασμού πληρωμών για τους καταναλωτές εντός Ε.Ε. και
- τη διασφάλιση του δικαιώματος των καταναλωτών για άνοιγμα και χρήση λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

Οι ως άνω διατάξεις καταλαμβάνουν λογαριασμούς πληρωμών μέσω των οποίων οι καταναλωτές είναι τουλάχιστον σε θέση να προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

- να τοποθετούν χρηματικά ποσά σε λογαριασμό πληρωμών,
- να αναλαμβάνουν μετρητά από λογαριασμό πληρωμών, και
- να μετέχουν σε πράξεις πληρωμής, περιλαμβανομένων των μεταφορών πιστώσεων, προς και από τρίτο μέρος, είτε ως πληρωτές είτε ως δικαιούχοι.

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Εντός του πλαισίου της ασκούμενης εποπτείας από την ΤτΕ των πιστωτικών ιδρυμάτων είναι και η πρόληψη και η καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Η ΤτΕ, ως αρμόδια εποπτική αρχή του άρθρου 6, παρ. 2 του Ν.3691/2008 για την «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις» για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού, από τα Πιστωτικά Ιδρύματα και από τους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς, καθορίζει, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 6 παρ. 3-5, τις υποχρεώσεις για τα πιστωτικά ιδρύματα («ΠΙ») και τις αντίστοιχες, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, υποχρεώσεις για τους ΧΟ.

Αντικείμενο του Ν.3691/2008, όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν.3932/2011, είναι η πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά τα αδικήματα ορίζονται κατωτέρω, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που ενέχουν.

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος) συνιστούν οι ακόλουθες πράξεις:

α) Η μετατροπή ή μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής

της ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεων του.

β) Η απόκρυψη ή συγκάλυψη της αλήθειας με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, όσον αφορά στη φύση, προέλευση, διάθεση, διακίνηση ή χρήση περιουσίας ή στον τόπο όπου αυτή αποκτήθηκε ή ευρίσκεται ή στην κυριότητα επί περιουσίας ή σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

γ) Η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει, κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

δ) Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

ε) Η σύσταση οργάνωσης ή ομάδας δύο τουλάχιστον ατόμων για τη διάπραξη μιας ή περισσότερων από τις πράξεις που αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α' έως δ' και η συμμετοχή σε τέτοια οργάνωση ή ομάδα.

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού.

Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελεί το αδίκημα που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα («ΠΚ»).

Ως εγκληματικές δραστηριότητες νοούνται η διάπραξη ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα αδικήματα που καλούνται εφεξής «βασικά αδικήματα»:

α) εγκληματική οργάνωση (άρθρο 187 ΠΚ),

β) τρομοκρατικές πράξεις και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (άρθρο 187Α ΠΚ),

γ) δωροληψία και δωροδοκία υπαλλήλου (άρθρα 235 και 236 ΠΚ),

δ) εμπορία επιρροής-μεσάζοντες και δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρα 237Α και 237Β ΠΚ),

ε) δωροληψία και δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργιών (άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ),

στ) εμπορία ανθρώπων (άρθρο 323Α ΠΚ),

ζ) απάτη με υπολογιστή (άρθρο 386Α ΠΚ),

η) σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ),

θ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 20 έως και 23 του Ν.4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 74),

ι) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 15 και 17 του Ν.2168/1993 «Όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες κ.λπ.» (Α' 147),

ια) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 53, 54, 55, 61 και 63 του Ν.3028/2002 «Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς» (Α' 153),

ιβ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 3 του ν.δ. 181/1974 «Περί προστασίας εξ ιονιζουσών ακτινοβολιών» (Α' 347),

ιγ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 παράγραφοι 5 έως και 8 και στο άρθρο 30 του Ν.4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης» (Α' 80),

ιδ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα τέταρτο και έκτο του Ν.2803/2000 «Προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» (Α' 48),

ιε) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 28 έως και 31 του Ν.4443/2016 (Α' 232) χρηματιστηριακά αδικήματα,

ιστ) τα αδικήματα: α) φοροδιαφυγής, που προβλέπονται στο άρθρο 66 του Ν.4174/2013 (Α' 170) με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5, β) λαθρεμπορίας, που προβλέπονται στα άρθρα 155 έως και 157 του Ν.2960/2001 (Α' 265) και γ) μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, που προβλέπονται στο άρθρο 25 του Ν.1882/1990 (Α' 43), με την εξαίρεση της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, καθώς και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια ή από διοικητικές ή άλλες αρχές,

ιζ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 28 παράγραφο 3 του Ν.1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160),

ιη) κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

Οι εγκληματικές αυτές δραστηριότητες, περιοριστικά αναφερομένων στο Ν.3691/2008, υπάγονται περαιτέρω στην αντικειμενική υπόσταση του προβλεπόμενου, επίσης, αυτοτελούς εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα (άρθρο 2).

Η ανάγκη πρόληψης της διάπραξης του ως άνω αυτοτελούς εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες οδήγησε το νομοθέτη σε πρόβλεψη μιας σειράς υποχρεώσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα, η τήρηση των οποίων ελέγχεται από την ΤτΕ. Η τελευταία, δηλαδή, ασκεί την εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων και για το συγκεκριμένο θέμα, έχοντας ρητή εξουσιοδότηση, να εκδίδει τις αναγκαίες προς τούτο σκοπό της εποπτείας ή για την εξυπηρέτηση των εποπτικών σκοπών ατομικές ή κανονιστικές διοικητικές πράξεις. Στο ανωτέρω πλαίσιο εκδόθηκαν η απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (ΕΤΠΘ) 281/17-03-2009, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αναφορικά με την υποχρέωση πρόληψης της χρησιμοποίησης των εποπτευόμενων από την ΤτΕ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών για την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η απόφαση 285/06/09-07-2009 αναφορικά με την ειδική τυπολογία ασυνήθιστων και ύποπτων συναλλαγών κατά την έννοια των παραγράφων 13-14 του άρθρου 4 του Ν.3691/2008, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την ΠΔ/ΤΕ 2652/29-02-2012 καθώς επίσης και η απόφαση της ΕΤΠΘ 290/12/11-11-2009 αναφορικά με το καθορισμό του πλαισίου επιβολής διοικητικών κυρώσεων στα εποπτευόμενα από την ΤτΕ ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ν.3691/2008.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής αποτελεσματικής διαχείρισης των πάσης φύσεως κινδύνων κατά τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, τα Πιστωτικά Ιδρύματα υιοθετούν πολιτική καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καταγεγραμμένη, τεκμηριωμένη και συγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πιστωτικού Ιδρύματος. Για το σκοπό αυτό, το ΠΙ διαθέτει στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος του άρθρου 44 του Ν.3691/2008 και στη μονάδα της οποίας προΐστανται, τους αναγκαίους πόρους και επαρκές ανθρώπινο δυναμικό.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πολιτικής τους, τα ΠΙ, μέσω της Διοίκησής τους (κατά την έννοια του κεφαλαίου ΙVΑ, παρ. 3 της ΠΔΤΕ 2577/2006):

Υιοθετούν και εφαρμόζουν επαρκή και κατάλληλα μέτρα εξειδίκευσης της ανωτέρω πολιτικής και διαδικασίες σχετικά με:

- α) τη δέουσα επιμέλεια, σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται στα κεφάλαια Γ' και Δ' του Ν.3691/2008, ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, κατά την έννοια του εδαφίου 16 του άρθρου 4 του ανωτέρω νόμου,
- β) την αναφορά ύποπτων συναλλαγών κατά το άρθρο 26 αυτού,
- γ) τη φύλαξη αρχείων κατά το άρθρο 35 αυτού,
- δ) τον εσωτερικό έλεγχο της εφαρμογής των διαδικασιών αυτών από τις κεντρικές υπηρεσίες και το δίκτυό τους,
- ε) τη συνεχή αξιολόγηση του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ και τη διαρκή εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσής τους προς το κανονιστικό πλαίσιο, έτσι ώστε να εντοπίζουν, προλαμβάνουν, αποτρέπουν και αναφέρουν συναλλαγές δια των οποίων ενδεχομένως διαπράττονται τα αδικήματα του άρθρου 2 του Ν.3691/2008.

FATCA

Η FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act), είναι ένας αμερικανικός νόμος, σκοπός του οποίου είναι η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής από τους Αμερικανούς φορολογούμενους. Η αμερικανική φορολογική αρχή ("IRS" – U.S. tax authorities) έχει δημιουργήσει ένα πλαίσιο συλλογής πληροφοριών από μη αμερικανικούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, σε ετήσια βάση, σχετικά με εισοδήματα προερχόμενα από το εξωτερικό και περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται από Αμερικανούς φορολογούμενους εκτός Ηνωμένων Πολιτειών. Ξεκινώντας από την 1η Ιουλίου 2014, χρηματοοικονομικοί οργανισμοί όπως τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες ζωής, εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, οικονομικοί θεματοφύλακες κ.τ.λ. θα πρέπει να θεσπίσουν διαδικασίες για τον εντοπισμό πελατών τους που προέρχονται από τις ΗΠΑ. Κατά το έτος 2015, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα αρχίσουν να υποβάλλουν στις φορολογικές αρχές των ΗΠΑ, στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα και τον αριθμό φορολογικού μητρώου πελατών τους που προέρχονται από τις ΗΠΑ, καθώς και τα υπόλοιπα λογαριασμών τους με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2014. Επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το εισόδημα καθώς και με τα ακαθάριστα έσοδα που προκύπτουν από την πώληση κινητών αξιών, θα προστεθούν σταδιακά στην αναφορά τους τα επόμενα χρόνια.

Η ATTICA BANK Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία έχει αποφασίσει από νωρίς την συμμόρφωση της με τις απαιτήσεις της FATCA έχοντας ήδη εκδώσει οδηγίες για την εφαρμογή των σχετικών κανονισμών. Όλες οι εμπλεκόμενες Διευθύνσεις που επηρεάζονται από την FATCA εργάζονται επιμελώς για τη συμμόρφωσή τους με τον κανονισμό.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (CRS). ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΟΣΑ).

Η ATTICA BANK Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία υποχρεούται να συλλέγει και να υποβάλλει στις ελληνικές φορολογικές αρχές συγκεκριμένες πληροφορίες των πελατών της που προβαίνουν στο άνοιγμα λογαριασμών με τη Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία από την 1η Ιανουαρίου 2017 και εφεξής, καθώς και πελατών της που τηρούσαν

συγκεκριμένους λογαριασμούς κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016. Η υποχρέωση αυτή απορρέει από τη συμμετοχή της Ελλάδας στο Σύστημα Αυτόματης Ανταλλαγής Πληροφοριών κατά το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (Common Reporting Standard - CRS) του ΟΟΣΑ.

Συγκεκριμένα:

- ✓ Με το νόμο 4378/2016 (ΦΕΚ Α' 55/2016), που τροποποίησε το νόμο 4170/2013, ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2014/107/ΕΕ «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας», που θεσπίζει την εφαρμογή του Κοινού Προτύπου Αναφοράς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ✓ Με το νόμο 4428/2016 (ΦΕΚ Α' 190/2016) επικυρώθηκε η δήλωση για την προσχώρηση της Ελλάδας στην Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών (ΠΣΑΑ) για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών του ΟΟΣΑ. Περίπου 90 χώρες συμμετέχουν σήμερα στο Κοινό Πρότυπο Αναφοράς μέσω της ΠΣΑΑ, με τον αριθμό των συμμετεχόντων κρατών να αυξάνεται συνεχώς. Πλήρης κατάλογος των χωρών που εκάστοτε συμμετέχουν στην ΠΣΑΑ είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του ΟΟΣΑ (<http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/MCAA-Signatories.pdf>).

Στο πλαίσιο αυτό, η Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία ως Υπόχρεο χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, υπέχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

(α) Συλλογής συγκεκριμένων πληροφοριών φορολογικής φύσης από τους πελάτες της (και τα ελέγχοντα πρόσωπα αυτών, όπου συντρέχει περίπτωση), συμπεριλαμβανομένων του ονόματος, της φορολογικής κατοικίας και των Αριθμών Φορολογικού Μητρώου τους.

Συγκεκριμένα, η συλλογή πληροφοριών αφορά:

- Κάτοχους λογαριασμών που ανοίγονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 και εφεξής, και
- Συγκεκριμένους κατόχους λογαριασμών υφιστάμενων ήδη κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016.

(β) Διαβίβασης στις αρμόδιες ελληνικές φορολογικές αρχές των παραπάνω πληροφοριών πελατών, καθώς και πληροφοριών σχετικών με τους λογαριασμούς τους, συμπεριλαμβανομένων υπολοίπου, τόκων, μερισμάτων κ.λπ.

Στις 16 Δεκεμβρίου 2014, επήλθε συμφωνία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Επιτροπή) επί του περιεχομένου της 4^{ης} Ενωσιακής Οδηγίας για την καταπολέμηση του Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος και του Κανονισμού για τις πληροφορίες πληρωτή και δικαιούχου κατά τη μεταφορά κεφαλαίων (FTR). Η 4^η Ευρωπαϊκή Οδηγία εισάγει αρκετές και σημαντικές αλλαγές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στην Ευρώπη, δημοσίευσε σχέδιο δράσης για την ενίσχυση του αγώνα ενάντια στην Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Προς την κατεύθυνση της υλοποίησης του σχεδίου δράσης, η Επιτροπή ενέκρινε στις 5 Ιουλίου 2016 πρόταση για την τροποποίηση της τέταρτης οδηγίας, με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση των κανόνων της Ε.Ε. για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και να αυξηθεί η διαφάνεια σχετικά με τα πρόσωπα που όντως έχουν την κυριότητα εταιρειών.

Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων

Το πρώτο ελληνικό σύστημα εγγύησης καταθέσεων συστάθηκε τον Ιούλιο του 1995 με τις διατάξεις του τρίτου μέρους του Ν.2324/1995, με τον οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 94/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Με το άρθρο 6(1) του Ν.3714/2008 το όριο κάλυψης των καταθέσεων καθορίστηκε σε € 100.000 ανά καταθέτη ανά πιστωτικό ίδρυμα. Ο Ν.2324/1995, όπως ίσχυε, καταργήθηκε το 2009 με τον Ν.3746/2009, με τα άρθρα 1-27 του οποίου θεσμοθετήθηκε το καλούμενο πλέον Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων, το οποίο διαχειριζόταν τόσο το σύστημα εγγύησης καταθέσεων, όσο και το σύστημα αποζημίωσης επενδυτών για τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν ήταν μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, κατ' ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών. Ο εν λόγω νόμος υπέστη δύο μειζονες τροποποιήσεις:

- Την πρώτη ήδη το 2009 με τον Ν.3775/2009, με τον οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2009/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και
- Τη δεύτερη με το άρθρο 7 του Ν.4021/2011 με το οποίο καθιερώθηκε ως τρίτο σκέλος του ΤΕΚΕ, το σκέλος εξυγίανσης για τη χρηματοδότηση των μέτρων εξυγίανσης πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η λειτουργία του ΤΕΚΕ, με τα τρία προαναφερθέντα σκέλη του, διέπεται πλέον από τον προαναφερθέντα Ν.4370/2016, και το σύστημα εγγύησης καταθέσεων από τα άρθρα 8-11 και 25-29 αυτού.

Οι σκοποί του ΤΕΚΕ είναι τρεις:

- Η καταβολή αποζημίωσης, μέσω του ΣΚΚ στους καταθέτες των συμμετεχόντων σε αυτό πιστωτικών ιδρυμάτων, εφόσον αυτά περιέλθουν σε κατάσταση γενικής αφερεγγυότητας που επάγεται αδυναμία εκπλήρωσης των προς αυτούς υποχρεώσεών τους.

- Η καταβολή αποζημίωσης, μέσω του ΣΚΕ, στους επενδυτές – πελάτες των συμμετεχόντων πιστωτικών ιδρυμάτων, εφόσον αυτά περιέλθουν σε κατάσταση γενικής αφερεγγυότητας που επάγεται αδυναμία εκπλήρωσης των προς αυτούς υποχρεώσεων τους για απαιτήσεις που απορρέουν από την παροχή καλυπτόμενων επενδυτικών υπηρεσιών.
- Η χρηματοδότηση μέτρων εξυγίανσης πιστωτικών ιδρυμάτων αφενός μεν μέσω του Σκέλους Εξυγίανσης, με σκοπό την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ΤΕΚΕ ως Ταμείου Εξυγίανσης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, αφετέρου δε μέσω του ΣΣΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 του Ν.4335/2015.

Το όριο κάλυψης της αποζημίωσης των καταθετών πελατών παραμένει στις Ευρώ εκατό χιλιάδες (€ 100.000), ενώ το όριο κάλυψης των πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς τις παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες σε Ευρώ τριάντα χιλιάδες (€ 30.000).

Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα είναι υποχρεωμένα να συμμετέχουν στα ανωτέρω σκέλη του ΤΕΚΕ.

Μνημόνιο Συνεννόησης και Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, Μνημόνιο Συνεννόησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016

Το Ελληνικό Δημόσιο και η ΤτΕ υπέγραψαν το Μάιο του 2010 Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, το οποίο τροποποιήθηκε στις 06-12-2011 με το συμπληρωματικό Μνημόνιο Συνεννόησης (από κοινού το «Μνημόνιο»). Το Μνημόνιο προβλέπει την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων σταθεροποίησης και άλλων μέτρων στον εν γένει ελληνικό χρηματοπιστωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της τραπεζικής εποπτείας. Το Μνημόνιο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Ν.3845/2010, σε εφαρμογή του οποίου η ΤτΕ και το ΕΔ προέβησαν με τη θέσπιση ειδικών νόμων και πράξεων στην ενίσχυση και περαιτέρω διευκρίνιση των κυρίων στοιχείων του ελληνικού εποπτικού πλαισίου και του πλαισίου διαχείρισης χρηματοπιστωτικών κρίσεων.

Το Μνημόνιο προέβλεπε τη δημιουργία ενός Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο ιδρύθηκε με το Ν.3864/2010, ως ισχύει τροποποιημένος (βλ. κατωτέρω Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας). Πιο συγκεκριμένα, εντός του υφιστάμενου πλαισίου του Ευρωσυστήματος, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να παρέχουν στήριξη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αντιμετωπίζουν προσωρινά προβλήματα ρευστότητας, τα οποία ωστόσο είναι φερέγγυα. Σε περίπτωση που δοθεί τέτοια στήριξη από την ΤτΕ, θα είναι πλήρως εγγυημένη από το ΕΔ κατά τρόπο που να συνάδει με τις σχετικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπροσθέτως, το ΕΔ και η ΤτΕ έθεσαν δια του Μνημονίου, και των σχετικών με αυτό θεσπισθέντων νόμων, σε εφαρμογή ένα νέο δίκτυ ασφαλείας με στόχο τη διασφάλιση ενός υγιούς επιπέδου κεφαλαίου για τις τράπεζες και, κατά συνέπεια, τη βελτίωση των συνθηκών, ώστε να στηριχθεί η πραγματική οικονομία.

Σε κάθε περίπτωση παροχής στήριξης μέσω του ΤΧΣ ορίζεται και Επίτροπος Παρακολούθησης (Monitoring Trustee) στο οικείο πιστωτικό ίδρυμα υπό αναδιάρθρωση. Ο Monitoring Trustee είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχεδίων αναδιάρθρωσης και της συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος με τους εφαρμοστέους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Ως Monitoring Trustees ορίζονται αναγνωρισμένοι διεθνείς ελεγκτικοί και συμβουλευτικοί οίκοι που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει της ικανότητάς τους, της ανεξαρτησίας τους από τις τράπεζες στις οποίες διορίζονται και της απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων.

Το ΕΔ και η ΤτΕ υπέγραψαν την 01.03.2012 Μνημόνιο Συνεννόησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (το «Νέο Μνημόνιο») αναφορικά, μεταξύ άλλων, με την παροχή ενίσχυσης σε προγράμματα ανακεφαλαιοποίησης πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα. Κατόπιν αιτήματος της Ελλάδας για χρηματοδοτική ενίσχυση και σύμφωνα με το Νέο Μνημόνιο, το ΤΧΣ κατήρτισε την 01-03-2012 μία σειρά από συμβάσεις χρηματοδοτικής διευκόλυνσης μία εκ των οποίων ήταν για τον σκοπό της χρηματοδότησης της ανακεφαλαιοποίησης ορισμένων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα.

Το Νέο Μνημόνιο, μαζί με τις Συμβάσεις Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Ν.4046/2012.

Σύμφωνα με όσα περιλαμβάνονται στο Νέο Μνημόνιο, οι εκταμιεύσεις της χρηματοδοτικής ενίσχυσης προς την Ελλάδα από το ΤΧΣ υπόκεινται σε τριμηνιαίες αξιολογήσεις καθ' όλη την διάρκεια της συμφωνίας. Η αποδέσμευση των δόσεων βασίζεται στην τήρηση κριτηρίων ποσοτικής απόδοσης και σε μία θετική αξιολόγηση της προόδου η οποία πραγματοποιείται σε σχέση με τα κριτήρια πολιτικής της Απόφασης του Συμβουλίου 2011/734/Ε.Ε. της 12-07-2011.

Με τον Ν.4093/2012 για την έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του Ν.4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016», παράγραφος Δ1, (εφεξής το «Μεσοπρόθεσμο») τροποποιήθηκε το άρθρο 63Δ, παράγραφος 4 του Ν.3601/2007, και ειδικότερα με την περίπτωση 1 αυξήθηκε από τρίμηνο σε εξάμηνο, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου η ΤτΕ καθορίζει οριστικά το ποσό της διαφοράς στην αξία των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων (παράγραφος 13, άρθρο 36Δ, Ν.3601/2007), τροποποίηση η οποία κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να υπάρχει επαρκής χρόνος για την ολοκλήρωση της αποτίμησης από τον ή τους νόμιμους ελεγκτές του συνόλου των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων και κατόπιν για τον οριστικό καθορισμό του ποσού από την ΤτΕ.

Περαιτέρω με την περίπτωση 2 του ανωτέρω άρθρου ορίστηκε ότι τα πιστωτικά ιδρύματα πρόκειται να λάβουν σημαντική κεφαλαιακή ενίσχυση. Για το λόγο αυτό προβλέφθηκε η καταβολή από αυτά άπαξ χρηματικού ποσού, συνολικού ύψους

ευρώ πεντακοσίων πενήντα πέντε εκατομμυρίων και εξακοσίων χιλιάδων (555.600.000), όπως αυτό θα καθορισθεί επακριβώς στη σύμβαση προεγγραφής μεταξύ του ΤΧΣ και έκαστου πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο θα λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση.

Τέλος, προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν.3723/2008, αναφορικά με την υποχρεωτική σε κάθε περίπτωση καταβολής από τα πιστωτικά ιδρύματα σταθερής απόδοσης 10% επί των προνομιούχων μετοχών ιδιοκτησίας του ΕΔ διαφυλάσσοντας έτσι τον χαρακτηρισμό των εν λόγω μετόχων ως κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων των εν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων, χωρίς βλάβη του ΕΔ.

Στα τέλη Ιουνίου 2015 και ως αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα και της ελλείψεως ρευστότητας στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα, που προκλήθηκαν από την λήξη των ανωτέρω προγραμμάτων, της αθέτησης αποπληρωμής από το Ελληνικό Δημόσιο της Χρηματοδότησης του ΔΝΤ και της καθυστέρησης στην επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης, του ΔΝΤ και των λοιπών Μελών της Ευρωζώνης για ένα νέο πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης, κηρύχθηκε τραπεζική αργία για τις τραπεζικές εργασίες στην Ελλάδα για περίοδο τριών εβδομάδων και επιβλήθηκαν περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων.

Στις 14 Αυγούστου 2015 και κατόπιν παρατεταμένων διαπραγματεύσεων ανακοινώθηκε η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Ε.Ε., ΕΚΤ, και ΔΝΤ («Θεσμοί») για ένα νέο πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης ύψους € 86 δισ. περίπου, χορηγούμενο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) (το «Πρόγραμμα του ΕΜΣ»). Σύμφωνα με την Ανακοίνωση του Eurogroup, η Ελλάδα στο πλαίσιο του Προγράμματος του ΕΜΣ στοχεύει σε ένα μεσοπρόθεσμο πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ, με δημοσιονομική πορεία πρωτογενών πλεονασμάτων, μείον 0,25% το έτος 2015, 0,5% το έτος 2016, 1,75% το έτος 2017 και 3,5% το έτος 2018, που θα επιτευχθούν ιδιαίτερα μέσω εμπροσθοβαρών παραμετρικών δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων υποστηριζόμενων από μέτρα για την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και πάταξης της φοροδιαφυγής. Επιπρόσθετα, η Ελλάδα απαιτείται να εφαρμόσει μία σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, περιλαμβανομένων βασικών ρυθμίσεων στη αγορά εργασίας και προϊόντων με σκοπό το άνοιγμα της οικονομίας στις επενδύσεις και τον ανταγωνισμό, καθώς και τον εκσυγχρονισμό και την αποπολιτικοποίηση του δημόσιου τομέα.

Το νέο Πρόγραμμα του ΕΜΣ περιλαμβάνει επίσης ποσό ύψους € 25 δισ. για την ανακεφαλαιοποίηση του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στις Ελληνικές τράπεζες επί τη βάση των αναγκών ανακεφαλαιοποίησης που θα προκύψουν από τον Έλεγχο της Ποιότητας Στοιχείων του Ενεργητικού («Asset Quality Review») και τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («stress tests») που θα ολοκληρωθούν είτε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ο «ΕΕΜ») για τις συστημικές τράπεζες, είτε από την ΤτΕ για την Τράπεζα.

Το τρίτο Μνημόνιο, ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον Ν.4336/2015 (ΦΕΚ Α' 94/14-08-2015) και αφορούσε σε Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.

Στις 20 Νοεμβρίου 2015, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ο Ν.4346/2015 του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο «Επείγουσες ρυθμίσεις για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ. Α' 152, της 20.11.2015).

Με το νόμο 4346/2015 προβλέπονται, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικά με:

- την τροποποίηση του Ν.3864/2010 αναφορικά με τη θεσμική λειτουργία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (εφεξής «ΤΧΣ»),
- την τροποποίηση του άρθρου 145Α του Ν.4261/2014 σχετικά με την κατάταξη των απαιτήσεων στην ειδική εκκαθάριση, και
- την τροποποίηση του Ν.3869/2010 σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων. Σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 14 του Ν.4346/2015, οι τροποποιήσεις στον Ν.3869/2010 ξεκινούν να εφαρμόζονται από την 1.1.2016 και δεν καταλαμβάνουν εκκρεμείς υποθέσεις ή αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως και την 31.12.2015.

Σκοπός του νόμου μεταξύ άλλων είναι η απλούστευση και επιτάχυνση των, προβλεπόμενων στο νόμο, διαδικασιών καθώς και η ανάγκη τήρησης, κυρίως από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου, των χρονοδιαγραμμάτων των ταμειακών ροών των επενδυτικών σχεδίων με την άμεση διάθεση των κονδυλίων για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 (ΦΕΚ Α 117/22-6-16) αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Αποτελεί χρηματοδοτικό εργαλείο για την ίδρυση, την επέκταση, την διαφοροποίηση της παραγωγικής διαδικασίας επιχειρήσεων. Επίσης, ενισχύει την απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής εγκατάστασης που έχει παύση τη λειτουργία της.

Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI)

Στις 15 Νοεμβρίου 2017 (Απόφαση 1332, ΦΕΚ 3995/15-11-2017) ξεκίνησε η διαδικασία ανταλλαγής (swap) των 20 σειρών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που προέρχονται από τα ομόλογα του PSI λήξης από 24/2/2023 έως 24/2/2042.

Σύμφωνα με την Πρόσκληση του Ελληνικού Δημοσίου οι ομολογιούχοι προσκαλούνται να ανταλλάξουν τις 20 σειρές ομολόγων με πέντε νέους τίτλους λήξης εντός του 2023, 2028, 2033, 2037 και 2042. Οι επενδυτές έχουν περιθώριο να αποδεχτούν την πρόταση για το swap μέχρι τις 28 Νοεμβρίου 2017 ενώ η ημερομηνία διακανονισμού και πίστωσης των νέων ομολόγων στους λογαριασμούς χαρτοφυλακίου χρεογράφων είναι η 5 Δεκεμβρίου 2017, ημερομηνία κατά την οποία πιστώθηκαν και οι τόκοι των παλαιών ομολόγων που ανταλλάχθηκαν για την περίοδο 24/2/2017 έως (μη συμπεριλαμβανομένης) της ημερομηνίας διακανονισμού.

Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Γενικά: Δυνάμει του Ν.3864/2010, όπως τροποποιήθηκε - ιδίως με τους Ν.4340/2015 και 4346/2015 - και ισχύει σήμερα, ιδρύθηκε το ΤΧΣ ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη ανήκον στο δημόσιο τομέα με σκοπό τη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, μέσω της ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων και θυγατρικών αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, και μέσω της κεφαλαιακής ενίσχυσης μεταβατικών πιστωτικών ιδρυμάτων που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 142 του Ν.4261/2014 (και προγενέστερα με το άρθρο 63Ε του Ν.3601/2007).

Χορήγηση της Κεφαλαιακής Ενίσχυσης από το ΤΧΣ: Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3864/2010, πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο έχει κεφαλαιακό έλλειμμα, όπως αυτό έχει προσδιοριστεί από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τον Ν.4335/2015 (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή Τράπεζα της Ελλάδος, κατά περίπτωση), μπορεί να υποβάλλει αίτημα στο ΤΧΣ για κεφαλαιακή ενίσχυση, μέχρι του ποσού του κεφαλαιακού ελλείμματος που προσδιορίστηκε από την αρμόδια αρχή. Το σχετικό αίτημα από το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από:

(α) επιστολή της αρμόδιας αρχής η οποία ορίζει το κεφαλαιακό έλλειμμα, την καταληκτική ημερομηνία στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει καλύψει το προαναφερόμενο κεφαλαιακό έλλειμμα και το σχέδιο άντλησης κεφαλαίων όπως έχει υποβληθεί στην αρμόδια αρχή.

(β) Όσον αφορά πιστωτικά ιδρύματα τα οποία έχουν ήδη εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης κατά τον χρόνο υποβολής του ανωτέρω αιτήματος, το αίτημα συνοδεύεται από το προσχέδιο τροποποίησης του ήδη εγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης,

(γ) Όσον αφορά πιστωτικά ιδρύματα τα οποία δεν έχουν ήδη εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης κατά τον χρόνο υποβολής του ανωτέρω αιτήματος, το αίτημα συνοδεύεται από προσχέδιο σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης ή το προσχέδιο σχεδίου αναδιάρθρωσης πρέπει να περιγράφει, υπό το πρίσμα συντηρητικών εκτιμήσεων, με ποια μέσα το πιστωτικό ίδρυμα θα επανέλθει σε ικανοποιητική κερδοφορία στα επόμενα τρία (3) έως πέντε (5) έτη.

Το ΤΧΣ μπορεί να ζητήσει από το πιστωτικό ίδρυμα που έχει υποβάλει αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης να γίνουν αλλαγές ή προσθήκες στο προσχέδιο σχεδίου αναδιάρθρωσης ή στο προσχέδιο του τροποποιούμενου σχεδίου αναδιάρθρωσης. Κατόπιν της έγκρισης από το ΤΧΣ του προσχέδιου σχεδίου αναδιάρθρωσης ή του προσχέδιου του τροποποιούμενου σχεδίου αναδιάρθρωσης, αυτό διαβιβάζεται στο Υπουργείο Οικονομικών και υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομικών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση.

Για την πραγματοποίηση του σκοπού του και την άσκηση των δικαιωμάτων του, το ΤΧΣ καθορίζει το περίγραμμα της «συμφωνίας πλαίσιο» ή της τροποποιούμενης «συμφωνίας πλαίσιο» με όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία λαμβάνουν ή έχουν λάβει χρηματοοικονομική βοήθεια από το ΕΤΧΣ ή από τον ΕΜΣ. Τα πιστωτικά ιδρύματα υπογράφουν την προαναφερόμενη «συμφωνία πλαίσιο». Τα πιστωτικά ιδρύματα παρέχουν στο ΤΧΣ όλες τις πληροφορίες που το ΕΤΧΣ ή ο ΕΜΣ ευλόγως ζητά προκειμένου το ΤΧΣ να τις γνωστοποιήσει στον ΕΤΧΣ ή τον ΕΜΣ, εκτός αν το ΤΧΣ ενημερώσει τα πιστωτικά ιδρύματα ότι οφείλουν να αποστείλουν τις αιτούμενες πληροφορίες απευθείας στο ΕΤΧΣ ή τον ΕΜΣ.

Το ΤΧΣ δύναται να παράσχει στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης και έχουν υποβάλει αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης, επιστολή με την οποία δεσμεύεται ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 6α και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.3864/2010 περί παροχής της κεφαλαιακής ενίσχυσης, μέχρι του ποσού του κεφαλαιακού ελλείμματος που προσδιορίζεται από την αρμόδια αρχή υπό την προϋπόθεση ότι το πιστωτικό ίδρυμα εμπίπτει στην εξαίρεση της τελευταίας της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης δ' της υποπαραγράφου της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του Ν.4335/2015 (προληπτική ανακεφαλαιοποίηση), κατά την οποία η παρεχόμενη στο πιστωτικό ίδρυμα έκτακτη δημόσια χρηματοοικονομική στήριξη απαιτείται προκειμένου να αντιμετωπιστεί σοβαρή διαταραχή στην εθνική οικονομία και να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Το ΤΧΣ χορηγεί την επιστολή πριν την εκπλήρωση των προϋποθέσεων για την παροχή της κεφαλαιακής ενίσχυσης που προβλέπονται στο άρθρο 6α του Ν.3864/2010. Η ανωτέρω δέσμευση του ΤΧΣ δεν ισχύει σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο ανακληθεί η άδεια του πιστωτικού ιδρύματος ή έχει ληφθεί κάποιο από τα μέτρα εξυγίανσης που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 37 του Ν.4335/2015. Η δυνατότητα χορήγησης επιστολής από το ΤΧΣ δεν προβλέπεται αναφορικά με πιστωτικά ιδρύματα που δεν έχουν εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης αλλά καταθέτουν προσχέδιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται από το ΤΧΣ μόνο μετά την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του σχεδίου αναδιάρθρωσης ή του τροποποιημένου σχεδίου αναδιάρθρωσης σύμφωνα πάντοτε με το νομοθετικό πλαίσιο περί

κρατικών ενισχύσεων και τις σχετικές πρακτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μετά την οριστικοποίηση των όρων και των προϋποθέσεων της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, η παροχή της αιτούμενης κεφαλαιακής ενίσχυσης τελεί υπό την επιφύλαξη τήρησης της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και των ακολουθούμενων πρακτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το ΤΧΣ παρακολουθεί και αξιολογεί την προσηύχουσα εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και οφείλει περαιτέρω να παράσχει στο Υπουργείο Οικονομικών κάθε αναγκαία πληροφόρηση και στοιχεία, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις ενημέρωσης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Προϋποθέσεις της παροχής κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης (άρθρο 6α)

Εφόσον τα εθελοντικά μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή στο τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν μπορούν να καλύψουν το συνολικό κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος, όπως αυτό έχει προσδιορισθεί από την αρμόδια αρχή, και προκειμένου να αποφευχθούν σημαντικές διαταραχές στην οικονομία με αρνητικές συνέπειες στους πολίτες, και προκειμένου η κρατική ενίσχυση να είναι η μικρότερη δυνατή, με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, αποφασίζεται η υποχρεωτική εφαρμογή των κατωτέρω μέτρων, προς το σκοπό της κατανομής του υπολοίπου του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος στους κατόχους κεφαλαιακών μέσων και άλλων υποχρεώσεων, όπως κρίνεται κάθε φορά αναγκαίο.

Τα σχετικά μέτρα περιλαμβάνουν:

α. την απορρόφηση τυχόν ζημιών από τους μετόχους ώστε να εξασφαλίζεται ότι η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος είναι μηδενική, όπου είναι απαραίτητο, δια της μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών, ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος.

β. τη μείωση της ονομαστικής αξίας των προνομιούχων μετοχών και άλλων μέσων κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1, και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, της ονομαστικής αξίας των πρόσθετων μέσων κατηγορίας 1, και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, της ονομαστικής αξίας των μέσων κατηγορίας 2 και των λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης, και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, της ονομαστικής αξίας των μη εξασφαλισμένων κοινών υποχρεώσεων που δεν κατατάσσονται προνομιακά σύμφωνα με κανόνες αναγκαστικού δικαίου προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος θα είναι ίση με μηδέν, ή

γ. σε περίπτωση που η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος είναι ανωτέρα του μηδενός, τη μετατροπή των άλλων μέσων κεφαλαίου της κατηγορίας 1 και, εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, των πρόσθετων μέσων κατηγορίας 1, και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, των μέσων κατηγορίας 2 και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο των λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης, και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, των μη κοινών εξασφαλισμένων υποχρεώσεων που δεν κατατάσσονται προνομιακά σύμφωνα με κανόνες αναγκαστικού δικαίου, σε κοινές μετοχές, ώστε να αποκατασταθεί το αναγκαίο επίπεδο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας για τα πιστωτικά ιδρύματα, όπως αυτό απαιτείται από την αρμόδια αρχή.

Η κατανομή ολοκληρώνεται με τη δημοσίευση της σχετικής Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Η κατανομή, με την επιφύλαξη των ανωτέρω, γίνεται σύμφωνα με την ακόλουθη σειρά απαιτήσεων, η οποία εφαρμόζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 της ΕΕ και το άρθρο 145Α(1) του ν.4261/2014:

α. στις κοινές μετοχές,

β. εάν είναι απαραίτητο, στις προνομιούχες μετοχές και στα άλλα μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (CET 1 instruments),

γ. εάν είναι απαραίτητο, στα πρόσθετα μέσα κατηγορίας 1 (Tier 1 instruments)

δ. εάν είναι απαραίτητο, στα μέσα κατηγορίας 2 (Tier 2 instruments)

ε. εάν είναι απαραίτητο, σε όλες τις άλλες υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης

στ. εάν είναι απαραίτητο, στις μη εξασφαλισμένες κοινές υποχρεώσεις που δεν κατατάσσονται προνομιακά σύμφωνα με κανόνες αναγκαστικού δικαίου (unsecured senior liabilities non preferred by mandatory provisions of law).

Με την ανωτέρω περιγραφόμενη Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν της εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται κατά τάξη, είδος, ποσοστό και ποσό συμμετοχής, τα μέσα ή οι υποχρεώσεις που υπόκεινται στα μέτρα που πρόκειται να εφαρμοστούν σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, με βάση, εάν είναι απαραίτητο, αποτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδας. Τα ανωτέρω μέσα ή υποχρεώσεις μετατρέπονται υποχρεωτικά σε κεφαλαιακά μέσα στο πλαίσιο αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζεται από το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.3864/2010.

Κατ' εξαίρεση και υπό την προϋπόθεση προηγούμενης θετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με τα άρθρα 107 έως 109 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ανωτέρω μέτρα μπορεί να μην εφαρμόζονται είτε συνολικά είτε σε σχέση με συγκεκριμένα μέσα, σε περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο κρίνει, κατόπιν εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, ότι:

α. τα μέτρα αυτά δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ή

β. η εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων δύνανται να οδηγήσει σε δυσανάλογα αποτελέσματα, όπως στην περίπτωση που η κεφαλαιακή ενίσχυση που πρόκειται να παρασχεθεί από το ΤΧΣ είναι μικρή σε σχέση με το σταθμισμένο έναντι κινδύνων

ενεργητικό του πιστωτικού ιδρύματος, ή όταν ένα σημαντικό μέρος του κεφαλαιακού ελλείμματος έχει καλυφθεί μέσω μέτρων του ιδιωτικού τομέα.

Η τελική εκτίμηση των ανωτέρω εξαιρέσεων εναπόκειται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία κρίνει κατά περίπτωση.

Για τους ανωτέρω λόγους υπό (α) και (β) λόγους μπορεί να αποφασιστούν αποκλίσεις, τόσο από την ανωτέρω σειρά κατάταξης των απαιτήσεων όσο και από τον κανόνα της ίσης μεταχείρισης.

Τα ανωτέρω μέτρα θεωρούνται, για τους σκοπούς της ανακεφαλαιοποίησης ως μέτρα αναδιοργάνωσης του άρθρου 3 Ν.3458/2006.

Παροχή ενίσχυσης στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (άρθρο 6β)

Στην περίπτωση που ο Υπουργός Οικονομικών αποφασίζει, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 56 του Ν.4335/2015, την εφαρμογή του μέτρου της δημόσιας κεφαλαιακής στήριξης, το ΤΧΣ ορίζεται ως φορέας εφαρμογής του άρθρου 57 του Ν.4335/2015 μετά από απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Στην περίπτωση αυτή το ΤΧΣ συμμετέχει στην ανακεφαλαιοποίηση του πιστωτικού ιδρύματος και λαμβάνει ως αντάλλαγμα τα μέσα που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 57 του Ν.4335/2015.

Τρόπος συμμετοχής του ΤΧΣ και είδος κεφαλαιακής ενίσχυσης

Το ΤΧΣ παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση αποκλειστικά προς το σκοπό της κάλυψης του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος, όπως έχει προσδιορισθεί από την αρμόδια αρχή και μέχρι το ύψος του εναπομείναντος ποσού, εφόσον έχει προηγηθεί η εφαρμογή των μέτρων του σχεδίου άντλησης κεφαλαίων, η οποία συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα, η έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και:

(α) είτε η εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων του άρθρου 6α του Ν.3864/2010 που περιγράφονται ανωτέρω, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως μέρος της έγκρισης του σχεδίου αναδιάρθρωσης έχει επιβεβαιώσει ότι το πιστωτικό ίδρυμα εμπίπτει στην εξαίρεση της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης δ' της υποπαραγράφου της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του Ν.4335/2015, (β) είτε όταν το πιστωτικό ίδρυμα έχει τεθεί σε εξυγίανση, και έχουν ληφθεί μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.4335/2015.

Η κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ παρέχεται μέσω συμμετοχής του ΤΧΣ σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του αιτηθέντος την κεφαλαιακή ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (Contingent Convertible Securities) ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του Κ.Ν.2190/1920 περί ανωνύμων εταιριών, η τιμή κάλυψης των μετοχών που καλύπτει το ΤΧΣ ορίζεται ως η τιμή, όπως αυτή προκύπτει από τη διαδικασία του βιβλίου προσφορών που διενεργείται από κάθε πιστωτικό ίδρυμα. Με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, το ΤΧΣ δύναται να δεχτεί αυτήν την τιμή υπό την προϋπόθεση ότι το ΤΧΣ έχει αναθέσει και έχει λάβει γνώμη από ανεξάρτητο χρηματοοικονομικό σύμβουλο, ο οποίος γνωμοδοτεί ότι η διαδικασία βιβλίου προσφορών είναι σύμφωνη με τη διεθνή βέλτιστη πρακτική στις συγκεκριμένες περιστάσεις. Δεν επιτρέπεται η διάθεση νέων μετοχών στον ιδιωτικό τομέα σε τιμή κατώτερη της τιμής κάλυψης αυτών που καλύπτονται από το ΤΧΣ στο πλαίσιο της ίδιας έκδοσης. Η τιμή διάθεσης δύναται να είναι χαμηλότερη της τιμής προηγούμενων καλύψεων μετοχών από το ΤΧΣ ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής.

Η ανωτέρω παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το ΤΧΣ καλείται να καλύψει το ύψος του εναπομείναντος ποσού που δεν καλύφθηκε από ιδιωτική συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 (ήτοι πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν έχουν εγκεκριμένο σχέδιο εξυγίανσης) ή κατ' εφαρμογή του άρθρου 6β του νόμου (συμμετοχή σε εφαρμογή μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας).

Σύμφωνα με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 36 της 02.11.2015 ο επιμερισμός της συμμετοχής του ΤΧΣ μεταξύ των κοινών μετοχών και των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή των λοιπών μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων καθορίστηκε ως εξής:

Σε περίπτωση που το Ταμείο χορηγεί την κεφαλαιακή ενίσχυση του άρθρου 7 του Ν.3864/2010 κατά τη διαδικασία της προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης, τότε η κεφαλαιακή ενίσχυση κατανέμεται κατά 25% σε κοινές μετοχές και κατά 75% σε υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.

Σε περίπτωση που το Ταμείο χορηγεί την κεφαλαιακή ενίσχυση του άρθρου 7 του Ν.3864/2010 κατ' εφαρμογή του άρθρου 6β του νόμου (συμμετοχή σε εφαρμογή μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας), τότε η κεφαλαιακή ενίσχυση κατανέμεται ως εξής:

α. ως το ύψος του ποσού που απαιτείται για να καλυφθούν ζημίες που το ίδρυμα έχει ήδη υποστεί ή είναι πιθανό να υποστεί στο εγγύς μέλλον με κοινές μετοχές

β. για την κάλυψη του εναπομείναντος ποσού, που θα αντιστοιχούσε σε προληπτική ανακεφαλαιοποίηση, 25% με κοινές μετοχές και 75% με υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.

Έχουν επέλθει οι εξής τροποποιήσεις στον Ν. 3864/2010:

- ✓ Ν 4320/2015 ΦΕΚ Α 29/19.3.2015 - άρθρο 35: 19η τροποποίηση του ιδρυτικού νόμου του Ταμείου – τροποποίηση του άρθρου 3
- ✓ Ν. 4340/2015 ΦΕΚ Α 134/1.11.2015 - άρθρο 1: 20η τροποποίηση του ιδρυτικού νόμου του Ταμείου – τροποποίηση των άρθρων 2,3,4,6,6Α,7, 8,10,10,11,12,13,16,16Α,16Β,16Γ και εισαγωγή νέων άρθρων 4Α και 6Β
- ✓ Ν. 4346/2015 ΦΕΚ Α 152/20.11.2015 - άρθρο 5: 21η τροποποίηση του ιδρυτικού νόμου του Ταμείου – τροποποίηση των άρθρων 2,3,4, 4Α, 6Α,7, 7Α, 8,10,12,16, 16Γ

Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας

Το Νοέμβριο 2008, ψηφίστηκε ο Ν.3723/2008, ο οποίος περιλαμβάνει το σχέδιο στήριξης των ελληνικών τραπεζών συνολικού ανώτατου ύψους, όπως σήμερα ισχύει, μέχρι του ποσού των € 93 δισ. με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας. Ο Ν.3723/2008 θεσπίστηκε με στόχο την ενίσχυση της κεφαλαιακής θέσης και της ρευστότητας των ελληνικών τραπεζών σε μία προσπάθεια θωράκισης της ελληνικής οικονομίας από τις δυσμενείς επιπτώσεις της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Το σχέδιο στήριξης των ελληνικών τραπεζών τροποποιήθηκε από τους νόμους 3844/2010, 3845/2010, 3872/2010 και 3965/2011 και σειρά Υπουργικών Αποφάσεων, που αύξησαν την απόδοση των προνομιούχων μετοχών του πρώτου Πυλώνα, που αναφέρεται κατωτέρω, τροποποίησαν την απαγόρευση καταβολής μερισμάτων, αύξησαν το συνολικό ποσό που μπορεί να χορηγηθεί από το ΕΔ από το δεύτερο Πυλώνα, που αναφέρεται κατωτέρω, παρέτειναν τη διάρκεια του σχεδίου αναφορικά με τους Πυλώνες II και III έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, αύξησαν την καταβληθείσα προμήθεια προς το ΕΔ για την παροχή εγγυήσεων, σύμφωνα με το δεύτερο Πυλώνα από 1 Ιουλίου 2010 και μετά και αύξησαν τις αρμοδιότητες του εκπροσώπου του ΕΔ.

Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, όπως ισχύει σήμερα, περιλαμβάνει τρεις βασικούς πυλώνες, καθένας εκ των οποίων περιγράφεται κατωτέρω:

Πρώτος Πυλώνας: Τη διάθεση κεφαλαίων προκειμένου να αυξηθούν οι δείκτες των κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I) των πιστωτικών ιδρυμάτων. Έναντι των κεφαλαίων που θα διατεθούν, θα εκδοθούν μη μεταβιβάσιμες προνομιούχες εξαγοράσιμες μετά ψήφου μετοχές με σταθερή απόδοση 10%. Οι μετοχές είναι εξαγοράσιμες στην τιμή διάθεσης είτε μετά πάροδο πέντε ετών από την έκδοση είτε προαιρετικά σε προγενέστερο χρόνο με έγκριση της ΤτΕ. Σε περίπτωση μη εξαγοράς εντός πέντε ετών από την έκδοση ή μη λήψης απόφασης από τη Γ.Σ. της συμμετέχουσας τράπεζας για την εξαγορά, ο Υπουργός Οικονομικών θα επιβάλλει, κατόπιν σύστασης της ΤτΕ, μια σταδιακά σωρευτική αύξηση 2% κατ' έτος επί της σταθερής απόδοσης 10% που προβλέπεται κατά τη διάρκεια των πέντε πρώτων ετών από την έκδοση των μετοχών ΕΔ. Η τιμή έκδοσης των προνομιούχων μετοχών πρέπει να είναι η ονομαστική αξία των κοινών μετοχών της τελευταίας έκδοσης κάθε τράπεζας. Δυνάμει της υπ' αρ. 54201/Β2884/2008 Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει σήμερα, οι τράπεζες θα υποχρεωθούν να μετατρέψουν τις προνομιούχες μετοχές σε κοινές ή άλλη κατηγορία μετοχών, εφόσον δεν είναι δυνατή η εξαγορά τους κατά τα ανωτέρω λόγω του ότι δεν πληροίται ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η ΤτΕ αναφορικά με τα βασικά ίδια κεφάλαια.

Τα προνόμια που παρέχονται στις ανωτέρω προνομιούχες μετοχές είναι ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο:
  - πριν από τις κοινές μετοχές
  - πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν.3723/2008 και
  - ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους του πιστωτικού ιδρύματος, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του πιστωτικού ιδρύματος σε απλή ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες.
  - Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, Με το Ν.4093/2012 ορίστηκε ότι η σταθερή απόδοση ποσοστού 10% των προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το Ν.3723/2008, είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει. Όμως, κατά τον Ν. 3723/2008 η καταβολή της σταθερής απόδοσης δεν είναι υποχρεωτική όταν συντρέχει η περίπτωση του άρθρου 44α του Κ.Ν.2190/1920 (ίδια κεφάλαια κατώτερα του αθροίσματος μετοχικού κεφαλαίου και αποθεματικών) ή κατά την περίπτωση και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κύριων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο.
2. δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν.2190/1920,
3. δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος, μέσω ενός εκπροσώπου, που ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου,

4. δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του ΕΔ στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιαστικά η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Δ.Σ. δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία του πιστωτικού ιδρύματος,
5. δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων του πιστωτικού ιδρύματος και δικαίωμα αρνησικυρίας του εν λόγω ορισθέντος ως πρόσθετου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα,
6. δικαίωμα του εκπροσώπου του ΕΔ ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία, για τους σκοπούς του Ν.3723/2008, όπως τροποποιημένος ισχύει,
7. δικαίωμα προνομακικής ικανοποίησης από το προϊόν εκκαθάρισης έναντι όλων των άλλων μετόχων, σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα τεθεί σε εκκαθάριση.

Δεύτερος Πυλώνας: Την παροχή εγγυήσεων του ΕΔ. Αυτές οι εγγυήσεις θα αφορούν νέα δάνεια (εξαιρουμένων των διατραπεζικών καταθέσεων) που θα συναφθούν (με ή χωρίς την έκδοση τίτλων) από πιστωτικά ιδρύματα μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2014 και θα έχουν διάρκεια από τρεις μήνες έως τρία έτη. Αυτές οι εγγυήσεις θα είναι διαθέσιμες στα πιστωτικά ιδρύματα που καλύπτουν τον ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η ΤτΕ, καθώς και τα κριτήρια που διαλαμβάνονται στην υπ' αρ. 54201/Β2884/2008 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει σήμερα, και αφορούν στην κεφαλαιακή επάρκεια, το μερίδιο αγοράς, το μέγεθος της εναπομένουσας διάρκειας των υποχρεώσεων και τη συμβολή του πιστωτικού ιδρύματος στην χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των στεγαστικών δανείων. Οι όροι για την παροχή των εγγυήσεων προς τα πιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνονται στις υπ' αρ. 2/5121/2009 και 29850/Β.1465 Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Το ανώτατο συνολικό ποσό από το Δεύτερο Πυλώνα διαμορφώθηκε στα € 85 δισ. μετά την τροποποίηση του οικείου άρθρου από το άρθρο 19 του Ν.3965/2011. Το ίδιο άρθρο προβλέπει ότι για την παροχή του πρόσθετου ποσού (κατά το οποίο αυξήθηκε το ήδη προβλεπόμενο ανώτατο συνολικό ύψος των παρεχόμενων υπό τον Δεύτερο Πυλώνα εγγυήσεων), ήτοι των € 30 δισ., προϋποθέτει την υιοθέτηση και εφαρμογή σχεδίων για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης ανά πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο βεβαιώνεται από την ΤτΕ. Η προετοιμασία, η ολοκλήρωση και η εφαρμογή των εν λόγω σχεδίων, τελούν υπό την εποπτεία της ΤτΕ και προϋποθέτουν την έγκριση της ίδιας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Τρίτος Πυλώνας: Τη διάθεση ειδικών τίτλων του ΕΔ. Αυτοί οι τίτλοι θα έχουν διάρκεια έως τρία έτη, θα εκδοθούν από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (Ο.Δ.Δ.Η.Χ.) μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2014 και θα παρέχονται σε συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα που καλύπτουν τον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η ΤτΕ. Αυτοί οι τίτλοι έχουν μηδενικό επιτόκιο, εκδίδονται στην ονομαστική αξία τους σε πολλαπλάσια του € 1.000.000 και είναι διαπραγματεύσιμοι στο ΧΑ. Εκδίδονται βάσει διμερών συμβάσεων μεταξύ του ΕΔ και του συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος. Οι δανεισθέντες τίτλοι αποπληρώνονται είτε την ημερομηνία λήξης της διμερούς σύμβασης (ανεξαρτήτως της φυσικής λήξης των τίτλων) είτε την ημερομηνία κατά την οποία τα πιστωτικά ιδρύματα παύουν να υπάγονται στο Ν.3723/2008. Οι συμμετέχουσες τράπεζες που θα έχουν λάβει αυτούς τους τίτλους μπορούν να τους χρησιμοποιούν μόνο ως εξασφάλιση σε πράξεις αναχρηματοδότησης ή πάγων διευκολύνσεων από την ΕΚΤ ή/και ως εξασφάλιση για χρηματοδοτήσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων. Το προϊόν της ρευστοποίησης αυτών των τίτλων απαιτείται να διατεθεί για την χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις με ανταγωνιστικούς όρους.

Εκπρόσωπος ΕΔ: Οι συμμετέχουσες τράπεζες που χρησιμοποιούν είτε την κεφαλαιακή διευκόλυνση είτε τη διευκόλυνση εγγυήσεως θα είναι υποχρεωμένες να δεχτούν έναν εκπρόσωπο διορισμένο από το ΕΔ. Αυτός ο εκπρόσωπος θα διοριστεί επιπροσθέτως των υπαρχόντων εκπροσώπων των συμμετεχουσών τραπεζών και θα έχει δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιαστικά η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της Γ.Σ. ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της τράπεζας. Ο ίδιος εκπρόσωπος παρίσταται στη Γ.Σ. των κοινών μετόχων και έχει δικαίωμα αρνησικυρίας κατά τη συζήτηση και λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα και έχει επίσης ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Εταιρείας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία.

Οι ως άνω αποδοχές δεν θα μπορούν να υπερβούν το σύνολο των αποδοχών του Διοικητή της ΤτΕ, ενώ οι πάσης φύσεως πρόσθετες απολαβές (bonus) των ιδίων προσώπων καταργούνται για το χρονικό διάστημα συμμετοχής σε αυτούς

του πυλώνες. Περαιτέρω, το μέρισμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών της συμμετέχουσας τράπεζας (σε ατομική βάση). Σύμφωνα με το Ν.3756/2009, όπως τροποποιήθηκε, για τις χρήσεις των ετών 2008 και 2009, οι συμμετέχουσες τράπεζες μπορούν να διανείμουν μέρισμα μόνο με τη μορφή κοινών μετοχών, οι οποίες δεν πρέπει να προέρχονται από επαναγορά ιδίων μετοχών, ενώ η επαναγορά ιδίων μετοχών απαγορεύεται. Ρητά εξαιρούνται της εφαρμογής του νόμου, η διανομή μερίσματος επί προνομιούχων μετοχών που έχουν εκδοθεί από πιστωτικά ιδρύματα και διαπραγματεύονται σε αλλοδαπές οργανωμένες αγορές.

Προς το σκοπό εποπτείας της υλοποίησης και εφαρμογής του σχεδίου, ο Ν.3723/2008 προβλέπει τη σύσταση Συμβουλίου Εποπτείας (το «**Συμβούλιο**») υπό την προεδρία του Υπουργού Οικονομικών, με τη συμμετοχή του Διοικητή της ΤτΕ, του Υφυπουργού Οικονομικών αρμόδιου για το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και των εκπροσώπων του ΕΔ στα Δ.Σ. των συμμετεχουσών τραπεζών. Το Συμβούλιο θα συνεδριάζει μια φορά το μήνα, προκειμένου να συντονίζει την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου και να διασφαλίζει ότι η δημιουργούμενη ρευστότητα θα χρησιμοποιηθεί προς όφελος των καταθετών, των δανειοληπτών και, γενικότερα, της ελληνικής οικονομίας. Σε περίπτωση που οι συμμετέχουσες τράπεζες δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του σχεδίου, επιβάλλονται ορισμένες κυρώσεις, ενώ η παρασχεθείσα ρευστότητα δύναται να ανακληθεί ολικά ή μερικά.

Αξιολόγηση εταιρικής διακυβέρνησης

Ο Ν.3016/2002 για τις εισηγμένες εταιρείες, η ΠΔΤΕ 2577/2006 για τα πιστωτικά ιδρύματα, οι διατάξεις του 4261/2014 σχετικά με την αξιολόγηση των βασικών μετόχων και την επιλογή και αξιολόγηση των προσώπων διοίκησης του πιστωτικού ιδρύματος, η σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/162 σχετικά με το ρόλο των μη εκτελεστικών διευθυντών του Δ.Σ. εισηγμένων και των επιτροπών του Δ.Σ., αλλά και σχετικά άρθρα του βασικού περί Α.Ε. Κ.Ν.2190/1920, είναι ορισμένα από τα βασικότερα κείμενα που συνθέτουν το πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης των πιστωτικών ιδρυμάτων στην χώρα μας.

Στο ευρύτερο πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης, στη λεγόμενη εταιρική βιωσιμότητα, εντάσσεται η Οδηγία 2014/95 που αφορά στη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους. Η ενσωμάτωση της Οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο έγινε με το Ν.4403/2016.

Αξιολόγηση από το ΤΧΣ των ρυθμίσεων εταιρικής διακυβέρνησης των πιστωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει: Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.3864/2010 όπως ισχύει, το ΤΧΣ, με τη βοήθεια ανεξάρτητου συμβούλου διεθνούς κύρους, εμπειρίας και εξειδίκευσης, θα προβεί στην αξιολόγηση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των πιστωτικών ιδρυμάτων με τα οποία το ΤΧΣ έχει υπογράψει Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας. Ειδικότερα η αξιολόγηση θα περιλαμβάνει το μέγεθος, τη δομή και την κατανομή των αρμοδιοτήτων εντός του διοικητικού συμβουλίου και των επιτροπών του σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες του πιστωτικού ιδρύματος. Η αξιολόγηση θα περιλαμβάνει και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και των επιτροπών του.

Την 21.12.2015, η ΕΒΑ δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με :

- ✓ Τις ρυθμίσεις, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς εσωτερικής διακυβέρνησης που οφείλουν να εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με τις πολιτικές αποδοχών
- ✓ Τον προσδιορισμό των ορθών πολιτικών αποδοχών, και
- ✓ Τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για τις πολιτικές αποδοχών.

Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2017.

Μια άλλη διάσταση στον καθορισμό της πολιτικής αμοιβών εισάγεται με τον Κανονισμό 604/2014. Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, όλα τα ιδρύματα υποχρεούνται να εντοπίζουν όλους τους υπαλλήλους των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος. Η εσωτερική οργάνωση του ιδρύματος και η φύση, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση.

Η Οδηγία 2014/56/Ε.Ε., ενσωματώθηκε στο ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο με τον Ν.4449/2017, και θα εφαρμοστεί στο πρώτο οικονομικό έτος που ξεκινά στις ή μετά από τις 17 Ιουνίου 2017. Το πλαίσιο αυτό αφορά όλους τους τακτικούς ελέγχους των ορκωτών ελεγκτών επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Οι υποχρεώσεις ως προς τις συναλλαγές των συνδεδεμένων μερών και των προσώπων που έχουν ειδική σχέση με πιστωτικό ίδρυμα καθώς και οι υποχρεώσεις γνωστοποίησης και δημοσιοποίησης περιλαμβάνονται στους παρακάτω νόμους και κανονιστικές πράξεις:

- ✓ Κ.Ν.2190/1920
- ✓ ΠΔΤΕ 2577/2006
- ✓ Απόφαση ΕΤΠΘ 258/2008
- ✓ ΠΔΤΕ 2651/2012
- ✓ Ν.4261/2014
- ✓ Εγκύκλιος 45/2011 Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Στις 8 Ιουλίου 2015, η Επιτροπή της Βασιλείας εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές με τις οποίες αντικαθίστανται οι αρχές για την εταιρική διακυβέρνηση που υιοθετήθηκαν το 2010 (Principles for enhancing corporate governance). Οι κατευθυντήριες γραμμές, με τις οποίες επιδιώκεται η ενίσχυση των απαιτήσεων για την εταιρική διακυβέρνηση, αφορούν, μεταξύ άλλων:

- τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου των τραπεζών με έμφαση στα ζητήματα διαχείρισης κινδύνων, καθώς και τα προσόντα και τις δεξιότητες που πρέπει να διαθέτουν τα μέλη του,
- τη σύσταση επιτροπών για τη συνδρομή του διοικητικού συμβουλίου στην εκτέλεση των καθηκόντων του,
- την εταιρική διακυβέρνηση σε επίπεδο ομίλου,
- τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και τη διαχείριση κινδύνων,
- την πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης,
- την πολιτική αμοιβών, και
- την πολιτική δημοσιοποίησης πληροφοριών σχετικών με την εταιρική διακυβέρνηση.

Προνομιακή πληροφορία και προσωπικές συναλλαγές

Η έννοια της προσωπικής συναλλαγής συναντάται τόσο στην ΠΔΤΕ 2597/2007, όσο και στη νομοθεσία για την κατάχρηση αγοράς (Ν.3340/2005). Σχετίζεται με την προστασία από πράξεις προσώπων που έχουν ως σκοπό την κατάχρηση της αγοράς και με την αποτελεσματική αντιμετώπιση των καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία του Τμήματος της Οδηγίας 2014/57/Ε.Ε. και του Κανονισμού 596/2014 περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση της αγοράς γίνεται με τον ελληνικό νόμο 4443/2016.

3.22 Σημαντικές Συμβάσεις

Για τα δύο προηγούμενα έτη, η Τράπεζα ή οποιαδήποτε εταιρεία του Ομίλου δεν έχει εξάρτηση από εμπορικές ή χρηματοοικονομικές συμβάσεις, η ύπαρξη των οποίων θα επηρέαζε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ή την κερδοφορία τους πλην της κατωτέρω:

Συναλλαγή μεταφοράς πιστωτικού κινδύνου των τιτλοποιημένων δανείων της Τράπεζας Αττικής ('Artemis')

Η Τράπεζα κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο δανείων σε οριστική καθυστέρηση ποσού € 1.331,2 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία ARTEMIS SECURITISATION S.A. που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα:

1. Ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 525 εκατ. (Senior Note) διάρκειας 10 ετών και με ετήσιο επιτόκιο 3%.
2. Ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 806 εκατ. (Junior Note) διάρκειας 10 ετών και με ετήσιο επιτόκιο 3%.

Τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 3156/2003.

Επιπλέον, την 16.03.2017 η Τράπεζα σύστησε την εταιρεία «Θεά Άρτεμις» με σκοπό την διαχείριση των ανωτέρω τιτλοποιημένων απαιτήσεων. Η Εταιρεία κατέχει άδεια διαχείρισης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.4354/2015.

Την 15.05.2017, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την επιλογή του επενδυτή (Altridge Specialty Finance - AEDC), ο οποίος προέκυψε έπειτα από ανοικτό διαγωνισμό και ο οποίος έχει δεσμευτεί για τα εξής:

1. Να αποκτήσει το 80% της Εταιρείας Διαχείρισης Απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχει ιδρύσει η Τράπεζα σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.4354/2015.
2. Να αποκτήσει το junior note που εκδόθηκε από την τιτλοποίηση του υπό μεταβίβαση χαρτοφυλακίου έναντι ποσού € 70 εκατ. με τρόπο αποδεκτό από τις εποπτικές αρχές με στόχο να καλύψει το ποσό της κεφαλαιοποίησης του δυσμενούς σεναρίου της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του 2015.

Τον Αύγουστο του 2017, υπογράφηκε η σύμβαση ανάμεσα στην Τράπεζα και την Altridge Specialty Finance – AEDC και στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε και η πώληση του Junior ομολόγου και του 80% των μετοχών της εταιρείας «Θεά Άρτεμις Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις».

Κατά τη χρονική αυτή στιγμή η Τράπεζα προέβη στην αποαναγνώριση των δανείων ύψους € 1.331,2 εκατ. καθώς και των σχηματισμένων προβλέψεων απομείωσης ύψους € 806,2 εκατ., διότι σύμφωνα με τα συμβατικά έγγραφα έχει απωλέσει κάθε νομικό δικαίωμα στις απαιτήσεις και στις εξασφαλίσεις του δανειακού χαρτοφυλακίου που μεταβίβασε, καθώς και τον έλεγχο επί του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου. Ταυτόχρονα η Τράπεζα απέκτησε από τη συναλλαγή το ομόλογο ύψους € 525 εκατ. (προσαυξημένο με τα άμεσα κόστη ποσού € 2,4 εκατ.) που ταξινομήθηκε στα διαθέσιμα προς πώληση.

Κατά συνέπεια η Τράπεζα δεν διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του χαρτοφυλακίου. Η Τράπεζα αξιολόγησε κατά την μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη

της κυριότητας του χαρτοφυλακίου και κατέληξε ότι έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χαρτοφυλακίου. Η Τράπεζα δεν διατηρεί το δικαίωμα να εξυπηρετεί το χαρτοφυλάκιο έναντι αμοιβής.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα δεν ενοποιεί το SPV, διότι δεν συμμετέχει στη λήψη των διοικητικών αποφάσεων.

Από την ανωτέρω συναλλαγή η Τράπεζα αναγνώρισε κέρδος ύψους € 70 εκατ., ποσό που μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης, έχει προσμετρηθεί στο κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Tier I) με ημερομηνία αναφοράς 30.09. 2017.

Κατά την 31.12.2017, η συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρεία «Θεά Άρτεμις» έχει περιοριστεί σε ποσοστό 20% και το κόστος κτήσης της συμμετοχής ανέρχεται σε ποσό € 20 χιλ. Ο Όμιλος ενοποιεί την εν λόγω εταιρεία με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Πλην της ανωτέρω περίπτωσης, για τα δύο προηγούμενα έτη, η Τράπεζα ή οποιαδήποτε εταιρία του Ομίλου δεν έχει εξάρτηση από άλλες εμπορικές ή χρηματοοικονομικές συμβάσεις, η ύπαρξη των οποίων θα επηρέαζε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ή την κερδοφορία τους.

3.23 Πνευματική Ιδιοκτησία

Η Τράπεζα είναι δικαιούχος: (α) του υπ' αριθ. 004483947/16.06.2008 λεκτικού και με απεικόνιση κοινοτικού σήματος «attica bank», (β) του υπ. αριθμ. 165520 λεκτικού και με απεικόνιση ημεδαπού σήματος «ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ». Η Τράπεζα έχει κατοχυρώσει επίσης για τις ανάγκες εξυπηρέτησης του κοινού και προώθησης των υπηρεσιών της επιπλέον είκοσι εννέα ημεδαπά σήματα.

Με την από 15.05.2012 συμβολαιογραφική πράξη μεταβίβασης δηλώσεως σήματος, η εταιρεία με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΑ FINANCE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στην Τράπεζα όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα υπ' αρ. 211972/14.02.2011, 211973/14.02.2011, 211974/14.02.2011 και 211975/14.02.2011 τέσσερα (4) ημεδαπά λεκτικά και με απεικόνιση σήματα που φέρουν τα λεκτικό «attica finance» για το σύνολο των υπηρεσιών που προορίζονται να διακρίνουν.

Με την από 02.02.2017 ομόφωνη απόφαση της Γενικής Συνέλευση των μετόχων της «ΑΤΤΙΚΑ FINANCE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» αποφασίστηκε ότι η τελευταία θα διατηρήσει το όνομα «Attica» στην επωνυμία της για χρονικό διάστημα μέχρι την 31.12.2022.

Από την 01.01.2023 και εφεξής και εφόσον η εταιρεία επιθυμεί τη διατήρηση του ονόματος «Attica» στην επωνυμία της, συμφωνήθηκε ότι η «ΑΤΤΙΚΑ FINANCE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» θα καταβάλλει ετησίως αμοιβή (royalties) στην Τράπεζα.

Με το από 03.02.2017 ιδιωτικό συμφωνητικό παραχώρησης χρήσης επωνυμίας και παντός συναφούς δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, συμφωνήθηκε όπως η εταιρεία με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΑ VENTURES Α.Ε.» να διατηρήσει το δικαίωμα χρήσης της συγκεκριμένης επωνυμίας της Brand Name) καθώς και κάθε συναφές προς τα ανωτέρω τυχόν υφιστάμενο δικαίωμα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, κατοχυρωμένο από την ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Ε για χρονικό διάστημα 5 ετών.

Επίσης, η Τράπεζα είναι δικαιούχος των ονομάτων χώρου, «atticabank.gr», «bankofattica.gr», «attikisbank.gr», «atticabank.com».

Σύμφωνα με την Τράπεζα, η δραστηριότητα της και η κερδοφορία της δεν εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή άδειες χρήσεως.

3.24 Πληροφορίες για τις συμμετοχές

Εκτός των εταιρειών στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία, που περιγράφονται στη συνέχεια της παρούσας ενότητας, δεν υφίστανται κατά την 31.12.2017 άλλες άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές της Εταιρείας με λογιστική αξία που να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον 10% των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή με αποτελέσματα που να συμβάλλουν κατά 10% τουλάχιστον στα ενοποιημένα καθαρά κέρδη ή ζημίες του Ομίλου.

3.24.1 Attica Wealth Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Η εταιρεία «Attica Wealth Management Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων» και διακριτικό τίτλο «Attica Wealth Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.» ιδρύθηκε το 2001 σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 49112/06/Β/01/11 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και την υπ' αριθμ. 4/212/09-03-2001 απόφαση της ΕΚ, δημοσιευθείσης στο υπ' αριθμ. 3335/05.06.2001 ΦΕΚ ΔΑΕ.ΕΠΕ. Η διάρκειά της ορίστηκε σε 99 έτη.

Η έδρα της βρίσκεται στη διεύθυνση Χρήστου Λαδά 2, Τ.Κ. 105 61, Αθήνα και ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. είναι: 4307701000.

Αντικείμενο δραστηριότητας αποτελεί η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής ή διακριτικής διαχείρισης χαρτοφυλακίων, σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες κάθε επενδυτή (φυσικό ή νομικό πρόσωπο). Η Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ ακολουθώντας τις διατάξεις του Νόμου 4099/2012 διαχειρίζεται 6 αμοιβαία κεφάλαια που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επενδυτικών προϊόντων.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, κατά την 31.12.2017, ανέρχεται σε € 2.326.059, είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρείται σε 198.300 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 11,73 η κάθε μία. Μόνος μέτοχος της εταιρείας είναι η Τράπεζα

Συνοπτικά στοιχεία των δημοσιευμένων ενοποιημένων καταστάσεων συνολικού εισοδήματος και οικονομικής θέσης της Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ για τις χρήσεις 2015 και 2016 παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
<i>(ποσά σε € 000)*</i>		
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Σύνολο Εσόδων	1.298,8	873,1
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης μετά φόρων	-65	-51
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Σύνολο Ενεργητικού	3.456	3.332
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	3.256	3.204
Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού	-	-

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ για τη χρήση 2017 που έχει συνταχθεί από την εταιρεία βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Η Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ δεν κατέβαλε μέρισμα για τη χρήση 2016 ενώ για τη χρήση 2017 θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη διανομή μερίσματος.

Κατά την 31.12.2017, οι απαιτήσεις της εταιρείας έναντι της μητρικής Attica Bank ανέρχονταν σε € 2.774 χιλ. και αποτελούνταν από απαιτήσεις από Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Η λογιστική αξία της συμμετοχής της Attica Bank στην Attica Wealth Management ΑΕΔΑΚ, την 31.12.2017, ανερχόταν σε € 2.326 χιλ.

3.24.2 Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I

Στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I μεριδιούχοι είναι η Τράπεζα και το Ταμείο Νέας Οικονομίας (Τα.Νε.Ο.). Λαμβανομένου υπόψη της φύσης της επένδυσης, ο έλεγχος στα αμοιβαία κεφάλαια ασκείται από κοινού από τους μεριδιούχους. Συνεπεία αυτού είναι η αποτίμηση της συμμετοχής του Ομίλου να λαμβάνει χώρα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (ΔΛΠ 28).

Το Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I έχει σκοπό την επένδυση σε καινοτόμες κεφαλαιουχικές εταιρείες που έχουν καταστατική και πραγματική έδρα στην Ελλάδα, κατά προτίμηση σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους τομείς τροφίμων και ποτών, retail, βιολογικών προϊόντων, βιομηχανίας, ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής. Ο χώρος δραστηριοποίησης της εταιρείας δεν διαφέρει από την έδρα της.

Διαχειριστής των αμοιβαίων κεφαλαίων Zaitech Fund I είναι η εταιρεία «Αττικά Βέντσουρς Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών», στην οποία η Τράπεζα είναι μέτοχος με ποσοστό 10%.

Το κόστος κτήσης της Τράπεζας κατά την 31.12.2017 σε ότι αφορά στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I ανήλθε στο ποσό των € 7.681,9 χιλ.

Σε ότι αφορά την αποτίμηση των συμμετοχών του ΑΚΕΣ σημειώνεται ότι γίνεται στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εταιρειών Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (European Venture Capital Association - EVCA Guidelines) αλλά και των σχετικών προβλέψεων του Ν.4141/2013. Από τις ως άνω συμμετοχές στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2017 έχει καταγραφεί ζημία από την αποτίμηση των εταιρειών ύψους € 1 εκατ.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για το Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I. Όλες οι κατωτέρω πληροφορίες αφορούν ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές της καταστάσεις που προετοιμάζονται στα πλαίσια σύνταξης της ετήσιας έκθεσης του ΑΚΕΣ (Zaitech Fund I) η οποία ελέγχεται από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών Zaitech Fund I κατά την 31.12.2017	
<i>(ποσά σε € χιλ.)</i>	
Σύνολο εσόδων / (ζημιών)	-1.839
Σύνολο εξόδων	-217
Κέρδη / (ζημιές) Χρήσης	-2.057
Καθαρή αξία Ενεργητικού	13.474

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 που συντάχθηκαν βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή-Λογιστή.

3.24.3 ΑΤΤΙCΑΒΑΝΚ ΡΟΡΤΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η εταιρεία «AtticaBank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων» και διακριτικό τίτλο «Attica Bank Properties» ιδρύθηκε το 2007 και είναι καταχωρημένη στα Μητρώα Ανωνύμων εταιρειών με αριθμό 64974/01/Β/07/810. Η διάρκειά της ορίστηκε σε 50 έτη.

Η έδρα της βρίσκεται στη διεύθυνση Ομήρου 8, Τ.Κ. 105 64, Αθήνα και ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. είναι: 7986401000.

Δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στον τομέα διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακίνητης περιουσίας και τον τομέα επενδύσεων και ανάπτυξης και αξιοποίησης ακινήτων της ίδιας της Τράπεζας ή και τρίτων. Παράλληλα τα τελευταία χρόνια η εταιρεία έχει προχωρήσει και στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου Real Estate. Η εταιρεία τελεί Τεχνικός Σύμβουλος - Real Estate του Ελληνικού Δημοσίου στο έργο αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του, ενώ έχει επιλεγεί από την ΕΔΕΚΤ / ΑΕΠΕΥ μεταξύ των εταιρειών Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ακινήτων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Ν.3863/2010) και στους τέσσερεις τομείς της Αξιοποίησης, Διαχείρισης, Εκτίμησης και Διαμεσολάβησης ακινήτων. Απασχολεί 2 άτομα προσωπικό.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, κατά την 31.12.2017, ανέρχεται σε € 500.000, είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρείται σε 5.000 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 100 η κάθε μία.

Η εταιρεία είναι 100% θυγατρική της Attica Bank.

Συνοπτικά στοιχεία των δημοσιευμένων ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης και συνολικού εισοδήματος της AtticaBank Properties για τις χρήσεις 2016 και 2017 παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
<i>(ποσά σε € 000)*</i>		
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Σύνολο Εσόδων	9	160
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης μετά φόρων	-190,5	-145,6
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Σύνολο Ενεργητικού	5.840,5	396,3
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	5.790,6	325,0
Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού	-	-

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της AtticaBank Properties για τη χρήση 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Δεν έχουν καταβληθεί μερίσματα από την Attica Bank Properties για τη χρήση 2016 ενώ για τη χρήση 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας προτείνει τη μη διανομή μερίσματος η οποία τελεί υπό την αίρεση της απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της εταιρείας.

Κατά την 31.12.2017, υφίσταντο απαιτήσεις της Attica Bank Properties έναντι της μητρικής Attica Bank οι οποίες ανέρχονταν σε € 219,3 χιλ. και αποτελούνταν από απαιτήσεις από καταθέσεις και πελάτες και υποχρεώσεις της Attica Bank Properties έναντι της μητρικής Attica Bank ύψους € 4,2 χιλ.

Η λογιστική αξία της συμμετοχής της Attica Bank στην Attica Bank Properties, την 31.12.2017, ανερχόταν σε € 500 χιλ.

3.24.4 ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ

Η εταιρεία «Ανώνυμη Εταιρεία Ασφαλιστικών Πρακτορεύσεων Ομίλου ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚ», με τον διακριτικό τίτλο «ΑΤΤΙCΑ ΒΑΝΚΑΣΣΑΝΡΑΝΣ ΑΓΕΝCΙΑ Α.Ε.» ιδρύθηκε το 2005 και είναι καταχωρημένη στα Μητρώα Ανωνύμων εταιρειών με αριθμό 59372/01/Β/05/277 (2008) και η διάρκειά της ορίστηκε σε 50 έτη.

Η Attica Bancassurance Agency δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και έχει ως έργο την ανάληψη, απ' ευθείας ή μέσω άλλων διαμεσολαβούντων (Ασφαλιστικών Συμβούλων), ασφαλιστικών εργασιών, για λογαριασμό μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων και την εξεύρεση κατάλληλων ασφαλιστικών προϊόντων από την αγορά για τους πελάτες της Attica Bank.

Η έδρα της είναι Μαυρομιχάλη 8, Τ.Κ. 106-79 Αθήνα και ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. είναι: 123931403000.

Η εταιρεία είναι 100% θυγατρική της Attica Bank.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, κατά την 31.12.2017, ανέρχεται σε € 100.000, είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρείται σε 10.000 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 10 η κάθε μία.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
<i>(ποσά σε € 000)*</i>		
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Σύνολο Εσόδων	1.270	1.027
Κέρδη χρήσης μετά φόρων	389	294
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017
Σύνολο Ενεργητικού	7.093	7.246
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	4.076	4.369
Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού	0	0

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Attica Bancassurance Agency για τη χρήση 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι καταστάσεις αυτές έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Δεν έχουν καταβληθεί μερίσματα από την Attica Bancassurance Agency για τη χρήση 2016 και για τη χρήση 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας προτείνει τη μη διανομή μερίσματος η οποία τελεί υπό την αίρεση της απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της εταιρείας.

Κατά την 31.12.2017, υφίσταντο απαιτήσεις της Attica Bancassurance Agency έναντι της μητρικής Attica Bank οι οποίες ανέρχονταν σε € 5.474 χιλ. και αποτελούνταν από απαιτήσεις από Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα καθώς και υποχρεώσεις της Attica Bancassurance Agency έναντι της μητρικής Attica Bank ύψους € 1.992,6 χιλ.

Η λογιστική αξία της συμμετοχής της Attica Bank στην Attica Bancassurance Agency, την 31.12.2017, ανέρχεται σε € 100 χιλ.

3.25 Πληροφορίες για τις τάσεις

Η Ελληνική οικονομία γνώρισε εκτεταμένη ύφεση τα τελευταία επτά έτη, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο, λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων, και του υψηλού δημοσίου χρέους έχει εφαρμόσει προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής τα οποία τελούν υπό τον έλεγχο του ΔΝΤ, της Ε.Ε., της ΕΚΤ και του ΕΜΣ. Το τελευταίο εξ αυτών εφαρμόζεται από το καλοκαίρι του 2015 και προβλέπει - μεταξύ των άλλων - την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης των δημοσιονομικών μεγεθών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, με απώτερο στόχο την επιστροφή της ελληνικής οικονομίας στην ανάπτυξη.

Ο τραπεζικός κλάδος ήταν αυτός που κυρίως επλήγη από την εφαρμογή των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής αντιμετωπίζοντας την αύξηση της εξάρτησης από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος και τους περιορισμούς στην ανάληψη μετρητών και στη μεταφορά κεφαλαίων, αλλά και στη διενέργεια λοιπών τραπεζικών συναλλαγών. Ειδικότερα και σε σχέση με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις, ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος βρέθηκε αντιμέτωπος, από το δ' 3μηνο του 2014, με νέες εκροές καταθέσεων επιχειρήσεων και νοικοκυριών από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα, ιδίως το α' 6μηνο του 2015 καθώς και με την αύξηση της εξάρτησης από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος. Ως αποτέλεσμα των σοβαρών εκροών καταθέσεων, τον Ιούνιο του 2015 επιβλήθηκε τραπεζική αργία διάρκειας τριών περίπου εβδομάδων, ενώ στη συνέχεια εφαρμόστηκαν περιορισμοί στην ανάληψη μετρητών και στη μεταφορά κεφαλαίων, αλλά και στη διενέργεια λοιπών τραπεζικών συναλλαγών. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν μέχρι σήμερα και η απόσυρσή τους γίνεται σταδιακά.

Εξαιτίας της εκροής καταθέσεων που σημειώθηκε εντός του 2015 και ιδίως εντός του α' 6μήνου του έτους η αντλούμενη ρευστότητα από την ΕΚΤ σταδιακά εξαλείφθηκε και η Τράπεζα κατά την 31.12.2017 αντλεί ρευστότητα αποκλειστικά από τον ΕΛΑ. Κατά την 31.12.2017 η χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ ανέρχεται σε € 915 εκατ. και αναμένεται να εμφανίσει ελαφρά μείωση έως το τέλος του έτους.

Εντός του Φεβρουαρίου 2018, η Τράπεζα απέκτησε πρόσβαση στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, γεγονός το οποίο επιτρέπει σε πρώτη φάση, την μεταφορά εξασφαλίσεων από τον μηχανισμό του ΕΛΑ στην χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ, με αποτέλεσμα την εκτιμώμενη μείωση του κόστους δανεισμού κατά € 1,5 εκατ. περίπου σε ετήσια βάση.

Επίσης η σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος και η τήρηση του χρονοδιαγράμματος σε σχέση με την πορεία των συμφωνημένων μεταρρυθμίσεων με τους Θεσμούς της ελληνικής οικονομίας, αναμένεται ότι θα συμβάλουν θετικά στην περαιτέρω ενίσχυση της αυξητικής τάσης των καταθέσεων του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, όπως αυτή διαπιστώθηκε το έτος 2017.

Όσον αφορά τις χορηγήσεις στο σύνολο του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, τόσο το 2016 όσο και το 2017, χαρακτηρίστηκαν από τη μείωση των υπολοίπων χορηγήσεων του ιδιωτικού τομέα, ενώ για το 2018 η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί.

Όσον αφορά στην Τράπεζα, την 31.12.2017 το σύνολο των χορηγήσεων προ προβλέψεων παρουσιάζει σημαντική μείωση, από € 3.985 εκατ. σε € 2.667 εκατ., σε σχέση με τα στοιχεία της 31.12.2016, λόγω της τιτλοποίησης και μεταγενέστερης αποαναγνώρισης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων συνολικού ύψους € 1.331,2 εκατ. κατά το 3ο τρίμηνο του 2017. Έως το τέλος του 2018 αναμένεται συντηρητική αύξηση των νέων χορηγήσεων χωρίς σημαντικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τα υφιστάμενα επιτοκιακά περιθώρια. Τέλος, σε σχέση με τις καταθέσεις, η σταδιακή ομαλοποίηση του μακροοικονομικού

περιβάλλοντος στην Ελλάδα, αναμένεται να επιδράσει θετικά στα υπόλοιπα των καταθέσεων, ενώ η Τράπεζα κατά την διάρκεια του 2018 θα αναπροσαρμόζει τα επιτόκια καταθέσεων με βάση τις μεταβολές των επιτοκίων αναφοράς (Euribor).

Σημειώνεται ότι τα δάνεια και οι απαιτήσεις της 2ης τιτλοποίησης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ύψους € 700,5 εκατ. περίπου, εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Τράπεζας κατά την 31.12.2017.

Αντίστοιχα, τα μετά προβλέψεις μεγέθη των χορηγήσεων παρουσιάζουν μείωση της τάξης του 21,1% κατά την 31.12.2017 λόγω της προαναφερόμενης τιτλοποίησης, σε συνδυασμό με την αντιστροφή προβλέψεων απομείωσης ύψους € 806,2 εκατ. που αντιστοιχεί στα αποαναγνωρισθέντα, μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα. Ως αποτέλεσμα της σημαντικής μείωσης του ύψους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων λαμβάνοντας υπόψη και την 2η τιτλοποίηση, το έξοδο της πρόβλεψης για πιστωτικούς κινδύνους αναμένεται να κινηθεί σε επίπεδα χαμηλότερα από τα υφιστάμενα. Επίσης, η αποκοπή των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από την Τράπεζα μέσω της διαδικασίας των τιτλοποιήσεων, αναμένεται να μειώσει σημαντικά τα κόστη λειτουργίας που αφορούν στην διαχείριση αυτών των ανοιγμάτων.

Ειδικότερα όσον αφορά τις χορηγήσεις σημειώνεται ότι, στις 22.12.2017, η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (το «SPV») με την επωνυμία ABS METEXELIXIS S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (το «Senior Note») και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. («Junior Note»), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε και ενότητα 3.20.2 «Σημαντικές αλλαγές στη Χρηματοοικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης και υπό την προϋπόθεση της εξομάλυνσης των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών συνθηκών, αναμένεται ελαφρώς αυξητική τάση των χορηγήσεων σε μικτή βάση, με την Τράπεζα να επικεντρώνεται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο μέσω της στοχευμένης χορήγησης δανείων σε κλάδους με δυναμική ανάπτυξης και εξωστρέφειας. Επίσης στο πλαίσιο της συνεργασίας με υπερεθνικούς φορείς, η Τράπεζα αναμένεται να λάβει κατά την διάρκεια του έτους 2018, σημαντικά κεφάλαια προκειμένου να χρηματοδοτήσει μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες αύξησης των επιτοκιακών περιθωρίων αναμένεται να επιδράσει θετικά στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Αναφορικά με τα εντός και εκτός ισολογισμού μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Non-Performing- Exposures, NPEs) της Τράπεζας, την 31.12.2017 διαμορφώθηκαν στα επίπεδα του 37% των συνολικών εντός και εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων, επιτυγχάνοντας έτσι σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Στο σύνολο του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και με βάση τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία, παρατηρείται σταθεροποίηση του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων με τάσεις αποκλιμάκωσης.

Επίσης, η παρούσα Αύξηση πραγματοποιείται, με σκοπό την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 100,2 εκατ., την κάλυψη τυχόν αναγκών από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς Δ.Π.Χ.Α. 9 από 01.01.2018 και την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας. Στην περίπτωση πλήρους κάλυψης της Αύξησης και της αποπληρωμής των ανωτέρω αναφερόμενων προνομιούχων μετοχών από την Αύξηση ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου διαμορφώνεται σε 17,6%. Στα ίδια επίπεδα διαμορφώνονται και οι pro forma δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (TIER 1).

Σε περίπτωση που η Τράπεζα αποπληρώσει, είτε από τα αντληθέντα κεφάλαια είτε με κεφάλαια από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης είτε με συνδυασμό των ανωτέρω, τις προνομιούχες μετοχές ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) του Ομίλου δεν μεταβάλλεται. Σημειώνεται ότι το ανωτέρω αναφερόμενο ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης φέρει επιτόκιο περίπου 6,5%, γεγονός που θα αυξήσει το κόστος χρηματοδότησής της αναλογικά με την έκταση της χρήσης των κεφαλαίων του ομολογιακού δανείου. Επίσης, σημειώνεται ότι στην περίπτωση που η αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών πραγματοποιηθεί αποκλειστικά με κεφάλαια από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) θα διαμορφωθεί στο 11,8% ενώ οι δείκτες Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα.

Επιπλέον, ο Όμιλος θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 το οποίο εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014, με ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του την 01.01.2018 και υιοθετώντας πρόωρα τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού 2395/2017 κατά την ίδια ημερομηνία. Η συνολική επιβάρυνση των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 πριν από την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας κατά την 01.01.2018, εκτιμάται από € 80 εκατ. έως € 100 εκατ. (η οποία θα αποσβένεται σε πέντε έτη). Λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 από την 01.01.2018 με τις μεταβατικές διατάξεις του Ν.2395/2017, ο pro forma Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου του Ομίλου θα διαμορφωνόταν από 14,3% έως 14,1%, αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) και Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1) του Ομίλου. Σημειώνεται ότι στους ανωτέρω δείκτες δεν λαμβάνεται υπόψη η παρούσα Αύξηση. Η ανωτέρω αξιολόγηση της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 είναι προκαταρκτική, καθώς η συνολική άσκηση της μετάβασης από το ΔΛΠ 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9 και η προσαρμογή των πολιτικών, των μεθοδολογιών και των μηχανογραφικών εφαρμογών, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η τελική επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 ενδέχεται να διαφέρει σε σχέση με την ανωτέρω αξιολόγηση, καθώς οι νέες λογιστικές πολιτικές και σημαντικές

εκτιμήσεις, ενδέχεται να υποστούν περαιτέρω βελτιώσεις μέχρι την στιγμή που η Τράπεζα θα εκδώσει τις οικονομικές καταστάσεις του πρώτου έτους πλήρους εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 (διαχειριστική χρήση 2018).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για τη χρήση 2017 παρουσιάζουν οριακή μείωση λόγω της μείωσης του υπολοίπου των χορηγήσεων, η οποία αφορούσε δάνεια σε οριστική καθυστέρηση, σε σχέση με την 31.12.2016. Οι καθαρές προμήθειες εμφανίζουν μείωση το 2017 σε σχέση με το 2016 λόγω των αυξημένων εξόδων προμηθειών. Κατά τα επόμενα έτη τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αναμένεται να κινηθούν ανοδικά, χάρη στην προσαρμογή του επιχειρηματικού μοντέλου της Τράπεζας σε προμηθειακά προϊόντα και την ισορροπημένη πιστωτική επέκταση.

Στο πλαίσιο προσπάθειας περιορισμού του λειτουργικού κόστους τα λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού και γενικά λειτουργικά έξοδα) παρουσίασαν μείωση της τάξης 18,67% κατά το 2017 έναντι του 2016 λόγω της οργανωτικής αναδιάρθρωσης της Τράπεζας, της μείωσης του αριθμού των εργαζομένων, καθώς και λόγω της μείωσης του δικτύου της. Η μείωση των λειτουργικών εξόδων της Τράπεζας αναμένεται να συνεχιστεί το 2018 ως αποτέλεσμα των ενεργειών εξορθολογισμού του κόστους που ήδη έχουν δρομολογηθεί.

Στόχος της Τράπεζας είναι ο λόγος κόστος προς έσοδα να ανέλθει σε συγκρίσιμα επίπεδα με αυτά των 4 συστημικών τραπεζών εντός των επόμενων τριών ετών. Προς τον σκοπό αυτό, σχεδιάζεται πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου καθώς και μείωση των συμβάσεων έργων που έχει η Τράπεζα με τρίτους. Επίσης, η περαιτέρω ενδυνάμωση του στελεχιακού δυναμικού της Τράπεζας με προσλήψεις από την αγορά, αναμένεται να περιορίσει την ανάγκη χρήσης εξωτερικών συμβούλων.

Η σταδιακή ψηφιοποίηση των καναλιών πώλησης της Τράπεζας και η αυξημένη χρήση των ηλεκτρονικών εφαρμογών της από τους πελάτες της Τράπεζας, αναμένεται να ενισχύσει το πλήθος των συναλλαγών που διεξάγονται με ψηφιακό τρόπο, ενισχύοντας έτσι τις σχετικές προμήθειες. Επιπρόσθετα, η ψηφιοποίηση πολλών εκ των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και η επανεξέταση των υφιστάμενων δομών διάρθρωσης του δικτύου των καταστημάτων της Τράπεζας, αναμένεται να συμβάλουν στην σταθεροποίηση του δείκτη κόστους προς έσοδα σε επίπεδα χαμηλότερα από τα σημερινά.

3.26 Έγγραφα σε παραπομπή και έγγραφα στη διάθεση του κοινού

3.26.1 Έγγραφα σε παραπομπή

- Τα ακόλουθα έγγραφα ενσωματώνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο με τη μέθοδο της παραπομπής, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:
- Οι δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας σε ενοποιημένη και ατομική βάση της χρήσης που έληξε την 31.12.2015, οι οποίες συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. της Τράπεζας της 31.03.2016 και την Τακτική Γενική Συνέλευση της 27.06.2016, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, είναι διαθέσιμες στα γραφεία της Τράπεζας (Ομήρου 23, 10672 Αθήνα), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.atticabank.gr/el/investors/investor-financial-results/periodical-financial-data?folder=2015>
- Οι δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας σε ενοποιημένη και ατομική βάση της 31.12.2016, οι οποίες συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. της Τράπεζας της 27.04.2017 και την Τακτική Γενική Συνέλευση της 28.07.2017, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, είναι διαθέσιμες στα γραφεία της Τράπεζας (Ομήρου 23, 10672 Αθήνα), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.atticabank.gr/el/investors/investor-financial-results/periodical-financial-data?folder=2016>
- Οι δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας σε ενοποιημένη και ατομική βάση της 31.12.2017, οι οποίες συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. της Τράπεζας της 16.03.2018, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, είναι διαθέσιμες στα γραφεία της Τράπεζας (Ομήρου 23, 10672 Αθήνα), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.atticabank.gr/el/investors/investor-financial-results/periodical-financial-data?folder=2017>

Επισημαίνεται ότι λοιπές πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας, πλην των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στις παραπάνω αναφερόμενες διευθύνσεις, δεν αποτελούν μέρος του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.26.2 Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού

Κατά τη διάρκεια ισχύος του Ενημερωτικού Δελτίου, ήτοι 12 μήνες από τη δημοσίευσή του, τα ακόλουθα έγγραφα θα βρίσκονται στη διάθεση του επενδυτικού κοινού στα γραφεία της Attica Bank, στη διεύθυνση Ομήρου 23, 10672 Αθήνα:

- Το Καταστατικό της Τράπεζας.

- Το απόσπασμα του πρακτικού της συνεδρίασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, που συνεδρίασε στις 22.12.2017 και αποφάσισε την παρούσα αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας
- Το απόσπασμα του πρακτικού της Αυτόκλητης Γενικής Συνέλευσης του προνομιούχου μετόχου, που συνεδρίασε την 22.12.2017.
- Το απόσπασμα του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας που συνεδρίασε την 20.04.2018 αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την παράταση για ένα μήνα της προθεσμίας καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που είχε οριστεί δυνάμει της ΕΓΣ της 22.12.2017.
- Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων θυγατρικών εταιρειών για τις δύο τελευταίες χρήσεις.
- Η από 23.04.2018 Έκθεση Νομικού Ελέγχου της ανεξάρτητης Δικηγορικής Εταιρείας Παπαδημητρίου - Πιμπλής & Συνεταίροι για την περίοδο από 01.01.2015 έως και 23.04.2018.
- Η από 23.04.2018 αναλυτική έκθεση ευρημάτων προσυμφωνημένων διαδικασιών επί των οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών της περιόδου από 01.01.2018 έως 23.04.2018 που συντάχθηκε από την ελεγκτική εταιρία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. βάσει του Διεθνούς Ελεγκτικού Προτύπου 4400.
- Η από 23.04.2018 έκθεση ελέγχου επί πινάκων επιλεγμένων οικονομικών πληροφοριών του Ενημερωτικού Δελτίου που συντάχθηκε στο πλαίσιο της Αύξησης για τις χρήσεις που έληξαν την 31.12 των χρήσεων 2015-2017 από την ελεγκτική εταιρία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., βάσει του Διεθνούς Ελεγκτικού Προτύπου 805 (ISA 805).
- Η από 23.04.2018 Έκθεση Διασφάλισης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί της Δήλωσης Επάρκειας Κεφαλαίου Κίνησης της Διοίκησης της Τράπεζας για τους επόμενους 12 μήνες, που συντάχθηκε από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. βάσει του Διεθνούς Προτύπου Ανάθεσης Εργασιών Διασφάλισης 3000.

4. Σημείωμα μετοχικού τίτλου

4.1 Βασικές πληροφορίες

4.1.1 Δήλωση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης

Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι το κεφάλαιο κίνησης επαρκεί για τις τρέχουσες δραστηριότητες του Ομίλου για τους επόμενους 12 μήνες.

Σημειώνεται ότι συντάχθηκε Έκθεση Διασφάλισης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί της Δήλωσης Επάρκειας Κεφαλαίου Κίνησης της Διοίκησης της Τράπεζας για τους επόμενους 12 μήνες, η οποία διενεργήθηκε βάσει του Διεθνούς Προτύπου Ανάθεσης Εργασιών Διασφάλισης 3000. Με βάση την εργασία της KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., όπως περιγράφεται στην από 23.04.2018 έκθεσή της, από την εξέταση των στοιχείων που της παρασχέθηκαν, η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. εκφράζει το συμπέρασμα ότι η Δήλωση Επάρκειας Κεφαλαίου Κίνησης έχει διατυπωθεί κατάλληλα από τη Διοίκηση, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό 809 και τις αρχές της ESMA για την προετοιμασία δηλώσεων επάρκειας κεφαλαίου κίνησης και τις προτάσεις της ESMA για τη συνεπή εφαρμογή του Κανονισμού 809.

Η KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. παρείχε Έκθεση Διασφάλισης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί της Δήλωσης Επάρκειας Κεφαλαίου Κίνησης βάσει του Διεθνούς Προτύπου Ανάθεσης Εργασιών Διασφάλισης 3000, με ημερομηνία 23.04.2018, η οποία είναι διαθέσιμη στο επενδυτικό κοινό (βλέπε και ενότητα 3.26.2 «Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου»), κατόπιν σχετικής συναίνεσης της εν λόγω ελεγκτικής εταιρείας.

4.1.2 Ίδια κεφάλαια & χρηματοοικονομικό χρέος

Στους πίνακες που ακολουθούν, οι οποίοι έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα, παρουσιάζονται η κεφαλαιακή διάρθρωση και το καθαρό χρηματοοικονομικό χρέος του Ομίλου σύμφωνα με τα στοιχεία των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017.

Η κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου την 31.12.2017 αναλύεται ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΝ 31.12.2017	
(ποσά σε € 000)*	
A. Χρηματοοικονομικό χρέος	
A1. Βραχυπρόθεσμος δανεισμός¹	915.000
Τρέχουσες δανειακές υποχρεώσεις με εξασφαλίσεις (διατραπεζικός δανεισμός) ²	915.000
Τρέχουσες δανειακές υποχρεώσεις χωρίς εξασφαλίσεις (διατραπεζικός δανεισμός)	14.000
A2. Μακροπρόθεσμος δανεισμός	
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	-
Σύνολο χρηματοοικονομικού χρέους (A1+A2)	929.000
B. Ίδια κεφάλαια	
Μετοχικό κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	701.806
Μετοχικό κεφάλαιο (προνομιούχες μετοχές)	100.200
Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο (ΜΟΔ)	0
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	0
Λοιπά αποθεματικά	246.609
Σωρευμένες ζημιές	(415.910)
Ίδιες μετοχές	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής	632.705
Δικαιώματα μειοψηφίας	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου	632.705

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα. Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

1. Δεν περιλαμβάνονται οι καταθέσεις των πελατών του Ομίλου, καθώς και οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων οι οποίες υπόκεινται στην εν γένει έννοια των καταθέσεων και όχι του δανεισμού.

2. Ο δανεισμός του Ομίλου από τον Μηχανισμό Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) θεωρήθηκε ως βραχυπρόθεσμος, ο οποίος εξασφαλίζεται με ενεχυριασμένους τίτλους ομολόγων και δανείων στους οποίους περιλαμβάνονται και καλύμματα επί των ενεχύρων και τα οποία παρατίθενται αναλυτικά στον πίνακα της ενότητας «Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις». Κατά την 31.12.2017 έχουν δοθεί ως ενέχυρο στον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) δάνεια και λοιποί χρεωστικοί τίτλοι ονομαστικής αξίας € 2.018,93 εκατ. Από το συνολικό ύψος των ενεχύρων αυτών η Τράπεζα έχει την ευχέρεια να αντλήσει ρευστότητα ύψους € 1.262,65 εκατ., εκ των οποίων έχει κάνει χρήση € 915 εκατ.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται οι καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου την 31.12.2017:

ΚΑΘΑΡΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ) ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2017	
<i>(ποσά σε € 000)*</i>	
Ταμείο και επιταγές εισπρακτέες	25.208
Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	13.265
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.698
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	3.536
Διαθέσιμα προς πώληση	568.749
Διαθέσιμα προς πώληση μετοχές - αμοιβαία κεφάλαια - λοιποί τίτλοι	4.398
Διακρατούμενα ως τη λήξη	9.899
Συνολική ταμειακή ρευστότητα	627.753
Τρέχουσες δανειακές υποχρεώσεις (διατραπεζικός δανεισμός)	-929.000
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	-929.000
Ομολογιακά δάνεια	-
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	-
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	-929.000
Καθαρές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)	-301.247

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα. Για τα οικονομικά στοιχεία του εν λόγω πίνακα έχουν διενεργηθεί προσυμφωνημένες διαδικασίες από την ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400.

Την 31.12.2017, τα συνολικά Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου ανέρχονταν σε € 632.705 χιλ. Η ρευστότητα του Ομίλου ανερχόταν σε € 627.753 χιλ., ενώ οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις σε € 929.000 χιλ. Ως εκ τούτου, οι καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονταν την 31.12.2017 σε € 301.247 χιλ.

Η Διοίκηση του Ομίλου δηλώνει ότι δεν έχει επέλθει σημαντική μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια και στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου από την ημερομηνία σύνταξης της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης που έληξε την 31.12.2017 έως την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου πέραν του γεγονότος ότι:

- Η ΕΓΣ της 22.12.2017 αποφάσισε την παρούσα Αύξηση.
- Επίσης, στις 22.12.2017 η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα, κατ' εφαρμογή του Ν.3156/2003 μεταβίβασε χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων / πιστώσεων συνολικού ποσού περίπου € 700,5 εκατ. στην εταιρεία ειδικού σκοπού (το «SPV») με την επωνυμία ABS METEXELIXIS S.A., που εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Παράλληλα το SPV εξέδωσε και μεταβίβασε στην Τράπεζα ένα ομόλογο Σειράς Α ονομαστικής αξίας € 343,25 εκατ. (το «Senior Note») και ένα ομόλογο Σειράς Β ονομαστικής αξίας € 357,25 εκατ. (Junior Note), τα δε δύο αυτά ομόλογα προέκυψαν από την τιτλοποίηση του εν λόγω χαρτοφυλακίου δανείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3156/2003, και εξασφαλίζονται με εκ του νόμου ενέχυρο τα εν λόγω δάνεια. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την εν λόγω τιτλοποίηση βλέπε ενότητα 3.20.2 «Σημαντικές αλλαγές στη Χρηματοοικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Οι υποχρεώσεις και δεσμεύσεις στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου εκτός ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης την 31.12.2017 είναι οι εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	
(ποσά σε € 000)*	31.12.2017
Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις	
Εγγυητικές επιστολές	382.322
Ενέγγυες πιστώσεις	3.507
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από προθεσμιακές συμβάσεις	69.734
Σύνολο	455.563
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	
Με λήξη έως 1 έτος	155.012
Με λήξη πλέον του 1 έτους	35.851
Σύνολο	190.864
Δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία	
ΕΛΑ	
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.079
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση	33.673
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	10.000
Ομόλογο του Ν.3723/2008	380.000
Λοιπά δάνεια	1.594.179
Σύνολο δεσμεύσεων στον ΕΛΑ	2.018.931
Σύνολο δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων	2.018.931
Υποχρεώσεις και δεσμεύσεις στοιχείων ενεργητικού εκτός υποσημειωμένης κατάστασης οικονομικής θέσης	2.665.358

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2016 και 2017 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή.

Ο Όμιλος εκδίδει εγγυητικές επιστολές και ενέγγυες πιστώσεις προς τρίτους το ύψος των οποίων την 31.12.2017 ανήλθε σε € 385.829 χιλ. ενώ οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που προέκυψαν από προθεσμιακές συμβάσεις ανήλθαν σε € 69.734 εκατ.

Κατά την 31.12.2017 περιουσιακά στοιχεία ονομαστικής αξίας € 2.018,93 εκατ. έχουν δοθεί ως ενέχυρο στο Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ΕΛΑ). Από το συνολικό ύψος των ενεχύρων, η Τράπεζα έχει την ευχέρεια να αντλήσει ρευστότητα μέχρι το ποσό των € 1.262,65 εκατ., εκ των οποίων έχει κάνει χρήση ποσό ύψους € 915 εκατ. έως την 31.12.2017.

4.1.3 Συμφέροντα των φυσικών & νομικών προσώπων που συμμετέχουν στην Αύξηση

Δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ της Τράπεζας και των φυσικών και νομικών προσώπων που συμμετέχουν στην Αύξηση.

Ο Σύμβουλος Έκδοσης ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ δηλώνει ότι δεν έχει συμφέροντα τα οποία δύναται να επηρεάσουν σημαντικά τη δημόσια προσφορά, με εξαίρεση ότι: (α) θα λάβει αμοιβές που σχετίζονται με την Έκδοση (βλ. ενότητα 4.5 «Δαπάνες έκδοσης» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου), (β) συμμετέχει άμεσα με ποσοστό 1% (23.333.333 μετοχές) στην Εκδότρια με ημερομηνία αναφοράς 16.01.2018, (γ) η ίδια και οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες (κατά την έννοια του άρθρου 32 του Ν.4308/2014, όπως ισχύει) έχουν συνάψει και ενδέχεται να συνάψουν στο μέλλον συμφωνίες παροχής τραπεζικών εργασιών ή/ και συμφωνίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή/και δραστηριοτήτων με την Εκδότρια και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, καθώς και τους μετόχους αυτών, κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών τους.

Η Δικηγορική Εταιρεία Παπαδημητρίου - Πιμπλής & Συνεταίροι και οι συνεργάτες της ως φυσικά πρόσωπα, δηλώνουν ότι δεν συνδέονται και δεν διατηρούν οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Τράπεζα και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες (κατά την έννοια του άρθρου αρ. 32 του Ν.4308/2014).

Η ελεγκτική εταιρεία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. δηλώνει ότι τόσο αυτή όσο και οι μέτοχοι και μέλη της διοίκησής της δεν συνδέονται και δεν διατηρούν οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Εκδότρια και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες (υπό την έννοια του αρ. 32 του Ν.4308/2014, ως ισχύει) που να επηρεάζουν την ιδιότητά της ως ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία.

4.1.4 Λόγοι της Δημόσιας Προσφοράς και χρήση αντληθέντων κεφαλαίων

Η Αύξηση γίνεται προκειμένου το σύνολο των αντληθσομένων από την αύξηση κεφαλαίων (αφαιρουμένων των δαπανών της Αύξησης) να διατεθεί αποκλειστικά προς κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ειδικότερα δε η άντληση έως € 197.970.668,40 νέων κεφαλαίων προορίζεται (μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης):

- για την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Δημοσίου ποσού € 100,2 εκατ. χωρίς ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΔΚΕ) να μειωθεί σε επίπεδα κάτω των αποδεκτών από τις Εποπτικές Αρχές. (βλέπε και υποενότητα «Λήξη Ομολόγου προνομιούχων μετοχών» της ενότητας 3.5.2 «Σημαντικά Γεγονότα» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου)
- για την ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας, ώστε να διαθέτει μεγαλύτερη ευελιξία στην κεφαλαιακή της βάση ενόψει της διαφαινόμενης τάσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο για αυστηρότερη εποπτεία των μικρότερων τραπεζών ιδιαίτερα αναφορικά με τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας καθώς και για την κάλυψη των αναγκών που θα προκύψουν από την εφαρμογή του IFRS 9. (βλέπε και ενότητα 3.25 «Πληροφορίες για τις τάσεις» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Η Τράπεζα δηλώνει ότι σε περίπτωση μερικής κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου, τα αντληθσόμενα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για τους εξής κατά σειρά σκοπούς:

1. για την ολική ή μερική αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών ποσού € 100,2 εκατ. σε συνδυασμό με ενδεχόμενη χρήση κεφαλαίων (παράδοση ομολογίων) από την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης
2. για τις ανάγκες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του IFRS 9 και για λοιπές ανάγκες για ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας.

Η Τράπεζα σε περίπτωση μη κάλυψης ή μερικής κάλυψης δύναται να αναζητήσει στο άμεσο μέλλον νέα κεφάλαια μέσω πρόσθετων αναδιαρθρωτικών ενεργειών ή/και χρήσης άλλων πηγών άντλησης κεφαλαίων (περιλαμβανομένης και νέας αύξησης μετοχικού κεφαλαίου).

Η Διοίκηση της Τράπεζας δεσμεύεται να ενημερώνει το Χ.Α., καθώς και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 4.1.2 και 4.1.3.9 του Κανονισμού του Χ.Α. και τις αποφάσεις 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και 8/754/14.4.2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως ισχύουν, σχετικά με τη διάθεση των αντληθσόμενων κεφαλαίων. Η ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για την διάθεση των αντληθσόμενων κεφαλαίων γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του Χ.Α., της Τράπεζας και του Ημερήσιου Δελτίου Τιμών του Χ.Α., καθώς και όπου απαιτείται με τα μέσα που προβλέπονται στο Ν.3556/2007.

Η Τράπεζα δεσμεύεται ότι θα προβαίνει σε δημοσιοποίηση των προνομιακών πληροφοριών που σχετίζονται με τη διάθεση των αντληθσόμενων κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 596/2014, με τις διατάξεις του Ν.4443/2016 και τις λοιπές εφαρμοστέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

4.1.5 Οι όροι της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κατόχων κοινών μετοχών της Τράπεζας που συνεδρίασε στις 22.12.2017, αποφάσισε, μεταξύ άλλων:

- την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε κοινής μετά ψήφου μετοχής από € 0,30 σε € 4,2539999922534 ανά μετοχή με ταυτόχρονη συνένωση και μείωση του αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας (reverse split) με αναλογία 14,1799999741806 παλαιές κοινές μετοχές για κάθε μία νέα μετοχή, δηλαδή από 2.339.353.394 σε 164.975.557 κοινές μετοχές.
- τη μείωση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας έως το ποσό € 652.313.351,10 με σκοπό: α) διαγραφή των σωρευμένων ζημιών ύψους έως € 419.253.000 και β) δημιουργία ειδικού αποθεματικού ποσού € 233.060.351,10. Μετά την ανωτέρω μείωση του μετοχικού κεφαλαίου η ονομαστική τιμή της μετοχής διαμορφώνεται σε € 0,30, ενώ ο συνολικός αριθμός των μετοχών παραμένει αμετάβλητος.
- την αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέχρι του ποσού € 197.970.668,40 με την καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της με αναλογία 4 νέες προς 1 παλαιά μετοχή. Ειδικότερα, αποφασίστηκε να εκδοθούν και διατεθούν μέσω της δημόσιας προσφοράς μέχρι 659.902.228 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη (οι «Νέες Μετοχές») και τιμή διάθεσης € 0,30 (στο εξής η «Τιμή Διάθεσης») για κάθε μία Νέα Μετοχή (η «Αύξηση»). Η χρονική περίοδος άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης των κοινών μετοχών θα διαρκέσει το ελάχιστο κατά νόμο χρονικό διάστημα, ήτοι δεκαπέντε (15) ημέρες. Επιπλέον, η Τιμή Διάθεσης δύναται να είναι ανώτερη της χρηματιστηριακής τιμής των υφιστάμενων μετοχών της Τράπεζας κατά τον χρόνο αποκοπής του δικαιώματος προτίμησης και θα είναι κοινή για όλους του επενδυτές που θα αναλάβουν Νέες Μετοχές συμμετέχοντας στην Αύξηση. Η εν λόγω αύξηση μετοχικού κεφαλαίου υπόκειται σε υποχρέωση έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος και έχει ήδη εγκριθεί την 26.01.2018.

Σημειώνεται ότι, τα κλάσματα των μετοχών που θα προκύψουν από το reverse split δεν θα συμμετάσχουν στην αποφασισθείσα από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της 22.12.2017 αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ενώ αναφορικά με τον τρόπο διάθεσης των κλασμάτων αυτών, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα λάβει απόφαση σε μελλοντική συνεδρίασή του.

Αναλυτικότερα, ως προς τη διάθεση των Νέων Μετοχών, η ως άνω Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κατόχων κοινών μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τα ακόλουθα:

(α) Δικαίωμα προτίμησης στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θα έχουν:

(i) όλοι οι εγγεγραμμένοι μέτοχοι στα αρχεία του Σ.Α.Τ. την πρώτη εργάσιμη που έπεται της ημερομηνίας αποκοπής του δικαιώματος προτίμησης, σύμφωνα με το άρθρο 5.2 του Κανονισμού του Χ.Α., όπως αυτή θα καθοριστεί και ανακοινωθεί, σε μεταγενέστερη ημερομηνία, από το Δ.Σ. της Τράπεζας, και

(ii) όσοι αποκτήσουν δικαιώματα προτίμησης κατά την περίοδο διαπραγμάτευσής τους στο Χ.Α.

(β) Το δικαίωμα προτίμησης θα ασκείται είτε μέσω των χειριστών των λογαριασμών αξιών των επενδυτών, είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας. Σε περίπτωση που το Δικαίωμα Προτίμησης ασκηθεί, όχι μέσω των χειριστών, αλλά μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας τότε απαιτείται υποβολή έγγραφης δήλωσης στα καταστήματα της Τράπεζας και ταυτόχρονη καταβολή, με δέσμευση ποσού λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα, του συνόλου των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις νέες μετοχές για τις οποίες ασκείται το Δικαίωμα Προτίμησης.

(γ) Η χρονική περίοδος άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης θα διαρκέσει το ελάχιστο προβλεπόμενο κατά νόμο χρονικό διάστημα, ήτοι δεκαπέντε (15) ημέρες. Η έναρξη και η λήξη της περιόδου ενάσκησης του Δικαιώματος Προτίμησης, καθώς και η ημερομηνία αποκοπής του Δικαιώματος Προτίμησης θα ορισθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας εντός του προβλεπόμενου από το νόμο χρονικού διαστήματος. Η σχετική ανακοίνωση - πρόσκληση θα ανακοινωθεί στο Η.Δ.Τ. του Χ.Α., στην ιστοσελίδα του Χ.Α. και στην ιστοσελίδα της Τράπεζας.

(δ) Το Δικαίωμα Προτίμησης είναι μεταβιβάσιμο και θα διαπραγματεύεται στο Χ.Α. σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Χ.Α., ήτοι μέχρι και τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν τη λήξη της άσκησης του.

(ε) Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα συνεδριάσει προκειμένου να διαπιστώσει τον αριθμό των τυχόν Αδιάθετων Μετοχών. Εάν μετά τα παραπάνω εξακολουθούν να υπάρχουν αδιάθετες Νέες Μετοχές, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα τις διαθέσει κατά προτεραιότητα στους υφιστάμενους μετόχους κατά την ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος και μέχρι του ποσοστού της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, εφόσον αιτηθούν και έχουν ήδη εξασκήσει το σύνολο των υφισταμένων προτιμησιακών δικαιωμάτων τους και εν συνεχεία κατά την κρίση του.

(στ) Οι εγχώριοι επενδυτές που επιθυμούν να καλύψουν αδιάθετες μετοχές που κατανέμονται κατά την κρίση του Δ.Σ. σύμφωνα με το σημείο (ε) παραπάνω, δύνανται να εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους κατά την περίοδο άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης είτε μέσω των χειριστών των λογαριασμών αξιών τους, είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας, δεσμεύοντας τα ποσά που αντιστοιχούν στις μετοχές που αιτούνται. Σε περίπτωση που το ενδιαφέρον των επενδυτών καταγραφεί όχι μέσω των χειριστών τους, αλλά μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας τότε απαιτείται υποβολή έγγραφης δήλωσης στα καταστήματα της Τράπεζας και ταυτόχρονη καταβολή, με δέσμευση ποσού λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα, του συνόλου των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις νέες μετοχές για τις οποίες εκδηλώνουν ενδιαφέρον.

(ζ) Οι διεθνείς επενδυτές (θεσμικοί επενδυτές και φυσικά πρόσωπα) που επιθυμούν να καλύψουν αδιάθετες μετοχές που κατανέμονται κατά την κρίση του Δ.Σ., σύμφωνα με το σημείο (ε) παραπάνω αφού υποβάλουν εγγράφως σχετικό αίτημα προς την Τράπεζα, θα πρέπει επίσης να δεσμεύσουν το σύνολο των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις Νέες Μετοχές για τις οποίες εκδηλώνουν ενδιαφέρον, κατά την περίοδο άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης.

Από κοινού η κάλυψη Νέων Μετοχών μέσω ασκήσεως του Δικαιώματος Προτίμησης και μέσω της Διάθεσης σε Λοιπούς Επενδυτές καλείται ως η «Εις Μετρητά Κάλυψη».

(η) Δεν θα εκδοθούν κλάσματα νέων μετοχών από την Αύξηση και

(θ) σύμφωνα με την απόφαση της από 22.12.2017 Γενικής Συνέλευσης των μετόχων οι νέες μετοχές που θα προέλθουν από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θα έχουν δικαίωμα λήψης μερίσματος από τα τυχόν κέρδη της χρήσης 2018 και εντεύθεν, επιφυλασσομένης της εφαρμογής του άρθρου 1 του Ν.3723/2008.

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία για τον αριθμό των κοινών μετοχών, υπό την παραδοχή ότι η έκδοση μετοχών θα καλυφθεί εξ ολοκλήρου:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ (προ reverse split και μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου)	2.339.353.394
ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ (μετά από reverse split και μείωση του μετοχικού κεφαλαίου)	164.975.557
Έκδοση νέων κοινών μετοχών:	
Με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων σε αναλογία 4 νέες κοινές για κάθε 1 παλαιά	659.902.228
Τιμή Διάθεσης	€ 0,30
Ονομαστική αξία μετοχής	€ 0,30
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	824.877.785
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	€ 197.970.668,40

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένα από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Μετά την ως άνω αύξηση και σε περίπτωση που αυτή καλυφθεί πλήρως, το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέρχεται σε € 347.663.335,40 και θα διαιρείται σε 824.877.785 κοινές, ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία και 286.285.714 προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 η κάθε μία αντίστοιχα.

Η καταβολή της Αύξησης πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης και μπορεί να παραταθεί κατά ένα (1) μήνα κατ' ανώτατο όριο από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στον Κ.Ν.2190/1920. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας που συνεδρίασε την 20.04.2018 αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την παράταση για ένα μήνα της προθεσμίας καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που είχε οριστεί δυνάμει της ΕΓΣ της 22.12.2017.

Επίσης, η από 22.12.2017 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε την τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού της σχετικά με το μετοχικό της κεφάλαιο, όπως αυτό θα διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της παρούσας Αύξησης.

Επίσης, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας αποφάσισε, ότι στην περίπτωση που μετά τα ανωτέρω, δεν καλυφθεί εξ ολοκλήρου το ποσό της Αύξησης, το μετοχικό της κεφάλαιο θα αυξηθεί μέχρι του ποσού της τελικής κάλυψης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 13α του Κ.Ν.2190/1920.

Η Τράπεζα δηλώνει ότι τήρησε όλες τις νόμιμες διαδικασίες ως προς τη σύγκληση και διεξαγωγή της ΕΓΣ της 22.12.2017, η οποία μεταξύ άλλων αποφάσισε την παρούσα Αύξηση, καθώς και ότι για κάθε επιπρόσθετη σχετική πληροφορία θα ενημερώνει το επενδυτικό κοινό, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Δ.Σ. του Χ.Α.

Η προσαρμογή της τιμής των μετόχων της Τράπεζας, συνεπεία της Αύξησης, θα πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα με την αποκοπή του δικαιώματος προτίμησης σύμφωνα με το άρθρο του Κανονισμού του Χ.Α., σε συνδυασμό με την απόφαση 26/17.07.2018 του Δ.Σ. του Χ.Α., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Η προαναφερθείσα Έκτακτη Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να ρυθμίσει όλες τις λεπτομέρειες και να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της Αύξησης, στο πλαίσιο των ανωτέρω αποφάσεων της.

4.2 Διαδικασία άσκησης δικαιωμάτων προτίμησης

4.2.1 Αποκοπή και άσκηση δικαιωμάτων προτίμησης

Σύμφωνα με την από 22 Δεκεμβρίου 2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των κατόχων κοινών μετόχων της Τράπεζας, το νόμο (άρθρο 13 παρ. 8 του Κ.Ν.2190/1920) και το Καταστατικό της Τράπεζας, για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης των κατόχων κοινών μετόχων της Τράπεζας προς απόκτηση Νέων Μετοχών, ορίζεται προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών.

Η ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος προτίμησης θα ορισθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας εντός του προβλεπόμενου από το νόμο χρονικού διαστήματος και θα ανακοινωθεί έγκαιρα σύμφωνα με την ισχύουσα εταιρική και χρηματιστηριακή νομοθεσία.

Το σύνολο των Νέων Μετοχών θα διατεθεί με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των μετόχων της Τράπεζας οι οποίοι θα είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μετόχων της Ε.Χ.Α.Ε. την πρώτη εργάσιμη που έπεται της ημερομηνίας αποκοπής του δικαιώματος προτίμησης, όπως αυτή θα καθοριστεί και ανακοινωθεί, σε μεταγενέστερη ημερομηνία, από το Δ.Σ. της Τράπεζας, και όσων αποκτήσουν δικαιώματα προτίμησης κατά την περίοδο διαπραγματεύσεώς τους στο Χ.Α.

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της περιόδου ενάσκησης του δικαιώματος προτίμησης θα ορισθεί από το Δ.Σ. της Τράπεζας. Το δικαίωμα προτίμησης θα ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της άσκησης δικαιώματος προτίμησης. Η σχετική ανακοίνωση - πρόσκληση θα ανακοινωθεί στο Η.Δ.Τ. του Χ.Α., στην ιστοσελίδα του Χ.Α. και στην ιστοσελίδα της Τράπεζας. Το δικαίωμα εγγραφής θα ασκείται στα καταστήματα της Τράπεζας.

Η έναρξη άσκησης του δικαιώματος προτίμησης πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό του Χ.Α. εντός οκτώ (8) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία προσδιορισμού των δικαιούχων. Τα δικαιώματα προτίμησης είναι μεταβιβάσιμα και θα διαπραγματεύονται στο Χ.Α. μέχρι και τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη της περιόδου άσκησής τους.

Το δικαίωμα προτίμησης θα ασκείται από τους κατόχους του κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες είτε μέσω των χειριστών λογαριασμών αξιών των επενδυτών (ΑΕΠΕΥ ή θεματοφυλακή τράπεζας), είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας (για τους μετόχους που δεν επιθυμούν να τα ασκήσουν μέσω των χειριστών τους). Σε περίπτωση που το Δικαίωμα Προτίμησης ασκηθεί, όχι μέσω των χειριστών, αλλά μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας τότε απαιτείται υποβολή έγγραφης δήλωσης στα καταστήματα της Τράπεζας και ταυτόχρονη καταβολή, με δέσμευση ποσού λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα, του συνόλου των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις νέες μετοχές για τις οποίες ασκείται το Δικαίωμα Προτίμησης.

Για την άσκηση του Δικαιώματος Προτίμησης, οι δικαιούχοι που θα επιλέξουν να εγγραφούν μέσω του δικτύου της Τράπεζας και όχι μέσω του χειριστή τους, θα προσκομίζουν στα καταστήματα της Τράπεζας την αστυνομική τους

ταυτότητα, τον αριθμό του φορολογικού τους μητρώου, την εκτύπωση των στοιχείων Σ.Α.Τ., καθώς και τη σχετική Βεβαίωση Δέσμευσης Δικαιωμάτων της ΕΛ.Κ.Α.Τ. για Άσκηση Δικαιώματος Προτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι δικαιούχοι μέτοχοι κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους θα πρέπει να δηλώνουν επίσης: α) τον αριθμό μερίδας επενδυτή Σ.Α.Τ., β) τον αριθμό λογαριασμού αξιών στο Σ.Α.Τ. και γ) τον εξουσιοδοτημένο χειριστή του λογαριασμού αξιών στον οποίο επιθυμούν να καταχωρηθούν οι μετοχές τους.

Για την παραλαβή της Βεβαίωσης Δέσμευσης Δικαιωμάτων της ΕΛ.Κ.Α.Τ., οι κάτοχοι δικαιωμάτων προτίμησης θα απευθυνθούν:

(α) στο χειριστή του λογαριασμού αξιών τους (ΑΕΠΕΥ ή θεματοφύλακα), αν οι μετοχές τους δεν βρίσκονται σε ειδικό λογαριασμό στο Σ.Α.Τ., και

(β) στην ΕΛ.Κ.Α.Τ. αν οι μετοχές τους βρίσκονται σε ειδικό λογαριασμό στο Σ.Α.Τ.

Όσοι συμμετάσχουν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας θα καταβάλουν μετρητοίς την αξία των μετοχών που δικαιούνται στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό που θα έχει ανοιχθεί ειδικά για την Αύξηση αυτή, είτε με χρέωση λογαριασμού καταθέσεων που τυχόν τηρεί ο επενδυτής κατά ποσό ίσο με το συνολικό αντίτιμο των Νέων Μετοχών που αντιστοιχούν στα ασκούμενα δικαιώματα προτιμήσεως και εν συνεχεία ισόποση πίστωση του ανωτέρω ειδικού λογαριασμού της Αύξησης.

Οι επενδυτές που επιθυμούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους μέσω των χειριστών τους θα αιτούνται την άσκηση των δικαιωμάτων τους από το χειριστή τους. Οι χειριστές θα πρέπει να εξουσιοδοτηθούν από τους επενδυτές και να προβούν σε αντίστοιχες με τις παραπάνω ενέργειες για την προσήκουσα άσκηση των δικαιωμάτων προτίμησης των πελατών τους.

Κλάσματα Νέων Μετοχών δεν θα εκδοθούν. Προς τούτο και η σύσταση προς τους μετόχους όπως συγκεντρώσουν αριθμό υφιστάμενων δικαιωμάτων προτίμησης που κατά την εξάσκησή τους να παράγουν ακέραιο αριθμό Νέων Μετοχών.

Ο μέγιστος αριθμός Νέων Μετοχών για τις οποίες μπορεί να εγγραφεί ένας κάτοχος δικαιωμάτων προτίμησης είναι άμεση συνάρτηση του αριθμού των δικαιωμάτων προτίμησης που κατέχει.

Ενδεικτικά σημειώνεται ότι μέτοχος κάτοχος 100 υφιστάμενων μετοχών (μετά το reverse split) δικαιούται να εγγραφεί για 400 Νέες Μετοχές καταβάλλοντας το ποσό των € 120.

Εάν διαπιστωθούν περισσότερες της μίας εγγραφές των ιδίων φυσικών ή νομικών προσώπων με βάση τα στοιχεία Σ.Α.Τ. ή/και τα δημογραφικά στοιχεία του εγγραφόμενου, το σύνολο των εγγραφών αυτών θα αντιμετωπίζεται ως ενιαία εγγραφή.

Μετά την άσκηση των δικαιωμάτων προτίμησης τους οι εγγραφόμενοι θα λαμβάνουν σχετική απόδειξη, η οποία δεν αποτελεί προσωρινό τίτλο και δεν είναι διαπραγματεύσιμη.

Το εν λόγω αποδεικτικό δεν αποτελεί προσωρινό τίτλο και δεν είναι διαπραγματεύσιμο ή μεταβιβάσιμο.

Τα δικαιώματα προτίμησης τα οποία δεν θα ασκηθούν μέχρι τη λήξη της περιόδου άσκησης των εγγραφών αποσβένονται και παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως.

Οι επενδυτές που ασκούν δικαιώματα προτίμησης δεν επιβαρύνονται με κόστη εκκαθάρισης και πίστωσης των Νέων Μετοχών τους. Για την αγορά δικαιωμάτων προτίμησης ο αγοραστής επιβαρύνεται με τα προβλεπόμενα έξοδα που έχει συμφωνήσει με την ΑΕΠΕΥ ή την τράπεζα με την οποία συνεργάζεται, καθώς και με τις χρεώσεις (μεταβιβαστικά) που ισχύουν από την ΕΛ.Κ.Α.Τ.

Η Τράπεζα θα εκδώσει ανακοίνωση μέσω του Χ.Α. για την έκβαση της δημόσιας προσφοράς και την ύπαρξη και τον τρόπο διάθεσης τυχόν Αδιάθετων Μετοχών εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της περιόδου άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης.

Σημειώνεται ότι μετά την πιστοποίηση καταβολής της παρούσας Αύξησης από το Δ.Σ. της Εταιρίας και τη σχετική καταχώρηση των εγκριτικών αποφάσεων από τις αρμόδιες αρχές, δεν είναι δυνατή η ανάκλησή της για οποιονδήποτε λόγο.

Οι Νέες Μετοχές θα αποδοθούν στους δικαιούχους σε άυλη μορφή με πίστωση στη Μερίδα και στο Λογαριασμό Αξιών στο Σ.Α.Τ., που έχει δηλωθεί από τους δικαιούχους.

Η κατανομή των Νέων Μετοχών στους επενδυτές θα γίνει σύμφωνα με τα δικαιώματα προτίμησης που θα ασκήσουν ανεξαρτήτως της τράπεζας/ΑΕΠΕΥ μέσω της οποίας θα τα ασκήσουν.

Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα συνεδριάσει προκειμένου να διαπιστώσει τον αριθμό των τυχόν αδιάθετων μετοχών. Εάν μετά τα παραπάνω εξακολουθούν να υπάρχουν αδιάθετες μετοχές, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας θα τις διαθέσει κατά προτεραιότητα στους υφιστάμενους μετόχους κατά την ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος και μέχρι του ποσοστού της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της τράπεζας, εφόσον αιτηθούν και έχουν ήδη εξασκήσει το σύνολο των υφιστάμενων προτιμησιακών δικαιωμάτων τους και εν συνεχεία κατά την κρίση του.

Οι εγχώριοι επενδυτές που επιθυμούν να καλύψουν αδιάθετες μετοχές που κατανέμονται κατά την κρίση του Δ.Σ., δύνανται να εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους κατά την περίοδο άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης είτε μέσω των χειριστών των λογαριασμών αξιών τους, είτε μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας, δεσμεύοντας τα ποσά που αντιστοιχούν στις μετοχές που αιτούνται. Σε περίπτωση που το ενδιαφέρον των επενδυτών καταγραφεί όχι μέσω των χειριστών τους, αλλά μέσω των καταστημάτων της Τράπεζας τότε απαιτείται υποβολή έγγραφης δήλωσης στα καταστήματα της Τράπεζας και ταυτόχρονη καταβολή, με δέσμευση, ποσού λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα, του συνόλου των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις νέες μετοχές για τις οποίες εκδηλώνουν ενδιαφέρον.

Οι διεθνείς επενδυτές (θεσμικοί επενδυτές και φυσικά πρόσωπα) που επιθυμούν να καλύψουν αδιάθετες μετοχές που κατανέμονται κατά την κρίση του Δ.Σ., αφού υποβάλουν εγγράφως σχετικό αίτημα προς την Τράπεζα, θα πρέπει επίσης να δεσμεύσουν το σύνολο των κεφαλαίων που αντιστοιχούν στις Νέες Μετοχές για τις οποίες εκδηλώνουν ενδιαφέρον, κατά την περίοδο άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης.

Τα τυχόν καταβληθέντα ποσά των εγγραφών που δεν θα χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση αδιάθετων μετοχών θα επιστραφούν άτοκα.

Η Τράπεζα θα εκδώσει ανακοίνωση για την έκβαση της δημόσιας προσφοράς και τη διάθεση τυχόν Αδιάθετων Μετοχών μέσω του Χ.Α. σύμφωνα με την ισχύουσα χρηματιστηριακή νομοθεσία.

4.2.2 Δυνατότητα Υπαναχώρησης

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.3401/2005 όπως ισχύει, κάθε νέο σημαντικό στοιχείο, ουσιώδης ανακρίβεια ή ουσιώδεις σφάλμα σχετικά με τις πληροφορίες που περιέχονται στο Ενημερωτικό Δελτίο, που μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση των κινητών αξιών και το οποίο ανακύπτει ή διαπιστώνεται κατά το χρόνο που μεσολαβεί από την έγκριση του Ενημερωτικού Δελτίου έως την οριστική λήξη της δημόσιας προσφοράς ή, ανάλογα με την περίπτωση, την έναρξη διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά, όποια από τις δύο περιπτώσεις είναι μεταγενέστερη, αναφέρεται σε συμπλήρωμα του Ενημερωτικού Δελτίου. Εάν το ενημερωτικό δελτίο σχετίζεται με δημόσια προσφορά κινητών αξιών, επενδυτές οι οποίοι έχουν ήδη συμφωνήσει να αγοράσουν τις κινητές αξίες ή να εγγραφούν πριν από τη δημοσίευση του συμπληρώματος, έχουν το δικαίωμα, το οποίο πρέπει να ασκηθεί εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση του συμπληρώματος, να υπαναχωρήσουν από την αγορά ή την εγγραφή, εφόσον το νέο σημαντικό στοιχείο, ουσιώδης ανακρίβεια ή ουσιώδεις σφάλμα, προέκυψε πριν από την οριστική λήξη της δημόσιας προσφοράς και την παράδοση των κινητών αξιών.

4.3 Πληροφορίες σχετικά με τις μετοχές της Τράπεζας

Η Τράπεζα έχει εκδώσει κοινές και προνομιούχες μετοχές.

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι άυλες, ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εκπεφρασμένες σε ευρώ, και διαπραγματεύονται στην Κύρια Αγορά του Χ.Α.

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας έχουν εκδοθεί βάσει των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 και του Καταστατικού της Τράπεζας.

Επίσης, η Τράπεζα έχει εκδώσει 286.285.714 εξαγοράσιμες προνομιούχες, ονομαστικές, άνευ δικαιώματος ψήφου, ενσώματες, αμεταβίβαστες και μη δεκτικές εισαγωγής σε οργανωμένη αγορά μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,35 η κάθε μία υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (βλέπε ενότητα 4.3.1 «Δικαιώματα μετόχων» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

Ο Κωδικός ISIN (International Security Identification Number) της κοινής μετοχής της Τράπεζας είναι GRS001003011.

Αρμόδιος φορέας για την τήρηση του σχετικού αρχείου των άυλων μετοχών είναι η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (στο εξής Ε.Χ.Α.Ε.), επί της Λεωφόρου Αθηνών 110, 104 42 Αθήνα.

Η μονάδα διαπραγμάτευσης των μετοχών στο Χ.Α. είναι άυλος τίτλος μία (1) κοινής ονομαστικής μετοχής.

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες και πλήρως αποπληρωμένες. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες. Επίσης, δεν υφίστανται συμφωνίες μετόχων που να περιορίζουν την ελεύθερη διαπραγματευσιμότητα και μεταβίβαση των κοινών μετοχών της Τράπεζας.

Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν δεσμευτικές προσφορές εξαγοράς ή και κανόνες υποχρεωτικής εκχώρησης και υποχρεωτικής εξαγοράς των μετοχών της Τράπεζας καθώς επίσης και ότι δεν υπάρχουν δημόσιες προσφορές τρίτων για την εξαγορά του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά την τελευταία και την τρέχουσα χρήση.

Τέλος, η Τράπεζα έχει συνάψει σύμβαση διενέργειας πράξεων Ειδικού Διαπραγματευτή της μετοχής της με τις Beta ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. και ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.Π.Ε.Υ και των παραγώγων της με την ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.Π.Ε.Υ.

4.3.1 Δικαιώματα μετόχων

Κάθε μετοχή της Τράπεζας ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από τον Κ.Ν.2190/1920 και το Καταστατικό της Τράπεζας, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από αυτές που προβλέπει ο Κ.Ν.2190/1920.

Σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό της Τράπεζας :

1. Καθώς οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο δεν εκδίδονται τίτλοι παρά οι μετοχές καταχωρούνται, χωρίς αύζοντες αριθμούς, στα αρχεία της «Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και παρακολουθούνται με καταχωρίσεις στα αρχεία αυτά (άυλες μετοχές).
2. Σε περίπτωση συγκυριότητας επί μίας ή περισσότερων μετοχών, τα δικαιώματα των συγκυρίων θα ασκούνται με κοινό εκπρόσωπο και ελλείψει αυτού θα αναστέλλεται η άσκησή τους. Οι συγκύριοι μετοχών ενέχονται από κοινού και ευθύνονται εις ολόκληρο έναντι της Τράπεζας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις μετοχές.
3. Η κατοχή του τίτλου της μετοχής, συνεπάγεται αυτοδίκαια αποδοχή του Καταστατικού της Τράπεζας και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.
4. Το δικαίωμα και τα βάρη κάθε μετοχής παρακολουθούν τον τίτλο αυτής σε οποιονδήποτε κάτοχο.
5. Οι μέτοχοι ενέχονται μόνο μέχρι της αξίας κάθε μετοχής, χωρίς να υποχρεούνται σε επιπλέον καταβολή για οποιοδήποτε λόγο.

Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται ειδικά δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων μετόχων, με εξαίρεση τα προνόμια των προνομιούχων μετοχών που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο του Ν.3723/2008.

Δικαιώματα προνομιούχων μετόχων δυνάμει του Ν.3723/2008

Με την από 08.01.2009 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης (Φ.Ε.Κ. 1356/18-02-2009) εκδόθηκαν προνομιούχες μετά ψήφου ονομαστικές μετοχές, το καθεστώς των οποίων ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ν.3723/2008 σε συνδυασμό και με τη με αρ. πρωτοκόλλου 54201/Β/2884/26-11-2008 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και ως εκ τούτου τροποποιήθηκε το σημερινό άρθρο 9 του Καταστατικού.

Σύμφωνα λοιπόν με το άρθρο 5 του Καταστατικού σε συνδυασμό με το άρθρο 9 αυτού, οι μετοχές της Τράπεζας διαιρούνται (μετά το reverse split και τη μείωση που αποφασίστηκε στη ΕΓΣ της 22.12.2017) σε 164.975.557 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 η κάθε μία και σε 286.285.714 προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,35 η κάθε μία, αναληφθείσες από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τον Ν.3723/2008 και παρέχουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα εξής προνόμια:

1. δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο:
  - πριν από τις κοινές μετοχές
  - πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν.3723/2008 και
  - ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της Τράπεζας, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας σε απλή και ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες.
  - Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, Με το Ν.4093/2012 ορίστηκε ότι η σταθερή απόδοση ποσοστού 10% των προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το Ν.3723/2008, είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει. Όμως, ο ίδιος νόμος αναφέρει ότι η καταβολή της σταθερής απόδοσης δεν είναι υποχρεωτική όταν συντρέχει η περίπτωση του άρθρου 44α του Κ.Ν.2190/1920 (ίδια κεφάλαια κατώτερα του αθροίσματος μετοχικού κεφαλαίου και αποθεματικών) ή κατά την περίπτωση και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κύριων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο.
2. δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν.2190/1920,
3. δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου, που ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου,
4. δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του ΕΔ στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιαστικά η νομική ή

χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Δ.Σ. δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας,

5. δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εν λόγω ορισθέντος ως πρόσθετου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα,
6. δικαίωμα του εκπροσώπου του ΕΔ ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία, για τους σκοπούς του Ν.3723/2008, όπως τροποποιημένος ισχύει,
7. δικαίωμα προνομακτικής ικανοποίησης από το προϊόν εκκαθάρισης έναντι όλων των άλλων μετόχων, σε περίπτωση που η Τράπεζα τεθεί σε εκκαθάριση.

Τα ανωτέρω προνόμια δεν θίγουν τα δικαιώματα των κομιστών των υβριδικών τίτλων Tier- I, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων, πλην κοινών μετοχών, τίτλων που προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας.

Σύμφωνα με τους όρους της έκδοσης των προνομιούχων εξαγοράσιμων μετοχών άνευ σωρευτικού μερίσματος από την Τράπεζα που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα απαιτείται να διανέμει μερίσματα στους κατόχους των προνομιούχων μετοχών της πριν τη διανομή τυχόν μερισμάτων στους κοινούς μετόχους της, μειώνοντας έτσι τα διανεμητέα ποσά προς τους κοινούς μετόχους.

Οι προνομιούχες μετοχές είναι εξαγοράσιμες και έχουν αναληφθεί στο σύνολό τους από το ΕΔ στο πλαίσιο του Ν.3723/2008. Δεν είναι εισηγμένες και δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο.

Δικαιώματα Προτίμησης

Όπως προβλέπει το άρθρο 6 του Καταστατικού της Τράπεζας, σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος ή έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο υπέρ των κατά την εποχή της έκδοσης μετόχων ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο. Σε περίπτωση που η Τράπεζα έχει ήδη εκδώσει μετοχές περισσότερων κατηγοριών, στις οποίες τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στα κέρδη ή τη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης είναι διαφορετικά μεταξύ τους, είναι δυνατή η αύξηση του κεφαλαίου με μετοχές μιας μόνο από τις κατηγορίες αυτές. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται στους μετόχους των άλλων κατηγοριών μόνο μετά τη μη άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.

Δικαιώματα Ψήφου

Σύμφωνα με το άρθρο 32 του Καταστατικού σε κάθε μετοχή, κοινή ή προνομιούχα, αντιστοιχεί ένα δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των κοινών ή προνομιούχων μετόχων της Τράπεζας αντίστοιχα.

Δικαιώματα μειοψηφίας

Τα δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων της Τράπεζας προβλέπονται στο άρθρο 26 του Καταστατικού που επαναλαμβάνει τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920.

Αναλυτικότερα τα προβλεπόμενα δικαιώματα είναι τα ακόλουθα:

Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να συγκαλεί Έκτακτη Γενική Συνέλευση, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του Δ.Σ. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Εάν δεν συγκληθεί Γενική Συνέλευση από το Δ.Σ. εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της Τράπεζας, με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της Τράπεζας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη.

Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Δ.Σ. δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του Δ.Σ., κατά το άρθρο 26 του Κ.Ν.2190/1920, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη

ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 3 του Κ.Ν.2190/1920, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Δ.Σ. επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Το Δ.Σ. δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο και τα χρηστά ήθη.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Δ.Σ. μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν από την Τράπεζα σε κάθε μέλος του Δ.Σ. ή τους διευθυντές της Εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Δ.Σ. σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 του Κ.Ν.2190/1920.

Μετά από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας. Το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Δ.Σ. σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 του Κ.Ν.2190/1920, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του Δ.Σ. έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.

Στις δύο περιπτώσεις αμέσως ανωτέρω τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο της αιτιολογίας λύει το αρμόδιο Δικαστήριο, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση το Δικαστήριο υποχρεώνει και την Εταιρεία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου η λήψη απόφασης για κάποιο θέμα της ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ενεργείται με ονομαστική κλήση.

Σε όλες τις περιπτώσεις ανωτέρω οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί η προσκόμιση βεβαίωσης από το φορέα στον οποίο τηρούνται οι οικείες κινητές αξίες ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση φορέα και εταιρείας.

Μέτοχοι της Τράπεζας που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου έχουν δικαίωμα να ζητήσουν έλεγχο της Τράπεζας από το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας έδρας της Εταιρείας κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 40 και 40α του Κ.Ν.2190/1920, ως ισχύει.

Μέτοχοι της Τράπεζας που εκπροσωπούν το 1/5 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου δικαιούνται να ζητήσουν από το Δικαστήριο της προηγούμενης παραγράφου έλεγχο της Τράπεζας, εφόσον από την όλη πορεία αυτής καθίσταται πιστευτό ότι η Διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση.

Δικαιώματα μερίσματος

Στο άρθρο 29 του Καταστατικού αναφέρεται ότι δικαίωμα στο μέρισμα έχουν οι μέτοχοι που είναι εγγεγραμμένοι στο βιβλίο μετόχων σε ημέρα οριζόμενη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Προσδιορίζεται, επίσης, ότι το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους εντός 2 μηνών από την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, το ελάχιστο μέρισμα που διανέμεται ετησίως στους μετόχους μιας Εταιρείας δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 35% των καθαρών κερδών της, αφαιρουμένων των εταιρικών βαρών, του τακτικού αποθεματικού και του αναλογούντος φόρου (άρθρο 45 του Κ.Ν.2190/1920). Σημειώνεται ότι για το χρονικό διάστημα που υφίστανται προνομιούχες μετοχές του Ν.3723/2008, διανομή μερίσματος στους κατόχους κοινών μετοχών δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν από την ικανοποίηση των προνομίων των προνομιούχων μετοχών, ως τα προνόμια εκτίθενται ανωτέρω. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε και ενότητα 3.20.3 «Μερισματική πολιτική» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Δικαίωμα στο προϊόν εκκαθάρισης

Όσον αφορά το προϊόν της εκκαθάρισης, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 3 του Ν.3723/2008, σε περίπτωση εκκαθάρισης της Εταιρείας, το Ε.Δ. ως μέτοχος ικανοποιείται από το προϊόν εκκαθάρισης προνομιακά έναντι όλων των άλλων μετόχων.

4.3.2 Φορολογία μερισμάτων

Σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ.1 και 64 παρ.1 περ. α του Ν.4172/2013 όπως ισχύει (ο νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος) το εισόδημα από μερίσματα υπόκειται, από 01.01.2017, σε παρακράτηση με συντελεστή 15%. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ. 3, 4 Ν.4172/2013. Η παρακράτηση αυτή εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα που έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Αντίθετα, όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, όπως αυτά ορίζονται στο αρθρ.45, τότε τα μερίσματα θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με το αρθρ.47. Για τα νομικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος ή έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, τα μερίσματα υπόκεινται τελικά σε φορολογία με βάση τον εκάστοτε συντελεστή φορολογίας εισοδήματος (σήμερα ο συντελεστής είναι 29% ανεξαρτήτως τηρούμενου λογιστικού συστήματος (απλογραφικά-διπλογραφικά) για όλα νομικά πρόσωπα του αρθρ.45).

Για μετόχους που είναι νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία και δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα η παραπάνω παρακράτηση φόρου εξαντλεί τη φορολογική τους υποχρέωση για αυτό το έσοδο. Περαιτέρω, ο μέτοχος που είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα και φορολογικός κάτοικος χώρας η οποία έχει συνάψει Σύμβαση για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος με την Ελλάδα και δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση στην χώρα μας, μπορεί να τύχει της προστασίας που προβλέπει η Διμερής Συνθήκη, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταθέσει στον θεματοφύλακα το κατάλληλο πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας.

Με το άρθρο 63 του Ν.4172/2013 εισάγεται απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου επί των ενδοομιλικών μερισμάτων υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) το νομικό πρόσωπο που εισπράττει κατέχει μετοχές, μερίδια ή συμμετοχή τουλάχιστον 10% βάσει αξίας ή αριθμού, στο μετοχικό κεφάλαιο ή δικαιώματα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου του φορολογούμενου που προβαίνει στη διανομή, β) το ελάχιστο ποσοστό κατοχής μετοχών ή μεριδίων ή συμμετοχής διακρατείται για τουλάχιστον 24 μήνες (σε περίπτωση που το νομικό πρόσωπο δεν έχει συμπληρώσει 24 μήνες διακράτησης αλλά κατά τα λοιπά πληροί τις υπόλοιπες προϋποθέσεις ο υπόχρεος σε παρακράτηση που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα μπορεί προσωρινά να μην προβεί σε παρακράτηση εφόσον καταθέσει τραπεζική εγγύηση στη Φορολογική Διοίκηση ποσού ίσου με το ποσό του φόρου που θα οφειλόταν σε περίπτωση μη φορολογικής απαλλαγής, η οποία εγγύηση λήγει κατά την ημερομηνία που συμπληρώνονται 24 μήνες διακράτησης), γ) το νομικό πρόσωπο που εισπράττει μερίσματα περιλαμβάνεται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρους Α της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε. (Οδηγία για το κοινό φορολογικό καθεστώς που ισχύει για τις μητρικές – θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών - μελών), είναι φορολογικός κάτοικος κράτους - μέλους της Ε.Ε. σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρείται φορολογικός κάτοικος τρίτου κράτους εκτός Ε.Ε. κατ' εφαρμογή όρων σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, και δ) υπόκειται χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρους Β της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε. ή σε οποιονδήποτε άλλο φόρο ενδεχομένως στο μέλλον αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς. Απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου μπορεί να υπάρξει και επί ενδοομιλικών μερισμάτων που καταβάλλονται σε νομικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας υπό προϋποθέσεις όμοιες με τις προαναφερόμενες ΠΟΛ. 1039/26.01.2015.

Σε περίπτωση που η παρακράτηση φόρου δεν εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση, ο παρακρατηθείς φόρος πιστώνεται έναντι του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά περίπτωση.

4.3.3 Φορολογία του κέρδους από την πώληση μετοχών εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Τα κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών υποβάλλονται σε φόρο εισοδήματος, ο οποίος βαρύνει τον πωλητή. Ο φόρος αυτός λειτουργεί ως εξής:

Εφόσον ο πωλητής είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, το κέρδος από την πώληση των μετοχών συνιστά, κατά τις διατάξεις του άρθρου 47 παρ.2 του Ν.4172/2013 του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος («ΚΦΕ»), εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και προστίθεται στα λοιπά του εισοδήματα. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 29 παρ.1 του ΚΦΕ, σε περίπτωση που ο πωλητής τηρεί απλογραφικά και διπλογραφικά βιβλία στην Ελλάδα, το καθαρό φορολογητέο εισόδημα της χρήσης φορολογείται με συντελεστή 29%. Επιπρόσθετα σύμφωνα με το αρθρ.14 του Ν.4472/2017 προβλέπεται μείωση του φορολογικού συντελεστή από 29% που ισχύει σήμερα, σε 26% στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Η μείωση αυτή αφορά τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν κατά το φορολογικό έτος που αρχίζει από 01.01.2019 υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με την εκτίμηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν προκύπτει απόκλιση από τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους. Ο νόμος ρητά αναφέρει ότι η μείωση αυτή δεν αφορά τα Πιστωτικά Ιδρύματα για τα οποία ο φορολογικός συντελεστής εξακολουθεί να παραμένει 29%. (άρθρο 58 παρ.2). Σε κάθε περίπτωση, εάν το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα της χρήσης είναι ζημία, η ζημία αυτή μεταφέρεται προς συμψηφισμό για πέντε (5) χρόνια σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.

Εφόσον ο πωλητής είναι φυσικό πρόσωπο, η υπεραξία από την πώληση των μετοχών (δηλαδή η διαφορά της τιμής κτήσης και της τιμής πώλησης, συμπεριλαμβανομένων σε αυτές των τυχόν δαπανών που συνδέονται άμεσα με την αγορά ή την πώληση των μετοχών) δηλώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ.1 του Ν 4172/2013, στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματός του και φορολογείται ξεχωριστά από τα λοιπά εισοδήματά του με συντελεστή 15%, με την προϋπόθεση ότι αυτός (μεταβιβάζων) συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας με ποσοστό τουλάχιστον μισό (0,5%) τοις εκατό και οι μεταβιβαζόμενες μετοχές έχουν αποκτηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2009 και εξής. Για τον υπολογισμό της υπεραξίας, κρίσιμη είναι η ημερομηνία διακανονισμού της συναλλαγής. Το 15% εξαντλεί την φορολογική υποχρέωση ενός τέτοιου πωλητή μετοχών γι' αυτό το έσοδο. Εάν από την συναλλαγή πώλησης προκύψει ζημία, η ζημία αυτή μεταφέρεται για τα επόμενα πέντε (5) έτη και μπορεί να συμψηφισθεί μόνο με μελλοντικά κέρδη υπεραξίας, που προκύπτουν από συναλλαγές σε τίτλους του άρθρου 42 του Ν.4172/2013, Εφόσον ο πωλητής είναι φυσικό πρόσωπο που, στο πλαίσιο της πώλησης των μετοχών, ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, το κέρδος από την πώληση συνιστά έσοδο από επιχειρηματική δραστηριότητα και φορολογείται με τους συντελεστές που αναφέρονται παραπάνω στο 4.4.3 υπό το (β).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 42 του Ν.4172/2013, οι πωλητές που είναι φυσικά πρόσωπα φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού σε χώρα που έχει Διμερή Συνθήκη για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος με την Ελλάδα, μπορούν να απαλλαγούν από τον φόρο επί των κερδών από την πώληση των μετοχών. Η απαλλαγή αυτή φαίνεται να χορηγείται με μόνη προϋπόθεση ότι ένα τέτοιο φυσικό πρόσωπο καταθέτει στον θεματοφύλακά του το κατάλληλο πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας. Εάν όμως το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος εξωτερικού σε χώρα που δεν έχει τέτοια Διμερή Συνθήκη με την Ελλάδα, τότε φορολογείται για τα κέρδη από την πώληση των μετοχών με τον ίδιο, κατ' αρχήν τρόπο όπως και ένα φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος. Ειδικά όταν ο πωλητής είναι φυσικό πρόσωπο που έχει την φορολογική του κατοικία σε κράτος μη συνεργάσιμο κατά την έννοια του άρθρου 65 Ν.4172/2013, ο φόρος καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή φορολογικής δηλώσεως πριν από την μεταβίβαση των μετοχών, με βάση υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 67 παρ. 7 του Ν.4172/2013.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1032/26.01.2015 παρ 7, όσον αφορά το εισόδημα που προκύπτει από τη μεταβίβαση τίτλων της παρ. 1 του άρθρου 42 από φυσικό πρόσωπο που δεν έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα, έχουν εφαρμογή τα ακόλουθα:

α) Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν.4172/2013 ορίζεται, ότι ο φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος.

β) Επίσης, με τις διατάξεις της περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ίδιου νόμου ορίζεται, ότι εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή είναι το εισόδημα από την πώληση ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων ή ποσοστών συμμετοχής, μετοχών, εισηγμένων ή μη ομολόγων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον οι παραπάνω τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το εισόδημα που αποκτούν τα πιο πάνω πρόσωπα από τη μεταβίβαση τίτλων που έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση, υπόκειται σε φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 3 και της περ. θ' της παρ.1 του άρθρου 5, ως εισόδημα από πηγή Ελλάδος, με συντελεστή 15%.

Το εισόδημα αυτό θα συμπεριληφθεί στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους στο οποίο έλαβε χώρα η μεταβίβαση των τίτλων στις προθεσμίες που ορίζονται για τα φυσικά πρόσωπα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 67, σε ανάλογο κωδικό που θα προβλεφθεί.

Ειδικά για τα φυσικά πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους σε κράτος που περιλαμβάνεται στα μη συνεργάσιμα κράτη με βάση το άρθρο 65 του Ν.4172/2013, η δήλωση φορολογίας εισοδήματος, όπου συμπεριλαμβάνεται το υπόψη εισόδημα, υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. πριν από την οποιαδήποτε μεταβίβαση και ο φόρος καταβάλλεται εφάπαξ, με βάση την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εφαρμογή της παρ.7 του άρθρου 67 του Ν.4172/2013.

Για τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ) θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία που ορίζεται με βάση τις ΠΟΛ.1283/2013 και ΠΟΛ.1006/2013 Αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 8 και 10 του Ν.4174/2014.

Επισημαίνεται, ότι όταν ο δικαιούχος φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει συνάψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης των τίτλων αυτών απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 42 του Ν.4172/2013, με την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη φορολογική του κατοικία. Η φορολογική κατοικία στην περίπτωση αυτή αποδεικνύεται με πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας με βάση τα οριζόμενα στην οικεία ΣΑΔΦ. Διευκρινίζεται ότι τα εν λόγω πρόσωπα δεν υποχρεούνται σε απόκτηση ελληνικού Α.Φ.Μ. και δεν απαιτείται να υποβάλλουν μηδενική δήλωση από την αιτία αυτή. Περαιτέρω, το πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας το οποίο τεκμηριώνει την απαλλαγή τους, απαιτείται να έχει κατατεθεί στο θεματοφύλακα του εν λόγω προσώπου, καθόσον ο τελευταίος θα είναι υπόχρεος για την απόδειξη της φορολογικής απαλλαγής έναντι της φορολογικής αρχής.

4.3.4 Φόρος επί της συναλλαγής της πώλησης των μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρ. 9 παρ. 2 του Ν.2579/1998 επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δύο τοις χιλίοις (0,2%) στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών για συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε αυτό. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται επί της αξίας πώλησης των μετοχών και βαρύνει τον πωλητή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και ανεξάρτητα αν έχουν απαλλαγή από οποιονδήποτε φόρο ή τέλος από διατάξεις άλλων νόμων. Ο παραπάνω φόρος επιβάλλεται επίσης, εκτός από τις χρηματιστηριακές, και στις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές καθώς και στις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω πολυμερούς μηχανισμού διαπραγματεύσεων. Τον αναλογούντα φόρο για τις πωλήσεις μετοχών που διακανονίστηκαν μέσα σε κάθε μήνα, υποχρεούται η Ε.Χ.Α.Ε. να αποδίδει εφάπαξ στην αρμόδια για τη φορολογία της Δ.Ο.Υ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ελληνικού Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων Α.Ε., τόσο ο μεταβιβάζων όσο και ο αποκτών επιβαρύνονται με έξοδα συναλλαγής ποσοστού 0,08% (με ελάχιστη χρέωση € 20) για συναλλαγές που διενεργούνται απευθείας από τους επενδυτές ή ποσοστού 0,0325% (με ελάχιστη χρέωση € 20) για συναλλαγές που διενεργούνται με την μεσολάβηση Χειριστή, σχετικά με τον διακανονισμό των συναλλαγών μεταβίβασης μετοχών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και γίνονται εξωχρηματιστηριακά, καθώς επίσης και με προμήθειες χρηματιστών που είναι διαπραγματεύσιμες ελεύθερα.

4.3.5 Φόρος Δωρεάς και Κληρονομιάς

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν.2961/2001, όπως ισχύει κατόπιν της τροποποίησής του από το Ν.3842/2010, η απόκτηση εισηγμένων μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται ανάλογα με τη συγγενική σχέση του δικαιούχου με τον δωρητή/κληρονομούμενο, την αξία της μεταβιβαζόμενης περιουσίας και τις τυχόν προηγούμενες δωρεές από τον δωρητή ή τον κληρονομούμενο. Ο φόρος επιβάλλεται βάσει κλίμακας με προσδευτικούς συντελεστές φορολογίας οι οποίοι διαφέρουν ανά κατηγορία δικαιούχου. Ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται αυτή της προηγούμενης του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης (δωρεάς, γονικής παροχής, θανάτου).

4.3.6 Ειδική εισφορά αλληλεγγύης

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν.3986/2011 όπως ισχύει, το καθαρό φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων που υπερβαίνει τα € 12.000 και δηλώνεται σε ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, επιβαρύνεται ετησίως με ειδική εισφορά αλληλεγγύης, βάσει της κλίμακας που προβλέπεται στο αρθρ.43Α του Ν.4172/2013. Με έναρξη ισχύος την 01.01.2016 για καθαρό φορολογητέο εισόδημα που υπερβαίνει τα € 220.000, ο συντελεστής της ειδικής εισφοράς ανέρχεται σε 10%. Η επιβάρυνση αυτή υπολογίζεται τόσο στα φορολογητέα όσο και στα απαλλασσόμενα έσοδα.

4.3.7 Τέλη χαρτοσήμου

Η έκδοση και η μεταβίβαση μετοχών, καθώς και η πληρωμή μερισμάτων, απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί τέλους χαρτοσήμου.

4.3.8 Φόρος Δανεισμού Μετοχών

Το άρθρο 4 παρ. 4 του Ν.4038/2012 επέβαλε φόρο συναλλαγής 2% στο δανεισμό μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών που πραγματοποιείται εξωχρηματιστηριακά, μη επαγομένης της σχετικής σύμβασης και κάθε συναφούς πράξης σε τέλος χαρτοσήμου. Ο ανωτέρω φόρος υπολογίζεται επί της αξίας των μετοχών που δανείζονται και βαρύνει τον δανειστή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και ανεξάρτητα αν έχουν απαλλαγή από οποιονδήποτε φόρο ή τέλος από διατάξεις άλλων νόμων.

4.4 Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα της Αύξησης

Το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα της ολοκλήρωσης της Αύξησης είναι το ακόλουθο:

ΓΕΓΟΝΟΤΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
Έγκριση του Ενημερωτικού Δελτίου από το Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	24.04.2018
Έγκριση από το Χ.Α. της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση των δικαιωμάτων προτίμησης στην Αύξηση και της εισαγωγής των μετοχών της Τράπεζας από το reverse split	26.04.2018
Δημοσίευση στο Η.Δ.Τ. της Ε.Χ.Α.Ε. της ανακοίνωσης για την αποκοπή των δικαιωμάτων προτίμησης και την περίοδο άσκησης των δικαιωμάτων προτίμησης στην Αύξηση καθώς την έναρξη και λήξη της περιόδου διαπραγμάτευσης των δικαιωμάτων προτίμησης στην Αύξηση	26.04.2018
Δημοσίευση του εγκεκριμένου Ενημερωτικού Δελτίου στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, της Ε.Χ.Α.Ε. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Συμβούλου	26.04.2018
Δημοσίευση της ανακοίνωσης για τη διάθεση του Ενημερωτικού Δελτίου στο Η.Δ.Τ. του Χ.Α. και στην ιστοσελίδα της Τράπεζας	27.04.2018
Δημοσίευση της ανακοίνωσης για τη διάθεση του Ενημερωτικού Δελτίου στο επενδυτικό κοινό, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφο 3 του Ν.3401/2005	27.04.2018
Τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης της τιμής της μετοχής με το δικαίωμα προτίμησης	27.04.2018
Προσωρινή παύση διαπραγμάτευσης μετοχών λόγω reverse split και Αποκοπή του δικαιώματος προτίμησης-προσαρμογή της τιμής	30.04.2018
Ημερομηνία προσδιορισμού των δικαιούχων στην Αύξηση - record date	02.05.2018*
Πίστωση από την Ε.Χ.Α.Ε. των δικαιωμάτων προτίμησης στους Λογαριασμούς των δικαιούχων στο ΣΑΤ και λήψη σχετικής βεβαίωσης	03.05.2018
Έναρξη διαπραγμάτευσης μετοχών από reverse split και έναρξη περιόδου άσκησης και διαπραγμάτευσης δικαιωμάτων προτίμησης για την Αύξηση	04.05.2018
Λήξη διαπραγμάτευσης δικαιωμάτων προτίμησης για την Αύξηση	15.05.2018
Λήξη περιόδου άσκησης δικαιωμάτων προτίμησης και για την Αύξηση	18.05.2018
Ενημέρωση προς την Τράπεζα της Ελλάδος για την έκβαση της Αύξησης	21.05.2018
Δημοσίευση ανακοίνωσης για την έκβαση της Αύξησης, για την ημερομηνία πιστοποίησης αυτής	21.05.2018
Έγκριση εισαγωγής των Νέων Μετοχών από την Ε.Χ.Α.Ε.**	25.05.2018
Ανακοίνωση στο ΗΔΤ και στην ιστοσελίδα του Χ.Α. για την έγκριση εισαγωγής των Νέων Μετοχών και την ημερομηνία έναρξης διαπραγμάτευσης των Νέων Μετοχών	25.05.2018
Έναρξη διαπραγμάτευσης των Νέων Μετοχών	30.05.2018

* Μεσολαβεί η αργία της Πρωτομαγιάς (01.05.2018).

**Τελεί υπό την αίρεση της σύγκλησης της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών του Χ.Α. κατά την ανωτέρω ημερομηνία.

Σημειώνεται ότι το παραπάνω χρονοδιάγραμμα εξαρτάται από πολλούς αστάθμητους παράγοντες και ενδέχεται να μεταβληθεί. Σε κάθε περίπτωση, θα υπάρξει ενημέρωση του επενδυτικού κοινού με σχετική ανακοίνωση της Τράπεζας.

4.5 Δαπάνες έκδοσης

Οι συνολικές δαπάνες έκδοσης (δικαιώματα Χ.Α. και Ε.Χ.Α.Ε., τέλος υπέρ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εκτύπωση και διανομή του Ενημερωτικού Δελτίου, ανακοινώσεις στον Τύπο, αμοιβές και δαπάνες του συμβούλων κ.λπ.) εκτιμώνται ως ακολούθως:

(€'000)	
Αμοιβές χρηματοοικονομικών συμβούλων (Σύμβουλος Έκδοσης, χρηματοοικονομικός σύμβουλος)	3.660
Αμοιβές ελεγκτών	240
Δικαιώματα Χ.Α.	118
Δικαιώματα Ε.Χ.Α.Ε.	148
Πόρος και Τέλος υπέρ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	69
Ανταποδοτικό τέλος υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού	198
Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου	1.980
Διάφορα Έξοδα ⁽¹⁾	120
ΣΥΝΟΛΟ	6.533

⁽¹⁾ Εκτύπωση και διανομή Ενημερωτικού Δελτίου, ανακοινώσεις, διαφημίσεις και λοιπά.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλυφθούν από τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας.

4.6 Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)

Το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου ανέρχεται σε € 701.806.018, διαιρούμενο σε 2.339.353.394 κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη. Με την ολοκλήρωση του reverse split που αποφασίστηκε στην Ε.Γ.Σ της 22.12.2017, το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας θα ανέρχεται σε € 49.492.667,10 διαιρούμενο σε 164.975.557 κοινές ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 έκαστη.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, μετά την ολοκλήρωση του reverse split, την πλήρη κάλυψη της παρούσας Αύξησης ύψους € 197,97 εκατ. περίπου και την παραδοχή ότι το ΕΦΚΑ, Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.-Α.Τ. και το επενδυτικό κοινό θα εξασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους:

Μέτοχοι	Πριν την παρούσα αύξηση (μετά reverse split) (*)			Μετά την παρούσα αύξηση		
	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)
ΕΦΚΑ	83.519.913	83.519.913	50,63%	417.599.567	417.599.567	50,63%
Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.-Α.Τ.	13.046.574	13.046.574	7,91%	65.232.870	65.232.870	7,91%
Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	9.279.990	9.279.990	5,63%	46.399.952	46.399.952	5,63%
Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	59.129.079	59.129.079	35,84%	295.645.397	295.645.397	35,84%
Σύνολο	164.975.557	164.975.557	100,00%	824.877.785	824.877.785	100,00%

*Βλέπε και ανωτέρω ενότητα 4.4 «Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα της Αύξησης» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, μετά την ολοκλήρωση του reverse split, την πλήρη κάλυψη της παρούσας Αύξησης με την παραδοχή ότι όλη η Αύξηση θα καλυφθεί από μη υφιστάμενους μετόχους:

Μέτοχοι	Πριν την παρούσα αύξηση (μετά το reverse split) (*)			Μετά την παρούσα αύξηση		
	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)	Αριθμός μετοχών	Δικαιώματα Ψήφου	(%)
ΕΦΚΑ	83.519.913	83.519.913	50,63%	83.519.913	83.519.913	10,13%
Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.-Α.Τ.	13.046.574	13.046.574	7,91%	13.046.574	13.046.574	1,58%
Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.	9.279.990	9.279.990	5,63%	9.279.990	9.279.990	1,13%
Επενδυτικό Κοινό (ποσοστό <5%)	59.129.079	59.129.079	35,84%	59.129.079	59.129.079	7,17%
Νέοι Μέτοχοι	-	-	-	659.902.228	659.902.228	80,00%
Σύνολο	164.975.557	164.975.557	100,00%	824.877.785	824.877.785	100,00%

*Βλέπε και ανωτέρω ενότητα 4.4 «Προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα της Αύξησης» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Σημειώνεται ότι τα παραπάνω σενάρια είναι υποθετικά και βασίζονται σε παραδοχές που ενδεχομένως να μην επαληθευτούν.

Η Τράπεζα δηλώνει ότι δεν έχει ενημερωθεί εγγράφως αν μεγάλοι μέτοχοι ή μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών του οργάνων της Τράπεζας προτίθενται να εγγράψουν την προσφορά, ή εάν οποιοδήποτε πρόσωπο προτίθεται να εγγράψει περισσότερο από το 5% της προσφοράς.